Bundel van de Raadsvergadering van 8 juni 2021

1 Opening en presentie

Agenda_Raadsvergadering_8_juni_2021.docx

2 Vaststelling agenda

3 Spreekrecht burgers

4 Vragenuur raadsleden

5 Vaststellen besluitenlijst(en) raadsvergadering(en) d.d. 25-5-2021; Gemeenteblad 2021/58

Besluitenlijst 25-5-2021.docx

Raadsbesluit 58 Besluitenlijst 25-5-2021.pdf

6 Vaststellen A(kkoord)stukken

6.1 Omnibuzz Jaarverantwoording 2020, begrotingswijziging 2021-1 en begroting 2022 ev; Gemeenteblad 2021/39

Weth. L'Espoir

Raadsvoorstel 39 GR Omnibuzz - de Jaarrekening 2020, begrotingswijziging 2021-1 en de begroting 2022.docx

Raadsvoorstel 39 (bijlage) Aanbiedingsbrief gemeenteraden begroting 2021-1, 2022 en de concept jaarverslag 2020 Omnibuzz.pdf

Raadsvoorstel 39 (bijlage) begroting 2021-1.pdf

Raadsvoorstel 39 (bijlage) begroting 2022 meerjarenperspectief 2023-2025.pdf

Raadsvoorstel 39 (bijlage) jaarverslag 2020.pdf

Raadsvoorstel 39 (bijlage) uitgangspuntennotitie bij begroting 2021-1 en 2022.pdf

Vragen/antwoorden PvdA Brunssum Commissie burgerzaken agendapunt 3 en 5

Raadsbesluit 39 GR Omnibuzz - de Jaarrekening 2020, begrotingswijziging 2021-1 en de.pdf

6.2 KBL 1-ste Begrotingswijziging 2021, begroting 2022 ev, jaarrekening 2020; Gemeenteblad 2021/41

Weth. L'Espoir

Raadsvoorstel 41 Kredietbank Limburg 1e begrotingswijziging 2021, begroting 2022 en meerjarig 2023-2024 incl. jaarrekening 2020.docx

Raadsvoorstel 41 (bijlage) Antwoordbrief met zienswijze gemeente Brunssum.docx

Raadsvoorstel 41 (bijlage) jaarrekening 2020, begrotingswijziging 2021 en ontwerpbegroting 2022 inclusief meerjarenraming voor 2023 en 2024.pdf

Lijst Borger Vragen en antwoorden inzake KBL BUZA 01-06-2021.docx

Raadsbesluit 41 Kredietbank Limburg 1e begrotingswijziging 2021, begroting 2022 en meerjarig 2023-2024.pdf

7 Regionale Energie Strategie Zl. (RES); Gemeenteblad 2021/40

Weth. Houben

Raadsvoorstel 40 Regionale Energiestrategie (RES) Zuid-Limburg vaststelling definitieve RES 1.0 gemeente Brunssum.docx

Raadsvoorstel 40 (bijlage) Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 Zuid-Limburg.pdf

Raadsvoorstel 40 (bijlage) Zoekgebieden RES gemeente Brunssum.pdf

Raadsvoorstel 40 (bijlage) Zoekgebieden RES Parkstad.pdf

8-6-2021 Motie SP, PvdA en CDA Eerlijke Energietransitie.docx

8-6-2021 Motie CDA zonnepanelen.doc

Raadsbesluit 40 Regionale Energiestrategie (RES) Zuid-Limburg vaststelling definitieve RES 1.0 gemeente.pdf

8 Plan van aanpak Schuldhulpverlening (SHV); Gemeenteblad 2021/3

Weth. L'Espoir

Raadsvoorstel 3 Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024.docx

Raadsvoorstel 3 (bijlage) Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024.docx

Raadsvoorstel 3 (bijlage) Beleidsregels Schuldhulpverlening.docx

Raadsvoorstel 3 (bijlage) Communicatieplan Armoede en Schuldhulp.docx

8-6-2021 Motie SP PvdA CDA Jongerenperspectieffonds Brunssum.docx

8-6-2021 motie SP overnemen schulden toeslagenaffaire.docx

Raadsbesluit 3 Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024.pdf

9 Motie vreemd aan de orde van de dag van de fractie PAK inzake "Trappen in het Schutterspark"

8-6-2021 motie PAK Trappen in het Schutterspark.pdf

10 Inlichtingen artikel 43 brieven

Overzicht artikel 43 brieven raad 8-6-2021.pdf

11 Bekrachtiging geheimhouding

Bekrachtiging/oplegging geheimhouding opgelegd aan/door de Gemeenteraad als bedoeld in artikel 25, 1e, 2e en 3e lid Gemeentewet:
Sinds de vorige raadsvergadering hebben het college van B&W, de Burgemeester noch een raadscommissie separaat stukken aan de gemeenteraad overgelegd waarop geheimhouding is opgelegd op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.
Bekrachtiging/oplegging van geheimhouding is op dit moment niet aan de orde. Mocht tot het moment van de raadsvergadering op 8 juni 2021 nog geheimhouding aan de gemeenteraad worden opgelegd, dan ontvangt u via ter inzage legging alsnog een raadsvoorstel voor de bekrachtiging van de geheimhouding.

12 Sluiting

Agenda Raadsvergadering

Datum	08-06-2021
Tijd	19:00 - 22:30
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Burgemeester W.J.F. van der Rijt
Omschrijving	Gemeenteblad 2021/60 Hierbij nodig ik u uit voor de openbare digitale vergadering van de Raad van de Gemeente Brunssum op dinsdag 8 juni om 19:00 uur via het videoplatform Zoom. Van deze vergadering worden video-opnames gemaakt die ook live worden uitgezonden via het YouTube kanaal Gemeenteraad Brunssum kanaal 1: https://www.youtube.com/channel/UCA6bz_Cq8uv6dL93rQSGGjQ (De stukken liggen ter inzage bij de griffie)

1	**Opening en presentie**
2	**Vaststelling agenda**
3	**Spreekrecht burgers**
4	**Vragenuur raadsleden**
5	**Vaststellen besluitenlijst(en) raadsvergadering(en) d.d. 25-5-2021; Gemeenteblad 2021/58**
6	**Vaststellen A(kkoord)stukken**
6.1	**Omnibuzz Jaarverantwoording 2020, begrotingswijziging 2021-1 en begroting 2022 ev; Gemeenteblad 2021/39** Weth. L'Espoir
6.2	**KBL 1-ste Begrotingswijziging 2021, begroting 2022 ev, jaarrekening 2020; Gemeenteblad 2021/41** Weth. L'Espoir
7	**Regionale Energie Strategie Zl. (RES); Gemeenteblad 2021/40** Weth. Houben

8 **Plan van aanpak Schuldhulpverlening (SHV); Gemeenteblad 2021/3**

Weth. L'Espoir

9 **Motie vreemd aan de orde van de dag van de fractie PAK inzake "Trappen in het Schutterspark"**

10 **Inlichtingen artikel 43 brieven**

11 **Bekrachtiging geheimhouding**

Bekrachtiging/oplegging geheimhouding opgelegd aan/door de Gemeenteraad als bedoeld in artikel 25, 1e, 2e en 3e lid Gemeentewet:
Sinds de vorige raadsvergadering hebben het college van B&W, de Burgemeester noch een raadscommissie separaat stukken aan de gemeenteraad overgelegd waarop geheimhouding is opgelegd op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.
Bekrachtiging/oplegging van geheimhouding is op dit moment niet aan de orde. Mocht tot het moment van de raadsvergadering op 8 juni 2021 nog geheimhouding aan de gemeenteraad worden opgelegd, dan ontvangt u via ter inzage legging alsnog een raadsvoorstel voor de bekrachtiging van de geheimhouding.

12 **Sluiting**

GRIFFIE
Gemeenteblad 2021/58

BESLUITENLIJST

VAN DE OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 25 MEI 2021 OM 19:00 UUR

VIA HET VIDEOPLATFORM ZOOM

Besluitenlijst van de raadsvergadering van 25 mei 2021 om 19:00 uur via het videoplatform Zoom.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via: https://brunssum.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/5fbd8f7c-6ea0-435e-9784-c5c8b0078258

AANWEZIG:	Voorzitter:	W.J.F. Van der Rijt
	Raadsleden:	M.E.J. Baten-Werink, R.J.A. Claessen, C.R.M. Claus, K.E. Coenen, J.L.W. van Dijk, G. Ebbinge, G.M.E. Gerards, A.G. de Haas, R. Houkes, J.H.J. Janssen, M. Janssen, F.J. Joosten, M.Y. Van Leusden-Brüning, G.G. Luit, T.R.G Lurken, S. Offermans, H. Offermans, J.W.G. Scheffers, L.J.H. Snackers en N.N.A. van der Veer
	Wethouders:	P.M.J. Houben, H.J. Janssen, S.J.H. L'Espoir, J.M.V.L. Mertens en C.J.C.P. de Rijck
	Secretaris:	O. Eussen
	Griffier:	P. Peeters
	Plv. griffier:	M.A.H. Reuling-Zinken (notulist)
AFWEZIG:	Raadsleden:	J.C.M. Raadschelders
	Wethouders:	

1. Opening en presentie

De voorzitter opent de digitaal gehouden raadsvergadering om 19:03 uur.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Spreekrecht burgers

Er zijn geen insprekers voor dit agendapunt.

4. Vragenuur raadsleden

Dhr. Luit, fractie PAK, vraagt naar de reden van het bespuiten van bomen in gemeentelijke bosstroken en in het gebied tussen de Merkelbeekerstraat en de Haefland.
Dhr. De Haas, fractie VVD, vraagt aandacht voor de eenrichtingsverplichting van de Lindestraat.
Mw. Janssen, fractie BCD, stelt vragen over de gemeentelijke aanpak inzake jeugdoverlast.
Dhr. Lurken, dhr. Claus en dhr. Scheffers, respectievelijk van de fracties SP, CDA en Lijst Borger, stellen vragen over de oude ziekenhuislocatie.

De portefeuillehouders beantwoorden de gestelde vragen.

5. Vaststellen besluitenlijst(en) raadsvergadering(en) d.d. d.d. 20-4-2021; Gemeenteblad 2021/53

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
De besluitenlijst van de raadsvergadering d.d. 20-4-2021; Gemeenteblad 2021/53 vast te stellen.

6. Vaststellen A(kkoord)stukken

6.1 Veiligheidsregio zl jaarstukken 2020 en begroting 2022 e.v.; Gemeenteblad 2021/44

Burgemeester Van der Rijt geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, met als enige financiële wijziging ten opzichte van de (bijgestelde) begroting 2021 een verhoging ten gevolge van indexering en daartegen geen zienswijze in te dienen.
2. Kennis te nemen van de conceptjaarstukken 2020 van de Veiligheidsregio en het voorstel voor de bestemming van het resultaat, ten gevolge waarvan 668.000 euro aan de gemeenten wordt geretourneerd en geen zienswijze in te dienen.
3. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2022 van het MCC met als enige financiële wijziging ten opzichte van de begroting van 2021 een verhoging ten gevolge van indexering en geen zienswijze in te dienen.
4. Kennis te nemen van de conceptjaarstukken 2020 van het MCC inclusief het voorstel tot resultaatbestemming ten gevolge waarvan 83.000 euro, conform afspraak, wordt gestort in het egalisatiefonds MCC en geen zienswijze in te dienen.

6.2 RUD Jaarstukken 2020, begroting 2022 en meerjarenbegroting 2023-2025; Gemeenteblad 2021/42

Burgemeester Van der Rijt geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Bij wijze van zienswijze akkoord te gaan met de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van de RUD Zuid-Limburg.
2. Kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2020 van de RUD Zuid-Limburg.

6.3 Stadsregio parkstad; jaarstukken 2020, begroting 2022 en meerjarenraming e.v.; Gemeenteblad 2021/43

Burgemeester Van der Rijt geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van Stadsregio Parkstad Limburg waarin de financiële consequenties van de takendiscussie/hernieuwde samenwerking zijn verwerkt, en geen zienswijze in te dienen.
2. Kennis te nemen van de voorlopige jaarstukken 2020 van de Stadsregio, en het voorstel voor resultaatbestemming ten gevolge waarvan Brunssum een bedrag van afgerond 4.600 euro terugontvangt.

6.4 Huwelijksbeleid 2021; Gemeenteblad 2021/24

Burgemeester Van der Rijt geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Het Huwelijksbeleid 2021, Gemeente Brunssum vast te stellen;
2. Het hele grondgebied van de gemeente Brunssum aan te wijzen als 'Huis der gemeente', waardoor het voltrekken van een huwelijk op nagenoeg iedere locatie binnen de gemeente mogelijk is;
3. Het Oude Raadhuis, Bestuurscentrum, Openluchttheater en de Clemenskerk opnieuw aan te wijzen als vaste trouwlocatie;
4. De tweede herziening Legesverordening 2021 en Werken voor derden 2021 vast te stellen, waarin de tarieven voor huwelijksvoltrekkingen, renewal of the vowes en het inhalen van ceremonies die door corona zijn beperkt worden opgenomen;

5. De bevoegdheid voor het aanwijzen van trouwlocaties te delegeren aan het college en het college de aanwijzing te geven deze bevoegdheid te mandateren aan het hoofd van de afdeling Publieksdiensten;
6. Het nieuwe huwelijksbeleid na vaststelling door de Raad bekend te maken en op 1 juli 2021 in werking te laten treden;
7. Het op 1 januari 2017 in werking getreden Huwelijksbeleid in Brunssum in te trekken.

6.5 Wijziging GR ISD BOL; Gemeenteblad 2021/36

Wethouder Janssen geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. De gemeenschappelijke regeling ISD BOL wordt gewijzigd conform het wijzigingsbesluit zoals bijgevoegd in bijlage 1.
2. Het college toestemming te verlenen om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen conform het in bijlage 1 bijgevoegde wijzigingsbesluit.

6.6 ISD BOL 1e Berap 2021; Gemeenteblad 2021/48

Wethouder Janssen geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Kennis te hebben genomen van de 1e bestuursrapportage 2021 ISD BOL;
2. af te zien van het maken van bezwaar tegen deze bestuursrapportage bij het Algemeen Bestuur van ISD BOL.

6.7 WSP Begroting 2022; Gemeenteblad 2021/22

Wethouder Janssen geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Een positieve zienswijze afgeven op de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van GR WSP en het resultaat ad. € 157.000 aframen in de begroting op post 640002/843102 via de 1e bestuursrapportage 2021
2. Kennis nemen van de jaarrekening 2020 van de GR WSP
3. Het bestuur van de GR WSP in kennis stellen van de zienswijze met bijgaande antwoordbrief
4. Kennis nemen van de Raadsinformatiebrief van 10 maart van GR WOZL en GR WSP

6.8 WOZL Begroting 2022; Gemeenteblad 2021/23

Wethouder Janssen geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Kennis nemen van de jaarrekening 2020 van GR WOZL
2. Kennis nemen van de begroting 2022 en meerjarig van de GR WOZL en hier een positieve zienswijze op afgeven
3. Het resultaat van de begroting en meerjarenraming à € 12.000 aframen in de gemeentelijke begroting via de 1e Bestuursrapportage 2021op post 640001/843102
4. Het bestuur van de GR WOZL in kennis stellen van de zienswijze van de raad met bijgaande antwoordbrief

7. Inlichtingen artikel 43 brieven

De vraag van de heer Scheffers, fractie Lijst Borger, nav artikel 43 brief nr. 10 mbt de oude ziekenhuislocatie is bij agendapunt 4 beantwoord.

8. Bekrachtiging/oplegging geheimhouding

Bekrachtiging/oplegging geheimhouding opgelegd aan/door de Gemeenteraad als bedoeld in artikel 25, 1e, 2e en 3e lid Gemeentewet:
Het college van B&W en een raadscommissie hebben separaat stukken (gemeenteblad 2021/47) aan de gemeenteraad overgelegd waarop geheimhouding is opgelegd op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.
In de raadsvergadering van 25 mei 2021 wordt voorgesteld de geheimhouding te bekrachtigen zoals voorgesteld en onderbouwd in de stukken.

De raad bekrachtigt unaniem de geheimhouding op de stukken met gemeentebladnummer 2021/47

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering op dinsdag 25 mei 2021 om 20:10 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering d.d.

De voorzitter,	De griffier,
W.J.F. van der Rijt	P. Peeters

gemeente Brunssum

GRIFFIE
Gemeenteblad 2021/58

BESLUITENLIJST

VAN DE OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 25 MEI 2021 OM 19:00 UUR

VIA HET VIDEOPLATFORM ZOOM

Besluitenlijst van de raadsvergadering van 25 mei 2021 om 19:00 uur via het videoplatform Zoom.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via:
https://brunssum.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/5fbd8f7c-6ea0-435e-9784-c5c8b0078258

AANWEZIG:	Voorzitter:	W.J.F. Van der Rijt
	Raadsleden:	M.E.J. Baten-Werink, R.J.A. Claessen, C.R.M. Claus, K.E. Coenen, J.L.W. van Dijk, G. Ebbinge, G.M.E. Gerards, A.G. de Haas, R. Houkes, J.H.J. Janssen, M. Janssen, F.J. Joosten, M.Y. Van Leusden-Brüning, G.G. Luit, T.R.G Lurken, S. Offermans, H. Offermans, J.W.G. Scheffers, L.J.H. Snackers en N.N.A. van der Veer
	Wethouders:	P.M.J. Houben, H.J. Janssen, S.J.H. L'Espoir, J.M.V.L. Mertens en C.J.C.P. de Rijck
	Secretaris:	O. Eussen
	Griffier:	P. Peeters
	Plv. griffier:	M.A.H. Reuling-Zinken (notulist)
AFWEZIG:	Raadsleden:	J.C.M. Raadschelders
	Wethouders:	

1. Opening en presentie

De voorzitter opent de digitaal gehouden raadsvergadering om 19:03 uur.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Spreekrecht burgers

Er zijn geen insprekers voor dit agendapunt.

4. Vragenuur raadsleden

Dhr. Luit, fractie PAK, vraagt naar de reden van het bespuiten van bomen in gemeentelijke bosstroken en in het gebied tussen de Merkelbeekerstraat en de Haefland.
Dhr. De Haas, fractie VVD, vraagt aandacht voor de eenrichtingsverplichting van de Lindestraat.
Mw. Janssen, fractie BCD, stelt vragen over de gemeentelijke aanpak inzake jeugdoverlast.
Dhr. Lurken, dhr. Claus en dhr. Scheffers, respectievelijk van de fracties SP, CDA en Lijst Borger, stellen vragen over de oude ziekenhuislocatie.

De portefeuillehouders beantwoorden de gestelde vragen.

5. Vaststellen besluitenlijst(en) raadsvergadering(en) d.d. d.d. 20-4-2021; Gemeenteblad 2021/53

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
De besluitenlijst van de raadsvergadering d.d. 20-4-2021; Gemeenteblad 2021/53 vast te stellen.

6. Vaststellen A(kkoord)stukken

6.1 Veiligheidsregio zl jaarstukken 2020 en begroting 2022 e.v.; Gemeenteblad 2021/44

Burgemeester Van der Rijt geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2022 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, met als enige financiële wijziging ten opzichte van de (bijgestelde) begroting 2021 een verhoging ten gevolge van indexering en daartegen geen zienswijze in te dienen.
2. Kennis te nemen van de conceptjaarstukken 2020 van de Veiligheidsregio en het voorstel voor de bestemming van het resultaat, ten gevolge waarvan 668.000 euro aan de gemeenten wordt geretourneerd en geen zienswijze in te dienen.
3. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2022 van het MCC met als enige financiële wijziging ten opzichte van de begroting van 2021 een verhoging ten gevolge van indexering en geen zienswijze in te dienen.
4. Kennis te nemen van de conceptjaarstukken 2020 van het MCC inclusief het voorstel tot resultaatbestemming ten gevolge waarvan 83.000 euro, conform afspraak, wordt gestort in het egalisatiefonds MCC en geen zienswijze in te dienen.

6.2 RUD Jaarstukken 2020, begroting 2022 en meerjarenbegroting 2023-2025; Gemeenteblad 2021/42

Burgemeester Van der Rijt geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Bij wijze van zienswijze akkoord te gaan met de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van de RUD Zuid-Limburg.
2. Kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2020 van de RUD Zuid-Limburg.

6.3 Stadsregio parkstad; jaarstukken 2020, begroting 2022 en meerjarenraming e.v.; Gemeenteblad 2021/43

Burgemeester Van der Rijt geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van Stadsregio Parkstad Limburg waarin de financiële consequenties van de takendiscussie/hernieuwde samenwerking zijn verwerkt, en geen zienswijze in te dienen.
2. Kennis te nemen van de voorlopige jaarstukken 2020 van de Stadsregio, en het voorstel voor resultaatbestemming ten gevolge waarvan Brunssum een bedrag van afgerond 4.600 euro terugontvangt.

6.4 Huwelijksbeleid 2021; Gemeenteblad 2021/24

Burgemeester Van der Rijt geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Het Huwelijksbeleid 2021, Gemeente Brunssum vast te stellen;
2. Het hele grondgebied van de gemeente Brunssum aan te wijzen als 'Huis der gemeente', waardoor het voltrekken van een huwelijk op nagenoeg iedere locatie binnen de gemeente mogelijk is;
3. Het Oude Raadhuis, Bestuurscentrum, Openluchttheater en de Clemenskerk opnieuw aan te wijzen als vaste trouwlocatie;
4. De tweede herziening Legesverordening 2021 en Werken voor derden 2021 vast te stellen, waarin de tarieven voor huwelijksvoltrekkingen, renewal of the vowes en het inhalen van ceremonies die door corona zijn beperkt worden opgenomen;

5. De bevoegdheid voor het aanwijzen van trouwlocaties te delegeren aan het college en het college de aanwijzing te geven deze bevoegdheid te mandateren aan het hoofd van de afdeling Publieksdiensten;
6. Het nieuwe huwelijksbeleid na vaststelling door de Raad bekend te maken en op 1 juli 2021 in werking te laten treden;
7. Het op 1 januari 2017 in werking getreden Huwelijksbeleid in Brunssum in te trekken.

6.5 Wijziging GR ISD BOL; Gemeenteblad 2021/36

Wethouder Janssen geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. De gemeenschappelijke regeling ISD BOL wordt gewijzigd conform het wijzigingsbesluit zoals bijgevoegd in bijlage 1.
2. Het college toestemming te verlenen om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen conform het in bijlage 1 bijgevoegde wijzigingsbesluit.

6.6 ISD BOL 1e Berap 2021; Gemeenteblad 2021/48

Wethouder Janssen geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Kennis te hebben genomen van de 1e bestuursrapportage 2021 ISD BOL;
2. af te zien van het maken van bezwaar tegen deze bestuursrapportage bij het Algemeen Bestuur van ISD BOL.

6.7 WSP Begroting 2022; Gemeenteblad 2021/22

Wethouder Janssen geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Een positieve zienswijze afgeven op de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 van GR WSP en het resultaat ad. € 157.000 aframen in de begroting op post 640002/843102 via de 1e bestuursrapportage 2021
2. Kennis nemen van de jaarrekening 2020 van de GR WSP
3. Het bestuur van de GR WSP in kennis stellen van de zienswijze met bijgaande antwoordbrief
4. Kennis nemen van de Raadsinformatiebrief van 10 maart van GR WOZL en GR WSP

6.8 WOZL Begroting 2022; Gemeenteblad 2021/23

Wethouder Janssen geeft een korte toelichting.

De raad besluit unaniem, zonder hoofdelijke stemming:
1. Kennis nemen van de jaarrekening 2020 van GR WOZL
2. Kennis nemen van de begroting 2022 en meerjarig van de GR WOZL en hier een positieve zienswijze op afgeven
3. Het resultaat van de begroting en meerjarenraming à € 12.000 aframen in de gemeentelijke begroting via de 1e Bestuursrapportage 2021op post 640001/843102
4. Het bestuur van de GR WOZL in kennis stellen van de zienswijze van de raad met bijgaande antwoordbrief

7. Inlichtingen artikel 43 brieven

De vraag van de heer Scheffers, fractie Lijst Borger, nav artikel 43 brief nr. 10 mbt de oude ziekenhuislocatie is bij agendapunt 4 beantwoord.

8. Bekrachtiging/oplegging geheimhouding

Bekrachtiging/oplegging geheimhouding opgelegd aan/door de Gemeenteraad als bedoeld in artikel 25, 1e, 2e en 3e lid Gemeentewet:
Het college van B&W en een raadscommissie hebben separaat stukken (gemeenteblad 2021/47) aan de gemeenteraad overgelegd waarop geheimhouding is opgelegd op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.
In de raadsvergadering van 25 mei 2021 wordt voorgesteld de geheimhouding te bekrachtigen zoals voorgesteld en onderbouwd in de stukken.

De raad bekrachtigt unaniem de geheimhouding op de stukken met gemeentebladnummer 2021/47

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering op dinsdag 25 mei 2021 om 20:10 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 08 JUNI 2021

De voorzitter,

W.J.F. van der Rijt

De griffier,

P. Peeters

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	**:**	20 april 2021
Registratiekenmerk	**:**	1067011
Gemeentebladnr.	**:**	2021/39
Afdeling	**:**	Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar	**:**	N.C.P. Meijers
Bereikbaar onder	**:**	045-5278446 niels.meijers@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr.	**:**	1067011
Portefeuillehouder	**:**	S.J.H. L'Espoir
Raadsverg. d.d.	**:**	8 juni 2021
Uiterlijke datum	**:**	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Verantwoording GR Omnibuzz - de Jaarrekening 2020, begrotingswijziging 2021-1 en de begroting 2022

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)
a. Aanleiding
Omnibuzz is een gemeenschappelijke regeling van 30 Limburgse gemeenten die zorg draagt voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Conform artikel 19 en 20 van de gemeenschappelijke regeling zendt het dagelijks bestuur van Omnibuzz de voorlopige jaarrekening 2020 en de begroting 2022 aan de deelnemende gemeenten. Omnibuzz ziet tevens aanleiding om de begroting 2021 te wijzigen c.q. te actualiseren.

b. Huidige situatie/probleemstelling

<u>Verantwoording van het begrotingsjaar 2020 (jaarrekening)</u>
Het jaar 2020 werd door de wereldwijde pandemie als gevolg van Covid 19 een heel bewogen jaar. Het doelgroepenvervoer ging als gevolg van de pandemie volledig onderuit. Dit had forse gevolgen voor Omnibuzz. Desalniettemin heeft Omnibuzz haar taak goed vervuld door vanaf de eerste dag op de gevolgen te anticiperen en samen met de taxibedrijven naar oplossingen te zoeken waardoor het vervoer zo veilig mogelijk kon doorgaan. Denk daarbij aan het aanpassen van de taxi's, het aanpassen van het betalingsverkeer, het persoonlijk communiceren met de klanten en het aanpassen van werkprocessen. Met de vervoerders zijn continuïteitsafspraken gemaakt en is aansluiting gezocht bij de landelijke kaders hieromtrent. In 2020 hebben de Omnibuzz klanten in totaal slechts 687.847 ritten gemaakt, daar waar dat in 2019 nog 1.327.636 ritten waren. Een daling van maar liefst 48,2% (voor Brunssum was dat 44%). Financieel gezien heeft de pandemie, door het fors minder uitgevoerde vervoer, ertoe geleid dat Omnibuzz ruim binnen de begroting is gebleven.

De jaarrekening 2020 heeft een positief resultaat van € 4.906.995,-. Tussentijds is daarvan, als gevolg van het gedaalde vervoersvolume in 2020, reeds € 1.558.750,- uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten (voor de gemeente Brunssum was dat € 24.919,-). Het restant, een positief resultaat ad € 3.348.245,-, wordt in de voorliggende jaarrekening afgerekend. De vervoerders ontvingen in 2020 aan totaal € 4.749.727,- Corona-compensatie (steun ten behoeve van continuïteit). Voor de gemeente Brunssum was dat een bedrag van totaal € 181.013,-.

Het dagelijks bestuur van Omnibuzz stelt voor om het restant jaarrekening resultaat 2020 van € 3.348.245 als volgt te bestemmen:
€ 2.578.009,- uit te betalen aan de deelnemende gemeenten.
€ 368.000,- toe te voegen aan de algemene reserve waardoor het saldo van de algemene reserve uitkomt op € 900.000
€ 171.000,- toe te voegen aan de bestemmingsreserve ICT.
€ 231.236,- toe te voegen aan de nieuwe bestemmingsreserve personeel.

Uitgangspuntennotitie begroting 2021-1 en 2022
De uitgangspuntennotitie biedt het beleidsmatig en financieel kader voor de begrotingen 2021-1 en 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025. De notitie is gebaseerd op het bedrijfsplan doelgroepenvervoer van Omnibuzz. Op basis hiervan legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2021 (en verder) de te realiseren doelstellingen zijn. Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 34 b van de wet GR.

Eerste begrotingswijziging 2021 (2021-1)
In de eerste wijziging van de begroting 2021-1 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot de begroting 2021 verwerkt. Het betreft zowel voortschrijdend inzicht met betrekking tot de invulling van beleid als ook aanpassing van financiële parameters, die inmiddels veranderd zijn. Ten tijde van het opstellen van eerste begroting 2021 was er nog geen sprake van COVID-19 en een (tijdelijke) lagere vraag naar doelgroepenvervoer. De begrotingswijziging 2021-1 betekent dan ook een neerwaartse aanpassing van het kostenniveau in verband met het lagere vervoer.

Ten opzichte van de vorige begroting 2021 vallen de totale kosten € 2.900.000,- lager uit. Deze daling is voor € 2.800.000,- toe te schrijven aan de lagere vervoerskosten. Het vervoersvolume 2021-1 is gebaseerd op de gerealiseerde zones in de periode 1 januari tot en met 31 december 2019, verminderd met een afslag van 10%. Voor de gemeente Brunssum betekent dit een bijstelling van ca 14.000 zones waardoor het vervoersresultaat daalt. Totaal daalt de bijdrage voor de gemeente Brunssum van € 814.278 (begroting 2021) naar € 734.443 (begrotingswijziging 2021-1).

Begroting 2022 met meerjarenperspectief (2023 - 2025)
De belangrijkste ontwikkeling voor de begroting 2022 en het meerjarenperspectief is uiteraard Covid-19 en alle maatregelen die daaruit voortvloeien. Deze zorgen ervoor dat het vervoer na lange tijd van structurele toename sterk is afgenomen. Het gebrek aan een duidelijk toekomstperpectief maakt het lastig voor Omnibuzz om een betrouwbare begroting voor 2022 op te stellen waardoor de meerjarenbegroting gepaard gaat met toenemende onzekerheden. De uitgangspunten voor 2022 zijn daarom ook leidend voor de jaren die volgen.

Op basis van de meest recente inzichten en ontwikkelingen is, in lijn met landelijke inschattingen van vergelijkbare opdrachtgevers, gekozen om 100% van het vervoersvolume van 2019 als basis voor de begroting 2022 te nemen. Het gehanteerde percentage biedt begrotingstechnisch voldoende ruimte om de vraagontwikkeling en aanvullende continuïteitsafspraken op te kunnen vangen. Het vervoer moet voor de gemeenten en de klanten betaalbaar blijven. Door de beschikbare deskundigheid en de schaalomvang biedt het samenwerken binnen de GR Omnibuzz de gemeenten de kans om zo efficiënt mogelijk met de middelen om te gaan en vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid samen te ontwikkelen. Zo gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant.

3. Gewenste situatie (WAT?)
a. Wat willen we bereiken?
Opvolging geven aan de kader stellende- en controlerende bevoegdheid van de gemeenteraad in het kader van de in medebewind taakuitvoerende verbonden partij, de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz.

b. Kaders
De gemeenteraad van Brunssum heeft op 21 mei 2019 de begroting 2020 inhoudelijk behandeld. De begrotingswijziging 2020-1 is samen met de conceptbegroting 2021 e.v. tijdens de gemeenteraadsvergadering van 26 mei 2020 geaccordeerd. Daarnaast zijn periodiek een aantal bestuurlijke informatiebrieven doorgeleid.

Wettelijk kader
· Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr)
· Gemeentewet
· Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
· Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

Financieel kader

Jaarrekening 2020
De ontwikkeling van totale bijdrage van de gemeente Brunssum voor het boekjaar 2020 conform de begroting en realisatie (afrekening) is:

	Realisatie 2020
Vervoerskosten	€ 377.294,-
Regie en Planning	€ 56.353,-
Bedrijfsvoering	€ 80.880,-
Corona compensatie 1e halfjaar	€ 119.673,-
Corona compensatie 2e halfjaar	€ 61.340,-

Totale kosten (660003/434318)	€ 695.540,- (excl eigen bijdragen)
Voorschotten 2020	€ -764.386,-
Vervoersresultaat 2020	€ -68.846,-
Onttrekking algemene reserve	€ -4.550,-
Onttrekking bestemmingsreserve ICT	€ -523,-
Aandeel in Brunssum in resultaat 2020	€ -73.919,-
Voorstel resultaatverdeling	€ 53.057,-
Reeds geboekt voorlopig resultaat 2020	€ -56.537,-
Nog te boeken in 2021	€ - 3.480,-

Rekeningresultaat 2020 Brunssum

	product	kostensoort	Realisatie 2020	Budget 2020	Ruimte 2020
Doelgroepvervoer	660003	434318	€ 707.850	€ 790.000	€ 82.150
Eigen bijdrage doekgroepvervoer	660004	838206	€ -61.764	€ -63.971	€ -2.207
			€ 646.086	**€ 726.029**	**€ 79.943**

Begrotingswijziging 2021-1

De totale vervoerskosten dalen als gevolg van ontwikkelingen rondom Covid 19 waardoor het verwachtte vervoersresultaat daalt. De beheer- en regiekosten dalen naar verwachting marginaal waardoor de totale bijstelling (aframing) € 79.834,- bedraagt. (660003/434318). De inkomsten (uit eigen bijdrage van reizigers) dalen ook als gevolg van de lagere vervoersvolumes. Deze inkomsten verminderen met € 43.327,- (-40%).

3. Begroting 2022 e.v.

De gewijzigde prognose van het vervoerskosten heeft ook een doorwerking op de kosten en de begroting van Omnibuzz in 2021 en het meerjarenperspectief. De korting op het onderhandelingsresultaat met de vervoerder (ter compensatie van de verhoogde indexering) daalt jaarlijks waardoor de bijdrage vanaf 2021 meer dan gelijkmatig stijgt.

Het benodigde budget (voor 2021, 2022 en meerjarig) wordt in de tweede berap 2021 bijgesteld.

Kosten Omnibuzz conform 1e berap 2021 (660003/434318)

2021: € 734.000,-
2022: € 815.000,-
2023: € 831.000,-
2024: € 841.000,-
2025: € 851.000,-

Eigen klantbijdrage conform 1e Berap 2021 (660004/838206)

2021: € -65.000,-
2022: € -111.000,-
2023: € -113.000,-
2024: € -114.000,-
2025: € -115.000,-

c. Argumenten en overwegingen

1.1 Een rechtmatige verantwoording met positief resultaat

In de verantwoording over 2020 komen geen onjuistheden naar voren. De jaarrekening sluit aan op de kaders en de tussentijdse begroting(s)wijziging met de daaraan gestelde uitgangspunten. Covid 19 heeft geleid tot een bijzondere situatie waarin Omnibuzz goed en accuraat heeft gehandeld ten aanzien van de continuiteit van het doelgroepenvervoer, zowel intern als extern. De vervoerders zijn conform de daarvoor geldende landelijke richtlijnen financieel gesteund. Het indienen van een zienswijze ligt ook voor deze begroting niet voor de hand.

2.1 Een realistische, te verklaren, begrotingswijziging 2021-1

Door de sterk gewijzigde vervoersstromen, als gevolg van de pandemie, zal Omnibuzz de initiële begroting 2021, opgemaakt net voor het uitbreken van de Covid 19-crisis in Nederland, moeten bijstellen omdat het vervoer sterk is gedaald. Het indienen van een zienswijze ligt ook voor deze begroting niet voor de hand.

3.1 Een begroting 2022 met meerjarig perspectief die realistisch is.

De stijgende vervoerskosten hebben doorwerking op de begroting 2022 en het meerjarig perspectief.
Het indienen van een zienswijze ligt ook voor deze begroting niet voor de hand.

d. Opties en keuze
De gemeenteraad van Brunssum kan ervoor kiezen een zienswijze over de verantwoording van de jaarrekening en/of de ontwerpbegroting in te dienen.
De gemeenteraad wordt geadviseerd om kennis te nemen van het jaarverslag en jaarrekening 2020, de begrotingswijziging 2021-1 en de begroting 2022 met het meerjarenperspectief 2023-2025 en daarover geen zienswijze in te dienen omdat Omnibuzz op een correcte wijze verantwoording aflegt en daarnaast een realistische (gewijzigde) begroting voorlegt.

4. Bijlagen
1. Concept jaarverslag 2020 Omnibuzz (zaak 1067180 / bijlage 1067191)
2. Concept begroting (wijziging) 2021-1 Omnibuzz (zaak 1067180 / bijlage 1067186)
3. Concept begroting 2022 Omnibuzz met meerjarenperspectief 2023-2025 (zaak 1067180 / bijlage 1067180)
4. Uitgangspuntennotitie bij begroting 2021-1 en 2022 Omnibuzz (zaak 1067180 / bijlage 1067181)
5. Aanbiedingsbrief gemeenteraden begroting 2021-1, 2022 en de concept jaarverslag 2020 Omnibuzz (zaak 1067180)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2021/39
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 1067011

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/39;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20 april 2021, afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz;

Besluit:
1. Kennis te nemen van het concept jaarverslag en de jaarrekening 2020 van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en geen zienswijze in te dienen;
2. Kennis te nemen van de concept begrotingswijziging 2021-1 van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en geen zienswijze in te dienen;
3. Kennis te nemen van de concept begroting 2022 met meerjarenperspectief 2023-2025 en geen zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

Aan: Gemeenteraad
T.a.v. de Griffie

Sittard, 6 april 2021

Onderwerp: Concept Jaarverslag 2020.
Uitgangspuntennotitie begroting 2021-1 en 2022.
Concept eerste wijziging begroting 2021-1.
Concept begroting 2022 & meerjarenperspectief 2023-2025.

Geachte dames en heren,

Met genoegen bieden wij u bovengenoemde documenten aan met betrekking tot de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz. In deze brief geven wij een korte toelichting hierop.

Concept jaarverslag 2020
In het jaarverslag 2020 wordt teruggekeken op het afgelopen jaar. Voor iedereen was dit een bewogen jaar, waarin de wereld om ons heen indringend is veranderd als gevolg van de COVID-19 pandemie. Ook bij Omnibuzz heeft dit forse gevolgen gehad voor onder andere het vervoer, dat vanaf eind maart fors is ingezakt. Gedurende het jaar zijn er diverse ups en downs geweest als gevolg van nieuwe maatregelen en versoepelingen. Met vervoerders zijn continuïteitsafspraken gemaakt, waarbij aansluiting is gezocht bij de landelijke afspraken hieromtrent. Omnibuzz is door deze ontwikkelingen ruim binnen de begroting gebleven. Tussentijds is in 2020 reeds een bedrag van € 1,6 mln. aan de gemeenten terugbetaald als gevolg van het lagere vervoersvolume het eerste halfjaar. Het tweede halfjaar en de bedrijfsvoeringskosten worden in de voorliggende jaarrekening over 2020 afgerekend met een positief resultaat van € 3,3 mln. In totaal heeft Omnibuzz over 2020 dus een positief resultaat behaald van € 4,9 mln.

In het voorstel winstbestemming wordt voorgesteld het jaarrekening resultaat 2020 van € 3.348.245 als volgt te bestemmen:
- € 2.578.009 uitbetalen aan de deelnemende gemeenten.
- € 368.000 toevoegen aan de algemene reserve. Nadat een aantal keer bedragen uit de algemene reserve zijn onttrokken, beweegt het saldo ultimo 2020 (€ 532.000) zich richting de minimumpositie van € 520.000. Met de voorgestelde toevoeging zal het saldo van de algemene reserve uitkomen op € 900.000, en komt hiermee tussen de afgesproken minimum en maximum positie (€ 1.308.000). Met het oog op de onzekerheden als gevolg van de uitgebroken COVID-19 crisis is aanvulling van de algemene reserve zeker opportuun.

- € 171.000 toevoegen aan de bestemmingsreserve ICT. Het contract met de huidige ICT-leverancier is afgelopen en reeds meerdere keren verlengd. Als overheidsorgaan dienen wij hiervoor een (Europese) aanbesteding uit te schrijven. De voorbereidingen voor deze verplichting zijn reeds eind 2020 in gang gezet.
  Daarnaast heeft Omnibuzz de noodzaak onderkend om haar bestaande klantsysteem OMA te actualiseren naar een moderne programmeertaal. Hierdoor blijven we toekomstbestendig en verkleinen we de afhankelijkheid van de leverancier.
- € 231.236 toevoegen aan de nieuwe bestemmingsreserve personeel. Dit in verband met de afvloeiingsregeling van een medewerker eind 2020, alsmede de afwikkeling van een groot aantal meeruren uit het verleden van medewerkers van de ritreservering.

Met deze voorgestelde dotaties aan de bestemmingsreserves houden we de begrotingen stabiel en voorkomen we een stijging van de gemeentelijke bijdrage.

Uitgangspuntennotitie begroting 2021-1 en 2022

De uitgangspuntennotitie biedt het beleidsmatig en financieel kader voor de begrotingen 2021-1 en 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025. De notitie is gebaseerd op het Bedrijfsplan Doelgroepenvervoer van Omnibuzz. Op basis van de missie en visie uit dit stuk, een terugblik en evaluatie op reeds gerealiseerde zaken en een omgevingsanalyse, legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2021 en volgende de te realiseren doelstellingen zijn. Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 34 b van de wet GR.

Concept begroting 2021-1 en concept begroting 2022 & meerjarenperspectief 2023-2025

Op basis van de vastgestelde financiële uitgangspunten zijn de begrotingen opgesteld. In de eerste wijziging van de begroting 2021-1 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot de begroting 2021 verwerkt. Dit betreft zowel voortschrijdend inzicht met betrekking tot de invulling van beleid als ook aanpassing van financiële parameters die inmiddels veranderd zijn.
Ten tijde van het opstellen van eerste begroting 2021 was er nog geen sprake van COVID-19 en een (tijdelijke) lagere vraag naar ons vervoer. De begrotingswijziging 2021-1 betekent dan ook een neerwaartse aanpassing van het kostenniveau in verband met het lagere vervoer.

Ten opzichte van de vorige begroting 2021 vallen de totale kosten € 2,9 mln. lager uit. Deze stijging is voor € 2,8 mln. toe te schrijven aan de lagere vervoerskosten.

- Normaal gesproken zou het vervoersvolume voor de begrotingswijziging 2021-1 gebaseerd worden op de gerealiseerde vervoerscijfers in 2020. Vanwege COVID-19 en het hierdoor ingezakte vervoer in 2020 is dit echter geen realistisch uitgangspunt. Op basis van de meest recente inzichten (gemaakte continuïteitsafspraken met vervoerders) en ontwikkelingen (bijvoorbeeld vervoer naar vaccinatielocaties) hanteren wij als uitgangspunt het gerealiseerde vervoersvolume in 2019, minus een afslag van 10%.

- In de begroting van voorgaande jaren werd een opslagpercentage van 5% op het gerealiseerde vervoersvolume van het voorgaande jaar gehanteerd om een verdere stijging in het vervoersvolume op te vangen. De individuele gemeentes hadden de mogelijkheid om naar wens een ander % toe te passen, dan wel geen opslag toe te passen. Voor het jaar 2021 is – na afstemming met de gemeenten - geen opslagpercentage toegepast.
- Het vervoerstarief is geïndexeerd met de NEA-index voor 2021: 1,0%.

In de begrotingen zijn ook de eerder genomen interne beheersmaatregelen, waarmee het algemeen bestuur op 24 oktober 2018 heeft ingestemd, verwerkt.

Ten opzichte van de eerste begroting 2021 laten de regiekosten en de bedrijfsvoeringskosten een daling zien van € 14.000 respectievelijk € 48.000. Kostenstijgingen als gevolg van COVID-19 hebben wij, waar mogelijk, opgevangen door bijvoorbeeld zaken te temporiseren om de bedrijfsvoering in lijn te brengen met het vervoer. Hierdoor kunnen we per saldo een daling laten zien in de kosten van regie en bedrijfsvoering.

Het overhead percentage voor de begrotingswijziging 2021-1 bedraagt, conform de gemeentelijke IV-3 maatstaven 10,9% en bevindt zich hiermee ruim binnen de bandbreedtes van gemeentelijke organisaties.

Ten slotte
Wij denken u met deze documenten een goed inzicht te hebben verschaft in de missie, visie, doelstellingen en hiervoor benodigde middelen op korte en middellange termijn, alsmede de realisatie van onze doelstellingen in 2020.
Wij wensen u veel leesplezier en nodigen u uit om uw zienswijze op de voorliggende stukken te geven. Deze kunt u indienen binnen een termijn van acht weken, de wettelijke deadline hiervoor is **1 juni 2021**. Wij willen u er graag op wijzen dat het dagelijks bestuur coulance zal betrachten bij reacties die ontvangen worden tot 3 weken na deze datum (22 juni 2021), en deze ook zal meenemen in de beantwoording van de zienswijze ten behoeve van het algemeen bestuur.

Ten slotte attenderen wij u er op dat Omnibuzz op 19 april aanstaande om 19.00 uur een digitale informatiebijeenkomst organiseert voor raadsleden over deze onderwerpen. De uitnodiging hiervoor is aan de griffies verstuurd.

Mr. G.M.F. Vreuls	M. Smitsmans-Burhenne
Directeur	Voorzitter

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Begroting 2021-1

Inhoud

1. Inleiding 3

1.1 Belangrijke ontwikkelingen 3

2. Omnibuzz 6

2.1 Wie is Omnibuzz 6
2.1.1 Missie 6
2.1.2 Slim vervoer 6
2.1.3 Maatschappelijk verbinden 7
2.1.4 Uitwerking visie 7
2.2 Kantelen van vervoer en gebruik van OV stimuleren 7
2.2.1 De Voor Elkaar Pas (VEP) 7
2.2.2 Samenwerking met Provincie Limburg 7
2.2.3 www.ikwilvervoer.nl 8
2.3 Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer 8
2.3.1 Uitvoering Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) 8
2.3.2 Instroom ander doelgroepenvervoer 8
2.4 Omnibuzz als slimme organisatie 10
2.4.1 Externe ondersteuning en 'kruimelfuncties' 10
2.4.2 Beheersmaatregelen 11
2.5 Ontwikkelingen 11
2.5.1 Vervoersresultaat 11
2.5.2 Bedrijfsvoering 12
2.5.3 Bestuurlijk 13
2.6 Impact van COVID-19 13
2.6.1 Pijler 1. Toeleiding OV en kanteling 13
2.6.2 Pijler 2. Efficiëntie en bundeling vervoer 13
2.6.3 Pijler 3. Slimme organisatie en ontwikkelfunctie 14

3. De beleidsbegroting 18

3.1 Programma Omnibuzz vervoer 18
3.1.1 Wat willen wij bereiken? 18
3.1.2 Wat gaan wij ervoor doen? 18
3.1.3 Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten? 19
3.1.4 Beleidsindicatoren 20
3.1.5 Weerstandsvermogen en risicomanagement 21
3.1.6 Financiering 25
3.1.7 Bedrijfsvoering 28

4. Financiële begroting 34

4.1 Financiële kaders 34
4.2 Toelichting op de baten en lasten 36
4.2.1 Vervoerskosten en baten 36
4.2.2 Kosten regie en planning 40
4.2.3 Bedrijfsvoeringkosten 42
4.2.4 Eindresultaat 43
4.2.5 Eindresultaat IV3 44
4.2.6 Vergelijking Eindresultaat IV3 45
4.3 Analyse eerste begrotingswijziging 2021 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021 46
4.3.1 Analyse vervoersresultaat 46
4.3.2 Totaalanalyse 47

5. Bijlagen 52

Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Inleiding

Voor u ligt de eerste wijziging programmabegroting 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz (begroting 2021-1). Hierin zijn de actuele inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van het vervoer en de organisatie opgenomen.

Omnibuzz is verantwoordelijk voor het (Collectief) Vraagafhankelijk vervoer (CVV) voor klanten met een Wmo-indicatie. De uitgangspunten en kaders waarbinnen Omnibuzz dit doet, zijn vastgelegd in het bedrijfsplan (5 januari 2016, actualisatie 2019), de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz en de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeenten. De vertaling van deze kaders naar de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken gebeurt conform het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV). Rekening houdend met de dynamiek en voortdurende ontwikkelingen wordt de begroting, indien nodig, jaarlijks geactualiseerd en bijgesteld. In deze begrotingswijziging is een aantal nieuwe inzichten en ontwikkelingen verwerkt, die tot een bijstelling van de begroting 2021 leiden.

1.1 Belangrijke ontwikkelingen

De belangrijkste actuele ontwikkeling is uiteraard de uitbraak van COVID-19 en alle maatregelen die daaruit voortvloeien. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat het vervoer na een lange periode van structurele toename vanaf maart 2020 plotseling enorm in omvang is afgenomen. De uitvoeringsprotocollen die elkaar snel opvolgen vragen op allerlei gebied afstemming en communicatie met gemeenten, klanten en vervoerders. Ook de interne organisatie is als het ware opnieuw ingericht, omdat de maatregelen ook betrekking hebben op het personeel en de bedrijfsvoering van Omnibuzz. Al deze ontwikkelingen en het gebrek aan duidelijk toekomstperspectief maken het opstellen van een betrouwbare begroting een uitdaging. Met deze opmerking in het achterhoofd en op basis van onze huidige kennis en de voorlopige vooruitzichten is deze begrotingswijziging opgesteld.

In deze begrotingswijziging leest u meer over deze en andere wijzigingen en ontwikkelingen, en de financiële vertaling hiervan voor de gemeenten. Gezien de omvang van mogelijke effecten wordt de impact van COVID-19 in een aparte paragraaf beschreven.

120
omnibuzz
KS-780-V

2

OVER OMNIBUZZ

2. Omnibuzz

2.1 Wie is Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling en verantwoordelijk voor de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten. De nagenoeg 40.000 klanten hebben van deze gemeenten een indicatie voor het collectief vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wmo gekregen.

Omnibuzz neemt de administratie en andere uitvoerende en controlerende taken over, waarbij afstemming en overleg tussen betrokken partijen en deelnemende gemeenten geborgd is. Omnibuzz koopt namens de aangesloten gemeenten het vraagafhankelijke vervoer in, verzorgt de bijbehorende (Europese) aanbestedingen, controleert via contractbeheer op de juiste uitvoering van de contracten, verzorgt de ritaanname en de tactische regie op vervoer. Omnibuzz verzorgt verder de klantenservice, de klachtafhandeling en de volledige financiële afhandeling met alle betrokkenen. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor reizigers en gemeenten. Het grote bereik van Omnibuzz in combinatie met een slagvaardige organisatie maken een efficiënte beleidsuitvoering mogelijk. Dankzij ons vervoer kunnen klanten deelnemen aan het sociale leven en maatschappelijke activiteiten. Hiervoor zetten wij in op efficiënt vervoer en de eigen kracht van onze klanten, zodat vervoer naar sociale activiteiten ook op lange termijn geborgd is.

Omnibuzz fungeert bovendien als expertisecentrum voor vervoer, waarbij de aangesloten gemeenten van advies worden voorzien. De gemeenten ontvangen structureel management- en voortgangsinformatie en er vindt periodiek overleg plaats. Op die wijze ondersteunt Omnibuzz de gemeenten om grip op het vervoer te houden.

Het doel van Omnibuzz is: ‘Het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer.’ Omnibuzz zorgt dat klanten - ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben - optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren. Omnibuzz staat voor de volgende kernwaarden:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

2.1.1 Missie

De missie van Omnibuzz is:

> “Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later.”

Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. Omnibuzz wil voortdurend blijven verbeteren en nieuwe concepten ontwikkelen die het vervoer toekomstbestendig maken. Door onze inhoudelijke kennis kunnen we gemeenten adviseren en ondersteunen, ook als er onvoorziene situaties ontstaan en innovatieve oplossingen of maatwerk nodig zijn. De missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening:

> “Via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden.”

2.1.2 Slim vervoer

Met het aanbieden van doelgroepenvervoer zorgt Omnibuzz voor een heel belangrijk netwerk in Limburg voor reizigers, opdrachtgevers en uitvoerders. Door dit ‘slim’

te doen, wordt het vervoer voor de reiziger passend en kwalitatief hoogwaardig uitgevoerd en blijft het tegelijk betaalbaar. Als kenniscentrum beschikken wij over gegevens van gebruikers, vervoerders, instellingen en overheden die ons in staat stellen alle belangen af te wegen en voor een optimale onderlinge afstemming te zorgen.

2.1.3 Maatschappelijk verbinden

Maatschappelijk verbinden tekent de rol van ons vervoer als verbinding tussen het sociale leven, maatschappelijke activiteiten en de gebruikers ervan. De uitdaging is dit binnen de financiële kaders te blijven doen. Hiervoor wordt ingezet op efficiënt vervoer en de eigen kracht van gebruikers. Omnibuzz spant zich in om de relatie tussen vervoer en sociale activiteiten te versterken, waardoor vervoer én activiteiten op lange termijn geborgd zijn.

2.1.4 Uitwerking visie

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de indicatiestelling van hun inwoners. Zij bepalen dus of iemand in aanmerking komt voor vervoer en onder welke voorwaarden. Ter ondersteuning van deze taak heeft Omnibuzz in 2020 een richtlijn voor de indicatiestelling beschikbaar gesteld.

Omnibuzz is opgericht om de doelstellingen voor de 30 Limburgse gemeenten te realiseren. Hiermee dragen de Limburgse gemeenten zorg voor de toekomstbestendigheid van het doelgroepenvervoer. Omnibuzz zal steeds meer grip krijgen op het vervoer. Hierdoor zijn wij steeds beter in staat gemeenten te adviseren bij het bepalen van beleid. Om te sturen op de best passende vervoeroplossing en efficiency, is gekozen voor het regiemodel, waarbinnen de regie (mobiliteitscentrale) en de uitvoering van het vervoer gescheiden zijn. Dit model dient als instrument om de ambities van gemeenten te realiseren, zoals het optimaliseren van het gebruik van het reguliere openbaar vervoer (OV) of ander alternatief vervoer. Uitgangspunt hierbij is het optimaliseren van het gebruik van voorliggende vervoersvoorzieningen, zoals het reguliere OV.

De beleidsmatige aspecten en het operationele proces komen binnen de organisatie bij elkaar, waardoor wij dit goed op elkaar kunnen afstemmen en optimaliseren. Bovendien maakt deze flexibiliteit het mogelijk dat andere vervoersvormen, indien gewenst, kunnen instromen in dezelfde centrale. Bundeling van vervoer kan op termijn bijdragen aan kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing. De gemeenten zijn zelf aan zet om aan te geven of instroom wenselijk is. Hierin bepalen gemeenten ook zelf de vorm en de omvang van het vervoer dat instroomt en de termijn waarop dat moet gebeuren. De drie pijlers waarop alle ambities gebaseerd zijn, borgen de visie op de lange termijn. Deze drie pijlers zijn:

- Het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren.
- Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
- Omnibuzz als slimme organisatie.

2.2 Kantelen van vervoer en gebruik van OV stimuleren

Omnibuzz hanteert twee belangrijke instrumenten om deze ambitie te realiseren:

2.2.1 De Voor Elkaar Pas (VEP)

De VEP is een op maat gemaakt reisproduct - exclusief voor klanten van Omnibuzz - dat onze klanten de mogelijkheid biedt om laagdrempelig met het OV te reizen.

2.2.2 Samenwerking met Provincie Limburg

In een gezamenlijk overleg tussen DB Omnibuzz en Gedeputeerde Carla Brugman is een ‘position paper’ vastgesteld. Hierin zijn onze gezamenlijke ideeën over een integrale aanpak van doelgroepenvervoer en OV omschreven. Deze ideeën komen grotendeels terug in het concept ontwikkelplan OV dat de Provincie Limburg in 2020 heeft gepresenteerd. Volgens planning vindt in het tweede kwartaal van 2021 definitieve besluitvorming plaats bij de Provincie Limburg. De gezamenlijke inspanningen in de afgelopen jaren leiden zo tot een integraal toekomstplan. Een betere afstemming tussen beide vervoerssystemen biedt voordelen voor alle partijen. Op deze manier worden maatschappelijke budgetten zo efficiënt mogelijk en binnen de werkgebieden ingezet. De verwachting is dat we via gezamenlijke projecten binnen dit plan stappen kunnen zetten

in de toeleiding van onze klanten naar het OV en te zorgen voor een goede aansluiting tussen Omnibuzz vervoer en OV. Al lijken de gevolgen van COVID-19 de drempel voor OV-gebruik te verhogen. Het is gissen hoe deze gevolgen op langere termijn doorwerken, maar het behalen van resultaat op deze ambitie lijkt hierdoor een groeiende uitdaging. De ambitie van de kanteling in het vervoer is overigens breder dan OV en gaat over alle vormen van (potentieel) voorliggende voorzieningen. Op basis van de website www.ikwilvervoer.nl kunnen hier stappen gemaakt worden.

2.2.3 www.ikwilvervoer.nl

Alle deelnemende gemeenten zijn aangesloten bij www.ikwilvervoer.nl, een website die algemene reisinformatie combineert met informatie over lokale vervoersmogelijkheden per gemeente, zoals doelgroepenvervoer, (lokaal) alternatief vervoer en andere maatwerkvarianten. In 2021 wil Omnibuzz het functioneren van deze website evalueren, de effecten ervan inzichtelijk maken en optimaliseren, zodat deze structureel kunnen bijdragen aan de realisatie van deze ambitie.

2.3 Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

2.3.1 Uitvoering Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)

Binnen het huidig Omnibuzz vervoer, het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV), wordt optimale efficiëntie nagestreefd. Dit vervoer is in 2019 opnieuw aanbesteed, inclusief de planningstaak via langdurige contracten (5 jaar, met 3 jaar verlengingsoptie) zodat kwaliteit en continuïteit geborgd zijn. De aanbesteding is opgedeeld in 8 percelen. De vervoerscontracten zijn aan zes taxibedrijven gegund. De bedrijven die het Omnibuzz vervoer vanaf 1 januari 2020 uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen regio Maastricht.
- Taxi Van Loo regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman regio Parkstad en Westelijke Mijnstreek.
- Personenvervoer Midden-Limburg regio Roermond.
- Taxi Van Driel regio Weert en Venray/Noord Limburg.
- Taxi De Leeuw regio Venlo en Peel en Maas.

In het 'Bestuursakkoord Zero Emissie Doelgroepenvervoer' (2019) hebben allerlei opdrachtgevers landelijk afgesproken dat het doelgroepenvervoer vanaf 2025 volledig zero emissie is. Met de ondertekening van dit akkoord geeft Omnibuzz een krachtig signaal af. In de aanbesteding heeft Omnibuzz onderbouwd dat de intentie van dit akkoord door praktische omstandigheden moeilijker haalbaar is. Omnibuzz heeft in de aanbesteding gekozen voor het meest haalbare groeimodel richting zero emissie vervoer en kiest voor de inzet van elektrisch aangedreven voertuigen. Met elektrische voertuigen zorgen Omnibuzz en de vervoerders voor een beter klimaat. Dit doen wij samen met de vervoerders in een gezond ingroeimodel, waarbij er jaarlijks meer elektrische voertuigen bij komen en wij samenwerken aan het vergroten van het aantal elektrische laadpunten.

Het bestek biedt ruimte voor instroomscenario's van andere vervoersvormen en de (door-)ontwikkeling van vervoersconcepten zoals vraagspreiding, groepsritten en omgaan met de piekbelasting etc. Deze concepten dragen bij aan de efficiëntie en de beheersbaarheid van vervoer voor de deelnemende gemeenten.

2.3.2 Instroom ander doelgroepenvervoer

De werkwijze met betrekking tot andere doelgroepen is vastgelegd in de actualisatie van het bedrijfsplan (2019). Deze houdt een kleinschalige, stapsgewijze aanpak van mogelijke instroom in, waarbij individuele gemeenten aan zet zijn voor de instroom. Er zijn - onder voorwaarden – mogelijkheden voor instroom binnen de lopende contracten voor Omnibuzz vervoer en andere inkoopkeuzes inzetbaar. Dat betekent flexibiliteit en mogelijkheden tot maatwerk voor deelnemende gemeenten. De onzekerheden van de pandemie gelden ook voor ander gemeentelijk doelgroepenvervoer. Het is op dit moment niet duidelijk op welke manier COVID-19 de wens tot instroom zich hierdoor gaat ontwikkelen, maar in tijden van verandering en onzekerheid ontstaan vaak nieuwe ideeën en kansen.

Wij ondersteunen en adviseren op verzoek van gemeenten, maar werken – in lijn met de adviezen van de werkgroepen

– niet actief aan scenario's voor grootschalige instroom. Dit zorgt voor duidelijkheid in onze bedrijfsvoering en versterkt de focus op het opgedragen Omnibuzz vervoer. De huidige organisatie Omnibuzz is opgezet en uitgelijnd op de uitvoering van dit vervoer. Zodra de instroom in omvang de mogelijkheden van deze constructie overstijgt, heeft dit gevolgen voor de bedrijfsvoering, werkwijzen, interne systemen, processen en capaciteit. Deze gevolgen zullen – zodra het zover is - inzichtelijk worden gemaakt als onderdeel van een business case. Uitgangspunt blijft dat dit de kwaliteit van het reguliere Omnibuzz vervoer niet raakt.

2.4 Omnibuzz als slimme organisatie

Omnibuzz is op de eerste plaats een uitvoeringsorganisatie met reguliere (dagelijkse) werkzaamheden zoals ritaanname, klantenadministratie, klachtafhandeling, facturering etc. Bovendien is Omnibuzz een kennisorganisatie die op basis van inhoudelijke kennis nieuwe vervoersconcepten ontwikkelt en deelnemende gemeenten ondersteunt en adviseert in de beleidsontwikkeling. Omnibuzz beschikt over voldoende deskundigheid om voor de aangesloten gemeenten de gezamenlijke inkoop, aanbesteding en contractbeheer van het vervoer te organiseren en is in staat om zelfstandig een goed aanbestedingstraject af te ronden, de impact van een faillissement tot een minimum te beperken en in tijden van crisis, zoals in deze pandemie, te anticiperen op nieuwe en veranderende behoeften.

Omnibuzz functioneert als zelfstandig, objectief en deskundig kenniscentrum voor gemeenten. Om deze rol te optimaliseren willen wij de externe afhankelijkheid afbouwen van adviseurs en externe aanbieders van software, rapportagetools en systemen. Dit vraagt om een investering in de eigen organisatie. Hier tegenover staat een structurele besparing op langere termijn en tevens blijft de expertise behouden voor de organisatie, waardoor deze ten gunste van de gemeenten ingezet kan worden, zoals bijvoorbeeld het onderhandelingsresultaat van de toepassing van de NEA-index.

Voor (minstens) 2021 rekent Omnibuzz nog op veel werkzaamheden als gevolg van COVID-19, waardoor wij voorzichtig zijn met het plannen van nieuwe extra projecten. Omnibuzz zet wel de lopende projecten voort, zoals de uitvoering van het Ontwikkelplan OV, de ontwikkeling van MijnOmnibuzz, de uitwerking van de afrekensystematiek en het traject om de digitale communicatie toegankelijk (drempelvrij) te maken.

Aan de hand van themabijeenkomsten worden ambtenaren actief betrokken bij belangrijke onderwerpen. Dit draagt bij aan onderlinge kennisoverdracht en gedragen voorstellen in het besluitvormingsproces. In 2021 gebeurt dit bijvoorbeeld op de onderwerpen Wijziging GR, evaluatie van de DVO en de jaarrekening en begrotingen. Omnibuzz wil bovendien graag de relatie met de gemeenten verder verbeteren door intensivering van het relatiebeheer.

2.4.1 Externe ondersteuning en 'kruimelfuncties'

Omnibuzz kan zelfstandig adviseren met betrekking tot inhoudelijke vervoerskundige onderwerpen en aanbestedingen vervoer, maar beschikt over beperkte juridische en wettelijke kennis als het gaat om bijvoorbeeld aanpassingen in de Gemeenschappelijke Regeling of dienstverleningsovereenkomsten. Voor specifieke juridische advisering in de contractuele sfeer van het vervoer heeft Omnibuzz ook expertise in huis, al wordt deze, indien noodzakelijk, juridisch getoetst door een externe partij om mogelijke risico's te minimaliseren. Aangezien COVID-19 aanpassing vraagt van bestaande (contractuele) kaders en nieuwe afspraken nodig zijn, is het denkbaar dat door de nasleep van de pandemie vaker een beroep moeten worden gedaan op externe juridische advisering. Hierdoor is voor 2021 meer ondersteuning begroot.

De stapeling van 'kruimelfuncties', vooral vanuit wettelijke verplichtingen, zoals de Arbowetgeving (RI&E), de archiefwet, digitoegankelijkheid en de Algemene Verordening Gegevens-bescherming (AVG) leidt tot knelpunten in een 'lean and mean' uitvoeringsorganisatie. Met betrekking tot de AVG is op hoofdlijnen interne kennis aanwezig, maar de functies van privacy officer en functionaris gegevensbescherming zijn ondergebracht bij werknemers met andere inhoudelijke expertise. De functie blijkt tot nu toe zeer moeizaam structureel in te vullen, waardoor Omnibuzz voorlopig afhankelijk blijft van extern advies. Voor de digitale archivering kan Omnibuzz een beroep doen op de expertise van de archiefinspecteur van Sittard-Geleen. Momenteel lopen gesprekken met een deelnemende gemeente om te bekijken of Omnibuzz gebruik kan maken van de beschikbare deskundigheid van deze gemeente voor een aantal van deze kruimelfuncties. Met betrekking tot digitoegankelijkheid wordt door de betrokken instanties geadviseerd hiervoor enige interne kennis in huis te halen. Waar eerder werd gedacht dat dit een tijdelijk project is,

blijkt dit bij nader inzien eerder een structurele taak te zijn die alle digitale communicatie (met klanten, gemeenten en intern) omvat. In combinatie met de wens en de plicht om communicatie steeds meer digitaal te organiseren, zal Omnibuzz in 2021 onderzoeken welke stappen op dit terrein nodig zijn.

2.4.2 Beheersmaatregelen

In het kader van de interne maatregelen zijn in de begroting 2019-1 enkele formatieve aanpassingen doorgevoerd die structureel doorwerken op de bedrijfsvoering, zoals de aanpassing van de openingstijden van ritreservering en formatieve aanpassingen. Sinds eind 2019 kunnen klanten gebruik maken van het klantportaal voor het boeken van de ritten, waarbij geen tussenkomst van een medewerker nodig is. De promotie van dit portaal is door COVID-19 uitgesteld en de actualiteit heeft een remmend effect op het gebruik ervan. Intussen bouwen wij dit klantportaal uit met nieuwe functionaliteiten om de digitale communicatie voor de lange termijn te optimaliseren en compliant te maken aan de eisen voor digitale toegankelijkheid.

De externe beheersmaatregelen zijn in 2020 geëvalueerd. Gemeenten beschikken over een aantal instrumenten om op elk gewenst moment verdere maatregelen te nemen. Omnibuzz heeft een richtlijn voor de indicatiestelling opgesteld en een advies met betrekking tot de hoogte en de indexering van het klanttarief. Deze documenten bieden gemeenten handvaten om tot optimale besluitvorming te komen. Aanvullend hebben gemeenten – meestal met ondersteuning van Omnibuzz – beheersmaatregelen binnen de eigen gemeenten doorgevoerd. In sommige gevallen gebeurt dit proactief vanuit Omnibuzz op basis van het signaleren van opvallende indicatoren in de indicatiestelling van individuele gemeenten in vergelijking met andere gemeenten. In overleg met die afzonderlijke gemeente bespreken wij passende maatregelen.

2.5 Ontwikkelingen

2.5.1 Vervoersresultaat

De oorspronkelijke begroting 2021 is gebaseerd op de realisatie van het aantal zones in 2019 met een eventuele opslag. In de 30 deelnemende gemeenten nemen wij - op totaal niveau - al een aantal jaar op rij een stijging van het vervoer waar. Door de uitbraak van COVID-19 is deze ontwikkeling in 2020 abrupt afgebroken. De ontwikkeling van het vervoersvolume was al grillig en wordt hierdoor nog minder voorspelbaar. Normaal zou het aantal gerealiseerde zones in 2020 als basis dienen voor deze begrotingswijziging, maar aangezien dit bijna 50% minder is dan in 2019, is dit geen betrouwbare basis. Het vervoersvolume is immers afhankelijk van de ontwikkeling van het COVID-19 en de opgelegde maatregelen vanuit de regering. Bovenstaande ontwikkelingen zijn leidend om te komen tot een goede inschatting van het vervoersvolume 2021. Op basis van de meest recente inzichten en ontwikkelingen is, in lijn met landelijke inschattingen van vergelijkbare opdrachtgevers, gekozen om 90% van het volume van 2019 als basis te nemen. Gedurende 2021 zullen nog een lange tijd maatregelen gelden die leiden tot een lagere vervoersvraag. Het gehanteerde percentage ten opzichte van de vraag in 2019 biedt begrotingstechnisch voldoende ruimte om de vraagontwikkeling en aanvullende continuïteitsafspraken op te kunnen vangen. Ook de ingeschatte extra vraag door vaccinatievervoer kan hiermee naar verwachting worden opgevangen. Deze inschatting is gebaseerd op de eerste ervaringscijfers en de extrapolatie daarvan. Gemeentelijke verschillen als gevolg van reisgedrag van klanten naar vaccinatielocaties kunnen deze extrapolatie beïnvloeden. In principe wordt voorgesteld geen opslagpercentage te hanteren, tenzij een individuele gemeente dit specifiek aangeeft.

De ontwikkeling van het volume varieert tussen de gemeenten. De kosten per eenheid (zones) is in de basis voor alle gemeenten gelijk. Het vervoerstarief is geïndexeerd met de NEA-index voor 2021 van 1,0%. De bedongen korting van 2% uit het onderhandelingsresultaat wordt meegenomen in de continuïteitsafspraken alsmede in de begroting 2021-1.

Omnibuzz heeft op basis van een bestuurlijke wens een advies bij de individuele gemeenten neergelegd om de klantbijdragen per 1-1-2022 in lijn te brengen met het tarief

in het OV. De deelnemende gemeenten besluiten hier afzonderlijk over. De uitkomst van deze besluitvorming zal gaandeweg 2021 duidelijk worden. De klantbijdrage heeft geen effect op de begroting, maar eventuele wijzigingen in de klantbijdrage hebben wel effect op de totale kosten van het vervoer voor de gemeenten. Wij zullen tijdig met de vervoerders overleggen zodat wij onze contractuele verplichtingen over het informeren van deze beleidswijzigingen na komen.

2.5.2 Bedrijfsvoering

Cao en personeel

Omdat de huidige cao een looptijd heeft tot januari 2021, zijn de cao-partijen in gesprek over een nieuwe cao voor de gemeenteambtenaren. Op het moment dat de cao-onderhandelingen bekend zijn, zullen de wijzigingen vanuit de cao meegenomen worden. Voor de salariskosten wordt gebruik gemaakt van het meest recente formatieplan. Voor de indexatie van de salariscomponent wordt gerekend met 1%. Onze HR-afdeling werkt aan de uitwerking van het vitaliteitsbeleid en het persoonlijk ontwikkelplan voor medewerkers.

Automatisering en ICT

In 2021 gaan wij door met de ontwikkeling van het klantportaal 'MijnOmnibuzz'. Naar verwachting zullen de bestaande systemen voor ritreservering, klantenservice en financiële administratie in 2021 daarom regelmatig aangepast worden. In het kader van compliance aan de normering voor digitale toegankelijkheid verwachten wij ook de nodige investeringen in de automatisering. De omvang hiervan is nog niet helder, omdat deze afhankelijk is van de aanbevelingen uit de verplichte inspectierapporten die in een later stadium worden opgesteld. In 2021 zal tevens het ICT-beheer van Omnibuzz worden aan- of inbesteed, conform de aanbestedingsrichtlijnen.

Vervanging taxipoints

De taxipoints die klanten gebruiken om gemakkelijk ritten van het ziekenhuis naar huis te boeken, werken vanuit klantperspectief prima. Door de verouderde technologie verloopt het onderhoud en de ondersteuning van de taxipoints echter moeizaam en is dit systeem relatief kostbaar. Intussen is onderzocht welke alternatieven voorhanden zijn om de taxipoints te vervangen door een toekomstbestendig alternatief dat leidt tot een structurele verlaging van de kosten voor onderhoud en behoud van de klanttevredenheid. In 2021 zal naar verwachting over de implementatie hiervan besloten worden.

Digitalisering en toegankelijkheid

Ontwikkelingen in de wettelijke verplichting voor het aanbieden en toegankelijk maken van digitale communicatie (drempelvrij) maken investeringen noodzakelijk. Dit betreft de huidige website, in- en externe informatiesystemen en het digitale klantplatform MijnOmnibuzz dat in ontwikkeling is. De omvang van deze investeringen is niet helder. Wel is duidelijk dat dit tot structurele kosten zal leiden. Het bestuur wordt geïnformeerd over de voortgang.

Omgaan met groeiende zorgbehoefte en verward gedrag

Sinds 2019 hebben gemeenten de opgave om verward gedrag van mensen vroegtijdig te signaleren. Omnibuzz heeft daarom in overleg met gemeenten passend beleid ontwikkeld voor deze groeiende doelgroep in het vervoer. Dit betekent meer afstemming tussen gemeenten (consulenten), vervoerders en Omnibuzz met als doel deze kwetsbare klanten goed te kunnen blijven vervoeren. De toenemende problematiek van beperkte zelfregie bij klanten uit zich op de momenten dat er contact is met klanten; bij het uitvoeren van de rit (contact met de chauffeur) en bij het telefonisch contact. Dit leidt tot langere beltijden en meer benodigde capaciteit bij ritreservering en klantenservice. De planning is om in 2021 een eerste evaluatie van dit beleid te presenteren. In oktober 2020 heeft Omnibuzz het certificaat 'Samen dementievriendelijk' gekregen, een initiatief van Alzheimer Nederland, pensioenuitvoeringsorganisatie PGGM en het ministerie van VWS. Op deze wijze zetten wij onze intenties kracht bij dat wij graag bijdragen

aan een dementievriendelijke samenleving. Dit wil onder andere zeggen dat dit onderwerp structureel aandacht krijgt binnen de dagelijkse processen en training van personeel. Wij overwegen deze evaluatie in verband met de ontwikkeling van het vervoer als gevolg van COVID-19 uit te stellen.

2.5.3 Bestuurlijk

Evaluatie GR en DVO

In 2020 heeft een extern bureau de evaluatie van de GR Omnibuzz afgerond. Het bestuur zal in de loop van 2021 de reactie van Omnibuzz op de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport bespreken. Op basis daarvan kunnen mogelijk verdere acties worden uitgezet. Bovendien zullen wij in 2021 in een tweetal ambtelijke themasessies het productenboek, dat onderdeel uitmaakt van de dienstverleningsovereenkomst, evalueren en actualiseren.

Aanpassing afrekensystematiek en wijziging GR Omnibuzz

Omnibuzz heeft op verzoek van gemeenten een aantal scenario's uitgewerkt voor de afrekening van verschillende kosten tussen gemeenten. In 2021 zullen wij hiervoor een concreet voorstel ter besluitvorming voorleggen. Parallel hieraan bereiden wij een wijziging van de GR Omnibuzz voor, waarin wij de uitkomst van dit voorstel verwerken. Aan de GR Omnibuzz zullen wij de uitwerking van het uittredingsprotocol toevoegen. Ook maken wij de regeling toekomstbestendig door rekening te houden met de aanstaande wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). De verwachting is dat de conceptwijziging van de GR Omnibuzz vanaf medio 2021 aan de gemeenteraden kan worden voorgelegd.

2.6 Impact van COVID-19

Gemeenten zijn gedurende 2020 uitgebreid geïnformeerd over COVID-19, de landelijke richtlijnen en de gevolgen hiervan voor ons vervoer. De impact op het vervoer is enorm en ditzelfde geldt voor de organisatie Omnibuzz, omdat alle reguliere processen, afspraken en kaders 'opnieuw uitgevonden' moesten worden. In het jaarverslag 2020 besteden wij hier uitgebreid aandacht aan. Deze impact werkt door in de begrotingen, al overheerst vooral onzekerheid over het toekomstperspectief.

2.6.1 Pijler 1. Toeleiding OV en kanteling

De gevolgen van COVID-19 lijken de drempel voor OV-gebruik te verhogen. Een gesloten systeem zou voor kwetsbare klanten meer comfort en veiligheid kunnen bieden dan reizen met OV. Het is gissen hoe deze gevolgen op langere termijn doorwerken, maar de uitdaging om resultaat te halen op deze ambitie lijkt groeiende. Het zou kunnen zijn dat ander kleinschalig alternatief vervoer juist aan aantrekkingskracht wint door deze ontwikkeling. Mede om die reden wil Omnibuzz samen met de gemeenten het gebruik van de website ikwilvervoer.nl optimaliseren.

2.6.2 Pijler 2. Efficiëntie en bundeling vervoer

Het contractbeheer met vervoerders omvat het beheren van de oorspronkelijke contracten plus alle aanvullende en noodzakelijke afspraken in het kader van COVID-19. Het voortdurend monitoren van de effecten van de overheidsmaatregelen, de continuïteitafspraken en naleving van de COVID-19 protocollen vraagt veel van de vervoerders en van Omnibuzz. Zolang de pandemie niet bedwongen is, blijven deze extra aansturing en aandacht noodzakelijk. De veiligheid van het vervoer staat meer dan ooit op de eerste plaats, maar desondanks zijn alle kwaliteitsafspraken in deze periode – zolang toegestaan binnen de geldende protocollen - zonder uitzondering nageleefd.

Voor meer uitleg over de continuïteitsafspraken verwijzen wij naar het jaarverslag 2020. Vanwege de complexiteit en contractuele vertrouwelijkheid wordt deze niet heel gedetailleerd in het jaarverslag toegelicht. Alle stappen in dit kader worden uiterst zorgvuldig genomen met inachtneming van de omstandigheden, mogelijk gevolgen en risico's voor alle betrokken partijen. In de eerste maanden van 2021 blijkt dat het toekomstperspectief nog steeds onzeker is. Het overleg met vervoerders blijft hierdoor op permanente

basis doorgaan en de insteek hierbij is helder. De vervoerders en de gemeenten moeten samen door deze crisis geraken, zodat wij ook na de pandemie over een volwaardig vervoerssysteem kunnen beschikken. Dit is in lijn met het bestuursbesluit om de continuïteit van onze vervoerders voor de lange termijn te borgen (na COVID-19). Het neemt niet weg dat vervoerders en Omnibuzz goed kijken naar de ontwikkelingen richting het 'nieuwe normaal' en hier de onderlinge afspraken op afstemmen. Dit gebeurt stapsgewijs en in goed overleg. In dit kader proberen wij zoveel mogelijk vervoer daadwerkelijk uit te voeren, zowel regulier vervoer als extra vervoer naar de vaccinatielocaties.

2.6.3 Pijler 3. Slimme organisatie en ontwikkelfunctie

Omnibuzz heeft een centrale positie ingenomen in de totstandkoming van de (veelal) landelijke richtlijnen en protocollen voor de uitvoering van het vervoer en de financiële continuïteit. Zo dragen wij bij aan het beperken van de gevolgen van deze crisis voor klanten, gemeenten en vervoerders.

De voortdurend veranderende richtlijnen in het vervoer vragen om intensieve communicatie met klanten, cliëntenpanel, bestuurders en ambtenaren van de aangesloten gemeenten. Tevens voeren wij onderzoek uit naar de overwegingen van klanten om te blijven reizen tijdens COVID-19 of juist niet. Deze inzichten komen van pas in de communicatie en het beleidsadvies, zodat de maatschappelijke functie van het vervoer geborgd wordt. Bestuurlijk is verzocht om te anticiperen op de nieuwe realiteit en ons te oriënteren op beleid dat erop gericht is om het vervoer laagdrempelig toegankelijk te houden. Omnibuzz zal dit voorbereiden en daarbij ook rekening houden met de wens om via beheersmaatregelen het vervoer voor gemeenten betaalbaar te houden. De impact van de pandemie zal de verdere invulling hiervan bepalen.

Samen met vervoerders kon Omnibuzz heel snel inspelen op urgente behoeften aan vervoer naar 'besmette' huisartsenpraktijken, COVID-19 hotels en vaccinatielocaties. Op deze manier kan de vrijgekomen capaciteit van ons vervoerssysteem maatschappelijk worden ingezet.

Alle medewerkers zijn intussen volledig gefaciliteerd om vanuit thuis te werken. Omdat contante betalingen niet meer zijn toegestaan, is het rekening rijden versneld geïmplementeerd. Hiervoor is het facturatieproces aangepast. De nieuwe afspraken met vervoerders zijn in de administratie geïmplementeerd en de reguliere processen met gemeenten zijn aangepast. De aanleiding was allerminst prettig, maar de organisatie is als gevolg van de crisis gegroeid in flexibiliteit en kan hierdoor beter omgaan met schommelingen in het vervoersvolume, ook in de contractuele sfeer met de vervoerders. Praktisch alle 'interne werkzaamheden' kunnen zowel vanuit kantoor als vanuit huis uitgevoerd worden, zonder dat klanten of gemeenten gevolgen ervaren in het dienstverleningsniveau. Deze flexibele inrichting van de organisatie komt in deze onzekere tijd – die voorlopig nog blijft aanhouden - van pas.

Een aantal medewerkers van Omnibuzz (ritreservering) is gedetacheerd bij de GGD, waardoor de loonkosten van Omnibuzz tijdelijk afnemen. Omdat de meeste medewerkers een vaste aanstelling hebben, is direct afschalen op personeel geen optie. Daar komt bij dat de gemiddelde gesprekstijd bij ritreservering als gevolg van extra vragen door COVID-19 en de gezondheidscheck is toegenomen met circa 15%. Bij de klantenservice is het aantal inkomende telefoongesprekken vrijwel op hetzelfde niveau gebleven. Bovendien is deze afdeling ingezet bij een grootschalige belactie om e-mailadressen en incassoformulieren van klanten en/of gemachtigden te verzamelen. De incassoformulieren zijn nodig om het versneld invoeren van rekeningrijden efficiënt en snel uit te kunnen voeren. De e-mailadressen zijn wenselijk omdat door het verplichte rekening rijden veel meer facturen worden verstuurd dan voorheen. Dit leidt tot meerkosten voor postverzending. Door de opgehaalde e-mailadressen kan intussen een groot deel van de facturen digitaal worden verstrekt.

Bij de staffuncties en de afdeling uitvoering is sprake van extra werk door de vele aanpassingen als gevolg van de landelijke maatregelen, de continuïteitsafspraken met vervoerders, afspraken over maatwerkvervoer (COVID-19 hotels, vervoer van en naar huisartsen etc.) en de communicatie

hierover. Omnibuzz heeft zich verder actief bemoeid met de landelijke lobby en deelgenomen aan overleggen om tot deze afspraken te komen. Ook de financiële administratie heeft veel extra werk verzet om de nieuwe situatie financieel goed te kunnen managen, zoals de groei van het aantal rekeningrijders, de aangepaste afspraken met vervoerders en het voeren van een aparte COVID-19 administratie.

Waar mogelijk zijn de kosten teruggedrongen, maar de daling van het vervoer leidt niet direct tot een evenredige vermindering van personele inzet of bedrijfsvoeringskosten. De beheerkosten bewegen niet rechtstreeks mee met de daling van het vervoersvolume. Waar mogelijk is de beschikbare capaciteit snel en flexibel ingezet voor nieuwe maatschappelijke behoeften. Zo zijn toch positieve resultaten behaald in deze periode en houden wij het systeem overeind voor de toekomst.

3

DE BELEIDSBEGROTING

3. De beleidsbegroting

3.1 Programma Omnibuzz vervoer

3.1.1 Wat willen wij bereiken?

Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen:

- Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden.
- Continu werken aan kwaliteitsverbetering.
- Aansluiten bij al ingezette kanteling in het sociale domein, het bevorderen van zelfredzaamheid bij de burger en zo veel mogelijk gebruik maken van algemeen toegankelijke voorzieningen.
- Vervoersuitgaven beheersbaar houden, ook met oog op duurzaamheid.
- Vervoer kunnen blijven garanderen binnen de gemeentelijke begrotingen.
- Grip op de interne organisatie.

3.1.2 Wat gaan wij ervoor doen?

Voor alle deelnemende gemeenten staat voorop dat ze iedere doelgroep passend en tijdig vervoer willen bieden, zodat iedereen optimaal kan deelnemen aan de samenleving. Dat vervoer moet voor gemeenten en klanten betaalbaar blijven. Door de beschikbare deskundigheid en de schaalomvang biedt het samenwerken binnen de GR Omnibuzz gemeenten de kans om zo efficiënt mogelijk met de middelen om te gaan en vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid samen te ontwikkelen. Zo gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant. Door de onzekere vooruitzichten is voorzichtigheid geboden in het ontwikkelen of uitrollen van nieuwe ideeën en projecten, maar Omnibuzz zal in 2021 zeker niet stil blijven staan. Omnibuzz gaat in 2021 – naast alle COVID-19 gerelateerde taken – verder met de volgende taken (intensiveren):

- Verbetering van het huidig vervoer met oog voor kwaliteit, beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector.
- Overleg met de Provincie Limburg over een integrale aanpak middels de uitwerking van het Ontwikkelplan OV.
- Evaluatie en optimalisatie van de website ikwilvervoer.nl.
- Doorontwikkeling van MijnOmnibuzz.
- Overleg met gemeenten over de invulling van het relatiebeheer en de overlegstructuur.
- Aanpassing van de afrekensystematiek en de wijziging van de GR Omnibuzz.
- Verdere uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, afhankelijk van besluitvorming individuele gemeenten.
- Doorontwikkeling van informatie- en kennismanagement.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, conform het goedgekeurde auditplan.
- Structurele controle en bijsturen van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor digitale toegankelijkheid, privacy, informatiebeveiliging en de archiefwet.

3.1.3 Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?

De programma indeling voor Omnibuzz is weergegeven in “Tabel Begroting 2021-1”.

TABEL BEGROTING 2021-1

Programma Wmo Vervoer	Baten	Lasten	Saldo
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 353.296	€ 20.614.201	€ 20.260.905
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ -	€ 13.096	€ 13.096
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 20.324.000	€ -	€ -20.324.000
Overhead			
0.4 Overhead	€ 2.537.951	€ 2.537.951	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Saldo van baten en lasten	€ 23.215.248	€ 23.215.248	€ -
Toevoegingen aan de reserves		€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 23.215.248	€ 23.215.248	€ -

Voor de verdeling van baten/lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV voorschrijft. Uitgangspunt is dat lasten en baten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd.

Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld ‘Overhead’ zijn, conform de ‘Notitie overhead’ in het kader van BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces. Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- In- en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

Onder 0.5 'Treasury' zijn de rente- en bankkosten opgenomen. Voor de begroting 2021-1 bestaat dit bedrag volledig uit bankkosten.

De kosten direct toe te rekenen aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 'Maatwerkdienstverlening 18+'. Dit zijn de vervoerslasten. De kosten van de afdeling uitvoering (regie) worden ook onder dit taakveld gepresenteerd, evenals de kosten van de afdeling klantenservice en de kosten gekoppeld aan klachtafhandeling, klanttevredenheid en dergelijke. De baten bestaan hierbij uit het onderhandelingsresultaat in verband met de NEA-index 2020 (zie verderop in deze begroting).

De hieronder opgenomen lasten bestaan wederom uit loon- en beheerkosten. Hierbij dient opgemerkt te worden dat hoewel Omnibuzz klanten heeft die jonger zijn dan 18 jaar en daarmee feitelijk in het taakveld 6.72 'Maatwerkdienstverlening 18-' thuishoren, dit aandeel dusdanig klein is (< 1%) dat ervoor gekozen is dit taakveld niet op te nemen. De baten voor taakveld 0.4 en taakveld 6.71 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen.

3.1.4 Beleidsindicatoren

Met de invoering van het vernieuwde 'Besluit begroting en verantwoording', ingaand voor begrotingen en programmaverantwoordingen vanaf 2017, dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. In de tabel zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2021-1	Eenheid	Bron
Formatie	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,052	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 3,21	Kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	3,2%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting
Overhead	10,9%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder Overhead opgenomen lasten bedraagt de overhead 10,9% van de totale lasten. Omnibuzz streeft ernaar om deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

PARAGRAFEN

In het kader van artikel 9 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.

3.1.5 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken schrijft in artikel 11 van het nieuwe 'Besluit begroting en verantwoording' het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal, tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen.

Onderstaand wordt de weerstandsratio aangegeven als een directe confrontatie tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de risico's. Als onverhoopt veel risico's optreden, kan dit betekenen dat de deelnemende gemeenten rekening moeten houden met aanvullende bijdragen om tekorten en risico's te dekken.

Algemene reserve	Benodigde weerstandscapaciteit totaal risico	Weerstandsratio
€ 532.000	€ 1.308.000	0,41

De minimale omvang van de algemene reserve is eerder vastgesteld op € 520.000,-. Met dit minimum worden met name de volumerisico's in het vervoer afgedekt alsmede het risico dat een van de vervoerders (taxibedrijven) failliet gaat. Daarnaast biedt dit minimum voldoende dekking voor de financiering van eventuele investeringen.

Risicomanagement

In het bedrijfsplan van januari 2016 is een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste risico's waar Omnibuzz mee kan worden geconfronteerd. Medio 2018 is de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd en op 24 oktober 2018 is deze vastgesteld door het algemeen bestuur.

Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandvermogen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Bezuinigingen van de gemeentes	x						
Uittreden van gemeentes uit de GR		x					
Beheersbaarheid van het vervoer		x					
Decentralisatie van taken naar gemeenten (instroom overige vervoersstromen)		x					
Uitvoering van taken omtrent regie en planning			x				
Beperkte bezetting leidt tot kwaliteitsrisico's			x				
Kennis van het personeel				x			
Continuïteit risico tgv serverbeheer					x		
Inkoop						x	
Kwaliteit van informatie vervoerders							x

Rekening houdende met de beheersmaatregelen die beschikbaar zijn om deze risico's te mitigeren en de mate waarin de risico's reeds in de eerdere begroting zijn doorgerekend, wordt de maximale impact geschat op € 1.308.000,-. Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken. De algemene reserve is na aanvang van de werkzaamheden op 11 december 2016 door de deelnemende gemeenten volgestort.

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd dient te worden. In 2018 heeft de laatste actualisering plaatsgevonden. De minimale omvang van de algemene reserve is toen vastgesteld op € 520.000,-. Met dit minimum worden met name de volumerisico's in het vervoer afgedekt alsmede het risico dat een van de vervoerders (taxibedrijven) failliet gaat. Daarnaast biedt dit minimum voldoende dekking voor de financiering van eventuele investeringen. Een overzicht van de kernrisico's is opgenomen in de bijlagen vanaf pagina 52. De vaststelling is geldend tot uiterlijk 2022 als de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' opnieuw zal worden vastgesteld.

In de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 1 juli 2020 is, naar aanleiding van de bestemming van het resultaat over 2019, besloten om € 60.792,- aanvullend toe te voegen aan de algemene reserve. In het voorstel aan het algemeen bestuur d.d. 16 december 2020 is ingestemd met een onttrekking aan de algemene reserve van € 168.000,-, waarmee deze ultimo 2020 is uitgekomen op € 532.000,-. Dit saldo ligt hiermee binnen de afgesproken bandbreedte van het minimum- en maximumniveau van de algemene reserve. De maximale omvang, toevoegingen en onttrekkingen van de algemene reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, mede op basis van de meest actuele risico's en benodigde weerstandsvermogen.

In de 30 deelnemende gemeenten nemen wij - op totaalniveau - al een aantal jaar op rij een stijging van het vervoer waar. Door de uitbraak van de COVID-19 pandemie is deze ontwikkeling in 2020 abrupt afgebroken. De verdere ontwikkeling in het vervoer is door de actualiteit nog minder voorspelbaar. Ook keuzes die gemeenten (gaan) maken, zijn afhankelijk van de ontwikkelingen in het vervoer. Voor een toelichting op de situatie en gevolgen rondom COVID-19 verwijzen wij u naar het paragraaf 2.6 'Impact van COVID-19' op pagina 13.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS 2021-1

ACTIVA	31-dec-2020 €	31-dec-2021 €	PASSIVA	31-dec-2020 €	31-dec-2021 €
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Materiële vaste activa	388.322	332.628	Algemene reserve	532.000	532.000
			Egalisatiereserve	-	-
Financiële vaste activa	-	-	Bestemmingsreserve	191.714	56.064
			Resultaat voor bestemming	3.348.245	-
Totaal vaste activa	388.322	332.628	Totaal vaste passiva	4.071.959	588.064
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Uitzettingen < 1 jaar					
Overige vorderingen	189.730	310.258			
Liquide middelen	7.582.817	3.282.647	Overige schulden	1.070.009	1.754.152
Overlopende activa	427.890	305.327	Overlopende passiva	3.446.791	1.888.644
Totaal vlottende activa	8.200.437	3.898.232	Totaal vlottende passiva	4.516.800	3.642.796
Totaal generaal	8.588.759	4.230.860	Totaal generaal	8.588.759	4.230.860

De vergelijkende cijfers per 31 december 2020 zijn overgenomen vanuit de concept jaarrekening 2020. De balansposten vlottende activa en vlottende passiva zijn voor 2021 begroot door het gewogen gemiddelde van de afgelopen drie jaren te nemen (incidentele posten buiten beschouwing gelaten) of waar mogelijk een zo accuraat mogelijke inschatting van de balanspost.

Voor de gewijzigde begroting 2021-1 is het positieve resultaat 2020 € 3.348.245,- als incidenteel gezien en uit het gewogen gemiddelde van de afgelopen drie jaar gehaald. Het positieve resultaat 2020 vloeit via het resultaat voorstel terug naar de gemeenten, wordt toegevoegd aan de algemene reserve of bestemmingsreserves. Het voorstel resultaatbestemming 2020 wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het algemeen bestuur op 7 juli 2021 en zal in de gewijzigde begroting 2022 worden verwerkt.

Het eigen vermogen is begroot door een zo goed mogelijke inschatting te geven van de reserves en voorzieningen op basis van de nu bekende risico's. Hierbij is rekening gehouden met de nieuwe nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' die is vastgesteld door het algemeen bestuur en met de huidige weerstandscapaciteit.

KENGETALLEN

In het kader van artikel 11 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende kengetallen opgenomen:

- Netto schuldquote.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.
- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Onderstaand volgt een korte toelichting op de voorgeschreven kengetallen:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan.
- De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te kunnen dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is.
- De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten (niet van toepassing voor Omnibuzz).
- De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde (niet van toepassing op Omnibuzz).

De uitkomsten van deze vijf kengetallen worden voor het begrotingsjaar 2021 (t) weergegeven in de volgende tabel.

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2019	2020	2021-1
Netto schuldquote	-2%	-15%	-1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2%	-15%	-1%
Solvabiliteitsratio	28%	47%	14%
Structurele exploitatieruimte	100%	100%	100%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Voor 2021 (t) is de geprognosticeerde balans 2021 of een gemiddelde van de afgelopen 3 jaren als basis gebruikt om de kengetallen te berekenen. Voor 2019 (t-2) zijn de gerealiseerde cijfers uit de vastgestelde jaarrekening gebruikt. Voor 2020 zijn de cijfers uit de concept jaarrekening overgenomen.

De solvabiliteitsratio beweegt tussen de 14% en 48%. Dit betekent dat voor 2021 (t) 14% van het totale vermogen uit eigen vermogen bestaat. Hoe hoger dit percentage, hoe beter.

De uitkomst van de netto schuldquote is negatief. Dit komt omdat Omnibuzz relatief weinig vreemd vermogen heeft. De structurele exploitatieruimte bedraagt voor 2021 100%. Voor 2021 zijn geen incidentele baten of lasten voorzien. Tekorten worden aangevuld en overschotten vloeien terug naar de gemeenten. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Omnibuzz niet van toepassing.

3.1.6 Financiering

TREASURY

De financiering van Omnibuzz bestaat uit bijdragen van de deelnemende gemeenten. Omnibuzz maakt op dit moment geen gebruik van een kortlopende kasgeldlening. Indien er in de toekomst gebruik wordt gemaakt van een kortlopende kasgeldlening zullen de hieraan eventueel verbonden kosten in de jaarrekening opgenomen worden als kapitaallasten.

In de begroting 2021-1 is geen individueel opslagpercentage voor het vervoer per gemeente opgenomen. Vanwege de daling van het vervoersvolume door de impact van COVID-19 is het uitgangspunt voor het vervoersvolume voor de gewijzigde begroting 2021-1 gebaseerd op het gerealiseerde vervoersvolume 2019 verminderd met een afslag van 10%. Aan de gemeenten is de keuze voor het toepassen van een opslagpercentage voorgelegd, het voorstel om geen opslagpercentage toe te passen is door alle gemeenten aangenomen. Vanuit de in 2018 gevormde bestemmingsreserve 'ICT' valt elke jaar het afschrijvingsdeel voor de in het jaar 2018 en 2019 geïnvesteerde activa vrij ter financiering van de afschrijvingslasten. In de gewijzigde begroting 2021 bedraagt dit afschrijvingsdeel € 11.000,-.

KASGELDLIMIET

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor Omnibuzz vastgesteld op 8,2%. Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. Omnibuzz zal naar verwachting binnen de kasgeldlimiet blijven.

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 943.966	€ 1.669.728	€ -725.761
Kwartaal 2	€ 1.029.265	€ 2.557.159	€ -1.527.894
Kwartaal 3	€ 1.274.051	€ 4.587.814	€ -3.313.763
Kwartaal 4	€ 4.516.798	€ 8.200.436	€ -3.683.638
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 1.941.021	€ 4.253.784	€ -2.312.764
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 2.312.764		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2020		€ 23.215.249	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 1.903.650	
Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)		€ 4.216.414	

De (verwachte) netto vlottende schuld per kwartaal is berekend door uit te gaan van de realisatie Q1 t/m Q4 2020, als basis voor de kasgeldlimiet 2020.

RENTERISICONORM

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

SCHATKISTBANKIEREN

Het wetsvoorstel 'Verplicht schatkistbankieren' is op 13 december 2013 in het Staatsblad gepubliceerd. De wet is op 15 december 2013 van kracht geworden en ingevoerd voor gemeenten, Provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen.

Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt bij leningen die ze op de markt aangaat. Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande beleggingen bij het vrijvallen niet kunnen worden herbelegd maar naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Er is sprake van een drempelbedrag dat Omnibuzz buiten de schatkist mag aanhouden. Het gaat om 0,75% van het begrotingstotaal. Voor Omnibuzz is het drempelbedrag vastgesteld op € 200.000,-. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

DE WET HOUDBARE OVERHEIDSFINANCIËN (WET HOF)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet Hof. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar.

Omdat ook gemeenten, Provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

	Omschrijving	2020 Jaarrekening x € 1.000	2021-1 Begroting x € 1.000	2022 Begroting x € 1.000
		Vorig verslagjaar	Huidig begrotings-jaar	Volgend begrotings-jaar
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	3161	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	59	45	42
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	11	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:			
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:			
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	3.209	45	42

Het EMU-saldo wordt berekend door op het exploitatiesaldo de afschrijvingen, investeringen en mutaties van reserves te corrigeren. Omdat Omnibuzz kostenneutraal begroot, leiden eventuele investeringen in 2021 in materiële vaste activa tot een mutatie in het EMU-saldo. Tevens drukken de afschrijvingen op de exploitatie, welke conform financiële uitgangspunten niet gedekt worden door de algemene reserve. Per saldo wordt hierdoor voor 2021 een negatief EMU-saldo ad € 45.000,- begroot.

ECONOMISCHE VOORUITZICHTEN

De vooruitzichten voor de Nederlandse economie in de periode 2020-2022 staan, net als in de raming van een half jaar geleden in het teken van de COVID-19 pandemie. In de eerste twee kwartalen van 2020 liep het bruto binnenlands product (bbp) flinke schade op. Het leeuwendeel hiervan werd goedgemaakt door het sterke terugveren in het derde kwartaal. Door de tweede golf besmettingen en de daarmee gepaard gaande contactbeperkende maatregelen, alsook

door de aanhoudende onzekerheid onder huishoudens en bedrijven, zal het bbp in het vierde kwartaal weer krimpen. Omdat de economische ontwikkelingen in de eerste drie kwartalen van dit jaar echter gunstiger waren dan voorzien, blijft de economische teruggang voor 2020 beperkt tot 4,3%. Deze krimp is weliswaar van historische omvang, maar minder diep dan waarvoor eerder werd gevreesd. Na 2020 treedt een gestaag herstel op; in zowel 2021 als 2022 groeit het bbp met 2,9%. Tegen het einde van de voorspelhorizon van deze raming (het derde kwartaal van 2022) ligt het reële bbp per hoofd van de bevolking weer op hetzelfde niveau als aan het einde van 2019).

De werkgelegenheid krijgt naar verwachting een stevige tik in 2020 en vooral in 2021. De werkloosheid gaat dit jaar omhoog naar 4,0% van de beroepsbevolking en piekt in 2021 op gemiddeld 6,5%. In 2022 volgt een daling naar 6,0%. De HICP-inflatie, die in Nederland al geruime tijd hoger ligt dan gemiddeld in het eurogebied, loopt iets op, van 1,2% in 2020 tot 1,5% in de twee jaar daarna. Door de economische neergang en de omvangrijke overheidssteun maken de overheidsfinanciën in 2020 een grote omslag, van een comfortabel overschot naar een tekort van 6,3% bbp. Ook in 2021 en 2022 schrijft de overheid rode cijfers. Na een scherpe stijging met 10,5 procentpunt in 2020 loopt de schuldquote daarna geleidelijk verder op tot ruim 61% ultimo 2022. De verslechtering van de overheidsfinanciën is daarmee omvangrijk, maar niet onoverkomelijk groot.

De onzekerheid rond de raming is, net als een half jaar geleden, groter dan gebruikelijk als gevolg van de onzekerheid omtrent de ontwikkeling van de pandemie. Scenario's kunnen dan behulpzaam zijn. In ECB-verband is daarom besloten om naast de raming twee alternatieve scenario's op te stellen met mogelijke effecten van de COVID-19 pandemie op de economie. De groei van het bbp in 2021 varieert van 4,9% in het milde scenario tot 0,2% in het zware scenario. Deze scenario's zijn niet bedoeld als onder- en bovengrens van mogelijke uitkomsten, maar illustreren wel dat er op dit moment rond de raming een grote mate van onzekerheid bestaat. Vergeleken met de uitkomsten van een half jaar geleden is de bandbreedte overigens wel kleiner geworden.

Ten slotte is voor het zware scenario en een aanvullend zeer zwaar scenario de impact op de bankensector doorgerekend. Hieruit volgt dat de gemiddelde kapitaalpositie van de zes grootste Nederlandse banken eind 2022 in het zware scenario met circa 2 procentpunt afneemt. In het zeer zware scenario bedraagt deze daling bijna 4 procentpunt. Dit is een forse impact, die echter voor de banken behapbaar lijkt te zijn, zonder serieuze implicaties voor de kredietverlening. (bron: DNB, Economische ontwikkelingen en vooruitzichten, december 2020).

3.1.7 Bedrijfsvoering

STURINGSPRINCIPES

Sinds de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz, heeft Omnibuzz zich ontwikkeld tot een compacte en doelmatige organisatie. De organisatie is hierbij ingericht op basis van een aantal sturingsprincipes die behouden blijven. Daarnaast vraagt de groei en ontwikkeling van de organisatie om een aantal nieuwe sturingsprincipes.

De volgende principes worden door Omnibuzz bij de keuzes omtrent inrichting van de werkorganisatie gehanteerd:

Kwaliteit en klantgerichtheid

Kwaliteit en klantgerichtheid staan voorop bij alle inrichtingsvraagstukken. Dit uit zich naar alle betrokkenen, van klanten tot vervoerders en van gemeenten tot de Provincie Limburg.

Professionaliteit

Omnibuzz organiseert haar werkorganisatie op een professionele manier. Uitgangspunt hierbij is dat de organisatie-inrichting en -sturing faciliterend moeten zijn voor de medewerkers.

Doelmatigheid

De werkorganisatie wordt doelmatig ingericht. Dat wil zeggen dat binnen de geldende kwaliteitskaders en taakstelling een zo efficiënt mogelijke organisatie wordt ingericht.

Lerende organisatie

Omnibuzz is een organisatie in groei en in ontwikkeling. Dit betekent dat processen, systemen en werkwijzen voortdurend worden geoptimaliseerd. Omnibuzz stimuleert haar medewerkers bij te dragen aan het principe van een lerende organisatie.

Good governance

De organisatie wordt ingericht op basis van de principes van good governance en met inachtneming van de bepalingen van de wet 'Gemeenschappelijke Regelingen'.

Belastingdienst

In 2017 heeft de Belastingdienst Omnibuzz vrijgesteld van de vennootschapsbelasting op basis van de dienstverleningsovereenkomsten vrijstelling.

In 2018 heeft de Belastingdienst het standpunt ingenomen dat Omnibuzz btw in rekening dient te brengen over de gemeentelijke bijdrage (vervoer 9%, overige kosten 21%). Dit heeft tot gevolg dat de fiscale afhandeling van het ondernemershandelen in het kader van de vervoersbeweging van Omnibuzz per 1 april 2019 teruggevallen is naar de individuele gemeenten.

In 2020 zijn er geen fiscale aanpassingen vanuit de Belastingdienst opgedragen. De in 2020 uitgekeerde coronacompensatie aan de vervoerders is niet belast met btw.

BESTUURLIJKE STRUCTUUR

De bestuurlijke structuur wordt gevormd door een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 30 leden met 38 stemmen.

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door een zevental leden:

- 4 leden vanuit Zuid-Limburg.
- 3 leden vanuit Noord- en Midden-Limburg.

De directeur van Omnibuzz legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. In de nadere uitwerking van de verordeningen van DB en AB alsmede de organisatie- en directieverordening is de relatie met het dagelijks bestuur en algemeen bestuur nader geregeld.

STRUCTUUR WERKORGANISATIE

De huidige inzichten in de organisatiestructuur worden navolgend nader toegelicht.

Omnibuzz staat onder aansturing van een éénhoofdige directie. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur en geeft leiding aan de werkorganisatie.

Binnen de werkorganisatie wordt twee afdelingen onderscheiden die elk onder aansturing staan van een manager:

- Uitvoering, waaronder ritreservering en tactische regievoering.
- Bedrijfsvoering, waaronder de afdeling ICT, financiële administratie, finance & control en klantenservice.

Naast deze afdelingen wordt een aantal staffuncties onderscheiden, die onder aansturing van de directeur vallen.

De afdelingsmanagers vormen, samen met de directeur, het managementteam.

In de vergadering van het dagelijks bestuur op 13 november 2019 is ingestemd met de tweede evaluatie van het organisatieplan. Hieronder volgt naar aanleiding van het goedgekeurde formatieplan een overzicht van de benodigde bezetting per afdeling.

AFDELING UITVOERING

Naar huidige inzichten kent de afdeling uitvoering bij benadering de volgende bezetting in de eindsituatie 2021:

Functie	FTE
Manager uitvoering	1,00
Teamleider ritreservering	3,00
Medewerkers ritreservering	22,45
Regiemedewerkers	4,45
Projectmedewerker uitvoering	0,80
Hoofd ritreservering	1,00
Afdeling uitvoering totaal	32,7

De totale verwachte bezetting van de afdeling uitvoering bedraagt in de eindsituatie 2021 naar huidige inzichten maximaal 32,70 fte en blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van 2020.

AFDELING BEDRIJFSVOERING

De afdeling bedrijfsvoering zal naar verwachting de volgende bezetting in de eindsituatie 2021 kennen:

Functie	FTE
Manager bedrijfsvoering	0,90
Teamleider financiële Administratie	1,00
Financieel medewerkers A	3,00
Financieel medewerkers B	1,00
Teamleider klantenservice	1,00
Medewerker klantenservice	7,00
Medewerker applicatiebeheer	0,67
Medewerker ICT	0,67
Medewerker finance & control	0,80
Afdeling bedrijfsvoering totaal	16,04

De totale verwachte bezetting van de afdeling bedrijfsvoering bedraagt in de eindsituatie 2021 naar huidige inzichten 16,04 fte en blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van 2020.

STAFFUNCTIES

De staffuncties zien er naar verwachting als volgt uit:

Functie	FTE
Directeur	1,00
HR beleidsadviseur	0,80
HR assistent	0,50
Adviseur projecten	3,50
Secretariaat	1,39
Functionaris gegevensbescherming	0,10
Privacy Officer	0,20
Communicatieadviseur	0,50
Coördinator klachtenafhandeling	1,00
Medewerker klachtenafhandeling	0,90
Medewerker databeheer en -analyse	0,60
Afdeling staf totaal	10,49

De verwachte bezetting van de staffuncties bedraagt in de eindsituatie 2021 naar huidige inzichten 10,49 fte en blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van 2020. Daarnaast wordt vanwege de aard van de werkzaamheden externe expertise ingekocht:

Functie	FTE
Projectleider	0,50

De structurele bezetting van Omnibuzz is 60,03 fte. Hierin is 0,30 fte opgenomen voor invulling van de OR-activiteiten. Bij de omvang die Omnibuzz vanaf 1 januari 2018 heeft is de invulling van een OR verplicht. Vanaf 1 maart 2019 is de tijdelijke OR, gestart in 2018, omgezet naar een definitieve OR. Op 13 november 2019 is het herziene organisatieplan goedgekeurd in de vergadering van het dagelijks bestuur.

Het verloop van de bezetting over de jaren is als volgt:

Afdeling	2021	2022	2023	2024	2025
Uitvoering	32,70	32,70	32,70	32,70	32,70
Bedrijfsvoering	16,04	16,04	16,04	16,04	16,04
Staf	10,49	10,49	10,49	10,49	10,49
OR	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Externe expertise	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Totaal	60,03	60,03	60,03	60,03	60,03

Ingang
de
Dagbeeker

4

FINANCIËLE BEGROTING

4. Financiële begroting

4.1 Financiële kaders

Ten opzichte van de begroting 2021, die in het algemeen bestuur van 1 juli 2020 is goedgekeurd, doet zich een aantal wijzigingen voor die wij in deze paragraaf toelichten. Enerzijds vloeien deze wijzigingen voort uit het feit dat de financiële uitgangspunten kunnen worden ingevuld met meer recent cijfermateriaal. Anderzijds is er ook een aantal beleidsmatige wijzigingen die hun effect hebben op de begroting 2021.

De financiële uitgangspunten voor de gewijzigde begroting 2021-1, de begroting 2022 en het MJP 2023 tot en met 2025 zijn vastgesteld in de algemene vergadering d.d. 16 december 2020.

Onderstaand lichten wij de belangrijkste punten toe.

In een normale situatie (zonder COVID-19) zouden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (t-1) als uitgangspunt worden genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal zones per gemeente. Voor de begroting 2021-1 kan, vanwege de COVID-19 crisis en hierdoor het gedaalde vervoersvolume, niet met dit uitgangspunt gewerkt worden. Het vervoersvolume is afhankelijk van de ontwikkeling van het COVID-19 virus en de opgelegde maatregelen vanuit de regering. Om een goede inschatting te kunnen maken van het vervoersvolume voor het jaar 2021 dient ook het vervoersvolume van Q4 2020 duidelijk te zijn. Tevens dienen de nieuwe afspraken voortkomend uit de addenda op de vervoerscontracten, inzake tarifering voortkomend uit het gedaalde vervoersvolume, meegenomen moeten worden in het berekenen van het vervoersresultaat. Bovenstaande ontwikkelingen zijn leidend om te komen tot een goede inschatting van het vervoersvolume 2021. Uitgangspunt zal het gerealiseerde vervoersvolume in 2019 zijn (t-2). Hierop zal een afslag worden toegepast afhankelijk van de meest recente inzichten en ontwikkelingen.

De gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode twee jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (t-2), wordt als uitgangspunt genomen. De basis is het daadwerkelijk verreden aantal zones per gemeente. Voor de begroting 2021-1 wordt het volume derhalve gebaseerd op de gerealiseerde cijfers van 1 januari tot en met 31 december 2019 met een afslag van 10%. Dit vanwege de impact op het vervoer veroorzaakt door COVID-19.

Er wordt geen individueel opslagpercentage op het gerealiseerde vervoersvolume 1 januari tot en met 31 december 2019 toegepast vanwege de impact op het vervoer veroorzaakt door COVID-19. De individuele gemeentes hebben de mogelijkheid gekregen om naar wens toch een percentage toe te passen. Alle gemeenten hebben ervoor gekozen om geen opslagpercentage toe te passen in de gewijzigde begroting 2021-1.

Het vervoerstarief wordt geïndexeerd met de NEA-index voor 2021 die eind 2020 bekend is gemaakt: 1,0%. Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief 2021 op basis van de afgegeven tarieven in de nieuwe vervoerscontracten, of de tarieven uit het addendum op de vervoerscontracten, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2021. Het onderhandelingsresultaat (een korting van 3% in 2020, 2% in 2021 en 1% in 2022 in verband met de uitzonderlijke hoge NEA-index voor 2020) wordt in mindering gebracht op de vervoerskosten. Het vervoerstarief, waarmee gerekend wordt in de eerste begrotingswijziging, wordt bepaald op basis van het na-calculatorisch tarief 2020 inclusief NEA-index.

Voor de salariskosten wordt een nieuwe inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. In de gewijzigde begroting 2021 zal gebruik worden gemaakt van het meest recente formatieplan. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de beschikbare meest actuele cao-informatie.

Voor 2021 zijn de onderhandeling nog niet afgerond. Voor nu zal een salarisstijging van 1% worden ingerekend. Op het moment dat de resultaten van de cao-onderhandelingen bekend zijn, zullen de wijzigingen vanuit de cao meegenomen worden.

Voor verdere toelichting zie 3.1.3 'Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?' op pagina 19.

BELEIDSINDICATOREN

Indicator	2021-1	Eenheid	Bron
Formatie	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,052	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 3,21	Kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	3,2%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting
Overhead	10,9%	% van totale lasten	Eigen begroting

Voor een toelichting op de beleidsindicatoren wordt verwezen naar 3.1.3 'Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?' op pagina 19.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Programma Wmo Vervoer	Baten	Lasten	Saldo
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 353.296	€ 20.614.201	€ 20.260.905
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ -	€ 13.096	€ 13.096
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 20.324.000	€ -	€ -20.324.000
Overhead			
0.4 Overhead	€ 2.537.951	€ 2.537.951	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Saldo van baten en lasten	€ 23.215.248	€ 23.215.248	€ -
Toevoegingen aan de reserves		€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 23.215.248	€ 23.215.248	€ -

Voor een toelichting op de baten en lasten per taakveld wordt verwezen naar 3.1.3 'Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?' op pagina 19.

4.2 Toelichting op de baten en lasten

4.2.1 Vervoerskosten en baten

Het vervoersvolume 2021-1 is gebaseerd op de gerealiseerde zones, de toeslagen laag en hoog en de meereizend OV'er in de periode 1 januari tot en met 31 december 2019, verminderd met een afslag van 10%. Voorgesteld is om geen individueel opslagpercentage per gemeente op te nemen in de gewijzigde begroting 2021-1. Dit voorstel is door alle gemeenten aangenomen.

TABEL VERVOERSVOLUME 2021-1

Gemeente	Zones 1 jan t/m 31 dec 2019	Zones 2021	Opslag	Totaal aantal zones 2021 (incl. opslag)	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er
Beek	49.695	44.726	0%	44.726	2.628	10.302	597
Beekdaelen	118.871	106.984	0%	106.984	3.302	25.681	753
Beesel	32.816	29.534	0%	29.534	3.439	10.704	398
Bergen	26.054	23.449	0%	23.449	157	4.564	203
Brunssum	140.785	126.707	0%	126.707	6.581	34.241	1.353
Echt-Susteren	117.327	105.594	0%	105.594	3.484	21.112	1.304
Eijsden-Margraten	87.370	78.633	0%	78.633	3.164	20.597	1.009
Gennep	65.181	58.663	0%	58.663	2.921	17.305	494
Gulpen-Wittem	56.825	51.143	0%	51.143	3.146	18.269	760
Heerlen	436.406	392.765	0%	392.765	7.165	64.795	5.016
Horst aan de Maas	97.094	87.385	0%	87.385	4.268	22.662	757
Kerkrade	292.881	263.593	0%	263.593	8.901	55.340	2.121
Landgraaf	214.957	193.461	0%	193.461	6.818	41.608	2.192
Leudal	91.368	82.231	0%	82.231	750	13.276	819
Maasgouw	87.447	78.702	0%	78.702	1.461	15.863	1.019
Maastricht	701.034	630.931	0%	630.931	36.719	199.202	6.402
Meerssen	104.627	94.164	0%	94.164	4.892	27.783	903
Nederweert	37.151	33.436	0%	33.436	675	3.074	267
Peel en Maas	95.568	86.011	0%	86.011	5.525	28.692	775
Roerdalen	49.714	44.743	0%	44.743	1.791	12.793	257
Roermond	162.009	145.808	0%	145.808	779	25.341	1.716
Simpelveld	31.768	28.591	0%	28.591	1.290	6.011	676
Sittard-Geleen	397.219	357.497	0%	357.497	28.840	93.546	4.055
Stein	56.053	50.448	0%	50.448	1.825	17.276	703
Vaals	37.502	33.752	0%	33.752	776	7.837	601
Valkenburg aan de Geul	80.595	72.536	0%	72.536	2.523	16.524	967
Venlo	292.181	262.963	0%	262.963	13.632	64.472	3.114
Venray	87.616	78.854	0%	78.854	1.675	18.069	1.017
Voerendaal	39.637	35.673	0%	35.673	1.103	5.869	494
Weert	93.771	84.394	0%	84.394	1.436	16.444	1.224
TOTAAL	4.181.522	3.763.370		3.763.370	161.662	919.254	41.964

In de tabel 'Vervoersvolume 2021-1' zijn de aantallen vervoersvolumes, opslagpercentages, toeslagen laag en hoog en de meereizend OV'er waarmee in deze begroting wordt gerekend weergegeven. Deze vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina's staan.

TABEL VERVOERSKOSTEN 2021-1

Gemeente	Zones 2021-1	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er	Totaal
Beek	€ 201.712	€ 2.970	€ 4.636	€ 1.360	€ 210.678
Beekdaelen	€ 482.497	€ 3.731	€ 11.556	€ 1.718	€ 499.503
Beesel	€ 133.200	€ 3.886	€ 4.817	€ 907	€ 142.810
Bergen	€ 105.753	€ 177	€ 2.054	€ 464	€ 108.448
Brunssum	€ 571.446	€ 7.436	€ 15.409	€ 3.084	€ 597.375
Echt-Susteren	€ 476.230	€ 3.937	€ 9.500	€ 2.973	€ 492.641
Eijsden-Margraten	€ 354.635	€ 3.576	€ 9.269	€ 2.300	€ 369.780
Gennep	€ 264.570	€ 3.300	€ 7.787	€ 1.127	€ 276.784
Gulpen-Wittem	€ 230.653	€ 3.554	€ 8.221	€ 1.732	€ 244.160
Heerlen	€ 1.771.372	€ 8.096	€ 29.158	€ 11.436	€ 1.820.062
Horst aan de Maas	€ 394.105	€ 4.823	€ 10.198	€ 1.726	€ 410.851
Kerkrade	€ 1.188.804	€ 10.058	€ 24.903	€ 4.837	€ 1.228.602
Landgraaf	€ 872.510	€ 7.704	€ 18.724	€ 4.997	€ 903.934
Leudal	€ 370.863	€ 847	€ 5.974	€ 1.867	€ 379.551
Maasgouw	€ 354.947	€ 1.651	€ 7.139	€ 2.323	€ 366.059
Maastricht	€ 2.845.497	€ 41.493	€ 89.641	€ 14.596	€ 2.991.227
Meerssen	€ 424.681	€ 5.527	€ 12.502	€ 2.058	€ 444.769
Nederweert	€ 150.796	€ 763	€ 1.383	€ 609	€ 153.552
Peel en Maas	€ 387.911	€ 6.243	€ 12.911	€ 1.767	€ 408.832
Roerdalen	€ 201.789	€ 2.024	€ 5.757	€ 585	€ 210.154
Roermond	€ 657.595	€ 881	€ 11.404	€ 3.913	€ 673.792
Simpelveld	€ 128.946	€ 1.457	€ 2.705	€ 1.541	€ 134.650
Sittard-Geleen	€ 1.612.312	€ 32.589	€ 42.096	€ 9.246	€ 1.696.243
Stein	€ 227.519	€ 2.062	€ 7.774	€ 1.603	€ 238.958
Vaals	€ 152.221	€ 877	€ 3.527	€ 1.371	€ 157.995
Valkenburg aan de Geul	€ 327.135	€ 2.851	€ 7.436	€ 2.204	€ 339.625
Venlo	€ 1.185.963	€ 15.404	€ 29.013	€ 7.100	€ 1.237.480
Venray	€ 355.633	€ 1.893	€ 8.131	€ 2.319	€ 367.976
Voerendaal	€ 160.887	€ 1.246	€ 2.641	€ 1.127	€ 165.900
Weert	€ 380.616	€ 1.622	€ 7.400	€ 2.791	€ 392.429
TOTAAL	€ 16.972.798	€ 182.678	€ 413.664	€ 95.679	€ 17.664.818

Basis voor de vervoerskosten zijn de tarieven en de toeslagen zoals deze in de uitgangspunten voor de eerste begrotingswijziging zijn toegelicht. De financiële kaders worden in 4.1 'Financiële kaders' op pagina 34 toegelicht. Deze tarieven worden vermenigvuldigd met het vervoersvolume uit 'Tabel Vervoersvolume 2021-1' op pagina 36. Vanaf 1-1-2020 gelden de nieuwe tarieven conform de aanbesteding (zie de uitgangspuntennotitie).

TABEL VERVOERSKORTING IN VERBAND MET NEA-INDEX 2021-1

Gemeente	Zones 2021-1	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er	Totaal
Beek	€ 4.034	€ 59	€ 93	€ 27	€ 4.214
Beekdaelen	€ 9.650	€ 75	€ 231	€ 34	€ 9.990
Beesel	€ 2.664	€ 78	€ 96	€ 18	€ 2.856
Bergen	€ 2.115	€ 4	€ 41	€ 9	€ 2.169
Brunssum	€ 11.429	€ 149	€ 308	€ 62	€ 11.948
Echt-Susteren	€ 9.525	€ 79	€ 190	€ 59	€ 9.853
Eijsden-Margraten	€ 7.093	€ 72	€ 185	€ 46	€ 7.396
Gennep	€ 5.291	€ 66	€ 156	€ 23	€ 5.536
Gulpen-Wittem	€ 4.613	€ 71	€ 164	€ 35	€ 4.883
Heerlen	€ 35.427	€ 162	€ 583	€ 229	€ 36.401
Horst aan de Maas	€ 7.882	€ 96	€ 204	€ 35	€ 8.217
Kerkrade	€ 23.776	€ 201	€ 498	€ 97	€ 24.572
Landgraaf	€ 17.450	€ 154	€ 374	€ 100	€ 18.079
Leudal	€ 7.417	€ 17	€ 119	€ 37	€ 7.591
Maasgouw	€ 7.099	€ 33	€ 143	€ 46	€ 7.321
Maastricht	€ 56.910	€ 830	€ 1.793	€ 292	€ 59.825
Meerssen	€ 8.494	€ 111	€ 250	€ 41	€ 8.895
Nederweert	€ 3.016	€ 15	€ 28	€ 12	€ 3.071
Peel en Maas	€ 7.758	€ 125	€ 258	€ 35	€ 8.177
Roerdalen	€ 4.036	€ 40	€ 115	€ 12	€ 4.203
Roermond	€ 13.152	€ 18	€ 228	€ 78	€ 13.476
Simpelveld	€ 2.579	€ 29	€ 54	€ 31	€ 2.693
Sittard-Geleen	€ 32.246	€ 652	€ 842	€ 185	€ 33.925
Stein	€ 4.550	€ 41	€ 155	€ 32	€ 4.779
Vaals	€ 3.044	€ 18	€ 71	€ 27	€ 3.160
Valkenburg aan de Geul	€ 6.543	€ 57	€ 149	€ 44	€ 6.793
Venlo	€ 23.719	€ 308	€ 580	€ 142	€ 24.750
Venray	€ 7.113	€ 38	€ 163	€ 46	€ 7.360
Voerendaal	€ 3.218	€ 25	€ 53	€ 23	€ 3.318
Weert	€ 7.612	€ 32	€ 148	€ 56	€ 7.849
TOTAAL	€ 339.456	€ 3.654	€ 8.273	€ 1.914	€ 353.296

In deze tabel wordt de vervoerskorting gepresenteerd die volgt uit het onderhandelingsresultaat. In het verleden stond hier de tabel met betrekking tot vervoersopbrengsten.

De eigen bijdrage voor klanten is per 1 januari 2021 geïndexeerd met 1%. Zoals ook aangegeven in de financiële uitgangspunten wordt er gewerkt met verschillende tarieven (exclusief btw) voor de regio Zuid-Limburg en regio Midden- en Noord-Limburg, namelijk:

- € 0,76: Zuid-Limburg.
- € 0,65: Midden- en Noord-Limburg.

Omnibuzz blijft de eigen bijdrage van de klanten ontvangen middels facturatie. De ontvangen bijdrage van de klanten zal per kwartaal uitbetaald worden aan de gemeenten. Deze eigen bijdrage wordt sinds april 2019 niet meer via de begroting en jaarrekening van Omnibuzz verantwoord. De eigen bijdrage voor de meereizende OV'er bedraagt € 2,28/zone, exclusief btw. Deze bijdrage is kostenneutraal voor de gemeenten. Aangezien de gemeenten de opbrengsten begroten, worden de kosten niet door de begroting van Omnibuzz gedekt maar door de begroting van de gemeenten. Op de toeslagen is geen eigen bijdrage van toepassing.

TABEL VERVOERSRESULTAAT 2021-1

Gemeente	Zones 2021-1	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er	Totaal
Beek	€ 197.678	€ 2.910	€ 4.543	€ 1.333	€ 206.465
Beekdaelen	€ 472.847	€ 3.657	€ 11.325	€ 1.683	€ 489.513
Beesel	€ 130.536	€ 3.808	€ 4.720	€ 889	€ 139.954
Bergen	€ 103.638	€ 173	€ 2.013	€ 454	€ 106.279
Brunssum	€ 560.017	€ 7.288	€ 15.100	€ 3.022	€ 585.428
Echt-Susteren	€ 466.706	€ 3.858	€ 9.310	€ 2.914	€ 482.788
Eijsden-Margraten	€ 347.542	€ 3.504	€ 9.083	€ 2.254	€ 362.384
Gennep	€ 259.278	€ 3.234	€ 7.632	€ 1.104	€ 271.248
Gulpen-Wittem	€ 226.040	€ 3.483	€ 8.057	€ 1.697	€ 239.277
Heerlen	€ 1.735.945	€ 7.934	€ 28.574	€ 11.207	€ 1.783.660
Horst aan de Maas	€ 386.222	€ 4.726	€ 9.994	€ 1.691	€ 402.634
Kerkrade	€ 1.165.028	€ 9.857	€ 24.405	€ 4.740	€ 1.204.030
Landgraaf	€ 855.060	€ 7.550	€ 18.349	€ 4.897	€ 885.856
Leudal	€ 363.445	€ 830	€ 5.855	€ 1.830	€ 371.960
Maasgouw	€ 347.848	€ 1.618	€ 6.996	€ 2.276	€ 358.738
Maastricht	€ 2.788.587	€ 40.663	€ 87.848	€ 14.304	€ 2.931.402
Meerssen	€ 416.187	€ 5.417	€ 12.252	€ 2.017	€ 435.874
Nederweert	€ 147.780	€ 747	€ 1.356	€ 597	€ 150.481
Peel en Maas	€ 380.152	€ 6.118	€ 12.653	€ 1.731	€ 400.655
Roerdalen	€ 197.753	€ 1.983	€ 5.642	€ 573	€ 205.951
Roermond	€ 644.443	€ 863	€ 11.176	€ 3.835	€ 660.316
Simpelveld	€ 126.367	€ 1.428	€ 2.651	€ 1.510	€ 131.957
Sittard-Geleen	€ 1.580.066	€ 31.937	€ 41.254	€ 9.061	€ 1.662.318
Stein	€ 222.969	€ 2.021	€ 7.618	€ 1.571	€ 234.179
Vaals	€ 149.176	€ 859	€ 3.456	€ 1.343	€ 154.835
Valkenburg aan de Geul	€ 320.592	€ 2.794	€ 7.287	€ 2.160	€ 332.833
Venlo	€ 1.162.243	€ 15.096	€ 28.432	€ 6.958	€ 1.212.730
Venray	€ 348.521	€ 1.855	€ 7.969	€ 2.272	€ 360.616
Voerendaal	€ 157.669	€ 1.221	€ 2.588	€ 1.104	€ 162.582
Weert	€ 373.004	€ 1.590	€ 7.252	€ 2.735	€ 384.580
TOTAAL	€ 16.633.342	€ 179.024	€ 405.391	€ 93.765	€ 17.311.522

Het vervoersresultaat is gebaseerd op het gerealiseerde vervoersvolume per gemeente in 2019, verminderd met een afslag van 10%. Voor de gewijzigde begroting 2021-1 is voorgesteld om geen individueel opslagpercentage per gemeente toe te passen. Dit in verband met de negatieve effecten op het vervoersvolume veroorzaakt door COVID-19.

De tabel 'Vervoerskorting in verband met NEA-index 2021-1' wordt hierbij in mindering gebracht op tabel 'Vervoerskosten 2021-1'. Voor een vergelijking tussen het verwachte vervoersresultaat 2021-1 en de oorspronkelijke begroting 2021 verwijzen wij naar 4.3 'Analyse eerste begrotingswijziging 2021 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021' op pagina 46.

4.2.2 Kosten regie en planning

De totale kosten van regie en planning worden op basis van solidariteit aan de gemeenten toegerekend. De verdeelsleutel die daarbij gehanteerd wordt is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling en is als volgt opgebouwd:

- 50% op basis van inwonersaantal (Bron: CBS, peildatum 1 januari 2021).
- 50% op basis van aantal pashouders (Bron: klantenservice Omnibuzz, peildatum 1 januari 2021).

TABEL KOSTEN REGIE EN PLANNING 2021-1

Gemeente	Aantal Inwoners	Aantal pashouders	Verhouding inwoner	Verhouding pashouder	Verdeelsleutel	Regie	Planning	Totaal
Beek	15.883	545	1,43%	1,39%	1,41%	€ 28.180	€ -	€ 28.180
Beekdaelen	36.057	1.148	3,25%	2,94%	3,09%	€ 61.698	€ -	€ 61.698
Beesel	13.448	407	1,21%	1,04%	1,13%	€ 22.472	€ -	€ 22.472
Bergen	13.111	309	1,18%	0,79%	0,99%	€ 19.671	€ -	€ 19.671
Brunssum	27.682	1.123	2,50%	2,87%	2,68%	€ 53.526	€ -	€ 53.526
Echt-Susteren	31.744	1.068	2,87%	2,73%	2,80%	€ 55.779	€ -	€ 55.779
Eijsden-Margraten	25.898	935	2,34%	2,39%	2,36%	€ 47.130	€ -	€ 47.130
Gennep	17.038	674	1,54%	1,72%	1,63%	€ 32.507	€ -	€ 32.507
Gulpen-Wittem	14.204	610	1,28%	1,56%	1,42%	€ 28.326	€ -	€ 28.326
Heerlen	86.935	3.163	7,85%	8,09%	7,97%	€ 158.827	€ -	€ 158.827
Horst aan de Maas	42.497	841	3,84%	2,15%	2,99%	€ 59.668	€ -	€ 59.668
Kerkrade	45.468	2.445	4,10%	6,25%	5,18%	€ 103.220	€ -	€ 103.220
Landgraaf	37.261	1.931	3,36%	4,94%	4,15%	€ 82.737	€ -	€ 82.737
Leudal	36.046	965	3,25%	2,47%	2,86%	€ 57.024	€ -	€ 57.024
Maasgouw	23.947	817	2,16%	2,09%	2,13%	€ 42.367	€ -	€ 42.367
Maastricht	120.182	5.679	10,85%	14,52%	12,68%	€ 252.862	€ -	€ 252.862
Meerssen	18.651	934	1,68%	2,39%	2,04%	€ 40.584	€ -	€ 40.584
Nederweert	17.169	431	1,55%	1,10%	1,33%	€ 26.431	€ -	€ 26.431
Peel en Maas	43.658	830	3,94%	2,12%	3,03%	€ 60.432	€ -	€ 60.432
Roerdalen	20.602	427	1,86%	1,09%	1,48%	€ 29.418	€ -	€ 29.418
Roermond	58.806	2.019	5,31%	5,16%	5,23%	€ 104.364	€ -	€ 104.364
Simpelveld	10.481	349	0,95%	0,89%	0,92%	€ 18.324	€ -	€ 18.324
Sittard-Geleen	91.724	3.565	8,28%	9,11%	8,70%	€ 173.381	€ -	€ 173.381
Stein	24.876	644	2,25%	1,65%	1,95%	€ 38.794	€ -	€ 38.794
Vaals	10.082	455	0,91%	1,16%	1,04%	€ 20.667	€ -	€ 20.667
Valkenburg aan de Geul	16.364	558	1,48%	1,43%	1,45%	€ 28.944	€ -	€ 28.944
Venlo	101.984	3.815	9,20%	9,75%	9,48%	€ 188.984	€ -	€ 188.984
Venray	43.706	712	3,94%	1,82%	2,88%	€ 57.468	€ -	€ 57.468
Voerendaal	12.464	347	1,12%	0,89%	1,01%	€ 20.057	€ -	€ 20.057
Weert	50.017	1.368	4,51%	3,50%	4,01%	€ 79.865	€ -	€ 79.865
TOTAAL	1.107.985	39.114	100,00%	100,00%	100,00%	€ 1.993.707	€ -	€ 1.993.707

De kosten voor regie bestaan volledig uit de salariskosten van de medewerkers van ritreservering. Binnen Omnibuzz is dit de afdeling uitvoering. Voor een toelichting op de formatieve samenstelling van de afdeling uitvoering verwijzen wij naar het overzicht van de bezetting in paragraaf ‘Afdeling uitvoering’ op pagina 30. In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de planning niet door Omnibuzz wordt uitgevoerd. De kosten van planning maken onderdeel uit van het vervoerstarief en zijn dus inbegrepen in de vervoerskosten zoals weergegeven in de tabel ‘Tabel Vervoerskosten 2021-1’ op pagina 37.

4.2.3 Bedrijfsvoeringkosten

De totale bedrijfsvoeringkosten, bestaande uit de beheer- en loonkosten (exclusief regie), worden op basis van solidariteit aan de deelnemende gemeenten toegerekend. De verdeelsleutel die daarbij gehanteerd wordt is vastgelegd in de

Gemeenschappelijke Regeling en is als volgt opgebouwd:

- 50% op basis van inwonersaantal (Bron: CBS peildatum 1 januari 2021).
- 50% op basis van aantal pashouders (Bron: klantenservice Omnibuzz peildatum 1 januari 2021).

TABEL BEDRIJFSVOERINGKOSTEN 2021-1

	Aantal Inwoners	Aantal pashouders	Verhouding inwoner	Verhouding pashouder	Verdeel-sleutel	Beheer	Lonen	Kapitaal	Totaal
Beek	15.883	545	1,43%	1,39%	1,41%	€ 19.587	€ 30.500	€ 185	€ 50.272
Beekdaelen	36.057	1.148	3,25%	2,94%	3,09%	€ 42.884	€ 66.779	€ 405	€ 110.068
Beesel	13.448	407	1,21%	1,04%	1,13%	€ 15.619	€ 24.322	€ 148	€ 40.089
Bergen	13.111	309	1,18%	0,79%	0,99%	€ 13.673	€ 21.291	€ 129	€ 35.093
Brunssum	27.682	1.123	2,50%	2,87%	2,68%	€ 37.204	€ 57.934	€ 352	€ 95.489
Echt-Susteren	31.744	1.068	2,87%	2,73%	2,80%	€ 38.770	€ 60.372	€ 366	€ 99.508
Eijsden-Margraten	25.898	935	2,34%	2,39%	2,36%	€ 32.758	€ 51.011	€ 310	€ 84.078
Gennep	17.038	674	1,54%	1,72%	1,63%	€ 22.594	€ 35.183	€ 214	€ 57.991
Gulpen-Wittem	14.204	610	1,28%	1,56%	1,42%	€ 19.688	€ 30.658	€ 186	€ 50.532
Heerlen	86.935	3.163	7,85%	8,09%	7,97%	€ 110.394	€ 171.906	€ 1.043	€ 283.344
Horst aan de Maas	42.497	841	3,84%	2,15%	2,99%	€ 41.473	€ 64.582	€ 392	€ 106.446
Kerkrade	45.468	2.445	4,10%	6,25%	5,18%	€ 71.744	€ 111.720	€ 678	€ 184.143
Landgraaf	37.261	1.931	3,36%	4,94%	4,15%	€ 57.507	€ 89.550	€ 543	€ 147.600
Leudal	36.046	965	3,25%	2,47%	2,86%	€ 39.635	€ 61.720	€ 375	€ 101.730
Maasgouw	23.947	817	2,16%	2,09%	2,13%	€ 29.448	€ 45.856	€ 278	€ 75.582
Maastricht	120.182	5.679	10,85%	14,52%	12,68%	€ 175.754	€ 273.684	€ 1.661	€ 451.099
Meerssen	18.651	934	1,68%	2,39%	2,04%	€ 28.208	€ 43.926	€ 267	€ 72.401
Nederweert	17.169	431	1,55%	1,10%	1,33%	€ 18.371	€ 28.608	€ 174	€ 47.153
Peel en Maas	43.658	830	3,94%	2,12%	3,03%	€ 42.004	€ 65.409	€ 397	€ 107.810
Roerdalen	20.602	427	1,86%	1,09%	1,48%	€ 20.447	€ 31.841	€ 193	€ 52.481
Roermond	58.806	2.019	5,31%	5,16%	5,23%	€ 72.539	€ 112.958	€ 686	€ 186.182
Simpelveld	10.481	349	0,95%	0,89%	0,92%	€ 12.736	€ 19.833	€ 120	€ 32.690
Sittard-Geleen	91.724	3.565	8,28%	9,11%	8,70%	€ 120.510	€ 187.658	€ 1.139	€ 309.307
Stein	24.876	644	2,25%	1,65%	1,95%	€ 26.964	€ 41.988	€ 255	€ 69.207
Vaals	10.082	455	0,91%	1,16%	1,04%	€ 14.365	€ 22.369	€ 136	€ 36.869
Valkenburg aan de Geul	16.364	558	1,48%	1,43%	1,45%	€ 20.118	€ 31.327	€ 190	€ 51.635
Venlo	101.984	3.815	9,20%	9,75%	9,48%	€ 131.355	€ 204.546	€ 1.241	€ 337.142
Venray	43.706	712	3,94%	1,82%	2,88%	€ 39.944	€ 62.200	€ 377	€ 102.522
Voerendaal	12.464	347	1,12%	0,89%	1,01%	€ 13.941	€ 21.709	€ 132	€ 35.782
Weert	50.017	1.368	4,51%	3,50%	4,01%	€ 55.511	€ 86.441	€ 525	€ 142.477
TOTAAL	1.107.985	39.114	100%	100%	100%	€ 1.385.746	€ 2.157.881	€ 13.096	€ 3.556.723

In de eerste begrotingswijziging 2021 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot benodigde mensen en middelen verwerkt in de bedrijfsvoeringkosten. In paragraaf 4.3 ‘Analyse eerste begrotingswijziging 2021 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021’ op pagina 46 zal een toelichting gegeven worden op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2021.

4.2.4 Eindresultaat

Gemeente	2021-1	
Beek	€	284.916
Beekdaelen	€	661.279
Beesel	€	202.515
Bergen	€	161.043
Brunssum	€	734.443
Echt-Susteren	€	638.075
Eijsden-Margraten	€	493.592
Gennep	€	361.745
Gulpen-Wittem	€	318.135
Heerlen	€	2.225.831
Horst aan de Maas	€	568.748
Kerkrade	€	1.491.393
Landgraaf	€	1.116.193
Leudal	€	530.715
Maasgouw	€	476.687
Maastricht	€	3.635.363
Meerssen	€	548.859
Nederweert	€	224.065
Peel en Maas	€	568.897
Roerdalen	€	287.851
Roermond	€	950.862
Simpelveld	€	182.971
Sittard-Geleen	€	2.145.006
Stein	€	342.180
Vaals	€	212.371
Valkenburg aan de Geul	€	413.412
Venlo	€	1.738.855
Venray	€	520.606
Voerendaal	€	218.421
Weert	€	606.922
TOTAAL	€	22.861.952

De tabel geeft het resultaat weer van de totale kosten en baten voor de gewijzigde begroting 2021-1. Het resulterende saldo per gemeente geeft inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2021-1 gevraagd wordt.

4.2.5 Eindresultaat IV3

TABEL IV3 - 2021-1

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo-vervoer 6.71 Maatwerk-dienstverlening 18+	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal	Eindresultaat begroting
Beek	1,41%	€ 248.152	€ 36.764	€ 284.916	€ 284.916
Beekdaelen	3,09%	€ 580.786	€ 80.493	€ 661.279	€ 661.279
Beesel	1,13%	€ 173.197	€ 29.317	€ 202.515	€ 202.515
Bergen	0,99%	€ 135.379	€ 25.663	€ 161.043	€ 161.043
Brunssum	2,68%	€ 664.612	€ 69.832	€ 734.443	€ 734.443
Echt-Susteren	2,80%	€ 565.304	€ 72.771	€ 638.075	€ 638.075
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 432.105	€ 61.487	€ 493.592	€ 493.592
Gennep	1,63%	€ 319.336	€ 42.409	€ 361.745	€ 361.745
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 281.180	€ 36.955	€ 318.135	€ 318.135
Heerlen	7,97%	€ 2.018.621	€ 207.210	€ 2.225.831	€ 2.225.831
Horst aan de Maas	2,99%	€ 490.904	€ 77.845	€ 568.748	€ 568.748
Kerkrade	5,18%	€ 1.356.728	€ 134.664	€ 1.491.393	€ 1.491.393
Landgraaf	4,15%	€ 1.008.252	€ 107.941	€ 1.116.193	€ 1.116.193
Leudal	2,86%	€ 456.319	€ 74.396	€ 530.715	€ 530.715
Maasgouw	2,13%	€ 421.414	€ 55.273	€ 476.687	€ 476.687
Maastricht	12,68%	€ 3.305.472	€ 329.891	€ 3.635.363	€ 3.635.363
Meerssen	2,04%	€ 495.911	€ 52.947	€ 548.859	€ 548.859
Nederweert	1,33%	€ 189.582	€ 34.483	€ 224.065	€ 224.065
Peel en Maas	3,03%	€ 490.056	€ 78.842	€ 568.897	€ 568.897
Roerdalen	1,48%	€ 249.471	€ 38.380	€ 287.851	€ 287.851
Roermond	5,23%	€ 814.706	€ 136.156	€ 950.862	€ 950.862
Simpelveld	0,92%	€ 159.065	€ 23.906	€ 182.971	€ 182.971
Sittard-Geleen	8,70%	€ 1.918.808	€ 226.198	€ 2.145.006	€ 2.145.006
Stein	1,95%	€ 291.569	€ 50.612	€ 342.180	€ 342.180
Vaals	1,04%	€ 185.408	€ 26.963	€ 212.371	€ 212.371
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 375.651	€ 37.761	€ 413.412	€ 413.412
Venlo	9,48%	€ 1.492.302	€ 246.553	€ 1.738.855	€ 1.738.855
Venray	2,88%	€ 445.632	€ 74.975	€ 520.606	€ 520.606
Voerendaal	1,01%	€ 192.254	€ 26.168	€ 218.421	€ 218.421
Weert	4,01%	€ 502.728	€ 104.194	€ 606.922	€ 606.922
TOTAAL	100%	€ 20.260.905	€ 2.601.047	**€ 22.861.952**	**€ 22.861.952**

Bovenstaande tabel geeft het resultaat weer van de totale kosten en opbrengsten voor de gewijzigde begroting 2021-1. Het resulterende saldo per gemeente geeft inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2021-1 gevraagd wordt, uitgesplitst naar het programma Wmo-vervoer en het programma Wmo-vervoer overige kosten (overhead, onvoorzien en treasury conform paragraaf 3.1.3 'Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?' op pagina 19.

4.2.6 Vergelijking Eindresultaat IV3

TABEL VERGELIJKING IV3

Gemeente	Eindresultaat begroting 2021-1	Eindresultaat begroting 2021	Verschil	Programma Wmo-vervoer 6.71 Maatwerk-dienstverlening 18+	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)
Beek	€ 284.916	€ 324.303	€ -39.387	€ -36.977	€ -2.409
Beekdaelen	€ 661.279	€ 751.778	€ -90.499	€ -86.662	€ -3.837
Beesel	€ 202.515	€ 229.190	€ -26.675	€ -24.743	€ -1.932
Bergen	€ 161.043	€ 183.382	€ -22.339	€ -19.792	€ -2.547
Brunssum	€ 734.443	€ 814.278	€ -79.834	€ -74.828	€ -5.007
Echt-Susteren	€ 638.075	€ 724.012	€ -85.936	€ -84.122	€ -1.814
Eijsden-Margraten	€ 493.592	€ 561.364	€ -67.772	€ -64.388	€ -3.385
Gennep	€ 361.745	€ 408.313	€ -46.567	€ -46.246	€ -322
Gulpen-Wittem	€ 318.135	€ 360.880	€ -42.745	€ -41.596	€ -1.149
Heerlen	€ 2.225.831	€ 2.548.555	€ -322.724	€ -316.859	€ -5.864
Horst aan de Maas	€ 568.748	€ 635.732	€ -66.984	€ -61.461	€ -5.523
Kerkrade	€ 1.491.393	€ 1.636.308	€ -144.915	€ -144.528	€ -387
Landgraaf	€ 1.116.193	€ 1.288.082	€ -171.889	€ -162.830	€ -9.059
Leudal	€ 530.715	€ 601.506	€ -70.791	€ -66.312	€ -4.479
Maasgouw	€ 476.687	€ 536.906	€ -60.219	€ -50.946	€ -9.273
Maastricht	€ 3.635.363	€ 4.024.589	€ -389.226	€ -370.400	€ -18.826
Meerssen	€ 548.859	€ 615.407	€ -66.548	€ -63.912	€ -2.636
Nederweert	€ 224.065	€ 246.111	€ -22.046	€ -20.805	€ -1.241
Peel en Maas	€ 568.897	€ 649.519	€ -80.621	€ -73.427	€ -7.194
Roerdalen	€ 287.851	€ 324.726	€ -36.875	€ -30.089	€ -6.786
Roermond	€ 950.862	€ 1.076.817	€ -125.956	€ -117.639	€ -8.316
Simpelveld	€ 182.971	€ 211.319	€ -28.348	€ -25.224	€ -3.124
Sittard-Geleen	€ 2.145.006	€ 2.452.777	€ -307.771	€ -296.206	€ -11.565
Stein	€ 342.180	€ 386.055	€ -43.875	€ -41.062	€ -2.813
Vaals	€ 212.371	€ 233.125	€ -20.754	€ -19.175	€ -1.579
Valkenburg aan de Geul	€ 413.412	€ 485.962	€ -72.550	€ -63.563	€ -8.987
Venlo	€ 1.738.855	€ 1.916.192	€ -177.337	€ -155.910	€ -21.427
Venray	€ 520.606	€ 588.928	€ -68.321	€ -63.892	€ -4.429
Voerendaal	€ 218.421	€ 246.869	€ -28.448	€ -28.006	€ -442
Weert	€ 606.922	€ 679.066	€ -72.144	€ -66.578	€ -5.566
TOTAAL	€ 22.861.952	€ 25.742.049	€ -2.880.097	€ -2.718.179	€ -161.918

4.3 Analyse eerste begrotingswijziging 2021 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021

In onderstaande tabel worden de reisvolumes, waarmee gerekend is in deze begroting, gepresenteerd. Deze tabel vormt tevens de basis voor de volgende tabellen.

4.3.1 Analyse vervoersresultaat

TABEL VERVOERSRESULTAAT.

	2021-1	2021				
Gemeente	Totaal	Totaal	Verschil	Realisatie zones 2019 inclusief 10% afslag ivm verlaging vervoersvolume Corona-crisis	Opslagpercentage - zones (met nieuwe tarieven aanbesteding)	Realisatie toeslagen 2019 inclusief 10% afslag ivm verlaging vervoersvolume Corona-crisis
Beek	€ 206.465	€ 244.734	€ -38.270	€ -25.866	€ -11.206	€ -1.197
Beekdaelen	€ 489.513	€ 580.488	€ -90.976	€ -61.872	€ -26.805	€ -2.298
Beesel	€ 139.954	€ 165.716	€ -25.762	€ -17.081	€ -7.400	€ -1.282
Bergen	€ 106.279	€ 126.081	€ -19.803	€ -13.561	€ -5.875	€ -366
Brunssum	€ 585.428	€ 662.267	€ -76.839	€ -73.357	€ -	€ -3.482
Echt-Susteren	€ 482.788	€ 572.515	€ -89.727	€ -61.069	€ -26.457	€ -2.201
Eijsden-Margraten	€ 362.384	€ 429.599	€ -67.214	€ -45.476	€ -19.702	€ -2.036
Gennep	€ 271.248	€ 321.518	€ -50.270	€ -33.927	€ -14.698	€ -1.645
Gulpen-Wittem	€ 239.277	€ 283.484	€ -44.207	€ -29.577	€ -12.814	€ -1.816
Heerlen	€ 1.783.660	€ 2.115.760	€ -332.100	€ -227.149	€ -98.410	€ -6.541
Horst aan de Maas	€ 402.634	€ 466.397	€ -63.763	€ -50.564	€ -10.947	€ -2.251
Kerkrade	€ 1.204.030	€ 1.361.994	€ -157.964	€ -152.607	€ -	€ -5.357
Landgraaf	€ 885.856	€ 1.050.434	€ -164.578	€ -111.885	€ -48.473	€ -4.220
Leudal	€ 371.960	€ 441.296	€ -69.335	€ -47.557	€ -20.603	€ -1.175
Maasgouw	€ 358.738	€ 405.801	€ -47.062	€ -45.565	€ -	€ -1.498
Maastricht	€ 2.931.402	€ 3.316.279	€ -384.877	€ -365.278	€ -	€ -19.599
Meerssen	€ 435.874	€ 502.507	€ -66.634	€ -54.493	€ -9.437	€ -2.703
Nederweert	€ 150.481	€ 173.549	€ -23.068	€ -19.349	€ -3.351	€ -368
Peel en Maas	€ 400.655	€ 474.763	€ -74.108	€ -49.743	€ -21.551	€ -2.814
Roerdalen	€ 205.951	€ 232.986	€ -27.035	€ -25.904	€ -	€ -1.131
Roermond	€ 660.316	€ 783.368	€ -123.052	€ -84.326	€ -36.533	€ -2.193
Simpelveld	€ 131.957	€ 156.415	€ -24.458	€ -16.535	€ -7.164	€ -759
Sittard-Geleen	€ 1.662.318	€ 1.969.837	€ -307.519	€ -206.752	€ -89.573	€ -11.193
Stein	€ 234.179	€ 277.540	€ -43.361	€ -29.176	€ -12.640	€ -1.546
Vaals	€ 154.835	€ 175.152	€ -20.317	€ -19.541	€ -	€ -776
Valkenburg aan de Geul	€ 332.833	€ 391.008	€ -58.175	€ -41.959	€ -14.539	€ -1.677
Venlo	€ 1.212.730	€ 1.371.875	€ -159.145	€ -152.243	€ -	€ -6.902
Venray	€ 360.616	€ 427.643	€ -67.027	€ -45.604	€ -19.757	€ -1.665
Voerendaal	€ 162.582	€ 192.821	€ -30.239	€ -20.631	€ -8.938	€ -670
Weert	€ 384.580	€ 456.124	€ -71.543	€ -48.808	€ -21.145	€ -1.590
TOTAAL	€ 17.311.522	€ 20.129.951	€ -2.818.429	€ -2.177.456	€ -548.020	€ -92.952

Het totale vervoersresultaat is gedaald met ruim € 2.818.429,- ten opzichte van de begroting 2021. Deze daling is te wijten aan drie belangrijke oorzaken:

- De impact op het vervoersvolume veroorzaakt door COVID-19 heeft als gevolg dat de gewijzigde begroting 2021–1 gebaseerd is op het gerealiseerde vervoersvolume 2019, verminderd met een afslag van 10%. De afslag van 10% is tevens ingerekend op het vervoersvolume, op de toeslagen laag en hoog en meereizend OV'er. Dit effect op het vervoersvolume bedraagt € 2.177.456,- en op de toeslagen laag en hoog en meereizend OV'er € 92.952,-.
- Als gevolg van het niet opnieuw inrekenen van het door de gemeenten individueel gekozen opslagpercentage uit de gewijzigde begroting 2021 bedraagt de impact € 548.020,-. Het in de begroting 2021 opgenomen individueel opslagpercentage per gemeente is voor alle gemeenten in de gewijzigde begroting 2021-1 ingesteld op 0%.
- Als gevolg van de hoge NEA-index in 2020 van 6,7% is de begroting 2021 en het meerjarenperspectief 2022-2024 ingerekend met een NEA-index 2020 van 2,7%. Deze index van 2,7% is het verschil van de NEA-index 2020 6,7% minus het gedeelte voor de BPM 4,0%. De NEA-index voor 2021 is in december 2020 bekendgemaakt en bedraagt 1%. Bij het opstellen van de gewijzigde begroting 2021-1, de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025 is de NEA-index 1% ingerekend en resulteert deze verwerking ook in een daling van het vervoersresultaat. De daling van de NEA-index heeft effect op alle elementen van het vervoersresultaat.

Eventuele meerkosten voor het veilig vervoeren van klanten als gevolg van verdere maatregelen met betrekking tot COVID-19 zijn op dit moment nog niet in te schatten. De voortgang van de COVID-19 gevolgen voor het Omnibuzz vervoer worden per kwartaal voorgelegd aan het bestuur middels de voortgangsrapportages en bestuurinformatiebrieven.

4.3.2 Totaalanalyse

Op totaalniveau dalen de kosten ten opzichte van de vorige begroting 2021 met € 2.880.097,- naar € 22.861.952,-.

Naast de eerdergenoemde daling van het vervoersresultaat ad € 2.818.429,- dalen ook de kosten van regie met € 13.671,- en de bedrijfsvoering met € 47.997,-.

De kosten van regie dalen per saldo met € 13.671,-. Dit is als volgt te verklaren:

- De lonen zijn opnieuw berekend met de nieuwe percentages voor sociale lasten en pensioenen. De onregelmatigheidstoeslag en de derving onregelmatigheidstoeslag is opnieuw ingerekend en tellen ook mee in de berekening van de sociale lasten en pensioenlasten. Daarnaast is de loonindexatie verlaagd van 2% naar 1% vanwege de huidige cao-ontwikkelingen. Tijdens het opstellen van de gewijzigde begroting 2021-1 zijn de cao-ontwikkelingen nog niet afgerond. Per saldo brengt dit een verhoging in de kosten mee van € 40.088,-.
- Op verzoek van en in samenwerking met GGD Zuid-Limburg worden er vanuit de afdeling uitvoering zes medewerkers uitgeleend aan GGD Zuid-Limburg. De uitleenvergoeding is in mindering gebracht op het totaal saldo van de afdeling uitvoering. Een medewerkster wordt uitgeleend aan het GGD-callcenter en deze vergoeding is voor de periode van januari tot en met juni ingerekend. Vijf medewerkers worden ingezet als hostess op de vaccinatielocaties. Deze vergoeding is ingerekend voor de periode januari tot en met februari. Per saldo zijn de uitleenvergoedingen ingerekend voor een totaalbedrag van € 53.759,-. De duur van de uitleenperiode kan nog bijgesteld worden afhankelijk van de uitvraag van GGD Zuid-Limburg en afhankelijk van de stijging of daling van het vervoer in de COVID-19 periode.

De kosten van bedrijfsvoering dalen per saldo met € 47.997,-. Dit is opgebouwd uit een component voor:

1. De beheerkosten.
2. De loonkosten.
3. De kapitaalkosten.

Ad 1. De beheerkosten dalen per saldo met € 23.965,-.

Dit wordt met name veroorzaakt door:

Stijging van de beheerkosten als gevolg van COVID-19

De stijging van de telecommunicatie en internetkosten € 20.599,- als gevolg van de maatregel om vanuit thuis te werken.

De stijging van de portokosten € 21.068,- als gevolg van de maatregel van het afschaffen contant geld in de voertuigen. Alle klanten rijden vanaf medio 2020 op rekening en ontvangen de factuur analoog (49%) of digitaal (51%).

De stijging van de telefoniekosten € 4.898,- ligt ook in directe relatie met de gevolgen van COVID-19 en het veel lagere vervoersvolume. Doordat Omnibuzz minder telefoontjes ontvangt is de opbrengst van de telefonie ook lager. De hogere opbrengsten als gevolg van het nieuwe contract voor de SIP trunks zijn hierbij ingerekend.

Vanwege COVID-19 is een tweetal projecten in de tijd opgeschoven: het project 'Archivering' en het project 'OV en DGV'. Het project 'Archivering' start in 2021. Vanuit de gewijzigde begroting 2020-1 is het project 'Archivering' € 5.000,- overgeheveld naar de gewijzigde begroting 2021-1. De werkgroep van het project 'OV en DGV', in samenwerking met de Provincie Limburg, is wel gestart in 2020 en loopt door in 2021. De kosten ad € 25.000,- zullen in 2021 worden gerealiseerd en zijn in de begrotingswijziging opgenomen.

Voor de eventuele vervanging van computerapparatuur voor het realiseren of uitbreiden van nieuwe of bestaande thuiswerkplekken of ICT-aanpassingen op het moment dat er weer in hybride vorm vanuit het kantoorpand gewerkt mag worden, is een ICT-stelpost opgenomen € 7.000,-.

Daling van de beheerskosten als gevolg van COVID-19

Doordat er geen contant geld meer ontvangen mag worden in de voertuigen is het project 'Rekeningrijden' versneld geïmplementeerd in 2020. Dit project was financieel opgenomen in de gewijzigde begroting 2020-1 voor het jaar 2021. Deze kosten € 86.000,- zijn dan ook in het boekjaar 2020 gemaakt en komen voor het jaar 2021 in de gewijzigde begroting 2021-1 te vervallen.

In 2020 is ook het project 'Inkoop' afgerond. Deze kosten € 2.099,- komen te vervallen in de gewijzigde begroting 2021-1.

De kosten voor het uitvoeren van de klanttevredenheidsonderzoeken zijn opnieuw herzien en ingerekend conform offerte. Deze vallen € 1.019,- lager uit dan verwacht in de begroting 2021.

Het aantal klachten is afgenomen omdat er veel minder ritten gereden worden. De verwachting van het aantal klachten zal gezien de situatie naar verwachting € 2.744,- lager uitvallen dan verwacht in de begroting 2021.

Door het thuiswerken is er ook een nieuwe inschatting gemaakt van de kantoorkosten. De verwachting is dat deze € 4.181,- lager gaan uitvallen. Evenals de overige personeelskosten is de verwachting dat deze lager € 6.594,- zullen uitvallen.

Stijging van de beheerskosten overig

Om te voldoen aan de eisen op gebied van digitale toegankelijkheid zijn licenties voor Omnibuzz Maatwerk Applicatie (OMA) begroot conform offerte € 5.200,-. Over de kosten van de eventuele systeemtechnische aanpassingen is ten tijde van het opstellen van de gewijzigde begroting 2021-1 nog weinig bekend. Derhalve is een stelpost opgenomen van € 20.000,-.

De bedragen voor de wijzigingen in ons intern communicatieplatform SharePoint (systeemtechnische aanpassingen) zijn nog niet goed in te schatten. Datzelfde geldt ook voor het laten ontwikkelen van een nieuwe Omnibuzz website als gevolg van de eisen op het gebied van digitale toegankelijkheid. De voortgang over de digitale toegankelijkheid en de kosten hiervan zullen met regelmaat worden voorgelegd aan het dagelijks bestuur.

Daling van de beheerskosten overig

Het opnieuw herzien van drukwerkkosten en kosten voor klantpassen laten een verwachte daling zien van € 12.184,-

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn herzien voor de gewijzigde begroting 2021-1 en verder jaren en leveren een aanpassing op van € 2.477,-.

Het abonnement voor 'Mijn Overheid' is stopgezet vanwege het in de toekomst digitaal aanbieden van facturen via de Omnibuzz portal. Dit brengt een besparing van € 3.582,- met zich mee.

Tevens is het abonnement van het vorige personeelssysteem AFAS omgezet van een gebruikerslicentie naar een leeslicentie hetgeen een besparing oplevert van € 4.167,-.

Bij juridisch advieskosten heeft er een verschuiving van presentatie plaatsgevonden in kosten van de privacy officer € 7.613,-. De privacy officer is verantwoord in het formatieplan en is overgezet naar de loonkosten. Onder de loonkosten valt deze post binnen de formatieruimte.

Het saldo in de bestemmingsreserve 'ICT' bedraagt op 31-12-2020 € 177.638,-. Hiervan is € 53.088,- reeds gealloceerd voor toekomstige afschrijvingen. Het bedrag van € 124.550,- is beschikbaar als restant in de gewijzigde begroting 2021-1 en wordt ingezet voor de doorontwikkeling van het klantportaal 'MijnOmnibuzz' in 2021.

In 2021 wordt de inbesteding of Europese aanbesteding uitgezet voor de ICT-infrastructuur van Omnibuzz. De verwachte implementatie- en migratiekosten bedragen € 86.000,-. De verwachte advieskosten voor de Europese aanbesteding bedragen € 15.000,-. Voor de financiering van de totaalsom voor de inbesteding of aanbesteding ICT van € 101.000,- wordt een voorstel tot dotatie aan de bestemmingsreserve 'ICT' vanuit de resultaatbestemming 2020 voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Daarnaast is Omnibuzz in overleg met de huidige leverancier van onze klantenapplicatie OMA. Om de continuïteit te waarborgen en de afhankelijkheid te verkleinen, dient een strategische keuze gemaakt te worden om deze applicatie toekomstbestendig te maken.

Naar verwachting is hier een bedrag van € 70.000,- mee gemoeid. Voor de financiering hiervan wordt een voorstel tot dotatie aan de bestemmingsreserve 'ICT' vanuit de resultaatbestemming 2020 voorgelegd aan het algemeen bestuur.

De loonkosten dalen met € 24.011,- ten opzichte van de begroting 2021. Dit is grotendeels te verklaren door onderstaande oorzaken:

- De lonen zijn opnieuw berekend met de nieuwe percentages voor sociale lasten en pensioenen. Daarnaast is de loonindexatie verlaagd van 2% naar 1% vanwege de huidige cao-ontwikkelingen. Tijdens het opstellen van de gewijzigde begroting 2021-1 zijn de cao-ontwikkelingen nog niet afgerond. Dit brengt per saldo een verlaging van de kosten met zicht mee van € 37.649,-.
- Op verzoek en in samenwerking met GGD Zuid-Limburg wordt er vanuit de afdeling klantenservice een medewerkster uitgeleend aan GGD Zuid-Limburg. De uitleenvergoeding is in mindering gebracht op het totaal saldo van de afdeling klantenservice. Deze medewerkster wordt ingezet als hostess op de vaccinatielocaties. Deze vergoeding is ingerekend voor de periode januari tot en met februari. De duur van de uitleenperiode kan nog bijgesteld worden afhankelijk van de uitvraag van GGD Zuid-Limburg en afhankelijk van de stijging of daling van het vervoer in de COVID-19 periode.
- Daarnaast zijn de actuele arbokosten fors omhoog gegaan vanwege (langdurig) ziekteverzuim. Deze verhoging is meegerekend in de gewijzigde begroting 2021-1 € 19.722,-.

De kapitaalkosten nemen met € 22,- af vanwege de actualisering van de bankkosten.

111
omnibuzz
KS-764-V
zuyderland
sodexo
Eizt.
Sevagram

5

BIJLAGEN

5. Bijlagen

STAAT VAN GEACTIVEERDE KAPITAALUITGAVEN

Alle bedragen in €	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingsw) aan het begin v h dienstjr.	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschr. of afl.) in het dienstjaar	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingsw) aan het einde van het dienstjaar	% of andere maatstaf van afschrijving	Totaal van de afschrijving / aflossing op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen van het kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekking in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	207.245	-	-	207.245	10,00%	63.920	20.725	-	143.326	122.601
Hardware	109.758	-	-	109.758	33,33%	79.773	18.597	-	29.984	11.388
Inrichting en verbouwing	109.946	-	-	109.946	4,00%	12.918	4.398	-	97.028	92.630
Technische installaties	81.746	-	-	81.746	6,67%	16.357	5.452	-	65.388	59.936
Software	65.248	-	-	65.248	10,00%	12.649	6.525	-	52.598	46.074
Totaal Wmo-vervoer	573.942	-	-	573.942		185.618	55.696	-	388.324	332.628
Totaal-generaal	573.942	-	-	573.942	-	185.618	55.696	-	388.324	332.628

STAAT VAN RESERVES

Naam Reserve Alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking vd rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen van de reserve	Saldo einde van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat tussentijds via begr.wijz.	Bestemming van het resultaat 2021	Reserves na bestemming ultimo 2021
Reserves								
Algemene reserve	532.000	-	-	-	532.000	-	-	532.000
Bestemmingsreserve personeel	14.076	-	-	-	14.076	-	-	14.076
Bestemming ICT	177.638	-	-	135.650	41.988	-	-	41.988
Totaal Reserves	723.714	-	-	135.650	588.064	-	-	588.064

Op 24 oktober 2018 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de herziene nota ‘Reserves, voorzieningen en risicomanagement’.

De ingeschatte risico's van de GR Omnibuzz zijn als volgt bepaald:

1 Verminderd draagvlak en/of draagkracht bij gemeenten voor de missie en visie van Omnibuzz

Het risico dat door politieke verschuiving (verkiezingen) of een algemene verandering in het politieke klimaat gemeenten niet meer achter de missie en visie van Omnibuzz staan of over onvoldoende middelen beschikken om deze te realiseren. Dit kan met name invloed hebben op de eventuele instroom van additionele vormen van doelgroepenvervoer.

Met de reactie van Omnibuzz op de evaluatie van de GR Omnibuzz wordt getracht om een kaderdocument vast te stellen, waarin de gezamenlijke missie en de visie van Omnibuzz en de deelnemende gemeenten worden bevestigd. Dit document kan als overdrachtsdocument aan nieuwe bestuurder worden aangeboden.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
1.000.000	40%	400.000

2 Plotselinge wijzigingen in vervoersvolume ten gevolge van externe ontwikkeling

Het risico dat er door wijzigingen die Omnibuzz zelf niet in de hand heeft onvoorziene fluctuaties ontstaan in de volumes van met name het Wmo-doelgroepenvervoer.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
200.000	60%	120.000

3 Economische kwetsbaarheid taxibedrijven

Het risico dat een van de vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreedt failliet gaat waardoor de continuïteit van het vervoer in het gedrang komt.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
500.000	80%	400.000

4 Gebrek aan kennis omtrent nieuwe activiteiten, processen en/of projecten

Het risico dat binnen Omnibuzz te weinig kennis aanwezig is over de nieuwe activiteiten zoals bijvoorbeeld Wmo-BG, leerlingenvervoer en jeugd en de hiermee verbonden processen.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
100.000	60%	60.000

5 Regie en planning

Het risico dat door onvoldoende kennis of door externe invloeden systemen niet of onvoldoende functioneren waardoor processen stagneren.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
820.000	40%	328.000

Totaal benodigde weerstandcapaciteit	1.308.000

omnibuzz
120

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige andere
manier, zonder voorafgaande schrifte-
lijke toestemming van Omnibuzz.

V1.00 - 202104

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Begroting 2022

Meerjarenperspectief 2023 - 2025

Inhoud

1. Inleiding 3

1.1 Belangrijke ontwikkelingen 3

2. Omnibuzz 6

2.1 Wie is Omnibuzz 6
2.1.1 Missie 6
2.1.2 Slim vervoer 6
2.1.3 Maatschappelijk verbinden 7
2.1.4 Uitwerking visie 7
2.2 Kantelen van vervoer en gebruik van OV stimuleren 7
2.2.1 De Voor Elkaar Pas (VEP) 7
2.2.2 Samenwerking met Provincie Limburg 7
2.2.3 www.ikwilvervoer.nl 8
2.3 Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer 8
2.3.1 Uitvoering Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) 8
2.3.2 Instroom ander doelgroepenvervoer 8
2.4 Omnibuzz als slimme organisatie 10
2.4.1 Externe ondersteuning en 'kruimelfuncties' 10
2.4.2 Beheersmaatregelen 11
2.5 Ontwikkelingen 11
2.5.1 Vervoersresultaat 11
2.5.2 Bedrijfsvoering 12
2.5.3 Bestuurlijk 13
2.6 Impact van COVID-19 13
2.6.1 Pijler 1. Toeleiding OV en kanteling 13
2.6.2 Pijler 2. Efficiëntie en bundeling vervoer 13
2.6.3 Pijler 3. Slimme organisatie en ontwikkelfunctie 14

3. De beleidsbegroting 18

3.1 Programma Omnibuzz vervoer 18
3.1.1 Wat willen wij bereiken? 18
3.1.2 Wat gaan wij ervoor doen? 18
3.1.3 Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten? 19
3.1.4 Beleidsindicatoren 20
3.2 Paragrafen 20
3.2.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement 21
3.2.2 Financiering 25
3.2.3 Bedrijfsvoering 28

4. Financiële begroting 34

4.1 Financiële kaders 34
4.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld 36
4.3 Toelichting op de baten en lasten 37
4.3.1 Vervoerskosten en baten 37
4.3.2 Kosten regie en planning 41
4.3.3 Bedrijfsvoeringkosten 43
4.3.4 Eindresultaat 2022 44
4.3.5 Eindresultaat IV3 2022 45
4.3.6 Vergelijking Eindresultaat IV3 46
4.4 Analyse begroting 2022 ten opzichte van het jaar 2022 uit de meerjarenbegroting 2021 47
4.5 Meerjarenraming 2023-2025 49
4.5.1 Beleidsindicatoren 49
4.5.2 Overzicht baten en lasten per programma 50
4.5.3 Vervoerskosten en baten 54
4.5.4 Kosten regie en planning 2023-2025 58
4.5.5 Kosten bedrijfsvoering 2023-2025 59
4.5.6 Eindresultaat 2023-2025 60
4.5.7 Eindresultaat IV3 61
4.5.8 Rekening per programma 2023-2025 64

5. Bijlagen 68

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven 68
5.3 Opbouw algemene reserve 70

Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2022 & meerjarenperspectief 2023-2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz. Hierin zijn de actuele inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van het vervoer en de organisatie opgenomen.

Omnibuzz is verantwoordelijk voor het (collectief) vraagafhankelijk vervoer (CVV) voor klanten met een Wmo-indicatie. De uitgangspunten en kaders waarbinnen Omnibuzz dit doet, zijn vastgelegd in het bedrijfsplan (5 januari 2016, actualisatie 2019), de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz en de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeenten. De vertaling van deze kaders naar de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken gebeurt conform het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV). Rekening houdend met de dynamiek en voortdurende ontwikkelingen wordt de begroting, indien nodig, jaarlijks geactualiseerd en bijgesteld.

1.1 Belangrijke ontwikkelingen

De belangrijkste actuele ontwikkeling is uiteraard de uitbraak van COVID-19 en alle maatregelen die daaruit voortvloeien. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat het vervoer na een lange periode van structurele toename vanaf maart 2020 plotseling enorm in omvang is afgenomen. De uitvoeringsprotocollen die elkaar snel opvolgen vragen op allerlei gebied afstemming en communicatie met gemeenten, klanten en vervoerders. Ook de interne organisatie is als het ware opnieuw ingericht, omdat de maatregelen ook betrekking hebben op het personeel en de bedrijfsvoering van Omnibuzz. Al deze ontwikkelingen en het gebrek aan duidelijk toekomstperspectief maken het opstellen van een betrouwbare begroting een uitdaging. Met deze opmerking in het achterhoofd en op basis van onze huidige kennis en de voorlopige vooruitzichten is deze begroting opgesteld.

In deze begroting leest u meer over deze en andere wijzigingen en ontwikkelingen en de financiële vertaling hiervan voor de gemeenten. Gezien de omvang van mogelijke effecten, wordt de impact van COVID-19 in een aparte paragraaf beschreven. Op voorhand wordt opgemerkt dat een meerjarenbegroting gepaard gaat met toenemende onzekerheden. Daarom is ervoor gekozen de uitgangspunten voor 2022 leidend te maken voor de jaren die volgen. Op basis van de ontwikkelingen in 2021 is een bijstelling van dit meerjarenperspectief goed denkbaar.

.

ARRIVA
a DB company
omnibuzz
HB-050-T

2

OVER OMNIBUZZ

2. Omnibuzz

2.1 Wie is Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling en verantwoordelijk voor de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten. De nagenoeg 40.000 klanten hebben van deze gemeenten een indicatie voor het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) in het kader van de Wmo gekregen.

Omnibuzz neemt de administratie en andere uitvoerende en controlerende taken over, waarbij afstemming en overleg tussen betrokken partijen en deelnemende gemeenten geborgd is. Omnibuzz koopt namens de aangesloten gemeenten het vraagafhankelijke vervoer in, verzorgt de bijbehorende (Europese) aanbestedingen, controleert via contractbeheer op de juiste uitvoering van de contracten, verzorgt de ritaanname en de tactische regie op vervoer. Omnibuzz verzorgt verder de klantenservice, de klachtafhandeling en de volledige financiële afhandeling met alle betrokkenen. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor reizigers en gemeenten. Het grote bereik van Omnibuzz in combinatie met een slagvaardige organisatie maken een efficiënte beleidsuitvoering mogelijk. Dankzij ons vervoer kunnen klanten deelnemen aan het sociale leven en maatschappelijke activiteiten. Hiervoor zetten wij in op efficiënt vervoer en de eigen kracht van onze klanten, zodat vervoer naar sociale activiteiten ook op lange termijn geborgd is.

Omnibuzz fungeert bovendien als expertisecentrum voor vervoer, waarbij de aangesloten gemeenten van advies worden voorzien. De gemeenten ontvangen structureel management- en voortgangsinformatie en er vindt periodiek overleg plaats. Op die wijze ondersteunt Omnibuzz de gemeenten om grip op het vervoer te houden.

Het doel van Omnibuzz is: ‘Het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer.’ Omnibuzz zorgt dat klanten - ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben - optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren. Omnibuzz staat voor de volgende kernwaarden:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

2.1.1 Missie

De missie van Omnibuzz is:

> “Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later.”

Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. Omnibuzz wil voortdurend blijven verbeteren en nieuwe concepten ontwikkelen die het vervoer toekomstbestendig maken. Door onze inhoudelijke kennis kunnen we gemeenten adviseren en ondersteunen, ook als er onvoorziene situaties ontstaan en innovatieve oplossingen of maatwerk nodig zijn. De missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening:

> “Via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden.”

2.1.2 Slim vervoer

Met het aanbieden van doelgroepenvervoer zorgt Omnibuzz voor een heel belangrijk netwerk in Limburg voor reizigers, opdrachtgevers en uitvoerders. Door dit ‘slim’

te doen, wordt het vervoer voor de reiziger passend en kwalitatief hoogwaardig uitgevoerd en blijft het tegelijk betaalbaar. Als kenniscentrum beschikken wij over gegevens van gebruikers, vervoerders, instellingen en overheden die ons in staat stellen alle belangen af te wegen en voor een optimale onderlinge afstemming te zorgen.

2.1.3 Maatschappelijk verbinden

Maatschappelijk verbinden tekent de rol van ons vervoer als verbinding tussen het sociale leven, maatschappelijke activiteiten en de gebruikers ervan. De uitdaging is dit binnen de financiële kaders te blijven doen. Hiervoor wordt ingezet op efficiënt vervoer en de eigen kracht van gebruikers. Omnibuzz spant zich in om de relatie tussen vervoer en sociale activiteiten te versterken, waardoor vervoer én activiteiten op lange termijn geborgd zijn.

2.1.4 Uitwerking visie

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de indicatiestelling van hun inwoners. Zij bepalen dus of iemand in aanmerking komt voor vervoer en onder welke voorwaarden. Ter ondersteuning van deze taak heeft Omnibuzz in 2020 een richtlijn voor de indicatiestelling beschikbaar gesteld.

Omnibuzz is opgericht om de doelstellingen voor de 30 Limburgse gemeenten te realiseren. Hiermee dragen de Limburgse gemeenten zorg voor de toekomstbestendigheid van het doelgroepenvervoer. Omnibuzz zal steeds meer grip krijgen op het vervoer. Hierdoor zijn wij steeds beter in staat gemeenten te adviseren bij het bepalen van beleid. Om te sturen op de best passende vervoeroplossing en efficiency, is gekozen voor het regiemodel, waarbinnen de regie (mobiliteitscentrale) en de uitvoering van het vervoer gescheiden zijn. Dit model dient als instrument om de ambities van gemeenten te realiseren, zoals het optimaliseren van het gebruik van het reguliere openbaar vervoer (OV) of ander alternatief vervoer. Uitgangspunt hierbij is het optimaliseren van het gebruik van voorliggende vervoersvoorzieningen, zoals het reguliere OV.

De beleidsmatige aspecten en het operationele proces komen binnen de organisatie bij elkaar, waardoor wij dit goed op elkaar kunnen afstemmen en optimaliseren. Bovendien maakt deze flexibiliteit het mogelijk dat andere vervoersvormen, indien gewenst, kunnen instromen in dezelfde centrale. Bundeling van vervoer kan op termijn bijdragen aan kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing. De gemeenten zijn zelf aan zet om aan te geven of instroom wenselijk is. Hierin bepalen gemeenten ook zelf de vorm en de omvang van het vervoer dat instroomt en de termijn waarop dat moet gebeuren. De drie pijlers waarop alle ambities gebaseerd zijn, borgen de visie op de lange termijn. Deze drie pijlers zijn:

- Het kantelen van vervoer en het OV-gebruik stimuleren.
- Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
- Omnibuzz als slimme organisatie.

2.2 Kantelen van vervoer en gebruik van OV stimuleren

Omnibuzz hanteert twee belangrijke instrumenten om deze ambitie te realiseren:

2.2.1 De Voor Elkaar Pas (VEP)

De VEP is een op maat gemaakt reisproduct - exclusief voor klanten van Omnibuzz - dat onze klanten de mogelijkheid biedt om laagdrempelig met het OV te reizen.

2.2.2 Samenwerking met Provincie Limburg

In een gezamenlijk overleg tussen DB Omnibuzz en Gedeputeerde Carla Brugman is een ‘position paper’ vastgesteld. Hierin zijn onze gezamenlijke ideeën over een integrale aanpak van doelgroepenvervoer en OV omschreven. Deze ideeën komen grotendeels terug in het concept ontwikkelplan OV dat de Provincie Limburg in 2020 heeft gepresenteerd. Volgens planning vindt in het tweede kwartaal van 2021 definitieve besluitvorming plaats bij de Provincie Limburg. De gezamenlijke inspanningen in de afgelopen jaren leiden zo tot een integraal toekomstplan. Een betere afstemming tussen beide vervoerssystemen biedt voordelen voor alle partijen. Op deze manier worden maatschappelijke budgetten zo efficiënt mogelijk en binnen de werkgebieden ingezet. De verwachting is dat we via gezamenlijke projecten binnen dit plan stappen kunnen zetten

in de toeleiding van onze klanten naar het OV en te zorgen voor een goede aansluiting tussen Omnibuzz vervoer en OV. Al lijken de gevolgen van COVID-19 de drempel voor OV-gebruik te verhogen. Het is gissen hoe deze gevolgen op langere termijn doorwerken, maar het behalen van resultaat op deze ambitie lijkt hierdoor een groeiende uitdaging. De ambitie van de kanteling in het vervoer is overigens breder dan OV en gaat over alle vormen van (potentieel) voorliggende voorzieningen. Op basis van de website www.ikwilvervoer.nl kunnen hier stappen gemaakt worden.

2.2.3 www.ikwilvervoer.nl

Alle deelnemende gemeenten zijn aangesloten bij www.ikwilvervoer.nl, een website die algemene reisinformatie combineert met informatie over lokale vervoersmogelijkheden per gemeente, zoals doelgroepenvervoer, (lokaal) alternatief vervoer en andere maatwerkvarianten. In 2021 wil Omnibuzz het functioneren van deze website evalueren, de effecten ervan inzichtelijk te maken en optimaliseren, zodat deze structureel kunnen bijdragen aan de realisatie van deze ambitie.

2.3 Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

2.3.1 Uitvoering Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)

Binnen het huidig Omnibuzz vervoer, het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV), wordt optimale efficiëntie nagestreefd. Dit vervoer is in 2019 opnieuw aanbesteed, inclusief de planningstaak via langdurige contracten (5 jaar, met 3 jaar verlengingsoptie) zodat kwaliteit en continuïteit geborgd zijn. De aanbesteding is opgedeeld in 8 percelen. De vervoerscontracten zijn aan zes taxibedrijven gegund. De bedrijven die het Omnibuzz vervoer vanaf 1 januari 2020 uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen regio Maastricht.
- Taxi Van Loo regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman regio Parkstad en Westelijke Mijnstreek.
- Personenvervoer Midden-Limburg regio Roermond.
- Taxi Van Driel regio Weert en Venray/Noord-Limburg.
- Taxi De Leeuw regio Venlo en Peel en Maas.

In het 'Bestuursakkoord Zero Emissie Doelgroepenvervoer' (2019) hebben allerlei opdrachtgevers landelijk afgesproken dat het doelgroepenvervoer vanaf 2025 volledig zero emissie is. Met de ondertekening van dit akkoord geeft Omnibuzz een krachtig signaal af. In de aanbesteding heeft Omnibuzz onderbouwd dat de intentie van dit akkoord door praktische omstandigheden moeilijker haalbaar is. Omnibuzz heeft in de aanbesteding gekozen voor het meest haalbare groeimodel richting zero emissie vervoer en kiest voor de inzet van elektrisch aangedreven voertuigen. Met elektrische voertuigen zorgen Omnibuzz en de vervoerders voor een beter klimaat. Dit doen wij samen met de vervoerders in een gezond ingroeimodel, waarbij er jaarlijks meer elektrische voertuigen bij komen en wij samenwerken aan het vergroten van het aantal elektrische laadpunten.

Het bestek biedt ruimte voor instroomscenario's van andere vervoersvormen en de (door-)ontwikkeling van vervoersconcepten zoals vraagspreiding, groepsritten en omgaan met de piekbelasting etc. Deze concepten dragen bij aan de efficiëntie en de beheersbaarheid van vervoer voor de deelnemende gemeenten.

2.3.2 Instroom ander doelgroepenvervoer

De werkwijze met betrekking tot andere doelgroepen is vastgelegd in de actualisatie van het bedrijfsplan (2019). Deze houdt een kleinschalige, stapsgewijze aanpak van mogelijke instroom in, waarbij individuele gemeenten aan zet zijn voor de instroom. Er zijn - onder voorwaarden – mogelijkheden voor instroom binnen de lopende contracten voor Omnibuzz vervoer en andere inkoopkeuzes inzetbaar. Dat betekent flexibiliteit en mogelijkheden tot maatwerk voor deelnemende gemeenten. De onzekerheden van de pandemie gelden ook voor ander gemeentelijk doelgroepenvervoer. Het is op dit moment niet duidelijk op welke manier COVID-19 de wens tot instroom zich hierdoor gaat ontwikkelen, maar in tijden van verandering en onzekerheid ontstaan vaak nieuwe ideeën en kansen.

Wij ondersteunen en adviseren op verzoek van gemeenten, maar werken – in lijn met de adviezen van de werkgroepen

– niet actief aan scenario's voor grootschalige instroom. Dit zorgt voor duidelijkheid in onze bedrijfsvoering en versterkt de focus op het opgedragen Omnibuzz vervoer. De huidige organisatie Omnibuzz is opgezet en uitgelijnd op de uitvoering van dit vervoer. Zodra de instroom in omvang de mogelijkheden van deze constructie overstijgt, heeft dit gevolgen voor de bedrijfsvoering, werkwijzen, interne systemen, processen en capaciteit. Deze gevolgen zullen – zodra het zover is - inzichtelijk worden gemaakt als onderdeel van een business case. Uitgangspunt blijft dat dit de kwaliteit van het reguliere Omnibuzz vervoer niet raakt.

2.4 Omnibuzz als slimme organisatie

Omnibuzz is op de eerste plaats een uitvoeringsorganisatie met reguliere (dagelijkse) werkzaamheden zoals ritaanname, klantenadministratie, klachtafhandeling, facturering etc. Bovendien is Omnibuzz een kennisorganisatie die op basis van inhoudelijke kennis nieuwe vervoersconcepten ontwikkelt en deelnemende gemeenten ondersteunt en adviseert in de beleidsontwikkeling. Omnibuzz beschikt over voldoende deskundigheid om voor de aangesloten gemeenten de gezamenlijke inkoop, aanbesteding en contractbeheer van het vervoer te organiseren en is in staat om zelfstandig een goed aanbestedingstraject af te ronden, de impact van een faillissement tot een minimum te beperken en in tijden van crisis, zoals in deze pandemie, te anticiperen op nieuwe en veranderende behoeften.

Omnibuzz functioneert als zelfstandig, objectief en deskundig kenniscentrum voor gemeenten. Om deze rol te optimaliseren willen wij de externe afhankelijkheid afbouwen van adviseurs en externe aanbieders van software, rapportagetools en systemen. Dit vraagt om een investering in de eigen organisatie. Hier tegenover staat een structurele besparing op langere termijn en tevens blijft de expertise behouden voor de organisatie, waardoor deze ten gunste van de gemeenten ingezet kan worden, zoals bijvoorbeeld het onderhandelingsresultaat van de toepassing van de NEA-index.

Voor (minstens) 2021 rekent Omnibuzz nog op veel werkzaamheden als gevolg van COVID-19, waardoor wij voorzichtig zijn met het plannen van nieuwe extra projecten. Omnibuzz zet wel de lopende projecten voort, zoals de uitvoering van het Ontwikkelplan OV, de ontwikkeling van MijnOmnibuzz, de uitwerking van de afrekensystematiek en de het traject om de digitale communicatie toegankelijk (drempelvrij) te maken.

Aan de hand van themabijeenkomsten worden ambtenaren actief betrokken bij belangrijke onderwerpen. Dit draagt bij aan onderlinge kennisoverdracht en gedragen voorstellen in het besluitvormingsproces. In 2021 gebeurt dit bijvoorbeeld op de onderwerpen Wijziging GR, evaluatie van de DVO en de jaarrekening en begrotingen. Omnibuzz wil bovendien graag de relatie met de gemeenten verder verbeteren door intensivering van het relatiebeheer.

2.4.1 Externe ondersteuning en 'kruimelfuncties'

Omnibuzz kan zelfstandig adviseren met betrekking tot inhoudelijke vervoerskundige onderwerpen en aanbestedingen vervoer, maar beschikt over beperkte juridische en wettelijke kennis als het gaat om bijvoorbeeld aanpassingen in de Gemeenschappelijke Regeling of dienstverleningsovereenkomsten. Voor specifieke juridische advisering in de contractuele sfeer van het vervoer heeft Omnibuzz ook expertise in huis, al wordt deze, indien noodzakelijk, juridisch getoetst door een externe partij om mogelijke risico's te minimaliseren.

Aangezien COVID-19 aanpassing vraagt van bestaande (contractuele) kaders en nieuwe afspraken nodig zijn, is het denkbaar dat door de nasleep van de pandemie vaker een beroep moeten worden gedaan op externe juridische advisering. Hierdoor is voor 2021 meer ondersteuning begroot.

De stapeling van 'kruimelfuncties', vooral vanuit wettelijke verplichtingen, zoals de Arbowetgeving (RI&E), de archiefwet, digitoegankelijkheid en de Algemene Verordening Gegevens-bescherming (AVG) leidt tot knelpunten in een 'lean and mean' uitvoeringsorganisatie.

Met betrekking tot de AVG is op hoofdlijnen interne kennis aanwezig, maar de functies van privacy officer en functionaris gegevensbescherming zijn ondergebracht bij werknemers met andere inhoudelijke expertise. De functie blijkt tot nu toe zeer moeizaam structureel in te vullen, waardoor Omnibuzz voorlopig afhankelijk blijft van extern advies.

Voor de digitale archivering kan Omnibuzz een beroep doen op de expertise van de archiefinspecteur van Sittard-Geleen. Momenteel lopen gesprekken met een deelnemende gemeente om te bekijken of Omnibuzz gebruik kan maken van de beschikbare deskundigheid van deze gemeente voor een aantal van deze kruimelfuncties.

Met betrekking tot digitoegankelijkheid wordt door de betrokken instanties geadviseerd hiervoor enige interne kennis in huis te halen. Waar eerder werd gedacht dat dit een tijdelijk project is, blijkt dit bij nader inzien eerder een structurele taak te zijn die alle digitale communicatie (met klanten, gemeenten en intern) omvat. In combinatie met de wens en de plicht om communicatie steeds meer digitaal te organiseren, zal Omnibuzz in 2021 onderzoeken welke stappen op dit terrein nodig zijn.

2.4.2 Beheersmaatregelen

In het kader van de interne maatregelen zijn in de begroting 2019-1 enkele formatieve aanpassingen doorgevoerd die structureel doorwerken op de bedrijfsvoering, zoals de aanpassing van de openingstijden van ritreservering en formatieve aanpassingen.

Sinds eind 2019 kunnen klanten gebruik maken van het klantportaal voor het boeken van de ritten, waarbij geen tussenkomst van een medewerker nodig is. De promotie van dit portaal is door COVID-19 uitgesteld en de actualiteit heeft een remmend effect op het gebruik ervan. Intussen bouwen wij dit klantportaal uit met nieuwe functionaliteiten om de digitale communicatie voor de lange termijn te optimaliseren en compliant te maken aan de eisen voor digitale toegankelijkheid.

De externe beheersmaatregelen zijn in 2020 geëvalueerd. Gemeenten beschikken over een aantal instrumenten om op elk gewenst moment verdere maatregelen te nemen. Omnibuzz heeft een richtlijn voor de indicatiestelling opgesteld en een advies met betrekking tot de hoogte en de indexering van het klanttarief. Deze documenten bieden gemeenten handvaten om tot optimale besluitvorming te komen. Aanvullend hebben gemeenten – meestal met ondersteuning van Omnibuzz – beheersmaatregelen binnen de eigen gemeenten doorgevoerd. In sommige gevallen gebeurt dit proactief vanuit Omnibuzz op basis van het signaleren van opvallende indicatoren in de indicatiestelling van individuele gemeenten in vergelijking met andere gemeenten. In overleg met die afzonderlijke gemeente bespreken wij passende maatregelen.

2.5 Ontwikkelingen

2.5.1 Vervoersresultaat

Normaal zou het aantal gerealiseerde zones in 2020 als basis dienen voor de begroting 2022, maar aangezien dit bijna 50% minder is dan in 2019, is dit geen betrouwbare basis. Het vervoersvolume is immers afhankelijk van de ontwikkeling van COVID-19 en de opgelegde maatregelen vanuit de regering. Bovenstaande ontwikkelingen zijn leidend om te komen tot een goede inschatting van het vervoersvolume 2022.

Op basis van de meest recente inzichten en ontwikkelingen is, in lijn met landelijke inschattingen van vergelijkbare opdrachtgevers, gekozen om 100% van het volume van 2019 als basis te nemen. Het gehanteerde percentage ten opzichte van de vraag in 2019 biedt begrotingstechnisch voldoende ruimte om de vraagontwikkeling en aanvullende continuïteitsafspraken op te kunnen vangen. In principe wordt voorgesteld geen opslagpercentage te hanteren, tenzij een individuele gemeente dit specifiek aangeeft.

De ontwikkeling van het volume varieert tussen de gemeenten. De kosten per eenheid (zones) is in de basis voor alle gemeenten gelijk. Het vervoerstarief is geïndexeerd met de NEA-index voor 2021 van 1,0%. De bedongen korting van 1% uit het onderhandelingsresultaat wordt meegenomen in de continuïteitsafspraken.

Omnibuzz heeft op basis van een bestuurlijke wens een advies bij de individuele gemeenten neergelegd om de klantbijdragen per 1-1-2022 in lijn te brengen met het tarief in het OV. De deelnemende gemeenten besluiten hier afzonderlijk over.

De uitkomst van deze besluitvorming zal gaandeweg 2021 duidelijk worden. De klantbijdrage heeft geen effect op de begroting, maar eventuele wijzigingen in de klantbijdrage hebben wel effect op de totale kosten van het vervoer voor de gemeenten. Wij zullen tijdig met de vervoerders overleggen zodat wij onze contractuele verplichtingen over het informeren van deze beleidswijzigingen na komen.

2.5.2 Bedrijfsvoering

Cao en personeel

Omdat de huidige cao een looptijd heeft tot januari 2021, zijn de cao-partijen in gesprek over een nieuwe cao voor de gemeenteambtenaren. Op het moment dat de cao-onderhandelingen bekend zijn, zullen de wijzigingen vanuit de cao meegenomen worden. Voor de salariskosten wordt gebruik gemaakt van het meest recente formatieplan. Voor de indexatie van de salariscomponent wordt gerekend met 1%. Onze HR-afdeling werkt aan de uitwerking van het vitaliteitsbeleid en het persoonlijk ontwikkelplan voor medewerkers.

Automatisering en ICT

In het kader van compliance aan de normering voor digitale toegankelijkheid verwachten wij ook de nodige investeringen in de automatisering. De omvang hiervan is nog niet helder, omdat deze afhankelijk is van de aanbevelingen uit de verplichte inspectierapporten die in een later stadium worden opgesteld. In 2021 zal tevens het ICT-beheer van Omnibuzz worden aan- of inbesteed, conform de aanbestedingsrichtlijnen.

Voor 2022 hebben wij hetzelfde kostenniveau aangehouden van de huidige leverancier.

Vervanging taxipoints

De taxipoints die klanten gebruiken om makkelijk ritten te boeken van het ziekenhuis naar huis, werken vanuit klantperspectief prima. Door de verouderde technologie verloopt het onderhoud en de ondersteuning van de taxipoints echter moeizaam en is dit systeem relatief kostbaar. Intussen is onderzocht welke alternatieven voorhanden zijn om de taxipoints te vervangen door een toekomstbestendig alternatief dat leidt tot een structurele verlaging van de kosten voor onderhoud en behoud van de klanttevredenheid.

In 2021 zal naar verwachting worden besloten over de implementatie hiervan.

Digitalisering en toegankelijkheid

Ontwikkelingen in de wettelijke verplichting voor het aanbieden en toegankelijk maken van digitale communicatie (drempelvrij) maken investeringen noodzakelijk. Dit betreft de huidige website, in- en externe informatiesystemen en het digitale klantplatform MijnOmnibuzz dat in ontwikkeling is. De omvang van deze investeringen is niet helder. Wel is duidelijk dat dit tot structurele kosten zal leiden. Het bestuur wordt geïnformeerd over de voortgang.

Omgaan met groeiende zorgbehoefte en verward gedrag

Sinds 2019 hebben gemeenten de opgave om verward gedrag van mensen vroegtijdig te signaleren. Omnibuzz heeft daarom in overleg met gemeenten passend beleid ontwikkeld voor deze groeiende doelgroep in het vervoer. Dit betekent meer afstemming tussen gemeenten (consulenten), vervoerders en Omnibuzz met als doel deze kwetsbare klanten goed kunnen blijven vervoeren.

De toenemende problematiek van beperkte zelfregie bij klanten uit zich op de momenten dat er contact is met klanten; bij het uitvoeren van de rit (contact met de chauffeur), maar ook bij het telefonisch contact. Dit leidt tot langere beltijden en meer benodigde capaciteit bij ritreservering en klantenservice. De planning is om in 2021 een eerste evaluatie van dit beleid te presenteren.

In oktober 2020 heeft Omnibuzz het certificaat ‘Samen dementievriendelijk’ gekregen, een initiatief van Alzheimer Nederland, pensioenuitvoeringsorganisatie PGGM en het ministerie van VWS. Op deze wijze zetten wij onze intenties kracht bij dat wij graag bijdragen aan een dementievriendelijke samenleving. Dit wil onder andere zeggen dat dit onderwerp structureel aandacht krijgt binnen de dagelijkse processen en training van personeel. Wij overwegen deze evaluatie in verband met de ontwikkeling van het vervoer als gevolg van COVID-19 uit te stellen.

2.5.3 Bestuurlijk

Evaluatie GR en DVO

In 2020 heeft een extern bureau de evaluatie van de GR Omnibuzz afgerond. Het bestuur zal in de loop van 2021 de reactie van Omnibuzz op de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport bespreken. Op basis daarvan kunnen mogelijk verdere acties worden uitgezet. Bovendien wordt via een tweetal ambtelijke themasessies het productenboek, dat als bijlage onderdeel uitmaakt van de dienstverleningsovereenkomst (DVO), geëvalueerd en geactualiseerd. Dit traject zal naar verwachting in 2021 worden afgerond.

Aanpassing afrekensystematiek en wijziging GR Omnibuzz

Omnibuzz heeft op verzoek van gemeenten een aantal scenario's uitgewerkt voor de afrekening van verschillende kosten tussen gemeenten. In 2021 wordt hiervoor een concreet voorstel ter besluitvorming voorgelegd. Parallel wordt een wijziging van de GR Omnibuzz voorbereid, waarin de uitkomst van dit voorstel wordt verwerkt. Aanvullend wordt de uitwerking van het uittredingsprotocol aan de GR Omnibuzz toegevoegd en wordt de regeling toekomstbestendig gemaakt door rekening te houden met de aanstaande wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr). De verwachting is dat de conceptwijziging van de GR Omnibuzz vanaf medio 2021 aan de gemeenteraden kan worden voorgelegd. De voorgestelde wijziging van de afrekensystematiek zal na besluitvorming ingaan per 1 januari 2022 met de bedoeling dat deze in de daaropvolgende jaren gehandhaafd blijft.

2.6 Impact van COVID-19

Gemeenten zijn gedurende 2020 uitgebreid geïnformeerd over COVID-19, de landelijke richtlijnen en de gevolgen hiervan voor ons vervoer. De impact op het vervoer is enorm en ditzelfde geldt voor de organisatie Omnibuzz, omdat alle reguliere processen, afspraken en kaders 'opnieuw uitgevonden' moesten worden. In het jaarverslag 2020 wordt hier uitgebreid aandacht aan besteed. Deze impact werkt door in de begrotingen, al overheerst vooral onzekerheid over het toekomstperspectief.

2.6.1 Pijler 1. Toeleiding OV en kanteling

De gevolgen van COVID-19 lijken de drempel voor OV-gebruik te verhogen. Een gesloten systeem zou voor kwetsbare klanten meer comfort en veiligheid kunnen bieden dan reizen met OV. Het is gissen hoe deze gevolgen op langere termijn doorwerken, maar de uitdaging om resultaat te halen op deze ambitie lijkt groeiende. Het zou kunnen zijn dat ander kleinschalig alternatief vervoer juist aan aantrekkingskracht wint door deze ontwikkeling. Mede om die reden wil Omnibuzz samen met de gemeenten het gebruik van www.ikwilvervoer.nl optimaliseren.

2.6.2 Pijler 2. Efficiëntie en bundeling vervoer

Het contractbeheer met vervoerders omvat het beheren van de oorspronkelijke contracten plus alle aanvullende en noodzakelijke afspraken in het kader van COVID-19. Het voortdurend monitoren van de effecten van de overheidsmaatregelen, de continuïteitafspraken en naleving van de COVID-19 protocollen vraagt veel van de vervoerders en van de organisatie Omnibuzz. Zolang de pandemie niet bedwongen is, blijven deze extra aansturing en aandacht noodzakelijk. De veiligheid van het vervoer staat meer dan ooit op de eerste plaats, maar desondanks zijn alle kwaliteitsafspraken in deze periode – zolang toegestaan binnen de geldende protocollen - zonder uitzondering nageleefd.

Voor meer uitleg over de continuïteitsafspraken verwijzen wij naar het jaarverslag 2020. Vanwege de complexiteit en contractuele vertrouwelijkheid wordt dit in het jaarverslag niet heel gedetailleerd toegelicht. Alle stappen in dit kader worden uiterst zorgvuldig genomen met inachtneming van de omstandigheden, mogelijk gevolgen en risico's voor alle betrokken partijen. In de eerste maanden van 2021 blijkt dat het toekomstperspectief nog steeds onzeker is. Het overleg met vervoerders blijft hierdoor op permanente basis doorgaan en de insteek hierbij is helder. De vervoerders en de gemeenten moeten samen door deze crisis geraken, zodat wij ook na de pandemie over een volwaardig vervoerssysteem kunnen beschikken. Dit is in lijn met het

bestuursbesluit om de continuïteit van onze vervoerders voor de lange termijn te borgen (na COVID-19). Het neemt niet weg dat vervoerders en Omnibuzz goed kijken naar de ontwikkelingen richting het 'nieuwe normaal' en hier de onderlinge afspraken op afstemmen. Dit gebeurt stapsgewijs en in goed overleg. In dit kader proberen wij zoveel mogelijk vervoer daadwerkelijk uit te voeren, zowel regulier vervoer als extra vervoer naar de vaccinatielocaties.

2.6.3 Pijler 3. Slimme organisatie en ontwikkelfunctie

Omnibuzz heeft een centrale positie ingenomen in de totstandkoming van de (veelal) landelijke richtlijnen en protocollen voor de uitvoering van het vervoer en de financiële continuïteit. Zo dragen wij bij aan het beperken van de gevolgen van deze crisis voor klanten, gemeenten en vervoerders.

De voortdurend veranderende richtlijnen in het vervoer vragen om intensieve communicatie met klanten, cliëntenpanel, bestuurders en ambtenaren van de aangesloten gemeenten. Tevens voeren wij onderzoek uit naar de overwegingen van klanten om te blijven reizen tijdens COVID-19 of juist niet. Deze inzichten komen van pas in de communicatie en het beleidsadvies, zodat de maatschappelijke functie van het vervoer geborgd wordt. Bestuurlijk is verzocht om te anticiperen op de nieuwe realiteit en te oriënteren op beleid dat erop gericht is om het vervoer laagdrempelig toegankelijk te houden. Omnibuzz zal dit voorbereiden en daarbij ook rekening houden met de wens om via beheersmaatregelen het vervoer voor gemeenten betaalbaar te houden. De impact van de pandemie zal de verdere invulling hiervan bepalen.

Samen met vervoerders kon Omnibuzz heel snel inspelen op urgente behoeften aan 'COVID-19 vervoer', zoals vervoer naar 'besmette' huisartsenpraktijken, COVID-19 hotels en vaccinatielocaties. Op deze manier is de vrijgekomen capaciteit van ons vervoerssysteem maatschappelijk ingezet.

Alle medewerkers zijn intussen volledig gefaciliteerd om vanuit thuis te werken. Omdat contante betalingen niet meer zijn toegestaan, is het rekening rijden versneld geïmplementeerd. Hiervoor was een aanpassing van het facturatieproces nodig. De nieuwe afspraken met vervoerders zijn in de administratie geïmplementeerd en de reguliere processen met gemeenten zijn aangepast. De aanleiding was allerminst prettig, maar de organisatie is als gevolg van de crisis gegroeid in flexibiliteit en kan hierdoor beter omgaan met schommelingen in het vervoersvolume, ook in de contractuele sfeer met de vervoerders. Wij kunnen praktisch alle 'interne werkzaamheden' zowel vanuit kantoor als vanuit huis uitvoeren, zonder dat klanten of gemeenten gevolgen ervaren in het dienstverleningsniveau. Deze flexibele inrichting van de organisatie komt in deze onzekere tijd – die voorlopig nog blijft aanhouden - van pas.

Een aantal medewerkers van Omnibuzz (ritreservering) is gedetacheerd bij de GGD, waardoor de loonkosten van Omnibuzz tijdelijk afnemen. Omdat de meeste medewerkers een vaste aanstelling hebben, is direct afschalen op personeel geen optie. Daar komt bij dat de gemiddelde gesprekstijd bij ritreservering als gevolg van extra vragen door COVID-19 en de gezondheidscheck is toegenomen met circa 15%. Op de klantenservice is het aantal inkomende telefoongesprekken vrijwel op hetzelfde niveau en bovendien is deze afdeling ingezet voor een grootschalige belactie om e-mailadressen en incassoformulieren van klanten en/of gemachtigden te verzamelen. De incassoformulieren zijn nodig om het versneld invoeren van rekeningrijden efficiënt en snel uit te kunnen voeren. De e-mailadressen zijn wenselijk, omdat door het verplichte rekening rijden veel meer facturen worden verstuurd dan voorheen. Dit leidt tot meerkosten voor postverzending. Dankzij de opgehaalde e-mailadressen kan intussen een groot deel van de facturen digitaal worden verstrekt.

Bij de staffuncties en de afdeling uitvoering is sprake van extra werk door de vele aanpassingen als gevolg van de landelijke maatregelen, de continuïteitsafspraken met vervoerders, afspraken over maatwerkvervoer (COVID-19 hotels, vervoer van en naar huisartsen etc.) en de communicatie hierover. Omnibuzz heeft zich verder actief bemoeid met de landelijke lobby en heeft deelgenomen aan overleggen om tot deze afspraken te komen. Ook de financiële administratie heeft veel extra werk verzet om de nieuwe situatie financieel goed te kunnen managen, zoals

de groei van het aantal rekeningrijders, de aangepaste afspraken met vervoerders en het voeren van een aparte COVID-administratie.

Waar mogelijk zijn de kosten teruggedrongen, maar de daling van het vervoer leidt niet direct tot een evenredige vermindering van personele inzet of bedrijfsvoeringskosten van Omnibuzz. De beheerkosten bewegen niet rechtstreeks mee met de daling van het vervoersvolume. Waar mogelijk is de beschikbare capaciteit snel en flexibel ingezet voor nieuwe maatschappelijke behoeften. Zo zijn toch positieve resultaten behaald in deze periode en houden wij het systeem overeind voor de toekomst.

3

DE BELEIDSBEGROTING

3. De beleidsbegroting

3.1 Programma Omnibuzz vervoer

3.1.1 Wat willen wij bereiken?

Omnibuzz heeft haar missie vertaald in enkele concrete doelstellingen:

- Iedere doelgroep passend en tijdig vervoer bieden.
- Continu werken aan kwaliteitsverbetering.
- Aansluiten bij al ingezette kanteling in het sociale domein, het bevorderen van zelfredzaamheid bij de burger en zo veel mogelijk gebruik maken van algemeen toegankelijke voorzieningen.
- Vervoersuitgaven beheersbaar houden, ook met oog op duurzaamheid.
- Vervoer kunnen blijven garanderen binnen de gemeentelijke begrotingen.
- Grip op de interne organisatie.

3.1.2 Wat gaan wij ervoor doen?

Voor alle deelnemende gemeenten staat voorop dat ze iedere doelgroep passend en tijdig vervoer willen bieden, zodat iedereen optimaal kan deelnemen aan de samenleving. Dat vervoer moet voor gemeenten en klanten betaalbaar blijven. Door de beschikbare deskundigheid en de schaalomvang biedt het samenwerken binnen de GR Omnibuzz gemeenten de kans om zo efficiënt mogelijk met de middelen om te gaan en vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid samen te ontwikkelen. Zo gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant. Door de onzekere vooruitzichten is voorzichtigheid geboden in het ontwikkelen of uitrollen van nieuwe ideeën en projecten, maar Omnibuzz zal in 2021 zeker niet stil blijven staan. Omnibuzz gaat in 2021 – naast alle COVID-19 gerelateerde taken – verder met de volgende taken (intensiveren):

- Verbetering van het huidig vervoer met oog voor kwaliteit, beheersbaarheid en de realiteit in de vervoerssector.
- Overleg met de Provincie Limburg over een integrale aanpak middels de uitwerking van het Ontwikkelplan OV.
- Evaluatie en optimalisatie van de website ikwilvervoer.nl.
- Doorontwikkeling van MijnOmnibuzz.
- Overleg met gemeenten over de invulling van het relatiebeheer en de overlegstructuur.
- Aanpassing van de afrekensystematiek en de wijziging van de GR Omnibuzz.
- Verdere uitwerking van beheersmaatregelen op gemeenteniveau, afhankelijk van besluitvorming individuele gemeenten.
- Doorontwikkeling van informatie- en kennismanagement.
- Structureel toetsen en controleren van de administratieve organisatie, conform het goedgekeurde auditplan.
- Structurele controle en bijsturen van resultaten en processen via grondige informatievoorziening, rapportages en risicomanagement binnen de planning & control cyclus.
- Compliant zijn met geldende wet- en regelgeving, met speciale aandacht voor digitale toegankelijkheid, privacy, informatiebeveiliging en de archiefwet.

Bovenstaande zijn structurele taken die wij ook in 2022 en volgende jaren blijven toepassen. Een aantal projecten zal wellicht in 2021 afgerond worden, zoals bijvoorbeeld de afrekensystematiek, maar de uitwerking ervan zal doorwerken in 2022 en volgende jaren.

3.1.3 Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?

De programma indeling voor Omnibuzz is weergegeven in tabel 'begroting 2022'.

TABEL BEGROTING 2022

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 198.239	€ 22.810.641	€ 22.612.403
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ -	€ 13.292	€ 13.292
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 22.675.695	€ -	€ -22.675.695
Overhead			
0.4 Overhead	€ 2.621.714	€ 2.621.714	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Saldo van baten en lasten	€ 25.495.647	€ 25.495.647	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 25.495.647	€ 25.495.647	€ -

Voor de verdeling van baten/lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV hierin voorschrijft (IV3). Uitgangspunt is dat lasten en baten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd.

Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld 'Overhead' zijn, conform de 'notitie Overhead' in het kader van BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces. Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- In- en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

Onder 0.5 'Treasury' zijn de rente- en bankkosten opgenomen. Voor de begroting 2022 bestaat dit bedrag volledig uit bankkosten. Met kosten van eventuele externe financiering is geen rekening gehouden.

De kosten direct toe te rekenen aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 'Maatwerkdienstverlening 18+'. Dit zijn de vervoerslasten en de lasten van de afdeling uitvoering (ritreservering), exclusief de lasten van de manager uitvoering welke conform definitie 'overhead' toegerekend wordt aan de overhead. Ook zijn hierin de lasten meegenomen van de afdeling klantenservice en de lasten gekoppeld aan klachtenmanagement, klanttevredenheid, de bonus/malus regeling en dergelijke. De hieronder opgenomen lasten bestaan wederom uit loon- en beheerkosten. De baten bestaan hierbij uit het onderhandelingsresultaat in verband met de NEA-index 2020 (zie verderop in deze begroting).

Hierbij dient opgemerkt te worden dat, hoewel Omnibuzz klanten heeft die jonger zijn dan 18 jaar en daarmee feitelijk in het taakveld 6.72 'Maatwerkdienstverlening 18-' thuishoren, dit aandeel dusdanig klein is (< 1%) dat ervoor gekozen is dit taakveld niet op te nemen.

De baten voor taakveld 0.4 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen. De baten voor taakveld 6.71 bestaan eveneens uit gemeentelijke bijdragen. De financiële uitgangspunten voor deze begroting staan vermeld in paragraaf 4.1 'Financiële kaders' op pagina 34.

3.1.4 Beleidsindicatoren

Met de invoering van het vernieuwde 'Besluit begroting en verantwoording', ingaand voor begrotingen en programma-verantwoordingen vanaf 2017, dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. In de tabel zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2022	Eenheid	Bron
Formatie	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 3,24	Kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	1,8%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting
Overhead	10,3%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder overhead opgenomen lasten bedraagt de 'Overhead' 10,3% van de totale lasten. Omnibuzz wil deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

3.2 Paragrafen

In het kader van artikel 9 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.

3.2.1 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken schrijft in artikel 11 van het nieuwe 'Besluit begroting en verantwoording' het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal, tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen.

Onderstaand wordt de weerstandsratio aangegeven als een directe confrontatie tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de risico's. Als onverhoopt veel risico's optreden, kan dit betekenen dat de deelnemende gemeenten rekening moeten houden met aanvullende bijdragen om tekorten en risico's te dekken.

Algemene reserve	Benodigde weerstandscapaciteit totaal risico	Weerstandsratio
€ 532.000	€ 1.308.000	0,41

De minimale omvang van de algemene reserve is eerder vastgesteld op € 520.000,-. Met dit minimum worden met name de volumerisico's in het vervoer afgedekt, alsmede het risico dat een van de vervoerders (taxibedrijven) failliet gaat. Daarnaast biedt dit minimum voldoende dekking voor de financiering van eventuele investeringen.

Risicomanagement

In het bedrijfsplan van januari 2016 is een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste risico's waar mee Omnibuzz kan worden geconfronteerd. Medio 2018 is de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd en op 24 oktober 2018 is deze vastgesteld door het algemeen bestuur.

Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandvermogen.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Bezuinigingen van de gemeentes	x						
Uittreden van gemeentes uit de GR		x					
Beheersbaarheid van het vervoer		x					
Decentralisatie van taken naar gemeenten (instroom overige vervoersstromen)		x					
Uitvoering van taken omtrent regie en planning			x				
Beperkte bezetting leidt tot kwaliteitsrisico's			x				
Kennis van het personeel				x			
Continuïteit risico tgv serverbeheer					x		
Inkoop						x	
Kwaliteit van informatie vervoerders							x

Rekening houdende met de beheersmaatregelen die beschikbaar zijn om deze risico's te mitigeren en de mate waarin de risico's reeds in de eerdere begroting zijn doorgerekend, wordt de maximale impact geschat op € 1.308.000,-. De algemene reserve is na aanvang van de werkzaamheden op 11 december 2016 door de deelnemende gemeenten volgestort.

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement' geactualiseerd dient te worden. In 2018 heeft de laatste actualisering plaatsgevonden. De minimale omvang van de algemene reserve is toen vastgesteld op € 520.000,-. Met dit minimum worden met name de volumerisico's in het vervoer afgedekt, alsmede het risico dat een van de vervoerders (taxibedrijven) failliet gaat. Een overzicht van de kernrisico's is opgenomen in de bijlagen vanaf pagina 68. Daarnaast biedt dit minimum voldoende dekking voor de financiering van eventuele investeringen.

Risicomanagement is een belangrijk onderdeel van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken.

In de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 1 juli 2020 is, naar aanleiding van de bestemming van het resultaat over 2019, besloten om € 60.792,- aanvullend toe te voegen aan de algemene reserve. In het voorstel aan het algemeen bestuur d.d. 16 december 2020 is ingestemd met een onttrekking aan de algemene reserve van € 168.000,- waarmee deze ultimo 2020 is uitgekomen op € 532.000,-. Dit saldo ligt hiermee binnen de afgesproken bandbreedte van het minimum- en maximumniveau van de algemene reserve. De maximale omvang, toevoegingen en onttrekkingen van de algemene reserve worden bepaald door het algemeen bestuur, mede op basis van de meest actuele risico's en benodigde weerstandsvermogen.

De vaststelling is geldend tot uiterlijk 2022 als de nota ‘Reserves, voorzieningen en risicomanagement’ opnieuw zal worden vastgesteld.

Voor een toelichting op de situatie en gevolgen rondom COVID-19 verwijzen wij u naar het paragraaf 2.6 ‘Impact van COVID-19’ op pagina 13.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS 2022

ACTIVA	31-dec-2021 €	31-dec-2022 €	PASSIVA	31-dec-2021 €	31-dec-2022 €
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Materiële vaste activa	332.628	284.141	Algemene reserve	532.000	532.000
			Egalisatiereserve	-	-
Financiële vaste activa	-	-	Bestemmingsreserve	56.064	49.939
			Resultaat voor bestemming	-	-
Totaal vaste activa	332.628	284.141	Totaal vaste passiva	588.064	581.939
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Uitzettingen < 1 jaar					
Overige vorderingen	310.258	269.509			
Liquide middelen	3.282.647	3.388.996	Overige schulden	1.754.152	1.608.552
Overlopende activa	305.327	254.847	Overlopende passiva	1.888.644	2.007.001
Totaal vlottende activa	3.898.232	3.913.352	Totaal vlottende passiva	3.642.796	3.615.553
Totaal generaal	4.230.860	4.197.492	Totaal generaal	4.230.860	4.197.492

De balansposten vlottende activa en vlottende passiva zijn voor 2022 begroot door het gewogen gemiddelde van de afgelopen drie jaren te nemen (incidentele posten buiten beschouwing gelaten) of, waar mogelijk, een zo accuraat mogelijke inschatting van de balanspost. Het eigen vermogen is begroot door een zo goed mogelijke inschatting te geven van de reserves en voorzieningen op basis van de nu bekende risico’s. Hierbij is rekening gehouden met de nieuwe nota ‘Reserves, voorzieningen en risicomanagement’ die in 2018 is vastgesteld door het algemeen bestuur, alsmede met de huidige weerstandscapaciteit.

KENGETALLEN

In het kader van artikel 11 van het ‘Besluit begroting en verantwoording’ zijn de volgende kengetallen opgenomen:

- Netto schuldquote.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.
- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Onderstaand volgt een korte toelichting op de voorgeschreven kengetallen:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan.
- De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te kunnen dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is.
- De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten (niet van toepassing voor Omnibuzz).
- De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde (niet van toepassing op Omnibuzz).

De uitkomsten van deze vijf kengetallen worden voor het begrotingsjaar 2022 (t) en meerjarenperspectief 2023-2025 weergegeven in de volgende tabellen.

TABEL BEGROTINGSJAAR 2022

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2020	2021-1	2022
Netto schuldquote	-15%	-1%	-1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-15%	-1%	-1%
Solvabiliteitsratio	47%	14%	14%
Structurele exploitatieruimte	100%	100%	100%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

TABEL BEGROTINGSJAAR 2023-2025

Begroting jaar	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	2023	2024	2025
Netto schuldquote	-1%	-1%	-1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-1%	-1%	-1%
Solvabiliteitsratio	13%	13%	13%
Structurele exploitatieruimte	100%	100%	100%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Voor 2022 (t) en meerjarenperspectief 2023-2025 is de geprognosticeerde balans 2022 en MJ of een gemiddelde van de afgelopen drie jaren als basis gebruikt om de kengetallen te berekenen. Voor 2020 (t-2) zijn de gerealiseerde cijfers uit de concept-jaarrekening gebruikt.

Voor 2021 zijn de cijfers uit begroting 2021-1 (1e wijziging) opgenomen.

De solvabiliteitsratio beweegt tussen de 14% en 47%. Dit betekent dat voor 2022 (t) 14% van het totale vermogen uit eigen vermogen bestaat. Hoe hoger dit percentage, hoe beter.

De uitkomst van de netto schuldquote is negatief. Dit komt omdat Omnibuzz relatief weinig vreemd vermogen heeft aangetrokken.

De structurele exploitatieruimte bedraagt voor 2022 100%. Voor 2022 zijn geen incidentele baten of lasten voorzien. Tekorten worden aangevuld en overschotten vloeien terug naar de gemeenten.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Omnibuzz niet van toepassing.

3.2.2 Financiering

TREASURY
De financiering van Omnibuzz bestaat uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Omdat inkomsten en uitgaven niet altijd synchroon lopen en verplichtingen zijn aangegaan om op bepaalde tijden kosten te betalen, bestaat de mogelijkheid om geld te lenen middels de bestaande kredietfaciliteit. De hieraan verbonden kosten worden opgenomen als kapitaallasten. Voor de begroting 2022 en meerjarenperspectief 2023-2025 zijn geen kosten begroot voor kredietfaciliteiten.

Vanaf de begroting 2019-1 is een opslagpercentage voor het vervoer per gemeente opgenomen. Dit zorgt ervoor dat Omnibuzz qua cashflow beter in staat is om de stijgende vervoersvolumes liquiditeit technisch het hoofd te bieden. Voor de gewijzigde begroting 2021-1, de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025 is geen opslagpercentage toegepast in verband met de negatieve gevolgen op het vervoersvolume veroorzaakt door COVID-19.

Vanuit de in 2018 gevormde bestemmingsreserve ‘ICT’ valt elk jaar het afschrijvingsdeel voor het in het jaar 2018 en 2019 geïnvesteerde activa vrij ter financiering van de kapitaallasten. In de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025 bedraagt dit afschrijvingsdeel € 6.525,- per jaar.

KASGELDLIMIET

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor Omnibuzz vastgesteld op 8,2%. Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. Omnibuzz zal naar verwachting binnen de kasgeldlimiet blijven.

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 3.635.985	€ 3.902.012	€ -266.027
Kwartaal 2	€ 3.629.175	€ 3.905.792	€ -276.617
Kwartaal 3	€ 3.622.364	€ 3.909.572	€ -287.208
Kwartaal 4	€ 3.615.553	€ 3.913.352	€ -297.798
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 3.625.769	€ 3.907.682	€ -281.912
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 281.912		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2022		€ 25.495.647	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	0,082
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 2.090.643	
Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)		€ 2.372.556	

De (verwachte) netto vlottende schuld per kwartaal is berekend door uit te gaan van de realisatie Q1 t/m Q4 2020 als basis voor de kasgeldlimiet 2022 en verder te nemen, alsmede de geprognosticeerde balans.

RENTERISICONORM

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

SCHATKISTBANKIEREN

Het wetsvoorstel 'Verplicht schatkistbankieren' is op 13 december 2013 in het Staatsblad gepubliceerd. De wet is op 15 december 2013 van kracht geworden en ingevoerd voor gemeenten, Provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen.

Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt bij leningen die ze op de markt aangaat. Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande beleggingen bij het vrijvallen niet kunnen worden herbelegd maar naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Er is sprake van een drempelbedrag dat Omnibuzz buiten de schatkist mag aanhouden. Het gaat om 0,75% van het begrotingstotaal. Voor Omnibuzz is het drempelbedrag vastgesteld op € 200.000,-. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

DE WET HOUDBARE OVERHEIDSFINANCIËN (WET HOF)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet Hof. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar.

Omdat ook gemeenten, Provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

	Omschrijving	2021-1 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting	2025 Begroting
		vorig begro-tingsjaar	huidig begro-tingsjaar	volgend begro-tingsjaar	begro-tingsjaar t+2	begro-tingsjaar t+3
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	0	0	0	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	45	42	31	31	31
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:					
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transac-ties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:					
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	45	42	31	31	31

Het EMU-saldo wordt berekend door op het exploitatiesaldo de afschrijvingen, investeringen en mutaties van reserves te corrigeren. In 2022 en de daaropvolgende jaren drukken de afschrijvingen op de exploitatie en worden er in 2022 relatief kleine investeringen gedaan. Per saldo zorgt dit voor een positief EMU-saldo voor 2022 en de daaropvolgende jaren.

ECONOMISCHE VOORUITZICHTEN

De vooruitzichten voor de Nederlandse economie in de periode 2020-2022 staan, net als in de raming van een half jaar geleden, in het teken van de COVID-19 pandemie. In de eerste twee kwartalen van 2020 liep het bruto binnenlands product (bbp) flinke schade op. Het leeuwendeel hiervan werd goedgemaakt door het sterke terugveren in het derde kwartaal.

Door de tweede golf besmettingen en de daarmee gepaard gaande contactbeperkende maatregelen, alsook door de aanhoudende onzekerheid onder huishoudens en bedrijven, zal het bbp in het vierde kwartaal weer krimpen

Omdat de economische ontwikkelingen in de eerste drie kwartalen van dit jaar echter gunstiger waren dan voorzien, blijft de economische teruggang voor 2020 beperkt tot 4,3%. Deze krimp is weliswaar van historische omvang, maar minder diep dan waarvoor eerder werd gevreesd. Na 2020 treedt een gestaag herstel op; in zowel 2021 als 2022 groeit het bbp met 2,9%. Tegen het einde van de voorspelhorizon van deze raming (het derde kwartaal van 2022) ligt het reële bbp per hoofd van de bevolking weer op hetzelfde niveau als aan het einde van 2019.

De werkgelegenheid krijgt naar verwachting een stevige tik in 2020 en vooral in 2021. De werkloosheid gaat dit jaar omhoog naar 4,0% van de beroepsbevolking en piekt in 2021 op gemiddeld 6,5%. In 2022 volgt een daling naar 6,0%. De HICP-inflatie, die in Nederland al geruime tijd hoger ligt dan gemiddeld in het eurogebied, loopt iets op, van 1,2% in 2020 tot 1,5% in de twee jaar daarna. Door de economische neergang en de omvangrijke overheidssteun maken de overheidsfinanciën in 2020 een grote omslag, van een comfortabel overschot naar een tekort van 6,3% bbp. Ook in 2021 en 2022 schrijft de overheid rode cijfers. Na een scherpe stijging met 10,5 procentpunt in 2020 loopt de schuldquote daarna geleidelijk verder op tot ruim 61% ultimo 2022. De verslechtering van de overheidsfinanciën is daarmee omvangrijk, maar niet onoverkomelijk groot.

De onzekerheid rond de raming is – net als een half jaar geleden – groter dan gebruikelijk als gevolg van de onzekerheid omtrent de ontwikkeling van de pandemie. Scenario's kunnen dan behulpzaam zijn. In ECB-verband is daarom besloten om naast de raming twee alternatieve scenario's op te stellen met mogelijke effecten van de COVID-19 pandemie op de economie. De groei van het bbp in 2021 varieert van 4,9% in het milde scenario tot 0,2% in het zware scenario. Deze scenario's zijn niet bedoeld als onder- en bovengrens van mogelijke uitkomsten, maar illustreren wel dat er op dit moment rond de raming een grote mate van onzekerheid bestaat.

Vergeleken met de uitkomsten van een half jaar geleden is de bandbreedte overigens wel kleiner geworden. Tenslotte is voor het zware scenario en een aanvullend zeer zwaar scenario de impact op de bankensector doorgerekend. Hieruit volgt dat de gemiddelde kapitaalpositie van de zes grootste Nederlandse banken eind 2022 in het zware scenario met circa 2 procentpunt afneemt. In het zeer zware scenario bedraagt deze daling bijna 4 procentpunt. Dit is een forse impact, die echter voor de banken behapbaar lijkt te zijn, zonder serieuze implicaties voor de kredietverlening. (bron: DNB, Economische ontwikkelingen en vooruitzichten, december 2020).

3.2.3 Bedrijfsvoering

STURINGSPRINCIPES

Sinds de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz, heeft Omnibuzz zich ontwikkeld tot een compacte en doelmatige organisatie. De organisatie is hierbij ingericht op basis van een aantal sturingsprincipes die behouden blijven. Daarnaast vraagt de groei en ontwikkeling van de organisatie om een aantal nieuwe sturingsprincipes.

Omnibuzz hanteert de volgende principes bij de keuzes omtrent inrichting van de werkorganisatie:

Kwaliteit en klantgerichtheid

Kwaliteit en klantgerichtheid staan voorop bij alle inrichtingsvraagstukken. Dit uit zich naar alle betrokkenen, van klanten tot vervoerders en van gemeenten tot de Provincie Limburg.

Professionaliteit

Omnibuzz organiseert haar werkorganisatie op een professionele manier. Uitgangspunt hierbij is dat de organisatie-inrichting en -sturing faciliterend moeten zijn voor de medewerkers.

Doelmatigheid

De werkorganisatie wordt doelmatig ingericht. Dat wil zeggen dat binnen de geldende kwaliteitskaders en taakstelling een zo efficiënt mogelijke organisatie wordt ingericht.

Lerende organisatie

Omnibuzz is een organisatie in groei en in ontwikkeling. Dit betekent dat processen, systemen en werkwijzen voortdurend worden geoptimaliseerd. Omnibuzz stimuleert haar medewerkers bij te dragen aan het principe van een lerende organisatie.

Good governance

De organisatie wordt ingericht op basis van de principes van good governance en met inachtneming van de bepalingen van de wet 'Gemeenschappelijke Regelingen'.

Belastingdienst

In 2018 zijn er verschillende overleggen met de Belastingdienst geweest met betrekking tot de fiscale afhandeling van de btw, waarbij de Belastingdienst uiteindelijk het standpunt heeft ingenomen dat Omnibuzz btw in rekening dient te brengen over de gemeentelijke bijdrage (vervoer 9%, overige kosten 21%). Dit heeft als gevolg dat de fiscale afhandeling van het ondernemershandelen in het kader van de vervoersbeweging van Omnibuzz per 1 april 2019 is teruggevallen naar de individuele gemeenten.

Eventuele instroom van nieuwe vervoersvormen kan gevolgen hebben voor de fiscale status van Omnibuzz, met name voor wat betreft de status in het kader van de btw-plicht. Hierover zal tijdig overleg gevoerd worden met de Belastingdienst.

In 2020 zijn er geen fiscale aanpassingen vanuit de Belastingdienst opgedragen. Hier is in de gewijzigde begroting 2021-1, begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025 ook geen rekening gehouden met eventuele fiscale wijzigingen.

De definitieve organisatiestructuur is vastgesteld door het dagelijks bestuur. Deze is in de volgende paragrafen weergegeven.

BESTUURLIJKE STRUCTUUR

De bestuurlijke structuur wordt gevormd door een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur bestaat uit 30 leden met 38 stemmen.

Het dagelijks bestuur wordt gevormd door een zevental leden:

- 4 leden vanuit Zuid-Limburg.
- 3 leden vanuit Noord- en Midden-Limburg.

De directeur van Omnibuzz legt verantwoording af aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur. In de nadere uitwerking van de verordeningen van DB en AB alsmede de organisatie- en directieverordening is de relatie met het dagelijks bestuur en algemeen bestuur nader geregeld.

STRUCTUUR WERKORGANISATIE

De huidige inzichten in de organisatiestructuur worden navolgend nader toegelicht.

Omnibuzz staat onder aansturing van een éénhoofdige directie. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur en geeft leiding aan de werkorganisatie.

Binnen de werkorganisatie wordt twee afdelingen onderscheiden die elk onder aansturing staan van een manager:

- Uitvoering, waaronder ritreservering en tactische regievoering.
- Bedrijfsvoering, waaronder de afdeling ICT, financiële administratie, finance & control en klantenservice.

Naast deze afdelingen worden een aantal staffuncties onderscheiden, die onder aansturing van de directeur vallen.

De afdelingsmanagers vormen, samen met de directeur, het managementteam.

In de vergadering van het dagelijks bestuur op 13 november 2019 is ingestemd met de tweede evaluatie van het organisatieplan. Hieronder volgt naar aanleiding van het goedgekeurde formatieplan een overzicht van de benodigde bezetting per afdeling in de eindsituatie, zijnde 2020.

AFDELING UITVOERING

Functie	FTE
Manager uitvoering	1,00
Teamleider ritreservering	3,00
Medewerkers ritreservering	22,45
Regiemedewerkers	4,45
Projectmedewerker uitvoering	0,80
Hoofd ritreservering	1,00
Afdeling uitvoering totaal	**32,7**

De totale verwachte bezetting van de afdeling uitvoering bedraagt in de eindsituatie 2021 naar huidige inzichten maximaal 32,7 fte. Hierbij is rekening gehouden met de interne beheersmaatregelen: aanpassing openingstijden en het klantportaal. Daarnaast is rekening gehouden met de inzet van de nieuwe ritagenda software.

AFDELING BEDRIJFSVOERING

De totale verwachte bezetting van de afdeling bedrijfsvoering bedraagt in de eindsituatie 2021 naar huidige inzichten 16,04 fte. Hierbij is in 2020 de functie van huismeester 0,50 fte verplaatst naar de post externe inhuur omdat de bezetting van de huismeester door Vixia wordt verzorgd.

Functie	FTE
Manager bedrijfsvoering	0,90
Teamleider financiële administratie	1,00
Financieel medewerkers A	3,00
Financieel medewerkers B	1,00
Teamleider klantenservice	1,00
Medewerker klantenservice	7,00
Medewerker applicatiebeheer	0,67
Medewerker ICT	0,67
Medewerker finance & control	0,80
Afdeling bedrijfsvoering totaal	**16,04**

STAFFUNCTIES

Functie	FTE
Directeur	1,00
HR beleidsadviseur	0,80
HR assistent	0,50
Adviseur projecten	3,50
Secretariaat	1,39
Functionaris gegevensbescherming	0,10
Privacy Officer	0,20
Communicatieadviseur	0,50
Coördinator klachtenafhandeling	1,00
Medewerker klachtenafhandeling	0,90
Medewerker databeheer en -analyse	0,60
Afdeling staf totaal	**10,49**

De verwachte bezetting van de staffuncties bedraagt in de

eindsituatie 2021 naar huidige inzichten 10,49 fte en blijft hiermee ongewijzigd ten opzichte van 2020. Daarnaast wordt vanwege de aard van de werkzaamheden externe expertise ingekocht:

Functie	FTE
Projectleider	0,50

De structurele bezetting van Omnibuzz is 60,03 fte. Hierin is 0,30 fte opgenomen voor invulling van de OR-activiteiten. Bij de omvang die Omnibuzz vanaf 1 januari 2018 heeft is de invulling van een OR verplicht. Vanaf 1 maart 2019 is de tijdelijke OR, gestart in 2018, omgezet naar een definitieve OR. Op 13 november 2019 is het herziene organisatieplan goedgekeurd in de vergadering van het dagelijks bestuur.

Het verloop van de bezetting over de jaren is als volgt:

Afdeling	2021	2022	2023	2024	2025
Uitvoering	32,70	32,70	32,70	32,70	32,70
Bedrijfsvoering	16,04	16,04	16,04	16,04	16,04
Staf	10,49	10,49	10,49	10,49	10,49
OR	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Externe expertise	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Totaal	60,03	60,03	60,03	60,03	60,03

4

FINANCIËLE BEGROTING

4. Financiële begroting

4.1 Financiële kaders

Aan de begroting 2022 liggen een aantal financiële uitgangspunten ten grondslag. Deze uitgangspunten vloeien deels voort uit eerdere besluiten die het bestuur heeft genomen, deels uit gemaakte contractuele afspraken en tenslotte worden deze deels bepaald op basis van het financieel economisch beleid van Omnibuzz.

Het algemeen bestuur heeft op 16 december 2020 ingestemd met de volgende financiële uitgangspunten voor de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025:

1. In een normale situatie wordt de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode twee jaren voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (T-2) als uitgangspunt genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal zones per gemeente. Voor de begroting 2022 kan dit, vanwege de COVID-19 crisis, niet. Voor het jaar 2022 wordt de realisatie van het vervoer in 2019 aangehouden.
2. In eerdere begrotingen is er een opslagpercentage van 5% op het gerealiseerde vervoersvolume 1 januari tot en met 31 december 2019 gehanteerd om een verdere stijging in het vervoersvolume op te vangen. De individuele gemeentes hebben de mogelijkheid om naar wens een ander % toe te passen dan wel geen opslag toe te passen. Voor de begroting 2022 wordt voorgesteld om 0% te hanteren als opslagpercentage tenzij de individuele gemeentes wel een opslagpercentage willen toepassen.
3. Het vervoerstarief wordt geïndexeerd met dezelfde NEA-index 2021 (1,0%). Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief op basis van de afgegeven tarieven in de nieuwe vervoerscontracten of de tarieven uit de addenda op de vervoerscontracten, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2021. Het onderhandelingsresultaat (een korting van 3% in 2020, 2% in 2021 en 1% in 2022) wordt in mindering gebracht op de vervoerskosten.
4. De gehanteerde vervoersprijs is de prijs zoals die voortvloeit uit de aanbesteding, de addenda op vervoerscontracten en de afspraken gemaakt in het kader van de afrekensystematiek. Het tarief voor 2022 wordt gebaseerd op het voorcalculatorisch tarief voor 2021. Dit tarief wordt verhoogd met de NEA-index waarmee het tarief voor 2022 wordt bepaald.
5. Uitgangspunt voor de klantbijdragen in 2022 zijn de in 2021 gehanteerde tarieven verhoogd met de geschatte NEA-index. De klantbijdragen worden voor de jaren 2023-2025 eveneens geïndexeerd met deze index. Besluitvorming door de raden kan eventueel leiden tot toepassing van een andere index. De klantbijdragen worden wel geïnd door Omnibuzz maar worden niet verwerkt in de begrotingen.
6. De beheerkosten 2022 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke nieuwe inschatting van de diverse kostencomponenten, of inflatievolgende ontwikkeling op basis van een geschatte index. Voor 2022 en de jaarschijven van de meerjarenbegroting 2023-2025 wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de middellange termijnplanning van het CPB zijnde 1,5%.
7. Voor de salariskosten wordt een nieuwe inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de beschikbare meest actuele cao-informatie, of inflatievolgende ontwikkeling op basis van de geschatte index zoals weergegeven onder 6 (voor zover cao-informatie niet beschikbaar is). Voor 2022 en de hierop volgende jaren wordt gewerkt met een percentage van 2%.
8. Voor de kosten van regie wordt zo veel mogelijk een nieuwe inschatting gemaakt op basis van de meest actuele informatie. Voor 2022 en de jaren in de meerjarenbegroting worden deze kosten verhoogd met de geschatte index zoals weergegeven onder 6 en 7.

9 Alle vervoerskosten worden conform uitgangspunt uit de notitie afrekensystematiek op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.
10 De afrekensystematiek voor de overige kosten van bedrijfsvoering (beheer- en loonkosten en kapitaalkosten), regie en planning gebeurt op basis van de verdeelsleutel 50% inwoneraantal (gebaseerd op CBS-gegevens per 1-1-2021) en 50% op basis van aantal pashouders (gebaseerd op gegevens administratie Omnibuzz per 1-1-2021).
11 In de beheerkosten is een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000.
12 Alle bedragen zijn weergegeven exclusief btw. Momenteel wordt een voorstel voorbereid om de afrekensystematiek voor de overige kosten van bedrijfsvoering te wijzigen. Zodra het bestuurlijke besluitvormingsproces hierover heeft plaatsgevonden, zal dit verwerkt worden in de begrotingswijziging 2022-1. Additionele uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2023-2025:
13 Het vervoersvolume van de begroting 2022 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Er wordt uitgegaan van een nullijn. De vervoersvolumes zoals opgenomen in de begroting 2022 worden dus niet verhoogd.
14 Voor indexatie van de beheerkosten wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de middellange termijnplanning van het CPB zijnde 1,5%. Voor de kosten van regie en planning wordt een inschatting gemaakt op basis van de meest actuele informatie.

Er is in de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025 geen rekening gehouden met lasten en/of baten die voortvloeien uit afspraken met:

- Gemeenten (bijvoorbeeld beheer taxipoint).
- Klanten (bijvoorbeeld individuele afspraken).

BELEIDSINDICATOREN

Indicator	2022	Eenheid	Bron
Formatie	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 3,24	Kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	1,8%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting
Overhead	10,3%	% van totale lasten	Eigen begroting

Voor een toelichting op de beleidsindicatoren wordt verwezen naar 3.1.3 ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 19.

4.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 198.239	€ 22.810.641	€ 22.612.403
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ -	€ 13.292	€ 13.292
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 22.675.695	€ -	€ -22.675.695
Overhead			
0.4 Overhead	€ 2.621.714	€ 2.621.714	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Saldo van baten en lasten	€ 25.495.647	€ 25.495.647	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 25.495.647	€ 25.495.647	€ -

Voor een toelichting op de baten en lasten per taakveld wordt verwezen naar 3.1.3 ‘Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?’ op pagina 19.

4.3 Toelichting op de baten en lasten

4.3.1 Vervoerskosten en baten

In de tabel zijn de vervoersvolumes waarmee in deze begroting wordt gerekend weergegeven. Deze vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina's staan.

TABEL VERVOERSVOLUME 2022

Gemeente	Zones 1 jan t/m 31 dec 2019	Zones 2022	Opslag	Totaal aantal zones 2022 (incl. opslag)	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er
Beek	49.695	49.695	0%	49.695	2.920	11.447	663
Beekdaelen	118.871	118.871	0%	118.871	3.669	28.534	837
Beesel	32.816	32.816	0%	32.816	3.821	11.893	442
Bergen	26.054	26.054	0%	26.054	174	5.071	226
Brunssum	140.785	140.785	0%	140.785	7.312	38.046	1.503
Echt-Susteren	117.327	117.327	0%	117.327	3.871	23.458	1.449
Eijsden-Margraten	87.370	87.370	0%	87.370	3.516	22.886	1.121
Gennep	65.181	65.181	0%	65.181	3.245	19.228	549
Gulpen-Wittem	56.825	56.825	0%	56.825	3.495	20.299	844
Heerlen	436.406	436.406	0%	436.406	7.961	71.994	5.573
Horst aan de Maas	97.094	97.094	0%	97.094	4.742	25.180	841
Kerkrade	292.881	292.881	0%	292.881	9.890	61.489	2.357
Landgraaf	214.957	214.957	0%	214.957	7.575	46.231	2.435
Leudal	91.368	91.368	0%	91.368	833	14.751	910
Maasgouw	87.447	87.447	0%	87.447	1.623	17.626	1.132
Maastricht	701.034	701.034	0%	701.034	40.799	221.336	7.113
Meerssen	104.627	104.627	0%	104.627	5.435	30.870	1.003
Nederweert	37.151	37.151	0%	37.151	750	3.416	297
Peel en Maas	95.568	95.568	0%	95.568	6.139	31.880	861
Roerdalen	49.714	49.714	0%	49.714	1.990	14.214	285
Roermond	162.009	162.009	0%	162.009	866	28.157	1.907
Simpelveld	31.768	31.768	0%	31.768	1.433	6.679	751
Sittard-Geleen	397.219	397.219	0%	397.219	32.044	103.940	4.506
Stein	56.053	56.053	0%	56.053	2.028	19.195	781
Vaals	37.502	37.502	0%	37.502	862	8.708	668
Valkenburg aan de Geul	80.595	80.595	0%	80.595	2.803	18.360	1.074
Venlo	292.181	292.181	0%	292.181	15.147	71.636	3.460
Venray	87.616	87.616	0%	87.616	1.861	20.077	1.130
Voerendaal	39.637	39.637	0%	39.637	1.225	6.521	549
Weert	93.771	93.771	0%	93.771	1.595	18.271	1.360
TOTAAL	4.181.522	4.181.522		4.181.522	179.624	1.021.393	46.627

In de tabel zijn de vervoersvolumes waarmee in deze begroting wordt gerekend weergegeven. Deze vormt dan ook de basis voor de tabellen die op de volgende pagina's staan.

TABEL VERVOERSKOSTEN 2022

Het vervoersvolume 2022 is gebaseerd op het gerealiseerde vervoersvolume 2019 zonder afslag. Hier worden aantallen van de gerealiseerde zones, toeslagen laag en hoog en de meereizende OV'er in de periode 1 januari tot en met 31 december 2019 als grondslag gebruikt. Er is geen opslagpercentage per gemeente opgenomen.

Gemeente	Zones 2022	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er	Totaal
Beek	€ 226.366	€ 3.333	€ 5.203	€ 1.527	€ 236.428
Beekdaelen	€ 541.469	€ 4.187	€ 12.969	€ 1.927	€ 560.553
Beesel	€ 149.480	€ 4.361	€ 5.405	€ 1.018	€ 160.264
Bergen	€ 118.679	€ 199	€ 2.305	€ 520	€ 121.702
Brunssum	€ 641.290	€ 8.345	€ 17.292	€ 3.461	€ 670.388
Echt-Susteren	€ 534.436	€ 4.418	€ 10.662	€ 3.337	€ 552.853
Eijsden-Margraten	€ 397.979	€ 4.013	€ 10.402	€ 2.581	€ 414.975
Gennep	€ 296.906	€ 3.704	€ 8.739	€ 1.264	€ 310.613
Gulpen-Wittem	€ 258.844	€ 3.989	€ 9.226	€ 1.944	€ 274.002
Heerlen	€ 1.987.873	€ 9.086	€ 32.721	€ 12.834	€ 2.042.514
Horst aan de Maas	€ 442.273	€ 5.412	€ 11.444	€ 1.937	€ 461.066
Kerkrade	€ 1.334.102	€ 11.287	€ 27.947	€ 5.428	€ 1.378.764
Landgraaf	€ 979.151	€ 8.645	€ 21.012	€ 5.607	€ 1.014.415
Leudal	€ 416.190	€ 951	€ 6.704	€ 2.096	€ 425.941
Maasgouw	€ 398.330	€ 1.852	€ 8.011	€ 2.607	€ 410.800
Maastricht	€ 3.193.280	€ 46.564	€ 100.597	€ 16.380	€ 3.356.821
Meerssen	€ 476.586	€ 6.203	€ 14.030	€ 2.310	€ 499.130
Nederweert	€ 169.227	€ 856	€ 1.553	€ 684	€ 172.319
Peel en Maas	€ 435.322	€ 7.006	€ 14.489	€ 1.983	€ 458.800
Roerdalen	€ 226.452	€ 2.271	€ 6.460	€ 656	€ 235.840
Roermond	€ 737.967	€ 988	€ 12.797	€ 4.391	€ 756.144
Simpelveld	€ 144.706	€ 1.635	€ 3.036	€ 1.729	€ 151.107
Sittard-Geleen	€ 1.809.372	€ 36.572	€ 47.241	€ 10.376	€ 1.903.561
Stein	€ 255.327	€ 2.315	€ 8.724	€ 1.798	€ 268.164
Vaals	€ 170.825	€ 984	€ 3.958	€ 1.538	€ 177.305
Valkenburg aan de Geul	€ 367.118	€ 3.199	€ 8.345	€ 2.473	€ 381.135
Venlo	€ 1.330.914	€ 17.287	€ 32.559	€ 7.968	€ 1.388.727
Venray	€ 399.100	€ 2.124	€ 9.125	€ 2.602	€ 412.951
Voerendaal	€ 180.550	€ 1.398	€ 2.964	€ 1.264	€ 186.177
Weert	€ 427.136	€ 1.820	€ 8.304	€ 3.132	€ 440.393
TOTAAL	€ 19.047.251	€ 205.005	€ 464.223	€ 107.373	€ 19.823.852

Basis voor de vervoerskosten zijn de tarieven en de toeslagen zoals deze in de uitgangspunten 4.1 'Financiële kaders' op pagina 34 zijn toegelicht. Deze tarieven worden vermenigvuldigd met 'Tabel Vervoersvolume 2022' op pagina 37.

TABEL VERVOERSKORTING IN VERBAND MET NEA-INDEX 2020

Gemeente	Zones 2022	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er	Totaal
Beek	€ 2.264	€ 33	€ 52	€ 15	€ 2.364
Beekdaelen	€ 5.415	€ 42	€ 130	€ 19	€ 5.606
Beesel	€ 1.495	€ 44	€ 54	€ 10	€ 1.603
Bergen	€ 1.187	€ 2	€ 23	€ 5	€ 1.217
Brunssum	€ 6.413	€ 83	€ 173	€ 35	€ 6.704
Echt-Susteren	€ 5.344	€ 44	€ 107	€ 33	€ 5.529
Eijsden-Margraten	€ 3.980	€ 40	€ 104	€ 26	€ 4.150
Gennep	€ 2.969	€ 37	€ 87	€ 13	€ 3.106
Gulpen-Wittem	€ 2.588	€ 40	€ 92	€ 19	€ 2.740
Heerlen	€ 19.879	€ 91	€ 327	€ 128	€ 20.425
Horst aan de Maas	€ 4.423	€ 54	€ 114	€ 19	€ 4.611
Kerkrade	€ 13.341	€ 113	€ 279	€ 54	€ 13.788
Landgraaf	€ 9.792	€ 86	€ 210	€ 56	€ 10.144
Leudal	€ 4.162	€ 10	€ 67	€ 21	€ 4.259
Maasgouw	€ 3.983	€ 19	€ 80	€ 26	€ 4.108
Maastricht	€ 31.933	€ 466	€ 1.006	€ 164	€ 33.568
Meerssen	€ 4.766	€ 62	€ 140	€ 23	€ 4.991
Nederweert	€ 1.692	€ 9	€ 16	€ 7	€ 1.723
Peel en Maas	€ 4.353	€ 70	€ 145	€ 20	€ 4.588
Roerdalen	€ 2.265	€ 23	€ 65	€ 7	€ 2.358
Roermond	€ 7.380	€ 10	€ 128	€ 44	€ 7.561
Simpelveld	€ 1.447	€ 16	€ 30	€ 17	€ 1.511
Sittard-Geleen	€ 18.094	€ 366	€ 472	€ 104	€ 19.036
Stein	€ 2.553	€ 23	€ 87	€ 18	€ 2.682
Vaals	€ 1.708	€ 10	€ 40	€ 15	€ 1.773
Valkenburg aan de Geul	€ 3.671	€ 32	€ 83	€ 25	€ 3.811
Venlo	€ 13.309	€ 173	€ 326	€ 80	€ 13.887
Venray	€ 3.991	€ 21	€ 91	€ 26	€ 4.130
Voerendaal	€ 1.806	€ 14	€ 30	€ 13	€ 1.862
Weert	€ 4.271	€ 18	€ 83	€ 31	€ 4.404
TOTAAL	€ 190.473	€ 2.050	€ 4.642	€ 1.074	€ 198.239

TABEL VERVOERSRESULTAAT 2022

Gemeente	Zones 2022	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er	Totaal
Beek	€ 224.102	€ 3.299	€ 5.151	€ 1.511	€ 234.063
Beekdaelen	€ 536.055	€ 4.146	€ 12.839	€ 1.908	€ 554.947
Beesel	€ 147.985	€ 4.317	€ 5.351	€ 1.008	€ 158.662
Bergen	€ 117.492	€ 197	€ 2.282	€ 515	€ 120.485
Brunssum	€ 634.877	€ 8.262	€ 17.119	€ 3.426	€ 663.684
Echt-Susteren	€ 529.092	€ 4.374	€ 10.555	€ 3.303	€ 547.324
Eijsden-Margraten	€ 393.999	€ 3.973	€ 10.298	€ 2.556	€ 410.825
Gennep	€ 293.937	€ 3.666	€ 8.652	€ 1.252	€ 307.507
Gulpen-Wittem	€ 256.255	€ 3.949	€ 9.134	€ 1.924	€ 271.262
Heerlen	€ 1.967.994	€ 8.995	€ 32.394	€ 12.705	€ 2.022.089
Horst aan de Maas	€ 437.850	€ 5.358	€ 11.330	€ 1.917	€ 456.455
Kerkrade	€ 1.320.761	€ 11.175	€ 27.667	€ 5.373	€ 1.364.977
Landgraaf	€ 969.359	€ 8.559	€ 20.802	€ 5.551	€ 1.004.271
Leudal	€ 412.028	€ 941	€ 6.637	€ 2.075	€ 421.682
Maasgouw	€ 394.347	€ 1.834	€ 7.931	€ 2.581	€ 406.692
Maastricht	€ 3.161.347	€ 46.098	€ 99.591	€ 16.216	€ 3.323.253
Meerssen	€ 471.821	€ 6.141	€ 13.890	€ 2.287	€ 494.138
Nederweert	€ 167.534	€ 847	€ 1.537	€ 677	€ 170.596
Peel en Maas	€ 430.969	€ 6.936	€ 14.345	€ 1.963	€ 454.212
Roerdalen	€ 224.188	€ 2.248	€ 6.396	€ 650	€ 233.482
Roermond	€ 730.588	€ 978	€ 12.669	€ 4.348	€ 748.583
Simpelveld	€ 143.259	€ 1.619	€ 3.005	€ 1.712	€ 149.596
Sittard-Geleen	€ 1.791.279	€ 36.206	€ 46.768	€ 10.273	€ 1.884.526
Stein	€ 252.774	€ 2.291	€ 8.637	€ 1.781	€ 265.483
Vaals	€ 169.117	€ 974	€ 3.918	€ 1.523	€ 175.532
Valkenburg aan de Geul	€ 363.447	€ 3.167	€ 8.261	€ 2.448	€ 377.324
Venlo	€ 1.317.605	€ 17.114	€ 32.233	€ 7.888	€ 1.374.840
Venray	€ 395.109	€ 2.103	€ 9.034	€ 2.576	€ 408.821
Voerendaal	€ 178.745	€ 1.384	€ 2.934	€ 1.252	€ 184.315
Weert	€ 422.865	€ 1.802	€ 8.221	€ 3.100	€ 435.989
TOTAAL	€ 18.856.778	€ 202.955	€ 459.581	€ 106.299	€ 19.625.613

Het vervoersresultaat is gebaseerd op het verwachte vervoersvolume per gemeente en betreft de vervoerkosten en het onderhandelingsresultaat. Voor een vergelijking tussen het verwachte vervoersresultaat 2022 en het jaar 2022 uit de

meerjarenbegroting 2021 verwijzen wij naar paragraaf 4.4 ‘Analyse begroting 2022 ten opzichte van het jaar 2022 uit de meerjarenbegroting 2021’ op pagina 47.

4.3.2 Kosten regie en planning

De totale kosten van regie en planning worden op basis van solidariteit aan de gemeenten toegerekend. De verdeelsleutel die daarbij gehanteerd wordt is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling en is als volgt opgebouwd:

- 50% op basis van inwonersaantal (Bron: CBS, peildatum 1 januari 2021).
- 50% op basis van aantal pashouders (Bron: klantenservice Omnibuzz, peildatum 1 januari 2021).

In 2021 zal het algemeen bestuur een besluit nemen over het voorstel om de verdeelsleutel aan te passen.

TABEL KOSTEN REGIE EN PLANNING 2022

Gemeente	Aantal Inwoners	Aantal pas-houders	Verhouding inwoner	Verhouding pashouder	Verdeel-sleutel	Regie	Planning	Totaal
Beek	15.883	545	1,43%	1,39%	1,41%	€ 29.482	€ -	€ 29.482
Beekdaelen	36.057	1.148	3,25%	2,94%	3,09%	€ 64.550	€ -	€ 64.550
Beesel	13.448	407	1,21%	1,04%	1,13%	€ 23.510	€ -	€ 23.510
Bergen	13.111	309	1,18%	0,79%	0,99%	€ 20.580	€ -	€ 20.580
Brunssum	27.682	1.123	2,50%	2,87%	2,68%	€ 56.000	€ -	€ 56.000
Echt-Susteren	31.744	1.068	2,87%	2,73%	2,80%	€ 58.357	€ -	€ 58.357
Eijsden-Margraten	25.898	935	2,34%	2,39%	2,36%	€ 49.308	€ -	€ 49.308
Gennep	17.038	674	1,54%	1,72%	1,63%	€ 34.009	€ -	€ 34.009
Gulpen-Wittem	14.204	610	1,28%	1,56%	1,42%	€ 29.635	€ -	€ 29.635
Heerlen	86.935	3.163	7,85%	8,09%	7,97%	€ 166.167	€ -	€ 166.167
Horst aan de Maas	42.497	841	3,84%	2,15%	2,99%	€ 62.426	€ -	€ 62.426
Kerkrade	45.468	2.445	4,10%	6,25%	5,18%	€ 107.991	€ -	€ 107.991
Landgraaf	37.261	1.931	3,36%	4,94%	4,15%	€ 86.560	€ -	€ 86.560
Leudal	36.046	965	3,25%	2,47%	2,86%	€ 59.660	€ -	€ 59.660
Maasgouw	23.947	817	2,16%	2,09%	2,13%	€ 44.325	€ -	€ 44.325
Maastricht	120.182	5.679	10,85%	14,52%	12,68%	€ 264.548	€ -	€ 264.548
Meerssen	18.651	934	1,68%	2,39%	2,04%	€ 42.460	€ -	€ 42.460
Nederweert	17.169	431	1,55%	1,10%	1,33%	€ 27.653	€ -	€ 27.653
Peel en Maas	43.658	830	3,94%	2,12%	3,03%	€ 63.225	€ -	€ 63.225
Roerdalen	20.602	427	1,86%	1,09%	1,48%	€ 30.778	€ -	€ 30.778
Roermond	58.806	2.019	5,31%	5,16%	5,23%	€ 109.187	€ -	€ 109.187
Simpelveld	10.481	349	0,95%	0,89%	0,92%	€ 19.171	€ -	€ 19.171
Sittard-Geleen	91.724	3.565	8,28%	9,11%	8,70%	€ 181.394	€ -	€ 181.394
Stein	24.876	644	2,25%	1,65%	1,95%	€ 40.587	€ -	€ 40.587
Vaals	10.082	455	0,91%	1,16%	1,04%	€ 21.622	€ -	€ 21.622
Valkenburg aan de Geul	16.364	558	1,48%	1,43%	1,45%	€ 30.281	€ -	€ 30.281
Venlo	101.984	3.815	9,20%	9,75%	9,48%	€ 197.717	€ -	€ 197.717
Venray	43.706	712	3,94%	1,82%	2,88%	€ 60.124	€ -	€ 60.124
Voerendaal	12.464	347	1,12%	0,89%	1,01%	€ 20.984	€ -	€ 20.984
Weert	50.017	1.368	4,51%	3,50%	4,01%	€ 83.556	€ -	€ 83.556
TOTAAL	1.107.985	39.114	100,00%	100,00%	100,00%	€ 2.085.844	€ -	€ 2.085.844

De kosten voor regie bestaan volledig uit de salariskosten van de medewerkers van ritreservering. Binnen Omnibuzz is dit de afdeling uitvoering. Voor een toelichting op de formatieve samenstelling van de afdeling uitvoering verwijzen wij naar paragraaf ‘Afdeling uitvoering’ op pagina 30. Zoals ook toegelicht in hoofdstuk 1, wordt de planning van de ritten niet door Omnibuzz zelf uitgevoerd. Deze blijft tot minimaal 1 januari 2025 de verantwoordelijkheid van de vervoerders. De kosten van planning zijn nu nog inbegrepen in het vervoerstarief en dus inbegrepen in de vervoerskosten zoals weergegeven in de ‘Tabel Vervoerskosten 2022’ op pagina 38.

4.3.3 Bedrijfsvoeringkosten

De totale bedrijfsvoeringkosten, bestaande uit de beheer- en loonkosten (exclusief regie), worden op basis van solidariteit aan de deelnemende gemeenten toegerekend. De verdeelsleutel die daarbij gehanteerd wordt is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling en is als volgt opgebouwd:

- 50% op basis van inwonersaantal (Bron: CBS peildatum 1 januari 2021).
- 50% op basis van aantal pashouders (Bron: klantenservice Omnibuzz peildatum 1 januari 2021).

TABEL BEDRIJFSVOERINGKOSTEN 2022

	Aantal Inwoners	Aantal pashouders	Verhouding inwoner	Verhouding pashouder	Verdeel-sleutel	Beheer	Lonen	Kapitaal	Totaal
Beek	15.883	545	1,43%	1,39%	1,41%	€ 19.206	€ 31.291	€ 188	€ 50.685
Beekdaelen	36.057	1.148	3,25%	2,94%	3,09%	€ 42.051	€ 68.510	€ 411	€ 110.973
Beesel	13.448	407	1,21%	1,04%	1,13%	€ 15.316	€ 24.953	€ 150	€ 40.419
Bergen	13.111	309	1,18%	0,79%	0,99%	€ 13.407	€ 21.843	€ 131	€ 35.381
Brunssum	27.682	1.123	2,50%	2,87%	2,68%	€ 36.481	€ 59.436	€ 357	€ 96.274
Echt-Susteren	31.744	1.068	2,87%	2,73%	2,80%	€ 38.017	€ 61.937	€ 372	€ 100.326
Eijsden-Margraten	25.898	935	2,34%	2,39%	2,36%	€ 32.122	€ 52.333	€ 314	€ 84.769
Gennep	17.038	674	1,54%	1,72%	1,63%	€ 22.155	€ 36.096	€ 217	€ 58.467
Gulpen-Wittem	14.204	610	1,28%	1,56%	1,42%	€ 19.306	€ 31.453	€ 189	€ 50.948
Heerlen	86.935	3.163	7,85%	8,09%	7,97%	€ 108.250	€ 176.363	€ 1.059	€ 285.672
Horst aan de Maas	42.497	841	3,84%	2,15%	2,99%	€ 40.667	€ 66.256	€ 398	€ 107.321
Kerkrade	45.468	2.445	4,10%	6,25%	5,18%	€ 70.351	€ 114.617	€ 688	€ 185.656
Landgraaf	37.261	1.931	3,36%	4,94%	4,15%	€ 56.390	€ 91.872	€ 552	€ 148.813
Leudal	36.046	965	3,25%	2,47%	2,86%	€ 38.866	€ 63.320	€ 380	€ 102.566
Maasgouw	23.947	817	2,16%	2,09%	2,13%	€ 28.876	€ 47.045	€ 282	€ 76.203
Maastricht	120.182	5.679	10,85%	14,52%	12,68%	€ 172.340	€ 280.780	€ 1.686	€ 454.806
Meerssen	18.651	934	1,68%	2,39%	2,04%	€ 27.660	€ 45.065	€ 271	€ 72.996
Nederweert	17.169	431	1,55%	1,10%	1,33%	€ 18.015	€ 29.350	€ 176	€ 47.540
Peel en Maas	43.658	830	3,94%	2,12%	3,03%	€ 41.188	€ 67.105	€ 403	€ 108.696
Roerdalen	20.602	427	1,86%	1,09%	1,48%	€ 20.050	€ 32.666	€ 196	€ 52.912
Roermond	58.806	2.019	5,31%	5,16%	5,23%	€ 71.130	€ 115.886	€ 696	€ 187.712
Simpelveld	10.481	349	0,95%	0,89%	0,92%	€ 12.489	€ 20.347	€ 122	€ 32.959
Sittard-Geleen	91.724	3.565	8,28%	9,11%	8,70%	€ 118.170	€ 192.524	€ 1.156	€ 311.849
Stein	24.876	644	2,25%	1,65%	1,95%	€ 26.440	€ 43.077	€ 259	€ 69.776
Vaals	10.082	455	0,91%	1,16%	1,04%	€ 14.086	€ 22.949	€ 138	€ 37.172
Valkenburg aan de Geul	16.364	558	1,48%	1,43%	1,45%	€ 19.727	€ 32.139	€ 193	€ 52.059
Venlo	101.984	3.815	9,20%	9,75%	9,48%	€ 128.804	€ 209.849	€ 1.260	€ 339.912
Venray	43.706	712	3,94%	1,82%	2,88%	€ 39.168	€ 63.813	€ 383	€ 103.364
Voerendaal	12.464	347	1,12%	0,89%	1,01%	€ 13.670	€ 22.272	€ 134	€ 36.076
Weert	50.017	1.368	4,51%	3,50%	4,01%	€ 54.433	€ 88.683	€ 532	€ 143.648
TOTAAL	1.107.985	43.008	100%	100%	100%	€ 1.358.831	€ 2.213.829	€ 13.292	€ 3.585.952

In de eerste begrotingswijziging 2021 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot benodigde mensen en middelen verwerkt in de bedrijfsvoeringkosten. In paragraaf 4.4 ‘Analyse begroting 2022 ten opzichte van het jaar 2022 uit de meerjarenbegroting 2021’ op pagina 47 zal een toelichting gegeven worden op de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2022 in het meerjarenperspectief.

4.3.4 Eindresultaat 2022

Gemeente	2022	
Beek	€	314.230
Beekdaelen	€	730.469
Beesel	€	222.591
Bergen	€	176.447
Brunssum	€	815.958
Echt-Susteren	€	706.007
Eijsden-Margraten	€	544.902
Gennep	€	399.983
Gulpen-Wittem	€	351.844
Heerlen	€	2.473.928
Horst aan de Maas	€	626.202
Kerkrade	€	1.658.623
Landgraaf	€	1.239.645
Leudal	€	583.907
Maasgouw	€	527.220
Maastricht	€	4.042.606
Meerssen	€	609.594
Nederweert	€	245.789
Peel en Maas	€	626.133
Roerdalen	€	317.172
Roermond	€	1.045.482
Simpelveld	€	201.726
Sittard-Geleen	€	2.377.769
Stein	€	375.845
Vaals	€	234.326
Valkenburg aan de Geul	€	459.665
Venlo	€	1.912.469
Venray	€	572.310
Voerendaal	€	241.375
Weert	€	663.192
TOTAAL	€	25.297.409

Bovenstaande tabel geeft het resultaat weer van de totale kosten en opbrengsten voor de begroting 2022. Het resulterende saldo per gemeente geeft inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2022 gevraagd wordt.

4.3.5 Eindresultaat IV3 2022

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo vervoer 6.71 Maatwerk-dienstverlening 18+	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal 2022	Eindresultaat begroting 2022
Beek	1,41%	€ 276.280	€ 37.951	€ 314.230	€ 314.230
Beekdaelen	3,09%	€ 647.378	€ 83.091	€ 730.469	€ 730.469
Beesel	1,13%	€ 192.327	€ 30.264	€ 222.591	€ 222.591
Bergen	0,99%	€ 149.955	€ 26.492	€ 176.447	€ 176.447
Brunssum	2,68%	€ 743.872	€ 72.086	€ 815.958	€ 815.958
Echt-Susteren	2,80%	€ 630.887	€ 75.120	€ 706.007	€ 706.007
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 481.431	€ 63.471	€ 544.902	€ 544.902
Gennep	1,63%	€ 356.205	€ 43.778	€ 399.983	€ 399.983
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 313.697	€ 38.147	€ 351.844	€ 351.844
Heerlen	7,97%	€ 2.260.029	€ 213.899	€ 2.473.928	€ 2.473.928
Horst aan de Maas	2,99%	€ 545.845	€ 80.357	€ 626.202	€ 626.202
Kerkrade	5,18%	€ 1.519.612	€ 139.011	€ 1.658.623	€ 1.658.623
Landgraaf	4,15%	€ 1.128.220	€ 111.425	€ 1.239.645	€ 1.239.645
Leudal	2,86%	€ 507.110	€ 76.797	€ 583.907	€ 583.907
Maasgouw	2,13%	€ 470.162	€ 57.057	€ 527.220	€ 527.220
Maastricht	12,68%	€ 3.702.067	€ 340.539	€ 4.042.606	€ 4.042.606
Meerssen	2,04%	€ 554.938	€ 54.656	€ 609.594	€ 609.594
Nederweert	1,33%	€ 210.193	€ 35.596	€ 245.789	€ 245.789
Peel en Maas	3,03%	€ 544.747	€ 81.387	€ 626.133	€ 626.133
Roerdalen	1,48%	€ 277.553	€ 39.619	€ 317.172	€ 317.172
Roermond	5,23%	€ 904.931	€ 140.551	€ 1.045.482	€ 1.045.482
Simpelveld	0,92%	€ 177.048	€ 24.678	€ 201.726	€ 201.726
Sittard-Geleen	8,70%	€ 2.144.269	€ 233.499	€ 2.377.769	€ 2.377.769
Stein	1,95%	€ 323.600	€ 52.245	€ 375.845	€ 375.845
Vaals	1,04%	€ 206.493	€ 27.833	€ 234.326	€ 234.326
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 420.685	€ 38.980	€ 459.665	€ 459.665
Venlo	9,48%	€ 1.657.958	€ 254.512	€ 1.912.469	€ 1.912.469
Venray	2,88%	€ 494.915	€ 77.395	€ 572.310	€ 572.310
Voerendaal	1,01%	€ 214.363	€ 27.012	€ 241.375	€ 241.375
Weert	4,01%	€ 555.635	€ 107.557	€ 663.192	€ 663.192
TOTAAL	100%	€ 22.612.403	€ 2.685.006	**€ 25.297.409**	**€ 25.297.409**

Bovenstaande tabel geeft het resultaat weer van de totale kosten en opbrengsten voor de begroting 2022. Het resulterende saldo per gemeente geeft inzicht in de bijdrage die van de betreffende gemeente voor het begrotingsjaar 2022 gevraagd wordt, uitgesplitst naar het programma Wmo-vervoer en het programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, onvoorzien en treasury conform paragraaf 3.1.3 'Wat zijn de daarmee gepaard gaande programmakosten?' op pagina 19.

4.3.6 Vergelijking Eindresultaat IV3

TABEL VERGELIJKING IV3

Gemeente	Eindresultaat begroting 2022	Eindresultaat MJP 2022	Verschil	Programma Wmo vervoer 6.71 Maatwerk-dienstverlening 18+	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)
Beek	€ 314.230	€ 333.376	€ -19.146	€ -17.373	€ -1.773
Beekdaelen	€ 730.469	€ 773.321	€ -42.851	€ -40.428	€ -2.423
Beesel	€ 222.591	€ 235.322	€ -12.731	€ -11.306	€ -1.425
Bergen	€ 176.447	€ 188.036	€ -11.589	€ -9.474	€ -2.115
Brunssum	€ 815.958	€ 838.910	€ -22.952	€ -19.148	€ -3.804
Echt-Susteren	€ 706.007	€ 745.281	€ -39.274	€ -38.760	€ -513
Eijsden-Margraten	€ 544.902	€ 577.301	€ -32.399	€ -30.088	€ -2.311
Gennep	€ 399.983	€ 420.255	€ -20.272	€ -20.719	€ 447
Gulpen-Wittem	€ 351.844	€ 371.408	€ -19.564	€ -19.072	€ -492
Heerlen	€ 2.473.928	€ 2.627.314	€ -153.386	€ -151.216	€ -2.170
Horst aan de Maas	€ 626.202	€ 653.002	€ -26.800	€ -22.618	€ -4.182
Kerkrade	€ 1.658.623	€ 1.687.013	€ -28.390	€ -30.452	€ 2.063
Landgraaf	€ 1.239.645	€ 1.327.156	€ -87.511	€ -80.292	€ -7.218
Leudal	€ 583.907	€ 617.846	€ -33.938	€ -30.752	€ -3.186
Maasgouw	€ 527.220	€ 551.952	€ -24.732	€ -16.336	€ -8.396
Maastricht	€ 4.042.606	€ 4.147.999	€ -105.393	€ -92.315	€ -13.077
Meerssen	€ 609.594	€ 634.100	€ -24.506	€ -22.798	€ -1.708
Nederweert	€ 245.789	€ 252.525	€ -6.736	€ -6.106	€ -630
Peel en Maas	€ 626.133	€ 667.095	€ -40.962	€ -35.103	€ -5.858
Roerdalen	€ 317.172	€ 333.343	€ -16.172	€ -9.990	€ -6.181
Roermond	€ 1.045.482	€ 1.105.812	€ -60.330	€ -54.379	€ -5.951
Simpelveld	€ 201.726	€ 217.113	€ -15.387	€ -12.655	€ -2.732
Sittard-Geleen	€ 2.377.769	€ 2.526.004	€ -148.235	€ -140.631	€ -7.604
Stein	€ 375.845	€ 396.322	€ -20.477	€ -18.547	€ -1.930
Vaals	€ 234.326	€ 239.618	€ -5.291	€ -4.182	€ -1.110
Valkenburg aan de Geul	€ 459.665	€ 500.498	€ -40.834	€ -32.409	€ -8.425
Venlo	€ 1.912.469	€ 1.966.931	€ -54.462	€ -37.228	€ -17.233
Venray	€ 572.310	€ 604.755	€ -32.445	€ -29.320	€ -3.125
Voerendaal	€ 241.375	€ 254.029	€ -12.653	€ -12.683	€ 29
Weert	€ 663.192	€ 695.884	€ -32.691	€ -28.947	€ -3.745
TOTAAL	€ 25.297.409	€ 26.489.519	€ -1.192.110	€ -1.075.331	€ -116.779

4.4 Analyse begroting 2022 ten opzichte van het jaar 2022 uit de meerjarenbegroting 2021

De gewijzigde uitgangspunten en inzichten die in deze eerste begrotingswijziging gehanteerd zijn, leiden tot een verandering in de te verwachten kosten en opbrengsten (vervoer, regie en planning en bedrijfsvoering). Onderstaand worden deze verschillen per onderdeel geanalyseerd en verklaard.

Het totale resultaat is gedaald met ruim € 1.192.110,– ten opzichte van de begroting 2021 & meerjarenperspectief. Dit totale resultaat bestaat uit een daling van het vervoersresultaat € 1.258.800,– Naast de daling van het vervoersresultaat dalen ook de kosten voor de lonen € 13.136,– en de kosten voor kapitaal € 22,-. Naast deze dalingen stijgen de kosten voor regie € 36.942,– als ook de beheerkosten met € 42.906,-.

De daling van het vervoersresultaat van € 1.258.800,– is te wijten aan de volgende belangrijke oorzaken:

De impact op het vervoersvolume door COVID-19 heeft als gevolg dat de begroting 2022 gebaseerd is op het gerealiseerde vervoersvolume in 2019 zonder afslag. Normaal gesproken zou dit het gerealiseerde vervoersvolume in 2020 zijn. Het gerealiseerde vervoersvolume 2019 betreft, naast de zones, tevens de toeslagen laag en hoog en meereizende OV'er.

Als gevolg van de hoge NEA-index in 2020 van 6,7% is de begroting 2021 en het meerjarenperspectief 2022 ingerekend met een NEA-index 2020 van 2,7% per jaar. De NEA-index van 2,7% is het verschil van de NEA-index 2020 6,7% minus het gedeelte voor de BPM 4,0%. In de begroting 2021 en het meerjarenperspectief 2022 is het vervoersvolume 2022 berekend op het verwachte vervoersvolume van de begroting 2021 plus een NEA-index van 2,7%. Het verwachte vervoersvolume van de begroting 2021 is berekend op het verwachte vervoersvolume van de gewijzigde begroting 2020 plus 2,7% NEA-index.

De NEA-index voor 2021 is in december 2020 bekendgemaakt en bedraagt 1%. Bij het opstellen van de gewijzigde begroting 2021-1, de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023 is een NEA-index van 1% per jaar ingerekend. Deze verwerking resulteert ook in een daling van het vervoersresultaat. De daling van de NEA-index heeft effect op alle elementen van het vervoersresultaat.

Per saldo is in de begroting 2022 de NEA-index met 1,7% gedaald vergeleken met het MJP 2022.

De daling van de loonkosten € 13.136,– wordt gerealiseerd door het actualiseren van de premies sociale lasten, pensioenen en loonindexatie.

De daling van de kapitaalkosten € 22,– wordt veroorzaakt door de actualisatie van deze kosten.

De stijging van de regiekosten € 36.942,– wordt veroorzaakt door de inrekening en actualisering van de berekening onregelmatigheidstoeslag en derving onregelmatigheidstoeslag op de sociale lasten en pensioenpremies. Daarnaast zijn de premies voor sociale lasten, pensioenen en loonindexatie geactualiseerd.

De beheerkosten stijgen per saldo met € 42.906,-. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende posten:

Eind 2020 is het project digitale toegankelijkheid (drempelvrij) gestart. Dit loopt gefaseerd door tot in het jaar 2022. Hierna wordt de evaluatie per periode vastgesteld. De gefaseerde advieskosten bedragen voor het jaar 2022 naar verwachting € 12.500,-. In de gewijzigde begroting 2021-1 is een stelpost opgenomen voor systeemtechnische aanpassingen. Op dit moment is er onvoldoende zicht op eventuele systeemtechnische aanpassingen die in de begroting 2022 verwerkt moeten worden. De kosten hiervoor zullen opnieuw bekeken worden tijdens het opstellen van de gewijzigde begroting 2022.

Vanuit de ARBO RIE inventarisatie is het advies gekomen om een auditief onderzoek voor de afdeling uitvoering uit te

voeren. De verwachte kosten hiervan bedragen € 25.000,-. Deze zijn ingerekend in de begroting 2022.

Vanwege het versneld implementeren van het rekening rijden in het boekjaar 2020 als gevolg van de maatregelen met betrekking tot COVID-19 zijn ook de portokosten herzien. Hier verwachten wij een stijging van € 13.567,-.

Sinds COVID-19 zijn tevens de maatregelen met betrekking tot het thuiswerken van kracht. Dit heeft tot gevolg dat de telecomkosten voor het personeel zijn gestegen. De verwachte stijging bedraagt € 20.908,-.

Omdat het vervoersvolume is ingezakt als gevolg van COVID-19, ontvangt Omnibuzz ook minder telefoontjes van klanten. Het ontvangen van minder telefoontjes staat in directe relatie met de opbrengsten van telefonie. Deze worden lager ingeschat en brengt een verhoging in de telefoniekosten mee € 4.972,-.

Binnen de beheerskosten zorgt ook een aantal posten voor een daling in de kosten. Het zijn voornamelijk onderstaande posten die voor deze daling zorgen:

Het project e-facturatie is reeds in 2019 conform wettelijke deadline voltooid ook mede door de systeemtechnische aanpassing van het versneld implementeren van rekening rijden. Dit brengt een daling mee van € 2.131,-.

De post kantoorartikelen is opnieuw geactualiseerd en aangepast aan de situatie van het thuiswerken. Hier wordt een verlaging in de kosten verwacht van € 4.244,-.

Het abonnement voor de aansluiting bij ‘Mijn Overheid’ is al eerder opgezegd vanwege de hoge bijkomende kosten per gebruiker en per inlogmoment. Dit abonnement is uit de begroting 2022 en het meerjarenperspectief gehaald en realiseert een verlaging van € 3.635,-.

Vanwege de nieuwe digitale vorm van vergaderen worden er minder kosten verwacht voor de externe representatie € 4.420,-.

Het communicatiebudget is geactualiseerd en is verlaagd met € 5.205,-. Deze verlaging in de kosten heeft met name betrekking op de klantvervoerspassen.

De kosten voor het uitvoeren van de klanttevredenheidsonderzoeken zijn opnieuw herzien en ingerekend conform offerte. Deze kosten vallen € 1.035,– lager uit.

Het aantal klachten is afgenomen omdat er ook veel minder ritten gemaakt worden. De verwachting van het aantal klachten zal, gezien de situatie omtrent de omvang van ritten, naar verwachting € 2.785,– lager uitvallen dan verwacht.

Bij juridische advieskosten heeft er een verschuiving van presentatie plaatsgevonden op de kosten van de privacy officer € 7.727,-. De privacy officer is verantwoord in het formatieplan en is overgezet naar de loonkosten. Onder de loonkosten valt deze post binnen de formatieruimte.

4.5 Meerjarenraming 2023-2025

4.5.1 Beleidsindicatoren

Met de invoering van het vernieuwde 'Besluit begroting en verantwoording', ingaand voor begrotingen en programmaverantwoordingen vanaf 2017, dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Met deze beleidsindicatoren worden de effecten van het beleid toegelicht. Hieronder zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren opgenomen.

Indicator	2023	2024	2025	Eenheid	Bron
Formatie	0,054	0,054	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,054	0,054	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 3,25	€ 3,34	€ 3,38	Kosten per inwoner	Eigen begroting
Externe inhuur	1,8%	1,8%	1,7%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting
Overhead	10,1%	10,3%	10,4%	% van totale lasten	Eigen begroting

Op basis van de onder 'Overhead' opgenomen lasten bedraagt de overhead voor de jaren 2023 tot en met 2025 gemiddeld 10,3% van de totale lasten. Omnibuzz streeft ernaar deze factor in de komende jaren van groei van activiteiten zo stabiel mogelijk te houden.

4.5.2 Overzicht baten en lasten per programma

Het meerjarenperspectief 2023-2025 is sluitend door de bijdrage van de deelnemende gemeenten.

TABEL BEGROTING 2023

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo vervoer 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal 2023	Eindresultaat begroting 2023
Beek	1,41%	€ 282.056	€ 37.707	€ 319.763	€ 319.763
Beekdaelen	3,09%	€ 660.883	€ 82.558	€ 743.441	€ 743.441
Beesel	1,13%	€ 196.368	€ 30.070	€ 226.437	€ 226.437
Bergen	0,99%	€ 153.120	€ 26.322	€ 179.442	€ 179.442
Brunssum	2,68%	€ 759.270	€ 71.623	€ 830.893	€ 830.893
Echt-Susteren	2,80%	€ 644.018	€ 74.637	€ 718.655	€ 718.655
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 491.483	€ 63.064	€ 554.546	€ 554.546
Gennep	1,63%	€ 363.626	€ 43.497	€ 407.123	€ 407.123
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 320.230	€ 37.902	€ 358.132	€ 358.132
Heerlen	7,97%	€ 2.306.784	€ 212.526	€ 2.519.310	€ 2.519.310
Horst aan de Maas	2,99%	€ 557.284	€ 79.842	€ 637.126	€ 637.126
Kerkrade	5,18%	€ 1.551.025	€ 138.119	€ 1.689.144	€ 1.689.144
Landgraaf	4,15%	€ 1.151.585	€ 110.710	€ 1.262.294	€ 1.262.294
Leudal	2,86%	€ 517.749	€ 76.304	€ 594.053	€ 594.053
Maasgouw	2,13%	€ 479.954	€ 56.691	€ 536.645	€ 536.645
Maastricht	12,68%	€ 3.778.605	€ 338.353	€ 4.116.958	€ 4.116.958
Meerssen	2,04%	€ 566.429	€ 54.305	€ 620.734	€ 620.734
Nederweert	1,33%	€ 214.622	€ 35.368	€ 249.990	€ 249.990
Peel en Maas	3,03%	€ 556.170	€ 80.864	€ 637.034	€ 637.034
Roerdalen	1,48%	€ 283.364	€ 39.364	€ 322.728	€ 322.728
Roermond	5,23%	€ 923.934	€ 139.648	€ 1.063.583	€ 1.063.583
Simpelveld	0,92%	€ 180.751	€ 24.520	€ 205.271	€ 205.271
Sittard-Geleen	8,70%	€ 2.188.787	€ 232.000	€ 2.420.787	€ 2.420.787
Stein	1,95%	€ 330.406	€ 51.910	€ 382.315	€ 382.315
Vaals	1,04%	€ 210.808	€ 27.654	€ 238.462	€ 238.462
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 429.384	€ 38.729	€ 468.113	€ 468.113
Venlo	9,48%	€ 1.692.759	€ 252.878	€ 1.945.636	€ 1.945.636
Venray	2,88%	€ 505.311	€ 76.898	€ 582.208	€ 582.208
Voerendaal	1,01%	€ 218.832	€ 26.839	€ 245.671	€ 245.671
Weert	4,01%	€ 567.412	€ 106.867	€ 674.279	€ 674.279
TOTAAL	100%	€ 23.083.009	€ 2.667.767	**€ 25.750.775**	**€ 25.750.775**

TABEL BEGROTING 2024

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo vervoer 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal 2024	Eindresultaat begroting 2024
Beek	1,41%	€ 285.259	€ 38.877	€ 324.136	€ 324.136
Beekdaelen	3,09%	€ 668.329	€ 85.118	€ 753.448	€ 753.448
Beesel	1,13%	€ 198.637	€ 31.002	€ 229.639	€ 229.639
Bergen	0,99%	€ 154.918	€ 27.138	€ 182.057	€ 182.057
Brunssum	2,68%	€ 767.589	€ 73.844	€ 841.433	€ 841.433
Echt-Susteren	2,80%	€ 651.215	€ 76.952	€ 728.168	€ 728.168
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 497.037	€ 65.020	€ 562.057	€ 562.057
Gennep	1,63%	€ 367.703	€ 44.846	€ 412.549	€ 412.549
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 323.817	€ 39.078	€ 362.895	€ 362.895
Heerlen	7,97%	€ 2.332.008	€ 219.117	€ 2.551.125	€ 2.551.125
Horst aan de Maas	2,99%	€ 563.667	€ 82.318	€ 645.985	€ 645.985
Kerkrade	5,18%	€ 1.567.936	€ 142.402	€ 1.710.339	€ 1.710.339
Landgraaf	4,15%	€ 1.164.223	€ 114.143	€ 1.278.367	€ 1.278.367
Leudal	2,86%	€ 523.701	€ 78.671	€ 602.371	€ 602.371
Maasgouw	2,13%	€ 485.328	€ 58.449	€ 543.778	€ 543.778
Maastricht	12,68%	€ 3.819.824	€ 348.847	€ 4.168.670	€ 4.168.670
Meerssen	2,04%	€ 572.644	€ 55.990	€ 628.634	€ 628.634
Nederweert	1,33%	€ 217.127	€ 36.465	€ 253.591	€ 253.591
Peel en Maas	3,03%	€ 562.552	€ 83.372	€ 645.924	€ 645.924
Roerdalen	1,48%	€ 286.597	€ 40.585	€ 327.182	€ 327.182
Roermond	5,23%	€ 934.590	€ 143.979	€ 1.078.570	€ 1.078.570
Simpelveld	0,92%	€ 182.807	€ 25.280	€ 208.087	€ 208.087
Sittard-Geleen	8,70%	€ 2.213.028	€ 239.195	€ 2.452.224	€ 2.452.224
Stein	1,95%	€ 334.236	€ 53.520	€ 387.756	€ 387.756
Vaals	1,04%	€ 213.196	€ 28.512	€ 241.708	€ 241.708
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 434.070	€ 39.931	€ 474.001	€ 474.001
Venlo	9,48%	€ 1.712.252	€ 260.720	€ 1.972.972	€ 1.972.972
Venray	2,88%	€ 511.144	€ 79.283	€ 590.427	€ 590.427
Voerendaal	1,01%	€ 221.293	€ 27.671	€ 248.964	€ 248.964
Weert	4,01%	€ 574.171	€ 110.181	€ 684.352	€ 684.352
TOTAAL	100%	€ 23.340.902	€ 2.750.506	**€ 26.091.407**	**€ 26.091.407**

TABEL BEGROTING 2025

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo vervoer 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal 2025	Eindresultaat begroting 2025
Beek	1,41%	€ 288.254	€ 39.501	€ 327.755	€ 327.755
Beekdaelen	3,09%	€ 675.324	€ 86.486	€ 761.809	€ 761.809
Beesel	1,13%	€ 200.736	€ 31.500	€ 232.236	€ 232.236
Bergen	0,99%	€ 156.567	€ 27.574	€ 184.141	€ 184.141
Brunssum	2,68%	€ 775.535	€ 75.031	€ 850.565	€ 850.565
Echt-Susteren	2,80%	€ 658.008	€ 78.188	€ 736.197	€ 736.197
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 502.245	€ 66.064	€ 568.309	€ 568.309
Gennep	1,63%	€ 371.544	€ 45.566	€ 417.111	€ 417.111
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 327.198	€ 39.706	€ 366.903	€ 366.903
Heerlen	7,97%	€ 2.356.129	€ 222.637	€ 2.578.765	€ 2.578.765
Horst aan de Maas	2,99%	€ 569.604	€ 83.640	€ 653.245	€ 653.245
Kerkrade	5,18%	€ 1.584.136	€ 144.690	€ 1.728.826	€ 1.728.826
Landgraaf	4,15%	€ 1.176.283	€ 115.977	€ 1.292.259	€ 1.292.259
Leudal	2,86%	€ 529.225	€ 79.934	€ 609.160	€ 609.160
Maasgouw	2,13%	€ 490.395	€ 59.388	€ 549.783	€ 549.783
Maastricht	12,68%	€ 3.859.296	€ 354.451	€ 4.213.747	€ 4.213.747
Meerssen	2,04%	€ 578.575	€ 56.889	€ 635.464	€ 635.464
Nederweert	1,33%	€ 219.431	€ 37.050	€ 256.482	€ 256.482
Peel en Maas	3,03%	€ 568.482	€ 84.711	€ 653.193	€ 653.193
Roerdalen	1,48%	€ 289.611	€ 41.237	€ 330.848	€ 330.848
Roermond	5,23%	€ 944.462	€ 146.292	€ 1.090.754	€ 1.090.754
Simpelveld	0,92%	€ 184.728	€ 25.686	€ 210.414	€ 210.414
Sittard-Geleen	8,70%	€ 2.236.032	€ 243.038	€ 2.479.070	€ 2.479.070
Stein	1,95%	€ 337.774	€ 54.379	€ 392.153	€ 392.153
Vaals	1,04%	€ 215.433	€ 28.970	€ 244.402	€ 244.402
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 438.557	€ 40.572	€ 479.129	€ 479.129
Venlo	9,48%	€ 1.730.326	€ 264.909	€ 1.995.235	€ 1.995.235
Venray	2,88%	€ 516.545	€ 80.556	€ 597.101	€ 597.101
Voerendaal	1,01%	€ 223.607	€ 28.116	€ 251.723	€ 251.723
Weert	4,01%	€ 580.315	€ 111.951	€ 692.266	€ 692.266
TOTAAL	100%	€ 23.584.355	€ 2.794.691	**€ 26.379.046**	**€ 26.379.046**

MEERJARENBALANS

Hieronder is de voor Omnibuzz van toepassing zijnde meerjarenbalans 2023-2025 opgenomen.

ACTIVA	31-dec-2023 €	31-dec-2024 €	31-dec-2025 €	PASSIVA	31-dec-2023 €	31-dec-2024 €	31-dec-2025 €
VASTE ACTIVA				VASTE PASSIVA			
Materiële vaste activa	247.041	209.942	172.842	Algemene reserve	532.000	532.000	532.000
				Egalisatiereserve	-	-	-
Financiële vaste activa	-	-	-	Bestemmingsreserve	43.814	37.689	31.564
				Resultaat voor bestemming	-	-	-
Totaal vaste activa	247.041	209.942	172.842	Totaal vaste passiva	575.814	569.689	563.564
VLOTTENDE ACTIVA				VLOTTENDE PASSIVA			
Uitzettingen < 1 jaar							
Overige vorderingen	256.499	278.755	268.254				
Liquide middelen	3.635.405	3.435.682	3.486.694	Overige schulden	1.477.571	1.613.425	1.566.516
Overlopende activa	329.355	296.510	293.570	Overlopende passiva	2.414.915	2.037.775	2.091.281
Totaal vlottende activa	4.221.259	4.010.947	4.048.519	Totaal vlottende passiva	3.892.486	3.651.200	3.657.797
Totaal generaal	4.468.300	4.220.889	4.221.361	Totaal generaal	4.468.300	4.220.889	4.221.361

4.5.3 Vervoerskosten en baten

Het vervoersvolume is gebaseerd op de gerealiseerde zones in de periode 1 januari tot en met 31 december 2019, inclusief toeslagen laag en hoog en de meereizende OV'er. Er is geen opslagpercentage op het vervoersvolume per gemeente toegepast.

TABEL VERVOERSVOLUME 2023-2025

	2023				2024				2025			
	Zones	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er	Zones	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er	Zones	Toeslagen hoog	Toeslagen laag	Meereizend OV'er
Beek	49.695	2.920	11.447	663	49.695	2.920	11.447	663	49.695	2.920	11.447	663
Beekdaelen	118.871	3.669	28.534	837	118.871	3.669	28.534	837	118.871	3.669	28.534	837
Beesel	32.816	3.821	11.893	442	32.816	3.821	11.893	442	32.816	3.821	11.893	442
Bergen	26.054	174	5.071	226	26.054	174	5.071	226	26.054	174	5.071	226
Brunssum	140.785	7.312	38.046	1.503	140.785	7.312	38.046	1.503	140.785	7.312	38.046	1.503
Echt-Susteren	117.327	3.871	23.458	1.449	117.327	3.871	23.458	1.449	117.327	3.871	23.458	1.449
Eijsden-Margraten	87.370	3.516	22.886	1.121	87.370	3.516	22.886	1.121	87.370	3.516	22.886	1.121
Gennep	65.181	3.245	19.228	549	65.181	3.245	19.228	549	65.181	3.245	19.228	549
Gulpen-Wittem	56.825	3.495	20.299	844	56.825	3.495	20.299	844	56.825	3.495	20.299	844
Heerlen	436.406	7.961	71.994	5.573	436.406	7.961	71.994	5.573	436.406	7.961	71.994	5.573
Horst aan de Maas	97.094	4.742	25.180	841	97.094	4.742	25.180	841	97.094	4.742	25.180	841
Kerkrade	292.881	9.890	61.489	2.357	292.881	9.890	61.489	2.357	292.881	9.890	61.489	2.357
Landgraaf	214.957	7.575	46.231	2.435	214.957	7.575	46.231	2.435	214.957	7.575	46.231	2.435
Leudal	91.368	833	14.751	910	91.368	833	14.751	910	91.368	833	14.751	910
Maasgouw	87.447	1.623	17.626	1.132	87.447	1.623	17.626	1.132	87.447	1.623	17.626	1.132
Maastricht	701.034	40.799	221.336	7.113	701.034	40.799	221.336	7.113	701.034	40.799	221.336	7.113
Meerssen	104.627	5.435	30.870	1.003	104.627	5.435	30.870	1.003	104.627	5.435	30.870	1.003
Nederweert	37.151	750	3.416	297	37.151	750	3.416	297	37.151	750	3.416	297
Peel en Maas	95.568	6.139	31.880	861	95.568	6.139	31.880	861	95.568	6.139	31.880	861
Roerdalen	49.714	1.990	14.214	285	49.714	1.990	14.214	285	49.714	1.990	14.214	285
Roermond	162.009	866	28.157	1.907	162.009	866	28.157	1.907	162.009	866	28.157	1.907
Simpelveld	31.768	1.433	6.679	751	31.768	1.433	6.679	751	31.768	1.433	6.679	751
Sittard-Geleen	397.219	32.044	103.940	4.506	397.219	32.044	103.940	4.506	397.219	32.044	103.940	4.506
Stein	56.053	2.028	19.195	781	56.053	2.028	19.195	781	56.053	2.028	19.195	781
Vaals	37.502	862	8.708	668	37.502	862	8.708	668	37.502	862	8.708	668
Valkenburg aan de Geul	80.595	2.803	18.360	1.074	80.595	2.803	18.360	1.074	80.595	2.803	18.360	1.074
Venlo	292.181	15.147	71.636	3.460	292.181	15.147	71.636	3.460	292.181	15.147	71.636	3.460
Venray	87.616	1.861	20.077	1.130	87.616	1.861	20.077	1.130	87.616	1.861	20.077	1.130
Voerendaal	39.637	1.225	6.521	549	39.637	1.225	6.521	549	39.637	1.225	6.521	549
Weert	93.771	1.595	18.271	1.360	93.771	1.595	18.271	1.360	93.771	1.595	18.271	1.360
TOTAAL	4.181.522	179.624	1.021.393	46.627	4.181.522	179.624	1.021.393	46.627	4.181.522	179.624	1.021.393	46.627

In bovenstaande tabel worden de reisvolumes, waarmee gerekend is in deze begroting, gepresenteerd. Deze tabel vormt tevens de basis voor de volgende tabellen.

TABEL VERVOERSKOSTEN 2023-2025

	2023				2024				2025			
	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er
Beek	€ 228.629	€ 3.366	€ 5.255	€ 1.542	€ 230.916	€ 3.400	€ 5.307	€ 1.557	€ 233.225	€ 3.434	€ 5.360	€ 1.573
Beekdaelen	€ 546.884	€ 4.229	€ 13.098	€ 1.947	€ 552.353	€ 4.272	€ 13.229	€ 1.966	€ 557.876	€ 4.314	€ 13.362	€ 1.986
Beesel	€ 150.975	€ 4.405	€ 5.459	€ 1.028	€ 152.485	€ 4.449	€ 5.514	€ 1.038	€ 154.010	€ 4.493	€ 5.569	€ 1.049
Bergen	€ 119.865	€ 201	€ 2.328	€ 526	€ 121.064	€ 203	€ 2.351	€ 531	€ 122.275	€ 205	€ 2.375	€ 536
Brunssum	€ 647.703	€ 8.429	€ 17.465	€ 3.496	€ 654.180	€ 8.513	€ 17.639	€ 3.531	€ 660.721	€ 8.598	€ 17.816	€ 3.566
Echt-Susteren	€ 539.781	€ 4.462	€ 10.768	€ 3.370	€ 545.178	€ 4.507	€ 10.876	€ 3.404	€ 550.630	€ 4.552	€ 10.985	€ 3.438
Eijsden-Margraten	€ 401.959	€ 4.053	€ 10.506	€ 2.607	€ 405.978	€ 4.093	€ 10.611	€ 2.633	€ 410.038	€ 4.134	€ 10.717	€ 2.660
Gennep	€ 299.875	€ 3.741	€ 8.827	€ 1.277	€ 302.874	€ 3.778	€ 8.915	€ 1.290	€ 305.903	€ 3.816	€ 9.004	€ 1.303
Gulpen-Wittem	€ 261.432	€ 4.029	€ 9.318	€ 1.963	€ 264.046	€ 4.069	€ 9.411	€ 1.983	€ 266.687	€ 4.110	€ 9.505	€ 2.002
Heerlen	€ 2.007.752	€ 9.177	€ 33.048	€ 12.962	€ 2.027.829	€ 9.269	€ 33.379	€ 13.091	€ 2.048.108	€ 9.361	€ 33.713	€ 13.222
Horst aan de Maas	€ 446.696	€ 5.466	€ 11.559	€ 1.956	€ 451.163	€ 5.521	€ 11.674	€ 1.976	€ 455.674	€ 5.576	€ 11.791	€ 1.995
Kerkrade	€ 1.347.443	€ 11.400	€ 28.226	€ 5.482	€ 1.360.918	€ 11.514	€ 28.508	€ 5.537	€ 1.374.527	€ 11.629	€ 28.794	€ 5.592
Landgraaf	€ 988.942	€ 8.732	€ 21.222	€ 5.663	€ 998.832	€ 8.819	€ 21.434	€ 5.720	€ 1.008.820	€ 8.907	€ 21.649	€ 5.777
Leudal	€ 420.352	€ 960	€ 6.771	€ 2.117	€ 424.556	€ 970	€ 6.839	€ 2.138	€ 428.801	€ 980	€ 6.907	€ 2.159
Maasgouw	€ 402.313	€ 1.871	€ 8.091	€ 2.633	€ 406.336	€ 1.890	€ 8.172	€ 2.659	€ 410.400	€ 1.908	€ 8.254	€ 2.686
Maastricht	€ 3.225.213	€ 47.030	€ 101.603	€ 16.544	€ 3.257.465	€ 47.500	€ 102.619	€ 16.709	€ 3.290.040	€ 47.975	€ 103.645	€ 16.876
Meerssen	€ 481.352	€ 6.265	€ 14.171	€ 2.333	€ 486.166	€ 6.328	€ 14.312	€ 2.356	€ 491.027	€ 6.391	€ 14.456	€ 2.380
Nederweert	€ 170.919	€ 865	€ 1.568	€ 691	€ 172.628	€ 873	€ 1.584	€ 698	€ 174.354	€ 882	€ 1.600	€ 705
Peel en Maas	€ 439.675	€ 7.077	€ 14.634	€ 2.003	€ 444.072	€ 7.147	€ 14.781	€ 2.023	€ 448.512	€ 7.219	€ 14.929	€ 2.043
Roerdalen	€ 228.717	€ 2.294	€ 6.525	€ 663	€ 231.004	€ 2.317	€ 6.590	€ 669	€ 233.314	€ 2.340	€ 6.656	€ 676
Roermond	€ 745.347	€ 998	€ 12.925	€ 4.435	€ 752.800	€ 1.008	€ 13.055	€ 4.480	€ 760.328	€ 1.018	€ 13.185	€ 4.525
Simpelveld	€ 146.153	€ 1.652	€ 3.066	€ 1.747	€ 147.615	€ 1.668	€ 3.097	€ 1.764	€ 149.091	€ 1.685	€ 3.128	€ 1.782
Sittard-Geleen	€ 1.827.466	€ 36.938	€ 47.713	€ 10.480	€ 1.845.741	€ 37.307	€ 48.190	€ 10.585	€ 1.864.198	€ 37.680	€ 48.672	€ 10.691
Stein	€ 257.880	€ 2.338	€ 8.811	€ 1.816	€ 260.459	€ 2.361	€ 8.899	€ 1.835	€ 263.064	€ 2.385	€ 8.988	€ 1.853
Vaals	€ 172.534	€ 994	€ 3.997	€ 1.554	€ 174.259	€ 1.004	€ 4.037	€ 1.569	€ 176.002	€ 1.014	€ 4.078	€ 1.585
Valkenburg aan de Geul	€ 370.789	€ 3.231	€ 8.428	€ 2.498	€ 374.497	€ 3.263	€ 8.512	€ 2.523	€ 378.242	€ 3.296	€ 8.597	€ 2.548
Venlo	€ 1.344.223	€ 17.460	€ 32.884	€ 8.047	€ 1.357.665	€ 17.635	€ 33.213	€ 8.128	€ 1.371.242	€ 17.811	€ 33.545	€ 8.209
Venray	€ 403.091	€ 2.145	€ 9.216	€ 2.628	€ 407.122	€ 2.167	€ 9.308	€ 2.654	€ 411.193	€ 2.188	€ 9.401	€ 2.681
Voerendaal	€ 182.356	€ 1.412	€ 2.993	€ 1.277	€ 184.180	€ 1.426	€ 3.023	€ 1.290	€ 186.021	€ 1.440	€ 3.054	€ 1.303
Weert	€ 431.408	€ 1.839	€ 8.387	€ 3.163	€ 435.722	€ 1.857	€ 8.471	€ 3.195	€ 440.079	€ 1.876	€ 8.556	€ 3.227
TOTAAL	€ 19.237.723	€ 207.055	€ 468.865	€ 108.446	€ 19.430.101	€ 209.125	€ 473.554	€ 109.531	€ 19.624.402	€ 211.217	€ 478.290	€ 110.626

Basis voor de vervoerskosten zijn de tarieven en de toeslagen zoals deze in de uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2022 in paragraaf 4.1 'Financiële kaders' op pagina 34 zijn toegelicht. Deze tarieven worden vermenigvuldigd met het vervoersvolume uit 'Tabel vervoersvolume 2023-2025' op pagina 54.

TABEL VERVOERSKORTING 2023-2025

De vervoerskorting in verband met de NEA-index 2020 is in het jaar 2022 volledig verrekend en hiermee is de afspraak ten einde gekomen.

	2023				2024				2025			
	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er
Beek	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beekdaelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beesel	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bergen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Brunssum	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Echt-Susteren	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Eijsden-Margraten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gennep	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gulpen-Wittem	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Heerlen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Horst aan de Maas	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kerkrade	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Landgraaf	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Leudal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Maasgouw	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Maastricht	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Meerssen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Nederweert	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Peel en Maas	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Roerdalen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Roermond	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Simpelveld	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Sittard-Geleen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stein	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vaals	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Valkenburg aan de Geul	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Venlo	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Venray	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Voerendaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Weert	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
TOTAAL	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

TABEL VERVOERSRESULTAAT 2023-2025

Het vervoersresultaat is gebaseerd op het verwachte vervoersvolume per gemeente.

	2023				2024				2025			
	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er	Zones	Toe-slagen hoog	Toesla-gen laag	Mee-reizend OV'er
Beek	€ 228.629	€ 3.366	€ 5.255	€ 1.542	€ 230.916	€ 3.400	€ 5.307	€ 1.557	€ 233.225	€ 3.434	€ 5.360	€ 1.573
Beekdaelen	€ 546.884	€ 4.229	€ 13.098	€ 1.947	€ 552.353	€ 4.272	€ 13.229	€ 1.966	€ 557.876	€ 4.314	€ 13.362	€ 1.986
Beesel	€ 150.975	€ 4.405	€ 5.459	€ 1.028	€ 152.485	€ 4.449	€ 5.514	€ 1.038	€ 154.010	€ 4.493	€ 5.569	€ 1.049
Bergen	€ 119.865	€ 201	€ 2.328	€ 526	€ 121.064	€ 203	€ 2.351	€ 531	€ 122.275	€ 205	€ 2.375	€ 536
Brunssum	€ 647.703	€ 8.429	€ 17.465	€ 3.496	€ 654.180	€ 8.513	€ 17.639	€ 3.531	€ 660.721	€ 8.598	€ 17.816	€ 3.566
Echt-Susteren	€ 539.781	€ 4.462	€ 10.768	€ 3.370	€ 545.178	€ 4.507	€ 10.876	€ 3.404	€ 550.630	€ 4.552	€ 10.985	€ 3.438
Eijsden-Margraten	€ 401.959	€ 4.053	€ 10.506	€ 2.607	€ 405.978	€ 4.093	€ 10.611	€ 2.633	€ 410.038	€ 4.134	€ 10.717	€ 2.660
Gennep	€ 299.875	€ 3.741	€ 8.827	€ 1.277	€ 302.874	€ 3.778	€ 8.915	€ 1.290	€ 305.903	€ 3.816	€ 9.004	€ 1.303
Gulpen-Wittem	€ 261.432	€ 4.029	€ 9.318	€ 1.963	€ 264.046	€ 4.069	€ 9.411	€ 1.983	€ 266.687	€ 4.110	€ 9.505	€ 2.002
Heerlen	€ 2.007.752	€ 9.177	€ 33.048	€ 12.962	€ 2.027.829	€ 9.269	€ 33.379	€ 13.091	€ 2.048.108	€ 9.361	€ 33.713	€ 13.222
Horst aan de Maas	€ 446.696	€ 5.466	€ 11.559	€ 1.956	€ 451.163	€ 5.521	€ 11.674	€ 1.976	€ 455.674	€ 5.576	€ 11.791	€ 1.995
Kerkrade	€ 1.347.443	€ 11.400	€ 28.226	€ 5.482	€ 1.360.918	€ 11.514	€ 28.508	€ 5.537	€ 1.374.527	€ 11.629	€ 28.794	€ 5.592
Landgraaf	€ 988.942	€ 8.732	€ 21.222	€ 5.663	€ 998.832	€ 8.819	€ 21.434	€ 5.720	€ 1.008.820	€ 8.907	€ 21.649	€ 5.777
Leudal	€ 420.352	€ 960	€ 6.771	€ 2.117	€ 424.556	€ 970	€ 6.839	€ 2.138	€ 428.801	€ 980	€ 6.907	€ 2.159
Maasgouw	€ 402.313	€ 1.871	€ 8.091	€ 2.633	€ 406.336	€ 1.890	€ 8.172	€ 2.659	€ 410.400	€ 1.908	€ 8.254	€ 2.686
Maastricht	€ 3.225.213	€ 47.030	€ 101.603	€ 16.544	€ 3.257.465	€ 47.500	€ 102.619	€ 16.709	€ 3.290.040	€ 47.975	€ 103.645	€ 16.876
Meerssen	€ 481.352	€ 6.265	€ 14.171	€ 2.333	€ 486.166	€ 6.328	€ 14.312	€ 2.356	€ 491.027	€ 6.391	€ 14.456	€ 2.380
Nederweert	€ 170.919	€ 865	€ 1.568	€ 691	€ 172.628	€ 873	€ 1.584	€ 698	€ 174.354	€ 882	€ 1.600	€ 705
Peel en Maas	€ 439.675	€ 7.077	€ 14.634	€ 2.003	€ 444.072	€ 7.147	€ 14.781	€ 2.023	€ 448.512	€ 7.219	€ 14.929	€ 2.043
Roerdalen	€ 228.717	€ 2.294	€ 6.525	€ 663	€ 231.004	€ 2.317	€ 6.590	€ 669	€ 233.314	€ 2.340	€ 6.656	€ 676
Roermond	€ 745.347	€ 998	€ 12.925	€ 4.435	€ 752.800	€ 1.008	€ 13.055	€ 4.480	€ 760.328	€ 1.018	€ 13.185	€ 4.525
Simpelveld	€ 146.153	€ 1.652	€ 3.066	€ 1.747	€ 147.615	€ 1.668	€ 3.097	€ 1.764	€ 149.091	€ 1.685	€ 3.128	€ 1.782
Sittard-Geleen	€ 1.827.466	€ 36.938	€ 47.713	€ 10.480	€ 1.845.741	€ 37.307	€ 48.190	€ 10.585	€ 1.864.198	€ 37.680	€ 48.672	€ 10.691
Stein	€ 257.880	€ 2.338	€ 8.811	€ 1.816	€ 260.459	€ 2.361	€ 8.899	€ 1.835	€ 263.064	€ 2.385	€ 8.988	€ 1.853
Vaals	€ 172.534	€ 994	€ 3.997	€ 1.554	€ 174.259	€ 1.004	€ 4.037	€ 1.569	€ 176.002	€ 1.014	€ 4.078	€ 1.585
Valkenburg aan de Geul	€ 370.789	€ 3.231	€ 8.428	€ 2.498	€ 374.497	€ 3.263	€ 8.512	€ 2.523	€ 378.242	€ 3.296	€ 8.597	€ 2.548
Venlo	€ 1.344.223	€ 17.460	€ 32.884	€ 8.047	€ 1.357.665	€ 17.635	€ 33.213	€ 8.128	€ 1.371.242	€ 17.811	€ 33.545	€ 8.209
Venray	€ 403.091	€ 2.145	€ 9.216	€ 2.628	€ 407.122	€ 2.167	€ 9.308	€ 2.654	€ 411.193	€ 2.188	€ 9.401	€ 2.681
Voerendaal	€ 182.356	€ 1.412	€ 2.993	€ 1.277	€ 184.180	€ 1.426	€ 3.023	€ 1.290	€ 186.021	€ 1.440	€ 3.054	€ 1.303
Weert	€ 431.408	€ 1.839	€ 8.387	€ 3.163	€ 435.722	€ 1.857	€ 8.471	€ 3.195	€ 440.079	€ 1.876	€ 8.556	€ 3.227
TOTAAL	€ 19.237.723	€ 207.055	€ 468.865	€ 108.446	€ 19.430.101	€ 209.125	€ 473.554	€ 109.531	€ 19.624.402	€ 211.217	€ 478.290	€ 110.626

Het vervoersresultaat is gebaseerd op het verwachte volume per gemeente en betreft enkel de vervoerskosten.

4.5.4 Kosten regie en planning 2023-2025

de totale kosten van regie en planning worden op basis van solidariteit aan de gemeenten toegerekend. De verdeelsleutel die daarbij gehanteerd wordt is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling en is als volgt opgebouwd:

- 50% Op basis van inwonersaantal (Bron: CBS peildatum 1 januari 2021).
- 50% Op basis van aantal pashouders (Bron: klantenservice Omnibuzz peildatum 1 januari 2021).

		2023		2024		2025	
		Regie	Planning	Regie	Planning	Regie	Planning
Beek	1,41%	€ 30.035	€ -	€ 30.600	€ -	€ 31.175	€ -
Beekdaelen	3,09%	€ 65.761	€ -	€ 66.997	€ -	€ 68.257	€ -
Beesel	1,13%	€ 23.952	€ -	€ 24.402	€ -	€ 24.861	€ -
Bergen	0,99%	€ 20.966	€ -	€ 21.360	€ -	€ 21.762	€ -
Brunssum	2,68%	€ 57.051	€ -	€ 58.123	€ -	€ 59.216	€ -
Echt-Susteren	2,80%	€ 59.452	€ -	€ 60.569	€ -	€ 61.708	€ -
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 50.233	€ -	€ 51.177	€ -	€ 52.140	€ -
Gennep	1,63%	€ 34.647	€ -	€ 35.298	€ -	€ 35.962	€ -
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 30.191	€ -	€ 30.758	€ -	€ 31.337	€ -
Heerlen	7,97%	€ 169.286	€ -	€ 172.466	€ -	€ 175.711	€ -
Horst aan de Maas	2,99%	€ 63.597	€ -	€ 64.792	€ -	€ 66.011	€ -
Kerkrade	5,18%	€ 110.017	€ -	€ 112.085	€ -	€ 114.193	€ -
Landgraaf	4,15%	€ 88.185	€ -	€ 89.842	€ -	€ 91.532	€ -
Leudal	2,86%	€ 60.779	€ -	€ 61.921	€ -	€ 63.086	€ -
Maasgouw	2,13%	€ 45.157	€ -	€ 46.005	€ -	€ 46.871	€ -
Maastricht	12,68%	€ 269.512	€ -	€ 274.576	€ -	€ 279.742	€ -
Meerssen	2,04%	€ 43.256	€ -	€ 44.069	€ -	€ 44.898	€ -
Nederweert	1,33%	€ 28.172	€ -	€ 28.701	€ -	€ 29.241	€ -
Peel en Maas	3,03%	€ 64.412	€ -	€ 65.622	€ -	€ 66.856	€ -
Roerdalen	1,48%	€ 31.355	€ -	€ 31.944	€ -	€ 32.545	€ -
Roermond	5,23%	€ 111.236	€ -	€ 113.326	€ -	€ 115.458	€ -
Simpelveld	0,92%	€ 19.531	€ -	€ 19.898	€ -	€ 20.272	€ -
Sittard-Geleen	8,70%	€ 184.798	€ -	€ 188.270	€ -	€ 191.812	€ -
Stein	1,95%	€ 41.348	€ -	€ 42.125	€ -	€ 42.918	€ -
Vaals	1,04%	€ 22.028	€ -	€ 22.442	€ -	€ 22.864	€ -
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 30.850	€ -	€ 31.429	€ -	€ 32.021	€ -
Venlo	9,48%	€ 201.428	€ -	€ 205.212	€ -	€ 209.073	€ -
Venray	2,88%	€ 61.252	€ -	€ 62.403	€ -	€ 63.577	€ -
Voerendaal	1,01%	€ 21.378	€ -	€ 21.780	€ -	€ 22.190	€ -
Weert	4,01%	€ 85.124	€ -	€ 86.723	€ -	€ 88.355	€ -
TOTAAL	100,00%	€ 2.124.989	€ -	€ 2.164.917	€ -	€ 2.205.644	€ -

Voor een toelichting op de formatieve samenstelling van de afdeling uitvoering verwijzen wij naar de paragraaf ‘Structuur werkorganisatie’ op pagina 29.

Zoals toegelicht in hoofdstuk 2, wordt de planning niet door Omnibuzz zelf uitgevoerd. De planning van de ritten blijft minimaal tot 1 januari 2025 de verantwoordelijkheid van de vervoerders. De kosten van planning zijn nu nog inbegrepen in het vervoerstarief en dus inbegrepen in de vervoerskosten zoals weergegeven in de 'Tabel vervoerskosten 2023-2025' op pagina 55.

4.5.5 Kosten bedrijfsvoering 2023-2025

De totale bedrijfsvoeringkosten, bestaande uit de beheer- en loonkosten (exclusief regie), worden op basis van solidariteit aan de deelnemende gemeenten toegerekend. De verdeelsleutel die daarbij gehanteerd wordt is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling en is als volgt opgebouwd:

- 50% Op basis van inwonersaantal (Bron: CBS peildatum 1 januari 2021).
- 50% Op basis van aantal pashouders (Bron: klantadministratie Omnibuzz peildatum 1 januari 2021).

		2023			2024			2025		
	Verdeel-sleutel	Beheer	Lonen	Kapitaal	Beheer	Lonen	Kapitaal	Beheer	Lonen	Kapitaal
Beek	1,41%	€ 18.804	€ 31.941	€ 191	€ 19.559	€ 32.603	€ 194	€ 19.516	€ 33.276	€ 196
Beekdaelen	3,09%	€ 41.170	€ 69.934	€ 418	€ 42.824	€ 71.383	€ 424	€ 42.729	€ 72.855	€ 430
Beesel	1,13%	€ 14.995	€ 25.472	€ 152	€ 15.597	€ 25.999	€ 154	€ 15.563	€ 26.536	€ 157
Bergen	0,99%	€ 13.126	€ 22.297	€ 133	€ 13.653	€ 22.759	€ 135	€ 13.623	€ 23.228	€ 137
Brunssum	2,68%	€ 35.717	€ 60.671	€ 362	€ 37.152	€ 61.928	€ 368	€ 37.069	€ 63.205	€ 373
Echt-Susteren	2,80%	€ 37.220	€ 63.225	€ 377	€ 38.716	€ 64.535	€ 383	€ 38.629	€ 65.866	€ 389
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 31.449	€ 53.421	€ 319	€ 32.712	€ 54.528	€ 324	€ 32.639	€ 55.652	€ 329
Gennep	1,63%	€ 21.691	€ 36.846	€ 220	€ 22.562	€ 37.609	€ 223	€ 22.512	€ 38.385	€ 227
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 18.901	€ 32.107	€ 192	€ 19.661	€ 32.772	€ 195	€ 19.617	€ 33.448	€ 197
Heerlen	7,97%	€ 105.982	€ 180.029	€ 1.075	€ 110.240	€ 183.759	€ 1.091	€ 109.995	€ 187.548	€ 1.107
Horst aan de Maas	2,99%	€ 39.815	€ 67.633	€ 404	€ 41.415	€ 69.035	€ 410	€ 41.323	€ 70.458	€ 416
Kerkrade	5,18%	€ 68.877	€ 116.999	€ 698	€ 71.644	€ 119.424	€ 709	€ 71.485	€ 121.886	€ 720
Landgraaf	4,15%	€ 55.208	€ 93.782	€ 560	€ 57.427	€ 95.725	€ 568	€ 57.299	€ 97.699	€ 577
Leudal	2,86%	€ 38.051	€ 64.637	€ 386	€ 39.580	€ 65.976	€ 392	€ 39.492	€ 67.336	€ 398
Maasgouw	2,13%	€ 28.271	€ 48.023	€ 287	€ 29.407	€ 49.018	€ 291	€ 29.341	€ 50.028	€ 295
Maastricht	12,68%	€ 168.729	€ 286.617	€ 1.711	€ 175.509	€ 292.556	€ 1.737	€ 175.118	€ 298.588	€ 1.763
Meerssen	2,04%	€ 27.081	€ 46.002	€ 275	€ 28.169	€ 46.955	€ 279	€ 28.106	€ 47.923	€ 283
Nederweert	1,33%	€ 17.637	€ 29.960	€ 179	€ 18.346	€ 30.580	€ 182	€ 18.305	€ 31.211	€ 184
Peel en Maas	3,03%	€ 40.325	€ 68.500	€ 409	€ 41.945	€ 69.919	€ 415	€ 41.852	€ 71.361	€ 421
Roerdalen	1,48%	€ 19.630	€ 33.345	€ 199	€ 20.419	€ 34.036	€ 202	€ 20.373	€ 34.738	€ 205
Roermond	5,23%	€ 69.639	€ 118.295	€ 706	€ 72.438	€ 120.746	€ 717	€ 72.277	€ 123.236	€ 728
Simpelveld	0,92%	€ 12.227	€ 20.770	€ 124	€ 12.719	€ 21.201	€ 126	€ 12.690	€ 21.638	€ 128
Sittard-Geleen	8,70%	€ 115.693	€ 196.526	€ 1.173	€ 120.342	€ 200.598	€ 1.191	€ 120.074	€ 204.734	€ 1.209
Stein	1,95%	€ 25.886	€ 43.972	€ 263	€ 26.926	€ 44.884	€ 266	€ 26.866	€ 45.809	€ 270
Vaals	1,04%	€ 13.791	€ 23.426	€ 140	€ 14.345	€ 23.911	€ 142	€ 14.313	€ 24.404	€ 144
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 19.314	€ 32.808	€ 196	€ 20.090	€ 33.487	€ 199	€ 20.045	€ 34.178	€ 202
Venlo	9,48%	€ 126.104	€ 214.211	€ 1.279	€ 131.171	€ 218.650	€ 1.298	€ 130.880	€ 223.158	€ 1.318
Venray	2,88%	€ 38.347	€ 65.140	€ 389	€ 39.888	€ 66.489	€ 395	€ 39.799	€ 67.860	€ 401
Voerendaal	1,01%	€ 13.384	€ 22.735	€ 136	€ 13.922	€ 23.206	€ 138	€ 13.891	€ 23.685	€ 140
Weert	4,01%	€ 53.292	€ 90.526	€ 540	€ 55.433	€ 92.402	€ 549	€ 55.310	€ 94.307	€ 557
TOTAAL	100%	€ 1.330.355	€ 2.259.849	€ 13.491	€ 1.383.810	€ 2.306.675	€ 13.694	€ 1.380.731	€ 2.354.237	€ 13.899

4.5.6 Eindresultaat 2023-2025

	2023	2024	2025	Totaal
Beek	€ 319.763	€ 324.136	€ 327.755	€ 971.654
Beekdaelen	€ 743.441	€ 753.448	€ 761.809	€ 2.258.698
Beesel	€ 226.437	€ 229.639	€ 232.236	€ 688.312
Bergen	€ 179.442	€ 182.057	€ 184.141	€ 545.639
Brunssum	€ 830.893	€ 841.433	€ 850.565	€ 2.522.892
Echt-Susteren	€ 718.655	€ 728.168	€ 736.197	€ 2.183.020
Eijsden-Margraten	€ 554.546	€ 562.057	€ 568.309	€ 1.684.913
Gennep	€ 407.123	€ 412.549	€ 417.111	€ 1.236.783
Gulpen-Wittem	€ 358.132	€ 362.895	€ 366.903	€ 1.087.931
Heerlen	€ 2.519.310	€ 2.551.125	€ 2.578.765	€ 7.649.201
Horst aan de Maas	€ 637.126	€ 645.985	€ 653.245	€ 1.936.356
Kerkrade	€ 1.689.144	€ 1.710.339	€ 1.728.826	€ 5.128.308
Landgraaf	€ 1.262.294	€ 1.278.367	€ 1.292.259	€ 3.832.920
Leudal	€ 594.053	€ 602.371	€ 609.160	€ 1.805.584
Maasgouw	€ 536.645	€ 543.778	€ 549.783	€ 1.630.206
Maastricht	€ 4.116.958	€ 4.168.670	€ 4.213.747	€ 12.499.375
Meerssen	€ 620.734	€ 628.634	€ 635.464	€ 1.884.833
Nederweert	€ 249.990	€ 253.591	€ 256.482	€ 760.063
Peel en Maas	€ 637.034	€ 645.924	€ 653.193	€ 1.936.150
Roerdalen	€ 322.728	€ 327.182	€ 330.848	€ 980.757
Roermond	€ 1.063.583	€ 1.078.570	€ 1.090.754	€ 3.232.907
Simpelveld	€ 205.271	€ 208.087	€ 210.414	€ 623.772
Sittard-Geleen	€ 2.420.787	€ 2.452.224	€ 2.479.070	€ 7.352.081
Stein	€ 382.315	€ 387.756	€ 392.153	€ 1.162.225
Vaals	€ 238.462	€ 241.708	€ 244.402	€ 724.573
Valkenburg aan de Geul	€ 468.113	€ 474.001	€ 479.129	€ 1.421.243
Venlo	€ 1.945.636	€ 1.972.972	€ 1.995.235	€ 5.913.844
Venray	€ 582.208	€ 590.427	€ 597.101	€ 1.769.736
Voerendaal	€ 245.671	€ 248.964	€ 251.723	€ 746.358
Weert	€ 674.279	€ 684.352	€ 692.266	€ 2.050.897
TOTAAL	€ 25.750.775	€ 26.091.407	€ 26.379.046	€ 78.221.228

4.5.7 Eindresultaat IV3

TABEL BEGROTING 2023

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo ver-voer 6.71 Maatwerk-dienstverlening 18+	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal 2023	Eindresultaat begroting 2023
Beek	1,41%	€ 282.056	€ 37.707	€ 319.763	€ 319.763
Beekdaelen	3,09%	€ 660.883	€ 82.558	€ 743.441	€ 743.441
Beesel	1,13%	€ 196.368	€ 30.070	€ 226.437	€ 226.437
Bergen	0,99%	€ 153.120	€ 26.322	€ 179.442	€ 179.442
Brunssum	2,68%	€ 759.270	€ 71.623	€ 830.893	€ 830.893
Echt-Susteren	2,80%	€ 644.018	€ 74.637	€ 718.655	€ 718.655
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 491.483	€ 63.064	€ 554.546	€ 554.546
Gennep	1,63%	€ 363.626	€ 43.497	€ 407.123	€ 407.123
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 320.230	€ 37.902	€ 358.132	€ 358.132
Heerlen	7,97%	€ 2.306.784	€ 212.526	€ 2.519.310	€ 2.519.310
Horst aan de Maas	2,99%	€ 557.284	€ 79.842	€ 637.126	€ 637.126
Kerkrade	5,18%	€ 1.551.025	€ 138.119	€ 1.689.144	€ 1.689.144
Landgraaf	4,15%	€ 1.151.585	€ 110.710	€ 1.262.294	€ 1.262.294
Leudal	2,86%	€ 517.749	€ 76.304	€ 594.053	€ 594.053
Maasgouw	2,13%	€ 479.954	€ 56.691	€ 536.645	€ 536.645
Maastricht	12,68%	€ 3.778.605	€ 338.353	€ 4.116.958	€ 4.116.958
Meerssen	2,04%	€ 566.429	€ 54.305	€ 620.734	€ 620.734
Nederweert	1,33%	€ 214.622	€ 35.368	€ 249.990	€ 249.990
Peel en Maas	3,03%	€ 556.170	€ 80.864	€ 637.034	€ 637.034
Roerdalen	1,48%	€ 283.364	€ 39.364	€ 322.728	€ 322.728
Roermond	5,23%	€ 923.934	€ 139.648	€ 1.063.583	€ 1.063.583
Simpelveld	0,92%	€ 180.751	€ 24.520	€ 205.271	€ 205.271
Sittard-Geleen	8,70%	€ 2.188.787	€ 232.000	€ 2.420.787	€ 2.420.787
Stein	1,95%	€ 330.406	€ 51.910	€ 382.315	€ 382.315
Vaals	1,04%	€ 210.808	€ 27.654	€ 238.462	€ 238.462
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 429.384	€ 38.729	€ 468.113	€ 468.113
Venlo	9,48%	€ 1.692.759	€ 252.878	€ 1.945.636	€ 1.945.636
Venray	2,88%	€ 505.311	€ 76.898	€ 582.208	€ 582.208
Voerendaal	1,01%	€ 218.832	€ 26.839	€ 245.671	€ 245.671
Weert	4,01%	€ 567.412	€ 106.867	€ 674.279	€ 674.279
TOTAAL	100%	€ 23.083.009	€ 2.667.767	**€ 25.750.775**	**€ 25.750.775**

TABEL BEGROTING 2024

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo ver-voer 6.71 Maatwerk-dienstverlening 18+	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal 2024	Eindresultaat begroting 2024
Beek	1,41%	€ 285.259	€ 38.877	€ 324.136	€ 324.136
Beekdaelen	3,09%	€ 668.329	€ 85.118	€ 753.448	€ 753.448
Beesel	1,13%	€ 198.637	€ 31.002	€ 229.639	€ 229.639
Bergen	0,99%	€ 154.918	€ 27.138	€ 182.057	€ 182.057
Brunssum	2,68%	€ 767.589	€ 73.844	€ 841.433	€ 841.433
Echt-Susteren	2,80%	€ 651.215	€ 76.952	€ 728.168	€ 728.168
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 497.037	€ 65.020	€ 562.057	€ 562.057
Gennep	1,63%	€ 367.703	€ 44.846	€ 412.549	€ 412.549
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 323.817	€ 39.078	€ 362.895	€ 362.895
Heerlen	7,97%	€ 2.332.008	€ 219.117	€ 2.551.125	€ 2.551.125
Horst aan de Maas	2,99%	€ 563.667	€ 82.318	€ 645.985	€ 645.985
Kerkrade	5,18%	€ 1.567.936	€ 142.402	€ 1.710.339	€ 1.710.339
Landgraaf	4,15%	€ 1.164.223	€ 114.143	€ 1.278.367	€ 1.278.367
Leudal	2,86%	€ 523.701	€ 78.671	€ 602.371	€ 602.371
Maasgouw	2,13%	€ 485.328	€ 58.449	€ 543.778	€ 543.778
Maastricht	12,68%	€ 3.819.824	€ 348.847	€ 4.168.670	€ 4.168.670
Meerssen	2,04%	€ 572.644	€ 55.990	€ 628.634	€ 628.634
Nederweert	1,33%	€ 217.127	€ 36.465	€ 253.591	€ 253.591
Peel en Maas	3,03%	€ 562.552	€ 83.372	€ 645.924	€ 645.924
Roerdalen	1,48%	€ 286.597	€ 40.585	€ 327.182	€ 327.182
Roermond	5,23%	€ 934.590	€ 143.979	€ 1.078.570	€ 1.078.570
Simpelveld	0,92%	€ 182.807	€ 25.280	€ 208.087	€ 208.087
Sittard-Geleen	8,70%	€ 2.213.028	€ 239.195	€ 2.452.224	€ 2.452.224
Stein	1,95%	€ 334.236	€ 53.520	€ 387.756	€ 387.756
Vaals	1,04%	€ 213.196	€ 28.512	€ 241.708	€ 241.708
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 434.070	€ 39.931	€ 474.001	€ 474.001
Venlo	9,48%	€ 1.712.252	€ 260.720	€ 1.972.972	€ 1.972.972
Venray	2,88%	€ 511.144	€ 79.283	€ 590.427	€ 590.427
Voerendaal	1,01%	€ 221.293	€ 27.671	€ 248.964	€ 248.964
Weert	4,01%	€ 574.171	€ 110.181	€ 684.352	€ 684.352
TOTAAL	100%	€ 23.340.902	€ 2.750.506	**€ 26.091.407**	**€ 26.091.407**

TABEL BEGROTING 2025

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo vervoer 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Programma Wmo vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal 2025	Eindresultaat begroting 2025
Beek	1,41%	€ 288.254	€ 39.501	€ 327.755	€ 327.755
Beekdaelen	3,09%	€ 675.324	€ 86.486	€ 761.809	€ 761.809
Beesel	1,13%	€ 200.736	€ 31.500	€ 232.236	€ 232.236
Bergen	0,99%	€ 156.567	€ 27.574	€ 184.141	€ 184.141
Brunssum	2,68%	€ 775.535	€ 75.031	€ 850.565	€ 850.565
Echt-Susteren	2,80%	€ 658.008	€ 78.188	€ 736.197	€ 736.197
Eijsden-Margraten	2,36%	€ 502.245	€ 66.064	€ 568.309	€ 568.309
Gennep	1,63%	€ 371.544	€ 45.566	€ 417.111	€ 417.111
Gulpen-Wittem	1,42%	€ 327.198	€ 39.706	€ 366.903	€ 366.903
Heerlen	7,97%	€ 2.356.129	€ 222.637	€ 2.578.765	€ 2.578.765
Horst aan de Maas	2,99%	€ 569.604	€ 83.640	€ 653.245	€ 653.245
Kerkrade	5,18%	€ 1.584.136	€ 144.690	€ 1.728.826	€ 1.728.826
Landgraaf	4,15%	€ 1.176.283	€ 115.977	€ 1.292.259	€ 1.292.259
Leudal	2,86%	€ 529.225	€ 79.934	€ 609.160	€ 609.160
Maasgouw	2,13%	€ 490.395	€ 59.388	€ 549.783	€ 549.783
Maastricht	12,68%	€ 3.859.296	€ 354.451	€ 4.213.747	€ 4.213.747
Meerssen	2,04%	€ 578.575	€ 56.889	€ 635.464	€ 635.464
Nederweert	1,33%	€ 219.431	€ 37.050	€ 256.482	€ 256.482
Peel en Maas	3,03%	€ 568.482	€ 84.711	€ 653.193	€ 653.193
Roerdalen	1,48%	€ 289.611	€ 41.237	€ 330.848	€ 330.848
Roermond	5,23%	€ 944.462	€ 146.292	€ 1.090.754	€ 1.090.754
Simpelveld	0,92%	€ 184.728	€ 25.686	€ 210.414	€ 210.414
Sittard-Geleen	8,70%	€ 2.236.032	€ 243.038	€ 2.479.070	€ 2.479.070
Stein	1,95%	€ 337.774	€ 54.379	€ 392.153	€ 392.153
Vaals	1,04%	€ 215.433	€ 28.970	€ 244.402	€ 244.402
Valkenburg aan de Geul	1,45%	€ 438.557	€ 40.572	€ 479.129	€ 479.129
Venlo	9,48%	€ 1.730.326	€ 264.909	€ 1.995.235	€ 1.995.235
Venray	2,88%	€ 516.545	€ 80.556	€ 597.101	€ 597.101
Voerendaal	1,01%	€ 223.607	€ 28.116	€ 251.723	€ 251.723
Weert	4,01%	€ 580.315	€ 111.951	€ 692.266	€ 692.266
TOTAAL	100%	€ 23.584.355	€ 2.794.691	**€ 26.379.046**	**€ 26.379.046**

4.5.8 Rekening per programma 2023-2025

TABEL PROGRAMMA IV3 2023

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ -	€ 23.083.009	€ 23.083.009
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ -	€ 13.491	€ 13.491
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 23.146.500	€ -	€ -23.146.500
Overhead			
0.4 Overhead	€ 2.604.275	€ 2.604.275	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Saldo van baten en lasten	€ 25.750.775	€ 25.750.775	€ -0
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 25.750.775	€ 25.750.775	€ -0

TABEL PROGRAMMA IV3 2024

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ -	€ 23.340.902	€ 23.340.902
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ -	€ 13.694	€ 13.694
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 23.404.595	€ -	€ -23.404.595
Overhead			
0.4 Overhead	€ 2.686.812	€ 2.686.812	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Saldo van baten en lasten	€ 26.091.407	€ 26.091.407	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 26.091.407	€ 26.091.407	€ -

TABEL PROGRAMMA IV3 2025

Programma Wmo-vervoer	Baten	Lasten	Saldo
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ -	€ 23.584.355	€ 23.584.355
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	€ -	€ 13.899	€ 13.899
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 23.648.254	€ -	€ -23.648.254
Overhead			
0.4 Overhead	€ 2.730.792	€ 2.730.792	€ -
Onvoorzien			
0.8 Overige baten en lasten	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Saldo van baten en lasten	€ 26.379.046	€ 26.379.046	€ -
Toevoegingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen aan de reserves	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 26.379.046	€ 26.379.046	€ -

5

BIJLAGEN

5. Bijlagen

5.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

TABEL STAAT VAN GEACTIVEERDE KAPITAALUITGAVEN 2022

Alle bedragen in €	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingsw) aan het begin v h dienstjr.	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschr. of afl.) in het dienstjaar	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffingsw) aan het einde van het dienstjaar	% of andere maatstaf van afschrijving	Totaal van de afschrijving / aflossing op de kapitaaluitgaven aan het begin van het dienstjaar	(Extra) afschrijvingen van het kapitaaluitgaven in het dienstjaar	(Extra) aflossingen op kapitaalverstrekking in het dienstjaar	Boekwaarde aan het begin van het dienstjaar	Boekwaarde aan het einde van het dienstjaar
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	207.245	-	-	207.245	10,00%	84.644	20.725	-	122.601	101.876
Hardware	109.758	-	-	109.758	33,33%	98.370	11.388	-	11.388	0
Inrichting en verbouwing	109.946	-	-	109.946	4,00%	17.316	4.398	-	92.630	88.232
Technische installaties	81.746	-	-	81.746	6,67%	21.810	5.452	-	59.936	54.483
Software	65.248	-	-	65.248	10,00%	19.174	6.525	-	46.074	39.549
Totaal Wmo-vervoer	573.942	-	-	573.942		241.314	48.487	-	332.628	284.141
Totaal-generaal	573.942	-	-	573.942		241.314	48.487	-	332.628	284.141

TABEL STAAT VAN GEACTIVEERDE KAPITAALUITGAVEN 2023-2025

Alle bedragen in €	Boekwaarde aan het einde v h dienstjr.	Boekwaarde aan het einde v h dienstjr.	Boekwaarde aan het einde v h dienstjr.
Programma Wmo-vervoer	2023	2024	2025
Inventaris	81.152	60.427	39.703
Hardware	-	-	-
Inrichting en verbouwing	83.834	79.437	75.039
Technische installaties	49.031	43.578	38.126
Software	33.024	26.499	19.975
Totaal Wmo-vervoer	247.041	209.942	172.842
Totaal-generaal	247.041	209.942	172.842

5.2 Staat van reserves

TABEL STAAT VAN RESERVES 2022

Naam Reserve Alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Vermeerderingen wegens bijboeking vd rente	Overige vermeerderingen	Verminderingen van de reserve	Saldo einde van het dienstjaar	Bestemming van het resultaat tussentijds via begr.wijz.	Bestemming van het resultaat 2022	Reserves na bestemming ultimo 2022
Reserves								
Algemene reserve	532.000	-	-	-	532.000	-	-	532.000
Bestemmingsreserve personeel	14.076	-	-	-	14.076	-	-	14.076
Bestemming ICT	41.988	-	-	6.125	35.863	-	-	35.863
Totaal Reserves	588.064	-	-	6.125	581.939	-	-	581.939

TABEL STAAT VAN RESERVES 2023-2025

Alle bedragen in €	Reserves na bestemming ultimo 2023	Reserves na bestemming ultimo 2024	Reserves na bestemming ultimo 2025
Reserves			
Algemene reserve	532.000	532.000	532.000
Bestemmingsreserve personeel	14.076	14.076	14.076
Bestemming ICT	29.738	23.613	17.488
Totaal algemene reserves	575.814	569.689	563.564

5.3 Opbouw algemene reserve

Op 24 oktober 2018 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de herziene nota 'Reserves, voorzieningen en risicomanagement'.

De nieuw ingeschatte risico's van de GR Omnibuzz zijn als volgt bepaald:

1 Verminderd draagvlak en/of draagkracht bij gemeenten voor de missie en visie van Omnibuzz

Het risico dat door politieke verschuiving (verkiezingen) of een algemene verandering in het politieke klimaat gemeenten niet meer achter de missie en visie van Omnibuzz staan of over onvoldoende middelen beschikken om deze te realiseren. Dit kan met name invloed hebben op de eventuele instroom van additionele vormen van doelgroepenvervoer.

Met de reactie van Omnibuzz op de evaluatie van de GR Omnibuzz wordt getracht om een kaderdocument vast te stellen, waarin de gezamenlijke missie en de visie van Omnibuzz en de deelnemende gemeenten worden bevestigd. Dit document kan als overdrachtsdocument aan nieuwe bestuurder worden aangeboden.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
1.000.000	40%	400.000

2 Plotselinge wijzigingen in vervoersvolume ten gevolge van externe ontwikkeling

Het risico dat door wijzigingen die Omnibuzz zelf niet in de hand heeft er onvoorziene fluctuaties ontstaan in de volumes van met name het Wmo-doelgroepenvervoer.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
200.000	60%	120.000

3 Economische kwetsbaarheid taxibedrijven

Het risico dat een van de vervoersbedrijven die als leverancier van Omnibuzz optreedt failliet gaat waardoor de continuïteit van het vervoer in het gedrang komt.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
500.000	80%	400.000

4 Gebrek aan kennis omtrent nieuwe activiteiten, processen en/of projecten

Het risico dat er bij Omnibuzz te weinig kennis aanwezig is over de nieuwe activiteiten zoals bijvoorbeeld Wmo-BG, leerlingenvervoer en jeugd en de hiermee verbonden processen.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
100.000	60%	60.000

5 Regie en planning

Het risico dat door onvoldoende kennis of door externe invloeden systemen niet of onvoldoende functioneren waardoor processen stagneren.

Risico	Kans	Benodigde Weerstandcapaciteit
820.000	40%	328.000

Totaal benodigde weerstandcapaciteit	1.308.000

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER
omnibuzz
120
KS-780-V

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige andere
manier, zonder voorafgaande schrifte-
lijke toestemming van Omnibuzz.

V1.00 - 202104

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Jaarverslag 2020

Inhoud

1. Voorwoord 3
2. Omnibuzz 6
3. Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren 10
4. Efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer 12
5. Omnibuzz als slimme organisatie 14
6. Omnibuzz-vervoer in tijden van crisis (COVID-19) 20
7. Overlegstructuren 30
8. Beheersmaatregelen 36
9. Personeel 38
10. Communicatie 40
11. Programmaverantwoording 44

11.1 De programmarekening 44
11.2 Eerste begrotingswijziging 2020-1 48
11.3 Verplichte paragrafen 52
11.4 Weerstandsvermogen en risicomanagement 52
11.5 Risicomanagement 52
11.6 Financiering 55
11.7 Bedrijfsvoering 58

12. Balans 60

12.1 Toelichting op de balans 61
12.2 Niet uit de balans blijkende verplichtingen 64
12.3 WNT-verantwoording 2020 Omnibuzz 65

13. De programmarekening 70

13.1 Algemeen 70
13.2 Toelichting op de rekening 72
13.3 Toelichting lasten 73
13.4 Toelichting baten 74
13.5 Toelichting algemene dekkingsmiddelen 75

14. Overige gegevens 78

14.1 Voorstel resultaatbestemming 2020 78
14.2 Bestemmingsreserve 'Personeel' (oud-Omnibuzz gemeenten) 78

15. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 80

16. Bijlagen 86

16.1 Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten 86
16.2 Bijlage 2: Gerealiseerde versus gebudgetteerde zones 94
16.3 Bijlage 3: Saldo kosten en opbrengsten COVID-19 98

Vormgeving: bartistiek Design
Foto's: De Fotovakvrouw

1. Voorwoord

Bijgevoegd treft u het jaarverslag 2020 aan met als onderdeel hiervan de jaarrekening 2020.

Het zal niemand verbazen als wij constateren dat 2020 een raar jaar is geweest door de wereldwijde pandemie. Het vervoer is – qua volume – volledig onderuitgegaan met als absolute dieptepunt zondag 29 maart 2020 met 'slechts' 153 ritten (voor een dergelijke zondag zijn dat normaal gesproken circa 2750 ritten).

Desalniettemin kunnen wij vaststellen dat wij onze rol goed hebben vervuld. Ondanks de pandemie en de vele zorgen die dit met zich heeft meegebracht, is vanaf de eerste dag geanticipeerd op wat zou gaan komen. Vrijwel direct is er door een van de taxibedrijven gezocht naar een oplossing om het vervoer zo veilig mogelijk te laten plaatsvinden. Het inbouwen van plexiglas cabines in een aantal taxi's (als eerste in Nederland) heeft ervoor gezorgd dat klanten en chauffeurs veilig vervoerd kunnen worden, met name naar huisartsenposten en coronahotels.

In de periode die volgt, is geenszins sprake van verveling door het geringe vervoer. Het invoeren van en communiceren over de telkens wisselende richtlijnen is enerverend en vergt veel van de organisatie. Niet alleen de klanten moeten op de hoogte gehouden worden, ook de gemeenten, de taxibedrijven, de eigen medewerkers en het cliëntenpanel.

Daarnaast moet met grote spoed de afschaffing van het contante geldverkeer (dit mag niet meer als gevolg van de richtlijnen) georganiseerd worden. Op dat moment merken wij wat voor een professioneel callcenter wij hebben. In plaats van dat de klanten ons bellen, bellen wij hen om dit uit te leggen en verzamelen de gegevens voor het inregelen van het betalingsverkeer. Dit zijn er honderden per dag. Voor de medewerkers zinvol en leuk werk en ook leuk voor onze klanten voor wie dit telefoontje een welkome afwisseling is omdat wij meteen een praatje met ze maken en vragen hoe het met ze gaat.

Ook het inregelen van de landelijke afspraken ter borging van de continuïteit blijkt geen makkelijke opgave. Zorgvuldigheid is geboden. Er wordt publiek geld verstrekt zonder dat een prestatie geleverd wordt. Alle afspraken die wij hebben zorgen ervoor dat er niet alleen nu, maar ook als wij ergens in 2021 aan het einde van de tunnel zijn, een goed netwerk van taxibedrijven klaarstaat die klanten (weer kunnen) vervoeren en laten participeren in de maatschappij.

Voor onze taxibedrijven zijn het moeilijke tijden. Los van het sterk verminderde aanbod, zijn er ook veel extra beperkingen waarmee rekening moet worden gehouden. De klant heeft hier niets van gemerkt. Vrijwel alle ritten worden op tijd uitgevoerd en er is – gegeven de omstandigheden – ruimschoots aan de gestelde eisen in het contract voldaan. Het aantal klachten is minimaal en voor een deel ook – COVID-19 gerelateerd. Een gedeelte van deze klachten heeft betrekking op de discussie die onze doelgroep voert over het wel/niet dragen van een mondkapje of afstand houden.

Als complicerende factor werken vrijwel alle medewerkers vanuit thuis. En ook dat is, na wat regel – en instructiewerk, zeer goed verlopen. De klanten hebben niet gemerkt dat het personeel vanuit thuis werkt. De flexibiliteit van de medewerkers is iets om trots op te zijn. Zonder te morren heeft iedereen vanuit zijn/haar thuiskantoor het werk opgepakt en goed uitgevoerd.

Financieel gezien heeft de pandemie ertoe geleid dat er fors minder vervoer is uitgevoerd. Hierdoor en door de

omvang van de steunmaatregelen vallen de vervoerskosten lager uit. Ook intern heeft Omnibuzz, daar waar mogelijk, zoveel mogelijk bespaard, rekening houdend met alle extra verplichtingen (gezondheidscheck, extra vragen en dergelijke). Hierdoor blijft de jaarrekening binnen de begroting.

Ondanks de pandemie en alle problemen die hiermee samenhangen, heeft Omnibuzz haar rol uitstekend uitgevoerd. Er is goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar vervoer aangeboden in 2020. De continuïteit voor later is gewaarborgd zodat Omnibuzz haar rol als maatschappelijk verbinder op vervoersgebied in de toekomst kan uitvoeren.

U gaat hierna het jaarverslag 2020 lezen. Dit jaarverslag vindt u ook op www.omnibuzz.nl. Wij nodigen u van harte uit om een kijkje te nemen op www.omnibuzz.nl, via de link op de homepage naar het online.

Met vriendelijke groet,

Mr. G.M.F. Vreuls
Directeur

M. Smitsmans – Burhenne
Voorzitter algemeen bestuur Omnibuzz

2

OVER OMNIBUZZ

2. Omnibuzz

Omnibuzz is een Gemeenschappelijke Regeling die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) voor 30 Limburgse gemeenten. De bijna 40.000 klanten zijn inwoners van gemeenten die een indicatie voor ons vervoer hebben gekregen. De dienstverlening is gericht op optimalisatie van het vervoer voor zowel de reizigers als de deelnemende gemeenten.

KERNWAARDEN

Omnibuzz heeft in haar bedrijfsplan een aantal kernwaarden geformuleerd:

- Klantgericht en betrouwbaar.
- Kostenefficiënt en duurzaam.
- Innovatief en flexibel.
- Kwaliteit en deskundigheid.
- Integriteit.

MISSIE

Onze missie luidt:

> “Goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later.”

Uit onze missie blijkt een sterke focus op duurzaam en kwalitatief hoogwaardig vervoer. Door dit slim te doen, doen we dit binnen de gestelde kaders van de gemeenten. Omnibuzz wil voortdurend verbeteren en nieuwe concepten ontwikkelen om de uitdagingen in het vervoer aan te kunnen gaan. Zo borgen wij enerzijds de kwaliteit voor de reizigers en anderzijds houden wij het vervoer beheersbaar voor de deelnemende gemeenten.

Dankzij ons vervoer kunnen onze klanten deelnemen aan het sociale leven en maatschappelijke activiteiten. Hiervoor zetten wij in op efficiënt vervoer en de eigen kracht van onze klanten. De uitdaging is om dit zodanig in te vullen dat vervoer op lange termijn de noodzakelijke verbinding kan blijven bieden tussen klanten en activiteiten.

Het doel van Omnibuzz is om de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer te bieden. Omnibuzz zorgt dat klanten – ook diegenen die daarbij ondersteuning nodig hebben – optimaal gebruik kunnen maken van het vervoer en daardoor kunnen blijven participeren. Wij gaan uit van drie belangrijke pijlers:

1. Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren.
2. Het efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer.
3. Omnibuzz als slimme organisatie.

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER
omnibuzz

3

PIJLER I

HET KANTELEN VAN VERVOER EN HET GEBRUIK VAN OV STIMULEREN

3. Het kantelen van vervoer en het gebruik van OV stimuleren

PIJLER I
Om de kanteling en het gebruik van openbaar vervoer (OV) te stimuleren, heeft Omnibuzz een aantal zaken geïnitieerd.

DE VOOR ELKAAR PAS
Sinds 2017 biedt Omnibuzz, in samenwerking met Arriva, aan klanten de Voor Elkaar Pas (VEP) aan. De VEP is een innovatief concept en uniek in heel Nederland omdat het twee vervoersvormen (OV en Collectief Vraagafhankelijk Vervoer) op één en dezelfde vervoerspas combineert. Dit product verlaagt de drempel om gebruik te maken van het OV. Eind 2020 heeft 25% van onze klanten een VEP. Daarvan heeft 85% ook een begeleiderspas. Deze begeleider kan gratis met de VEP-klant meereizen in het OV van Arriva in Limburg. Het percentage bevindt zich sinds de start rond de 25%.

WWW.IKWILVERVOER.NL
Omnibuzz biedt overzichtelijke reisinformatie aan via www.ikwilvervoer.nl, een website waar algemene reisinformatie over OV en doelgroepenvervoer wordt gecombineerd met informatie over (lokaal) alternatief vervoer en maatwerkvarianten. Elke gemeente heeft een eigen pagina die is toegespitst op de lokale situatie.

ONTWIKKELTAFEL OPENBAAR VERVOER
Een goed dekkend OV-netwerk is een belangrijke voorwaarde om te komen tot optimalisatie van deze ambitie. De gemiddelde afstand tot de dichtstbijzijnde OV-halte in de huidige OV-concessie is groter dan voorheen. Deze ontwikkeling kan gevolgen hebben voor het vervoer met Omnibuzz. Vanuit die gedachte overlegt Omnibuzz – in opdracht van het bestuur – met de Provincie Limburg en de uitvoerend vervoerder Arriva. De intentie is om in 2021 deze ambities waar te maken op basis van gezamenlijke projecten binnen het Ontwikkelplan OV die bijdragen aan de toeleiding van onze klanten naar het openbaar vervoer.

De gevolgen van COVID-19 lijken de drempel voor OV-gebruik overigens te verhogen en compliceren dus de toeleiding naar OV. Waarschijnlijk heeft dit als reden dat een gesloten systeem zoals Omnibuzz voor kwetsbare klanten meer comfort en veiligheid biedt dan reizen met een open systeem als OV.

4

PIJLER II

EFFICIËNTER ORGANISEREN VAN DOELGROEPEN-VERVOER

4. Efficiënter organiseren van doelgroepenvervoer

PIJLER II
Omnibuzz verzorgt het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV) voor de gemeenten en doet dit zo goed en efficiënt mogelijk. Doordat Omnibuzz is ingericht als mobiliteitscentrale behoren combinaties met ander vervoer in de toekomst ook tot de mogelijkheid.

AANBESTEDING COLLECTIEF VRAAGAFHANKELIJK VERVOER (CVV)
De huidige vervoercontracten lopen van 1 januari 2020 met een looptijd van vijf jaar (met mogelijkheid tot verlenging van 3 jaar). De bedrijven die het Omnibuzz-vervoer uitvoeren zijn:

- Taxi Nelissen: Regio Maastricht.
- Taxi Van Loo: Regio Heuvelland.
- Taxi Hanneman: Regio Parkstad en Westelijke Mijnstreek (twee percelen).
- Personenvervoer Midden-Limburg: Regio Roermond.
- Taxi Van Driel: Regio Weert en Venray/Noord-Limburg (twee percelen).
- Taxi De Leeuw: Regio Venlo en Peel en Maas.

Omnibuzz kan de overeenkomsten maximaal driemaal met een jaar verlengen. Door de lange looptijd kunnen vervoerders investeren in personeel en in duurzamere voertuigen. Dit zorgt voor continuïteit van de onderneming, kwaliteit van vervoer en verduurzaming middels een gezond ingroeimodel met jaarlijks meer elektrische voertuigen en laadpunten. Hiermee voldoen wij aan het bestuursakkoord, waarin de gemeenten afspraken dat het Omnibuzz-vervoer vanaf 2025 volledig zero emissie zal zijn.

Binnen de huidige uitvoering geeft Omnibuzz invulling aan de regiefunctie door toepassing van vraagspreiding, groepsritten, passend gebruik van vervoerspecificaties, eerder boeken om efficiënter te plannen, een aannamestop bij het bereiken van de maximale capaciteit etc. Bovendien biedt het bestek ruimte voor verschillende scenario's van instroom van ander vervoer.

ANDER DOELGROEPENVERVOER
In 2016 heeft de (gemeentelijke) stuurgroep Doelgroepenvervoer Limburg voorgesteld een samenwerking te realiseren die op termijn al het gemeentelijk doelgroepenvervoer omvat. Hiervoor is Omnibuzz ingericht als een gemeentelijke mobiliteitscentrale. Het idee van de mobiliteitscentrale is gebaseerd op het zo effectief mogelijk inzetten van de beschikbare vervoermiddelen om alle klanten conform de gestelde voorwaarden te kunnen vervoeren. Om hier nadere invulling aan te geven zijn in 2017 drie gemeentelijke werkgroepen van start gegaan.

Vanwege onduidelijkheid over volumeomvang, uitvoeringskaders, kwaliteitsnormen en financiële gevolgen concluderen de drie werkgroepen dat het nog niet verstandig is om andere vervoerssoorten direct en Limburg breed te laten instromen bij Omnibuzz. De uitgebrachte adviezen van de werkgroepen zijn verwerkt in de actualisatie van het bedrijfsplan van Omnibuzz (2019).

Als stip op de horizon blijft het centraal uitvoeren en regisseren van meerdere vormen van doelgroepenvervoer, maar dan via kleinschalige, stapsgewijze instroom, waarbij individuele gemeenten aangeven of, wanneer, hoe en welke omvang van ander vervoer ze willen laten instromen. Onder voorwaarden kan dit voor een deel binnen de lopende contracten voor Omnibuzz-vervoer, waardoor geen nieuwe aanbesteding noodzakelijk is. Dit biedt mogelijkheden voor (individuele) gemeenten om zorgvervoer via Omnibuzz te laten uitvoeren. In dit kader lopen momenteel diverse gesprekken met (groepen) gemeenten over de uitvoering van ander doelgroepenvervoer.

Voorlopig zal Omnibuzz echter geen activiteiten uitvoeren die gericht zijn op grootschalige instroom. Deze geleidelijke aanpak creëert duidelijkheid in de bedrijfsvoering van Omnibuzz; wij kunnen ons beter focussen op de daadwerkelijk overgedragen taken en het opgedragen vervoer.

5

PIJLER III

OMNIBUZZ ALS SLIMME ORGANISATIE

5. Omnibuzz als slimme organisatie

PIJLER III
Om het totale vervoer beheersbaar te houden en gemeenten optimaal te ondersteunen en adviseren, investeren wij in onze eigen organisatie.

DIENSTVERLENING GEMEENTEN

Informeren gemeenten en relatiebeheer

Omnibuzz streeft naar optimale transparantie en tracht het draagvlak voor belangrijke onderwerpen te vergroten. Alle deelnemende gemeenten ontvangen maandelijks een managementrapportage met alle relevante cijfers op gemeenteniveau, inclusief de ontwikkeling van het vervoer ten opzichte van de begroting. Bovendien informeert Omnibuzz de gemeenten driemaal per jaar via voortgangsrapportage. Hierin worden ook de kostenontwikkelingen op de overige posten ten opzichte van de begroting weergegeven. Hierdoor zijn gemeenten gedurende het hele jaar in staat om bij te sturen. Aanvullend informeren wij bestuurders periodiek middels bestuur informatiebrieven over de actuele stand van zaken van belangrijke onderwerpen. Zij kunnen dan de gemeenteraad informeren.

Omnibuzz stelt ieder jaar een jaarplan op waarin de taken van Omnibuzz gedetailleerd zijn vastgelegd. Dit plan dient als kompas voor de interne bedrijfsvoering en geeft alle deelnemende gemeenten een concreet beeld van alle onderwerpen waarmee Omnibuzz bezig is of geconfronteerd wordt.

Evaluatie Omnibuzz

Eind 2020 is de GR Omnibuzz geëvalueerd. Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 16 december kennisgenomen van een toelichting op de rapportage 'Evaluatie gemeenschappelijke regeling Omnibuzz' van adviesbureau KokxDeVoogd. Omnibuzz zal, op basis van de opmerkingen, de reacties van de bestuurders en de aanbevelingen, een advies opstellen. In april 2021 is een extra vergadering van het algemeen bestuur ingelast om het vervolg te bespreken.

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz

Als gevolg van een gemeentelijke herindeling en een aantal andere ontwikkelingen, zoals de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (Wnra), heeft Omnibuzz de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz (GR) moeten aanpassen. Het voorstel is vanaf eind 2019 in alle gemeenten voor besluitvorming voorgelegd. In december 2020 is dit traject afgerond, waarna de wijziging officieel is gepubliceerd.

ONDERZOEK EN KENNISONTWIKKELING TER ONDERSTEUNING VAN DEELNEMENDE GEMEENTEN

Omnibuzz fungeert als kennispartner voor gemeenten. Wij maken daarbij gebruik van onze vervoersdata en opgedane kennis. Doel daarvan is het borgen van toekomstbestendig, kwalitatief doelgroepenvervoer voor zowel de klant als de gemeenten. Tevens vormen deze vervoersdata en kennis de basis voor onze rapportage-instrumenten, die wij gebruiken om ontwikkelingen in vervoer sneller en concreter inzichtelijk te maken, te monitoren en te signaleren.

In 2019 heeft het algemeen bestuur ingestemd met het plan om in 2020-2021 een nieuwe afrekensystematiek te ontwikkelen. Door de impact van COVID-19 is deze uitwerking in 2020 grotendeels stil komen te liggen. In het voorjaar van 2021 zal Omnibuzz dit weer oppakken.

Wij hechten waarde aan data-analyse zodat wij de kwaliteit en de efficiëntie van het vervoer kunnen optimaliseren en de adviesfunctie richting gemeenten goed kunnen invullen. In 2020 is de nieuwe functie data-analist intern ingevuld. Er is een aantal rapportagefuncties ontwikkeld voor het contractbeheer en kostenbeheersing. Tevens is

er een traject opgezet met studenten van verschillende onderwijsinstellingen die ideeën voor de specifieke situatie van Omnibuzz hebben ontwikkeld. Deze ideeën kunnen leiden tot nieuwe ideeën voor het beheersbaar houden van vervoer. Op dit moment is de functie weer vacant en ligt dit traject stil. Zodra een nieuwe data-analist is geworven, pakken wij dit traject weer op.

Groeiende zorgzwaarte, verward gedrag en dementie

Sinds 2019 hebben gemeenten een verplichting in de signalering van verward gedrag. Ter ondersteuning van deze opgave heeft Omnibuzz passend beleid ontwikkeld voor deze doelgroep (waaronder dementie) die gebruik maakt van ons vervoer. Doel is het benutten van deze signalen voor het vormgeven van een volledig passend zorgaanbod.

De problematiek van beperkte zelfregie uit zich onder meer tijdens contactmomenten met klanten. Bij de klantenservice en met name ritreservering leidt dit tot langere beltijden. Het vergt meer capaciteit en afstemming tussen gemeenten (consulenten), vervoerders en Omnibuzz om deze kwetsbare klanten goed te ondersteunen. Daarom hebben chauffeurs en medewerkers van Omnibuzz een onlinetraining ‘Goed omgaan met dementie’ gevolgd, waarin zij signalen leren herkennen. Een aantal medewerkers krijgt praktijktraining, zodat de kennis intern kan worden doorgegeven en geborgd. Omnibuzz werkt intern met een meldpunt voor vervoerders en medewerkers. Hierin bundelen wij de signalen en vertalen deze, waar nodig, naar een advies voor gemeenten. In oktober 2020 zijn onze inspanningen op dit vlak beloond met het certificaat ‘Samen dementievriendelijk’, een initiatief van Alzheimer Nederland, pensioenuitvoeringsorganisatie PGGM en het ministerie van VWS. Op deze wijze zetten wij onze intenties dat wij graag bijdragen aan een dementievriendelijke samenleving kracht bij.

Gewijzigde Code Veilig Vervoer Rolstoelinzittenden (VVR)

De overgangstermijn voor de aanscherping van de landelijke richtlijn ‘Code Veilig Vervoer Rolstoelgebruikers’ (Code VVR) is wederom uitgesteld (nu tot 31 december 2021). In het overleg komt men moeilijk tot een inhoudelijke oplossing die voor alle partijen werkbaar is. Naar aanleiding hiervan heeft Omnibuzz besloten niet meer actief deel te nemen in dit overleg. Wij worden wel op de hoogte gehouden over de voortgang en zullen gemeenten blijven informeren.

KENNISUITWISSELING EN EXTERNE FOCUS

Door investeren in kennis en relaties neemt de inhoudelijke expertise over het vervoer binnen Omnibuzz toe. Partijen en samenwerkingsverbanden uit Nederland benaderen ons regelmatig voor advies en ondersteuning. Aan de andere kant zoeken wij zelf steeds vaker proactief (landelijke) sparringpartners op, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, elektrisch rijden en laadinfrastructuur.

De gemeenten plukken uiteindelijk de vruchten van deze externe oriëntatie. Soms in financiële zin, bijvoorbeeld door de afspraken met de vervoerders over de NEA-index 2020, maar meer nog in situaties waarin flexibiliteit gevraagd wordt. Het jaar 2020 is door de uitbraak van COVID-19 een jaar waarin dit van Omnibuzz gevraagd wordt. Door het bestaand netwerk te benutten kan Omnibuzz invloed uitoefenen op de landelijke richtlijnen en protocollen voor de uitvoering van het vervoer en de financiële continuïteit. Via deze weg hebben wij bijgedragen aan het beperken van de gevolgen van deze crisis voor klanten, gemeenten en vervoerders én een toekomstbestendig vervoerssysteem op langere termijn. In een volgend hoofdstuk volgt een kort overzicht van de activiteiten die hieruit zijn voortgekomen.

INTERNE BEDRIJFSVOERING

Doorontwikkeling klantportaal ‘Mijn Omnibuzz’ en digitoegankelijkheid

Het klantportaal waar klanten zelf hun ritten kunnen boeken is in december 2019 ‘live’ gegaan. Door de terugval in vervoer en de beperkingen om informatiebijeenkomsten te organiseren, is het gebruik van het klantportaal in 2020

nauwelijks toegenomen. De tijd is benut om verbeteringen in het klantportaal door te voeren en dit toekomstbestendig te maken. Het huidig klantportaal is al goed afgestemd op de specifieke situatie en behoeften van Omnibuzz, maar voldoet niet aan de eisen voor digitale toegankelijkheid. Hierover leest u meer in het hoofdstuk 'Communicatie'.

Parallel is daarom gestart met de ontwikkeling van de 'Mijn Omnibuzz' omgeving (MO). Het huidig klantportaal zal in een latere fase in MO worden geïntegreerd. Het einddoel is een volwaardig portaal, waarin klanten:

- Ritten kunnen boeken, wijzigen en inzien.
- Klantgegevens kunnen inzien en (deels) wijzigen.
- Feedback per rit kunnen geven.
- Facturen en andere correspondentie kunnen ontvangen.
- Facturen kunnen betalen.

Op termijn kunnen onze klanten wellicht ander vervoer, zoals Valys en OV, als aanvulling of alternatief voor Omnibuzz plannen.

MO wordt ontwikkeld door partijen die het applicatielandschap van Omnibuzz mee opgericht hebben. Zij zijn al verantwoordelijk voor de (drempelvrije) vormgeving, huisstijl en de maatwerkapplicatie die wordt gebruikt voor de klantadministratie. Hierdoor is de technische inbedding in ons ICT-landschap aan de achterkant geborgd en krijgen onze klanten een klantvriendelijk en herkenbaar portaal, dat voldoet aan alle eisen op gebied van digitale toegankelijkheid (drempelvrij).

Optimalisatie werkprocessen, interne samenwerking en planning

Eind 2019 is Omnibuzz overgegaan naar een eigentijds ICT-platform, gebaseerd op Microsoft Office365, waarbij documenten centraal worden opgeslagen en voor iedereen (indien nodig) toegankelijk zijn. Dit gebeurt in een Sharepoint omgeving, waarbinnen een intranet gedeelte is gebouwd. In 2020 zijn verdere stappen gezet in de professionalisering van dit platform. Om de toegang vanuit verschillende plekken te faciliteren, is gekozen voor een open werkplek. Dit maakt het mogelijk om vanuit thuis met hetzelfde gemak en binnen de veiligheid van de kantooromgeving te werken en vormt de basis voor een moderne, snelle, flexibele en veilige manier van werken waarvoor minder datacapaciteit nodig is. Mede door deze investeringen verliep de overstap naar het grootschalig en noodgedwongen thuiswerken vloeiend en met minimale gevolgen voor klanten of medewerkers. Op verzoek van onze ICT-beheerder heeft een migratie plaatsgevonden van het datacenter zodat de continuïteit van onze data is geborgd.

Tevens heeft Omnibuzz in 2020 enkele verbeteracties geïmplementeerd in haar bedrijfsvoering om het inkoopproces te optimaliseren. Wij maken vanaf 2020 elk kwartaal een spilanalyse vanuit de crediteurenadministratie zodat wij proactief de uitgaven per crediteur kunnen monitoren.

Verder is het inkoopproces verder aangescherpt. Onderdeel hiervan zijn ook de budgetgesprekken die de adviseur finance en control periodiek met de budgethouders heeft. Een evaluatie hiervan heeft opgeleverd dat dit door alle betrokkenen als zeer positief wordt ervaren. Bovendien zijn wij hierdoor beter in control ten aanzien van de inkoop en budgetbewaking. Ook hebben wij in het proces van factuurafhandeling en factuurgoedkeuring verdere stappen gezet door een verbeterde en meer geautomatiseerde workflow. Tenslotte is er ook een contractenregister opgesteld waardoor wij overzicht kunnen houden op alle lopende contracten en verplichtingen.

Tot slot is Omnibuzz bezig met de voorbereidingen voor de rechtmatigheidsverantwoording, die vanaf boekjaar 2021 in de jaarrekening opgenomen dient te worden. Onderdeel hiervan is het intern auditplan dat in 2019 door het bestuur is vastgesteld en in 2020 voor het eerst is uitgevoerd. De bevindingen hiervan zijn aan het dagelijks bestuur voorgelegd en zullen de input vormen voor de interne audit in 2021.

Financiële administratie

Vanwege COVID-19 hebben wij het contant betaalverkeer in de voertuigen moeten stoppen en zijn alle klanten vanaf april 2020 op rekening gaan rijden. Door het terugvallend vervoer is de vrijgekomen capaciteit bij ritreservering, klantenservice en meldpunt klachten ingezet om incassomachtigingen en klantgegevens te actualiseren.

Alle klanten reizen intussen volledig op rekening, hetgeen wel leidt tot hogere druk– en portokosten vanwege het versturen van facturen. Dankzij de gerichte belactie hebben wij van veel klanten het e-mailadres gekregen waardoor fysieke postverzending beperkt kan blijven.

Door het toenemend volume aan facturen en debiteuren dat opvolging vraagt, hebben wij het facturatieproces moeten aanpassen.

Het afschaffen van geldhandelingen in het voertuig past binnen de ambitie om het vervoer efficiënt en veilig te organiseren. Deze ambitie is hierdoor versneld geïmplementeerd.

Naar aanleiding van de Europese richtlijn dat alle aanbestedende diensten verplicht e-facturen moeten kunnen ontvangen en verwerken, is e-facturatie geïmplementeerd. Dit zal naar verwachting efficiëntievoordelen opleveren.

In het kader van COVID-19 heeft Omnibuzz een aantal maatregelen moeten treffen die geleid hebben tot extra kosten. In onze administratie hebben wij daarvoor een afzonderlijke kostenplaats ingericht, zodat wij te allen tijde inzicht hebben in de extra kosten die COVID-19 met zich meebrengt.

In ons financiële systeem hebben wij in 2020 een belangrijke efficiencyslag gerealiseerd ten aanzien van de financiële boekingen en geautomatiseerde controles. De tijd die wij hiermee kunnen besparen, is ingezet om op andere onderdelen verbeteringen door te voeren en extra werkzaamheden als gevolg van COVID-19 op te vangen.

Planning en Control

In 2018 heeft het bestuur ingestemd met de nota ‘Reserves, voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement’. Deze nota vormt het kader voor de vorming en besteding van reserves en voorzieningen. Hierin zijn zaken als risicomanagement en het weerstandsvermogen opgenomen. Daarnaast stellen wij jaarlijks een uitgangspuntennotitie op. Door deze werkwijze zijn deelnemende gemeenten vroegtijdig betrokken bij beleidsmatige ontwikkelingen en houden zicht op de financiële consequenties hiervan.

Financiële rechtmatigheid en doelmatigheid zijn de kernwoorden van het intern auditplan. De eerste opzet van het intern auditplan zal dienen als basis voor de implementatie van de controle op financiële rechtmatigheid en doelmatigheid.

Naar aanleiding van de bevindingen van de eerste audit die is uitgevoerd in 2020 en de aankomende wetswijziging zullen wij het intern audit plan actualiseren zodat wij een goede basis hebben voor de rechtmatigheidsverklaring.

Met het oog op de uitzonderlijke situatie rondom COVID-19 hebben wij de gemeenten, naast de bestaande maandrapportages (maraps) en voortgangsrapportages, tussentijds extra geïnformeerd over de financiële stand van zaken.

Inkoop en aanbesteding

Naar aanleiding van een overleg met de accountant is het inkoopbeleid geprofessionaliseerd. Alle diensten en producten die Omnibuzz afneemt of overweegt af te nemen, toetsen wij aan ons vigerende inkoopbeleid. Hiermee wordt de compliance en de kwaliteit van contracten met derden geborgd.

6

OMNIBUZZ– VERVOER IN TIJDEN VAN CRISIS (COVID-19)

6. Omnibuzz-vervoer in tijden van crisis (COVID-19)

De gemeenten zijn gedurende 2020 regelmatig en uitgebreid geïnformeerd over COVID-19, de landelijke richtlijnen en de gevolgen hiervan voor onze klanten, vervoerders en de gemeenten zelf. Wij noemen in een kort overzicht de belangrijkste elementen. Voor de juiste context, gaan wij eerst in op de cijfermatige ontwikkeling van ons vervoer.

OMNIBUZZ IN CIJFERS

Ontwikkeling klantenbestand

In 2020 is het klantenbestand van Omnibuzz afgenomen van 41.276 naar 39.114 klanten. Dit betekent een daling van 5,2%. Dit lijkt weinig verband te houden met COVID-19, want in 2019 daalde het klantenbestand ook al met 5,6%. Op gemeenteniveau nemen wij grote verschillen waar. In een enkele gemeente is het aantal klanten zelfs toegenomen. De dalingen op gemeenteniveau lopen op tot 29%. De opvallende daling heeft veelal te maken met het beleid van gemeenten die de vervoersvoorziening van klanten die niet reizen (tijdelijk) stopzetten. In algemene zin zien wij ook dat minder nieuwe klanten zijn ingestroomd. Hierbij kan COVID-19 wel degelijk een rol spelen, doordat potentiële nieuwe klanten hun aanvraag uitstellen of de indicatiestelling bemoeilijkt wordt door de geldende richtlijnen.

Voor Elkaar Pas

Van onze klanten is 25% in het bezit van een Voor Elkaar Pas (VEP). Van deze groep maakt 85% gebruik van de bijbehorende begeleiderspas, waarmee zij gratis een begeleider kunnen meenemen. Dit percentage op totaalniveau is al een aantal jaar constant. Wel zien wij wederom verschillen tussen gemeenten. Zo varieert het percentage VEP-passen van 13% in de gemeente Gennep tot 32% in Venlo.

Waarschijnlijk speelt het verschil in aanbod en de 'dekkingsgraad' van het OV per plaats een rol van betekenis, evenals een actief beleid om OV-gebruik te stimuleren.

Ontwikkeling vervoersvolume

In 2020 hebben de klanten in totaal 687.847 ritten gemaakt. In 2019 zijn er 1.327.636 ritten gemaakt. Dit betekent een daling van maar liefst 48,2%. In de tabel is duidelijk de relatie met COVID-19 zichtbaar. Halverwege de maand maart is het vervoer zeer sterk teruggelopen, waarna het volume weer langzaam omhoog krabbelt tot en met september.

Door de nieuwe aanscherpingen in het najaar valt het vervoersvolume in de laatste maanden weer verder terug.

> "De opvallende daling heeft veelal te maken met het beleid van gemeenten die de vervoersvoorziening van klanten die niet reizen (tijdelijk) stopzetten."

TABEL OVERZICHT AANTAL RITTEN

Aantal ritten per maand	2019	2020	groei
januari	116.790	110.598	-5,3%
februari	110.296	101.571	-7,9%
maart	111.558	54.906	-50,8%
april	109.974	9.274	-91,6%
mei	116.307	19.038	-83,6%
juni	106.959	36.904	-65,5%
juli	102.638	60.244	-41,3%
augustus	105.956	60.065	-43,3%
september	110.375	69.762	-36,8%
oktober	117.244	61.282	-47,7%
november	113.172	53.569	-52,7%
december	106.367	50.634	-52,4%
Totaal	1.327.636	687.847	-48,2%

Een vergelijkbare ontwikkeling is terug te zien in de ontwikkeling van het reisvolume in zones.

TABEL OVERZICHT AANTAL ZONES

Maand	2019	2020	groei
januari	362.918	346.101	-4,6%
februari	344.594	316.747	-8,1%
maart	349.864	171.966	-50,8%
april	348.009	30.807	-91,1%
mei	367.910	63.861	-82,6%
juni	340.327	122.849	-63,9%
juli	326.204	196.448	-39,8%
augustus	335.932	194.357	-42,1%
september	348.794	226.558	-35,0%
oktober	367.431	197.443	-46,3%
november	353.844	173.808	-50,9%
december	335.695	164.133	-51,1%
Totaal	4.181.522	2.205.078	-47,3%

De volgende tabel toont de verreden zones ten opzichte van 2019 op gemeenteniveau.

Gemeente	2019	2020	Stijging/daling
Beek	49.695	27.919	-43,8%
Beekdaelen	118.871	63.488	-46,6%
Beesel	32.816	18.527	-43,5%
Bergen	26.054	16.238	-37,7%
Brunssum	140.785	78.827	-44,0%
Echt-Susteren	117.327	62.670	-46,6%
Eijsden-Margraten	87.370	50.469	-42,2%
Gennep	65.181	26.643	-59,1%
Gulpen-Wittem	56.825	32.620	-42,6%
Heerlen	436.406	233.117	-46,6%
Horst aan de Maas	97.094	51.116	-47,4%
Kerkrade	292.881	156.570	-46,5%
Landgraaf	214.957	116.820	-45,7%
Leudal	91.368	43.026	-52,9%
Maasgouw	87.447	43.676	-50,1%
Maastricht	701.034	354.927	-49,4%
Meerssen	104.627	56.244	-46,2%
Nederweert	37.151	16.687	-55,1%
Peel en Maas	95.568	51.669	-45,9%
Roerdalen	49.714	27.863	-44,0%
Roermond	162.009	84.467	-47,9%
Simpelveld	31.768	16.277	-48,8%
Sittard-Geleen	397.219	219.542	-44,7%
Stein	56.053	31.667	-43,5%
Vaals	37.502	20.546	-45,2%
Valkenburg aan de Geul	80.595	41.118	-49,0%
Venlo	292.181	151.129	-48,3%
Venray	87.616	43.014	-50,9%
Voerendaal	39.637	18.758	-52,7%
Weert	93.771	49.444	-47,3%
Totaal	4.181.522	2.205.078	-47,3%

De daling is in elke gemeente minimaal 37,7% (Bergen) en loopt op tot 59,1% in Gennep. De onderlinge verschillen geven aan dat ook bij de impact van COVID-19 lokale factoren bepalend zijn. Dit zou bijvoorbeeld te maken kunnen hebben met activiteiten die vanwege de maatregelen niet meer door gaan of grote (winkel)centra die gesloten zijn. Het totale vervoer is ten opzichte van 2019 in omvang ongeveer gehalveerd. Gedurende het dieptepunt zijn er dagelijks nog maar 300 ritten gereden in plaats van de gebruikelijke ruim 4.000 ritten Aangezien gemeenten in de begroting meestal met opslagpercentages werken, is de afwijking van de begroting nog groter. Door de compensatieregeling voor

de vervoerders heeft deze daling niet tot een evenredige kostenverlaging op vervoer geleid. Voor een uitgebreide toelichting op de financiële impact hiervan verwijzen wij naar de jaarrekening. Hierin lichten wij toe welke bedragen de vervoerders hebben gekregen voor vervoer en hoeveel aan compensatie. Tevens staat in de jaarrekening een toelichting op de financiële gevolgen voor de gemeenten.

CONTRACTBEHEER EN KWALITEITSASPECTEN

Wellicht ten overvloede; de daling van het vervoer maakt het voornemen om de chauffeurstekorten in 2020 aan te pakken overbodig. Omnibuzz voert op alle overige aspecten intensief overleg met de vervoerders. Het directe contact met de vervoerders leidt tot controle over het vervoer en een uitstekende kwaliteit op de weg. De effecten van de overheidsmaatregelen ter bestrijding van de verspreiding van COVID-19 heeft in 2020 behoorlijk wat extra inspanning gevraagd. Om te voorkomen dat vervoerders financieel in de problemen komen, hebben het Rijk en VNG de opdrachtgevers doelgroepenvervoer opgeroepen om goede afspraken te maken over de ondersteuning in kader van de continuïteit van het vervoer en de bedrijven. Het Rijk heeft afgekondigd dat de publieke contracten waarin het vervoer is ingekocht de voorliggende voorziening is om te zorgen voor financiële ondersteuning en niet de overige NOW-regelingen. De gelden die het Rijk via het Gemeentefonds ter beschikking stelt om doelgroepenvervoer lokaal in te kopen worden als financiële bron voor deze ondersteuning aangemerkt.

Omnibuzz heeft in de maanden maart tot en met juni de normale bevoorschotting doorbetaald. Deze is gebaseerd op 75% van de gemiddelde maandomzet in 2019. Aan het einde van elke maand wordt doorgaans met de vervoerders afgerekend op basis van het werkelijk aantal verreden zones. Dit is vastgelegd in de raamovereenkomst. Deze afrekening hebben wij uitgesteld in lijn met het verzoek van het Rijk en de VNG. Uitgangspunt in deze periode is dat de vervoerders de voorschotten behouden, dus geldt: voorschot is gelijk aan eindafrekening. Daarnaast worden de afspraken, zoals vastgelegd in het addendum, opgeschort en hoeven de vervoerders de afgesproken korting van 3% (NEA-dossier) derhalve niet te verrekenen. Hierdoor bedraagt de compensatie vanuit vervoerdersperspectief 78% van de verwachte omzet. Deze bestaat deels uit een uitbetaling (75%), deels uit een kwijtschelding van de NEA–korting (3%). Vanaf juli is een afbouwscenario van kracht dat, na bestuurlijke goedkeuring, is overeengekomen met de vervoerders. Deze afspraken zijn in een addendum op de lopende contracten vastgelegd. Deze manier van werken is juridisch getoetst.

Het deel van het voorschot dat in het kader van de eindafrekening wordt uitgekeerd zonder dat als tegenprestatie voor de uitvoering van doelgroepenvervoer te gelden heeft, wordt door Omnibuzz beschouwd als coronacompensatie. De kwijtschelding van de NEA-korting van 3 % komt hier nog bij. In het afbouwscenario leidt dit tot een vergoeding van (72% + 3% =) 75% van de gemiddelde maandomzet in 2019 in juli en (69% + 3% =) 72% vanaf augustus. De maand september vormt een uitzondering, omdat in die maand in 6 percelen het volume minimaal 60% van de omzet van 2019 bedraagt, waardoor het flexibel tarief van toepassing is. Na september zakt het vervoer wederom onder de grens van 60% en sindsdien is de afrekening gelijk aan augustus (72%). Het afbouwscenario betekent voor gemeenten dat de totale compensatie aan de vervoerders ongeveer 6% (72% ten opzichte van 78%) lager uitvalt dan in de compensatie-afspraken in maart-juni. Vanwege de complexiteit en gevoeligheid wordt het afbouwscenario in het jaarverslag verder niet toegelicht.

Vanaf maart 2020 omvat het contractbeheer het beheren van de oorspronkelijke contracten plus alle aanvullende en noodzakelijke afspraken in het kader van COVID-19. Het controleren op naleving van de COVID-19-protocollen bij de vervoerders vraagt in deze tijd ook extra aandacht. Vervoerders hebben echt laten zien dat het veilig vervoer van onze klanten ook voor hen voorop staat.

Omdat er sprake is van een goede verstandhouding tussen vervoerders en Omnibuzz kan snel geanticipeerd worden op veranderende omstandigheden. Gezamenlijke inspanning heeft ertoe geleid dat ook gedurende dit hectische

jaar het vervoer, voor zover mogelijk en toegestaan, op een veilige manier is uitgevoerd. Binnen het versterkte partnership hebben onze vervoerders zich in tijden van nood uiterst flexibel opgesteld en mede hierdoor kan Omnibuzz heel snel inspelen op de urgente behoefte aan 'COVID-19 vervoer'. Concreet hebben onze vervoerders via de centrale van Omnibuzz mensen van en naar verschillende COVID-19-locaties gebracht. De maatschappelijke effecten van dit vervoer reiken verder dan het klantenbestand van Omnibuzz.

Kwaliteitscontroles vervoerders

Omnibuzz verricht dagelijks kwaliteitscontroles bij de taxibedrijven en controleert periodiek de punctualiteit van de uitgevoerde ritten. Daarnaast houden wij permanent de belangrijkste kwaliteitsindicatoren bij, zoals klachten, dataterugkoppeling, no shows etc. Als een bedrijf achterblijft bij de afgesproken normen signaleren wij dit tijdig en zetten wij verbetertrajecten met het desbetreffende taxibedrijf in gang. Tevens voeren wij overleg met de bedrijfsleiding van vervoerders en ondersteunen wij bij informatiebijeenkomsten voor de chauffeurs.

Punctualiteit

Mede door het dalend volume is de punctualiteit gedurende 2020 extreem hoog geweest. In de context van de continuïteitsafspraken is afgesproken dat vervoerders op dit aspect geen vergoeding (bonus) ontvangen voor deze periode, met uitzondering van de maanden januari, februari en september. In januari is aan één vervoerder een malus opgelegd, verder zijn uitsluitend bonussen uitgekeerd. Financieel hebben de goede prestaties een 'negatief' effect (het saldo bonus – malus over 2020 is ongeveer € 24.000,–). De constante, hoge uitvoeringskwaliteit is in deze onwerkelijke tijd een compliment waard aan onze vervoerders.

Klachten

In 2020 zijn in totaal 2.013 klachten ingediend, waarvan 972 gegrond. Van 54 klachten is de status niet duidelijk, omdat deze nog niet beoordeeld zijn. Dat betekent dat 49,6% van de beoordeelde klachten gegrond zijn. Op 687.847 ritten betekent dit ongeveer 1,4 gegronde klacht per 1.000 ritten. Dit blijft dus ruim onder de afgesproken kwaliteitsnorm van (maximaal) 3 gegronde klachten op 1.000 ritten. In 2019 was er sprake van 2 gegronde klachten op 1.000 ritten. Dit is vooral veroorzaakt door een piek in de klachten naar aanleiding van lange wachttijden en boekingsfouten door de invoering van een nieuw reserveringssysteem. De daling van het aantal klachten geeft aan dat de kwaliteit van de ritten tijdens COVID-19 goed is gebleven. Bovendien is in 2020 geen enkele keer een beroep gedaan op de onafhankelijke klachtencommissie.

De pandemie heeft geleid tot het toevoegen van een nieuwe beoordelingscategorie: 'geen oordeel'. Deze wordt gebruikt als er geen oordeel aan klachten gegeven wordt, bijvoorbeeld als deze betrekking heeft op de maatregelen tegen COVID-19. Deze aanpassing is nodig om te voorkomen dat de verantwoordelijkheid voor eventuele verspreiding van het virus niet aan Omnibuzz toegewezen kan worden. In 2020 zijn 56 klachten ingediend in deze categorie.

De meeste klachten hebben betrekking op de chauffeur. Dit is in het verleden ook het geval. In 2020 zien wij een stijging van de klachten als gevolg van de toepassing van de COVID-19 maatregelen door de chauffeurs. Dit is echter in essentie geen klacht over de chauffeur, maar over de maatregelen die deze chauffeur verplicht moet toepassen in de uitvoering. Daarom is een categorie 'maatregelen' aangemaakt, waarbij een groot deel als 'geen oordeel' wordt beoordeeld. Deze nieuwe categorie is pas gedurende het jaar aangemaakt, waardoor klachten eerder nog worden toegewezen aan bijvoorbeeld de chauffeur. De invoering van de nieuwe categorie geeft achteraf een beeld van de ingediende klachten omtrent COVID-19.

Afgelopen jaar heeft Omnibuzz dus een aantal wijzigingen aan de systemen en processen van de klachtenafhandeling aangebracht. Tevens bekijken wij of wij de

klachtenafhandeling elders binnen de organisatie kunnen onderbrengen.

Ritten zonder data

Het percentage dataterugkoppeling moet minimaal 95% bedragen. Er zijn 3319 ritten waar geen data van teruggekoppeld is, hetgeen overeenkomt met een percentage van 0,48%. De dataterugkoppeling is bij alle taxibedrijven stabiel.

Emissienorm

De vervoerders hebben bij de aanbesteding ingeschreven met de intentie om stapsgewijs te groeien naar een volledig emissievrije uitvoering van de ritten. Door de maatregelen omtrent COVID-19 hebben vervoerders gedurende 2020 regelmatig (voertuig-)keuzes moeten maken die bijdragen aan het terugdringen van de verspreiding van het virus. Denk hierbij aan de inzet van bussen in plaats van personenauto's. Deze zijn noodzakelijk geweest zodat het vervoer op de juiste manier, binnen de protocollen en richtlijnen, uitgevoerd kunnen worden. Het gevolg van deze keuzes is dat dit voor een deel ten koste is gegaan van de inzet van duurzame auto's. Waar mogelijk zijn nog steeds elektrische voertuigen ingezet.

No Show

Ondanks dat Omnibuzz actief klanten benadert die zich frequent loosmelden, is het aantal no shows 2,3% ten opzichte van het streefcijfer 2%. Dit is vooral voor de vervoerders nadelig, want deze ritten worden niet afgerekend. Het percentage loosmeldingen is voor elke vervoerder ongeveer hetzelfde; ongeveer 2 tot 3% van de ritten. De oorzaak voor de loosmeldingen ligt meestal niet bij de vervoerder, maar bij de klant die bijvoorbeeld fouten maakt bij het boeken van ritten of vergeet dat een rit is geboekt.

Klanttevredenheid

Om de kwaliteit van de dienstverlening continu te verbeteren, voeren wij een klanttevredenheidsonderzoek uit. De klantenservice vraagt wekelijks klanten die enkele dagen van tevoren een rit hebben gemaakt naar hun ervaringen met ons vervoer. Dit levert veel inzicht op in de klantbeleving over de kwaliteit van het vervoer. Bovendien biedt het steekproefsgewijze klantcontact onze klanten de mogelijkheid om laagdrempelig eventuele onvrede (klachten) te uiten, vragen te stellen of te informeren naar vervoersaspecten. Door de enorme terugval in vervoer en dus reizende klanten, is geen onderzoek gedaan tussen 13 maart en 18 augustus. In 2020 zijn desondanks 2.801 mensen bevraagd over de ervaringen tijdens hun rit. De vragen zijn bovendien aangepast aan het reizen tijdens COVID-19.

Omnibuzz heeft zelf intern onderzoek uitgevoerd onder de klanten die zijn blijven reizen tijdens COVID-19 of juist niet meer reizen. Dit levert inzicht op in de overwegingen van onze klanten. Deze inzichten komen van pas in de communicatie en kunnen gebruikt worden om invulling te geven aan de opdracht van het algemeen bestuur om de maatschappelijke functie van het vervoer te blijven borgen. De gemiddelde waardering van de klant is 8,2. In 2019 was de gemiddelde waardering een 8,1. De klanttevredenheid is in deze periode dus onveranderd hoog gebleven.

ANDERE IMPACT DOOR COVID-19

De gevolgen van COVID-19 op het vervoer zijn dus enorm. Dit geldt in zekere mate ook voor de organisatie omdat veel reguliere processen, afspraken en kaders 'opnieuw uitgevonden' moeten worden. Thuiswerken maakt voortaan onderdeel uit van de bedrijfsvoering in 'het nieuwe normaal'. De processen zijn hierop aangepast. Het thuiswerken kan voor een aantal afdelingen zonder noemenswaardige aanpassingen vanaf het begin worden gerealiseerd. Om praktische redenen (bijvoorbeeld postverwerking en het printen van vervoerspassen) zijn nog maximaal 2 medewerkers van de klantenservice dagelijks op kantoor aanwezig. Ook voor ritreservering zijn thuiswerkplekken gerealiseerd. Hiervoor zijn investeringen in infrastructuur en hardware noodzakelijk geweest. Voor dit project is vanuit het A&O fonds gemeenten een

subsidie toegekend. De overgang naar thuiswerken past in het plan van aanpak RI&E. De ervaringen (psychosociale arbeidsbelasting) monitoren wij onder andere via een medewerkerstevredenheidsonderzoek.

Naar aanleiding van een verzoek van de GGD Zuid-Limburg zijn medewerkers van Omnibuzz (ritreservering) gedetacheerd naar de GGD en ingezet voor contactonderzoek. Voor de GGD biedt de snelle beschikbaarheid van personeel een uitkomst om deze acute situatie het hoofd te bieden; voor Omnibuzz dalen tijdelijk de loonkosten. Een aantal andere specifieke kosten zijn lager uitgevallen, zoals reis – en opleidingskosten. Daarnaast zijn bepaalde activiteiten zoals data-analyse en archivering vooruitgeschoven in de tijd en is het klanttevredenheidsonderzoek tijdelijk niet uitgevoerd. Tevens is minder externe inhuur ingezet en zijn de facilitaire uitgaven lager uitgevallen. Waar mogelijk zijn medewerkers flexibel ingezet. De flexibele schil bij het callcenter is na het inzakken van het vervoer zo weinig mogelijk ingezet. Daarom is van deze medewerkers, indien mogelijk, afscheid genomen.

De beheerkosten bewegen nauwelijks mee met het vervoersvolume. Direct afschalen op personeel is geen optie, omdat de meeste medewerkers van Omnibuzz een vaste aanstelling hebben. Een andere belangrijke parameter is de gemiddelde gesprekstijd, die als gevolg van COVID-19 aanzienlijk is toegenomen. Enerzijds omdat klanten heel veel vragen hebben als gevolg van de diverse maatregelen (gebruik mondkapjes, hulpmiddelen etc.). Anderzijds zijn wij verplicht om bij de ritreservering een gezondheidscheck uit te voeren. Deze zaken leiden tot een toename van de gemiddelde gesprekstijd van circa 15%. Hiermee houden wij rekening bij de planning van de ritreservering. De klantenservice kent geen flexibele schil. Het aantal inkomende telefoongesprekken is – ondanks het lagere aantal ritten – op deze afdeling vrijwel op hetzelfde niveau omdat klanten toch veel vragen hebben. In de periode dat het vervoer is ingezakt, is de klantenservice bovendien ingezet voor een grootschalige belactie om e-mailadressen en incassoformulieren van klanten en/of gemachtigden te vergaren.

De financiële administratie heeft als gevolg van het uitbreken van COVID-19 veel additionele werkzaamheden moeten verrichten. Alle klanten zijn overgegaan op rekeningrijden. Dit heeft geleid tot een forse aanpassing in de automatisering van dit proces. Met het aantrekken van het vervoer heeft dit ook geleid tot een aanzienlijke groei van het aantal facturen en het debiteurenbeheer. Deze extra werkzaamheden hebben wij binnen de bestaande formatie kunnen uitvoeren, mede omdat medewerkers van het klachtenmeldpunt hierbij zijn ingezet.

Verder heeft de aangepaste afrekensystematiek met vervoerders en gemeenten veel tijd gevergd vanwege het continueren en afbouwen van voorschotten aan vervoerders het uitstel van de afrekening en de registratie van COVID-19 gerelateerde kosten voor de declaratie bij het Rijk. De belangrijkste uitgaven betreffen klantcommunicatie (extra nieuwsbrieven), inrichting thuiswerkplekken (vooral callcenter werkplekken), kosten om chauffeurscabines aan te passen en systeemaanpassingen als gevolg van het afschaffen van het contant betaalverkeer. Daar tegenover staat een aantal opbrengsten uit de subsidie thuiswerkplekken (A&O fonds) en detachering van enkele medewerkers bij de GGD. Voor de financiële informatie verwijzen wij naar de jaarrekening.

De doorbetaling van het vervoer en COVID-19 compensatie aan de vervoerders moeten gemeenten betalen uit de reeds begrote posten en de middelen die hiervoor via het gemeentefonds beschikbaar zijn gesteld. Deze kosten worden niet tot deze meerkosten gerekend en derhalve niet gecompenseerd door het Rijk. Bovendien compliceert dit de afrekening met gemeenten en zijn talrijke btw-correcties noodzakelijk geweest.

Ook bij de staffuncties is er sprake van extra werkzaamheden, zoals de vele aanpassingen als gevolg van de landelijke maatregelen, de continuïteitsafspraken met de vervoerders, afspraken over maatwerkvervoer (COVID-19 hotels, vervoer van en naar huisartsen etc.) en de communicatie hierover. Omnibuzz heeft zich verder actief bemoeid met de landelijke lobby en heeft deelgenomen aan een overleg om tot deze afspraken te komen.

Wij hebben een WOB-verzoek van Taxiwerq in behandeling inzake de doorbetaling van niet-gereden ritten van alle doelgroepenvervoer (dus niet alleen het Omnibuzzvervoer) in opdracht van gemeenten. Taxiwerq heeft dit WOB-verzoek ingediend bij alle deelnemende gemeenten. Omnibuzz handelt dit verzoek namens alle gemeenten af. In januari 2021 heeft Taxiwerq dit verzoek overigens teruggetrokken.

De hectiek en de wisselende protocollen en uitvoeringsregels hebben geleid tot een explosieve communicatiebehoefte bij alle partijen. De voortdurend veranderende richtlijnen in het vervoer vragen om intensieve communicatie met klanten. Dit is gebeurd via extra (nieuws-) brieven, veelvuldige nieuwsberichten op de website en telefonisch contact. Ook de communicatie met het cliëntenpanel is in deze fase geïntensiveerd via onder andere beeldbellen en e-mail. Bestuurders, contactambtenaren en financiële collega's zijn voortdurend via informatiebrieven, rapportages en updates op de hoogte gehouden van alle relevante ontwikkelingen. Verder is er intensief contact met ambtenaren rond de financiële impact en vooruitzichten en over extra maatwerk voor individuele klanten in de uitvoering van het vervoer, zoals de uitzondering op de mondkapjesplicht.

Samenvattend kan gesteld worden dat COVID-19 niet leidt tot een directe vermindering van de beheerkosten (personele inzet) van Omnibuzz. Waar mogelijk is gesneden in de kosten. Waar dit niet kan, is de beschikbare capaciteit snel en flexibel ingezet voor nieuwe behoeften. De tijdelijke 'overcapaciteit' is veelal maatschappelijk ingezet, zowel binnen de organisatie als op de weg. Hierdoor zijn ondanks de crisis veel positieve resultaten behaald in deze periode. Tegelijk houden wij het systeem overeind voor de toekomst, want ook in de toekomst blijven we dit systeem hanteren. Dit is in lijn met het bestuursbesluit om de continuïteit van onze vervoerders voor de lange termijn te borgen (na COVID-19). Het neemt niet weg dat vervoerders en Omnibuzz goed kijken naar de ontwikkelingen richting het 'nieuwe normaal' en hier de onderlinge afspraken op afstemmen. Dit gebeurt stapsgewijs en in goed overleg.

7

OVERLEG-STRUCTUREN

7. Overlegstructuren

Omnibuzz heeft te maken met diverse stakeholders.

BESTUUR

Het algemeen bestuur van Omnibuzz bestaat uit de wethouders van 30 aangesloten Limburgse gemeenten. Conform artikel 9 van de Gemeenschappelijke Regeling is een dagelijks bestuur gevormd met 7 leden; drie uit Noord– en Midden-Limburg en vier uit Zuid-Limburg. Wethouder mevrouw Smitsmans–Burhenne is in 2019 als voorzitter aangesteld. De volledige samenstelling van het bestuur staat in onderstaande overzichten.

LEDEN ALGEMEEN BESTUUR

Gemeente	Naam verantwoordelijk wethouder
Beek	Dhr. T. van Es
Beesel	Dhr. B. Jacobs
Beekdaelen	Dhr. J. Timmermans
Bergen	Mevr. C. Ponjee
Brunssum	Dhr. S. L'Espoir
Echt-Susteren	Dhr. G. Frische
Eijsden-Margraten	Dhr. C. Piatek
Gennep	Dhr. R. Janssen
Gulpen-Wittem	Dhr. P. Franssen
Heerlen	Dhr. P. Van Zutphen
Horst aan de Maas	Dhr. R. Bouten
Kerkrade	Dhr. L. Jongen
Landgraaf	Dhr. A. Schiffelers
Leudal	Dhr. M. Janssen
Maasgouw	Dhr. M. Wilms
Maastricht	Mevr. A. Bastiaans
Meerssen	Dhr. R. Dupont
Nederweert	Mevr. C. Dieteren
Peel en Maas	Mevr. A. Mestrom
Roerdalen	Mevr. E. Cuijpers
Roermond	Mevr. M. Smitsmans-Burhenne
Simpelveld	Dhr. T. Gulpen
Sittard-Geleen	Dhr. T. Raven
Stein	Dhr. H. Janssen
Vaals	Dhr. P. De Graauw
Valkenburg	Dhr. R. Meijers
Venlo	Dhr. F. Schatorjé
Venray	Mevr. A. Thielen
Voerendaal	Dhr. H. Coenen
Weert	Dhr. P. Sterk

LEDEN DAGELIJKS BESTUUR OMNIBUZZ

Plaatsnaam	Naam verantwoordelijk wethouder
Beekdaelen	Dhr. J. Timmermans
Heerlen	Dhr. P. Van Zutphen (vervangend voorzitter)
Horst aan de Maas	Dhr. R. Bouten
Maastricht	Mevr. A. Bastiaans
Roermond	Mevr. M. Smitsmans-Burhenne (voorzitter)
Sittard-Geleen	Dhr. T. Raven
Venlo	Dhr. F. Schatorjé

AMBTELIJK OVERLEG

Alle deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beleid over het doelgroepenvervoer. Omnibuzz adviseert en ondersteunt hen hierbij op basis van inhoudelijke vervoerskennis. Er vindt derhalve frequent onderling overleg plaats.

Het ambtelijk overleg met de contactambtenaren voor alle deelnemende gemeenten dient als ambtelijke voorbereiding op de vergadering van het algemeen bestuur. Daarnaast vindt overleg plaats met de commissie van advies, bestaande uit een ambtelijke vertegenwoordiging van de gemeenten die in het dagelijks bestuur zitten. Met deze commissie bereiden wij de vergadering van het dagelijks bestuur voor. Elk jaar organiseert Omnibuzz tevens voor alle contactambtenaren een aantal themabijeenkomsten waar ruimte is voor meer diepgang. De noodzaak en de actualiteit bepalen het exacte aantal. Afhankelijk van het onderwerp worden ook de financiële contactpersonen van gemeenten uitgenodigd.

De medewerkers van Omnibuzz zijn altijd beschikbaar voor het direct beantwoorden van vragen en pakken verzoeken van gemeenten op. Dat gebeurt via de contactambtenaar die door de gemeente is aangewezen als contactpersoon voor ons. Ook hebben wij een centraal contactpunt waar gemeenten met al hun vragen terecht kunnen.

CLIËNTENPANEL

Omnibuzz heeft een cliëntenpanel met een onafhankelijke status. Veel leden hebben jarenlange ervaring met doelgroepenvervoer en hebben al geruime tijd contact met (groepen) klanten van Omnibuzz. Er is vertegenwoordiging vanuit verschillende subgroepen, zoals senioren, jeugdigen, mensen met visuele, lichamelijke, verstandelijke en meervoudige beperkingen, leden uit Wmo-raden en burgeradviesraden etc. Hierdoor vormen zij een goede brug tussen de klanten en Omnibuzz. Elk afzonderlijk lid levert hierin een actieve bijdrage en communiceert naar de eigen achterban. Dit verloopt tot dusver voor alle partijen voortvarend.

In 2020 is het cliëntenpanel vooral via digitale kanalen intensief geïnformeerd over de gevolgen van de COVID-19 maatregelen voor ons vervoer, hetgeen zeer positief ontvangen is

STAKEHOLDERMANAGEMENT

Omnibuzz investeert in de relatie met stakeholders. Wij organiseren twee informatiebijeenkomsten per jaar voor gemeenteraadsleden. Wij lichten hierin relevante onderwerpen toe en de raadsleden kunnen vragen stellen. Om

de reisafstand te beperken, organiseren wij dezelfde bijeenkomst doorgaans voor de regio Zuid- en Midden-Limburg en Noord-Limburg. Het aantal aanwezigen varieert van ongeveer 15 tot 35 personen per bijeenkomst. In 2020 hebben deze bijeenkomsten digitaal plaatsgevonden. Dit is op voorhand niet ideaal. Positief is dat de laagdrempelige opzet door de aanwezigen als zeer prettig is ervaren. Omnibuzz wordt regelmatig benaderd om toelichting te geven aan individuele gemeenteraden of op intergemeentelijke bijeenkomsten. Hierin uiten de raadsleden regelmatig hun waardering voor de organisatie van de raadsinformatiebijeenkomsten.

Omnibuzz is samen met verschillende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen aangesloten bij een controllersoverleg dat elk kwartaal plaatsvindt. Tijdens deze bijeenkomst komen relevante onderwerpen aan bod zoals bijvoorbeeld de rechtmatigheidsverantwoording en welke gevolgen dit heeft voor de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.

Desgewenst voert Omnibuzz overleg met zorgorganisaties, instellingen of vertegenwoordigingen van andere subgroepen binnen het klantenbestand. Dit levert veel onderling begrip op en leidt tot een betere verstandhouding, waardoor knelpunten in praktijk sneller worden aangekaart en opgepakt.

Omnibuzz onderhoudt in wisselende mate en afhankelijk van de behoefte contact met andere stakeholders, zoals de Provincie Limburg, werkgeversorganisatie KNV, brancheorganisatie SFT, FNV en andere landelijke organisaties en overheden. Hun rol wordt in andere paragrafen toegelicht.

omnibuzz
120
omnibuzz

8

BEHEERS-MAATREGELEN

8. Beheersmaatregelen

INTERNE MAATREGELEN

Naar aanleiding van de stijging van de kosten is sinds 2018 een aantal beheersmaatregelen doorgevoerd om verdere stijgingen te voorkomen. De positieve effecten hiervan zijn veelal structureel van aard en zullen de komende jaren toenemen. Voor meer informatie hierover verwijzen wij naar de jaarverslagen van voorgaande jaren. Veel maatregelen zijn gericht op het beheersbaar houden van het vervoersvolume. Door alle effecten van COVID-19 is dit vervoer al heel ver teruggevallen. De focus zal door deze ontwikkeling naar verwachting gaan verschuiven naar inzet van de beschikbare capaciteit en afstemming hiervan op 'het nieuwe normaal'.

Een belangrijke pijler in de beheersmaatregelen die nog in ontwikkeling is, is het digitaal reserveren van ritten via het klantportaal. In 2020 is veel voorbereid om het klantportaal door te ontwikkelen tot een volwaardig digitaal portaal voor klanten. Meer hierover leest u onder pijler 3.

EXTERNE MAATREGELEN

Samen met de gemeenten heeft Omnibuzz externe maatregelen geformuleerd waarover op gemeentelijk niveau besloten wordt. Dit betreft:

- Tariefswijzigingen.
- Aanpassingen van het budget.
- Onderzoek naar indicaties.
- Reisopties.
- Oneigenlijk gebruik en de mogelijkheden tot instroom van ander doelgroepenvervoer (in bepaalde mate).

Omnibuzz heeft hiervoor instrumenten en tools ontwikkeld op basis waarvan individuele gemeenten keuzes kunnen maken. Zo is er een richtlijn voor indicatiestelling opgeleverd met 'best practices' en een analysemodule om oneigenlijk gebruik te detecteren en analyseren. Met betrekking tot het klanttarief heeft een juridische werkgroep voor Omnibuzz een advies opgesteld. Aan de hand van dit advies volgt in 2021 een voorstel aan de gemeenten waarmee ze besluitvorming in de eigen gemeente kunnen initieren. Bovendien kan elke individuele gemeente Omnibuzz altijd benaderen om concrete beheersmaatregelen door te rekenen en te onderzoeken wat mogelijk is.

Omnibuzz heeft de externe maatregelen in 2020 geëvalueerd en het bestuur geïnformeerd over de resultaten. De voorbeelden van gemeenten die actie hebben ondernomen naar aanleiding van de voorgestelde beheersmaatregelen, tonen aan dat hiermee (aanzienlijke) besparingen kunnen worden gerealiseerd. Voor Omnibuzz is deze taak afgerond, de toepassing door (individuele) gemeenten bepaalt de uiteindelijke besparing van deze maatregelen.

CONTRACTUELE MELDPLICHT INVOERING MAATREGELEN

Vanuit de visie dat alleen marktconforme tarieven de sector gezond kunnen houden, is Omnibuzz contractueel verplicht om tijdig – drie tot zes maanden vooraf – volumebeperkende maatregelen richting vervoerders aan te kondigen. Zo kan de vervoerder passende maatregelen nemen en zich voorbereiden op (fors) omzetverlies als gevolg van invoering van de desbetreffende maatregel.

Bij fluctuaties van meer dan 10% is aanpassing van de tarieven mogelijk. Het is voor elke afzonderlijke gemeenten wenselijk om rekening te houden met deze afspraak in de besluitvorming. Anders lopen zij het risico dat de vervoerder contractueel recht heeft op compensatie.

9

PERSONEEL

9. Personeel

Per 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) ingevoerd. Omnibuzz heeft hiertoe alle medewerkers een arbeidsovereenkomst aangeboden die in de plaats kwam van de eenzijdige ambtelijke aanstelling. Door de invoering van de Wnra is het Burgerlijk Wetboek van kracht geworden op de dienstverbanden van de ambtelijk medewerkers van Omnibuzz. De invoering gaat tevens gepaard met het invoeren van een nieuwe cao en het aanpassen van alle rechtspositionele regelingen die zijn vastgelegd in een nieuw personeelshandboek. Alle medewerkers hebben hun arbeidsovereenkomst getekend; hierbij is geen sprake geweest van geschillen.

PERSONEELSBELEID

Omnibuzz is in 2020 lid geworden van de nieuw opgerichte werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO). Deze werkgeversvereniging is opgericht door de VNG omdat alleen gemeenten lid kunnen worden van de VNG. De WSGO onderhandelt in nauwe afstemming met de VNG met de vakbonden over het vaststellen van de cao. Het lidmaatschap is juridisch noodzakelijk om ervoor te zorgen dat werkgever en werknemers gebonden zijn aan de cao inclusief toekomstige wijzigingen hiervan.

GEVOLGEN COVID-19

Ook Omnibuzz geeft gehoor aan de oproep van de overheid om iedereen zoveel mogelijk thuis te laten werken. Alle medewerkers waarbij het technisch haalbaar is om dat te doen, werken vanaf 16 maart vanuit thuis. Voor de medewerkers van het callcenter en de klantenservice is dat op die datum nog niet mogelijk. Er is gezocht naar mogelijkheden om het thuiswerken ook voor deze organisatieonderdelen mogelijk te maken. Een en ander is fasegewijs gerealiseerd waardoor met ingang van 7 november in principe iedere medewerker thuiswerkt. Met de OR is een COVID-19 protocol afgesproken waarin de uitgangspunten en gedragsregels zijn vastgelegd. Omdat op dat moment nog wordt uitgegaan van de mogelijkheid om op redelijke termijn terug te keren naar de 'normaliteit', bevat dit protocol ook afspraken hoe de terugkeer naar kantoor dient plaats te vinden. Thans is het nog onduidelijk wanneer dit mogelijk is.

2020 is ook het jaar geweest waarin de overgang naar een nieuwe salarisverwerker heeft plaatsgevonden. Omnibuzz heeft gekozen voor het Shared Service Center Zuid Limburg (SSCZL) in Heerlen; een samenwerkingsverband tussen de drie grote gemeenten in Zuid-Limburg dat helaas in de loop van 2020 is beëindigd. Teneinde de continuïteit van de salarisverwerking te kunnen borgen is de dienstverlening overgegaan naar de gemeente Sittard–Geleen. Het personeelsbestand van Omnibuzz is in 2020 gelijk gebleven. Drie medewerkers die werkzaam zijn via een intermediair hebben wij een arbeidsovereenkomst bij Omnibuzz aangeboden. Als gevolg van de COVID–19 beperkingen is de omvang van het vervoer vanaf maart sterk teruggelopen. Dit heeft gevolgen gehad voor de bezetting van het callcenter. Alle contracten met uitzendkrachten die werken in het callcenter zijn in maart beëindigd. Twee vaste medewerkers zijn gedetacheerd bij de GGD om mee te werken aan het bron – en contactonderzoek.

OPLEIDINGEN

Het volgen van fysieke opleidingen en/of trainingen is in 2020 geheel tot stilstand gekomen. Door de IGOM-academie is het opleidingsaanbod waar mogelijk omgezet naar een digitale versie. Hoewel de animo hiervoor bij de medewerkers minder is, is er toch nog een groot aantal trainingen in 2020 gevolgd.

VERZUIM

Als gevolg van COVID-19 is het verzuim in 2020 gestegen. Een deel hiervan kunnen we duiden als preventief verzuim. In de maanden dat de testmogelijkheden nog beperkt zijn, worden alle medewerkers met COVID 19-achtige klachten preventief naar huis gestuurd. Verder is gebleken dat het verzuim in overwegende mate niet werkgerelateerd is.

ARBO

De vastgesteld Risico-Inventarisatie en –Evaluatie (RI&E) is in 2020 verder uitgebreid met een plan van aanpak. De voortgang hiervan bespreken wij periodiek in de MT– en OR-vergaderingen. Verder is een COVID-19 module opgesteld op basis van een model van de VNG. Het geplande periodiek arbeidsgeneeskundig onderzoek (pago) is in verband met COVID-19 doorgeschoven naar 2021.

10

COMMUNICATIE

10. Communicatie

Het zal u niet verbazen dat de communicatie van Omnibuzz in 2020 vooral via digitale communicatiemiddelen heeft plaatsgevonden. Dit geldt zeker voor de interne communicatie, aangezien de meeste medewerkers vanaf half maart thuis aan het werk zijn geweest. De externe communicatie (vooral klantcommunicatie) heeft zoveel mogelijk en daar waar mogelijk analoog plaatsgevonden via (nieuws)brieven.

Soms hebben wij moeten kiezen voor klantcommunicatie via digitale middelen (nieuwsberichten via de website en berichten via e-mail) omdat wij vaak snel en kort achter elkaar maatregelen op basis van de landelijke richtlijnen en protocollen hebben moeten nemen. Wij zijn ons er terdege van bewust geweest dat dit voor onze klanten, waarvan een groot aantal gezien de leeftijd niet digitaal vaardig is, niet ideaal is.

De communicatie met ons bestuur en de gemeenteraden verloopt in 2020 – naar ieders tevredenheid – ook vooral digitaal. We zien zelfs een toename in de deelname van gemeenteraadsleden aan de door Omnibuzz georganiseerde raadsinformatiebijeenkomsten.

COMMUNICATIE OVER COVID-19 MAATREGELEN

In 2020 staat onze klantcommunicatie vooral in het teken van informatie over de COVID-19 maatregelen die wij als Omnibuzz, conform landelijk protocol, moeten nemen. Wij hebben op een laagdrempelige en duidelijke manier onze klanten op de hoogte gehouden van de maatregelen die voor hen van belang zijn. Er is een extra nieuwsbrief verspreid, er zijn twee klantbrieven verzonden, wij hebben informatie in de taxibusjes opgehangen en er is informatie verstrekt via de telefoonboodschap die de klanten horen als ze Omnibuzz bellen en via onze website.

Daarnaast is er heel vaak telefonisch contact geweest met onze klanten. Onder andere om hun vragen te beantwoorden over de COVID-19 maatregelen en om ze te vragen hoe het met ze gaat.

KLANTPORTAAL

Voor de eerste helft van 2020 heeft Omnibuzz informatiebijeenkomsten over het klantportaal in heel Limburg gepland. Doel van deze informatiebijeenkomsten is de klanten uitleggen wat de mogelijkheden zijn van het klantportaal en ze te enthousiasmeren om hier gebruik van te maken. Helaas heeft in verband met COVID-19 slechts een gedeelte van de informatiebijeenkomsten plaatsgevonden. Als alternatief hebben de collega's van de klantenservice en ritreservering onze klanten actief benaderd om ze te attenderen op ons klantportaal. Wij zien dat met name nieuwe klanten zich aanmelden. Overigens zal het klantportaal in deze vorm verdwijnen en onderdeel gaan uitmaken van MijnOmnibuzz.

Onze klanten kunnen dan zelf:

- Online ritten boeken, inzien, muteren en annuleren.
- Hun klantgegevens inzien en wijzigen.
- Informatie van Omnibuzz ontvangen en inzien.
- Facturen bekijken met de mogelijkheid deze via 'Mijn Omnibuzz' te betalen.
- Feedback geven per gereden rit (compliment of klacht).

Op het moment dat MijnOmnibuzz gerealiseerd is en het weer kan, zullen wij weer informatiebijeenkomsten in heel Limburg voor onze klanten gaan organiseren.

DIGITALE TOEGANKELIJKHEID

In het 'Besluit digitale toegankelijkheid overheid' is bepaald dat websites en mobiele apps van Nederlandse overheidsinstanties drempelvrij moeten zijn. Zij moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen (WCAG 2.1 AA) en moeten hierover verantwoording afleggen in een toegankelijkheidsverklaring. Deze toegankelijkheidsverklaring moet vóór 23 september in een landelijk register gepubliceerd worden en daaraan heeft Omnibuzz voldaan. Wij hebben een toegankelijkheidsverklaring ingevuld voor:

- Onze website.
- OPA (portaal gemeenten).
- Het klantportaal.
- Sharepoint (Intranet)

In de verklaringen staat waar wij aan voldoen, op welke punten wij nog afwijken van de richtlijnen en wanneer wij verwachten te voldoen aan de drempelvrij-eisen. Wij hebben deze verklaringen, zoals wettelijk is bepaald, gepubliceerd op onze website. Meer informatie: https://www.omnibuzz.nl/toegankelijkheid. Drempelvrij heeft betrekking op de vraag hoe toegankelijk onze digitale systemen en documenten zijn voor de klanten die een beperking hebben. Denk daarbij aan mensen die blind of slechtziend zijn of kleurenblind, doof of slechthorend, motorisch beperkt of zwakbegaafd, autistisch of laaggeletterd.

EVALUATIE GR

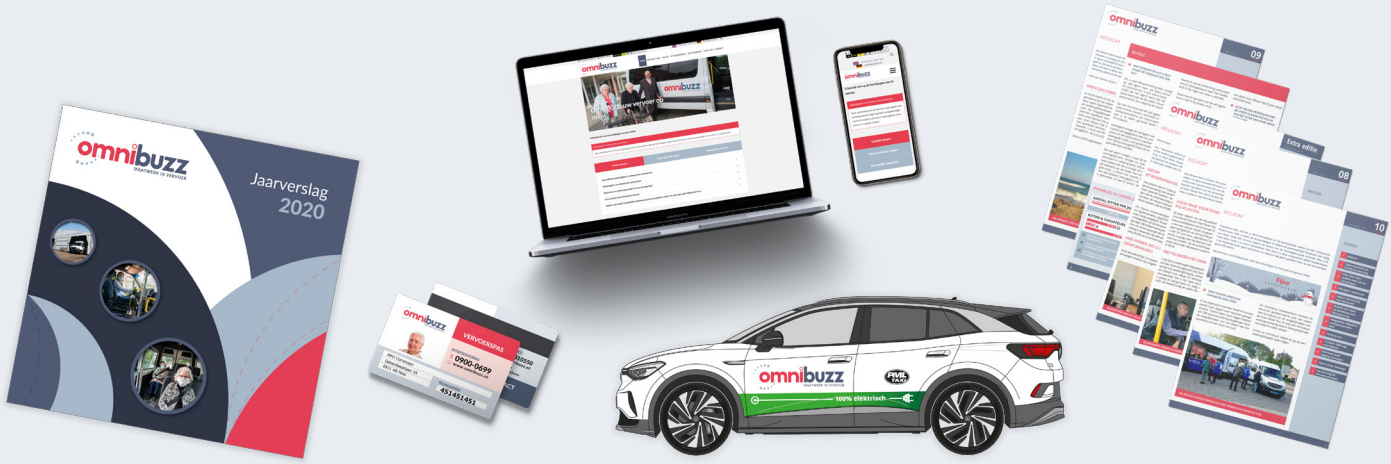
Communicatie vindt plaats met betrokkenen, met in acht-neming van het duale stelsel.

COMMUNICATIEMIDDELEN OMNIBUZZ

- (Digitale) (nieuws)brieven.
- Folders.
- Telefonische informatieverstrekking.
- Website. Deze voldoet aan de eisen op basis van de richtlijnen 'Waarmerk Drempelvrij' en wordt volgens dezelfde normen permanent geactualiseerd.
- Factsheet.
- Informatiebijeenkomsten.
- Persbericht.
- Raadsinformatiebrief.
- Jaarverslag.
- Overleg.
- Q&A's.
- Artikelen (o.a. in vaktijdschriften).
- Mail.
- Communicatiemiddelen van onze doelgroepen.

Er vindt, naast communicatie met onze belangrijkste doelgroep, onze klanten, op reguliere basis communicatie plaats met:

- Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
- Colleges van B&W van 30 gemeenten.
- De gemeenteraadsleden van 30 gemeenten.
- De contactambtenaren/coördinatoren van 30 gemeenten.
- De communicatieadviseurs van 30 gemeenten.
- Taxibedrijven.
- Chauffeurs.
- Cliëntenpanel.
- Algemeen publiek.
- Media.

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER
Vervoer voor klanten met een Wmo indicatie namens 30 Limburgse gemeenten
Wij verzorgen:
Certificaat
reservering van
taxipoints
De uitgifte van uw vervoerspas en de facturatie van uw ritten
De aanname van uw klachten en de afhandeling daarvan
www.omnibuzz.nl
omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER
Vervoer voor klanten met een Wmo indicatie namens 30 Limburgse gemeenten
Omnibuzz in cijfers 2018
www.omnibuzz.nl

11

PROGRAMMA-VERANTWOORDING

11. Programmaverantwoording

11.1 De programmarekening

	Begroting 2020			Begroting 2020-1
Programma Wmo Vervoer	Baten 2020	Lasten 2020	Saldo 2020	Baten 2020-1
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ –	€ 20.872.958	€ 20.872.958	€ 600.022
Algemene Dekkingsmiddelen				
0.5 Treasury	€ –	€ 10.545	€ 10.545	€ –
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 20.933.503	€ –	€ -20.933.503	€ 22.184.031
Overhead				
0.4 Overhead	€ 2.427.725	€ 2.427.725	€ –	€ 2.792.558
Onvoorzien				
0.8 Overige baten en lasten	€ –	€ 50.000	€ 50.000	€ –
Saldo van baten en lasten	€ 23.361.227	€ 23.361.227	€ –	€ 25.576.611
Toevoegingen aan de reserves	€ –	€ –	€ –	€ –
Onttrekkingen aan de reserves				
– Algemene reserve	€ –	€ –	€ –	€ –
– Bestemmingsreserve ICT	€ –	€ –	€ –	€ –
Resultaat	€ 23.361.227	€ 23.361.227	€ –	€ 25.576.611

Voor de verdeling van baten/lasten naar taakvelden is aansluiting gezocht bij hetgeen het BBV hierover voorschrijft. Uitgangspunt is dat lasten en baten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd. Omnibuzz kent slechts een beperkt aantal taakvelden. Onder het taakveld 0.4 'Overhead' zijn, conform de definitie van overhead volgens het kader van BBV, alle kosten opgenomen die betrekking hebben op sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Tot de kosten van overhead worden in ieder geval de volgende zaken gerekend:

- Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
- Personeel en organisatie.
- Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
- In-en externe communicatie met uitzondering van klantcommunicatie.
- Juridische zaken.
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning.
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting.
- Documentaire informatievoorziening.
- Managementondersteuning van het primaire proces.
- Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch).

			Realisatie 2020		
	Lasten 2020-1	Saldo 2020-1	Baten 2020	Lasten 2020	Saldo 2020
	€ 22.721.130	€ 22.121.107	€ 389.360	€ 18.217.405	€ 17.828.045
	€ 12.924	€ 12.924	€ –	€ 12.902	€ 12.902
	€ –	€ -22.184.031	€ 20.625.283	€ –	€ -20.625.283
	€ 2.792.558	€ –	€ 2.792.558	€ 2.284.682	€ -507.876
	€ 50.000	€ 50.000	€ 64.975	€ 196.262	€ 131.287
	€ 25.576.611	€ -0	€ 23.872.176	€ 20.711.251	€ -3.160.925
	€ –	€ –		€ –	€ –
	€ –	€ –	€ 168.000		€ -168.000
	€ –	€ –	€ 19.320		€ -19.320
	€ 25.576.611	€ -0	€ 24.059.496	€ 20.711.251	€ -3.348.245

Onder 0.5 ‘Treasury’ zijn de rente– en bankkosten opgenomen. Voor het jaar 2020 bestaat dit bedrag volledig uit bankkosten. De kosten direct toe te rekenen aan het Wmo-doelgroepenvervoer zijn opgenomen onder het taakveld 6.71 ‘Maatwerkdienstverlening 18+’. Dit zijn de vervoerslasten, de COVID-19 compensatie conform de continuïteitafspraken met de vervoerders (specifiek voor 2020) en de lasten van de afdeling uitvoering (regie), exclusief de manager uitvoering. Deze worden, conform de definitie overhead, onder overhead opgenomen. Ook zijn hierin de lasten meegenomen van de afdeling klantenservice en de lasten gekoppeld aan klachtenmanagement, klanttevredenheid, de bonus malus en dergelijke. De hieronder opgenomen lasten bestaan uit loon– en beheerkosten.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat, hoewel Omnibuzz klanten heeft die jonger zijn dan 18 jaar en daarmee feitelijk in het taakveld 6.72 ‘Maatwerkdienstverlening 18-’ thuishoren, dit aandeel dusdanig klein is (< 1%) dat ervoor gekozen is dit taakveld niet op te nemen.

De baten voor taakveld 0.4 bestaan volledig uit gemeentelijke bijdragen. De baten voor taakveld 6.71 ‘Programma Wmo vervoer’ bestaan uit kortingen afgegeven door de vervoerders conform afspraken omtrent het addendum inzake de NEA-index en opbrengsten van VEP-ritten, eveneens als enkele pgb-klanten. De baten voor taakveld 6.71 ‘Algemene dekkingsmiddelen’ bestaan uit gemeentelijke bijdragen.

Daarnaast zijn er onder taakveld 0.8 'Overige baten en lasten' onvoorziene baten en lasten opgenomen. Deze lasten betreffen COVID-19-gerelateerde kosten en de baten betreffen COVID-19-gerelateerde opbrengsten door detachering van medewerkers aan de GGD Zuid Limburg. Voor de effecten op gemeenteniveau wordt verwezen naar paragraaf 16.3 'Bijlage 3: Saldo kosten en opbrengsten COVID-19' op pagina 98. Deze kosten zijn gedekt middels een onttrekking aan de algemene reserve welke wordt toegelicht in paragraaf 11.5 'Risicomanagement' op pagina 52.

In 2020 zijn er geen toevoegingen aan de reserves gedaan die de exploitatie rechtstreeks raken. Er heeft in 2020 wel een onttrekking aan de algemene reserve ad € 168.000,– plaatsgevonden ten gunste van de exploitatie. Deze onttrekking is op 16 december 2020 goedgekeurd tijdens de vergadering van het algemeen bestuur en is in de voorliggende jaarrekening 2020 verwerkt. Daarnaast is een bedrag van € 19.320,– onttrokken aan de bestemmingsreserve 'ICT'. Deze is ook in de voorliggende jaarrekening verwerkt. Het algemeen bestuur heeft hiermee ingestemd in haar vergadering van 3 juli 2019 inzake dekking voor de kosten van MijnOmnibuzz. Daarnaast is de bestemmingsreserve 'ICT' gebruikt ter dekking van de afschrijvingen van investeringen uit het verleden.

BELEIDSINDICATOREN

Met de invoering van het vernieuwde 'Besluit begroting en verantwoording', ingaand voor begrotingen en programma-verantwoordingen vanaf 2017, dienen decentrale overheden de voor hun van toepassing zijnde beleidsindicatoren op te nemen. Deze beleidsindicatoren lichten de effecten van het beleid toe. Hieronder zijn de voor Omnibuzz van toepassing zijnde beleidsindicatoren over het boekjaar 2020 opgenomen.

Indicator	2020	Eenheid	Bron
Formatie	0,054	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Bezettting	0,055	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
Apparaatskosten	€ 2,69	Kosten per inwoner	Eigen jaarrekening
Externe inhuur	2,69%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen jaarrekening
Overhead	11,0%	% van totale lasten	Eigen jaarrekening

De belangrijkste afwijkingen, zoals weergegeven in de begrotingswijziging 2020-1 ten opzichte van de begroting 2020, komen in paragraaf 11.2 'Eerste begrotingswijziging 2020-1' op pagina 48 aan de orde.

NEPTUNUS
166
omnibuzz
G-208-RR

11.2 Eerste begrotingswijziging 2020-1

Gemeente	Eindresultaat begroting 2020-1	Eindrersultaat begroting 2020	Verschil
Beek	€ 314.923	€ 275.460	€ 39.463
Beekdaelen	€ 729.643	€ 681.328	€ 48.315
Beesel	€ 222.777	€ 209.853	€ 12.923
Bergen	€ 178.445	€ 163.381	€ 15.064
Brunssum	€ 789.305	€ 724.477	€ 64.828
Echt-Susteren	€ 702.294	€ 657.259	€ 45.035
Eijsden-Margraten	€ 544.951	€ 435.685	€ 109.266
Gennep	€ 396.105	€ 367.270	€ 28.835
Gulpen-Wittem	€ 350.111	€ 304.621	€ 45.490
Heerlen	€ 2.469.115	€ 2.268.392	€ 200.724
Horst aan de Maas	€ 617.743	€ 600.098	€ 17.646
Kerkrade	€ 1.585.197	€ 1.495.982	€ 89.215
Landgraaf	€ 1.248.495	€ 1.083.602	€ 164.893
Leudal	€ 584.485	€ 550.012	€ 34.473
Maasgouw	€ 521.359	€ 509.564	€ 11.795
Maastricht	€ 3.899.880	€ 3.915.304	€ -15.423
Meerssen	€ 596.474	€ 536.978	€ 59.496
Nederweert	€ 239.355	€ 228.316	€ 11.039
Peel en Maas	€ 631.192	€ 597.813	€ 33.379
Roerdalen	€ 315.693	€ 299.296	€ 16.397
Roermond	€ 1.046.545	€ 1.007.107	€ 39.438
Simpelveld	€ 205.298	€ 175.164	€ 30.134
Sittard-Geleen	€ 2.378.300	€ 2.223.724	€ 154.575
Stein	€ 375.300	€ 322.102	€ 53.198
Vaals	€ 226.406	€ 219.908	€ 6.498
Valkenburg aan de Geul	€ 471.184	€ 421.072	€ 50.112
Venlo	€ 1.862.980	€ 1.777.397	€ 85.583
Venray	€ 572.395	€ 538.814	€ 33.581
Voerendaal	€ 239.535	€ 205.974	€ 33.561
Weert	€ 661.103	€ 565.275	€ 95.829
Totaal	€ 24.976.589	€ 23.361.227	€ 1.615.362

Op totaalniveau stijgen de kosten met € 1.615.362,– naar € 24.976.589,–. Naast de stijging van het vervoersresultaat ad € 1.311.025,– stijgen ook de kosten van regie met € 45.064,– en de bedrijfsvoering met € 259.272,–.

VERVOERSRESULTAAT

Het totale vervoersresultaat is gestegen met ruim € 1.311.025,– ten opzichte van de begroting 2020. Deze stijging is te wijten aan drie belangrijke oorzaken:

- Enerzijds is het vervoerstarief gestegen in 2020 als gevolg van de nieuwe aanbestedingstarieven per 1 januari 2020. Anderzijds is het vervoersvolume licht gedaald. Gezamenlijk leidt dit tot € 818.780,– stijging van het vervoersresultaat.
- Als gevolg van het opslagpercentage hebben de gemeenten de keuze gemaakt om de begroting op te hogen met een opslagpercentage tussen de 0 en 5%. Op totaalniveau bedraagt de impact hiervan € 543.160,– op het vervoersresultaat. Hierin zijn eveneens de nieuwe vervoerstarieven verwerkt.
- Er heeft een daling van de kosten met betrekking tot de toeslagen plaatsgevonden als gevolg van een vermindering van het vervoersvolume wat betreft de toeslagen. Dit zorgt voor een daling van de kosten met € 50.914,–.

REGIE

De kosten van regie stijgen per saldo met € 45.064,–. Dit is grotendeels te wijten aan onderstaande oorzaken:

- De lonen stijgen conform de onderhandelingen in de cao per 1 januari, per 1 juli en per 1 oktober steeds met 1%.
- De verwachte besparing door het inzetten van de Omnibuzz applicatie zit in het aantal fte's van de callcenter-agents verwerkt. Evenals de aanpassing in de openingstijden die in 2019 van kracht is gegaan.

KOSTEN BEDRIJFSVOERING

De kosten van bedrijfsvoering stijgen per saldo met € 259.272,–. Dit is opgebouwd uit een component voor de beheerkosten, een component voor de loonkosten en de kapitaalkosten.

De beheerkosten stijgen met € 256.930,–. Dit wordt met name veroorzaakt door:

1. De stijging van de algemene kosten (bijvoorbeeld reiskosten woon-werk en dienstreizen en facilitaire kosten); een stijging van € 20.000,–.
2. De stijging van de portokosten € 20.000,–; op basis van daadwerkelijk verbruik 2019 en post tariefwijzigingen.
3. De ondersteuning van de Business Intelligence (BI) tool; € 31.000,– begroot.
4. De kosten voor innovatie en data analyse; € 27.500,– begroot.
5. Kosten voor onderzoek maatwerk OV en DGV; € 25.000,–.
6. De stijging van de telefoniekosten van de 0900-nummers met circa € 23.000,–.
7. De stijging van de automatiseringskosten € 31.000,–.
8. De opname van een post van € 5.000,– opgenomen voor het archiveringsproject.
9. Het optimaliseren van het proces met betrekking tot contractbeheer, budgetverantwoordelijke en maandrapportages; € 12.000,–.
10. De opname van een bedrag van € 15.000,– voor de verdere ontwikkeling van de telefoniecentrale en de ritagenda software.
11. De verhoging van de kosten voor dienstverlening voor de salarisverwerking met € 60.000,–. Hiermee vervallen de kosten van de salarisadministrateur € 35.000,– in de externe inhuur. Deze waren tijdens het opstellen van de begroting 2020 nog niet bekend.
12. De daling van de verwachte bonus-malus met € 17.000,–.

Het saldo in de bestemmingsreserve 'ICT' bedraagt op 31-12-2019 € 70.760,–. Hiervan is € 65.037,– reeds gealloceerd voor toekomstige afschrijvingen. Het bedrag van € 5.687,– is beschikbaar als restant in de gewijzigde begroting 2020 en wordt ingezet voor de doorontwikkeling van Tamis.

De kapitaalkosten nemen met € 2.379,– toe vanwege de kosten voor het aanhouden van de rekening courant

faciliteit die eerder niet in rekening werden gebracht door de BNG. Daarnaast zijn de bankkosten begroot op basis van de actuele bankkosten in 2019.

De loonkosten blijven nagenoeg gelijk ten opzichte van de begroting 2020. Binnen de formatie heeft wel een aantal veranderingen plaatsgevonden. De functie manager advies en projecten is volledig komen te vervallen Het aantal fte voor de adviseurs projecten is verhoogd met 0,5 fte. Per saldo leidt dit tot een besparing van € 75.000,–. Daarnaast is voor de functie teamleider financiën voor het eerste kwartaal externe inhuur opgenomen. Dit brengt een kostenverhoging van € 15.000,– met zich mee.

Daarnaast zijn de kosten voor de projectleider aangepast met € 41.750,–. Het betreft hier de volgende twee projecten:

1. Cyberweerbaarheid en ICT-beleid conform offerte; € 15.500,–.
2. Opstellen PvE ICT aanbesteding conform offerte; € 26.250,–.

Bovenstaande projecten zijn financieel ingerekend in de begroting conform de offertes.

Daarnaast is voor de overgang naar het nieuwe salarispakket nog voor het eerste kwartaal van 2020 de expertise van de salarisadministrateur nodig. Dit brengt een kostenpost van € 7.750,– met zich mee.

Het restant is grotendeels te wijten aan de loonstijging conform de onderhandelingen in de cao per 1 januari, per 1 juli en per 1 oktober met 1%.

De telefoniekosten laten een forse stijging zien van ca. € 20.000,–. Dit houdt enerzijds verband met lagere opbrengsten van de 0900-nummers als gevolg van wijzigingen in de regelgeving; Voor klantenservicediensten mogen er geen kosten aan de beller in rekening worden gebracht waardoor er opbrengsten voor Omnibuzz zijn weggevallen. Anderzijds is gebleken dat bij de overgang van de telefooncentrale van PZN naar de eigen centrale er sprake was van verschillende providers, waardoor er niet langer geprofiteerd kon worden van de gunstige tarieven. Omnibuzz probeert thans het contract van de huidige provider om te zetten waardoor de kosten aanzienlijk verlaagd kunnen worden.

In het kalenderjaar 2019 zijn de kosten voor de salarisadministrateur onttrokken via de algemene reserve.

Onderstaande posten zijn niet financieel ingerekend omdat Omnibuzz hiervoor een apart voorstel aan het bestuur wil voorleggen. De hiermee gepaarde kosten zijn op dit moment nog niet goed te bepalen en zullen in het voorstel worden toegelicht op het moment dat dit zich voordoet:

1. Project rekening rijden.
2. Kosten doorontwikkeling Omnibuzz klantportaal fase 2 en 3.
3. Eventuele juridische kosten uit hoofde van aanbestedingsverplichtingen.

NB: Het herijken van de verdeelsleutel heeft op gemeenteniveau ook gevolgen voor de beheer-, loon – en kapitaalkosten, eveneens als de kosten voor regie.

Voor de volledigheid zijn in de volgende tabel de verschillende verdeelsleutels opgenomen zoals deze in beide begrotingen zijn gehanteerd.

Gemeente	2020-1 verdeelsleutel	2020 – verdeelsleutel
Beek	1,42%	1,41%
Beekdaelen	3,05%	2,92%
Beesel	1,13%	1,13%
Bergen	1,02%	0,97%
Brunssum	2,71%	2,72%
Echt-Susteren	2,70%	2,89%
Eijsden-Margraten	2,35%	2,19%
Gennep	1,55%	1,47%
Gulpen-Wittem	1,38%	1,30%
Heerlen	7,71%	8,00%
Horst aan de Maas	3,02%	3,03%
Kerkrade	4,89%	5,40%
Landgraaf	4,23%	4,06%
Leudal	2,85%	3,06%
Maasgouw	2,34%	2,22%
Maastricht	12,62%	11,88%
Meerssen	2,01%	2,06%
Nederweert	1,29%	1,33%
Peel en Maas	3,11%	3,02%
Roerdalen	1,63%	1,57%
Roermond	5,23%	5,04%
Simpelveld	0,98%	0,92%
Sittard-Geleen	8,61%	9,81%
Stein	1,93%	1,84%
Vaals	1,03%	1,03%
Valkenburg aan de Geul	1,69%	1,66%
Venlo	9,70%	9,63%
Venray	2,87%	2,80%
Voerendaal	0,96%	0,92%
Weert	3,97%	3,73%
TOTAAL	100,00%	100,00%

11.3 Verplichte paragrafen

In het kader van artikel 9 van het 'Besluit begroting en verantwoording' zijn de volgende paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.

11.4 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als het vermogen dat nodig is om incidentele niet voorziene tegenvallers te kunnen opvangen. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken schrijft in artikel 11 van het nieuwe 'Besluit begroting en verantwoording' het volgende voor:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

De weerstandsratio is een verhoudingsgetal, tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het op basis van de risicoanalyse bepaalde benodigde weerstandsvermogen. De weerstandscapaciteit geconfronteerd met de risico's leidt tot een weerstandsratio van 0,41. Als onverhoopt meerdere risico's optreden, kan dit betekenen dat de deelnemende gemeenten rekening moeten houden met aanvullende bijdragen om tekorten en risico's te dekken.

11.5 Risicomanagement

Bij het opstellen van het bedrijfsplan is een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste risico's waarmee Omnibuzz kan worden geconfronteerd. Voor deze risico's zijn vervolgens ook maatregelen benoemd om deze zo goed mogelijk te beheersen. Op basis van deze risico-inventarisatie en de bijbehorende beheersmaatregelen is een inschatting gemaakt van de financiële impact en de kans dat de risico's zich voordoen. Dit vormt de basis voor het bepalen van het weerstandsvermogen. Deze risico-inventarisatie wordt mede beïnvloed door de stand van zaken omtrent de COVID-19 pandemie.

De risico's zijn nog van toepassing, echter in wisselende mate als gevolg van het stadium van de pandemie.

De belangrijkste geïdentificeerde risico's zijn:

Risico's	Politiek	Strategisch	Proces	Personeel	ICT	Financieel	Kwaliteit
Verminderd draagvlak en/of draagkracht bij gemeenten voor de missie en visie van Omnibuzz	✔						
Beheersbaarheid van het vervoer		✔					
Economische kwetsbaarheid taxibedrijven		✔					
Kennis en inzetbaarheid intern personeel			✔	✔			✔
Continuïteit risico ten gevolge van serverbeheer					✔		

Het beleid van Omnibuzz is zodanig ingericht dat minimaal één keer per 5 jaar de nota 'Reserves en Voorzieningen' geactualiseerd dient te worden. De meest recente actualisering heeft in 2018 plaatsgevonden. Op basis van een risico-inventarisatie en

impactanalyse is de minimum (€ 520.000,–) en maximum (€ 1.308.000,–) benodigde stand van de algemene reserve berekend. Daarnaast maakt het risicomanagement een onderdeel uit van de planning & control cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader wordt regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz geconfronteerd wordt af te dekken. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 is door het algemeen bestuur besloten dat er een bedrag van € 60.792,– werd gedoteerd aan de algemene reserve. Het saldo primo 2020 van de algemene reserve is met deze dotering uitgekomen op € 700.000,– en ligt hiermee binnen de afgesproken bandbreedte. Het saldo biedt ruimte om tot aan het minimum actief gelden in te zetten voor afdekking van benoemde scenario's, dekking van eventuele tekorten en financiering van investeringen.

Naast de algemene reserve is er primo 2020 ook sprake van een tweetal bestemmingsreserves ter hoogte van in totaal € 131.548,–. De bestemmingsreserve 'Personeel' bedroeg primo 2020 € 60.787,– en de bestemmingsreserve 'ICT' bedroeg primo 2020 € 70.761,– . In de jaarrekening 2019 is vervolgens een vrijval van de bestemmingsreserve 'Personeel' vastgesteld van € 46.711,– en voor de bestemmingsreserve 'ICT' een dotatie vastgesteld van € 126.197,–. Het verloop van deze verschillende reserves is in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt.

TABEL STAAT VAN RESERVES

Alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het boekjaar	Bestemming van het resultaat voorgaand boekjaar	Overige vermeerderingen	Verminderingen/ beschikking over de reserve/ voorz.	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Nog te bestemmen resultaat 2020	Bestemming van het resultaat 2020	Reserves na bestemming ultimo 2020
Reserves								
Algemene reserve								
Algemene reserve	639.208	60.792		168.000-	532.000	-	-	532.000
Totaal algemene reserve	639.208	60.792		168.000-	532.000	-	-	532.000
Bestemmingsreserves Programma Wmo-vervoer								
Bestemmingsreserve								
Bestemmingsreserve Personeel	60.787	-	-	46.711-	14.076	-	-	14.076
Bestemmingsreserve ICT	70.761	126.197		19.320-	177.637	-	-	177.637
Totaal Bestemmingsreserves	131.548	126.197	-	66.031-	191.714	-	-	191.714
Resultaat voor bestemming								
Resultaat boekjaar								
Te bestemmen resultaat	186.990		-	186.990-	-	3.348.245	-	3.348.245
Totaal Resultaat voor bestemming	186.990		-	186.990-	-	3.348.245	-	3.348.245
Totaal Reserves	957.746	186.989	-	421.021-	723.714	3.348.245	-	4.071.959

In 2020 heeft er een onttrekking ad € 168.000,– uit de algemene reserve plaatsgevonden om onvoorziene uitgaven als gevolg van de COVID-19 pandemie mee af te dekken. Hiertoe heeft het algemeen bestuur tijdens haar vergadering van 16 december 2020 ingestemd. Ultimo 2020 bedraagt het saldo van de algemene reserve € 532.000,– hetgeen binnen de min-max grens valt van de algemene reserve zoals in de nota 'Reserves en voorzieningen' is vastgesteld.

De onttrekking bevat de volgende onverwachte kosten als gevolg van de COVID-19 pandemie:

- Wegvallen dekking telefonieopbrengsten 0900 nummer.
- Extra communicatiekosten, mailings en nieuwsbrieven.
- Aanpassingen voertuigen chauffeurscabine.
- Aanpassing facturatiemodule rekeningrijden.
- Advieskosten Corona en aanpassingen kantoor.
- Investeringen werkplekken.

Daarnaast zijn de opbrengsten van de detachering van medewerkers aan de GGD Zuid Limburg en subsidie A&O fonds hierop in mindering gebracht.

Met betrekking tot de langdurig zieke werknemer geldt dat inmiddels duidelijk is geworden dat deze niet zal terugkeren in de functie en dat het dienstverband beëindigd is. Wel draagt Omnibuzz nog het risico van bovenwettelijke WW. Bij vorming van de reserve is rekening gehouden met dit risico. Op basis van actuele informatie van het UWV zal Omnibuzz de resterende € 14.076,– aanhouden om het risico voor de komende jaren af te dekken. Dit bedrag is naar verwachting voldoende om dit risico af te dekken. Mocht dit risico zich in de komende jaren niet voordoen, dan zal het bedrag ten gunste van de 10 gemeenten worden uitgekeerd welke deze reserve gevormd hebben.

Voor het boekjaar 2020 heeft tevens een onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten, welke goedgekeurd zijn in het AB van 3 juli 2019:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.

Hiermee is een bedrag gemoeid van € 19.320,–.

FINANCIËLE KENGETALLEN

Omnibuzz neemt op grond van het BBV in de paragraaf weerstandsvermogen een zestal financiële kengetallen op. De stand van zaken van deze kengetallen geven samen met het weerstandsvermogen inzicht in de financiële positie. Het gaat om de volgende financiële kengetallen:

- Netto schuldquote.
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
- Solvabiliteitsratio.
- Structurele exploitatieruimte.
- Grondexploitatie.
- Belastingcapaciteit.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente/aflossing) op de eigen middelen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. De gecorrigeerde schuldquote wordt vervolgens berekend door ook rekening te houden met aan derden verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Omnibuzz aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen).

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. De ruimte wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Grondexploitatie (niet van toepassing voor Omnibuzz)

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie is (de totale waarde van de gronden in eigendom) in relatie tot het totaal aan jaarlijkse baten.

Belastingcapaciteit (niet van toepassing voor Omnibuzz)

Met het vaststellen van het opcenten tarief wordt bepaald hoeveel extra ruimte er is om eigen lasten te dragen. Het BBV bevat geen normen voor deze kengetallen. In onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de zes kengetallen opgenomen.

	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen	Jaarverslag 2019	Begroting 2020-1	Jaarverslag 2020
Netto schuldquote	-2%	-1%	-15%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-2%	-1%	-15%
Solvabiliteitsratio	28%	26%	47%
Structurele exploitatieruimte	100%	100%	100%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Uit de tabel blijkt dat de netto schuldquote negatief is. Een negatieve uitkomst geeft aan dat Omnibuzz geen schuld heeft.

De solvabiliteitsratio stijgt aangezien de COVID-19 pandemie tot een daling van de vervoerkosten heeft geleid en hiermee tot een positief resultaat voor de gemeente qua resultaatbestemming. In 2020 is de structurele exploitatieruimte bij Omnibuzz 100% vanwege het positief gerealiseerde saldo van de structurele baten en lasten. De structurele baten en lasten worden volledig afgedekt door de Omnibuzz gemeenten. Tekorten worden aangevuld en enige overschotten vloeien terug naar de gemeenten.

De kengetallen voor grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor Omnibuzz.

11.6 Financiering

De financiering van Omnibuzz vindt plaats door een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Ten aanzien van de financiering is het kasgeldlimiet en de renterisiconorm van belang. Hieronder komen deze aspecten nader aan de orde.

KASGELDLIMIET

De kasgeldlimiet geeft aan tot welk bedrag korte financiering mogelijk is. Onder korte financiering wordt in de Wet FIDO verstaan leningen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt bepaald als een percentage van het begrotingstotaal. Bij ministeriële regeling is dit percentage voor de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz vastgesteld op 8,2%.

Concreet betekent dit dat de netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden.

De kasgeldlimiet ziet er als volgt uit:

	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottende schuld
Kwartaal 1	€ 943.966	€ 1.669.728	€ -725.761
Kwartaal 2	€ 1.029.265	€ 2.557.159	€ -1.527.894
Kwartaal 3	€ 1.274.051	€ 4.587.814	€ -3.313.763
Kwartaal 4	€ 4.516.798	€ 8.200.436	€ -3.683.638
(4) Gemiddelde van kwartalen	€ 1.941.020	€ 4.253.784	€ -2.312.764
(6) Ruimte onder kasgeldlimiet	€ 2.312.764		
(5) Berekening kasgeldlimiet			
(7) Omvang begroting per 1 januari 2020		€ 25.576.611	
(8) in procenten van de grondslag		8,2%	
(5) = (7) x (8) Kasgeldlimiet:		€ 2.097.282	
Ruimte (+) / overschrijding (-) (6) + (5)		€ 4.410.046	

Omnibuzz is in 2020 ruim binnen de kasgeldlimiet gebleven. Dit is te verklaren door de COVID-19 pandemie en hieruit voortvloeiende continuïteitsafspraken met de vervoerders, waardoor Omnibuzz gedurende 2020 meer vlottende middelen dan vlottende schulden tot haar beschikking heeft gehad. Daarnaast stijgt de vlottende schuld en vlottende middelen in Q4 2020 evenredig, wat het gevolg is van de reeds ontvangen bijdrage Q1 2021 van een aantal gemeenten.

RENTE RISICONORM

De rente risiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico en heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Aangezien Omnibuzz op dit moment geen gebruik maakt van externe financiering, voldoet zij aan deze norm.

SCHATKISTBANKIEREN

Het wetsvoorstel 'Verplicht schatkistbankieren' is op 13 december 2013 in het Staatsblad gepubliceerd. De wet is op 15 december 2013 van kracht geworden en ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen. Schatkistbankieren houdt in dat overtollige publieke middelen worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Decentrale overheden zullen op de deposito's een rente vergoed krijgen die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Voor decentrale overheden is het gevolg hiervan dat uitstaande

beleggingen bij het onttrekken niet kunnen worden herbelegd maar naar de rekening courant gaan. Daar kunnen ze hoogstens als deposito worden weggezet tegen de dan geldende rente op Nederlandse staatsobligaties. Er is sprake van een drempelbedrag dat Omnibuzz buiten de schatkist mag aanhouden. Het gaat om 0,75% van het begrotingstotaal. Dit bedrag is voor Omnibuzz vastgesteld op € 200.000,–. Dit saldo wordt daarmee niet als overtollig beschouwd.

DE WET HOUDBARE OVERHEIDSFINANCIEN (WET HOF)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet Hof. De middellange termijndoelstelling is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5% bbp per jaar. Omdat ook gemeenten, provincies, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Het EMU-saldo volgt uit de tabel:

Nr	Omschrijving	2020 x € 1.000 Verslagjaar	2020-1 x € 1.000 Huidig begrotingsjaar (na wijziging)	2020 x € 1.000 Huidig begrotingsjaar
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	3.161	0	0
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	59	54	55
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	11	0	5
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	0	0	0
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie:	0	0	0
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie	0	0	0
	Berekend EMU-saldo	3.209	54	50

11.7 Bedrijfsvoering

ZIEKTEVERZUIM

Het verzuim is in 2020 toegenomen. Het verzuimpercentage over het gehele jaar is uitgekomen op 12,25%, tegen 8,87% in 2019. De oorzaken hiervoor liggen in belangrijke mate bij COVID-19: de maand maart laat een duidelijke uitschieter zien die slechts geleidelijk afvlakt. Daarnaast is het blijvend hoge aandeel van het middellang en lang verzuim (meer dan 70%) een punt van zorg.

Vanuit de verzuimbegeleiding (bedrijfsarts en arbodienst) ontvangen wij signalen dat de verzuimoorzaken beperkt werkgerelateerd zijn. Met name in het langdurig verzuim heeft het verzuim veelal fysieke oorzaken die niet aan de werkplekinrichting te relateren zijn.

In het laatste kwartaal van 2020 zien we een verzuimpercentage dat gemiddeld lager ligt dan het verzuim in dezelfde periode van 2019.

BEDRIJFSVOERING

Voor de realisatie en de stand van zaken omtrent de beleidsvoornemens op het vlak van bedrijfsvoering verwijzen wij naar het jaarverslag.

12

BALANS

12. Balans

Activa	31-dec-2019 €	31-dec-2020 €	PASSIVA	31-dec-2019 €	31-dec-2020 €
Vaste activa			VASTE PASSIVA		
Materiële vaste activa	447.749	388.322	Algemene reserve	639.208	532.000
			Egalisatiereserve	-	-
Financiële vaste activa	–	–	Bestemmingsreserve	131.548	191.714
			Resultaat voor bestemming	186.990	3.348.245
			Voorzieningen	-	-
			Langlopende schulden	-	-
Totaal vaste activa	447.749	388.322	Totaal vaste passiva	957.745	4.071.959
Vlottende activa			VLOTTENDE PASSIVA		
Overige vorderingen	308.539	189.730			
Liquide middelen	2.649.769	7.582.817	Overige schulden	2.001.496	1.070.009
Overlopende activa	31.323	427.890	Overlopende passiva	478.139	3.446.790
Totaal vlottende activa	2.989.631	8.200.436	Totaal vlottende passiva	2.479.635	4.516.798
Totaal generaal	3.437.380	8.588.758	Totaal generaal	3.437.380	8.588.758

TABEL STAAT VAN GEACTIVEERDE KAPITAALUITGAVEN - PRODUKTENREKENING 2020

Alle bedragen in €	Huidig dienstjaar									
	Oorspronkelijk bedrag vd kapitaaluitgaven (aanschaffingsw) aan het begin vh dienstjr.	Vermeerderingen in het dienstjaar	Verminderingen (anders dan door afschr. of afl.) in het dienstjr.	Oorspronkelijk bedrag van de kapitaaluitgaven (aanschaffinsw) aan het einde van het dienstjr. (kol. 2+3-4)	% of andere maatstaf van afschr.	Toaal van de afschrijving / aflossing op de kapitaal-uitgaven aan het begin van het dienstjr.	(Extra) afschrijvingen van kapitaal-uitgaven in het dienstjr.	(Extra) aflossingen op kapitaal-verstrekkingen in het dienstjr.	Boekwaarde aan het begin van het dienstjr. (kol. 2-7)	Boekwaarde aan het einde van het dienstjr. (kol. 10-8-9)
Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4	Kolom 5	Kolom 6	Kolom 7	Kolom 8	Kolom 9	Kolom 10	Kolom 11
Programma Wmo-vervoer										
Inventaris	161.670	2.164	-	163.834	10,00%		20.508	-	161.670	143.325
Hardware	54.691	8.909	-	63.600	33,33%	-	33.617	-	54.691	29.983
Inrichting en verbouwing	101.426	-	-	101.426	4,00%	-	4.398	-	101.426	97.028
Technische installaties	70.841	-	-	70.841	6,67%	-	5.452	-	70.841	65.388
Software	59.123	-	-	59.123	4,00%	-	6.525	-	59.123	52.598
Totaal Wmo-vervoer	447.749	11.073	-	458.822		-	70.501	-	447.749	388.322
Totaal-generaal	447.749	11.073	-	458.822		-	70.501	-	447.749	388.322

12.1 Toelichting op de balans

Hieronder is een toelichting opgenomen op de activa en passiva.

ACTIVA

De debetzijde van de balans bestaat uit de materiële vaste activa en de vlottende activa. Deze posten komen hieronder aan de orde.

Materiële vaste activa (ad € 388.322,–)

De materiële vaste activa hebben primo 2020 een waarde van € 447.749,–. Gedurende 2020 is er voor € 11.073,– geactiveerd. Rekening houdende met de afschrijvingen in 2020 ad € 70.501,– resteert een saldo ultimo 2020 ad € 388.322,–.

Bovenstaand is een overzicht opgenomen van de activa. Deze betreffen investeringen met een economisch en maatschappelijk nut en behoren tot de overige materiële vaste activa.

Financiële vaste activa (ad € 0,–)

Gedurende 2020 zijn geen financiële vaste activa geactiveerd, derhalve bedraagt het saldo € 0,–.

Vlottende activa (ad € 8.200.436,–)

De vlottende activa bestaan uit vorderingen, liquide middelen en overlopende activa. Deze posten worden hieronder verder toegelicht in de tabel ‘Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven’.

Vorderingen (ad € 189.730,–)

Dit betreft de nog te innen bijdragen van debiteuren (van klanten en de GGD). Verwacht wordt dat deze gelden in 2021 worden ontvangen.

Liquide middelen (ad € 7.582.817,–)

Het saldo liquide middelen van Omnibuzz ultimo boekjaar 2020 bedraagt in totaal € 7.582.817,–. De gelden zijn direct opvraagbaar. Het saldo is als volgt opgebouwd:

Type	Saldo	
Betaalrekening BNG	€	198.970
Betaalrekening Rabobank	€	3.050
Schatkistrekening	€	7.380.797

Beleid van Omnibuzz is om het maximale bedrag toegestaan volgens schatkistbankieren (€ 200.000,–) aan te houden op de betaalrekening.

Het positieve saldo van de schatkistrekening wordt enerzijds verklaard door het positieve resultaat van 2020 en anderzijds reeds ontvangen voorschotten van een aantal gemeenten over Q1 2021.

Overlopende activa (ad € 427.890,–)

De overlopende activa betreft de nog te factureren omzet (€ 53.052,–). Dit zijn onder andere nog te ontvangen bijdragen van klanten voor de Voor Elkaar Pas, de klantbijdragen over december voor de Voor Elkaar Pas en een doorbelasting aan een derde partij. Het restant saldo € 374.838,– bestaat voornamelijk uit de btw-systematiek betrekking hebbende op de COVID-19 compensatie welke afgerekend wordt met de vervoerders en het hieruit voortvloeiende btw-saldo voor de vervoerders. De btw-systematiek die Omnibuzz met de gemeenten heeft afgerekend is eveneens met de vervoerders afgerekend.

PASSIVA

De creditzijde van de balans bestaat uit het eigen vermogen, voorzieningen en (langlopende) schulden. Een toelichting op deze posten is hierna opgenomen.

Eigen vermogen (ad € 4.071.959,–)

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en het resultaat voor bestemming. Een overzicht hiervan is in onderstaande tabel opgenomen.

TABEL STAAT VAN RESERVES - PRODUKTENREKENING 2020

Alle bedragen in €	Saldo aan het begin van het boekjaar	Bestem-ming van het resultaat voorgaand boekjaar	Overige vermeerde-ringen	Vermin-deringen/ beschikking over de reserve/ voorz.	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Nog te bestemmen resultaat 2020	Bestem-ming van het resul-taat 2020	Reserves na bestemming ultimo 2020
Reserves								
Algemene reserve								
Algemene reserve	639.208	60.792		168.000-	532.000	-	-	532.000
Totaal algemene reserve	639.208	60.792		168.000-	532.000	-	-	532.000
Bestemmingsreserves Programma Wmo-vervoer								
Bestemmingsreserve								
Bestemmingsreserve Personeel	60.787	-	-	46.711-	14.076	-	-	14.076
Bestemmingsreserve ICT	70.761	126.197		19.320-	177.637	-	-	177.637
Totaal Bestemmingsreserves	131.548	126.197	-	66.031-	191.714	-	-	191.714
Resultaat voor bestemming								
Resultaat boekjaar								
Te bestemmen resultaat	186.990		-	186.990-	-	3.348.245	-	3.348.245
Totaal Resultaat voor bestemming	186.990		-	186.990-	-	3.348.245	-	3.348.245
Totaal Reserves	957.746	186.989	-	421.021-	723.714	3.348.245	-	4.071.959

Algemene reserve (ad € 532.000,–)

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2019 is door het algemeen bestuur besloten dat er een bedrag van € 60.792,– wordt gedoteerd aan de algemene reserve. Het saldo in 2020 van de algemene reserve is met deze dotering uitgekomen op € 700.000,– en ligt hiermee binnen de afgesproken bandbreedte. In 2020 heeft er een onttrekking ad € 168.000,– uit de algemene reserve plaatsgevonden om onvoorziene COVID-19 gerelateerde uitgaven mee af te dekken. Hiertoe heeft het algemeen bestuur tijdens haar vergadering van 16 december 2020 ingestemd.

Ultimo 2020 bedraagt het saldo van de algemene reserve € 532.000,–.

Bestemmingsreserve 'Personeel' (ad € 14.067,–)

Aan de bestemmingsreserve 'Personeel' is in 2020 een onttrekking gedaan ad € 46.711,–. Deze onttrekking heeft plaatsgevonden op basis van het voorstel resultaatbestemming welke verwoord is in de jaarrekening 2019. Op basis van deze mutaties bedraagt het saldo van de reserve per jaareinde 2020 € 14.076,–.

Bestemmingsreserve 'ICT' (ad € 177.637,–)

Naar aanleiding van de resultaatbestemming 2019 is, na goedkeuring van het algemeen bestuur, een dotering van € 126.197,– gedaan aan de bestemmingsreserve 'ICT'.

Daarnaast heeft voor het boekjaar 2020 een onttrekking uit de bestemmingsreserve 'ICT' plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.

Hiermee is een bedrag gemoeid van € 19.320,–.

Per saldo is de bestemmingsreserve 'ICT' ultimo 2020 € 177.637,–.

Gerealiseerd resultaat voor bestemming (ad € 3.348.245,–)

Het resultaat over 2020 bedraagt € 3.348.245,– mede als gevolg van de COVID-19 pandemie en het hierdoor gedaalde vervoer. De bestemming van het resultaat wordt voorgesteld aan het algemeen bestuur.

Langlopende schulden (ad € 0,–)

Gedurende 2020 zijn geen langlopende schulden aangegaan, derhalve bedraagt het saldo € 0,–.

Vlottende passiva (ad € 4.516.798,–)

De vlottende passiva bestaat uit de overige schulden en de overlopende passiva.

Overige schulden (ad € 1.070.009,–)

De overige schulden bedragen ultimo 2020 € 1.070.009,– en betreffen de eigen bijdragen klanten ontvangen namens de gemeenten Q4 ad € 439.240,–. Daarnaast is het saldo van de crediteurenpost ad € 483.452,– opgenomen onder de overige schulden. Tevens is de te betalen btw corona-compensatie aan de gemeenten hieronder opgenomen ad € 147.317,-.

Overlopende passiva (ad € 3.446.790,–)

De overlopende passiva bestaat uit nog te betalen facturen ad € 89.585,– en het reeds ontvangen voorschot van een aantal gemeenten over Q1 2021 ad € 3.202.701,– . Het restant bedrag bestaat uit het verschil tussen door de vervoerders gefactureerde bedragen voor uitgevoerde ritten en de door Omnibuzz geregistreerde ritten. Dit saldo loopt in 2021 af vanwege de betaaldatum begin januari 2021.

12.2 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Met ingang van 12 juni 2017 is Omnibuzz een huurcontract met Buval BV aangegaan voor het pand Geerweg 3 in Sittard-Geleen (eind 2017 is het pand overgenomen door Two Guys Estate BV). Dit contract heeft een looptijd van 10 jaar met een mogelijke verlenging met 5 jaar. De opzeggingstermijn voor dit contract bedraagt 12 maanden.

Eind 2017 heeft Omnibuzz de aankoop van de nieuwe telefoniecentrale inclusief beheer en onderhoud aanbesteed. Deze aanbesteding is gegund aan Detron voor de periode van 2 jaar met de optie om deze overeenkomst tweemaal met een jaar te verlengen. In 2020 is de overeenkomst voor het jaar 2021 verlengd.

In 2017 heeft Omnibuzz ook een contract afgesloten met Arriva inzake de Voor Elkaar Pas. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege op 13 december 2031. Vanaf 1 december 2018 heeft Omnibuzz de ritreserveringssoftware Tamis geïmplementeerd. Hiertoe is met Neone Nederland BV een contract aangegaan voor de duur van 3 jaar. Daarnaast is

met Neone Nederland BV een service level agreement afgesloten per 1 februari 2019 voor de duur van 3 jaar. In 2018 is Omnibuzz met Toshiba Tec Netherlands BV een copyrent overeenkomst aangegaan voor een multifunctional voor de duur van 5 jaar.

In 2019 heeft Omnibuzz het collectief vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wmo aanbesteed voor de 30 Limburgse gemeenten. Als resultaat van deze aanbesteding zijn rechtstreeks contracten afgesloten met zes taxibedrijven die per 1 januari 2020 ingaan. Deze overeenkomsten hebben een looptijd van vijf jaar tot en met 31 december 2024 met een mogelijke verlenging van nog drie jaar (einddatum 31 december 2027).

Gedurende de COVID-19 periode heeft Omnibuzz continuïteitsafspraken met de vervoerders gemaakt welke in een addendum met de vervoerders vastliggen. Dit addendum heeft primair een looptijd tot 1 maart 2021 met een mogelijkheid, op basis van de actuele situatie, de afspraken te verlengen en te actualiseren.

12.3 WNT-verantwoording 2020 Omnibuzz

Sinds 1 januari 2013 is de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector' (WNT) van kracht. De WNT is op Omnibuzz van toepassing. Deze wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen jaarlijks bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoeding van hun functionarissen dienen te publiceren. Voor topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen worden deze gegevens, ongeacht de hoogte, gepubliceerd. Voor het jaar 2020 is de generieke maximum bezoldigingsnorm voor Omnibuzz vastgesteld op € 201.000,–. Dit is inclusief belaste kostenvergoedingen, pensioen en de werkgeverslast.

Publicatie van bezoldigingsgegevens dienen onder meer openbaar te worden gemaakt via het financieel jaarverslag. Bij de definiëring van topfunctionarissen gaat het om personen die tot de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling behoren en/of hoogst leidinggevenden binnen een rechtspersoon of instelling. Hieronder vallen de leden van het algemeen en dagelijks bestuur en de functionarissen die formeel lid zijn van een (centraal) management- of directieteam.

TABEL WNT-VERANTWOORDING

Naam	Functie	FTE	Periode	Bezoldiging
Dhr. G.M.F. Vreuls	Directeur	1,0	2020	€ 140.246

De bezoldiging bestaat uit de volgende componenten:

Component		2020		2019
Beloning	€	119.758	€	113.368
Belastbare en variabele onkostenvergoedingen	€	168	€	168
Voorzieningen (pensioen)	€	20.320	€	19.543
Totale bezoldiging	€	140.246	€	133.079

bedragen x € 1	Dhr G.M.F. Vreuls
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 119.926
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.320
Subtotaal	€ 140.246
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t
Totale bezoldiging	€ 140.246
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t
Gegevens 2019	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor 2019 in fte	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.536
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.543
Totale bezoldiging 2019	€ 133.079

De component beloning is gestegen conform de afgesproken CAR UWO indexaties. Daarnaast bestaat de component beloning tevens uit de verkoop van 72 bovenwettelijke verlofuren. Deze is wettelijk vastgelegd conform de CAR UWO.

Uit bovenstaande blijkt dat de topfunctionarissen binnen Omnibuzz het bezoldigingsmaximum van de WNT niet overschreden hebben. Alle leden die in 2020 zitting hebben gehad in het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van Omnibuzz zijn onbezoldigd geweest.

De samenstelling van het algemeen is als volgt:

LEDEN ALGEMEEN BESTUUR OMNIBUZZ

Plaatsnaam	Naam
Beek	Dhr. T. van Es
Beekdaelen	Dhr. J. Timmermans
Beesel	Dhr. B. Jacobs
Bergen	Mevr. L. Roefs
Brunssum	Dhr. S. L'Espoir
Echt-Susteren	Dhr. G. Frische
Eijsden-Margraten	Dhr. C. Piatek
Gennep	Dhr. P. Lucassen
Gulpen Wittem	Mevr. A. van der Kleij
Heerlen	Dhr. P. Van Zutphen
Horst aan de Maas	Mevr. B. Op de Laak / Dhr. R. Bouten
Kerkrade	Dhr. L. Jongen
Landgraaf	Dhr. A. Schiffelers
Leudal	Dhr. M. Janssen
Maasgouw	Dhr. M. Wilms
Maastricht	Mevr. M. De Graaf
Meerssen	Mevr. M. Heusschen
Nederweert	Dhr. H. Cuijpers
Peel en Maas	Mevr. A. Mestrom
Roerdalen	Mevr. E. Cuijpers
Roermond	Mevr. M. Smitsmans
Simpelveld	Dhr. T. Gulpen
Sittard-Geleen	Mevr. J. Joosten
Stein	Dhr. H. Janssen
Vaals	Dhr. P. De Graauw
Valkenburg	Dhr. R. Meijers
Venlo	Dhr. F. Schatorje
Venray	Mevr. A. Thielen
Voerendaal	Dhr. H. Coenen
Weert	Dhr. P. Sterk

De samenstelling van het dagelijks bestuur is als volgt

LEDEN DAGELIJKS BESTUUR OMNIBUZZ

Plaatsnaam	Naam
Beekdaelen	Dhr. J. Timmermans
Heerlen	Dhr. P. Van Zutphen (vervangend voorzitter)
Horst aan de Maas	Dhr. R. Bouten
Maastricht	Mevr. A. Bastiaans
Roermond	Mevr. M. Smitsmans-Burhenne (voorzitter)
Sittard-Geleen	Dhr. T. Raven
Venlo	Dhr. F. Schatorjé

13

DE PROGRAMMA-REKENING

13. De programmarekening

13.1 Algemeen

Het algemeen bestuur heeft op 3 juli 2019 de begroting 2020 en op 1 juli 2020 de eerste begrotingswijziging 2020-1 vastgesteld.

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING EN WAARDERING
De verslaggevingsvoorschriften die voor een Gemeenschappelijke Regeling gelden zijn weergegeven in het 'Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten'. Voor de resultaatbepaling wordt het gemodificeerd stelsel van baten en lasten gehanteerd.

De activa zijn gewaardeerd op basis van verkrijgingspijs, zijnde de inkoopprijs met eventuele bijkomende kosten, minus de lineaire afschrijvingen. Deze lineaire afschrijvingen zijn conform de vastgesteld financiële verordening van Omnibuzz. De passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

	Begroting 2020			Begroting 2020-1
	Baten 2020	Lasten 2020	Saldo 2020	Baten 2020-1
Programma Wmo Vervoer				
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ –	€ 20.872.958	€ 20.872.958	€ 600.022
Algemene Dekkingsmiddelen				
0.5 Treasury	€ –	€ 10.545	€ 10.545	€ –
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	€ 20.933.503	€ –	€ -20.933.503	€ 22.184.031
Overhead				
0.4 Overhead	€ 2.427.725	€ 2.427.725	€ –	€ 2.792.558
Onvoorzien				
0.8 Overige baten en lasten	€ –	€ 50.000	€ 50.000	€ –
Saldo van baten en lasten	€ 23.361.227	€ 23.361.227	€ –	€ 25.576.611
Toevoegingen aan de reserves	€ –	€ –	€ –	€ –
Onttrekkingen aan de reserves				
– Algemene reserve	€ –	€ –	€ –	€ –
– Bestemmingsreserve ICT	€ –	€ –	€ –	€ –
Resultaat	€ 23.361.227	€ 23.361.227	€ –	€ 25.576.611

CONTROLEVERORDENING

In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 juli 2018 is het controleprotocol 2018 e.v. vastgesteld. De controleverordening, samen met het controleprotocol, dienen als referentiekader voor de controle van de accountant.

NOTA RESERVES EN VOORZIENINGEN

In de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 24 oktober 2018 is de maximum omvang van de algemene reserve vastgesteld op € 1.308.000,– en de minimum omvang op € 520.000,–. De vaststelling geldt tot uiterlijk 2022 als de nota 'Reserves en voorzieningen' opnieuw zal worden vastgesteld.

Daarnaast is voor diverse ICT-gerelateerde projecten een bestemmingsereserve 'ICT' gevormd. Eveneens is een bestemmingsreserve 'Personeel' gevormd door de 10 oud Omnibuzz-gemeenten als het gevolg van een langdurig zieke medewerker.

			Realisatie 2020		
	Lasten 2020-1	Saldo 2020-1	Baten 2020	Lasten 2020	Saldo 2020
	€ 22.721.130	€ 22.121.107	€ 389.360	€ 18.217.405	€ 17.828.045
	€ 12.924	€ 12.924	€ –	€ 12.902	€ 12.902
	€ –	€ -22.184.031	€ 20.625.283	€ –	€ -20.625.283
	€ 2.792.558	€ –	€ 2.792.558	€ 2.284.682	€ -507.876
	€ 50.000	€ 50.000	€ 64.975	€ 196.262	€ 131.287
	€ 25.576.611	€ -0	€ 23.872.176	€ 20.711.251	€ -3.160.925
	€ –	€ –		€ –	€ –
	€ –	€ –	€ 168.000		€ -168.000
	€ –	€ –	€ 19.320		€ -19.320
	€ 25.576.611	€ -0	€ 24.059.496	€ 20.711.251	€ -3.348.245

13.2 Toelichting op de rekening

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste afwijkingen c.q. incidentele baten en lasten ten opzichte van de gewijzigde begroting opgenomen.

Afwijkingen ten opzichte van de begrotingswijziging 2020-1		
Lasten		
Loonkosten	€	-337.557
Beheerskosten	€	-9.740
Kosten VEP	€	227.677
Kapitaallasten	€	-1.415
Vervoerskosten Wmo	€	-4.203.871
BonusMalus	€	-55.520
Totaal afwijking lasten	€	-4.380.426
Baten		
Klantbijdrage Vervoer Wmo	€	-23.904
Bijdrage VEP	€	-250.370
Bijdrage overig	€	-64.975
Totaal afwijking baten	€	-339.249
Last Tussentijdse afrekening gemeenten	€	1.558.750
Baat Onttrekking Algemen Reserve	€	-168.000
Vrijval bestemmingsreserve ICT	€	-19.320
Totaal afwijking batig saldo	€	-3.348.245

De totale afwijking batig saldo van € 3.348.245,– wordt veroorzaakt door:

- De onderschrijding van de gerealiseerde loonkosten ad € 337.557,–.
- De lager uitgevallen beheerkosten ad € 9.740,–.
- De kosten van de Voor Elkaar Pas (VEP) die niet zijn begroot € 227.677,–.
- De lager uitgevallen kapitaallasten ad € 1.415,–.
- De daling van de vervoerskosten ad € 4.203.871,– ten opzichte van de begroting.
- De lager uitgevallen bonus-malus ten opzichte van de begroting met € 55.520,–.
- De stijging in de klantbijdrage vervoer ad € 23.904,–.
- De baten van de Voor Elkaar Pas (VEP) die niet zijn begroot € 250.370,–.
- De baten van overige bijdrage die niet zijn begroot € 64.975,–.
- De last van de tussentijdse afrekening vervoer met betrekking tot de gemeenten ad € 1.558.750,–.
- De onttrekking vanuit de algemene reserve ad € 168.000,–.
- De onttrekking vanuit de bestemmingsreserve ‘ICT’ ad € 19.320,–.

De belangrijkste afwijkingen van lasten en baten ten opzichte van de begroting 2020-1 worden per post op de volgende pagina's toegelicht.

13.3 Toelichting lasten

Loonkosten (ad - € 337.557,–)

De lager uitgevallen loonkosten worden veroorzaakt doordat er een aantal begrote fte's niet (volledig) is ingevuld cq. is getemporiseerd gedurende 2020. Hierbij gaat het om de volgende functies: medewerker data-analyse, relatiebeheerder, fte's bij de financiële administratie en fte's bij klantenservice. De kosten van externe inhuur en studiekosten zijn wegens de COVID-19 pandemie ook lager uitgevallen.

Hier tegenover staat een overschrijding op de loonkosten van de afdeling uitvoering als gevolg van de additionele pensioenlasten bij de toeslagen ORT en DOT en de externe inhuur op deze afdeling vanwege een aantal langdurig zieke medewerkers (zie paragraaf 11.7 'Bedrijfsvoering' op pagina 58). Mede als gevolg van de COVID-19 pandemie heeft dit geleid tot extra loonkosten wegens de toename van de gemiddelde gesprekstijd van de telefoontjes. Deze langere gesprekstijd is een direct gevolg van de gezondheidscheck die door de telefoniste uitgevoerd dient te worden bij ieder telefoontje. Daarnaast hebben de diverse maatregelen en versoepelingen tot vele vragen geleid, hetgeen ook heeft geleid tot langere gesprekstijden. Tenslotte zijn ook de arbokosten hoger uitgevallen als gevolg van diverse spoor2-trajecten.

Voorgaande zorgt gezamenlijk voor een onderschrijding van de loonkosten van € 337.557,–.

Beheerkosten (ad €- 9.740,–)

De post beheerkosten is € 9.740,– lager uitgevallen als gevolg van diverse stijgingen en dalingen.

De onderschrijding van de kosten betreft de volgende zaken, die veelvuldig gerelateerd zijn aan de COVID-19 pandemie zijn:

- Minder personeel gerelateerde kosten en dienstreizen.
- Minder automatiseringskosten. Denk aan kosten voor data-analyse en optimalisatie van de e-facturering.
- Minder kosten voor kantoorbenodigdheden.
- Minder reguliere communicatiekosten waaronder de regulier nieuwsbrief. Echter, hier staan additionele communicatiekosten tegenover welke onderstaand verder worden toegelicht.
- Minder kosten voor de klachtenafhandeling.
- Minder kosten voor het klanttevredenheidsonderzoek.
- Minder kosten voor facilitaire zaken in verband met de uitgestelde interne verhuizing en aanpassingen in het pand.

De overschrijding van de kosten betreft de volgende zaken, die veelvuldig gerelateerd zijn aan de COVID-19 pandemie:

- De overschrijding van de kosten inzake de inrichting van thuiswerkplekken.
- De additionele kosten voor telefonie en computer toebehoren.
- De overschrijding voor de kosten inzake de nieuwe facturatiemodule als gevolg van het stopzetten van de contante betaling in de voertuigen en de overgang naar rekeningrijden.
- De verminderde telefonie opbrengsten als gevolg van het gedaalde aantal telefoontjes, alsmede de afkoop van het abonnement met een provider.
- Additionele communicatie- en portokosten als gevolg van de additionele informatie die Omnibuzz haar klanten heeft gestuurd wegens de COVID-19 pandemie.
- De aanpassing van een aantal voertuigen met een beschermde cabine om de virusverspreiding tegen te gaan.
- Een overschrijding van de advieskosten omtrent COVID-19.
- Een overschrijding van de kosten inzake inspectie drempelvrij op basis van de Europese richtlijn EN 301 549 en daarmee samenhangend de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.1).

Voorgaande zorgt gezamenlijk voor een onderschrijding op de beheerkosten van € 9.740,–. Een deel van hierboven genoemde posten is gedekt via de onttrekking aan de algemene reserve. Zie paragraaf 11.5 'Risicomanagement' op pagina 52 voor een additionele toelichting voor deze onttrekking.

Kosten Voor Elkaar Pas (VEP) (ad € 227.677,–)

Deze post heeft betrekking op de kosten voor het aanmaken van de Voor Elkaar Pas. Omnibuzz draagt zorg voor betaling aan de leveranciers en verrekent vervolgens deze kosten met de klant (zie ook 'Bijdrage VEP' bij baten). Het betreft hier vervoer-, pas- en servicekosten.

Kapitaallasten (ad - € 1.415,–)

De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Dit komt doordat er minder banktransacties hebben plaatsgevonden dan op voorhand begroot.

Vervoerskosten Wmo (ad - € 4.203.871,–)

De vervoerskosten zijn € 4.203.871,– lager dan opgenomen in de begroting. Dit komt vooral doordat er aanzienlijk minder gereisd is in 2020 als gevolg van de COVID-19 pandemie. De begroting 2020-1 is gebaseerd op het vervoersvolume van 2019, de kosten van 2020 zijn gebaseerd op de vervoersvraag 2020 inclusief coronacompensatie. Dit afsprakenkader in combinatie met de vervoersvraag leidt tot deze forse daling van de vervoerskosten.

Voor een aanvullende specificatie van het gerealiseerde vervoer en de bijbehorende kosten op gemeenteniveau wordt verwezen naar bijlage 1 en 2 op pagina pagina 86 en pagina 94.

Bonus-malus (ad - € 55.520,–)

De performance van de vervoerders is in het jaarverslag toegelicht op bladzijde 'Kwaliteitscontroles vervoerders' op pagina 24. Gezien de COVID-19 pandemie en de bijbehorende afspraken met de vervoerders zijn alleen in januari, februari en september bonussen uitgekeerd.

Dit heeft geleid tot een verlaging van de kosten voor de bonus-malus van € 55.520,–.

13.4 Toelichting baten

Klantbijdrage vervoer Wmo (ad € 23.904,–)

De ontvangen klantbijdrage is € 23.904,– hoger dan de begrote klantbijdrage. Dit betreft voornamelijk de commerciële ritten welke verreden zijn door Omnibuzz-klanten waarvan het budget overschreden is en enkele pgb-klanten. De reguliere klantbijdragen die Omnibuzz namens de gemeenten ontvangt zijn per kwartaal teruggestort aan de deelnemende gemeenten.

Bijdrage Voor Elkaar Pas (VEP) (ad € 250.370,–)

Dit betreft de bijdrage van klanten voor de Voor Elkaar Pas; zowel de bijdrage voor de ritten als de bijdrage voor de abonnementskosten. De vaste bijdrage per jaar van de klant is gebaseerd op 1/5e deel van de kostprijs van de kaart plus de kostprijs voor de servicekosten. Het verschil tussen kosten en de hogere opbrengsten ad € 22.693,– komt voort uit de systematiek van afboeking omtrent voortijdige pasopzegging.

Bijdrage overig (ad € 64.975,–)

Als gevolg van de COVID-19 pandemie heeft Omnibuzz besloten om, in overleg met de GGD Zuid-Limburg, een aantal medewerkers van de ritreservering te detacheren aan de GGD- ZL. Als gevolg hiervan heeft Omnibuzz een bedrag van € 59.975,– gefactureerd aan de GGD-ZL. Daarnaast heeft Omnibuzz gebruikt gemaakt van een subsidie van het A&O fonds voor de thuiswerkplekken ad € 5.000,–.

Additionele last gemeenten (tussentijdse afrekening vervoer) (€ 1.558.750,–)

Normaal gesproken worden de werkelijke vervoerskosten per kwartaal afgerekend met de deelnemende gemeenten. Dit betekent dat het verschil tussen het betaalde voorschot op basis van de begroting en de gerealiseerde kosten op

basis van facturen van de vervoerders met de gemeente wordt afgerekend. Als gevolg van de onzekerheid omtrent de COVID-19 pandemie en de hieruit voortvloeiende afspraken met de vervoerders, is besloten om de kwartaalafrekening tijdelijk buiten werking te stellen. Eind 2020 is het eerste half jaar met betrekking tot de coronacompensatie en de afrekening vervoer met de gemeenten afgerekend. Dit heeft tot een terugbetaling aan de gemeenten geleid van € 1.558.750,–

Het tweede halfjaar van de afrekening vervoer is verwerkt in het voorstel resultaatbestemming 2020.

Onttrekking algemene reserve (€ 168.000,–)

Ter afdekking van de incidentele en niet voorziene COVID-19 gerelateerde kosten heeft het algemeen bestuur in haar vergadering van 16 december 2020 ingestemd met de onttrekking uit de algemene reserve om deze kosten af te dekken. Er is ingestemd met het in totaal € 168.000,– onttrekken en dit ten gunste van de exploitatie te brengen. De opbouw van dit bedrag is in paragraaf 11.5 ‘Risicomanagement’ op pagina 52 verder toegelicht.

Onttrekking bestemmingsreserve ‘ICT’ (€ 19.320,–)

Voor het boekjaar 2020 heeft een onttrekking uit de bestemmingsreserve ‘ICT’ plaatsgevonden ter financiering van hiertoe geoormerkte kosten:

- Realisatie MijnOmnibuzz.
- Dekking afschrijvingskosten van investeringen.

Hiermee is een bedrag gemoeid van € 19.320,–.

13.5 Toelichting algemene dekkingsmiddelen

De bijgestelde bijdrage van de gemeenten in de eerste begrotingswijziging 2020-1 en de onttrekking uit de algemene reserve en bestemmingsreserve ‘ICT’ blijkt meer dan voldoende te zijn voor de dekking van de werkelijke kosten. Gezien de lagere kosten inzake het vervoer als gevolg van de COVID-19 pandemie ten opzichte van de begroting 2020-1 en dekking van de meerkosten inzake aanpassingen COVID-19 welke afgedekt worden door de onttrekking aan de algemene reserve, zijn de middelen door Omnibuzz rechtmatig besteed. Voorgesteld wordt het totale positieve resultaat over 2020 te verdelen conform voorstel resultaatbestemming op bladzijde pagina 78.

120
omnibuzz
KS-780-V

14

OVERIGE GEGEVENS

14. Overige gegevens

14.1 Voorstel resultaatbestemming 2020

Het dagelijks bestuur stelt voor het resultaat 2020 ad € 3.348.245,– als volgt te bestemmen:

- Terugbetaling aan de deelnemende gemeenten € 2.578.009,–.
- Dotatie aan algemene reserve € 368.000,–.
- Dotatie aan bestemmingsreserve 'Personeel' € 231.236,–.
- Dotatie aan bestemmingsreserve 'ICT' € 171.000,–.

De onderverdeling van het resultaat naar de individuele gemeenten is terug te vinden in 16.1 'Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten' op pagina 86.

14.2 Bestemmingsreserve 'Personeel' (oud-Omnibuzz gemeenten)

Met betrekking tot de langdurig zieke werknemer geldt dat inmiddels duidelijk is geworden dat deze niet zal terugkeren in de functie en dat het dienstverband beëindigd is. Wel draagt Omnibuzz nog het risico van re-integratie. Bij vorming van de reserve is rekening gehouden met dit risico. Op basis van actuele informatie zal Omnibuzz de resterende € 14.076,– (Zie 'Tabel staat van reserves' op pagina 53) aanhouden om het risico voor de komende jaren af te dekken. Dit bedrag is naar verwachting voldoende om dit risico af te dekken. Mocht dit risico zich in de komende jaren niet voordoen, dan zal het bedrag ten gunste van de 10 gemeenten worden uitgekeerd welke deze reserve gevormd hebben.

Het algemeen bestuur van Omnibuzz zal hierover op 7 juli 2021 een besluit nemen.

15

CONTROLE-VERKLARING

15. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

OPGESTELD DOOR
Koenen en Co, Audit & Assurance
Westhoven 16, Postbus 1161, NL-6040 KD Roermond
Telefoon: +31 (0)475 35 10 00, Fax: +31 (0)475 32 19 16
Website: www.koenenenco.nl
KvK-nummer: 14091110

Aan: het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz
Postbus 99
6160 AB GELEEN

A. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz te Geleen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder Verordeningen van de Gemeenschappelijke Regeling.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2020;
- De programmarekening van baten en lasten over de periode 2020; en
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor

de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- De inleiding.
- Het jaarverslag.
- De algemene verplichte paragrafen conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.
- De overige gegevens.
- Bijlage 1 tot en met 3.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Ingevolge artikel 213, lid 3 onder de Gemeentewet, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. In dit kader is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het Dagelijks Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het Dagelijks Bestuur het voornemen heeft om de Gemeenschappelijke Regeling te ontbinden of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De met governance belaste personen zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door het Algemene Bestuur d.d. 3 juli 2019 vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden,

het op 3 juli 2019 door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol en het Controleprotocol WNT, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling gemaakte schattingen en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Roermond, 2 april 2021
KOENEN EN CO, Audit & Assurance B.V.

H.C.E.J. Hees MSc RA (w.g.)

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER
120
KS-780-V
omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

16

BIJLAGEN

16. Bijlagen

16.1 Bijlage 1: Bijdrage deelnemende gemeenten

TOTAAL BIJDRAGE DEELNEMENDE GEMEENTEN

Gemeente	Oorspronkelijke begroting 2020	Begroting 2020-1 Bijdrage gemeenten	Totaal betaalde bijdrage gemeenten inclusief afrekening vervoer	
			A	
BEEK	€ 275.460	€ 314.923	€ 305.653	
BEEKDAELEN	€ 681.328	€ 729.644	€ 683.673	
BEESEL	€ 209.853	€ 222.777	€ 204.757	
BERGEN	€ 163.381	€ 178.445	€ 183.184	
BRUNSSUM	€ 724.477	€ 789.305	€ 764.386	
ECHT-SUSTEREN	€ 657.259	€ 702.294	€ 641.006	
EIJSDEN-MARGRATEN	€ 435.685	€ 544.952	€ 516.295	
GENNEP	€ 367.270	€ 396.105	€ 337.964	
GULPEN-WITTEM	€ 304.621	€ 350.111	€ 331.651	
HEERLEN	€ 2.268.392	€ 2.469.115	€ 2.332.702	
HORST AAN DE MAAS	€ 600.098	€ 617.743	€ 580.422	
KERKRADE	€ 1.495.982	€ 1.585.197	€ 1.523.236	
LANDGRAAF	€ 1.083.602	€ 1.248.494	€ 1.164.116	
LEUDAL	€ 550.012	€ 584.485	€ 533.889	
MAASGOUW	€ 509.564	€ 521.359	€ 477.362	
MAASTRICHT	€ 3.915.304	€ 3.899.881	€ 3.585.954	
MEERSSEN	€ 536.978	€ 596.474	€ 548.223	
NEDERWEERT	€ 228.316	€ 239.355	€ 216.628	
PEEL EN MAAS	€ 597.813	€ 631.192	€ 607.799	
ROERDALEN	€ 299.296	€ 315.693	€ 302.751	
ROERMOND	€ 1.007.107	€ 1.046.545	€ 977.366	
SIMPELVELD	€ 175.164	€ 205.299	€ 185.887	
SITTARD-GELEEN	€ 2.223.724	€ 2.378.300	€ 2.235.991	
STEIN	€ 322.102	€ 375.300	€ 356.593	
VAALS	€ 219.908	€ 226.406	€ 223.480	
VALKENBURG AAN DE GEUL	€ 421.072	€ 471.184	€ 434.217	
VENLO	€ 1.777.397	€ 1.862.980	€ 1.792.382	
VENRAY	€ 538.814	€ 572.395	€ 546.621	
VOERENDAAL	€ 205.974	€ 239.535	€ 214.180	
WEERT	€ 565.275	€ 661.103	€ 609.472	
TOTAAL	€ 23.361.227	€ 24.976.591	€ 23.417.839	

	Kosten 2020	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking bestemmingsreserve ICT	Te bestemmen resultaat 2020
	B	C	D	E= A - (B-C-D)
	€ 268.871	€ 2.382	€ 274	€ 39.437
	€ 592.260	€ 5.128	€ 590	€ 97.131
	€ 183.273	€ 1.900	€ 219	€ 23.602
	€ 167.666	€ 1.715	€ 197	€ 17.431
	€ 695.540	€ 4.550	€ 523	€ 73.920
	€ 559.079	€ 4.535	€ 522	€ 86.984
	€ 463.563	€ 3.944	€ 454	€ 57.130
	€ 251.850	€ 2.598	€ 299	€ 89.011
	€ 299.487	€ 2.317	€ 266	€ 34.747
	€ 2.008.695	€ 12.956	€ 1.490	€ 338.453
	€ 502.847	€ 5.069	€ 583	€ 83.226
	€ 1.338.308	€ 8.212	€ 944	€ 194.084
	€ 1.011.664	€ 7.114	€ 818	€ 160.384
	€ 434.211	€ 4.796	€ 552	€ 105.025
	€ 405.992	€ 3.925	€ 451	€ 75.746
	€ 3.089.368	€ 21.203	€ 2.438	€ 520.228
	€ 480.628	€ 3.380	€ 389	€ 71.363
	€ 174.013	€ 2.172	€ 250	€ 45.037
	€ 524.855	€ 5.231	€ 602	€ 88.777
	€ 273.736	€ 2.746	€ 316	€ 32.077
	€ 837.586	€ 8.785	€ 1.010	€ 149.574
	€ 158.662	€ 1.644	€ 189	€ 29.058
	€ 1.948.758	€ 14.457	€ 1.663	€ 303.353
	€ 318.140	€ 3.248	€ 374	€ 42.075
	€ 199.106	€ 1.735	€ 200	€ 26.309
	€ 369.821	€ 2.842	€ 327	€ 67.566
	€ 1.541.814	€ 16.294	€ 1.874	€ 268.736
	€ 451.571	€ 4.828	€ 555	€ 100.433
	€ 176.561	€ 1.618	€ 186	€ 39.423
	€ 528.987	€ 6.674	€ 768	€ 87.927
	€ 20.256.914	€ 168.000	€ 19.320	€ 3.348.245

UITSPLITSING VERVOERSRESULTAAT

Gemeente	Oorspronkelijke begroting 2020	"Begroting 2020-1 Bijdrage gemeenten"	"Afrekening vervoer eerste halfjaar 2020 Bijdrage gemeenten"	Totaal betaalde bijdrage gemeenten	Kosten regulier vervoer 2020
		A	B	C = A - B	D
Beek	€ 201.274	€ 235.869	€ 9.271	€ 226.598	€ 129.666
Beekdaelen	€ 527.244	€ 559.459	€ 45.970	€ 513.489	€ 292.811
Beesel	€ 150.455	€ 159.713	€ 18.020	€ 141.693	€ 87.303
Bergen	€ 112.248	€ 121.514	€ 4.740-	€ 126.253	€ 74.348
Brunssum	€ 581.316	€ 638.275	€ 24.919	€ 613.357	€ 369.726
Echt-Susteren	€ 504.753	€ 551.775	€ 61.288	€ 490.488	€ 290.250
Eijsden-Margraten	€ 320.272	€ 414.036	€ 28.656	€ 385.380	€ 233.378
Gennep	€ 289.760	€ 309.871	€ 58.141	€ 251.730	€ 125.447
Gulpen-Wittem	€ 235.967	€ 273.215	€ 18.460	€ 254.755	€ 155.156
Heerlen	€ 1.846.456	€ 2.039.115	€ 136.414	€ 1.902.701	€ 1.073.385
Horst aan de Maas	€ 440.366	€ 449.501	€ 37.322	€ 412.179	€ 237.537
Kerkrade	€ 1.211.361	€ 1.312.654	€ 61.962	€ 1.250.693	€ 724.602
Landgraaf	€ 869.516	€ 1.012.381	€ 84.379	€ 928.002	€ 539.830
Leudal	€ 388.956	€ 425.309	€ 50.596	€ 374.713	€ 197.289
Maasgouw	€ 392.684	€ 391.100	€ 43.997	€ 347.103	€ 200.857
Maastricht	€ 3.289.004	€ 3.196.144	€ 313.926	€ 2.882.217	€ 1.670.377
Meerssen	€ 428.375	€ 484.303	€ 48.251	€ 436.053	€ 262.394
Nederweert	€ 158.359	€ 167.262	€ 22.728	€ 144.534	€ 76.066
Peel en Maas	€ 438.786	€ 457.564	€ 23.393	€ 434.172	€ 243.897
Roerdalen	€ 216.543	€ 224.546	€ 12.942	€ 211.604	€ 129.310
Roermond	€ 741.210	€ 754.989	€ 69.178	€ 685.811	€ 386.314
Simpelveld	€ 126.737	€ 150.749	€ 19.411	€ 131.338	€ 75.223
Sittard-Geleen	€ 1.706.659	€ 1.898.477	€ 142.309	€ 1.756.169	€ 1.026.700
Stein	€ 225.181	€ 267.486	€ 18.707	€ 248.779	€ 148.255
Vaals	€ 165.545	€ 168.807	€ 2.926	€ 165.881	€ 95.274
Valkenburg aan de Geul	€ 333.560	€ 376.844	€ 36.967	€ 339.877	€ 193.304
Venlo	€ 1.269.763	€ 1.322.177	€ 70.598	€ 1.251.580	€ 703.692
Venray	€ 391.266	€ 412.152	€ 25.774	€ 386.378	€ 199.539
Voerendaal	€ 157.666	€ 185.836	€ 25.355	€ 160.481	€ 86.161
Weert	€ 368.416	€ 439.600	€ 51.631	€ 387.969	€ 227.312
TOTAAL	€ 18.089.698	€ 19.400.724	€ 1.558.750	€ 17.841.974	€ 10.255.403

	Kosten toeslag individueel	Kosten coronacompensatie 1ste halfjaar	Kosten coronacompensatie 2de halfjaar	Kosten flexibel tarief - ver-voerskorting - Nacalculato-risch tarief	Saldo vervoersresultaat 2020
	E	F	G	H	I = C-D-E-F-G-H
	€ 2.371	€ 43.959	€ 20.521	€ 522	€ 29.559
	€ 4.547	€ 91.742	€ 47.344	€ 1.178	€ 75.867
	€ 867	€ 22.550	€ 14.899	€ 351	€ 15.723
	€ 1.659	€ 27.918	€ 11.712	€ 299	€ 10.318
	€ 6.080	€ 119.673	€ 61.340	€ 1.488	€ 55.049
	€ 3.083	€ 79.564	€ 48.245	€ 1.168	€ 68.177
	€ 3.009	€ 68.668	€ 38.613	€ 939	€ 40.772
	€ 847	€ 28.897	€ 17.798	€ 505	€ 78.236
	€ 2.014	€ 45.930	€ 25.891	€ 624	€ 25.139
	€ 18.147	€ 351.486	€ 170.637	€ 4.320	€ 284.726
	€ 3.119	€ 70.617	€ 37.745	€ 956	€ 62.205
	€ 11.771	€ 236.126	€ 115.246	€ 2.916	€ 160.031
	€ 7.374	€ 160.585	€ 87.159	€ 2.173	€ 130.882
	€ 2.755	€ 59.137	€ 29.601	€ 794	€ 85.137
	€ 2.233	€ 52.137	€ 31.597	€ 808	€ 59.471
	€ 20.294	€ 481.788	€ 270.737	€ 6.723	€ 432.298
	€ 2.807	€ 69.527	€ 42.921	€ 1.056	€ 57.348
	€ 745	€ 20.341	€ 11.048	€ 306	€ 36.029
	€ 3.891	€ 80.778	€ 37.541	€ 982	€ 67.083
	€ 1.977	€ 37.837	€ 21.271	€ 520	€ 20.688
	€ 5.513	€ 117.899	€ 61.385	€ 1.555	€ 113.146
	€ 676	€ 20.553	€ 12.340	€ 303	€ 22.242
	€ 14.030	€ 303.998	€ 163.908	€ 4.132	€ 243.400
	€ 2.109	€ 44.795	€ 24.420	€ 597	€ 28.604
	€ 1.796	€ 34.154	€ 15.162	€ 383	€ 19.112
	€ 2.287	€ 56.927	€ 30.802	€ 778	€ 55.778
	€ 10.820	€ 226.300	€ 106.770	€ 2.832	€ 201.165
	€ 3.684	€ 72.774	€ 29.166	€ 803	€ 80.411
	€ 1.219	€ 26.059	€ 13.982	€ 347	€ 32.713
	€ 2.284	€ 60.153	€ 37.055	€ 915	€ 60.251
	€ 144.010	€ 3.112.872	€ 1.636.855	€ 41.274	€ 2.651.560

UITSPLITSING KOSTEN REGIE EN PLANNING

Gemeente	Oorspronkelijke begroting 2020	Begroting 2020-1 Bijdrage gemeenten	Kosten regie en planning 2020	Resultaat kosten regie en planning
		A	B	C=A-B
Beek	€ 26.715	€ 27.553	€ 29.497	€ 1.944-
Beekdaelen	€ 55.487	€ 59.315	€ 63.500	€ 4.184-
Beesel	€ 21.390	€ 21.980	€ 23.531	€ 1.551-
Bergen	€ 18.413	€ 19.842	€ 21.242	€ 1.400-
Brunssum	€ 51.554	€ 52.639	€ 56.353	€ 3.713-
Echt-Susteren	€ 54.919	€ 52.461	€ 56.162	€ 3.701-
Eijsden-Margraten	€ 41.561	€ 45.629	€ 48.848	€ 3.219-
Gennep	€ 27.912	€ 30.056	€ 32.176	€ 2.120-
Gulpen-Wittem	€ 24.723	€ 26.801	€ 28.692	€ 1.891-
Heerlen	€ 151.943	€ 149.871	€ 160.443	€ 10.573-
Horst aan de Maas	€ 57.521	€ 58.639	€ 62.775	€ 4.137-
Kerkrade	€ 102.495	€ 94.991	€ 101.692	€ 6.701-
Landgraaf	€ 77.094	€ 82.294	€ 88.100	€ 5.805-
Leudal	€ 57.998	€ 55.479	€ 59.392	€ 3.914-
Maasgouw	€ 42.090	€ 45.400	€ 48.603	€ 3.203-
Maastricht	€ 225.536	€ 245.278	€ 262.581	€ 17.303-
Meerssen	€ 39.109	€ 39.095	€ 41.853	€ 2.758-
Nederweert	€ 25.192	€ 25.127	€ 26.900	€ 1.773-
Peel En Maas	€ 57.267	€ 60.515	€ 64.784	€ 4.269-
Roerdalen	€ 29.800	€ 31.768	€ 34.009	€ 2.241-
Roermond	€ 95.752	€ 101.617	€ 108.786	€ 7.169-
Simpelveld	€ 17.439	€ 19.013	€ 20.354	€ 1.341-
Sittard-Geleen	€ 186.200	€ 167.235	€ 179.033	€ 11.798-
Stein	€ 34.902	€ 37.577	€ 40.228	€ 2.651-
Vaals	€ 19.577	€ 20.075	€ 21.492	€ 1.416-
Valkenburg aan de Geul	€ 31.514	€ 32.881	€ 35.201	€ 2.320-
Venlo	€ 182.804	€ 188.489	€ 201.786	€ 13.297-
Venray	€ 53.133	€ 55.851	€ 59.791	€ 3.940-
Voerendaal	€ 17.396	€ 18.716	€ 20.036	€ 1.320-
Weert	€ 70.891	€ 77.202	€ 82.648	€ 5.446-
TOTAAL	€ 1.898.326	€ 1.943.390	€ 2.080.487	€ -137.097

UITSPLITSING BEDRIJFSVOERINGSKOSTEN

Gemeente	Oorspronkelijke begroting 2020	Begroting 2020-1 Bijdrage gemeenten	Bedrijfsvoeringskosten 2020	Resultaat bedrijfsvoeringskosten
		A	B	C=A-B
Beek	€ 47.471	€ 51.501	€ 42.336	€ 9.166
Beekdaelen	€ 98.597	€ 110.869	€ 91.138	€ 19.731
Beesel	€ 38.009	€ 41.084	€ 33.772	€ 7.312
Bergen	€ 32.719	€ 37.088	€ 30.488	€ 6.601
Brunssum	€ 91.608	€ 98.390	€ 80.880	€ 17.510
Echt-Susteren	€ 97.587	€ 98.057	€ 80.606	€ 17.451
Eijsden-Margraten	€ 73.852	€ 85.287	€ 70.108	€ 15.178
Gennep	€ 49.598	€ 56.178	€ 46.180	€ 9.998
Gulpen-Wittem	€ 43.931	€ 50.095	€ 41.180	€ 8.915
Heerlen	€ 269.993	€ 280.130	€ 230.276	€ 49.854
Horst aan de Maas	€ 102.211	€ 109.604	€ 90.098	€ 19.506
Kerkrade	€ 182.126	€ 177.552	€ 145.954	€ 31.598
Landgraaf	€ 136.992	€ 153.819	€ 126.445	€ 27.375
Leudal	€ 103.058	€ 103.697	€ 85.243	€ 18.455
Maasgouw	€ 74.791	€ 84.859	€ 69.757	€ 15.102
Maastricht	€ 400.763	€ 458.459	€ 376.868	€ 81.591
Meerssen	€ 69.494	€ 73.075	€ 60.070	€ 13.005
Nederweert	€ 44.765	€ 46.966	€ 38.608	€ 8.358
Peel En Maas	€ 101.760	€ 113.112	€ 92.982	€ 20.130
Roerdalen	€ 52.952	€ 59.379	€ 48.811	€ 10.568
Roermond	€ 170.145	€ 189.938	€ 156.135	€ 33.803
Simpelveld	€ 30.988	€ 35.537	€ 29.213	€ 6.324
Sittard-Geleen	€ 330.866	€ 312.587	€ 256.957	€ 55.630
Stein	€ 62.019	€ 70.237	€ 57.737	€ 12.500
Vaals	€ 34.786	€ 37.524	€ 30.846	€ 6.678
Valkenburg aan de Geul	€ 55.998	€ 61.459	€ 50.522	€ 10.938
Venlo	€ 324.831	€ 352.313	€ 289.613	€ 62.700
Venray	€ 94.414	€ 104.393	€ 85.814	€ 18.578
Voerendaal	€ 30.912	€ 34.983	€ 28.757	€ 6.226
Weert	€ 125.968	€ 144.301	€ 118.620	€ 25.681
TOTAAL	€ 3.373.203	€ 3.632.475	€ 2.986.013	€ 646.462

IV3 METHODIEK UITSPLITSING IN DIRECTE (VERVOER) KOSTEN EN INDIRECTE (OVERHEAD) KOSTEN

Gemeente	Verdeelsleutel	Programma Wmo-vervoer 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)	Totaal 2020
		A	B	C=A+B
Beek	1,42%	€ 233.514	€ 35.358	€ 268.871
Beekdaelen	3,05%	€ 516.144	€ 76.116	€ 592.260
Beesel	1,13%	€ 155.067	€ 28.206	€ 183.273
Bergen	1,02%	€ 142.203	€ 25.463	€ 167.666
Brunssum	2,71%	€ 627.991	€ 67.549	€ 695.540
Echt-Susteren	2,70%	€ 491.759	€ 67.320	€ 559.079
Eijsden-Margraten	2,35%	€ 405.011	€ 58.553	€ 463.563
Gennep	1,55%	€ 213.282	€ 38.569	€ 251.850
Gulpen-Wittem	1,38%	€ 265.095	€ 34.392	€ 299.487
Heerlen	7,71%	€ 1.816.374	€ 192.321	€ 2.008.695
Horst aan de Maas	3,02%	€ 427.600	€ 75.248	€ 502.847
Kerkrade	4,89%	€ 1.216.411	€ 121.897	€ 1.338.308
Landgraaf	4,23%	€ 906.061	€ 105.604	€ 1.011.664
Leudal	2,85%	€ 363.019	€ 71.193	€ 434.211
Maasgouw	2,34%	€ 347.732	€ 58.259	€ 405.992
Maastricht	12,62%	€ 2.774.617	€ 314.751	€ 3.089.368
Meerssen	2,01%	€ 430.459	€ 50.169	€ 480.628
Nederweert	1,29%	€ 141.769	€ 32.244	€ 174.013
Peel En Maas	3,11%	€ 447.199	€ 77.656	€ 524.855
Roerdalen	1,63%	€ 232.970	€ 40.766	€ 273.736
Roermond	5,23%	€ 707.186	€ 130.400	€ 837.586
Simpelveld	0,98%	€ 134.264	€ 24.398	€ 158.662
Sittard-Geleen	8,61%	€ 1.734.154	€ 214.604	€ 1.948.758
Stein	1,93%	€ 269.920	€ 48.221	€ 318.140
Vaals	1,03%	€ 173.345	€ 25.762	€ 199.106
Valkenburg aan de Geul	1,69%	€ 327.626	€ 42.194	€ 369.821
Venlo	9,70%	€ 1.299.936	€ 241.878	€ 1.541.814
Venray	2,87%	€ 379.901	€ 71.670	€ 451.571
Voerendaal	0,96%	€ 152.543	€ 24.017	€ 176.561
Weert	3,97%	€ 429.918	€ 99.069	€ 528.987
TOTAAL	100,00%	€ 17.763.068	€ 2.493.846	€ 20.256.914

16.2 Bijlage 2: Gerealiseerde versus gebudgetteerde zones

	Vervoerzones BBV 2020-1						Vervoerszones Realisatie 2020			
Gemeente	Zones	Individueel	Kamer-Kamer	Toeslag laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Zones	Individueel	Kamer-Kamer	
Beek	52.180	2.024	896	11.447	663	-	27.919	822	48	
Beekdaelen	124.815	2.579	1.090	28.534	837	-	63.488	804	226	
Beesel	34.457	1.328	2.493	11.893	442	-	18.527	725	625	
Bergen	27.357	72	102	5.071	226	-	16.238	228	36	
Brunssum	140.785	4.411	2.901	38.046	1.503	-	78.827	2.777	2.557	
Echt-Susteren	123.193	3.668	203	23.458	1.449	-	62.670	2.556	178	
Eijsden-Margraten	91.739	1.655	1.861	22.886	1.121	-	50.469	347	1.072	
Gennep	68.440	398	2.847	19.228	549	-	26.643	337	1.093	
Gulpen-Wittem	59.666	3.067	428	20.299	844	-	32.620	1.357	346	
Heerlen	458.226	4.019	3.942	71.994	5.573	-	233.117	1.813	2.619	
Horst aan de Maas	99.521	2.203	2.539	25.180	841	-	51.116	1.042	1.013	
Kerkrade	292.881	6.400	3.490	61.489	2.357	-	156.570	4.544	1.555	
Landgraaf	225.705	3.783	3.792	46.231	2.435	-	116.820	2.815	1.737	
Leudal	95.936	287	546	14.751	910	-	43.026	327	84	
Maasgouw	87.447	1.289	334	17.626	1.132	-	43.676	148	220	
Maastricht	701.034	27.246	13.553	221.336	7.113	-	354.927	17.424	6.527	
Meerssen	106.720	4.559	876	30.870	1.003	-	56.244	1.696	562	
Nederweert	37.894	495	255	3.416	297	-	16.687	132	0	
Peel En Maas	100.346	2.729	3.410	31.880	861	-	51.669	1.478	1.120	
Roerdalen	49.714	502	1.488	14.214	285	-	27.863	385	452	
Roermond	170.109	623	243	28.157	1.907	-	84.467	294	130	
Simpelveld	33.356	779	654	6.679	751	-	16.277	473	192	
Sittard-Geleen	417.080	25.847	6.197	103.940	4.506	-	219.542	11.039	2.760	
Stein	58.856	1.754	274	19.195	781	-	31.667	979	41	
Vaals	37.502	857	5	8.708	668	-	20.546	197	14	
Valkenburg aan de Geul	83.819	2.647	156	18.360	1.074	-	41.118	1.952	416	
Venlo	292.181	7.001	8.146	71.636	3.460	-	151.129	3.639	3.663	
Venray	91.997	1.265	596	20.077	1.130	-	43.014	767	0	
Voerendaal	41.619	221	1.004	6.521	549	-	18.758	7	245	
Weert	98.460	944	651	18.271	1.360	-	49.444	132	334	
TOTAAL	4.303.034	114.652	64.972	1.021.393	46.627	-	2.205.078	61.236	29.865	

				Afwijking Realisatie tov BBV 2020-1						
	Toeslag laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Zones	Individueel	Kamer-Kamer	Toeslag laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Totaal
	6.452	438	0	-24.261	-1.202	-848	-4.995	-225	-	-31.531
	14.497	594	0	-61.327	-1.775	-864	-14.037	-243	-	-78.246
	6.079	106	0	-15.930	-603	-1.868	-5.814	-336	-	-24.551
	2.720	108	0	-11.119	156	-66	-2.351	-118	-	-13.498
	21.527	756	0	-61.958	-1.634	-344	-16.519	-747	-	-81.202
	12.806	571	0	-60.523	-1.112	-25	-10.652	-878	-	-73.190
	11.312	456	80	-41.270	-1.308	-789	-11.574	-665	80	-55.526
	7.837	542	0	-41.797	-61	-1.754	-11.391	-7	-	-55.010
	14.438	416	0	-27.046	-1.710	-82	-5.861	-428	-	-35.127
	44.167	2.882	0	-225.109	-2.206	-1.323	-27.827	-2.691	-	-259.156
	12.176	561	0	-48.405	-1.161	-1.526	-13.004	-280	-	-64.376
	30.408	1.774	236	-136.311	-1.856	-1.935	-31.081	-583	236	-171.530
	22.224	1.092	87	-108.885	-968	-2.055	-24.007	-1.343	87	-137.171
	7.716	456	0	-52.910	40	-462	-7.035	-454	-	-60.821
	8.655	528	140	-43.771	-1.141	-114	-8.971	-604	140	-54.461
	108.418	3.646	0	-346.107	-9.822	-7.026	-112.918	-3.467	-	-479.340
	14.449	864	0	-50.476	-2.863	-314	-16.421	-139	-	-70.213
	1.965	196	0	-21.207	-363	-255	-1.451	-101	-	-23.377
	16.963	1.059	0	-48.677	-1.251	-2.290	-14.917	198	-	-66.937
	6.264	209	600	-21.851	-117	-1.036	-7.950	-76	600	-30.430
	13.374	997	0	-85.642	-329	-113	-14.783	-910	-	-101.777
	2.341	295	0	-17.079	-306	-462	-4.338	-456	-	-22.641
	52.676	2.738	0	-197.538	-14.808	-3.437	-51.264	-1.768	-	-268.815
	10.616	347	0	-27.189	-775	-233	-8.579	-434	-	-37.210
	5.773	265	0	-16.956	-660	9	-2.935	-403	-	-20.945
	13.113	422	0	-42.701	-695	260	-5.247	-652	-	-49.035
	36.221	1.623	0	-141.052	-3.362	-4.483	-35.415	-1.837	-	-186.149
	9.805	883	0	-48.983	-498	-596	-10.272	-247	-	-60.596
	3.075	286	0	-22.861	-214	-759	-3.446	-263	-	-27.543
	9.198	721	8	-49.016	-812	-317	-9.073	-639	8	-59.849
	527.265	25.831	1.151	-2.097.956	-53.416	-35.107	-494.128	-20.796	1.151	-2.700.252

	Vervoerzones BBV 2020-1 in euro's						Vervoerszones Realisatie 2020 in euro's		
Gemeente	Zones	Individueel	Kamer-Kamer	Toeslag laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Zones	Individueel	Kamer-Kamer
Beek	€ 233.243	€ 2.267	€ 1.004	€ 5.151	€ 1.498	€ -	€ 124.798	€ 921	€ 54
Beekdaelen	€ 557.921	€ 2.888	€ 1.221	€ 12.840	€ 1.892	€ -	€ 283.791	€ 900	€ 253
Beesel	€ 154.022	€ 1.487	€ 2.792	€ 5.352	€ 999	€ -	€ 82.816	€ 812	€ 700
Bergen	€ 122.284	€ 81	€ 114	€ 2.282	€ 511	€ -	€ 72.584	€ 255	€ 40
Brunssum	€ 629.309	€ 4.940	€ 3.249	€ 17.121	€ 3.397	€ -	€ 352.357	€ 3.110	€ 2.864
Echt-Susteren	€ 550.674	€ 4.108	€ 227	€ 10.556	€ 3.275	€ -	€ 280.135	€ 2.863	€ 199
Eijsden-Margraten	€ 410.071	€ 1.854	€ 2.084	€ 10.299	€ 2.533	€ -	€ 225.596	€ 389	€ 1.201
Gennep	€ 305.927	€ 446	€ 3.189	€ 8.653	€ 1.241	€ -	€ 119.094	€ 377	€ 1.224
Gulpen-Wittem	€ 266.708	€ 3.435	€ 479	€ 9.135	€ 1.907	€ -	€ 145.811	€ 1.520	€ 388
Heerlen	€ 2.048.272	€ 4.501	€ 4.415	€ 32.397	€ 12.595	€ -	€ 1.042.033	€ 2.031	€ 2.933
Horst aan de Maas	€ 444.860	€ 2.467	€ 2.844	€ 11.331	€ 1.901	€ -	€ 228.489	€ 1.167	€ 1.135
Kerkrade	€ 1.309.178	€ 7.168	€ 3.909	€ 27.670	€ 5.327	€ -	€ 699.868	€ 5.089	€ 1.742
Landgraaf	€ 1.008.901	€ 4.237	€ 4.247	€ 20.804	€ 5.503	€ -	€ 522.185	€ 3.153	€ 1.945
Leudal	€ 428.836	€ 321	€ 612	€ 6.638	€ 2.057	€ -	€ 192.326	€ 366	€ 94
Maasgouw	€ 390.888	€ 1.444	€ 374	€ 7.932	€ 2.558	€ -	€ 195.232	€ 166	€ 246
Maastricht	€ 3.133.622	€ 30.516	€ 15.179	€ 99.601	€ 16.075	€ -	€ 1.586.524	€ 19.515	€ 7.310
Meerssen	€ 477.036	€ 5.106	€ 981	€ 13.892	€ 2.267	€ -	€ 251.411	€ 1.900	€ 629
Nederweert	€ 169.386	€ 554	€ 286	€ 1.537	€ 671	€ -	€ 74.591	€ 148	€ -
Peel En Maas	€ 448.548	€ 3.056	€ 3.819	€ 14.346	€ 1.946	€ -	€ 230.960	€ 1.655	€ 1.254
Roerdalen	€ 222.222	€ 562	€ 1.667	€ 6.396	€ 644	€ -	€ 124.548	€ 431	€ 506
Roermond	€ 760.389	€ 698	€ 272	€ 12.671	€ 4.310	€ -	€ 377.567	€ 329	€ 146
Simpelveld	€ 149.103	€ 872	€ 732	€ 3.006	€ 1.697	€ -	€ 72.758	€ 530	€ 215
Sittard-Geleen	€ 1.864.347	€ 28.949	€ 6.941	€ 46.773	€ 10.184	€ -	€ 981.353	€ 12.364	€ 3.091
Stein	€ 263.085	€ 1.964	€ 307	€ 8.638	€ 1.765	€ -	€ 141.551	€ 1.096	€ 46
Vaals	€ 167.634	€ 960	€ 6	€ 3.919	€ 1.510	€ -	€ 91.841	€ 221	€ 16
Valkenburg aan de Geul	€ 374.670	€ 2.965	€ 175	€ 8.262	€ 2.427	€ -	€ 183.797	€ 2.186	€ 466
Venlo	€ 1.306.049	€ 7.841	€ 9.124	€ 32.236	€ 7.820	€ -	€ 675.547	€ 4.076	€ 4.103
Venray	€ 411.226	€ 1.417	€ 668	€ 9.035	€ 2.554	€ -	€ 192.273	€ 859	€ -
Voerendaal	€ 186.036	€ 248	€ 1.124	€ 2.934	€ 1.241	€ -	€ 83.848	€ 8	€ 274
Weert	€ 440.114	€ 1.057	€ 729	€ 8.222	€ 3.074	€ -	€ 221.015	€ 148	€ 374
TOTAAL	€ 19.234.563	€ 128.410	€ 72.769	€ 459.627	€ 105.377	€ -	€ 9.856.699	€ 68.584	€ 33.449

	Afwijking Realisatie tov BBV 2020-1 in euro's									
	Toeslag laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Zones	Individueel	Kamer-Kamer	Toeslag laag	Meereizend OV'er	Persoonlijke overdracht	Totaal
	€ 2.903	€ 990	€ -	€ 108.446-	€ 1.346-	€ 950-	€ 2.248-	€ 509-	€ -	€ 113.498-
	€ 6.524	€ 1.342	€ -	€ 274.130-	€ 1.988-	€ 968-	€ 6.317-	€ 549-	€ -	€ 283.951-
	€ 2.736	€ 240	€ -	€ 71.206-	€ 675-	€ 2.092-	€ 2.616-	€ 759-	€ -	€ 77.349-
	€ 1.224	€ 244	€ -	€ 49.701-	€ 175	€ 74-	€ 1.058-	€ 267-	€ -	€ 50.924-
	€ 9.687	€ 1.709	€ -	€ 276.952-	€ 1.830-	€ 385-	€ 7.434-	€ 1.688-	€ -	€ 288.289-
	€ 5.763	€ 1.290	€ -	€ 270.539-	€ 1.245-	€ 28-	€ 4.793-	€ 1.984-	€ -	€ 278.590-
	€ 5.090	€ 1.031	€ 71	€ 184.475-	€ 1.465-	€ 884-	€ 5.208-	€ 1.503-	€ 71	€ 193.463-
	€ 3.527	€ 1.225	€ -	€ 186.833-	€ 68-	€ 1.964-	€ 5.126-	€ 16-	€ -	€ 194.007-
	€ 6.497	€ 940	€ -	€ 120.897-	€ 1.915-	€ 92-	€ 2.637-	€ 967-	€ -	€ 126.509-
	€ 19.875	€ 6.513	€ -	€ 1.006.239-	€ 2.471-	€ 1.482-	€ 12.522-	€ 6.082-	€ -	€ 1.028.795-
	€ 5.479	€ 1.268	€ -	€ 216.372-	€ 1.300-	€ 1.709-	€ 5.852-	€ 633-	€ -	€ 225.866-
	€ 13.684	€ 4.009	€ 210	€ 609.310-	€ 2.079-	€ 2.167-	€ 13.986-	€ 1.318-	€ 210	€ 628.650-
	€ 10.001	€ 2.468	€ 77	€ 486.715-	€ 1.084-	€ 2.302-	€ 10.803-	€ 3.035-	€ 77	€ 503.862-
	€ 3.472	€ 1.031	€ -	€ 236.509-	€ 45	€ 517-	€ 3.166-	€ 1.026-	€ -	€ 241.174-
	€ 3.895	€ 1.193	€ 125	€ 195.656-	€ 1.278-	€ 128-	€ 4.037-	€ 1.365-	€ 125	€ 202.339-
	€ 48.788	€ 8.240	€ -	€ 1.547.098-	€ 11.001-	€ 7.869-	€ 50.813-	€ 7.835-	€ -	€ 1.624.617-
	€ 6.502	€ 1.953	€ -	€ 225.626-	€ 3.207-	€ 352-	€ 7.389-	€ 314-	€ -	€ 236.887-
	€ 884	€ 443	€ -	€ 94.795-	€ 407-	€ 286-	€ 653-	€ 228-	€ -	€ 96.369-
	€ 7.633	€ 2.393	€ -	€ 217.588-	€ 1.401-	€ 2.565-	€ 6.713-	€ 447	€ -	€ 227.819-
	€ 2.819	€ 472	€ 534	€ 97.674-	€ 131-	€ 1.160-	€ 3.578-	€ 172-	€ 534	€ 102.181-
	€ 6.018	€ 2.253	€ -	€ 382.822-	€ 368-	€ 127-	€ 6.652-	€ 2.057-	€ -	€ 392.026-
	€ 1.053	€ 667	€ -	€ 76.345-	€ 343-	€ 517-	€ 1.952-	€ 1.031-	€ -	€ 80.188-
	€ 23.704	€ 6.188	€ -	€ 882.995-	€ 16.585-	€ 3.849-	€ 23.069-	€ 3.996-	€ -	€ 930.494-
	€ 4.777	€ 784	€ -	€ 121.533-	€ 868-	€ 261-	€ 3.861-	€ 981-	€ -	€ 127.504-
	€ 2.598	€ 599	€ -	€ 75.793-	€ 739-	€ 10	€ 1.321-	€ 911-	€ -	€ 78.754-
	€ 5.901	€ 954	€ -	€ 190.873-	€ 778-	€ 291	€ 2.361-	€ 1.474-	€ -	€ 195.194-
	€ 16.299	€ 3.668	€ -	€ 630.502-	€ 3.765-	€ 5.021-	€ 15.937-	€ 4.152-	€ -	€ 659.377-
	€ 4.412	€ 1.996	€ -	€ 218.953-	€ 558-	€ 668-	€ 4.622-	€ 558-	€ -	€ 225.359-
	€ 1.384	€ 646	€ -	€ 102.188-	€ 240-	€ 850-	€ 1.551-	€ 594-	€ -	€ 105.423-
	€ 4.139	€ 1.629	€ 7	€ 219.100-	€ 909-	€ 355-	€ 4.083-	€ 1.444-	€ 7	€ 225.884-
	€ 237.269	€ 58.378	€ 1.024	€ 9.377.864-	€ 59.826-	€ 39.320-	€ 222.358-	€ 46.999-	€ 1.024	€ 9.745.342-

16.3 Bijlage 3: Saldo kosten en opbrengsten COVID-19

Gemeente	Coronakosten 2020	Programma Wmo-vervoer 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Programma Wmo-vervoer overige kosten (Overhead, Onvoorzien Treasury)
	A	B	C = A - B
Beek	€ 2.783	€ 921	€ 1.861
Beekdaelen	€ 5.990	€ 1.983	€ 4.007
Beesel	€ 2.220	€ 735	€ 1.485
Bergen	€ 2.004	€ 663	€ 1.340
Brunssum	€ 5.316	€ 1.760	€ 3.556
Echt-Susteren	€ 5.298	€ 1.754	€ 3.544
Eijsden-Margraten	€ 4.608	€ 1.526	€ 3.082
Gennep	€ 3.035	€ 1.005	€ 2.030
Gulpen-Wittem	€ 2.707	€ 896	€ 1.811
Heerlen	€ 15.135	€ 5.011	€ 10.125
Horst aan de Maas	€ 5.922	€ 1.961	€ 3.961
Kerkrade	€ 9.593	€ 3.176	€ 6.417
Landgraaf	€ 8.311	€ 2.751	€ 5.559
Leudal	€ 5.603	€ 1.855	€ 3.748
Maasgouw	€ 4.585	€ 1.518	€ 3.067
Maastricht	€ 24.770	€ 8.201	€ 16.570
Meerssen	€ 3.948	€ 1.307	€ 2.641
Nederweert	€ 2.538	€ 840	€ 1.697
Peel En Maas	€ 6.111	€ 2.023	€ 4.088
Roerdalen	€ 3.208	€ 1.062	€ 2.146
Roermond	€ 10.262	€ 3.397	€ 6.865
Simpelveld	€ 1.920	€ 636	€ 1.284
Sittard-Geleen	€ 16.889	€ 5.591	€ 11.298
Stein	€ 3.795	€ 1.256	€ 2.539
Vaals	€ 2.027	€ 671	€ 1.356
Valkenburg aan de Geul	€ 3.321	€ 1.099	€ 2.221
Venlo	€ 19.035	€ 6.302	€ 12.734
Venray	€ 5.640	€ 1.867	€ 3.773
Voerendaal	€ 1.890	€ 626	€ 1.264
Weert	€ 7.797	€ 2.581	€ 5.215
TOTAAL	€ 196.262	€ 64.975	€ 131.287

omnibuzz
MAATWERK IN VERVOER

Niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt
worden in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch of door
fotokopieën, opname, of op enige andere
manier, zonder voorafgaande schrifte-
lijke toestemming van Omnibuzz.

V1.00 - 202104

Uitgangspuntennotitie
bij begroting 2021-1 en 2022

1. Inleiding

Deze uitgangspuntennotitie heeft betrekking op de begrotingswijziging 2021-1, de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023 tot en met 2025. Deze uitgangspunten vloeien voort uit eerdere besluiten, contractuele afspraken en het financieel economisch beleid van Omnibuzz. De uitgangspunten worden gehanteerd als parameters voor het opstellen van betreffende begrotingen.

De hoofduitgangspunten en -kaders waarbinnen Omnibuzz werkt, zijn vastgelegd in het bedrijfsplan (5 januari 2016), de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz en de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeenten. In 2019 is het bedrijfsplan geactualiseerd. Het algemeen bestuur van Omnibuzz heeft met dit geactualiseerde bedrijfsplan ingestemd op 3 juli 2019. De vertaling van deze kaders en uitgangspunten naar jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken gebeurt conform het 'Besluit begroting en verantwoording' (BBV).

Deze uitgangspuntennotitie helpt om de deelnemende gemeenten in een vroeg stadium te betrekken bij beleidsmatige ontwikkelingen en de financiële consequenties. Dit geeft gemeenten de mogelijkheid invloed hierop uit te oefenen en dit te plaatsen in de context van hun eigen financiële huishouding.

In volgend hoofdstuk benoemen wij kort de belangrijkste ontwikkelingen die relevant zijn voor de totstandkoming van de uitgangspunten. Gezien de impact van COVID-19 op het vervoer, de organisatie en voorliggende beleidskeuzes, is over dit aspect een apart hoofdstuk opgenomen. In hoofdstuk 4 komen puntsgewijs de belangrijkste strategisch/beleidsmatige uitgangspunten aan bod en tenslotte beschrijft hoofdstuk 5 de financiële uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de begrotingen.

2. Relevante ontwikkelingen

Rekening houdend met de dynamiek en voortdurende ontwikkelingen die invloed hebben op de gemeentelijke ambities met betrekking tot het doelgroepenvervoer, worden de uitgangspunten jaarlijks geactualiseerd. De belangrijke ontwikkelingen worden hier kort weergegeven:

ONTWIKKELING/GRILLIGHEID VERVOERSVOLUME

In de 30 deelnemende gemeenten nemen we - op totaal niveau - al een aantal jaar op rij een stijging van het vervoer waar. Door de uitbraak van de COVID-19 pandemie is deze ontwikkeling in 2020 abrupt afgebroken. De ontwikkeling in het vervoersvolume was al grillig in die zin dat de ontwikkeling tussen gemeenten, maar ook in de tijd in dezelfde gemeente, sterk kan schommelen. De verdere ontwikkeling in het vervoer is door de actualiteit nog minder voorspelbaar. Ook keuzes die gemeenten (gaan) maken, zijn afhankelijk van de ontwikkelingen in het vervoer. Hiervoor is een extra hoofdstuk toegevoegd.

RELATIE MET OPENBAAR VERVOER

Er zijn aanwijzingen voor een mogelijk verband tussen het Omnibuzz vervoer en het aanbod van het Openbaar Vervoer (OV). Hierover zijn de provincie Limburg en Omnibuzz voortdurend met elkaar in overleg.

MOGELIJKE INSTROOM VAN ANDER DOELGROEPENVERVOER

De wijze waarop de instroom van ander vervoer gaat plaatsvinden is in tijd, vorm en omvang onvoldoende duidelijk. Deze instroom is dan ook niet ingerekend in de begroting. Er vinden wel verschillende gesprekken plaats met gemeenten om te kijken of ander vervoer op een of andere manier kan worden ondergebracht bij Omnibuzz.

GROEIENDE ZORGBEHOEFTE BIJ KLANTEN

De toename van dementie/verward gedrag binnen de doelgroep heeft gevolgen voor het vervoer en de dienstverlening aan klanten via de telefoon. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost hierdoor meer tijd.

INDEXERING VERVOER EN ONDERHANDELINGSRESULTAAT

Het onderhandelingsresultaat met betrekking tot de hoge indexering voor het jaar 2020 (NEA) compenseert de kostenstijging op vervoer nog voor een deel in de komende 2 jaar.

VERDEELSYSTEMATIEK

Omnibuzz heeft op verzoek van gemeenten een aantal scenario's uitgewerkt van verdeelsleutels voor de afrekening van verschillende kosten tussen gemeenten. In 2021 wordt hiervoor een concreet voorstel ter besluitvorming voorgelegd.

INTERNE BEHEERSMAATREGELEN

In de begroting 2019-1 zijn enkele formatieve aanpassingen doorgevoerd die structureel doorwerken.

EXTERNE BEHEERSMAATREGELEN

Alle gemeenten beschikken over een advies met betrekking tot de hoogte en de indexering van het klanttarief. Afhankelijk van de besluitvorming in de individuele gemeenten zal dit effect sorteren. Aanvullend hebben gemeenten – meestal met ondersteuning van Omnibuzz – beheersmaatregelen binnen de eigen gemeenten doorgevoerd. Gemeenten kunnen de richtlijn voor indicatiestelling gebruiken om op elk moment verdere maatregelen te nemen.

DIGITALISERING EN TOEGANKELIJKHEID

Ontwikkelingen in de wettelijke verplichting voor het aanbieden en toegankelijk maken van digitale communicatie (drempelvrij) maken investeringen noodzakelijk. Dit betreft de huidige website, interne en externe informatiesystemen en het digitale klantplatform 'Mijn Omnibuzz' dat in ontwikkeling is. De omvang van deze investeringen is niet helder, maar wel is duidelijk dat dit tot structurele kosten zal leiden. Het bestuur wordt structureel geïnformeerd over de voortgang.

EVALUATIE GR OMNIBUZZ

In 2020 heeft een extern bureau de evaluatie van de GR Omnibuzz afgerond. Het bestuur zal in de loop van 2021 de reactie van Omnibuzz op de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport bespreken. Op basis daarvan kunnen mogelijk verdere acties worden uitgezet.

WIJZIGING GR OMNIBUZZ

In 2021 wordt een wijziging van de GR Omnibuzz voorbereid. Deze bevat onder andere een uitwerking van het uittredingsprotocol en de verdeelsystematiek en tevens zal de regeling toekomstbestendig worden gemaakt door rekening te houden met de aanstaande wetswijziging in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr).

EVALUATIE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMSTEN (DVO)

Via een tweetal ambtelijke themasessies wordt het productenboek, dat als bijlage onderdeel uitmaakt van de dienstverleningsovereenkomst, geëvalueerd en geactualiseerd.

TOENAME 'KRUIMELFUNCTIES'

De stapeling van 'kruimelfuncties', vooral genoodzaakt vanuit wettelijke verplichtingen, zoals de AVG, de archiefwet, digitoegankelijkheid etc. leidt tot knelpunten in een uitvoeringsorganisatie die tracht 'lean and mean' te blijven. Momenteel lopen gesprekken met Sittard-Geleen om te bekijken of Omnibuzz gebruik kan maken van de beschikbare deskundigheid van deze gemeente op een aantal van deze taken. Het is bovendien mogelijk dat door de nasleep van de pandemie vaker een beroep moeten worden gedaan op externe juridische advisering, omdat de uitzonderlijke situatie aanpassing vraagt van bestaande (contractuele) kaders en nieuwe afspraken nodig zijn.

3. Impact van COVID-19

PIJLER 1. TOELEIDING OV EN KANTELING

De gevolgen van Corona lijken de drempel voor OV-gebruik te verhogen en compliceert de toeleiding naar OV. Dit kan komen doordat een gesloten systeem zoals Omnibuzz voor kwetsbare klanten meer comfort en veiligheid biedt dan reizen met een open systeem als OV. Het is gissen hoe deze gevolgen op langere termijn doorwerken, maar het behalen van resultaat op deze ambitie lijkt een groeiende uitdaging.

PIJLER 2. EFFICIENTIE EN BUNDELING VERVOER

Het contractbeheer met vervoerders omvat het beheren van de oorspronkelijke contracten plus alle aanvullende en noodzakelijke afspraken in het kader van Corona. De effecten van de overheidsmaatregelen en het voortdurend monitoren van de continuïteitafspraken vraagt veel van de vervoerders en de organisatie Omnibuzz. Het controleren op naleving van de Corona-protocollen vraagt ook extra aandacht. Zolang als de pandemie niet bedwongen is, blijven deze extra aansturing en aandacht noodzakelijk.

Door de teruggevallen volumes en de aangepaste uitvoeringsregels van het vervoer zijn de reguliere maatstaven voor efficiënt vervoer niet van toepassing. De veiligheid van het vervoer staat voorop. Overigens zijn alle kwaliteitsafspraken in deze periode – zolang toegestaan binnen de geldende protocollen - zonder uitzondering nageleefd.

De onzekerheden van de pandemie voor de toekomst van het Omnibuzz vervoer gelden ook voor ander gemeentelijk doelgroepenvervoer. Het is op dit moment niet duidelijk op welke manier COVID-19 de wens om ander vervoer bij Omnibuzz in te laten stromen zal beïnvloeden. In tijden van verandering en onzekerheid ontstaan vaak nieuwe ideeën en kansen. Hier zullen gemeenten en Omnibuzz de komende periode extra alert op moeten zijn.

PIJLER 3. SLIMME ORGANISATIE EN ONTWIKKELFUNCTIE

Omnibuzz heeft een centrale positie ingenomen in de totstandkoming van de (veelal) landelijke richtlijnen en protocollen voor de uitvoering van het vervoer en de financiële continuïteit. Via deze weg bijgedragen aan het beperken van de gevolgen van deze crisis voor klanten, gemeenten en vervoerders.

De voortdurend veranderende richtlijnen in het vervoer vragen voor intensieve communicatie met klanten via extra (nieuws-)brieven, website en telefonisch contact. Bestuurders, contactambtenaren en financiële collega's van de aangesloten gemeenten zijn via informatiebrieven, rapportages en updates voortdurend op de hoogte gehouden van alle relevante ontwikkelingen. Ook de communicatie met het cliëntenpanel is in deze fase geïntensiveerd.

Omnibuzz voert onderzoek uit naar de overwegingen van onze klanten om te blijven reizen tijdens Corona of juist niet. Deze inzichten komen van pas in de communicatie, maar ook het beleidsadvies richting gemeenten. Gezien de maatschappelijke functie van het vervoer is bestuurlijk aangegeven om voor de toekomst rekening te houden met beleid dat erop gericht is om het vervoer te stimuleren in plaats van de focus op het terugdringen ervan. De impact van de pandemie zal de verdere invulling hiervan bepalen.

Vanuit het versterkte partnership met vervoerders kon Omnibuzz heel snel inspelen op de urgente behoefte aan 'Corona vervoer'. Het gaat dan vooral om vervoer van en naar 'besmette' huisartsenpraktijken, Corona-hotels en vaccinatielocaties. De maatschappelijke effecten hiervan reiken veel verder dan het klantenbestand van Omnibuzz.

Alle medewerkers zijn gefaciliteerd om vanuit thuis te werken. Hiervoor waren investeringen in infrastructuur en hardware noodzakelijk. Vanwege de aanwezige capaciteit en de vraag naar medewerkers bij de GGD in het kader van contactonderzoek, zijn medewerkers van Omnibuzz (ritreservering) gedetacheerd naar de GGD, waardoor loonkosten van Omnibuzz tijdelijk afnemen. De situatie vergt ook monitoring van het welzijn van de medewerkers, wat invulling krijgt in de uitvoering van medewerkers (tevredenheid-) onderzoek en de uitwerking van een breder vitaliteitsbeleid. Dit is allemaal gerealiseerd zonder noemenswaardige gevolgen in het dienstverleningsniveau voor klanten of gemeenten.

Vanwege Corona zijn contante betalingen niet meer toegestaan. De vrijgekomen capaciteit bij ritreservering, klantenservice en meldpunt klachten is aangewend om incasso machtigingen en andere klantgegevens van klanten te actualiseren. Het rekening rijden is hierdoor versneld geïmplementeerd. Hiervoor was aanpassing van het facturatieproces nodig. Ook de nieuwe afspraken met vervoerders zijn in de administratie geïmplementeerd, zoals het continueren en afbouwen van voorschotten aan vervoerders, het uitstel van de afrekening en doorvoeren van BTW-correcties. Tenslotte zijn ook de reguliere processen met gemeenten aangepast, zoals de registratie van Corona gerelateerde kosten, de afrekening en de uitwerking van een nieuw model voor de jaarrekening. De organisatie is gegroeid in flexibiliteit en kan hierdoor beter omgaan met schommelingen in het vervoersvolume. Dat komt in deze onzekere tijd van pas.

4. Beleidsmatige uitgangspunten

De ontwikkelingen worden waar mogelijk ingepast in de strategische kaders en de beleidsmatige uitgangspunten. Dit leidt tot de volgende speerpunten voor de komende periode:

- Het blijven uitvoeren van de reguliere taken conform wettelijke kaders voor verantwoording en interne organisatie, zoals de BBV, AVG, Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E), de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) etc.
- Hierbij komt de komende tijd extra aandacht bij voor de Wet digitale overheid (Wdo) en het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid.
- Het uitvoeren van aanbestedingen conform de aanbestedingswet, de richtlijnen van het Instituut Aanbesteding Mobiliteit, de AMvB reële prijs Wmo, rekening houdend met de duurzaamheidsagenda.
- Voor de tariefstelling is een gezamenlijk advies voorbereid via een juridische werkgroep. Voor de invulling van andere beheersmaatregelen op gemeenteniveau kunnen gemeenten altijd bij Omnibuzz terecht voor data, doorrekeningen, advies en ondersteuning.
- Veranderingen van buitenaf die relevant zijn voor de kerntaken worden door Omnibuzz met de beschikbare capaciteit opgepakt en vertaald naar concrete adviezen en voorstellen voor gemeenten. Denk hierbij aan de relatie met OV (in overleg met de provincie Limburg) of verzoeken tot instroom.
- Het blijven uitvoeren van de reguliere taken conform afgesproken kaders met vervoerders (Programma van Eisen) en gemeenten, zoals DVO, productenboek, nota reserves en voorzieningen, financiële verordening etc. Deze kaders worden periodiek geëvalueerd en indien wenselijk geactualiseerd.
- De toekomstbestendigheid van de bestaande kaders kan naar aanleiding van de evaluatie van de GR Omnibuzz herijkt worden, tot die tijd houdt Omnibuzz voorlopig vast aan de belangrijkste speerpunten uit de bestaande visiestukken, de drie pijlers en de ‘Actualisering bedrijfsplan’ begin 2019. In het kort betekent dit:

1. MINDER DOELGROEPENVERVOER EN KANTELING:

- De focus zal blijven liggen op het optimaliseren van het gebruik van OV en andere voorliggende voorzieningen, onder andere door samen met de provincie Limburg toe te werken naar integrale mobiliteit via het Ontwikkelplan OV. Een betere afstemming tussen beide vervoerssystemen kan voordelen bieden voor alle partijen.

2. EFFICIËNTER DOELGROEPENVERVOER:

- In lijn met de adviezen van de werkgroepen voor andere vormen van doelgroepenvervoer vindt op dit moment geen volledige integratie van ander doelgroepenvervoer plaats. Wel zijn er (oriënterende) gesprekken met individuele (of groepen) gemeenten om de mogelijkheden tot integratie van (een deel van) hun eigen vervoer in Omnibuzz te onderzoeken. De huidige contracten in het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer bieden hiertoe in bepaalde gevallen mogelijkheden, zonder dat een aanbesteding nodig is.
- Binnen het huidig Omnibuzz vervoer Wmo CVV wordt meer efficiëntie nagestreefd door implementatie van vervoersconcepten zoals vraagspreiding, groepsritten etc. en bewustwording en signalering richting gemeenten op gebied van vervoerspecificaties.

3. INVESTEREN IN EEN SLIMME ORGANISATIE:

- Omnibuzz ontwikkelt zich in toenemende mate als kennispartner voor gemeenten. Dit past in de visie van gemeenten om kennis binnen Omnibuzz in te zetten om toekomstbestendig kwaliteits-doelgroepenvervoer te borgen. De belangrijkste resultaten die hieruit zijn voortgekomen zijn de continuïteit van het vervoer tijdens de pandemie of een faillissement, de vervoerskorting op de indexering, een toetsingskader voor de indicatiestelling en maatwerk signalering die leiden tot besparingsmogelijkheden en de aanpak van beperkte zelfregie. Inhoudelijke kennis is noodzakelijk om adequaat te kunnen reageren op de groeiende uitdagingen en onzekerheden in het vervoer.
- Deze kennis wordt steeds meer gebruikt en ingezet als invloed op landelijk beleid. Zo draagt onze kennis bij aan een toekomstbestendig vervoerssysteem.
- Om het ingroeimodel op duurzaamheid te kunnen realiseren, is het contractbeheer uitgebreid met de ontwikkeling en sturing van de (landelijke) laadinfrastructuur.
- Omnibuzz werkt de komende jaren aan verdergaande digitalisering van processen, zoals ritreservering, communicatie, facturatie en betalingen. Dit heeft gunstige effecten voor kosten en duurzaamheid. De doorontwikkeling van het klantportaal speelt hierin een sleutelrol.
- Omnibuzz beschikt sinds 2019 over een klantportaal, waarmee klanten ritten kunnen boeken. Het grote voordeel is dat hier geen medewerker van Omnibuzz meer aan te pas komt. Dit portaal wordt doorontwikkeld tot een volwaardig klantportaal, waarbinnen klanten op termijn digitale facturen en rittenoverzichten kunnen inzien, gegevens kunnen wijzigingen, contact kunnen leggen, en betalingen kunnen verrichten. Verder zijn er meerdere doorgroeimogelijkheden. Dit nieuwe portaal ‘Mijn Omnibuzz’ wordt vanaf de start opgebouwd conform de eisen voor digitoegankelijkheid.
- Bestaande processen worden – waar mogelijk - verbeterd. Momenteel is er extra aandacht voor het professionaliseren van inkoop (contracten) en aanbesteding van alle diensten en producten met derden (inkoopbeleid) en het optimaliseren van het klachtenproces.
- Om al het bovenstaande te faciliteren zijn informatie- en kennismanagement, kwaliteitsbeheer en rapportage-instrumenten voortdurend in ontwikkeling.

5. Financiële uitgangspunten

Algemene financiële uitgangspunten

1. De financiering van Omnibuzz bestaat uit een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de vervoerskosten en de bedrijfsvoering cf. de verdeelsleutel in de GR Omnibuzz.
2. Het weerstandvermogen om de gedefinieerde risico's in de toekomst af te dekken, ligt vast in de nota reserves, voorzieningen en risicomanagement. De minimum hoogte is vastgesteld op EUR 520.000 en het maximum op EUR 1.308.000.

Financiële uitgangspunten begroting 2021-1

Voorgesteld wordt om de begroting 2021-1 op basis van de volgende financiële uitgangspunten op te stellen:

1. In een normale situatie (zonder Corona) zouden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (T-1) als uitgangspunt worden genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal zones per gemeente. Voor de begroting 2021-1 kan, vanwege de Corona-crisis en hierdoor het gedaalde vervoersvolume in 2020, niet met dit uitgangspunt gewerkt worden. Het vervoersvolume is afhankelijk van de ontwikkeling van het Corona-virus en de opgelegde maatregelen vanuit de regering. Bovenstaande ontwikkelingen zijn leidend om te komen tot een goede inschatting van het vervoersvolume 2021. Op basis van de meest recente inzichten en ontwikkelingen geldt als uitgangspunt: basis voor het vervoersvolume in de begroting 2021-1 is het gerealiseerde vervoersvolume in 2019, waar een afslag van 10% op wordt toegepast.
2. In de begroting van voorgaande jaren werd een opslagpercentage van 5% op het gerealiseerde vervoersvolume van het voorgaande jaar gehanteerd om een verdere stijging in het vervoersvolume op te vangen. De individuele gemeentes hadden de mogelijkheid om naar wens een ander % toe te passen, dan wel geen opslag toe te passen. Voor het jaar 2021 wordt voorgesteld om 0% te hanteren als opslagpercentage, tenzij de individuele gemeentes wel een opslagpercentage willen toepassen, dan kan dat op maat worden ingerekend.
3. Het vervoerstarief wordt geïndexeerd met de NEA-index voor 2021 die eind 2020 bekend is gemaakt: 1,0%. Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief op basis van de afgegeven tarieven in de nieuwe vervoerscontracten, of de tarieven uit het addendum op de vervoerscontracten, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2021. Het onderhandelingsresultaat (een korting van 3% in 2020, 2% in 2021 en 1% in 2022) wordt in mindering gebracht op de vervoerskosten.
4. Wat betreft het vervoerstarief waarmee gerekend wordt in de eerste begrotingswijziging, dit wordt bepaald op basis van het na-calculatorisch tarief voor 2020 (nog te bepalen),voor het gerealiseerde deel van het vervoer 2020, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2021 (1,0%).
5. Voor het eigen aandeel van de klant worden de tarieven 2021 geïndexeerd met de NEA-index die geldt voor 2021 (1,0%). Het eigen aandeel van de klant wordt wel geïnd door Omnibuzz maar niet verwerkt in de begrotingen van Omnibuzz.
6. Voor de salariskosten wordt een nieuwe inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. In de begroting 2021 zal gebruik worden gemaakt van het meest recente formatieplan. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de beschikbare meest actuele cao-informatie. Voor 2021 is zijn de onderhandeling nog niet gestart, voor nu zal een salarisstijging van 1% worden ingerekend. Op het moment dat de CAO onderhandelingen bekend zijn, zullen de wijzigingen vanuit de CAO meegenomen worden.

7. De beheerkosten 2021 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke nieuwe inschatting van de diverse kostencomponenten en wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de middellange termijnplanning van het CPB zijnde 1,5%.
8. In de begroting 2021 wordt ervan uitgegaan dat de algemene reserve minimaal € 520.000 bedraagt.
9. In de beheerkosten is een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000.
10. Alle bedragen zijn weergegeven exclusief BTW.

Financiële uitgangspunten begroting 2022

Voorgesteld wordt om de begroting 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025 op basis van de volgende financiële uitgangspunten op te stellen:

1. In een normale situatie zouden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode twee jaren voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (T-2) als uitgangspunt genomen worden. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal zones per gemeente. Voor de begroting 2022 kan dit, vanwege de Corona crisis, niet als uitgangspunt genomen worden. Ook voor 2022 wordt dus de realisatie van het vervoer in 2019 aangehouden.
2. In eerdere begrotingen werd er een opslagpercentage van 5% op het gerealiseerde vervoersvolume 1 januari tot en met 31 december 2019 gehanteerd om een verdere stijging in het vervoersvolume op te vangen. De individuele gemeentes hadden de mogelijkheid om naar wens een ander % toe te passen dan wel geen opslag toe te passen. Voor de begroting 2022 wordt voorgesteld om 0% te hanteren als opslagpercentage tenzij de individuele gemeentes wel een opslagpercentage willen toepassen.
3. Het vervoerstarief wordt geïndexeerd met dezelfde NEA-index 2021 (1,0%). Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief op basis van de afgegeven tarieven in de nieuwe vervoerscontracten of de tarieven uit het addendum op de vervoerscontracten, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2021. Het onderhandelingsresultaat (een korting van 3% in 2020, 2% in 2021 en 1% in 2022) wordt in mindering gebracht op de vervoerskosten.
4. De gehanteerde vervoersprijs is de prijs zoals die voortvloeit uit de aanbesteding, het addendum op vervoerscontracten en de afspraken gemaakt in het kader van de afrekensystematiek. Het tarief voor 2022 wordt gebaseerd op het voorcalculatorisch tarief voor 2021. Dit tarief wordt verhoogd met de NEA-index van waarmee het tarief voor 2022 wordt bepaald.
5. Uitgangspunt voor de klantbijdragen in 2022 zijn de in 2021 gehanteerde tarieven verhoogd met de geschatte NEA-index. De klantbijdragen worden voor de jaren 2023-2025 eveneens geïndexeerd met deze index. Besluitvorming door de raden kan eventueel leiden tot toepassing van een andere index. De klantbijdragen worden wel geïnd door Omnibuzz maar worden niet verwerkt in de begrotingen.
6. De beheerkosten 2022 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke nieuwe inschatting van de diverse kostencomponenten, of inflatievolgende ontwikkeling op basis van een geschatte index. Voor 2022 en de jaarschijven van de meerjarenbegroting 2023-2025 wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de middellange termijnplanning van het CPB zijnde 1,5%.
7. Voor de salariskosten wordt een nieuwe inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de beschikbare meest actuele cao-informatie, of inflatievolgende ontwikkeling op basis van de geschatte index zoals weergegeven onder 6 (voor zover cao-informatie niet beschikbaar is). Voor 2022 en de hierop volgende jaren wordt gewerkt met een percentage van 2%.
8. Voor de kosten van regie wordt zo veel mogelijk een nieuwe inschatting gemaakt op basis van de meest actuele informatie. Voor 2022 en de jaren in de meerjarenbegroting worden deze kosten verhoogd met de geschatte index zoals weergegeven onder 6 en 7.
9. Alle vervoerskosten worden conform uitgangspunt uit de notitie afrekensystematiek op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.

10. De afrekensystematiek voor de overige kosten van bedrijfsvoering (beheer- en loonkosten en kapitaalkosten), regie en planning gebeurt op basis van de verdeelsleutel 50% inwoneraantal (gebaseerd op CBS-gegevens per 1-1-2020) en 50% op basis van aantal pashouders (gebaseerd op gegevens administratie Omnibuzz per 1-1-2020).
11. De beheerkosten een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000.
12. Alle bedragen zijn weergegeven exclusief BTW.

Additionele uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2023-2025

13. Het vervoersvolume van de begroting 2022 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Er wordt uitgegaan van een nullijn, de vervoersvolumes zoals opgenomen in de begroting 2022 worden dus niet verhoogd.
14. Voor indexatie van de beheerkosten wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de middellange termijnplanning van het CPB zijnde 1,5%. Voor de kosten van regie en planning wordt een inschatting gemaakt op basis van de meest actuele informatie.

Addendum/naschrift:

Tijdens het coördinatoren overleg op 26 november 2020 zijn naar aanleiding van de financiële uitgangspunten vragen gesteld. In het voorstel is aangegeven dat het vervoersvolume en de opslag vervoersvolume afwijkend zijn ten opzichte van de situatie zonder COVID-19, maar COVID-19 nauwelijks invloed heeft op de overige financiële uitgangspunten. In de vergadering is afgesproken de toelichting toe voegen aan het voorstel.

In theorie is het zo dat een deel van de beheerkosten mee zouden kunnen bewegen met het vervoersvolume. Het gaat dan vooral om de inzet van callagents (ritreservering), en als afgeleide ook de inzet van klantenservice en financiële administratie. Immers, minder vraag naar ritten leidt tot minder inkomende telefoontjes bij de ritreservering. En hierdoor ook minder vragen bij de klantenservice en minder financiële afhandeling. In de praktijk is dit echter niet het geval.

In de eerste plaats hebben alle medewerkers van Omnibuzz een vaste aanstelling. Direct afschalen is hierdoor geen optie. Wel is er beperkt sprake van een flexibele schil bij het callcenter, deze is na het inzakken van het vervoer niet of nauwelijks ingezet en hier is afscheid genomen van tijdelijke krachten indien mogelijk. Daarnaast is een aantal medewerkers van het callcenter gedetacheerd bij de GGD-ZL, ter ondersteuning van de werkzaamheden aldaar.

Een andere belangrijke parameter is de gemiddelde gesprekstijd. Als gevolg van Corona is deze aanzienlijk toegenomen. Enerzijds doordat klanten heel veel vragen bleken te hebben als gevolg van de diverse maatregelen (bijvoorbeeld gebruik mondkapjes, gebruik van hulpmiddelen zoals rollators) en de hierop volgende versoepelingen. Anderzijds zijn we verplicht om bij de ritreservering een gezondheidscheck uit te voeren. Deze zaken leiden tot een toename van de gemiddelde gesprekstijd van ca. 15%. Dit betekent dat bij de planning van de ritreservering hier rekening mee moet worden gehouden.

De klantenservice kent geen flexibele schil. Maar ook hier geldt dat er heel veel vragen en verzoeken van klanten zijn binnengekomen en afgehandeld.

In de periode dat het vervoer zeer fors was ingezakt (lockdown) zijn de medewerksters van de klantenservice ingezet voor een grootschalige belactie om emailadressen te vergaren van onze klanten in het kader van rekeningrijden.

De financiële administratie heeft als gevolg van het uitbreken van Corona veel additionele

werkzaamheden moeten verrichten. Op zeer korte termijn hebben wij het contant betaalverkeer in de voertuigen moeten afschaffen, waardoor alle klanten zijn overgegaan op rekeningrijden. Dit heeft geleid tot een forse aanpassing in de automatisering van dit proces. En met het aantrekken van het vervoer heeft dit ook geleid tot een aanzienlijke groei van het aantal facturen, en hiermee het debiteurenbeheer. Ten slotte heeft ook de afrekensystematiek als gevolg van Corona – met zowel de vervoerders als de gemeenten – veel tijd gevergd van de afdeling. Deze werkzaamheden hebben allemaal binnen de bestaande formatie plaatsgevonden.

Ook bij de staffuncties is er sprake van extra werkzaamheden en aandachtspunten als gevolg van COVID-19. Te denken valt aan de vele aanpassingen als gevolg van de landelijke maatregelen, de continuïteitsafspraken met de vervoerders en maatwerk vervoer afspraken (Corona hotels, huisartsen vervoer etc.). Ook heeft Omnibuzz zich actief bemoeid met de landelijke lobby en overleg om tot deze afspraken te komen. Medewerkers klachtenbeheer zijn ingezet bij de financiële afdeling ten behoeve van de extra werkzaamheden debiteurenbeheer.

Samenvattend kan gesteld worden dat COVID-19 niet leidt tot een directe vermindering van de beheerkosten (personele inzet) van Omnibuzz. Sterker nog, er zijn veel extra werkzaamheden op de organisatie afgekomen. Waar mogelijk zijn medewerkers flexibel ingezet.

Een aantal specifieke kosten zijn lager uitgevallen, zoals bijvoorbeeld reiskosten of opleidingskosten. Daarnaast hebben we ervoor gekozen om bepaalde activiteiten te temporiseren, bijvoorbeeld het project data-analyse en het archiveringsproject. Tevens is er minder externe inhuur ingezet en zijn enkele facilitaire uitgaven verlaagd.

Vragen Partij van de Arbeid Brunssum

Commissie burgerzaken dinsdag 1 juni 2021

3. Omnibuzz Jaarverantwoording 2020, begrotingswijziging 2021-1 en begroting 2022 ev;

Bijlage 2: begroting 2021-1

Blz. 7

1. Er staat dat in het 'Bestuursakkoord Zero emissie Doelgroepenvervoer' tussen allerlei opdrachtgevers landelijk afgesproken is dat het doelgroepenvervoer vanaf 2025 volledig zero emissie moet zijn. Daarmee is door Omnibuzz een krachtig signaal afgegeven. In de aanbesteding heeft u onderbouwd dat de intentie van dit akkoord door praktische omstandigheden moeilijker haalbaar is.

   Kunt u uitleggen wat dat voor de uitvoering van dat bestuursakkoord betekent? Wanneer bereikt u dan de zero emissie?

   Blz. 11

Antwoord:
De concrete doelen zijn vastgelegd in de aanbestedings- en daarmee contractstukken van de aanbesteding vervoer 2020-2024 e.v. (3 optiejaren verlenging). Er is bewust gekozen voor een ingroeimodel waarbij elk jaar meer vervoer moet worden uitgevoerd door elektrisch aangedreven wagens. In dit ingroeimodel wordt de 100% nog niet bereikt. Dat heeft te maken met het nu nog ontbreken van een volwaardige elektrische vervanger van de grote rolstoelbussen en met het nog niet dekkende semi-openbare laadinfrastructuur netwerk. De taxi's, en dan vooral de bussen, moeten overdag ook tijdens hun inzet worden bijgeladen zonder dat ze terug hoeven te keren naar het bedrijf. Omnibuzz ondersteunt hierbij door op allerlei relevante plaatsen aandacht voor te vragen voor een efficiënte uitbouw van dit semi-openbare netwerk. Jaarlijks zullen de scores van de bedrijven worden vergeleken met het overeengekomen ingroeimodel. Wanneer deze niet worden gehaald dan wordt dit aangemerkt als tekortkoming waarvoor een verbeterplan moet komen. Wordt de tekortkoming hier niet door opgelost, dan zal Omnibuzz kijken welke wettelijke sancties (uitgelegd in Beschrijvende document Deel A van genoemde aanbesteding (onderdeel contract)) en kunnen worden opgelegd. Door de Corona-crisis en de noodzakelijke afspraken rondom continuïteit is met de taxibedrijven afgesproken dat we in het tweede kwartaal van 2021 de kwalitatieve eisen van 2020 gaan controleren. Na de Corona-crisis zal dat elk jaar in het eerste kwartaal van het volgende jaar gebeuren.

2. Is het op dit moment nog wel reëel om voor de begroting 2021 uit te gaan van 90% van het volume van 2019? Op dit moment – in de zesde maand van 2021 – hebben we nog steeds te maken met beperkende maatregelen ten gevolge van covid-19 en wanneer alle beperkingen zullen kunnen worden opgeheven is op dit moment nog niet duidelijk.

Antwoord:
Het uitgangspunt van 90% van het volume over 2019 is nog steeds onverminderd realistisch. Immers, onder de huidige omstandigheden zijn landelijke afspraken gemaakt dat vervoerders Corona-compensatie ontvangen. Omnibuzz heeft deze afspraken nader uitgewerkt in een addendum op de overeenkomsten met de vervoerders. Dit betekent dat zij hun omzet aangevuld krijgen tot maximaal 72% van het reguliere volume, als er minder zones worden gereden. Daarnaast voert Omnibuzz ook vaccinatie vervoer uit naar de diverse GGD-lokaties in Limburg. Dit zorgt ook voor een stevige aanvulling op het vervoersvolume en compenseert een deel van het weggevallen vervoer.

Blz11/12

3. Omnibuzz heeft op basis van een bestuurlijke wens een advies bij de individuele gemeenten neergelegd om de klantbijdragen per 1-1-2022 in lijn te brengen met het tarief in het OV. De deelnemende gemeenten besluiten hier afzonderlijk over. Betekent dit dat de vervoerskosten voor de burgers in Brunssum hoger worden?

Antwoord:
Het klanttarief in de regio Zuid-Limburg bedraagt momenteel € 0,83 per zone en ligt hiermee reeds op het niveau van het OV tarief per zone. Gelijkschakeling met het OV tarief zal voor de inwoners van Zuid-Limburg vooralsnog niet leiden tot hogere kosten.

Bijlage 4: jaarverslag

Blz. 36

4. Vanuit de visie dat alleen marktconforme tarieven de sector gezond kunnen houden, is Omnibuzz contractueel verplicht om tijdig – drie tot zes maanden vooraf – volumebeperkende maatregelen richting vervoerders aan te kondigen. Bij fluctuaties van meer dan 10% is aanpassing van de tarieven mogelijk. Het is voor elke afzonderlijke gemeente wenselijk om rekening te houden met deze afspraak in debesluitvorming. Anders lopen zij het risico dat de vervoerder contractueel recht heeft op compensatie.

Wordt hiermee bij de gemeente rekening gehouden?

Antwoord:
Op het moment dat gemeenten voornemens hebben tot beleidswijzigingen (zoals bijvoorbeeld maximering van het aantal zones) die mogelijk effect hebben op de vervoersvraag, zal Omnibuzz de betreffende gemeente informeren en wijzen op de mogelijke gevolgen voor de tarieven. Beleidsmatig is er in de gemeente Brunssum geen directe aanleiding noch voornemen om het vigerend beleid te wijzigen.

4: GGD zl. Begroting 2022; Gemeenteblad 2021/49

Oplegnotitie

Blz. 3-4

5. Als wij het goed begrijpen is door het samenvoegen van de verschillende JGZ-organisaties bij gelijkblijvende dienstverlening op het niveau van 2019 een besparing mogelijk van € 500.000,00. Voor 2022 wordt echter een extra bijdrage gevraagd van € 500.000,00 incidenteel en € 560.000,00 structureel. Begrijpen wij het dan goed dat inclusief de besparing van € 500.000,00 er structureel dus in principe € 1.060.000,00 extra nodig is en daarnaast € 500.000,00 incidenteel?

6. Er moet gekozen worden tussen 3 zienswijzen: positief, geen, negatief. Uitleg staat in oplegnotitie. Dit is m.i. een keuze die in Raad gemaakt moet worden.

Blz.5

7. Interventies waar de GGD in het kader van Trendbreuk een bijdrage aan kan leveren, die (nog) niet in de begroting zijn opgenomen, zijn de ketenaanpak overgewicht, de uitrol van M@ZL, de knooppunten Kansrijke start, centering pregnacy en centering parenting. Zonder nadere afspraken over inhoud en financiering kan de GGD hier in 2022 geen bijdrage aan leveren. Bij het eventueel implementeren van deze interventies heeft gevolgen voor de begroting van dat jaar. De trendbreuk zet daarmee in op veel aanbod maar weinig samenhang. Een trendbreuk kan namelijk alleen slagen als je integraal werkt aan armoede, werk, inkomen, leefomgeving en gezondheid. Niet als je slechts één onderdeel vult met programma's.

   Wat is het standpunt van de gemeente Brunssum in dezen?

   Bijlage 1 Begroting 2022

   Blz. 13

8. U stelt dat de GGD financieel kwetsbaar is. Het weerstandsniveau van het programma GGD is minimaal en voor het programma Veilig Thuis zelfs negatief. Voor het programma JGZ is in het geheel geen weerstandsvermogen beschikbaar. In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat de GGD een weerstandsvermogen van minimaal 6% moet hebben. Het Algemeen Bestuur heeft echter besloten om afwijkend te handelen en geen financiële reserve bij de GGD te plaatsen.

   Waarom heeft het Algemeen Bestuur hiertoe besloten?

   Blz. 18

9. De personeelskosten stijgen in 2022 t.o.v. 2021 met ongeveer € 5.000.000,00. Na 2022 stijgen deze kosten veel minder, met ongeveer 1 miljoen. Kunt u verklaren waarom de personeelskosten in 2022 zoveel stijgen?

   Blz. 18

10. De begroting 2022 onttrekt € 350.000,- uit de algemene reserve. Op blz. 13 hebben wij gelezen dat het algemeen bestuur er voor heeft gekozen geen financiële reserve bij de GGD te plaatsen. Waar haalt u dan dit bedrag vandaan?

11. Het besluit bij het raadsvoorstel is onvolledig. Er staat alleen een besluit over het indienen van een zienswijze. Stuk is daarmee ook onvolledig en niet rijp voor beraad in de raad.

5. KBL 1-ste Begrotingswijziging 2021, begroting 2022 ev, jaarrekening 2020

Oplegnotitie

Blz. 1

12. De meerjarenbegroting 2022-2024 is opgebouwd conform het overzicht Dienstverlening, KBL 2.0 Anders Denken Anders Doen. In 2021 zou, als sluitstuk, de organisatiestructuur worden aangepast. Maar door Corona en de veelheid aan gewijzigde wet-en regelgeving die in 2021 is ingevoerd,

Zin is niet af.

Dat klopt is een omissie. De zin moet afgemaakt worden met: zijn we daar niet aan toegekomen.

Blz. 2

13. Ondernemers konden voor 2021 onder andere gebruik maken van een krediet waarbij de kosten van schuldhulpverlening meegeraamd werden in het krediet. Dat kan met ingang van 2021 niet meer en een deel van de kosten zal mogelijk bij gemeenten aangevraagd worden. Voor KBL heeft dit geen gevolgen: mogelijk is er meer capaciteit nodig maar volgt er tegelijk meer omzet uit dienstverlening. De toenemende dienstverlening, en de mogelijk extra kosten voor ondernemers met schulden komen voor rekening van de gemeenten.

Heeft de gemeente hier al rekening meegehouden? Is dit begroot?

Zie het antwoord op vraag 15.

Blz. 2

14. Mocht de vraag naar schulddienstverlening toenemen ten gevolge van Corona, **dn** heeft dit als zodanig geen risico voor de begroting van KBL, de opbrengsten stijgen dan in relatie met de kosten.

    Typefout herstellen

    Typefout wordt hersteld.

15. In 2020 is ten gevolge van Corona minder dienstverlening ingezet en daarop is in 2021 de begroting nu ook aangepast. Mocht de vraag naar schulddienstverlening toenemen ten gevolge van Corona, dn heeft dit als zodanig geen risico voor de begroting van KBL, de opbrengsten stijgen dan in relatie met de kosten. Voor de deelnemende gemeenten kan dit wel betekenen dat de bijdrage aan KBL hoger wordt omdat er meer vraag is naar schuldhulp, en de rekening daarvan naar gemeenten wordt verlegd.

    Is hiermee rekening gehouden in de begroting van de gemeente?

Voor vraag 13 en 15 geldt hetzelfde: gemeenten weten feitelijk niet wat op hen afkomt. De verwachtte toename van schuldhulp heeft zich nog niet voorgedaan.

KBL heeft in haar begroting wel rekening gehouden met een toename en de landelijke cijfers daarvoor aangehouden. De bijdrage van de gemeente is hierop gebaseerd. Voor ondernemers is een expertteam ingericht en daarvoor is incidenteel extra geraamd. In de 2e berap zal zo nodig bijgenaamd worden op basis van de uitkomsten van het expertteam.

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	:	20 april 2021
Registratiekenmerk	:	1067011
Gemeentebladnr.	:	2021/39
Afdeling	:	Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar	:	N.C.P. Meijers
Bereikbaar onder	:	045-5278446 niels.meijers@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr.	:	1067011
Portefeuillehouder	:	S.J.H. L'Espoir
Raadsverg. d.d.	:	8 juni 2021
Uiterlijke datum	:	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Verantwoording GR Omnibuzz - de Jaarrekening 2020, begrotingswijziging 2021-1 en de begroting 2022

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)
a. Aanleiding
Omnibuzz is een gemeenschappelijke regeling van 30 Limburgse gemeenten die zorg draagt voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Conform artikel 19 en 20 van de gemeenschappelijke regeling zendt het dagelijks bestuur van Omnibuzz de voorlopige jaarrekening 2020 en de begroting 2022 aan de deelnemende gemeenten. Omnibuzz ziet tevens aanleiding om de begroting 2021 te wijzigen c.q. te actualiseren.

b. Huidige situatie/probleemstelling

<u>Verantwoording van het begrotingsjaar 2020 (jaarrekening)</u>
Het jaar 2020 werd door de wereldwijde pandemie als gevolg van Covid 19 een heel bewogen jaar. Het doelgroepenvervoer ging als gevolg van de pandemie volledig onderuit. Dit had forse gevolgen voor Omnibuzz. Desalniettemin heeft Omnibuzz haar taak goed vervuld door vanaf de eerste dag op de gevolgen te anticiperen en samen met de taxibedrijven naar oplossingen te zoeken waardoor het vervoer zo veilig mogelijk kon doorgaan. Denk daarbij aan het aanpassen van de taxi's, het aanpassen van het betalingsverkeer, het persoonlijk communiceren met de klanten en het aanpassen van werkprocessen. Met de vervoerders zijn continuïteitsafspraken gemaakt en is aansluiting gezocht bij de landelijke kaders hieromtrent. In 2020 hebben de Omnibuzz klanten in totaal slechts 687.847 ritten gemaakt, daar waar dat in 2019 nog 1.327.636 ritten waren. Een daling van maar liefst 48,2% (voor Brunssum was dat 44%). Financieel gezien heeft de pandemie, door het fors minder uitgevoerde vervoer, ertoe geleid dat Omnibuzz ruim binnen de begroting is gebleven.

De jaarrekening 2020 heeft een positief resultaat van € 4.906.995,-. Tussentijds is daarvan, als gevolg van het gedaalde vervoersvolume in 2020, reeds € 1.558.750,- uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten (voor de gemeente Brunssum was dat € 24.919,-). Het restant, een positief resultaat ad € 3.348.245,-, wordt in de voorliggende jaarrekening afgerekend. De vervoerders ontvingen in 2020 aan totaal € 4.749.727,- Corona-compensatie (steun ten behoeve van continuïteit). Voor de gemeente Brunssum was dat een bedrag van totaal € 181.013,-.

Het dagelijks bestuur van Omnibuzz stelt voor om het restant jaarrekening resultaat 2020 van € 3.348.245 als volgt te bestemmen:
€ 2.578.009,- uit te betalen aan de deelnemende gemeenten.
€ 368.000,- toe te voegen aan de algemene reserve waardoor het saldo van de algemene reserve uitkomt op € 900.000
€ 171.000,- toe te voegen aan de bestemmingsreserve ICT.
€ 231.236,- toe te voegen aan de nieuwe bestemmingsreserve personeel.

Uitgangspuntennotitie begroting 2021-1 en 2022
De uitgangspuntennotitie biedt het beleidsmatig en financieel kader voor de begrotingen 2021-1 en 2022 en het meerjarenperspectief 2023-2025. De notitie is gebaseerd op het bedrijfsplan doelgroepenvervoer van Omnibuzz. Op basis hiervan legt Omnibuzz in dit document vast wat in de periode 2021 (en verder) de te realiseren doelstellingen zijn. Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 34 b van de wet GR.

Eerste begrotingswijziging 2021 (2021-1)
In de eerste wijziging van de begroting 2021-1 zijn de geactualiseerde inzichten met betrekking tot de begroting 2021 verwerkt. Het betreft zowel voortschrijdend inzicht met betrekking tot de invulling van beleid als ook aanpassing van financiële parameters, die inmiddels veranderd zijn. Ten tijde van het opstellen van eerste begroting 2021 was er nog geen sprake van COVID-19 en een (tijdelijke) lagere vraag naar doelgroepenvervoer. De begrotingswijziging 2021-1 betekent dan ook een neerwaartse aanpassing van het kostenniveau in verband met het lagere vervoer.

Ten opzichte van de vorige begroting 2021 vallen de totale kosten € 2.900.000,- lager uit. Deze daling is voor € 2.800.000,- toe te schrijven aan de lagere vervoerskosten. Het vervoersvolume 2021-1 is gebaseerd op de gerealiseerde zones in de periode 1 januari tot en met 31 december 2019, verminderd met een afslag van 10%. Voor de gemeente Brunssum betekent dit een bijstelling van ca 14.000 zones waardoor het vervoersresultaat daalt. Totaal daalt de bijdrage voor de gemeente Brunssum van € 814.278 (begroting 2021) naar € 734.443 (begrotingswijziging 2021-1).

Begroting 2022 met meerjarenperspectief (2023 - 2025)
De belangrijkste ontwikkeling voor de begroting 2022 en het meerjarenperspectief is uiteraard Covid-19 en alle maatregelen die daaruit voortvloeien. Deze zorgen ervoor dat het vervoer na lange tijd van structurele toename sterk is afgenomen. Het gebrek aan een duidelijk toekomstperpectief maakt het lastig voor Omnibuzz om een betrouwbare begroting voor 2022 op te stellen waardoor de meerjarenbegroting gepaard gaat met toenemende onzekerheden. De uitgangspunten voor 2022 zijn daarom ook leidend voor de jaren die volgen.

Op basis van de meest recente inzichten en ontwikkelingen is, in lijn met landelijke inschattingen van vergelijkbare opdrachtgevers, gekozen om 100% van het vervoersvolume van 2019 als basis voor de begroting 2022 te nemen. Het gehanteerde percentage biedt begrotingstechnisch voldoende ruimte om de vraagontwikkeling en aanvullende continuïteitsafspraken op te kunnen vangen. Het vervoer moet voor de gemeenten en de klanten betaalbaar blijven. Door de beschikbare deskundigheid en de schaalomvang biedt het samenwerken binnen de GR Omnibuzz de gemeenten de kans om zo efficiënt mogelijk met de middelen om te gaan en vernieuwingen op het gebied van beheersbaarheid samen te ontwikkelen. Zo gaat financiële beheersbaarheid samen met kwaliteitsverbeteringen voor de klant.

3. Gewenste situatie (WAT?)
a. Wat willen we bereiken?
Opvolging geven aan de kader stellende- en controlerende bevoegdheid van de gemeenteraad in het kader van de in medebewind taakuitvoerende verbonden partij, de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz.

b. Kaders
De gemeenteraad van Brunssum heeft op 21 mei 2019 de begroting 2020 inhoudelijk behandeld. De begrotingswijziging 2020-1 is samen met de conceptbegroting 2021 e.v. tijdens de gemeenteraadsvergadering van 26 mei 2020 geaccordeerd. Daarnaast zijn periodiek een aantal bestuurlijke informatiebrieven doorgeleid.

Wettelijk kader
· Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr)
· Gemeentewet
· Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
· Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz

Financieel kader

Jaarrekening 2020
De ontwikkeling van totale bijdrage van de gemeente Brunssum voor het boekjaar 2020 conform de begroting en realisatie (afrekening) is:

	Realisatie 2020
Vervoerskosten	€ 377.294,-
Regie en Planning	€ 56.353,-
Bedrijfsvoering	€ 80.880,-
Corona compensatie 1e halfjaar	€ 119.673,-
Corona compensatie 2e halfjaar	€ 61.340,-

Totale kosten (660003/434318)	€ 695.540,- (excl eigen bijdragen)
Voorschotten 2020	€ -764.386,-
Vervoersresultaat 2020	€ -68.846,-
Onttrekking algemene reserve	€ -4.550,-
Onttrekking bestemmingsreserve ICT	€ -523,-
Aandeel in Brunssum in resultaat 2020	€ -73.919,-
Voorstel resultaatverdeling	€ 53.057,-
Reeds geboekt voorlopig resultaat 2020	€ -56.537,-
Nog te boeken in 2021	€ - 3.480,-

Rekeningresultaat 2020 Brunssum

	product	kostensoort	Realisatie 2020	Budget 2020	Ruimte 2020
Doelgroepvervoer	660003	434318	€ 707.850	€ 790.000	€ 82.150
Eigen bijdrage doekgroepvervoer	660004	838206	€ -61.764	€ -63.971	€ -2.207
			€ 646.086	**€ 726.029**	**€ 79.943**

Begrotingswijziging 2021-1

De totale vervoerskosten dalen als gevolg van ontwikkelingen rondom Covid 19 waardoor het verwachtte vervoersresultaat daalt. De beheer- en regiekosten dalen naar verwachting marginaal waardoor de totale bijstelling (aframing) € 79.834,- bedraagt. (660003/434318). De inkomsten (uit eigen bijdrage van reizigers) dalen ook als gevolg van de lagere vervoersvolumes. Deze inkomsten verminderen met € 43.327,- (-40%).

3. Begroting 2022 e.v.

De gewijzigde prognose van het vervoerskosten heeft ook een doorwerking op de kosten en de begroting van Omnibuzz in 2021 en het meerjarenperspectief. De korting op het onderhandelingsresultaat met de vervoerder (ter compensatie van de verhoogde indexering) daalt jaarlijks waardoor de bijdrage vanaf 2021 meer dan gelijkmatig stijgt.

Het benodigde budget (voor 2021, 2022 en meerjarig) wordt in de tweede berap 2021 bijgesteld.

Kosten Omnibuzz conform 1e berap 2021 (660003/434318)

2021: € 734.000,-
2022: € 815.000,-
2023: € 831.000,-
2024: € 841.000,-
2025: € 851.000,-

Eigen klantbijdrage conform 1e Berap 2021 (660004/838206)

2021: € -65.000,-
2022: € -111.000,-
2023: € -113.000,-
2024: € -114.000,-
2025: € -115.000,-

c. Argumenten en overwegingen

1.1 Een rechtmatige verantwoording met positief resultaat

In de verantwoording over 2020 komen geen onjuistheden naar voren. De jaarrekening sluit aan op de kaders en de tussentijdse begroting(s)wijziging met de daaraan gestelde uitgangspunten. Covid 19 heeft geleid tot een bijzondere situatie waarin Omnibuzz goed en accuraat heeft gehandeld ten aanzien van de continuiteit van het doelgroepenvervoer, zowel intern als extern. De vervoerders zijn conform de daarvoor geldende landelijke richtlijnen financieel gesteund. Het indienen van een zienswijze ligt ook voor deze begroting niet voor de hand.

2.1 Een realistische, te verklaren, begrotingswijziging 2021-1

Door de sterk gewijzigde vervoersstromen, als gevolg van de pandemie, zal Omnibuzz de initiële begroting 2021, opgemaakt net voor het uitbreken van de Covid 19-crisis in Nederland, moeten bijstellen omdat het vervoer sterk is gedaald. Het indienen van een zienswijze ligt ook voor deze begroting niet voor de hand.

3.1 Een begroting 2022 met meerjarig perspectief die realistisch is.

De stijgende vervoerskosten hebben doorwerking op de begroting 2022 en het meerjarig perspectief.
Het indienen van een zienswijze ligt ook voor deze begroting niet voor de hand.

d. Opties en keuze
De gemeenteraad van Brunssum kan ervoor kiezen een zienswijze over de verantwoording van de jaarrekening en/of de ontwerpbegroting in te dienen.
De gemeenteraad wordt geadviseerd om kennis te nemen van het jaarverslag en jaarrekening 2020, de begrotingswijziging 2021-1 en de begroting 2022 met het meerjarenperspectief 2023-2025 en daarover geen zienswijze in te dienen omdat Omnibuzz op een correcte wijze verantwoording aflegt en daarnaast een realistische (gewijzigde) begroting voorlegt.

4. Bijlagen
1. Concept jaarverslag 2020 Omnibuzz (zaak 1067180 / bijlage 1067191)
2. Concept begroting (wijziging) 2021-1 Omnibuzz (zaak 1067180 / bijlage 1067186)
3. Concept begroting 2022 Omnibuzz met meerjarenperspectief 2023-2025 (zaak 1067180 / bijlage 1067180)
4. Uitgangspuntennotitie bij begroting 2021-1 en 2022 Omnibuzz (zaak 1067180 / bijlage 1067181)
5. Aanbiedingsbrief gemeenteraden begroting 2021-1, 2022 en de concept jaarverslag 2020 Omnibuzz (zaak 1067180)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2021/39
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 1067011

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/39;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20 april 2021, afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz;

Besluit:
1. Kennis te nemen van het concept jaarverslag en de jaarrekening 2020 van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en geen zienswijze in te dienen;
2. Kennis te nemen van de concept begrotingswijziging 2021-1 van de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz en geen zienswijze in te dienen;
3. Kennis te nemen van de concept begroting 2022 met meerjarenperspectief 2023-2025 en geen zienswijze in te dienen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 08 JUNI 2021

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	**:**	3 mei 2021
Registratiekenmerk	**:**	1065874
Gemeentebladnr.	**:**	2021/41
Afdeling	**:**	Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar	**:**	E. Mulleneers
Bereikbaar onder	**:**	045-5278536 ellen.mulleneers@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr.	**:**	1065874
Portefeuillehouder	**:**	S.J.H. L'Espoir
Raadsverg. d.d.	**:**	8 juni 2021
Uiterlijke datum	**:**	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
1e begrotingswijziging 2021, begroting 2022 en meerjarig 2023-2024 Kredietbank Limburg
incl. jaarrekening 2020

2. Uitgangssituatie
a. Aanleiding
Op grond van artikel 28 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg (GR KBL) kan de gemeenteraad na ontvangst van de ontwerpbegroting, in dit geval 2022 en meerjarig 2023-2024
het Dagelijks Bestuur van de GR KBL haar zienswijze afgeven. Voor de 1e begrotingswijziging 2021 geldt hetzelfde.
Het Dagelijks Bestuur zal de 1e bestuursrapportage 2021 en de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2024 ter definitieve besluitvorming voorleggen aan het Algemeen Bestuur
van de GR KBL.
De jaarrekening 2020 van KBL wordt ter kennisname aangeleverd aan de raden van de aangesloten gemeenten.

b. Huidige situatie/probleemstelling
<u>1e begrotingswijziging 2021 KBL</u>
De primaire begroting 2021 en de begrotingswijziging 2021 sluiten beide met een neutrale (extra) bijdrage van de GR-gemeenten. De baten en lasten van de begrotingswijziging zijn per saldo € 261.000 lager dan de oorspronkelijke begroting.
De oorspronkelijk ingeschatte groei voor 2020 als gevolg van de Covid-19 pandemie heeft (nog) niet plaatsgevonden en dit heeft doorwerking voor het jaar 2021. Met deze begrotingswijziging wordt dat nu gecorrigeerd.
Weliswaar zijn in 2021 een aantal wijzigingen in wet- en regelgeving doorgevoerd, waaronder vroegsignalering en schuldhulpverlening aan ondernemers, maar die kunnen momenteel nog moeilijk ingeschat worden, qua impact. Ook het eventueel weer openstellen van alle locaties voor klanten in 2021 zou kunnen resulteren in toenemende dienstverlening. In die zin is behoudend ingeschat wat het mogelijk effect is van bovenstaande. Dit is voor KBL in principe geen risico omdat als de vraag naar schuldhulpverlening toeneemt de opbrengsten ook toenemen. Voor de GR-gemeente is een mogelijke toename van de schuldhulp dienstverlening wel degelijk een risico waarmee rekening gehouden moet worden. Het berekende voorschot van de gemeente Brunssum blijft daarom gehandhaafd.

<u>Ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2024 KBL</u>
De meerjarenbegroting 2022-2024 is opgebouwd conform het overzicht Dienstverlening, KBL 2.0 Anders Denken Anders Doen. In 2021 zou, als sluitstuk, de organisatiestructuur worden aangepast. Maar door Corona en de veelheid aan gewijzigde wet-en regelgeving die in 2021 is ingevoerd,
Er wordt verder rekening gehouden met groei van de dienstverlening vanwege de toename van het aantal mensen dat een beroep zal doen op schuldhulpverlening. Deze groei is ingeschat op 14%.
In de eerste begrotingswijziging 2022 zal de omslag zichtbaar worden naar kostendekkende prijzen per product. De primaire begroting 2022 en meerjarig gaat vooralsnog uit van geen extra bijdragen van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat.

Risico's algemeen
Met de wijzigingen in wet- en regelgeving per 2021, waaronder vroegsignalering is door het Rijk ook stevig ingezet op schuldhulpverlening aan ondernemers. Die consequenties kunnen momenteel nog moeilijk ingeschat worden, qua impact. Ondernemers konden voor 2021 onder andere gebruik maken van een krediet waarbij de kosten van schuldhulpverlening meegeraamd werden in het krediet. Dat kan met ingang van 2021 niet meer en een deel van de kosten zal mogelijk bij gemeenten aangevraagd worden.
Voor KBL heeft dit geen gevolgen: mogelijk is er meer capaciteit nodig maar volgt er tegelijk meer omzet uit dienstverlening. De toenemende dienstverlening, en de mogelijk extra kosten voor ondernemers met schulden komen voor rekening van de gemeenten.
Jaarstukken 2020 KBL, ter informatie:
Het jaar 2020 wordt, ten opzichte van de 1e begrotingswijziging 2020, afgesloten met extra bijdrage van € 130.000 in plaats van de geplande € 57.000, met name veroorzaakt door het treffen van een (verplichte) voorziening voor wachtgeld (ad. €54.000) in het laatste kwartaal.
De dienstverlening van KBL is in 2020 ten opzichte van 2019 gedaald met 9,5 %. Door toedoen van Covid moesten de fysieke contactmomenten gestaakt worden en bleken burgers weinig gebruik te maken van de digitale aanvraagmogelijkheden. De dienstverlening is wel blijven doorlopen. Het bestuur heeft in 2020 besloten de gecalculeerde voorschotten voor Schuldhulpverlening niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening. Mede hierdoor kan het jaar 2020 worden afgesloten zonder verder verlies hierop en past het resultaat in de prognose van de gemeente Brunssum.
Het resultaat ad. -€ 130.495 wordt verrekend met de gefactureerde voorschotten en de nog verschuldigde bijdrage voor afboekingen van kredieten en leidt tot een nabetaling van € 17.279 aan KBL. De bijdrage voor afboekingen van kredieten valt buiten de bevoorschotting en wordt steeds apart gefactureerd. Hier is rekening mee gehouden in het rekeningresultaat 2020 van Brunssum.

3. Gewenste situatie
a. Wat willen we bereiken?
Kwalitatieve en effectieve schuldhulpverlening voor burgers van Brunssum binnen de kaders van onze gemeentelijke begroting.
b. Kaders
- Gemeentewet
- Participatiewet
- Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS)
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR):
- Visiedocument 'Anders denken, anders doen van KBL (2017)
c. Argumenten en overwegingen
1. De begroting 2021 is afgeschaald op basis van de realisatie 2020.
In 2020 is ten gevolge van Corona minder dienstverlening ingezet en daarop is in 2021 de begroting nu ook aangepast. Mocht de vraag naar schulddienstverlening toenemen ten gevolge van Corona, dn heeft dit als zodanig geen risico voor de begroting van KBL, de opbrengsten stijgen dan in relatie met de kosten. Voor de deelnemende gemeenten kan dit wel betekenen dat de bijdrage aan KBL hoger wordt omdat er meer vraag is naar schuldhulp, en de rekening daarvan naar gemeenten wordt verlegd.

2. De ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2024 KBL is gebaseerd op de realisatie 2020 en de verwachtingen voor 2021
Er wordt rekening gehouden met een indexatie van 1,2% conform CBS gegevens en er is geanticipeerd op een toename van de vraag naar schulddienstverlening. Landelijk wordt aangegeven dat 14 % de ondergrens is van de toename.
De ontwerpbegroting geeft geen aanleiding tot vragen of opmerkingen en de eigen begroting wordt met de actuele informatie niet aangepast.

d. Opties en keuze
Binnen de Gemeenschappelijke Regeling zijn we als deelnemende gemeente gehouden aan het bijdragen aan de tekorten wanneer dat aan de orde is. De deelnemende gemeenten dragen naar rato bij aan een eventueel tekort of KBL stort een overschot naar rato terug naar de gemeenten.

4. Bijlagen
1. Jaarrekening 2020, 1e BW 2021 en ontwerpbegroting 2022, incl. meerjarig KBL (verseon 1068594)
2. Antwoordbrief met zienswijze gemeente Brunssum

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2021/41
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 1065874

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/41;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 3 mei 2021, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling

gelet op het bepaalde in artikel 28 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg;

Besluit:
1. Kennisnemen van de jaarrekening 2020 van Kredietbank Limburg
2. Een positieve zienswijze afgeven op de 1e begrotingswijziging 2021 en de begroting 2022, inclusief meerjarenbegroting 2023-2024 van Kredietbank Limburg
3. Het budget voor KBL in de gemeentelijke begroting, ook meerjarig, in afwachting van meerdere bijzonderheden van KBL over de verwachtte gemeentelijke bijdragen, handhaven
4. Deze zienswijze kenbaar maken aan het bestuur van Kredietbank Limburg met bijgaande antwoordbrief

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

E. Mulleneers
Maatschappelijke ontwikkeling

Kredietbank Limburg
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
De heer P.M.A van Zutphen
Postbus 1183
6160BD Geleen

Postadres
Postbus 250
6440 AG Brunssum
Bezoekadres
Bestuurscentrum
Lindeplein 1
Telefoon
(045) 5278555
Fax
(045) 5259879
E-mail
Gemeente@brunssum.nl
Internet
http://www.brunssum.nl
Bank
NL68 BNGH 0285 0015 23
t.n.v.Gemeente Brunssum
BIC-code: BNGHNL-2G

Datum	9 juni 2021
Uw brief van	31 maart 2021
Uw kenmerk	BMO2104939
Ons kenmerk	1065874/ 1070631
Bijlage(n)	
Onderwerp	Zienswijze gemeente Brunssum 1e begrotingswijziging 2021, begroting 2022 inclusief meerjarenraming 2023-2024

Geacht Dagelijks Bestuur,

Op 7 april jl. heeft de gemeenteraad van Brunssum de door u aangeboden 1e begrotingswijziging 2021 en de ontwerpbegroting 2022, inclusief meerjarenraming 2023-2024, ontvangen.
Onze gemeenteraad heeft deze stukken behandeld in haar vergadering van 8 juni 2021.

Ten aanzien van de 1e begrotingswijziging 2021, de ontwerpbegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2024 geeft de gemeenteraad van Brunssum een positieve zienswijze af.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd,

Het college van burgemeester en wethouders van Brunssum,

burgemeester

secretaris

Kredietbank Limburg
Postbus 1183, 6160 BD Geleen
T 088 - 101 99 99

Bewindvoering Limburg
Postbus 93, 6160 AB Geleen

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Van de gemeente Brunssum
Postbus 250
6440 AG BRUNSSUM

Datum
7-4-2021

Behandeld door
R.C.H. van den Tillaar

Ons kenmerk
UIT-BMO2104939

Onderwerp
Jaarrekening 2020, Begrotingswijziging 2021 en Ontwerpbegroting 2022 inclusief meerjarenraming voor 2023 en 2024

Uw kenmerk

Geacht College,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2020 alsmede de begrotingswijziging 2021 en de ontwerpbegroting 2022 inclusief de meerjarenraming 2023 en 2024 aan van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening in Limburg.

Jaarstukken 2020

Bijgaand treft u ter kennisgeving de jaarstukken van Kredietbank Limburg aan over het boekjaar 2020 inclusief de controleverklaring. De jaarrekening is in de vergadering van 1 april 2021 door het Algemeen Bestuur goedgekeurd en vastgesteld.

Het saldo van baten en lasten conform de primaire begroting en startprognose 2020 was € 0. De bijdrage van de GR-gemeenten in het negatieve exploitatieresultaat bedroeg in 2020 uiteindelijk € 130.000 terwijl dit volgens de najaarsmarap 2020 € 57.000 bedroeg. In de najaarsmarap 2020 was aangegeven dat er nog geen rekening gehouden is met een mogelijke voorziening wachtgeldverplichting. Deze voorziening wachtgeldverplichting is in de jaarrekening 2020 verwerkt (€ 54.000).

Het verschil tussen het gerealiseerde negatieve resultaat 2020 (€ 130.000) en het resultaat volgens de najaarsmarap (€ 57.000) bedraagt € 73.000. Dit kan deels worden verklaard door het opvoeren van de voorziening wachtgeldverplichtingen ad € 54.000. De gerealiseerde opbrengsten zijn vrijwel gelijk aan de opbrengsten cf. de najaarsmarap. Per saldo zijn de overige posten cf. de jaarrekening ca. € 21.000 ongunstiger dan de najaarsprognose.

Begrotingswijziging 2021

Voor u ligt de begrotingswijziging 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening ofwel Kredietbank Limburg (KBL).

De primaire begroting en de begrotingswijziging 2021 sluiten beide met een bijdrage van de GR-gemeenten van € 0. De baten en lasten van de begrotingswijziging zijn per saldo

Kredietbank Limburg
Postbus 1183, 6160 BD Geleen
T 088 - 101 99 99

Bewindvoering Limburg
Postbus 93, 6160 AB Geleen

€ 261.000 lager dan de oorspronkelijke begroting. De basis voor de begrotingswijziging 2021 is grotendeels de startprognose 2020. De oorspronkelijk ingeschatte groei voor 2020 heeft als gevolg van de Covid-19 pandemie niet plaatsgevonden en dit heeft zijn doorwerking voor het jaar 2021. Met deze begrotingswijziging wordt dat nu gecorrigeerd.

Weliswaar zijn in 2021 een aantal wijzigingen in wet- en regelgeving doorgevoerd, waaronder vroegsignalering en schuldhulpverlening aan ondernemers, maar die kunnen we momenteel nog moeilijk inschatten qua impact. Ook het eventueel weer openstellen van alle locaties voor onze klanten in 2021 zou kunnen resulteren in toenemende dienstverlening. We hebben in die zin behoudend ingeschat wat het mogelijk effect is van bovenstaande. Dit is voor KBL in principe geen risico omdat als de vraag naar schuldhulpverlening toeneemt de opbrengsten ook toenemen. Voor de GR-gemeente is een mogelijke toename van de schuldhulp dienstverlening wel degelijk een risico waarmee rekening gehouden moet worden.

Begroting 2022

Voor u ligt de begroting 2022 inclusief de meerjarenbegrotingen voor 2023 en 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening ofwel Kredietbank Limburg (KBL).

De meerjarenbegroting 2022-2024 is opgebouwd conform het overzicht Dienstverlening, KBL 2.0 Anders Denken Anders Doen.
In de loop van 2021 gaan we op basis van de geüniformeerde werkprocessen werken aan een kostendekkend tarief per vorm van dienstverlening. In de eerste begrotingswijziging 2022 zal de omslag zichtbaar worden naar kostendekkende prijzen per product.
De primaire begroting gaat uit van geen extra bijdragen van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat.

De Nederlandse vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (NVVK) en het Nibud verwachten een "boeggolf" van aanvragen schuldhulpverlening. Ook een onderzoek van schuldenlab.nl en Deloitte laten zien dat de impact van Covid-19 op huishoudens met schuldenproblematiek substantieel is. In hoeverre dit resulteert in een forse stijging van schuldhulpverlening is niet geheel te voorspellen. Duidelijk is wel dat er meer huishoudens een beroep op de schuldhulpverlening gaan doen de komende jaren. Dit is voor KBL géén risico omdat onze opbrengsten dan toenemen. Voor onze GR-gemeenten zijn dat echter wel meer uitgaven en vormt voor hun begroting wel degelijk een reëel risico qua stijgende uitgaven ten behoeve van de schuldhulpverlening.

Wij verzoeken u de begrotingswijziging 2021 en de ontwerpbegroting 2022-2024 ook door te leiden naar uw raad, zodat deze op grond van artikel 28 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling, binnen 2 maanden na ontvangst ervan het Dagelijks Bestuur van Kredietbank Limburg van haar gevoelen kan doen blijken. Het bestuur voegt deze zienswijzen bij de begrotingswijziging en de ontwerpbegroting, die ter vaststelling voor de eerstvolgende vergadering van het Algemeen Bestuur wordt geagendeerd. De vastgestelde begroting dient voor 15 juli 2021 aan Gedeputeerde Staten van Limburg te worden aangeboden.

Kredietbank Limburg
Postbus 1183, 6160 BD Geleen
T 088 - 101 99 99

Bewindvoering Limburg
Postbus 93, 6160 AB Geleen

Wij vertrouwen erop uw College hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke hoogachting,

Kredietbank Limburg,
namens deze,

De heer P.M.A. van Zutphen
Voorzitter Bestuur Kredietbank Limburg

Openbaar lichaam

Kredietbank Limburg

Begrotingswijziging 2021

B. Grasmeijer
Controller
April 2021

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 3

2 RESULTAAT 3

3 BEGROTINGSWIJZIGING 2021 4

4 TOELICHTING OP DE BEGROTINGSWIJZIGING 2021 5
4.1 Baten 5
4.2 Lasten 7

5 BIJLAGE: GESCHATTE OPBRENGSTEN PER GR-GEMEENTE 10

1 INLEIDING

Voor u ligt de begrotingswijziging over het boekjaar 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling voor Sociale Kredietverlening en Schuldhulpverlening ofwel Kredietbank Limburg (KBL).

In de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 1 december 2017 is besloten dat Kredietbank Limburg met ingang van 2018 met bestuursrapportages gaat werken in het voorjaar en in het najaar met daaraan gekoppeld een begrotingswijziging, als dat aan de orde is. Deze begrotingswijziging is gebaseerd op nieuwe ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht ten opzichte van de vorig jaar opgestelde begroting 2021.

De opbrengsten volgens de begrotingswijziging 2021 zijn, als gevolg van de covid-19 pandemie, grotendeels gebaseerd op de startprognose 2020, rekening houdend met de aangepaste tarieven als gevolg van indexatie. De dienstverleningsovereenkomsten worden voor de GR-gemeenten vanaf 2019 niet meer opgesteld maar wordt er gewerkt met zo realistisch mogelijke inschattingen op basis van de trends en de actualiteit.

Deze begrotingswijziging wordt vergeleken met de primaire begroting 2021. Significante verschillen en ontwikkelingen zullen worden toegelicht. Daarnaast wordt een vergelijking gemaakt met de realisatie over 2020.

Bij het opstellen van de najaarsmarap 2021 wordt het exploitatieresultaat over de periode januari tot en met september 2021 vergeleken met de begrotingswijziging en de primaire begroting. In deze rapportage zal bovendien de najaarsprognose 2021 worden opgesteld, waarin het te verwachten exploitatieresultaat over geheel 2021 zal worden geschat. Indien aan de orde dan kan dit resulteren in een 1e begrotingswijziging over 2021.

2 RESULTAAT

Resultaat 2021
In 2018 is er voor de eerste keer gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. De oorzaken hiervan lagen in de stijging van het aantal complexe bewindvoeringszaken, het ziekteverzuim en de perikelen rondom Stratech. Ook voor 2019 is een begrotingswijziging noodzakelijk gebleken, echter van een lagere omvang dan verwacht. Voor 2020 is geen begrotingswijziging noodzakelijk gebleken.

Ten opzichte van de primaire begroting 2021 worden er in totaliteit lagere opbrengsten verwacht. Als gevolg van de covid-19 pandemie zijn de opbrengsten nagenoeg gelijk aan de startprognose 2020. Hierdoor wordt de verwachte groei conform de primaire begroting 2021 niet gehaald. Daartegenover staan met name minder salariskosten en beheerslasten. De hogere kosten van inhuur betreffen met name projecten.

Bij de primaire begroting 2021 was er geen sprake van een bijdrage van de GR-gemeenten. Dit geldt ook voor de begrotingswijziging. De daling van de opbrengsten dienstverlening worden gecompenseerd door de daling van de lasten. Hierdoor blijft de bijdrage van GR-gemeenten nihil.

In de voorjaars- en najaarsmanagementrapportage in 2021 zal over de ontwikkeling van de opbrengsten en kosten worden gerapporteerd.

3 BEGROTINGSWIJZIGING 2021

	Begrotings-wijziging 2021	Primaire Begroting 2021	Verschil 2021	Realisatie 2020
Baten:				
Preventie, vroegsignalering & educatie	326.000	329.000	-3.000	337.608
Preventieprojecten	100.000	50.000	50.000	68.598
subtotaal	*426.000*	*379.000*	*47.000*	*406.206*
Instroom & Diagnose	1.487.000	1.339.000	148.000	1.243.305
Sociale kredietverstrekking (intakegesprekken)	217.000	220.000	-3.000	216.396
Inkomensbeheer & -ondersteuning				
Budgetbeheer (BBR)	1.336.000	1.443.000	-107.000	1.409.181
Bewindvoering	2.123.000	2.347.000	-224.000	1.961.044
BBR-Maatwerk	376.000	456.000	-80.000	230.167
subtotaal	*3.835.000*	*4.246.000*	*-411.000*	*3.600.392*
Schuldenaanpak	4.064.000	4.099.000	-35.000	3.918.336
Nazorg	0	0	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	30.000	30.000	0	20.154
Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	75.000	75.000	0	-24.438
Rentemarge				
Renteopbrengsten	252.000	259.000	-7.000	249.358
Rentelasten	-1.000	-1.000	0	-297
rentemarge	*251.000*	*258.000*	*-7.000*	*249.062*
Bijdrage GR-gemeenten in expl. res.	0	0	0	130.495
Totale baten	***10.385.000***	***10.646.000***	***-261.000***	***9.759.908***
Lasten				
Salarissen	8.021.000	8.423.000	-402.000	7.647.566
Wachtgelduitkeringen	51.000	51.000	0	79.491
Inhuur medewerkers	250.000	56.000	194.000	347.990
Overige personeelslasten	63.000	63.000	0	62.835
Afschrijvingen	83.000	94.000	-11.000	52.343
Huisvestingslasten	252.000	262.000	-10.000	247.297
Bureau- en administratielasten	1.129.000	1.049.000	80.000	1.031.985
Beheerslasten	385.000	419.000	-34.000	314.839
Mutatie voorziening	75.000	75.000	0	-24.438
Onvoorzien	76.000	154.000	-78.000	0
Totale lasten	***10.385.000***	***10.646.000***	***-261.000***	***9.759.908***
Exploitatieresultaat	***0***	***0***	***0***	***0***

4 TOELICHTING OP DE BEGROTINGSWIJZIGING 2021

4.1 Baten

Algemeen

Naar verwachting zal met name de vraag naar dienstverlening in het kader van schuldhulpverlening en beschermingsbewind de komende jaren toenemen. In de bijlage (hoofdstuk 5) zijn de geschatte opbrengsten per GR-gemeente weergegeven.
De begrotingswijziging 2021 is gebaseerd op de Kadernota 2022.

Preventie, vroegsignalering en educatie

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Preventie, vroegsignalering en educatie	€ 326.000	€ 329.000	€ 3.000-	€ 337.608
Preventieprojecten	€ 100.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 68.598
Totaal	€ 426.000	€ 379.000	€ 47.000	€ 406.206

De opbrengsten volgens de begrotingswijziging zijn € 47.000 hoger dan de primaire begroting 2021. De opbrengsten volgens de begrotingswijziging zijn € 20.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengsten in 2020.

Instroom en Diagnose

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Instroom en Diagnose	€ 1.487.000	€ 1.339.000	€ 148.000	€ 1.243.305

De opbrengsten volgens de begrotingswijziging zijn € 148.000 hoger dan de primaire begroting 2021. De opbrengsten volgens de begrotingswijziging zijn € 244.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengsten in 2020.

Sociale kredietverstrekking (intakes)

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Intakegesprekken kredietverlening	€ 217.000	€ 220.000	€ 3.000-	€ 216.396

De primaire begroting voor 2021 e.v. is gebaseerd op het aantal te verwachten dienstverleningsgesprekken van 1.180 stuks. De begrotingswijziging is gebaseerd op 1.140 declarabele gesprekken. De opbrengt is € 3.000 lager is dan oorspronkelijk begroot. De opbrengsten volgens de begrotingswijziging 2021 zijn gelijk aan de gerealiseerde opbrengsten in 2020.

Inkomensbeheer en -ondersteuning: Budgetbeheer (BBR)

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Bugetbeheer (BBR)	€ 1.336.000	€ 1.443.000	€ 107.000-	€ 1.409.181

Bij de primaire begroting en de begrotingswijziging 2021 is uitgegaan van 1.800 stuks. Bij het opstellen van de begroting 2021 viel budgetcoaching onder BBR. Bij het opstellen van de begroting is daar ook rekening mee gehouden. Vanaf 2021 valt Budgetcoaching onder BBR-Maatwerk. De opbrengst volgens de begrotingswijziging is € 107.000 lager dan de primaire begroting en € 73.000 lager dan de gerealiseerde opbrengsten in 2020.

Inkomensbeheer en -ondersteuning: Bewindvoering

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Bewindvoering	€ 2.123.000	€ 2.347.000	€ 224.000-	€ 1.961.044

Na de lichte daling in 2020 wordt voor 2021 weer een lichte stijging van het aantal klanten bewindvoering verwacht. De opbrengst volgens de begrotingswijziging is € 224.000 lager dan de primaire begroting en € 162.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengsten in 2020.

Inkomensbeheer en -ondersteuning: BBR-Maatwerk

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
BBR-Maatwerk	€ 376.000	€ 456.000	€ 80.000-	€ 230.167

Vanaf 2021 valt Budgetcoaching onder BBR-Maatwerk. De opbrengsten volgens de begrotingswijziging zijn € 80.000 lager dan de primaire begroting 2021.
De opbrengsten volgens de begrotingswijziging zijn € 146.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengsten in 2020.

Nazorg

KBL 2.0 staat ook voor nazorg. Loslaten is het anders vastpakken! Deze dienstverlening is in ontwikkeling en wordt wel inmiddels in projectvorm bij Sittard-Geleen toegepast.

Overige bedrijfsopbrengsten

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 30.000	€ 30.000	€ -	€ 20.154

De verwachte opbrengsten projecten volgens de begrotingswijziging 2021 zijn gelijk aan de primaire begroting en € 10.000 hoger dan de realisatie in 2020.

Rentemarge

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Rentebaten	€ 252.000	€ 259.000	€ 7.000-	€ 249.358
Rentelasten	€ 1.000-	€ 1.000-	€ -	€ 297-
Rentemarge	€ 251.000	€ 258.000	€ 7.000-	€ 249.062

Vanaf 2021 is de rentecompensatie voor gederfde rentebaten van de gemeenten gedaald van 5,5% naar 4,5%. Het kredietvolume stijgt, met name als gevolg van het inzetten van saneringskredieten al instrument van schuldhulpverlening.

De verwachte rentebaten in 2021 zijn € 7.000 lager dan de oorspronkelijke begroting. Het uitstaand saldo per 1 januari 2021 is € 3.500.000 terwijl de primaire begroting was gebaseerd op € 2.700.000.
De rentelasten hebben voornamelijk betrekking op het rekening-courantkrediet. De rentelasten zijn naar verwachting gelijk aan de primaire begroting. De rentemarge in 2021 is derhalve € 7.000 lager dan de begroting over 2021. De opbrengsten volgens de begrotingswijziging 2021 zijn € 2.000 hoger dan de gerealiseerde opbrengsten in 2020.

4.2 Lasten

Salarissen

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Salarissen	€ 8.021.000	€ 8.423.000	€ 402.000-	€ 7.647.566

Ultimo 2020 heeft KBL 118 fte aan medewerkers in dienst. De benodigde formatie conform de primaire begroting was 120 fte. De begrotingswijziging is op basis van voortschrijdend inzicht geschat op 118 fte.
De salariskosten volgens de begrotingswijziging zijn € 402.000 lager dan de oorspronkelijk begroting. De lasten volgens de begrotingswijziging over 2021 zijn € 373.000 hoger dan de realisatie in 2020.

Een risico voor 2021 is dat geen rekening is gehouden met eventuele consequenties van het toepassen van de diensttijdtoelage met ingang van 2021. Hier zal in de loop van 2021 nog uitsluitsel over worden gegeven middels een lopende procedure hierover.

Wachtgelduitkeringen

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Uitbetaalde wachtgelden	€ 30.000	€ 51.000	€ 21.000-	€ 25.491
Mutatie voorziening wachtgeldverplichting	€ 21.000	€ -	€ 21.000	€ 54.000
	€ 51.000	€ 51.000	€ -	€ 79.491

Op basis van te verwachten ontwikkelingen met betrekking tot de formatie is in de begrotingswijziging een inschatting gemaakt van de te verwachten wachtgelduitkeringen. Uitgangspunt is de formatie per 1 januari 2021, rekening houdend met het aflopen van jaarcontracten. Verder is rekening gehouden met de mutatie voorziening wachtgeldverplichting, welke in 2020 is gestart.
De uitbetaalde wachtgelduitkeringen volgens de begrotingswijziging zijn € 21.000 lager dan de primaire begroting. Per saldo zijn de kosten inzake wachtgelduitkeringen € 28.000 lager dan de realisatie in 2020.

Inhuur

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Inhuur medewerkers	€ 250.000	€ 56.000	€ 194.000	€ 347.990

De kosten van inhuur medewerkers volgens de begrotingswijziging zijn € 194.000 hoger dan de oorspronkelijk begroting. Naast de reguliere inhuur van een medewerker is er extra inhuur ten behoeve projecten en managementondersteuning nodig.
De lasten volgens de begrotingswijziging over 2021 zijn € 98.000 lager dan de realisatie in 2020.

Overige personeelslasten

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Overige personeelslasten	€ 63.000	€ 63.000	€ -	€ 62.835

De overige personeelslasten volgens de begrotingswijziging 2021 zijn naar verwachting gelijk aan de primaire begroting en vergelijkbaar met de realisatie in 2020.

Afschrijvingen

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Afschrijvingen	€ 83.000	€ 94.000	€ 11.000-	€ 52.343

De begrotingswijziging 2021 is € 11.000 lager dan de oorspronkelijke begroting.
De afschrijvingslasten volgens de begrotingswijziging over 2021 zijn € 31.000 hoger dan de realisatie in 2020. Dit wordt met name veroorzaakt door de investeringen in 2020.

Huisvestingslasten

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Huisvestingslasten	€ 252.000	€ 262.000	€ 10.000-	€ 247.297

In de oorspronkelijke begroting zijn de huisvestingskosten € 10.000 hoger geraamd dan in de begrotingswijziging. De huur-, energie- en servicekosten vormen het grootste aandeel in de huisvestingslasten. De huisvestingslasten volgens de begrotingswijziging 2021 zijn € 5.000 hoger dan de realisatie in 2020.
Er is geen rekening gehouden met mogelijke financiële consequenties als gevolg van de verkoop van het kantoorpand van de KBL in Geleen door de gemeente Sittard-Geleen aan een commercieel vastgoedbedrijf.

Bureau- en administratielasten

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Bureau- en administratielasten	€ 1.129.000	€ 1.049.000	€ 80.000	€ 1.031.985

De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie. De begrotingswijziging is € 80.000 hoger dan de primaire begroting. De kosten van ICT en telefonie zijn hoger dan primair begroot.
De lasten volgens de begrotingswijziging zijn € 97.000 hoger dan de realisatie in 2020. Ook dit wordt mede veroorzaakt door hogere kosten van ICT en telefonie.

Beheerslasten

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Beheerslasten	€ 385.000	€ 419.000	€ 34.000-	€ 314.839

Bij de primaire begroting inzake de beheerslasten is rekening gehouden met de realisatie in 2019 en de toekomstverwachtingen. De begrotingswijziging is gebaseerd op de realisatie 2020 en voortschrijdend inzicht in de ontwikkeling van de diverse kostensoorten. De accountantskosten, advieskosten, kosten van administratieve dienstverlening en opleidingen vormen het grootste aandeel in de beheerslasten. De kosten volgens de begrotingswijziging zijn
€ 34.000 lager dan volgens de primaire begroting.
De lasten volgens de begrotingswijziging zijn € 70.000 hoger dan de realisatie in 2020.

Onvoorzien

	Begrotings-wijziging 2021	Begroting 2021	Verschil	Realisatie 2020
Onvoorzien	€ 76.000	€ 154.000	€ 78.000-	€ -

5 BIJLAGE: GESCHATTE OPBRENGSTEN PER GR-GEMEENTE

Gemeente	Preventie, vroegsignalering en educatie	Instroom en Diagnose	Soc. krediet verstr.	Inkomensbeheer & ond. Budgetbeheer	Inkomensbeheer & ond. Bewindvoering	Inkomensbeheer & ond. BBR-Maatwerk	Schulden aanpak	Rente compensatie	Totaal jaar 2021
Brunssum	€ 13.000	€ 24.000	€ 11.000	€ 30.000	€ 13.000	€ 24.000	€ 106.000	€ 5.000	€ 226.000
Heerlen	€ -	€ 119.000	€ 38.000	€ 179.000	€ 201.000	€ 70.000	€ 538.000	€ 18.000	€ 1.163.000
Kerkrade	€ 43.000	€ 240.000	€ 19.000	€ 114.000	€ 251.000	€ 48.000	€ 719.000	€ 15.000	€ 1.449.000
Landgraaf	€ 20.000	€ 34.000	€ 12.000	€ 44.000	€ 18.000	€ 11.000	€ 157.000	€ 4.000	€ 300.000
Maastricht	€ 197.000	€ 491.000	€ 55.000	€ 390.000	€ 71.000	€ 88.000	€ 967.000	€ 29.000	€ 2.288.000
Sittard-Geleen	€ 53.000	€ 372.000	€ 38.000	€ 170.000	€ 387.000	€ 107.000	€ 645.000	€ 10.000	€ 1.782.000
Totaal	**€ 326.000**	**€ 1.280.000**	**€ 173.000**	**€ 927.000**	**€ 941.000**	**€ 348.000**	**€ 3.132.000**	**€ 81.000**	**€ 7.208.000**

Openbaar lichaam

Jaarstukken 2020

1 april 2021

Inhoudsopgave

Jaarverslag 3

Voorwoord 3
Financieel resultaat over 2020 4
Economische situatie 5
Wet– en regelgeving 5
COVID-19 virus 6
Paragrafen 6
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6
Financiering 10
Bedrijfsvoering 12
Verbonden partijen 14
Organisatie en ontwikkelingen 15
Controlling 15
Dienstverlening 2020 15
Kerngegevens 26

Jaarrekening 2020 27

Balans per 31 december 2020 (na resultaatbestemming) 28

Overzicht van baten en lasten 2020 t.o.v. de begroting 29

Toelichtingen: 30
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling 30
Toelichting op de balans 33
Toelichting op het overzicht van baten en lasten 44
Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting 50
Begrotingsrechtmatigheid 51
Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead 52
Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten 53
Kasstroomoverzicht 54
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 55

Bijlage taakvelden 56

Ondertekening jaarrekening 57

Overige gegevens 58

Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming 58
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 59

Bijlagen niet behorende bij de jaarrekening 63

Jaarverslag

Het Bestuur van het Openbaar Lichaam Kredietbank Limburg biedt hierbij zijn jaarrekening aan voor het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2020.
In dit jaarverslag zijn ook de verplichte paragrafen opgenomen zoals deze zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Voorwoord

Wat hebben we 2019 mooi kunnen afsluiten. De effecten van Anders Denken Anders Doen waren zichtbaar in de cijfers. We hadden 18% meer aanvragen voor Schuldhulpverlening, het gemiddeld schuldenbedrag was lager dan het landelijk gemiddelde. We waren begonnen met Saneringskredieten. Het afkopen van schulden waardoor onze klanten nog maar één schuldeiser hebben was toegenomen met 155%. En we keken met vol vertrouwen naar de toekomst. Het kon zeker nog beter maar we waren er nog niet. Sterker nog we zijn er nooit, want als KBL willen we blijven ontwikkelen en onszelf scherp houden.

In het eerste kwartaal van 2020 was er geen vuiltje aan de lucht. Nee sterker nog: het leek erop dat we onze ambitie ook dit jaar gingen halen. In het eerste kwartaal steeg het aantal aanvragen met 17,3% ten opzichte van 2019. Geheel conform de prognose die we hadden gedaan. Maar toen kwam Corona. Ons kantoor ging nagenoeg geheel op slot en ook alle andere inloopplekken waar we actief zijn gingen op slot en waren niet meer toegankelijk voor klanten. Ook de aanwezigheid van medewerkers moest worden afgebouwd. Snel bleek dat onze klanten minder gebruik maken van digitale dienstverlening. Het is digitaal moeilijk ze te bereiken en gemotiveerd te houden als ze in een aanvraagprocedure zitten. De hoeveelheid aanvragen daalde substantieel. Uiteindelijk hebben we in 2020 ongeveer 9,5% minder aanvragen gehad dan in 2019. Dat strookt ook met het landelijk beeld. Divosa en de NVVK hebben een monitor gemaakt om te kunnen kijken hoe de aanvragen zich ontwikkelen. Overal was een daling van de aanvragen te zien.

In het tweede kwartaal van 2020 was het alle hens aan dek om ervoor te zorgen dat het werk in Corona tijd wel “gewoon” door kon gaan. Blij waren we ermee dat we in 2019 al een aantal slagen hadden gemaakt op het gebied van plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken. De basis voor een dienstverlening van achter de keukentafel was voor een groot gedeelte gelegd maar nog niet voor iedereen. In een paar weken tijd was thuiswerken voor eenieder gefaciliteerd en liepen de werkzaamheden “gewoon” door. Gewerkt werd met een minimale bezetting op kantoor die we tegen de zomer wat konden gaan loslaten om vervolgens richting de tweede golf, na de zomervakantie, meteen weer konden invoeren.

Trots zijn we erop dat het werk gewoon doorgang kon vinden. Makkelijk was het niet altijd voor de medewerkers. Thuiswerken met kinderen die online les krijgen en een partner die ook nog een teams vergadering heeft doet wel iets. We hebben een aantal ontwikkelingen in het kader van Anders Denken Anders Doen dan ook getemporiseerd. Het is een ontwikkeling van ons allemaal en daar moet je samen met elkaar mee aan de slag en dat lukt op vele fronten niet op een digitale manier.

Kortom wij willen snel terug naar het oude “gewoon” en meters maken om meer mensen met schuldenproblematiek, zo vroegtijdig mogelijk te bereiken.

Dhr. P.M.A. van Zutphen
Voorzitter KBL
Geleen, april 2021

Financieel resultaat over 2020

In 2020 heeft KBL geen gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. Er is een startprognose 2020 opgesteld, de geschatte meerkosten t.o.v. de primaire begroting zouden worden gedekt door de meer ingecalculeerde opbrengsten van de dienstverlening. Maar goed, toen kwam Corona. We werden geconfronteerd met minder dienstverlening dan we hadden ingeschat. Het bestuur heeft in 2020 besloten de gecalculeerde voorschotten niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening. Mede hierdoor kan het jaar 2020 worden afgesloten zonder verlies.

Samenvattend:

De feitelijke bedrijfsopbrengsten (exclusief de mutatie in de voorziening en verrekening van het negatieve exploitatieresultaat) zijn in 2020 € 710.000 hoger dan in 2019.
De opbrengsten schuldhulpverlening zijn € 529.000 hoger. De intakes sociale kredietverstrekking zijn € 114.000 hoger. De opbrengsten budgetbeheer zijn € 81.000 hoger. De opbrengsten beschermingsbewind zijn € 48.000 hoger. Budgetbeheer Maatwerk is € 25.000 hoger. De rentemarge is € 61.000 lager. De overige opbrengsten zijn per saldo € 25.000 lager.
Bovenstaande resultaten worden grotendeels beïnvloed door het besluit van het bestuur van KBL de in rekening gebrachte voorschotten niet te verrekenen met de gerealiseerde dienstverlening.
De dienstverlening stagneerde als gevolg van het COVID-19 virus.

De lasten zijn in 2020 met € 677.000 gestegen ten opzichte van 2019 (€ 9.760.000 t.o.v. € 9.082.000).
De post salarissen is toegenomen met € 505.000. Naast de lichte stijging van de formatie t.o.v. 2019 zijn de salariskosten gestegen als gevolg van indexatie, anciënniteit en promoties naar de eindschaal. Verder zijn de premies sociale lasten en pensioen verhoogd. De overige personeelskosten zijn per saldo € 1.000 lager dan in 2019. De WW-uitkeringen zijn in 2020 € 30.000 hoger dan in 2019. De kosten van inhuur zijn in 2020 € 295.000 hoger dan in 2019 en het betreft voornamelijk incidentele kosten (zie pag. 48). De afschrijvingslasten zijn in 2020 € 35.000 hoger dan in 2019. De huisvestingslasten zijn € 5.000 hoger dan in 2019. De bureau- en administratielasten zijn in 2020 € 35.000 hoger dan in 2019. De beheerslasten zijn € 124.000 lager als gevolg van lagere advieskosten. De mutatie in de voorziening kredieten is in 2020 € 103.000 lager dan in 2019.

Economische situatie

Uit de halfjaarlijkse cijfers van de Nederlandse Bank (december 2020) blijkt dat de economische vooruitzichten vooral in het teken staan van de COVID-19 pandemie. In de eerste twee kwartalen liep de economie flinke klappen op. Het derde kwartaal liet weer wat herstel zien om vervolgens in het vierde kwartaal weer te krimpen. Voor heel 2020 hebben we te maken met een economische teruggang van 4,3%. Voor het jaar 2021 wordt een groei voorspeld. Maar op het moment van schrijven was er nog geen sprake van een dreiging van een derde COVID-19 golf met een gemuteerd virus.

De verwachting is dat de werkloosheid in 2021 gaat toenemen en dat veel zelfstandigen gaan omvallen als de staatssteun wordt stopgezet. Kortom, het zijn en blijven economisch onzekere tijden. De Nederlandse Bank geeft zelf aan dat de onzekerheid van hun ramingen groter is dan gebruikelijk door de onzekerheid over de ontwikkeling van de pandemie.

Wet– en regelgeving

De wereld van de Schuldhulpverlening is flink in beweging. Zo is er fors ingezet op een wijziging van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening. Deze heeft met ingang van 1 januari 2021 het daglicht gezien. Belangrijkste wijzigingen zijn:

- Verplichting tot vroegsignalering
- Beperken gegevensuitvraag aan klant
- Nieuwe beschikking inclusief plan van aanpak
- Verplichting tot Schuldhulpverlening aan ondernemers
- Nazorg moet verplicht worden opgenomen.

Kortom vele wijzigingen die moeten resulteren in betere dienstverlening. KBL is geen gemeenschappelijke regeling die zelf het beleid bepaalt. Dat betekent dat we hier volgend zijn op het beleid dat de gemeenten afzonderlijk dan wel gezamenlijk bepalen.

Naast deze wijzigingen zijn er nog meerdere veranderingen doorgevoerd. Er is een nieuwe wettelijke beslagvrije voet ingevoerd. Het huwelijks- en vermogensrecht is aangepast en een stuk complexer geworden.

Ook wordt er veel ontwikkeld zoals het landelijk schuldenknooppunt, het collectief schuldregelen en het waarborgfonds. KBL heeft al deze ontwikkelingen in het vizier en is hier ook deels actief bij betrokken.

Daarnaast is er door de NVVK (de Nederlandse vereniging voor schuldhulpverlening en sociale kredietverstrekking) hard gewerkt aan een nieuw kwaliteitskader voor schuldhulpverlening. Het gaat hierbij om bestuurlijke uitgangspunten voor de borging van kwaliteit, een basisnorm voor schuldhulpverlening en het werken aan vakmanschap. Door SAM (de beroepsvereniging voor professionals in het sociaal domein) is er hard gewerkt aan competentieprofielen voor professionals en aan een certificeringssysteem. De hele branche zet in op een continu lerend systeem om efficiënte en effectieve dienstverlening voor elkaar te krijgen. In deze dienstverlening zijn gedragsverandering en stress sensitieve aanpak steeds belangrijker geworden.

COVID-19 virus

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Financiële impact COVID-19 virus

De extra kosten als gevolg van COVID-19 komen tot uitdrukking in uitgaven voor thuis werken, spatschermen, ICT, telefonie etc. De verdeling van de uitgaven over de GR-gemeenten op basis van de GR-verdeelsleutel is als volgt:

Extra uitgaven Covid-19	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	Totaal
Telefonie	1.139	3.566	2.273	1.360	5.281	3.322	**16.941**
ICT	1.928	6.038	3.849	2.303	8.942	5.625	**28.685**
Overige	984	3.083	1.965	1.176	4.566	2.872	**14.646**
Totaal	**4.051**	**12.687**	**8.087**	**4.839**	**18.789**	**11.819**	**60.272**

Verder heeft het Bestuur op 1 oktober 2020 besloten, in lijn met andere gemeenschappelijke regelingen en zoals in de gemeentebegrotingen verwerkt, de voorschotten niet te verrekenen op basis van de lagere gerealiseerde dienstverlening. Dit heeft dit jaar geleid tot een (vrijwel) neutraal exploitatieresultaat van KBL. Terugbetaling van de voorschotten vanwege onderbenutting zou een positieve begrotingswijziging impliceren, die uiteindelijk (gezien de scheefgroei tussen opbrengst en lasten) aan het eind van het jaar weer tot een negatieve exploitatie leidt en via de verdeelsleutel tot extra bijdragen van de gemeenten.
Door de voorschotten niet te verrekenen, nemen de gemeenten de eigen onderbesteding voor hun rekening. De voorschotten zijn ingecalculeerd in de gemeentebegrotingen.

Onderstaand volgt een overzicht van de voorschotten vs. de realisatie:

Voorschotten vs realisatie	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	Totaal
Voorschot	177.000	860.000	1.078.000	261.000	2.021.000	1.292.000	**5.689.000**
Realisatie	144.660	823.821	727.389	206.034	1.791.510	1.148.499	**4.841.913**
Totaal	**32.340**	**36.179**	**350.611**	**54.966**	**229.490**	**143.501**	**847.087**

Een specificatie is opgenomen op pag. 63 (Bijlage niet behorende bij de jaarrekening).

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan: "de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken."
De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Voor KBL betekent dit concreet dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan het eigen vermogen, zoals dit op de balans wordt vermeld.
Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.
Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:
"Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5."

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode. Deze bepaalde hoogte is gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening).

Ten behoeve van de begroting 2020 is door KBL een risico-inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan wordt in onderstaande risicoparagraaf beschreven waarnaar wij verwijzen.

Deze risico-inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad € 170.000. Het weerstandsvermogen is gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten tijdens de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012. Voor 2020 resulteert deze methodiek in een maximaal weerstandsvermogen ad € 587.000. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2020 € 0 zodat er over 2020 geen terugbetalingsverplichting is conform de statuten van de GR artikel 30 lid 3b.

Risicoparagraaf

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico-inventarisatie van KBL weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties.
Geen van de genoemde risico's heeft zich in het afgelopen jaar in ernstige mate voorgedaan. In dit jaarverslag kunt u in de toelichting op de baten en lasten lezen, hoe de verschillende posten zich ontwikkeld hebben in 2020 en hoe hierop gestuurd is als dat noodzakelijk was.

1. Stratech
De laatste releases van het primaire systeem Stratech hebben veel verbeteringen opgeleverd. KBL gaat wel nog evalueren of dit het pakket is waar we, in zijn geheel dan wel partieel, in de toekomst mee verder willen en kunnen.

Het risico wordt beperkt door wekelijks overleg en strakke afspraken met de leverancier te maken over plannen van aanpak die in een goed werkend en ondersteunend systeem moeten gaan resulteren. Het maximale risico is geschat op € 250.000 en dat zou betekenen dat we (deels) afscheid nemen van Stratech en opnieuw moeten aanbesteden.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

2. AVG
Door de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) op 25 mei 2018 worden er hogere eisen gesteld aan de beveiliging van persoonsgegevens. Het risico op datalekken is aanzienlijk en kan worden bestraft met hoge boetes.

Het risico wordt door KBL beperkt door informatiemanagement en cybersecurity continu te optimaliseren.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

3. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot WW-uitkeringen
Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening van de opdrachtgevers. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend niet meer verlengen daarvan kan leiden tot WW-uitkeringen. KBL betaalt deze uitkeringen zelf omdat ze eigenrisicodrager is.

KBL beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast. Daarnaast wordt er een re-integratiebedrijf met succes ingeschakeld om mensen van werk naar werk te begeleiden.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

4. Aanslag vennootschapsbelasting
Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op KBL is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met fiscalisten van een externe adviseur en drie andere kredietbanken in Nederland zijn de gevolgen voor KBL inzichtelijk gemaakt. De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting is in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft in een brief d.d. 28 februari 2017 geantwoord dat er over 2016, als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat, geen belastingheffing voor de vennootschapsbelasting is ontstaan. Dit zal jaarlijks worden bezien.

Ook in 2020 is sprake van een negatief exploitatieresultaat. De verwachting is derhalve dat ook over 2020 geen belastingheffing zal ontstaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

5. Renterisico's
De onrust op de financiële markten kan resulteren in een rentestijging. De kans dat de huidige historisch lage rentepercentages op termijn zullen gaan stijgen is aanwezig.
Het risico is beperkt omdat KBL in 2020 geen geldleningen heeft. Het risico is beperkt tot het saldo van de rekening-courant.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

6. Inklinken van de kredietportefeuille
De kredietportefeuille wordt al jaren gestaag kleiner, wat resulteert in lagere renteopbrengsten.
Met de opdrachtgevers is medio 2019 afgesproken meer saneringskredieten te verstrekken als instrument van schuldhulpverlening als dit voor de klant het beste alternatief is. Hierdoor wordt het risico van verder inklinken van de kredietportefeuille verkleind maar bovenal worden klanten hierdoor nog beter geholpen.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan. De kredietportefeuille is in 2020 ca. € 600.000 gestegen, met name door het verstrekken van saneringskredieten.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

7. Aansprakelijkheidsrisico's
De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergegeven van de hierboven beschreven risico's:

Risico	Max. fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1. Stratech	250.000	Laag	25%	**63.000**
2. AVG	100.000	Middel	50%	**50.000**
3. Flexibele schil	50.000	Middel	50%	**25.000**
4. Aanslag vennootschapsbelasting	50.000	Laag	25%	**13.000**
5. Renterisico's	15.000	Hoog	75%	**11.000**
6. Inklinken van de kredietportefeuille	10.000	Hoog	75%	**8.000**
7. Aansprakelijkheidsrisico's	-			**-**
Totaal	**475.000**			**170.000**

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 170.000 bedraagt.

Financiële kengetallen

Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de KBL. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619).

Kengetallen	2020	2019
Netto schuldquote	2%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	36%	31%
Solvabiliteitsratio	0%	0%

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Gemeenschappelijke Regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.
De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV Besluit begroting en verantwoording).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin KBL in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van de KBL.

Financiering

Treasurybeleid
Het treasurystatuut van de KBL gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.
KBL heeft voor 2020 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie heeft gedurende 2020 geen uitzettingen van gelden gedaan.

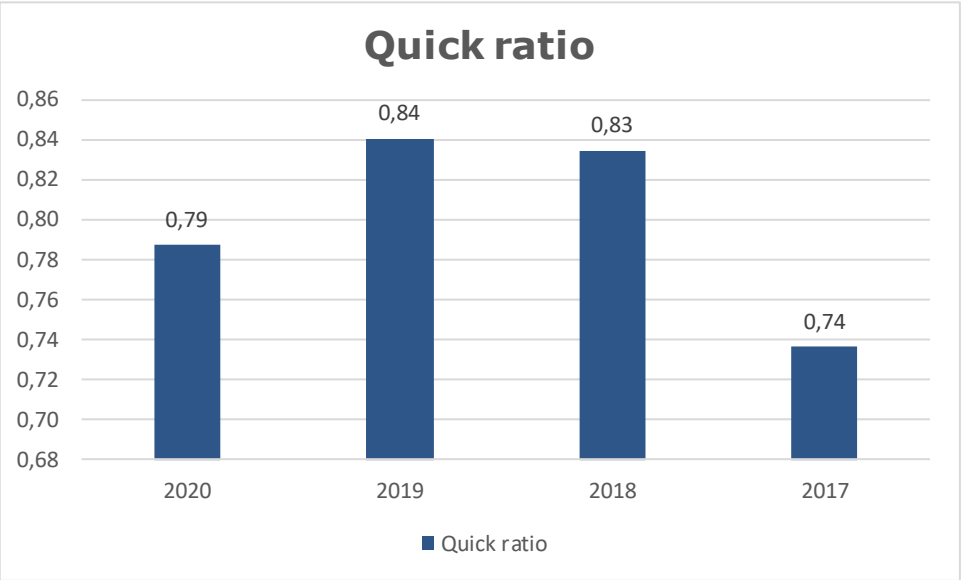
Het renteprotocol is een vast agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt regelmatig de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-)lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.
De financiering in 2020 bestaat uit de rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 1.000.000.

Schatkistbankieren
De verplichting tot schatkistbankieren geldt alleen voor de overtollige eigen middelen van de KBL. De gelden van klanten zijn hiervan uitgezonderd. Het drempelbedrag voor het afstorten van overtollige middelen bedraagt € 250.000. De eigen middelen van KBL zijn het gehele jaar onder genoemd drempelbedrag gebleven zodat er geen verplichting tot afstorten was in 2020.
Zie onderstaande berekening per kwartaal:

Verslagjaar 2020 (bedragen x € 1.000)				
Drempelbedrag	**250**	**250**	**250**	**250**
	Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-2.643	-1.786	-1.992	-2.140
Ruimte onder het drempelbedrag	2.893	2.036	2.242	2.390
Overschrijding van het drempelbedrag	**0**	**0**	**0**	**0**

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet voor het jaar 2020 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 800.000 (8,2% van het lastentotaal).
Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 wordt bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2018 tot en met 2022. Deze ontheffing is nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 2.500.000. Zoals bovenstaand vermeld is het maximum per 1 januari 2019 € 1.000.000.

Liquiditeitspositie
De liquiditeitspositie van KBL wordt vanuit de vlottende activa exclusief de uitstaande kredieten (Quick ratio) in verhouding tot de vlottende passiva bepaald.
Dit geeft het volgende beeld:

De liquiditeitsplanning bij KBL ten behoeve van de intensivering van de treasury activiteiten is een maandelijks terugkerende activiteit. Doel hiervan is inzicht te verschaffen in de liquiditeitspositie en de financieringsbehoefte.
Ten aanzien van het beheer van de leningenportefeuille (o/g) heeft KBL haar activiteiten primair gefinancierd met het rekening-courantkrediet van de BNG.

Daarnaast heeft de BNG aanvullende mogelijkheden om de financieringsbehoefte, indien nodig, in te kunnen vullen.

EMU-saldo
Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

		Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2019	Mutaties 2020
EMU SALDO				**53.964-**
Financiele vaste activa	Kredieten	3.374.249	2.646.679	**727.569**
Vlottende activa	Uitzettingen	1.401.937	2.268.468	**866.531-**
	Overlopende activa	87.081	40.562	**46.518**
	Liquide middelen	9.376.763	9.329.914	**46.849**
Vaste passiva	Voorziening WW-verplichting	54.000	-	**54.000**
	Vaste schulden	615.611	617.290	**1.679-**
Vlottende passiva	Netto vlottende schulden	13.671.759	13.771.664	**99.905-**
	Overlopende passiva	135.391	79.437	**55.954**

Bedrijfsvoering

Klachtenafhandeling
KBL handelt binnengekomen klachten af op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde interne klachtenregeling.
In 2020 zijn in totaal 19 klachten ingediend. Dit is iets minder dan in 2019, toen er 23 klachten werden ingediend. Ten opzichte van het aantal aanvragen, mutaties en feitelijke handelingen, die KBL jaarlijks verwerkt, blijft dit aantal relatief gezien heel erg laag. Inmiddels is een nieuwe klachtenregeling voor klanten geïmplementeerd, waar klanten laagdrempelig eventuele klachten kenbaar kunnen maken. Graag willen we leren wat we beter kunnen doen.

Personeel
2020 heeft vooral in het teken gestaan van Corona. KBL heeft veel energie gestoken in het veilig en op een verantwoorde manier de werkzaamheden verrichten. Zowel in het KBL-pand in Geleen als ook voor de dislocaties en het thuiswerken. Dit gaat van het plaatsen van spatschermen en het zorgdragen voor een goede luchtbehandeling via het dragen van mondkapjes, verstrekken van hand-gel en handschoenen tot de aanschaf van laptops en toebehoren.
Ook heeft KBL 150 euro per medewerker beschikbaar gesteld om aanpassingen te doen aan de thuiswerkplek. Uiteraard zijn ook monitoren, stoelen en tafels in bruikleen gegeven om te zorgen dat onze medewerkers thuis goed hun werk kunnen blijven doen.
Voor 2021 staan vooral het competentiegericht management incl. functiewaardering en uitvoering geven aan de inhoud van het personeelshandboek (aanvullende arbeidsvoorwaarden) op het programma.
In onderstaand overzicht is de bezetting ultimo 2020 weergegeven:

	2020
Management	6
Staven en ondersteuning	6
Planning & Control, Finance	5
Trajectmananagement	43
BBR	13
Schuldregeling	5
Frontoffice	9
Bewindvoering	31
Totaal aantal fte	**118**

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimcijfer is voor 2020 uitgekomen op 6,41%. Dit is een stijging van 1,10% ten opzichte van 2019 (5,31%).
Na een aanvankelijke zeer sterke stijging van het ziekteverzuim (8,33% t.o.v. van 3,12% 2019) is er vanaf mei 2020 wel een dalende trend zichtbaar waarbij we in augustus 2020 onder de ziekteverzuimcijfers doken van 2019 (4,91% t.o.v. van 6,21% 2019). Dit is het geval geweest tot en met december 2020.
Of Corona hier invloed op heeft gehad is nu niet aan te geven maar zeker weten we dat vooral het middellang ziekteverzuim in 2020 t.o.v. 2019 nog wel beduidend meer was.

Met dit cijfer zitten we boven het landelijk gemiddelde voor overheidspersoneel in 2020 van 4,5 % (bron: CBS 3de kwartaal 2020). De meldingsfrequentie is met een cijfer van 0,87 wel afgenomen t.o.v. 2019 (1,02).
In 2021 zal moeten blijken of de dalende trend zich doorzet.

Aanbestedingen
In 2020 hebben geen aanbestedingsprojecten plaatsgevonden.

Voorziening op kredietportefeuille
De mutatie 2020 in de voorziening met betrekking tot de kredietportefeuille bedraagt € 24.000-. In de jaarrekening 2008 is gestart met het treffen van een voorziening voor oninbaarheid op de kredietportefeuille van vóór 2005 in het bijzonder. Afboekingen op oninbare kredieten vormden in de laatste jaren van de Stichting KBL (tot 2005) een in het oog springende post bij de verklaring van de negatieve resultaten. Om die reden is in 2008 een inschatting gemaakt van het incassorisico met betrekking tot alle kredieten die voor 2005 zijn verstrekt. Dit resulteerde in een oninbaarheidsschatting van € 2,4 miljoen. Ter hoogte van dit bedrag is een voorziening gevormd, welk bedrag ineens ten laste van het resultaat in 2008 is gebracht. Dit had tot gevolg dat de afboekingen vanaf 2009 en volgende jaren ten laste van deze voorziening zijn gebracht en het exploitatieresultaat daardoor niet meer negatief wordt beïnvloed door deze afboekingen. Jaarlijks wordt de volledige kredietportefeuille beoordeeld op oninbaarheid hetgeen kan leiden tot mutaties in de stand van de voorziening. Met betrekking tot de financiering van de totale voorziening voor oninbaarheid is afgesproken dat alleen de daadwerkelijke afboekingen in een boekjaar in rekening worden gebracht bij de GR-gemeenten op basis van de GR-methode waarbij de side-letter van de gemeente Sittard-Geleen wordt gerespecteerd.

Verbonden partijen

"De Droomfabriek" is een uniek samenwerkingsverband tussen KBL, MIK Kinderopvang, Trajekt en Bureau Jeugdzorg Limburg. Het verband is ontstaan uit een vraag van het Elisabeth Strouven Fonds te Maastricht. Zij waren op zoek naar partners die voor hun een project zouden kunnen realiseren voor de doelgroep alleenstaande moeders die weinig toekomstperspectief hebben. Met bovenstaande vier partijen is een samenwerkingsverband aangegaan in de vorm van een coöperatie. Het betreft een project van drie jaar lang voor 2 keer 10 alleenstaande moeders. Het project dient kostenneutraal te verlopen. Als KBL zorgen wij in dit project vooral voor het wegnemen van stress door schulden. Hiervoor stelt de coöperatie (via de subsidiegelden van Elisabeth Strouven) een werkkapitaal ter beschikking van € 100.000. De dienstverlening die wij inzetten op de moeders loopt via de dienstverleningsovereenkomsten die zijn afgesloten met de gemeenten.

De coöperatie Droomfabriek U.A. is op 4 december 2017 opgericht. De coöperatie Droomfabriek heeft in haar statuten vastgelegd hoe de aansprakelijkheid verdeeld is bij haar bestaan en bij de ontbinding van de coöperatie. Bij de vorm uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.) zijn de leden niet aansprakelijk voor het tekort. Het betreft hier ook een strak afgebakend traject dat gebaseerd is op de subsidie van het Elisabeth Strouven Fonds.

Inmiddels zijn we met de laatste groep bezig en ons als coöperatie aan het oriënteren op een doorontwikkeling in Zuid-Limburg. Indien dit aan de orde is dan zal dat voor KBL minimaal kostendekkend moeten zijn.

Het eigen vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 6.316. Het vreemd vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 36.060. Het financiële resultaat over 2020 bedraagt € -563.

Organisatie en ontwikkelingen

Controlling

Op basis van de realisatie van 2018, de dienstverleningsovereenkomsten 2019 (niet-GR) en de verwachte ontwikkelingen voor 2020 is de begroting 2020 inclusief de meerjarenbegrotingen 2021 en 2022 opgesteld. In juli 2019 is deze begroting door het Algemeen Bestuur van KBL vastgesteld. Begin 2020 is de startprognose over 2020 opgesteld. De ontwikkelingen ten opzichte van deze startprognose zijn in de voorjaars- en de najaarsmanagementrapportage 2020 aan het Dagelijks Bestuur bekend gemaakt.

Dienstverlening 2020

Medio 2020 werd duidelijk dat de wereld van schuldhulpverlening er na de invoering van de nieuwe Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) op 1 januari 2021 heel anders uit gaat zien. Schuldhulpverlening omvat het geheel van activiteiten bij het ondersteunen van het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg. De WGS is aangepast omdat het wenselijk is om de taak van het college van burgemeester en wethouders omtrent vroegsignalering en schuldhulpverlening te verduidelijken en ten behoeve daarvan noodzakelijke gegevensuitwisseling te faciliteren. Al snel na de uitrol van het Besluit van 6 juli 2020 houdende de regels voor de uitvoering van de WGS is de dialoog met gemeenten en opdrachtgevers hierover aangegaan.

En waar uit onderzoek blijkt dat het gemiddeld al zo'n 4 jaar duurt voordat mensen met financiële problemen hulp zoeken, zagen we in 2020, als gevolg van corona veel locaties in de wijk de voordeur gedwongen hebben moeten sluiten. Daarmee was de weg naar goede schuldhulpverlening nog een stukje lastiger te vinden voor de mensen die deze hulp zo hard nodig hebben.

Dit maakte ook dat veel open inloopspreekuren (in wijkservicepunten, bij ketenpartners op locatie of bij woningcorporaties) helaas geen doorgang konden vinden.

Het methodisch werken heeft in 2020 verder zijn beslag gekregen. In de meeste gevallen vindt na de aanmelding eerst een vraagverhelderingsgesprek plaats. Daarin wordt geluisterd naar de klant en wordt getracht de vraag achter de vraag boven water te krijgen. In dit gesprek wordt gewerkt aan vertrouwen van de klant in de overheid dat in veel gevallen een deuk heeft opgelopen. Met behulp van een Mesis-screening wordt inzichtelijk wat gedrag, motivatie en vaardigheden van de klant zijn. Pas daarna wordt een plan van aanpak opgesteld waarbij de in te zetten diensten zijn afgestemd op de klant en zijn situatie. Het heeft immers geen zin om bijvoorbeeld te starten met coachen op het moment dat een klant (tijdelijk) niet leerbaar is omdat de stress nog te hoog is. Door diensten in te zetten die zijn afgestemd op het gedrag, motivatie en vaardigheden van de klant behalen we een hogere effectiviteit en behaalt een klant succeservaringen wat weer kan bijdragen aan zijn motivatie om een volgende stap te zetten.

Preventie & Projecten

In Nederland hebben 1,4 miljoen mensen risicovolle of problematische schulden. Het duurt gemiddeld 4 tot 5 jaar voordat mensen de eerste stap te maken om financiële hulp in te schakelen. Te veel mensen zijn niet bij machte om hulpbronnen in te schakelen. Om die drempel te verlagen maken steeds meer gemeenten gebruik van de laagdrempelige inlooplocaties in de wijken voor financiële hulp. Burgers kunnen er terecht met al hun financiële vragen. Bijvoorbeeld wanneer ze willen weten of hun inkomsten en uitgaven nog in balans zijn of hulp nodig hebben bij het invullen van ingewikkelde formulieren, het corrigeren van loonbeslagen of het aanvragen van toeslagen. KBL organiseert inloopspreekuren of sluit aan in de bestaande initiatieven.
Behalve het bieden van praktische hulp, is het ook een uitstekende plek om in een eerder stadium financiële problemen te signaleren, ze bespreekbaar te maken en passende hulp in te schakelen. Gemeente Maastricht is in 2020 samen met o.a. KBL een vroegsignaleringsproject gestart waarbij mensen met betalingsproblemen en schulden worden bezocht in hun thuissituatie (outreachende hulpverlening). Zo reduceren wij de inzet van ingrijpende schuldregelingstrajecten of beschermingsbewind door er snel bij te zijn.

Werkgevers en uitkeringsinstanties zien financiële problemen vaak als één van de eersten en kunnen een belangrijke rol spelen bij het vroegtijdig inschakelen van hulp. Na een aantal succesvolle pilots in 2018 hebben we samen met de SVB en het UWV duurzame afspraken kunnen maken over vroegsignalering en samen handelen in geval van schuldenproblematiek. Daarnaast hebben we ook dit jaar diverse groepen vrijwilligers van de diverse vrijwilligersorganisaties geschoold en worden de samenwerkingsafspraken met de vrijwilligersinstanties versterkt.

Het terugdringen van het aantal huisuitzettingen van mensen met een huurschuld of het voorkomen van afsluitingen van energie en het terugdringen van de bestuurlijke premie in de zorgverzekeringen blijft elk jaar een belangrijk aandachtspunt. Binnen elke gemeente zijn er convenanten afgesloten of werkafspraken gemaakt die er op gericht zijn op het voorkomen en oplossen van crisissituaties in de primaire lasten.

Lessen in omgaan met geld moet al beginnen bij de jeugd. Uit onderzoek blijkt dat steeds meer jongeren financiële problemen ervaren. In 2020 zien we dat COVID bijzonder hard toeneemt onder de jongeren. Jongeren die hun bijverdiensten in de horeca of elders zien wegvallen.
Om hier een bijdrage aan te kunnen leveren heeft KBL samen met onderwijsinstellingen en partnerorganisaties een theaterprogramma voor en door jongeren opgezet. Helaas heeft COVID ook hier roet in het eten gegooid. Op zoek naar oplossingen zijn er verscheidene webinars voor grote groepen jongeren georganiseerd.
Ook in 2020 zijn verscheidene activiteiten ontplooid, zoals de stadsspellen No Credit, Game Over, de Young Cash Tour en My Cash My Future.

Voor de volwassenen verzorgen we ook lessen en workshops middels cursussen: Rondkomen met Inkomen, Financiële Planning of een workshop budgettering.
Ook in 2020 hebben we verscheidene trainingen en intervisiebijeenkomsten georganiseerd voor de vrijwilligers die betrokken zijn in de schuldhulpverlening.

Instroom en Diagnose 2020

In het kader van Anders Denken Anders Doen is in 2019 het referentiewerkproces opgesteld. Ons proces is meer en meer geüniformeerd. Hierbij onderscheiden we wel nog Directe instroom en Zij-instroom.

De aantallen intakes in 2020 blijken uit onderstaand overzicht. In 2019 is, als gevolg van het ontwikkelen van de referentiewerkprocessen de registratie van aanmeldingen gewijzigd. In 2019 was er nog sprake van aanmeldingen:

Instroom & Diagnose		2020		2019
GR	I&D Directe instroom	1.156		
			SHV A&P Mesis	348
			SHV A&P regulier	212
			Diagnose	815
	I&D Zij-instroom	382		
			Zij-instroom voorportaal	272
		1.538		1.647
Niet GR	I&D Directe instroom	128		
			SHV A&P Mesis	53
			SHV A&P regulier	35
			Diagnose	107
	I&D Zij-instroom	29		
			Zij-instroom voorportaal	30
		157		225
Totaal		**1.695**		**1.872**

In 2020 heeft KBL 1.695 aanvragen schuldhulpverlening ontvangen. Dit is een afname van circa 9,5% ten opzichte van het aantal aanvragen in 2019 (1.872). Daar waar we in de eerste maanden van 2020 nog te maken hadden met een stijging van het aantal intakes, conform prognose) werd in maart een duidelijke daling zichtbaar. Deze daling is onmiskenbaar het gevolg van het uitbreken van de COVID-pandemie. Ondanks dat we, met alle benodigde beschermingsmaatregels, toch beschikbaar en bereikbaar voor onze klanten zijn gebleven hebben we geconstateerd dat minder mensen de stap hebben gezet naar KBL. Dit fenomeen is ook landelijk herkenbaar in alle gemeenten. De deskundigen verwachten een grote hausse aan intakes in de loop van 2021.

Onderstaand overzicht geeft de aantallen geregistreerde instroom in 2020 per GR-gemeente weer, waarbij wordt vergeleken met de aantallen volgens de begroting en de realisatie in 2019:

Aantal geregistreerde instroom	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Begroot 2020	Verschil
Brunssum	33	47	50	**-14**
Heerlen	279	264	250	**15**
Kerkrade	281	302	350	**-21**
Landgraaf	56	67	70	**-11**
Maastricht	534	602	720	**-68**
Sittard-Geleen	370	379	350	**-9**
Totaal	**1.553**	**1.661**	**1.790**	**-108**

Sociale kredietverstrekking

Naast de eerder bij het onderdeel Schuldregeling genoemde saneringskredieten verstrekt KBL van oudsher ook kredieten voor consumptieve doeleinden. De doelgroep waaraan deze consumptieve kredieten verstrekt mogen worden is echter beperkt door de Wet Fido. In beginsel mag een kredietbank alleen maar consumptieve kredieten verstrekken aan mensen

met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Mocht het inkomen hoger zijn, maar iemand wordt niet geholpen door een commerciële bank, dan behoort deze ook tot de doelgroep van sociale kredietverstrekking van een kredietbank. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat sociale kredietverstrekking heel iets anders is dan de eerder genoemde saneringskredieten. Zoals gezegd is een saneringskrediet een krediet om schulden tegen finale kwijting af te kopen en gelden voor deze kredieten de richtlijnen van een schuldregeling.

Sociale kredietverstrekking via KBL gebeurt zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winstoogmerk. Het is bedoeld om tegemoet te komen aan een gezonde kredietbehoefte in de samenleving. Een verantwoord krediet bevordert de financiële participatie van burgers, lost tijdelijke financiële knelpunten op en heeft een preventieve werking. Wij zien erop toe dat het krediet, inclusief de rente, door de klant binnen een redelijke termijn kan worden afgelost. Hierbij letten we erop dat een klant niet overgekrediteerd raakt. Een sociaal krediet kent in principe een looptijd van maximaal 60 maanden.

In 2020 hebben wij 1.495 aanvragen voor een consumptief krediet ontvangen. Daarvan zijn er 1.003 kredietaanvragen toegekend. In 2019 waren dat er 613 van de 1.142 aanvragen.

In totaal heeft KBL in 2020 € 1.088.164 uitgeleend aan consumptieve kredieten. In onderstaande tabel is een overzicht van de bestedingsdoelen van die kredietbedragen opgenomen:

Bestedingsdoel	Bedrag
Woninginrichting (statushouders)	637.330
Bufferkrediet	142.005
Betaling schulden	133.250
Huidhoudelijke apparatuur	62.688
Vervoersmiddel	53.296
Overige vaste lasten	22.433
Overbrugging inkomsten	6.927
Vakantie	3.614
Oversluiting	3.157
Kleding en schoenen	2.627
Medische kosten	2.401
Overig	18.436
Totaal	**1.088.164**

Inkomensbeheer en -ondersteuning

Budgetbeheer

In 2020 is het aantal huishoudens met budgetbeheer bij KBL gedaald, van 1.793 pakketten in 2019 tot 1.743 pakketten in 2020. De lichte daling is vrijwel volledig terug te voeren op de gevolgen van de COVID-19 pandemie.

KBL biedt twee verschillende vormen van budgetbeheer. Bij de inzet van Budgetbeheer Basis zijn de betalingen van de primaire lasten gewaarborgd. En binnen Budgetbeheer Totaal worden daarnaast alle overige lasten van de klant betaald.

Budgetbeheer is een instrument dat zowel preventief, voorkoming van het ontstaan van huishoudelijke betalingsachterstanden, alsook als flankerende hulp gedurende een traject van schuldhulpverlening kan worden ingezet.
Budgetbeheer speelt niet alleen een heel belangrijke rol bij het voorkomen van een toestroom naar langdurige en duurdere bewindvoeringstrajecten, maar wordt ook regelmatig ingezet om een zachte landing mogelijk te maken als bijvoorbeeld de grondslag voor beschermingsbewind komt te vervallen. In de meeste gevallen is dit van toepassing op de zogenaamde schuldenbewinden nadat de schulden zijn opgelost.
In 2020 heeft de afdeling Budgetbeheer als eerste afdeling binnen de KBL een start gemaakt met het aanbieden van digitale inzage in de eigen budgetbeheerrekening voor klanten. Via de website van de KBL kunnen klanten inloggen in MIJNKBL. Dit is in een pilotvorm getest voor, met en door een aantal klanten van budgetbeheer en heeft geleid tot het besluit om dit in 2021 mogelijk te maken voor alle Budgetbeheerklanten van KBL.
Daarnaast heeft de afdeling Budgetbeheer een test uitgevoerd met het digitaal ondertekenen van documenten die van belang zijn bij het opstarten en tijdens de beheerfase van de dienstverlening. Zeker in tijden van Corona en daardoor noodgedwongen minder fysieke contactmogelijkheden een mooie aanvulling op de reguliere dienstverlening.
Onderstaand een overzicht en een grafiek waarin is weergegeven de verdeling naar de verschillende budgetbeheerpakketten vanaf 2018:

Budgetbeheerrekeningen	2020	2019	2018
Basispakket	175	207	164
Totaalpakket	1.530	1.490	1.398
Pluspakket*	38	96	292
Totaal	**1.743**	**1.793**	**1.854**

*= het pluspakket wordt niet meer aangeboden

De ontwikkeling van het totaal aantal klanten per ultimo boekjaar van de GR-gemeenten blijkt uit onderstaande tabel:

Aantal klanten	ultimo 2020	ultimo 2019	Verschil
Brunssum	51	49	**2**
Heerlen	325	343	**-18**
Kerkrade	187	192	**-5**
Landgraaf	89	102	**-13**
Maastricht	582	601	**-19**
Sittard-Geleen	248	230	**18**
Totaal	**1.482**	**1.517**	**-35**

Door KBL zijn in 2020 de volgende bedragen gerealiseerd:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Verschil
Brunssum	30.084	35.085	**5.001-**
Heerlen	177.450	184.005	**6.555-**
Kerkrade	115.170	109.524	**5.646**
Landgraaf	41.982	54.160	**12.178-**
Maastricht	414.924	340.065	**74.859**
Sittard-Geleen	196.374	19.686	**176.688**
Niet GR	116.972	100.735	**16.237**
Klanten	288.181	484.446	**196.265-**
Totaal	1.381.137	1.327.706	**53.431**

Beschermingsbewind

KBL kent een aantal verschillende vormen van inkomensbeheer. Deze verschillen van elkaar qua doelgroep, intensiteit en doorlooptijd van de dienstverlening alsmede de kosten die hiermee gepaard gaan. Als sluitstuk van het inkomensbeheer geldt het beschermingsbewind. Dit is bestemd voor en voorbehouden aan meerderjarige burgers die structureel, op grond van lichamelijke of geestelijke beperkingen, niet meer in staat zijn om hun financiële zaken te regelen. In dit geval spreekt de kantonrechter beschermingsbewind uit. Beschermingsbewind heeft het stabiliseren van de financiële situatie van de aanvrager tot doel. Daarnaast heeft het ook tot doel om nieuwe of verder oplopende achterstanden in de vaste lasten te voorkomen. Steeds vaker blijkt beschermingsbewind noodzakelijk om ook burgers met problematische of zelfs onoplosbare schulden te ondersteunen.

Het afgelopen jaar heeft KBL verdere stappen gezet om, met gebruikmaking van een screeningsinstrument en toepassing van de Instroom & Diagnosefase, direct in de aanvraagfase vast te stellen of en zo ja welke vorm van inkomensbeheer passend is voor de hulpvrager. Er wordt altijd gestart met de minst intensieve en minst ingrijpende vorm van inkomensbeheer, te weten budgetbeheer. Pas als duidelijk wordt dat de geboden hulp intensiever of langduriger dient plaats te vinden wordt Budgetbeheer Maatwerk of beschermingsbewind ingezet. Hiermee wordt bereikt dat er zo min mogelijk “onnodige” instroom in beschermingsbewind plaatsvindt.

Daarnaast wordt er vanuit beschermingsbewind, in samenwerking met de interne budgetconsulenten, casemanagers en budgetbeheerders proactief gewerkt aan mogelijke uitstroom uit beschermingsbewind als de situatie van de betreffende persoon dit toelaat. De mate waarin dit gebeurt blijkt uit onderstaande uitstroomcijfers over 2020: maar liefst 131 dossiers werden beëindigd, hetgeen neerkomt op ruim 13% van het totale klantenbestand in bewind. Per saldo is het aantal bewindsdossiers hierdoor voor het eerst in jaren gedaald, met 15 dossiers om precies te zijn. Tot slot spreekt de gemiddelde doorlooptijd van een beschermingsbewind bij KBL boekdelen: deze bedraagt momenteel 4 jaar en 10 maanden, gemeten over de in 2020 beëindigde bewindsdossiers. De financiële ondersteuning vindt “zo kort als mogelijk maar zo lang als noodzakelijk” plaats. Zowel van het aantal beëindigingen als van de doorlooptijd zijn daar vergelijkingen van te maken met 2019.

In het kader van de samenwerking met de Rabobank is eind 2019 besloten om alle beheer- en leefgeldrekeningen van de bewindsklanten aldaar onder te brengen. Dit betreft een complexe en tijdsintensieve omzetting, waarbij de inzet van een apart projectteam binnen de afdeling gezorgd heeft voor een stroomversnelling van deze opgave. Ultimo 2020 zijn inmiddels 180 klanten volledig overgeheveld naar de Rabobank. Daarnaast wordt sinds 2020

bij elk nieuw aan KBL toegewezen bewindsdossier een beheer- en leefgeldrekening op naam van de klant geopend bij de Rabobank.

In 2020 zijn er 116 dossiers gestart en 131 dossiers beëindigd. Het klantenbestand van de onderbewindgestelden is daarmee gedaald van 971 naar 956 dossiers.
Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers beschermingsbewind:

Ontwikkeling dossiers beschermingsbewind	2020	2019	2018
Begin boekjaar	971	923	825
Gestart	116	142	160
Beëindigd	131	94	62
Totaal	**956**	**971**	**923**

Door KBL zijn in 2020 de volgende bedragen beschermingsbewind gefactureerd:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Verschil
Brunssum	13.399	10.517	**2.882**
Heerlen	693.113	722.939	**29.826-**
Kerkrade	266.505	257.863	**8.642**
Landgraaf	18.731	16.442	**2.289**
Maastricht	68.350	54.152	**14.198**
Sittard-Geleen	405.370	404.388	**982**
Niet GR	-	-	**-**
Klanten	495.576	447.215	**48.361**
Totaal	1.961.044	1.913.516	**47.528**

De verdeling van het aantal klanten beschermingsbewind per ultimo 2020 over GR-gemeenten en zelfbetalers is als volgt:

	Facturatie	Zelf-betalers	Totaal
Brunssum	0	23	**23**
Heerlen	164	212	**376**
Kerkrade	119	18	**137**
Landgraaf	0	31	**31**
Maastricht	1	121	**122**
Sittard-Geleen	194	4	**198**
Niet GR	0	69	**69**
Totaal	478	478	**956**

Budgetbeheer Maatwerk

Een ondersteunende dienst om de instroom in beschermingsbewind te beperken tot de doelgroep die hier structureel behoefte aan heeft en ten behoeve van een maximaal haalbare uitstroom uit de bewindvoering is Budgetbeheer Maatwerk. Budgetbeheer Maatwerk (BBR Maatwerk) is activerende financiële ondersteuning als alternatief voor beschermingsbewind. Budgetbeheer Maatwerk wordt inmiddels sinds enkele jaren aangeboden door KBL. Door middel van een objectieve screening aan de voorkant enerzijds en adequate begeleiding naar zelfredzaamheid bij het inkomensbeheer anderzijds, wordt bereikt dat burgers minder vaak de zware maatregel van bewind krijgen opgelegd door de rechtbank of op den duur zonder deze maatregel weer regie over de eigen financiën krijgen. Alle budgetconsulenten zijn KIWA-gecertificeerde budgetcoaches waarmee de kans op succesvolle afronding van de trajecten geoptimaliseerd wordt. Een gevolg hiervan is dat de gemeente, die doorgaans bijzondere bijstand verstrekt voor de kosten, beter regie over haar budget verkrijgt en op de langere termijn kosten bespaart: BBR Maatwerk kent een gemiddelde doorlooptijd van 12 tot 18 maanden. Een beschermingsbewindmaatregel wordt in de meeste gevallen voor onbepaalde tijd uitgesproken en duurt in de veel gevallen zeker 5 jaar.

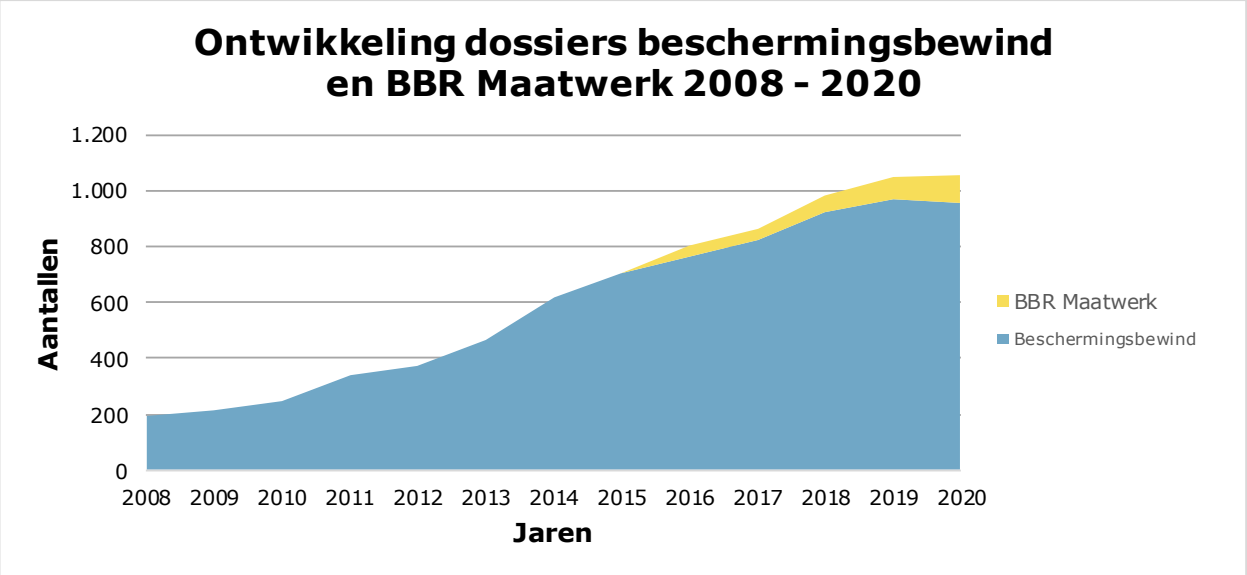
Het klantenbestand Budgetbeheer Maatwerk is in 2020 gestegen van 76 naar 99 dossiers. Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers Budgetbeheer Maatwerk:

Ontwikkeling dossiers BBR Maatwerk	2020	2019	2018
Begin boekjaar	76	58	35
Gestart	90	53	64
Beëindigd	67	35	41
Totaal	**99**	**76**	**58**

Door KBL zijn in 2020 de volgende bedragen budgetbeheer maatwerk gefactureerd:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Verschil
Brunssum	24.038	21.060	**2.978**
Heerlen	69.866	59.434	**10.432**
Kerkrade	36.111	32.964	**3.147**
Landgraaf	7.666	8.943	**1.277-**
Maastricht	32.321	23.557	**8.764**
Sittard-Geleen	58.762	56.310	**2.452**
Niet GR	1.403	3.201	**1.798-**
Totaal	230.167	205.469	**24.698**

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van beschermingsbewind in de afgelopen 12 jaar weer. Sinds 2016 biedt KBL BBR Maatwerk als activerend alternatief. Inmiddels is het aandeel Maatwerkdossiers in verhouding tot het totaal aantal klanten in bewindvoering gegroeid tot ruim 10% in 2020. Deze ontwikkeling bevestigt de toegenomen populariteit van deze intensieve, maar kortdurende vorm van dienstverlening die ervoor zorgt dat de toename van bewindsdossiers bij KBL een halt is toegeroepen.

Schuldregeling

Schuldregeling is één van de instrumenten binnen het brede pallet aan diensten van de schuldhulpverlening. Een schuldregeling houdt in dat schulden van de klant in kaart worden gebracht, waarna een voorstel aan de schuldeisers tegen finale kwijting wordt gedaan. KBL kan schulden op twee manieren regelen, namelijk via een schuldbemiddeling of via een saneringskrediet.

Bij een schuldbemiddeling spaart de klant gedurende 36 maanden (3 jaar) zijn aflossingscapaciteit boven het berekende vrij te laten bedrag. Het voorstel aan de schuldeisers is dan ook een prognose, omdat het inkomen van een klant kan fluctueren. De schuldeiser gaat akkoord met het gegeven dat het een prognose betreft waarbij KBL toeziet op het sparen boven het vrij te laten bedrag. Gedurende deze drie jaar wordt één keer per jaar aan de schuldeisers het reeds gespaarde bedrag uitbetaald.
Bij een saneringskrediet wordt aan de start van het traject de aflossingscapaciteit van de klant berekend. Ook hier gebeurt dat op basis van 36 maanden (3 jaar). Dit is de basis voor het te verstrekken krediet waarmee schuldeisers ineens en vooraf worden afgekocht. Bij deze manier van werken weten schuldeisers direct waar ze aan toe zijn en hoeven zij niet gedurende drie jaar de vordering in de boeken te houden. Voor de klant is er rust en overzicht. De klant heeft nog maar één schuldeiser, namelijk de KBL. Hier betaalt hij de lening in 36 termijnen terug.

Landelijk heerst de overtuiging dat met de inzet van een saneringskrediet meer en bredere successen worden behaald. Die gedachte wordt overigens ook gedragen door de meeste schuldeisers.

Mocht KBL, noch via een schuldbemiddeling, noch via een saneringskrediet een akkoord met de schuldeisers weten te bereiken voor de klant, dan kan een verzoek voor toelating tot de wettelijke schuldsanering (WSNP) worden ingediend. We zien echter een toenemend slagingspercentage van de minnelijke trajecten.

In 2020 zijn 1.088 trajecten schuldregeling gestart en 1.233 beëindigd. Een aantal trajecten gestart in 2020 zijn nog in behandeling.

Aanvragen schuldregeling	2020	2019	2018
Aantal aanvragen	1.088	1.014	1.078
Aantal beëindigingen	1.233	1.009	955

In 2020 zijn er in totaal 830 minnelijke voorstellen geaccepteerd waarvan in 494 gevallen een akkoord via een saneringskrediet is bereikt. In 336 gevallen is een akkoord via een schuldbemiddeling bereikt.

Geaccepteerde schuldregelingen	2020	2019	2018
Saneringskrediet	494	151	58
Schuldbemiddeling	336	493	623
Totalen	**830**	**644**	**681**

Uit het overzicht blijkt dat de saneringskredieten steeds vaker worden ingezet als instrument van schuldhulpverlening.

WSNP-verklaringen

Zoals bij het onderdeel Schuldregeling al opgemerkt spant KBL zich in om minnelijk tot een akkoord met de schuldeisers van een klant te komen. Het stemt tot tevredenheid dat dit in steeds meer gevallen slaagt. Mocht echter geen akkoord met de schuldeisers worden bereikt, dan mag een verzoek voor toelating tot de wettelijke schuldsanering (WSNP) bij de Rechtbank worden ingediend. Bij toelating tot de WSNP wordt voor de klant een bewindvoerder WSNP aangewezen. Deze WSNP-trajecten vinden buiten KBL plaats, waarbij in sommige gevallen wel het inkomensbeheer bij KBL plaatsvindt.

Een WSNP-zitting bij de Rechtbank is spannend en brengt de nodige stress mee voor klanten. Het is daarom dat KBL zich inspant zoveel als mogelijk de klant tijdens de WSNP zitting bij te staan. Ook waren we middels speciale voorlichtingen klanten aan het voorbereiden op deze zittingen. Ter zitting kunnen vragen worden beantwoord over het minnelijk voorstel en de ervaringen met de klant gedurende de periode om tot een minnelijk akkoord te komen. Nadrukkelijk dient te worden opgemerkt dat een aanvraag voor toelating tot de WSNP geen “mislukt” minnelijk traject is. Zonder een gedegen poging om minnelijk tot een akkoord met schuldeisers te komen, kan er in beginsel geen toelating tot de WSNP worden aangevraagd. Ook zijn er situaties waarbij er geen overzicht te krijgen is in alle schuldeisers en is het risico dat een nieuwe schuldeiser zich met het recht om 100% te innen in een minnelijk traject meldt te groot. Het voordeel van een WSNP is dat in die gevallen alle schulden die ontstaan zijn voor de zitting van het WSNP-verzoek in het traject vallen, ook als deze schuldeisers op de dag van de zitting nog niet bekend waren bij de schuldhulpverlening.
Onderstaand een overzicht van de afgifte WSNP-verklaringen in 2020:

Afgifte Wsnp-verklaringen	GR 2020	Niet GR 2020	Totaal 2020	Totaal 2019
Met minnelijk traject	93	23	**116**	228
Zonder minnelijk traject	5	2	**7**	3
Totaal	**98**	**25**	**123**	**231**

In 2020 zijn 123 WSNP-verzoekschriften door de KBL afgegeven. In 7 gevallen is dat gebeurd zonder een minnelijk traject via KBL.

Verdeling opbrengsten schuldhulpverlening:
Het aandeel in de opbrengsten v.w.b. de gerealiseerde schuldhulpverlening (incl. Instroom en Diagnose) over 2020 is in onderstaande tabel weergegeven:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Verschil
Brunssum	107.694	115.290	**7.596-**
Heerlen	617.355	559.758	**57.597**
Kerkrade	593.247	581.436	**11.811**
Landgraaf	156.054	169.095	**13.041-**
Maastricht	1.329.528	1.602.134	**272.606-**
Sittard-Geleen	926.457	931.242	**4.785-**
Niet GR	660.604	640.640	**19.964**
Klanten	306.776	369.904	**63.128-**
Totaal	4.697.715	4.969.499	**271.784-**

Kerngegevens

Inwoners aantal	per 1 jan 2020	per 1 jan 2019
Brunssum	27.821	28.103
Heerlen	87.086	86.832
Kerkrade	45.749	45.642
Landgraaf	37.445	37.591
Maastricht	121.575	121.565
Sittard-Geleen	92.429	92.661
Totaal	412.105	412.394

Jaarrekening 2020

Kredietbank Limburg

Balans per 31 december 2020 (na resultaatbestemming)

		2020		2019
ACTIVA				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut				
Gebouwen	0		0	
Machines, apparaten en installaties	236.733		182.768	
Totaal materiële vaste activa met economisch nut		**236.732**		**182.768**
Financiële vaste activa				
Kredieten		**3.374.249**		**2.646.679**
Vlottende activa				
Uitzettingen	1.401.937		2.268.468	
Liquide Middelen	9.376.763		9.329.914	
Overlopende activa	87.081		40.562	
Totaal vlottende activa		**10.865.780**		**11.638.944**
Totaal		**14.476.761**		**14.468.391**

Passiva

Vaste Passiva				
Eigen vermogen	0		0	
Resultaat vóór verliesverrekening	-130.495		-59.928	
Bijdrage GR-gem. in exploitatieres.	130.495		59.928	
Eigen vermogen ult. verslagperiode	0		0	
Voorzieningen	54.000		0	
Vaste schulden	615.611		617.290	
Totaal vaste passiva		**669.611**		**617.290**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden		**13.671.759**		**13.771.664**
Overlopende passiva		**135.391**		**79.437**
Totaal		**14.476.761**		**14.468.391**

Overzicht van baten en lasten 2020 t.o.v. de begroting

	Realisatie 2020	Primaire Begroting 2020	Start prognose 2020	Realisatie 2019
Baten:				
Schuldhulpverlening				
Preventie, vroegsignalering en educatie	337.608		321.000	350.836
Instroom en diagnose	1.243.305		1.302.000	1.186.347
Schuldenaanpak	3.918.336		3.934.000	3.432.990
Subtotaal	5.499.249	5.016.000	5.557.000	4.970.173
Preventieprojecten	68.598	50.000	80.000	85.882
Sociale kredietverstrekking (intake)	216.396	100.000	210.000	102.420
Inkomensbeheer en ondersteuning:				
Budgetbeheer	1.409.181	1.278.000	1.435.000	1.327.706
Bewindvoering	1.961.044	2.102.000	2.159.000	1.913.516
BBR-maatwerk	230.167	89.000	335.000	205.469
Subtotaal	3.600.392	3.469.000	3.929.000	3.446.691
Overige bedrijfsopbrengsten	20.154	20.000	30.000	27.666
Rentemarge				
Renteopbrengsten	249.358	252.000	269.000	310.859
Rentekosten	297-	1.000-	1.000-	317-
Rentemarge	249.062	251.000	268.000	310.542
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	130.495	-	-	59.928
Deelname GR-gem. in voorz. Kredietport.	24.438-	75.000	75.000	78.673
Totaal baten	**9.759.908**	**8.981.000**	**10.149.000**	**9.081.975**
Lasten:				
Salarissen	7.647.566	7.123.000	7.954.000	7.142.507
WW-uitkeringen	79.491	31.000	50.000	49.063
Inhuur medewerkers	347.990	55.000	263.000	53.279
Overige personeelslasten	62.835	62.000	62.000	63.896
Afschrijvingen	52.343	67.000	52.000	17.261
Huisvestingslasten	247.297	251.000	256.000	242.007
Bureau/administratielasten	1.031.985	961.000	1.029.000	996.732
Beheerslasten	314.839	356.000	408.000	438.558
Mutatie voorziening kred. port.	24.438-	75.000	75.000	78.673
Totaal lasten	**9.759.908**	**8.981.000**	**10.149.000**	**9.081.975**
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichtingen:

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.
De terminologie die in deze jaarrekening voor de posten in de balans en in de staat van baten en lasten wordt gehanteerd, wijkt op enkele onderdelen af van het voorgeschreven jaarrekeningmodel volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Wij zijn echter van mening dat deze afwijkende terminologie het inzicht voor de gebruikers in de jaarrekening van KBL ten goede komt omdat hiermee meer recht wordt gedaan aan de verantwoording over de specifieke activiteiten van KBL op het gebied van schuldhulpverlening, budgetbeheer, beschermingsbewind en sociale kredietverlening.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.
Met ingang van 1 januari 2016 is KBL belastingplichtig in het kader van de wet Vennootschapsbelasting. Ultimo 2016 is met de Belastingdienst overleg geweest over de fiscale status van de activiteiten van KBL. Dit zal naar verwachting ertoe leiden dat geen van de activiteiten van KBL belast zullen worden in het kader van de vennootschapsbelasting.

Algemeen
Deze jaarrekening heeft betrekking op de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020. Alle bedragen luiden in euro’s, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa met economisch nut
Overige investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de

verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven (niet van toepassing).
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Verbouwing	15 jaar
Automatisering	3-4 jaar
Inventaris en inrichting	4-10 jaar
Mobiele telefoons	2 jaar

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Kredieten
Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde, waarbij v.w.b. de integrale kredietportefeuille een voorziening is gevormd voor verwachte oninbaarheid van de kredieten. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande kredieten. Hieronder zijn begrepen de vorderingen op klanten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande vorderingen.
De spaartegoeden van klanten die onder bewindvoering staan, worden in de jaarrekening onder de vlottende activa opgenomen. Onder de netto vlottende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen. Terugbetaling vindt plaats op het moment dat de bewindvoering is komen te vervallen.

Overlopende activa
De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
In 2020 is een voorziening WW-verplichting gevormd. KBL is eigenrisicodrager voor WW-uitkeringen van voormalige medewerkers. Deze voorziening wordt gewaardeerd op het voorzienbare verlies.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden zijn begrepen de achtergestelde leningen die, in overeenstemming met de bepalingen bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), door zowel de aan de GR deelnemende gemeenten als de uittredende GO-gemeenten gestort zijn. Deze achtergestelde leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden
De netto vlottende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Onder de netto vlottende schulden is de post ‘crediteuren klanten’ opgenomen. Deze schulden worden tegen de nominale waarde opgenomen en hebben betrekking op

verschuldigde bedragen aan crediteuren van klanten van KBL. Verantwoording van deze schulden vindt deels plaats bij ontvangst van de factuur en deels op basis van onderliggende budgetplannen.
Onder de liquide middelen zijn bankrekeningen opgenomen waarop de gelden van de klanten ontvangen worden. Deze bankrekening wordt gebruikt voor de betaling van de verschuldigde bedragen aan crediteuren van klanten van KBL.
Ook zijn opgenomen de schulden aan leveranciers en handelskredieten en het banksaldo van de eigen middelen van KBL.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de klanten.

Gebruik van schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

COVID-19
Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2021 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico’s en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa met economisch nut		2020		2019
	€	236.732	€	182.768

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	(Gebouwen)	(Machines, apparaten en installaties)		
	Verbouwingen	Automatisering	Inventaris	Totaal
Stand per 1 januari 2020				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.043.975	1.020.207	6.107.859
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677	2.885.187	996.226	5.925.090
Boekwaarde	-	158.788	23.981	182.769
Mutaties in 2020				
Investeringen	-	106.307	-	106.307
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	45.160	7.183	52.343
	-	61.147	7.183-	53.964
Stand per 31 december 2020				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.150.282	1.020.207	6.214.167
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677-	2.930.347-	1.003.409-	5.977.433-
Boekwaarde	**-**	**219.935**	**16.798**	**236.733**

In 2020 hebben investeringen plaatsgevonden v.w.b. automatisering en telefonie. Investeringen worden lineair afgeschreven. Verbouwingen worden afgeschreven in 15 jaar. Inventaris en inrichting wordt afgeschreven in 4 of 10 jaar. Automatisering (Hardware en implementaties) wordt afgeschreven in 3 of 4 jaar. Mobiele telefoons in 2 jaar.

Kredieten		2020		2019
	€	3.374.249	€	2.646.679

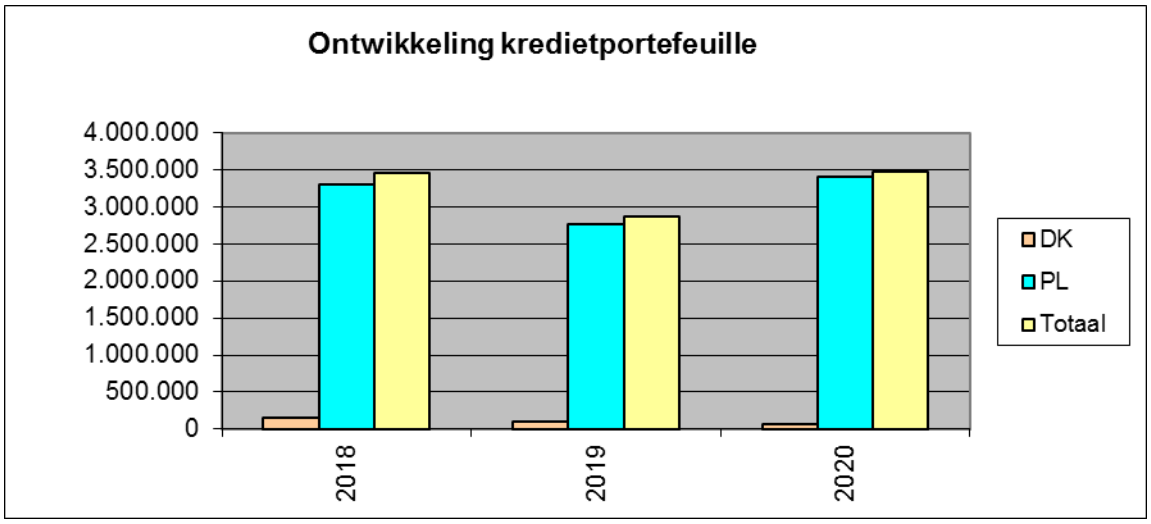
De samenstelling van de kredieten is als volgt:

Persoonlijke leningen	3.406.740	2.772.557
Doorlopende kredieten	75.278	104.905
	3.482.018	2.877.461
Voorziening oninbare kredieten	-107.769	-230.782
	3.374.249	**2.646.679**

Onderstaand is het verloop van de doorlopende kredieten en persoonlijke leningen van 2018 tot en met 2020 weergegeven:

	Persoonlijke leningen (PL)	*Doorlopende kredieten (DK)*	*Totale kredietportefeuille*
2018	3.296.759	157.697	3.454.456
2019	2.772.557	104.905	2.877.461
2020	3.406.740	75.278	3.482.018

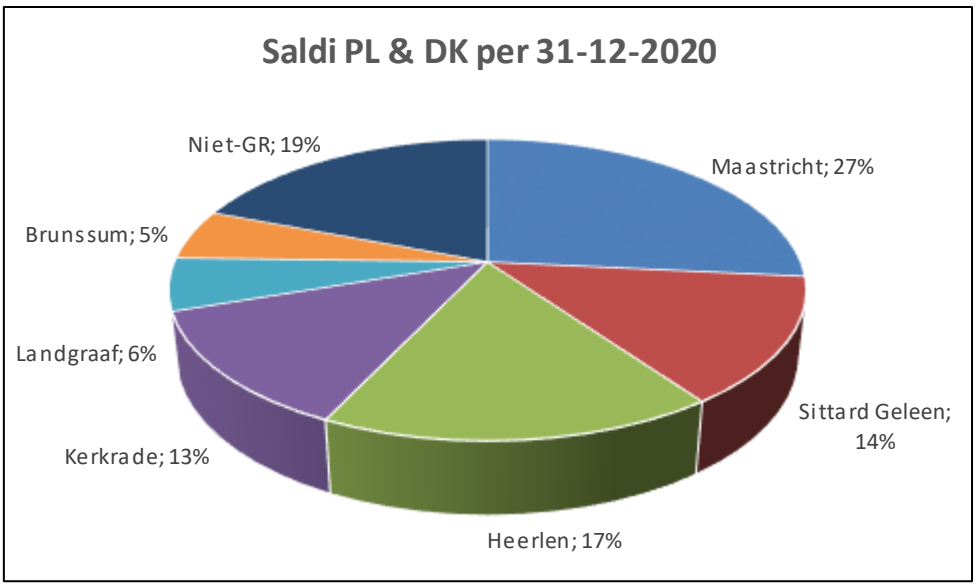
De informatie uit de tabel is vertaald naar de volgende grafiek:

De verdeling van de lening portefeuille is als volgt:

	PL		**DK**		**TOTAAL**
	aantal	**bedrag**	**aantal**	**bedrag**	
Maastricht	526	921.359	2	3.189	924.548
Sittard Geleen	279	475.159	7	2.480-	472.679
Heerlen	341	559.299	8	30.874	590.173
Kerkrade	239	424.428	5	18.572	443.000
Landgraaf	109	196.149	-	-	196.149
Brunssum	106	173.601	2	14.789	188.390
Totaal GR	**1.600**	**2.749.996**	**24**	**64.944**	**2.814.939**
Niet-GR	**418**	**656.744**	**10**	**10.335**	**667.079**
TOTAAL	**2.018**	**3.406.740**	**34**	**75.278**	**3.482.017**

De verdeling van de lening portefeuille over de GR-deelnemers is in de volgende grafiek inzichtelijk gemaakt.

Voorziening oninbare kredieten:
Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Op basis van een integrale beoordeling van de kredietportefeuille is gebleken dat een voorziening ter grootte van € 107.769 nodig is. Dit bedrag bestaat uit een gedeelte betreffende verstrekte kredieten vóór 2005 (€ 76.515) en een gedeelte betreffende kredieten vanaf 2005 (€ 31.254).
Onderstaand worden de voorzieningen over de periode vóór en vanaf 2005 toegelicht.

Voorziening kredieten vóór 2005	**2020**	**2019**
Stand van de voorziening per 01-01	**162.575**	**286.228**
Vrijval/dotatie	-33.037	56.074
Onttrekking	-53.022	-179.727
Stand van de voorziening per 31-12	**76.515**	**162.575**

Bovengenoemde onttrekkingen betreffen het afboeken van leningen. Deze afboekingen zijn te verdelen in grofweg vier categorieën:

1. De WSNP is na drie jaar afgelopen waardoor cliënt schuldenvrij is;
2. Klant komt te overlijden en de eventuele erfgenamen verwerpen de erfenis of de boedel is leeg;
3. Afgewikkelde schuldregelingen;
4. Klanten zijn vertrokken en onbekend is waarheen, de zogenaamde VOW-klanten;
5. Dossiers van cliënten die terugkomen van de deurwaarder als gevolg van geen verhaal.

In het volgend overzicht staat per gemeente aangegeven wat het bedrag van de afboekingen is geweest van haar inwoners, inclusief de vermelding van de categorie waarin de afboeking te plaatsen is. Dit betreft de afboekingen van leningen welke zijn verstrekt vóór 2005:

Gemeente	WSNP	Overlijden	ASR	VOW/geen verhaal	Deurwaarder kosten/rente/ geen verhaal	Totaal
Brunssum					€ 2.605	€ 2.605
Heerlen	€ 7.091	€ 3.977	€ 216	€ 949		€ 12.232
Kerkrade					€ 9.560	€ 9.560
Maastricht				€ 1.364		€ 1.364
Sittard-Geleen				€ 17.813		€ 17.813
Overige	€ 103		€ 2.463		€ 6.882	€ 9.449
Totaal 2020	**€ 7.194**	**€ 3.977**	**€ 2.679**	**€ 20.126**	**€ 19.047**	**€ 53.022**
In procenten	**14%**	**7,5%**	**5%**	**38%**	**36%**	**100%**
Totaal 2019	**€ 27.297**	**€ 16.701**	**€ 67.532**	**€ 62.516**	**€ 5.681**	**€ 179.727**
In procenten	**15%**	**9,0%**	**38%**	**35%**	**3%**	**100%**

Voorziening kredieten vanaf 2005	2020	2019
Stand van de voorziening per 01-01	**68.207**	**92.030**
Vrijval/dotatie	8.599	22.599
Onttrekking	-45.553	-46.422
Stand van de voorziening per 31-12	**31.254**	**68.207**

De kredietportefeuille m.b.t. leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent in het algemeen een veel positiever verloop.

De verdeling van de categorieën afboekingen 2020 over de gemeenten is als volgt:

Gemeente	WSNP	Overlijden	ASR	VOW/geen verhaal	Deurwaarder kosten/rente/ geen verhaal	Totaal
Brunssum			€ 86			€ 86
Heerlen				€ 2.497		€ 2.497
Kerkrade		€ 3.969	€ 128	€ 4.575		€ 8.672
Maastricht		€ 2.430	€ 3.020	€ 12.342		€ 17.791
Roermond			€ 374	€ 7.147		€ 7.521
Sittard-Geleen	€ 3.464			€ 4.484		€ 7.948
Overige			€ 1.038			€ 1.038
Totaal 2020	**€ 3.464**	**€ 6.398**	**€ 4.646**	**€ 31.044**	**€ 0**	**€ 45.553**
In procenten	**8%**	**14%**	**10%**	**68%**	**0%**	**100%**
Totaal 2019	**€ 6.144**	**€ 2.592**	**€ 9.055**	**€ 28.139**	**€ 492**	**€ 46.422**
In procenten	**13%**	**6%**	**20%**	**60%**	**1%**	**100%**

Uitzettingen	**2020**	**2019**
	€ 1.401.937	**€ 2.268.468**

De uitzettingen bestaan uit:

	2020	2019
Vorderingen op openbare lichamen	657.609	1.487.878
Overige vorderingen	744.328	780.590
Totaal	**1.401.937**	**2.268.468**

Vorderingen op openbare lichamen		**2020**		**2019**
	€	**657.609**	**€**	**1.487.878**

Het vorderingensaldo per 31 december 2020 bestaat uit:

Omschrijving	**2020**	**2019**
Deelname GR gemeenten in voorziening kredietport.	206.344	456.933
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	130.495	59.928
Diensten GR-gemeenten	241.940	872.161
Diensten Niet-GR gemeenten	78.830	98.857
Totaal	**657.609**	**1.487.878**

De totale deelname van GR gemeenten in de voorziening kredietportefeuille bedraagt per 31 december 2020 € 206.344 en kan worden verdeeld over verstrekte kredieten van vóór 2005 € 129.536 en vanaf 2005 € 76.808.

Overige vorderingen		**2020**		**2019**
	€	**744.328**	**€**	**780.590**

Dit betreffen de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert in het kader van bewindvoering. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen (overige schulden).

Liquide middelen		**2020**		**2019**
	€	**9.376.763**	**€**	**9.329.914**

De liquide middelen per 31 december bestaan uit:

	2020	**2019**
Kasmiddelen	1.856	1.666
Bankrekeningen	9.374.907	9.328.248
Totaal	**9.376.763**	**9.329.914**

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Onder de liquide middelen zijn 2 bankrekeningen (inzake schuldhulpverlening en beschermingsbewind) bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) opgenomen waarop de gelden van klanten worden ontvangen. Deze bankrekeningen worden gebruikt ten behoeve van de betaling van de verschuldigde bedragen aan de crediteuren van klanten en aan klanten.
Met BNG is een kredietovereenkomst gesloten die voorziet in rentecompensatie van alle betaalrekeningen van KBL.
De kredietfaciliteit bij BNG bedraagt maximaal € 1 miljoen. Er zijn geen zekerheden afgegeven.

Overlopende activa		**2020**		**2019**
	€	**87.081**	**€**	**40.562**

De overlopende activa kunnen als volgt worden weergegeven:

		2020		2019
Nog te ontvangen voorschotbedragen ontstaan door voorfinanc. op uitkeringen met spec. bestedingsdoel	€	-	€	-
Overige nog te ontv. en vooruitbetaalde bedragen	€	87.081	€	40.562
Totaal	€	87.081	€	40.562

De specificaties zijn opgenomen in onderstaande tabel:

Omschrijving	2020	2019
Nog te ontvangen bedragen	19.447	19.398
Vooruitbetaalde bedragen	67.634	21.164
Totaal	**87.081**	**40.562**

Nog te ontvangen bedragen
De nog te ontvangen bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2020	2019
Nog te ontvangen rente	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen	19.447	19.398
Totaal	**19.447**	**19.398**

De overige nog te ontvangen bedragen betreft hoofdzakelijk de nog te vorderen BTW over het boekjaar 2020 ad € 8.000.

Vooruitbetaalde bedragen
De vooruitbetaalde bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2020	2019
Vooruitbetaalde huur	0	465
Vooruitbetaald onderhoud	49.987	8.338
Vooruitbetaalde verzekeringen	9.574	7.515
Overige vooruitbetaalde bedragen	8.073	4.846
Totaal	**67.634**	**21.164**

Eigen vermogen en resultaat		2020		2019
	€	0	€	0
Het eigen vermogen per 1 januari		-		-
Resultaat boekjaar vóór verliesverrekening		130.495-		59.928-
Bijdrage gemeenten in exploitatieresultaat		130.495		59.928
Het eigen vermogen per 31 december		-		-
Af te dragen aan GR-gemeenten		-		-
Eigen vermogen per saldo		-		-

Conform artikel 30 lid 4 wordt een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank, voor zover het niet van het eigen vermogen kan worden afgeschreven, door de gemeenten vergoed.
Door de bijdrage van de gemeenten in het exploitatieresultaat ad € 130.495 is het eigen vermogen per 31 december 2020 nihil.

Tijdens de bestuursvergadering van 19 januari 2012 is besloten dat het weerstands-vermogen is bepaald op 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening).
De berekening van het weerstandsvermogen ultimo 2020 blijkt uit onderstaande opstelling:

Weerstandsvermogen		
Lasten excl. mutatie voorziening	9.784.346	9.003.302
Weerstandsvermogen 6%	587.061	540.198
Eigen vermogen na winstbestemming	-	-
Af te dragen aan GR-gemeenten	0	0

Aangezien het eigen vermogen na winstbestemming per ultimo boekjaar nihil is, is er geen terugbetalingsverplichting op grond van artikel 30 lid 3 van de GR verschuldigd.

Over het boekjaar 2019 is het negatieve exploitatieresultaat (€ 59.928) bij de GR-gemeenten in rekening gebracht.

Voorzieningen		2020		2019
	€	54.000	€	-

De voorziening betreft:

Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's		2020		2019
	€	54.000	€	-

Met ingang van het boekjaar 2020 wordt, conform de richtlijnen van het BBV, een voorziening voor de WW-verplichting opgenomen in de jaarrekening. Het saldo ultimo 2020 betreft de dotatie aan de voorziening op basis van geschatte WW-uitkeringen inzake voormalige medewerkers wiens dienstverband vóór 31 december 2020 is beëindigd.

Het verloopoverzicht van de voorziening WW-verplichting is als volgt:

Boekwaarde 31-12-2019	0
Toevoeging	54.000
Vrijval	0
Aanwending	0
Boekwaarde 31-12-2020	**54.000**

Vaste schulden		**2020**		**2019**
	€	**615.611**	**€**	**617.290**

De vaste schulden betreffen:

Onderhandse leningen openbare lichamen		**2020**		**2019**
	€	**615.611**	**€**	**617.290**

Het verloopoverzicht is als volgt:

Saldo 31-12-2019	617.290
Vermeerderingen	0
Aflossingen	-1.679
Saldo 31-12-2020	**615.611**

De onderhandse leningen per 31 december betreffen "Achtergestelde leningen".
Diverse gemeenten hebben de achtergestelde leningen gestort, in overeenstemming met de bepaling bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling. Onderstaand volgt een overzicht met hierin gespecificeerd de saldi per gemeente:

Achtergestelde leningen deelnemers GR	**2020**	**2019**
Brunssum	59.674	59.674
Heerlen	121.890	121.890
Kerkrade	91.104	91.104
Landgraaf	60.430	60.430
Maastricht	154.720	154.720
Sittard-Geleen	127.793	127.793
Totaal	**615.611**	**615.611**

Achtergestelde leningen uittredende GO leden	**2020**	**2019**
Nuth	0	1.679
Totaal	**0**	**1.679**

Totaal achtergestelde leningen	**615.611**	**617.290**

Voor wat betreft de terugbetaling van deze achtergestelde leningen dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de door de uittredende GO-leden gestorte achtergestelde leningen en de door de deelnemers aan GR gestorte leningen.

<u>Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen deelnemers GR</u>
Wanneer de geaccumuleerde batige saldi, vermeerderd met de achtergestelde leningen van de deelnemers op enig moment de nagestreefde solvabiliteit (10%) overschrijden, dan wordt het meerdere deel pro rata in mindering gebracht op de achtergestelde leningen. Gelet op het exploitatieresultaat en de balansposities vindt over 2020 geen gedeeltelijke terugbetaling plaats van de achtergestelde leningen aan de deelnemers van de GR. De leningen zijn renteloos.

Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen uittredende GO-leden
De achtergestelde leningen uittredende GO-leden zijn ultimo 2020 geheel afgelopen.

Netto vlottende schulden	**2020**	**2019**
	€ 13.671.759	**€ 13.771.664**

De netto vlottende schulden bestaan uit:

	2020	**2019**
Overige schulden	11.531.307	11.379.236
Bank	2.140.452	2.392.428
Totaal	**13.671.759**	**13.771.664**

Overige schulden	**2020**	**2019**
	€ 11.531.307	**€ 11.379.236**

De overige schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

	2020	**2019**
Crediteuren klanten	9.369.426	9.324.819
Verplichtingen liquide middelen klanten	744.328	780.590
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.417.553	1.273.828
Totaal	**11.531.307**	**11.379.236**

Crediteuren klanten
Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze klanten die vanaf januari 2021 tot uitbetaling leiden. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van klanten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen klanten
Dit zijn de gelden van klanten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten
Het crediteurensaldo per 31 december 2020 laat een saldo zien van € 1.417.553. Het saldo wordt grotendeels bepaald door de nog te betalen salariskosten over december 2020 aan de gemeente Maastricht ad € 1.196.565. De gemeente Maastricht voert de salarisadministratie uit ten behoeve van KBL. De openstaande schulden zijn per medio februari 2021 afgelopen.

Bank	**2020**	**2019**
	€ 2.140.452	**€ 2.392.428**

Deze post betreft de bankrekening (negatieve) eigen middelen van KBL. Met de 2 bankrekeningen van de BNG t.b.v. klanten (zie liquide middelen) maken ze deel uit van hetzelfde rentecompensatiestelsel.

Overlopende passiva		**2020**		**2019**
	€	**135.391**	**€**	**79.437**

De overlopende passiva kunnen als volgt worden weergegeven:

	2020	**2019**
Verplichtingen welke in het lopend begrotingsjaar zijn opgebouwd en volgend begrotingsjaar worden betaald	**56.406**	**79.437**
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	**78.985**	**0**
Totaal	**135.391**	**79.437**

Verplichtingen
Hier zijn bijv. de nog te betalen kosten inzake de salarisverwerking, ICT en juridisch advies per ultimo boekjaar opgenomen.
Het restant van de overige schulden bestaat verder uit aangegane verplichtingen per 31 december 2020 waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen.

Vooruitontvangen bedragen
Het bedrag ultimo 2020 betrof de projecten Verduurzaming SHV Sittard-Geleen en Schulden afkoop jongeren Maastricht.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De jaarlijkse verplichting betreffende met derden aangegane huurverplichtingen onroerend goed bedraagt in totaal € 150.000. De looptijd van het huurcontract is 10 jaar, met een looptijd tot 30 juni 2025. Hierdoor is de totale contractwaarde voor de resterende periode € 675.000.
De overige verplichtingen betreffen voornamelijk onderhoudscontracten betreffende gebouwen ad € 66.000 (contractwaarde resterende periode € 297.000), automatisering ad € 300.000 (contractwaarde € 350.000), telefonie ad € 50.000 (contractwaarde € 125.000) en printers € 10.000 (contractwaarde € 29.000). Daarnaast is er nog een verplichting betreffende de postbezorging ad € 120.000 (contractwaarde € 120.000).
De looptijden van de contracten variëren van 3 tot 10 jaar.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

BATEN:

Algemeen
Door het Bestuur is besloten dat de in rekening gebrachte voorschotten niet behoeven te worden verrekend met de daadwerkelijke aantallen. De hier getoonde baten 2020 v.w.b. schuldhulpverlening, sociale kredietverstrekking en budgetbeheer betreffen de voorschotten. In het hoofdstuk COVID-19 virus worden de verschillen tussen voorschotten en realisatie toegelicht per GR-gemeente.

Schuldhulpverlening	**2020**	**2019**
	€ 5.499.249	**€ 4.970.174**

De verdeling per doelgroep is als volgt:

	2020	**2019**
GR-gemeenten	4.530.580	3.959.650
Niet-GR-gemeenten	661.894	640.620
Betaald door klanten	306.776	369.904
Schuldhulpverlening	**5.499.249**	**4.970.174**

De verdeling per soort dienstverlening is als volgt:

	2020	**2019**
Preventie, vroegsignalering en educatie	337.608	350.836
Instroom en diagnose	1.243.305	1.186.347
Schuldenaanpak	3.918.336	3.432.990
Schuldhulpverlening	**5.499.249**	**4.970.174**

Opbrengst projecten	**2020**	**2019**
	€ 68.598	**€ 85.882**

In de afgelopen jaren heeft KBL extra gelden ontvangen voor de uitvoering van projecten. De baten 2020 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Opbrengst	**Kosten**	**Saldo 2020**	**Overloop 2020**
Project Vindplaats Schulden Maastricht	87.504	54.921-	32.583	-
Project verduurzaming SHV Sittard-Geleen	80.000	8.000-	36.015	35.985
	€ 167.504	**€ 62.921-**	**€ 68.598**	**€ 35.985**

Kosten zijn de direct toewijsbare kosten, niet zijnde de kosten van eigen personeel.

Intakegesprekken kredietverlening	**2020**	**2019**
	€ 216.396	**€ 102.420**

De intake voor een sociaal krediet heeft tot doel te beoordelen of het mogelijk is om op een sociaal maatschappelijk verantwoorde wijze krediet te verstrekken aan inwoners van

de GR- en overige gemeenten in het werkgebied van KBL. De hogere opbrengst is het gevolg van het hoger aantal gefactureerde opbrengsten en aanpassing van het tarief.

Budgetbeheerrekening	**2020**	**2019**
	€ 1.409.181	**€ 1.327.706**

	2020	**2019**
GR-gemeenten	1.004.028	742.525
Niet-GR-gemeenten	116.972	100.735
Betaald door klanten	288.181	484.446
Budgetbeheerrekening	**1.409.181**	**1.327.706**

Bewindvoering	**2020**	**2019**
	€ 1.961.044	**€ 1.913.516**

	2020	**2019**
GR-gemeenten	1.465.468	1.466.301
Betaald door klanten	495.576	447.215
Beschermingsbewind	**1.961.044**	**1.913.516**

Het aantal zaken bewindvoering is in 2020 gedaald van 971 dossiers naar 956 dossiers. Daarnaast is dit geen statisch aantal. Er vindt instroom, doorstroom en uitstroom in plaats. Met name nieuwe bewindvoeringszaken zijn arbeidsintensief bij het opstarten ervan. Voor het bedrijfsonderdeel beschermingsbewind worden de tarieven jaarlijks wettelijk vastgesteld en is de extra bijdrage beperkt tot de compensatie voor het hogere uurtarief. Deze compensatie boven de normbedragen wordt bij de gemeenten in rekening gebracht.

Budgetbeheer maatwerk	**2020**	**2019**
	€ 230.167	**€ 205.469**

Het aantal dossiers Budgetbeheer Maatwerk is van 76 dossiers in 2019 gestegen naar 99 dossiers in 2020.

Overige bedrijfsopbrengsten	**2020**	**2019**
	€ 20.154	**€ 27.666**

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan voornamelijk uit nagekomen baten van deurwaarders inzake afgewikkelde dossiers. Daarnaast is hier de BTW teruggaaf over 2020 verantwoord ter grootte van € 8.000 en de administratieve afwikkeling van oude balansposten.

Rentemarge	**2020**	**2019**
	€ 249.062	**€ 310.542**

De rentemarge kan als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Rentebaten kredieten	249.358	310.859
Overige rentelasten minus -baten	297-	317-
Rentemarge	**249.062**	**310.542**

KBL voorziet in haar financieringsbehoefte door eventueel gebruik te maken van debet faciliteiten in rekening-courant. Dit is in 2020 en 2019 niet aan de orde geweest.
De daling van de rentemarge wordt voornamelijk veroorzaakt door de gemiddeld lagere rente van verstrekte kredieten. Verschillen in de rentebaten zijn bovendien ontstaan door correcties op de achterstandsrente bij afboekingen van leningen. De rentebaten betreffen de daadwerkelijk ontvangen rente van klanten en gefactureerde rente bij gemeenten. De kredietportefeuille is over 2020 per saldo ca. € 600.000 gestegen als gevolg van de inzet van meer saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening.

Bijdragen gemeenten in exploitatieresultaat		**2020**		**2019**
	€	**130.495**	**€**	**59.928**

De bijdrage van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat in 2020 is ca. € 71.000 hoger dan in 2019.

Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille		**2020**		**2019**
	€	**24.438-**	**€**	**78.673**

Het bestuur heeft in 2008 besloten om een voorziening te treffen voor de oninbaarheid van de uitstaande kredieten, die voor 2005 verstrekt zijn. Jaarlijks zal worden bepaald hoe hoog de stand van deze voorziening dient te zijn. Daar staat tegenover dat toekomstige afboekingen dan aan deze voorziening kunnen worden onttrokken, waardoor de druk op toekomstige resultaten zal afnemen.
De kredietportefeuille met betrekking tot de leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent een veel positiever verloop. De afboekingen op verstrekte leningen vanaf 1 januari 2005 zijn tot nu toe minimaal en ook de achterstanden zijn acceptabel. Desondanks is besloten om ook ten aanzien van deze kredietportefeuille een voorziening voor oninbaarheid op te nemen.

KBL kent in haar begroting en jaarrekening geen post onvoorzien, daardoor wordt hiervoor geen verloopoverzicht conform het BBV opgesteld.

LASTEN:

Salarissen		**2020**		**2019**
	€	**7.647.566**	**€**	**7.142.507**

De post salarissen bestaat uit:

	2020	**2019**
Brutolonen	5.916.169	5.599.705
Af: Ziekengeld	-25.967	-53.408
Sociale lasten	862.200	820.396
Pensioenpremies	895.165	775.813
Totaal salarissen	**7.647.566**	**7.142.507**

De brutolonen zijn in 2020, naast de hogere formatie, hoger als gevolg van functieherwaardering, de indexering conform CAO, de jaarlijkse anciënniteit en promoties naar de eindschaal, hogere premies sociale lasten en pensioenen.

KBL had in december 2020 118 fte (= 134 medewerkers) in dienst tegenover 117 fte (= 132 medewerkers) ultimo 2019.
Van het totale aantal medewerkers heeft 21 fte (= 24 medewerkers) ultimo december 2020 een tijdelijk contract.

De begroting 2020 is gebaseerd op een personeelsbestand van gemiddeld 114 fte. Het daadwerkelijk gemiddeld aantal fte is 117.
Per saldo zijn de salariskosten in 2020 ca. € 525.000 hoger dan de begroting. In de begroting was nog geen rekening gehouden met de consequenties van het actualiseren van de functiebeschrijvingen en de hogere indexatie conform CAO.

WW-uitkeringen		**2020**		**2019**
	€	**79.491**	**€**	**49.063**

De kosten WW-uitkeringen 2020 bestaan uit:

	2020	**2019**
Uitbetaalde WW-uitkeringen	25.491	49.063
Dotatie voorziening WW-verplichting	54.000	0
WW-uitkeringen	**79.491**	**49.063**

Als gevolg van het beëindigen van diverse tijdelijke contracten zijn WW-uitkeringen door het UWV doorbelast aan KBL. Op het gebied van werkloosheid is KBL eigenrisicodrager. De uitbetaalde uitkeringen zijn in 2020 ca. € 24.000 lager dan in 2019. Een aantal voormalige medewerkers heeft minder of korter aanspraak gemaakt op een uitkering. Dat komt onder andere ook omdat we nu werken met een re-integratiebureau dat begeleidt van werk naar werk.
Conform de richtlijnen van het BBV wordt er met ingang van 2020 een voorziening WW-verplichting opgenomen in de jaarrekening. Ultimo 2020 bedroeg de (mutatie) voorziening € 54.000.
In de begroting 2020 zijn de uit te betalen uitkeringen geraamd op € 31.000 en de realisatie is derhalve € 6.000 lager dan begroot. De (mutatie) voorziening was niet begroot.

Inhuur medewerkers	**2020**	**2019**
	€ 347.990	**€ 53.279**

De kosten van inhuur zijn in 2020 € 295.000 hoger dan in 2019 als gevolg van het tijdelijk inhuren van een manager, ICT- en facilitaire ondersteuning en medewerkers ten behoeve van projecten.
De kosten volgens de begroting waren € 55.000.

Overige personeelslasten	**2020**	**2019**
	€ 62.835	**€ 63.896**

De lasten in 2020 vertonen een lichte daling ten opzichte van 2019.
In de begroting 2020 zijn de overige personeelslasten geraamd op € 62.000.

Afschrijvingen	**2020**	**2019**
	€ 52.343	**€ 17.261**

Per saldo zijn de afschrijvingen t.o.v. 2019 gestegen met ca. € 35.000. De stijging is het gevolg van het feit dat in 2019 in totaliteit ca. € 171.000 aan uitgaven is geactiveerd i.v.m. migratie ICT/telefonie en inrichtingskosten kantoor. Voor een detailweergave van de afschrijvingslasten verwijzen wij naar de toelichting bij de materiële vaste activa.
In de begroting 2020 zijn de afschrijvingen geraamd op € 67.000.

Huisvestingslasten	**2020**	**2019**
	€ 247.297	**€ 242.007**

De huisvestingslasten 2020 bestaan uit:

	2020	**2019**
Huur	151.824	149.545
Service	52.108	51.783
Energie	14.008	14.008
Overige huisvestingslasten	29.357	26.671
Totaal huisvestingslasten	**247.297**	**242.007**

De huisvestingslasten laten een lichte stijging van ca. € 5.000 ten opzichte van 2019 zien.
In de begroting 2020 zijn de huisvestingslasten geraamd op € 251.000. De realisatie is derhalve € 4.000 lager dan de begroting.

Bureau/administratielasten	**2020**	**2019**
	€ 1.031.985	**€ 996.732**

De bureau/administratielasten 2020 bestaan uit:

	2020	2019
Inventaris en automatisering	601.026	584.105
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	36.306	57.623
Telefoon en porti	240.036	218.515
Lidmaatschappen en abonnementen	25.548	22.828
Overige bureau/administratielasten	129.069	113.662
Totaal bureau/administratielasten	**1.031.985**	**996.732**

De bureau- en administratielasten zijn in 2020 ca. € 35.000 hoger ten opzichte van 2019. De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie.

In de begroting 2020 zijn de bureau- en administratielasten geraamd op € 961.000. De realisatie is derhalve € 71.000 hoger dan begroot. Met name de hogere kosten van automatisering veroorzaken de verschillen tussen de realisatie en de begroting.

Beheerslasten	**2020**	**2019**
	€ 314.839	**€ 438.558**

De beheerslasten 2020 bestaan uit:

	2020	2019
Reis en verblijf	20.394	44.616
Studie	52.528	66.231
Accountantskosten	47.870	45.114
Administratieve dienstverlening	108.460	97.362
Advisering	40.298	151.852
Incasso	3.013	1.820
Overige beheerslasten	42.277	31.563
Totaal beheerslasten	**314.839**	**438.558**

De beheerslasten zijn in 2020 € 124.000 lager dan in 2019. Dit is met name het gevolg van lagere advieskosten, lagere kosten reis-, verblijf- en studiekosten. De lagere advieskosten betreffen met name het aanpassen van de werkprocessen en informatiemanagement in 2019.
De beheerslasten in 2020 zijn € 41.000 lager dan de begroting.

Mutatie voorziening	**2020**	**2019**
	€ 24.438-	**€ 78.673**

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen in 2020.

Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is bepaald dat organisaties per programma verantwoording dienen af te leggen over hun uitgaven in relatie tot de begroting. Aangezien KBL één programma uitvoert, beperkt deze verantwoording zich tot de totale exploitatielasten.
De werkelijke lasten in het boekjaar 2020 bedragen € 9.760.000. De lasten conform de begroting 2020 bedragen € 8.981.000. De begroting is hiermee overschreden met een bedrag van € 779.000.
De grootste verschillen worden onderstaand toegelicht:

- De personele lasten zijn € 867.000 hoger dan de primaire begroting.
  De overschrijding van de salariskosten (€ 525.000) wordt veroorzaakt door de licht hogere formatie en de hogere cao-indexatie en de financiële consequenties van het actualiseren van de functiebeschrijvingen.
  Verder zijn de WW-uitkeringen € 48.000 hoger als gevolg van de eerste dotatie aan de voorziening WW.
  De vervanging van langdurig zieken is in 2020 zo sober mogelijk opgelost. De kosten van externe inhuur zijn € 293.000 hoger dan de begroting. Dit betreft inhuur van een tijdelijke manager, facilitaire en ICT-ondersteuning en medewerkers t.b.v. projecten. De overige personeelslasten zijn iets hoger dan begroot.

- De afschrijvingslasten zijn € 15.000 lager dan de begroting.

- De huisvestingslasten zijn € 4.000 lager dan de begroting als gevolg van minder incidentele posten.

- De bureau- en administratielasten zijn € 71.000 hoger dan de begroting.
  Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten van automatisering.
  Er zijn meer kosten noodzakelijk gebleken in verband met software en hardware aanpassingen.

- De beheerslasten zijn € 41.000 lager dan de begroting.
  Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten van advisering.

- De mutatie voorziening m.b.t. de kredietportefeuille is € 99.000 lager dan begroot.
  Hier staat de Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille tegenover voor hetzelfde bedrag.

Begrotingsrechtmatigheid

KBL kent maar 1 programma (schuldhulpverlening). Onderstaand wordt het verschil tussen de vastgestelde begroting 2020 (4 juli 2019 vastgesteld) en de realisatie over 2020 weergegeven:

Begrotingsafwijking	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet mee voor oordeel	Conclusie
779.000	**779.000**	**akkoord**

Motivering van de conclusie:
De lasten volgens de realisatie over 2020 zijn per saldo € 779.000 hoger dan de begroting over 2020. De verschillen ontstaan in navolging van het door het Bestuur goedgekeurd, bestaand beleid en waren niet te voorzien in de maand van vaststelling.

Het Bestuur is tijdens de bestuursvergaderingen en op de afgesproken informatiemomenten via de voor- en najaarsmarap tijdig en correct op de hoogte gesteld van de verwachte kostenoverschrijding.
Het Algemeen Bestuur heeft in dit kader aangegeven dat de kostenoverschrijding derhalve niet behoeft te worden meegewogen bij de beoordeling van de jaarrekening 2020.

Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV (Notitie Overhead) is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

			2020		2019
Salarissen	Directe kosten	€	5.965.101	€	5.356.880
	Overhead	€	1.682.464	€	1.785.627
	Totaal	€	7.647.566	€	7.142.507
Overige personeelslasten	Directe kosten	€	320.444	€	87.881
	Overhead	€	90.382	€	29.294
	Totaal	€	410.825	€	117.175
WW-uitkeringen	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	79.491	€	49.063
	Totaal	€	79.491	€	49.063
Afschrijvingen	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	52.343	€	17.261
	Totaal	€	52.343	€	17.261
Huisvestingslasten	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	247.297	€	242.007
	Totaal	€	247.297	€	242.007
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€	215.123	€	188.247
	Overhead (deels)	€	50.461	€	53.095
	Totaal	€	265.584	€	241.343
	Overhead (geheel)	€	766.400	€	755.389
		€	1.031.985	€	996.732
Beheerslasten	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	314.839	€	438.558
	Totaal	€	314.839	€	438.558
Mutatie voorziening	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	24.438-	€	78.673
	Totaal	€	24.438-	€	78.673
Totale directe kosten		***€***	***6.500.668***	***€***	***5.633.009***
Totale overhead		***€***	***3.259.240***	***€***	***3.448.967***
Totale lasten		***€***	***9.759.908***	***€***	***9.081.975***

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten

	Realisatie 2020	waarvan: structureel	incidenteel
Baten:			
Schuldhulpverlening			
Preventie, vroegsignalering en educatie	337.608	337.608	
Instroom en diagnose	1.243.305	1.243.305	
Schuldenaanpak	3.918.336	3.918.336	
Subtotaal	5.499.249	5.499.249	
Preventieprojecten	68.598	68.598	
Sociale kredietverstrekking (intake)	216.396	216.396	
Inkomensbeheer en ondersteuning:			
Budgetbeheer	1.409.181	1.409.181	
Bewindvoering en BBR-maatwerk	2.191.211	2.191.211	
Subtotaal	3.600.392	3.600.392	
Overige bedrijfsopbrengsten	20.154	20.154	
Rentemarge			
Renteopbrengsten	249.358	249.358	
Rentekosten	297-	297-	
Rentemarge	249.062	249.062	
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	130.495	-	130.495
Deelname GR-gem. in voorz. Kredietport.	24.438-	24.438-	
Totaal baten	**9.759.908**	**9.629.413**	**130.495**
Lasten:			
Salarissen	7.647.566	7.647.566	
WW-uitkeringen	79.491	79.491	
Inhuur medewerkers	347.990	120.888	227.103
Overige personeelslasten	62.835	62.835	
Afschrijvingen	52.343	52.343	
Huisvestingslasten	247.297	247.297	
Bureau/administratielasten	1.031.985	1.010.950	21.035
Beheerslasten	314.839	304.360	10.479
Mutatie voorziening	24.438-	24.438-	
Totaal lasten	**9.759.908**	**9.501.291**	**258.617**
Saldo van baten en lasten	**0**	**128.122**	**128.122-**
Mutaties reserves	**0**	**128.122-**	**128.122**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**

Onderstaand volgt een beknopte toelichting op de incidentele lasten per kostensoort:

De kosten van externe inhuur betreffen een regiomanager en ICT-ondersteuning.
De bureau- en administratielasten betreffen lasten inzake ICT-ondersteuning.
De beheerslasten betreffen advieskosten in het kader van personele en fiscale aangelegenheden.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode	**2020**		**2019**	
	€		€	
Bedrijfsresultaat vóór verliesverrekening		-130.495		-59.928
Afschrijvingen (en overige waarde veranderingen)	52.343		17.261	
Mutatie voorziening WW-verplichting	54.000		-	
Veranderingen in werkkapitaal:				
Vorderingen op openbare lichamen	830.269		844.296	
Overige Vorderingen	36.262		127.393	
Overlopende activa	-46.518		7.191	
Overige Schulden	152.071		109.630	
Overlopende passiva	55.954		-16.784	
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	130.495		59.928	
		1.264.876		1.148.914
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.134.381		1.088.987
Financiële baten	-		-	
Financiële lasten	-		-	
		-		-
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.134.381		1.088.987
Investeringen in immateriële en materiële vaste activa	-106.307		-170.701	
Desinvesteringen materiële vaste activa	-		-	
Mutaties financiële vaste activa	-727.569		429.518	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-833.877		258.817
Aflossing van langlopende schulden	-		-	
Mutatie achtergestelde leningen	-1.679		-288	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.679		-288
Mutatie liquide middelen		**298.825**		**1.347.516**
Stand liquide middelen 1/1	6.937.486		5.589.970	
Stand liquide middelen 31/12	7.236.311		6.937.486	
Mutatie liquide middelen		**298.825**		**1.347.516**

Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de cliënten.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) beschrijft de publicatieplicht en toetsing aan de maximale bezoldigingsnorm van salarissen van topfunctionarissen. Hierna zijn van de topfunctionarissen (directeur, voormalig directeur en waarnemend directeur) van KBL weergegeven hoe de bezoldiging over 2020 zich verhoudt tot de maximum bezoldigingsnorm van de WNT ad € 201.000 op jaarbasis. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bedragen x € 1	**dhr. R.C.H. van den Tillaar**
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	107.698
Beloningen betaalbaar op termijn	19.230
Subtotaal	**126.928**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**201.000**
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging	**126.928**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2019	
Bedragen x € 1	**dhr. R.C.H. van den Tillaar**
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	104.611
Beloningen betaalbaar op termijn	18.034
Subtotaal	**122.645**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**194.000**
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging	**122.645**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

De inschaling is conform het functiehuis van KBL.
De bestuursleden van KBL worden op basis van de wet aangemerkt als topfunctionarissen. Zij ontvangen echter geen bezoldiging, ook niet in 2020. Onderstaand volgt een overzicht van de bestuursleden in 2020:

Naam topfunctionaris	**Functie**
Dhr. P. van Zutphen	Voorzitter bestuur
Mevr. K. Schmitz	Bestuurslid
Dhr. J. Janssen	Bestuurslid
Dhr. C. Wilbach	Bestuurslid
Dhr. H. Wiermans	Bestuurslid
Dhr. S. L'Espoir	Bestuurslid

Bijlage taakvelden

Taakvelden	Begroting			Startprognose			Realisatie			Verschil tussen startprognose en realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	-	46	(46)	-	46	(46)	-	48	(48)	-	2	(2)
0.4 Overhead	3.434	3.045	389	3.389	3.343	46	3.259	2.952	307	(130)	(391)	261
0.8 Incidentele baten/lasten	-	-	-	-	-	-	-	259	(259)	-	259	(259)
0.11 Resultaat exploitatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.71 Maatwerk dinstverlening	5.547	4.993	554	6.760	6.760	-	6.501	6.501	(0)	(259)	(259)	(0)

Ondertekening jaarrekening

De jaarrekening is door de directeur en het Dagelijks Bestuur opgemaakt te Geleen op 1 april 2021.

Dhr. R. van den Tillaar

Directeur

Dhr. P. van Zutphen

Voorzitter DB

Vaststelling van de jaarrekening

Geleen, 1 april 2021

De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld te Geleen op 1 april 2021.

Dhr. P. van Zutphen

Voorzitter AB

Overige gegevens

Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming

Als gevolg van artikel 30 van de statuten van de gemeenschappelijke regeling is het volgende bepaald ten aanzien van het exploitatieresultaat:

Artikel 1: Het batig saldo van de verlies- en winstrekening van de bank wordt ten gunste van het risicofonds geboekt

Artikel 2: Bedraagt het saldo van de rekening 'risicofonds' voor de in lid 1 bedoelde bijboeking meer dan een door het algemeen bestuur vast te stellen percentage van het uitstaand kapitaal, dan wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld geboekt op een afzonderlijke reserverekening

Artikel 3: Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5

Artikel 4: Een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank wordt, voor zover het niet van de in lid 2 bedoelde reserverekening kan worden afgeschreven door de gemeenten vergoed.

Artikel 5: Door de gemeenten wordt in de vergoeding in het vorige lid bedoeld, bijgedragen als volgt:

a. In de helft van het totaal te vergoeden bedrag naar verhouding van het bevolkingscijfer van elke gemeente tot het totale bevolkingscijfer van alle deelnemende gemeenten

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Aan: de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg te Geleen gecontroleerd.
Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2020.

- De balans per 31 december 2020.

- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2020. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.
Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 97.500, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 BADO en het controleprotocol vastgesteld met het besluit d.d. 2 juli 2020.
Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve of WNT-redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.
Wij zijn met algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 97.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.
Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook

verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.
Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.
Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.
Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties en het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

• Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

• Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

• Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

• Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht-Airport, 13 april 2021

Deloitte Accountants B.V. Was getekend: L.M.M.H. Banser RA RC EMFC

Bijlagen niet behorende bij de jaarrekening

Onderstaand overzicht is de specificatie van de voorschotten vs. de realisatie van de dienstverlening van de GR-gemeenten over 2020:

Voorschotten vs realisatie	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	**Totaal**
Preventie, vroegsignalering en educatie							
Voorschot	8.000	0	0	17.000	106.000	191.000	**322.000**
Realisatie	10.509	0	0	4.929	37.014	53.661	**106.113**
	-2.509	0	0	12.071	68.986	137.339	**215.887**
Instroom en diagnose							
Voorschot	24.000	117.000	235.000	33.000	480.000	234.000	**1.123.000**
Realisatie	15.345	131.244	193.068	26.040	351.633	291.081	**1.008.411**
	8.655	-14.244	41.932	6.960	128.367	-57.081	**114.589**
Schuldenaanpak							
Voorschot	104.000	527.000	704.000	154.000	947.000	634.000	**3.070.000**
Realisatie	81.840	486.111	400.179	125.085	940.881	581.715	**2.615.811**
	22.160	40.889	303.821	28.915	6.119	52.285	**454.189**
Sociale kredietverstrekking							
Voorschot	11.000	37.000	19.000	12.000	54.000	37.000	**170.000**
Realisatie	6.882	29.016	18.972	7.998	47.058	25.668	**135.594**
	4.118	7.984	28	4.002	6.942	11.332	**34.406**
Inkomensbeheer: BBR							
Voorschot	30.000	179.000	120.000	45.000	434.000	196.000	**1.004.000**
Realisatie	30.084	177.450	115.170	41.982	414.924	196.374	**975.984**
	-84	1.550	4.830	3.018	19.076	-374	**28.016**
Totaal voorschotten vs. realisatie							
Voorschot	177.000	860.000	1.078.000	261.000	2.021.000	1.292.000	**5.689.000**
Realisatie	144.660	823.821	727.389	206.034	1.791.510	1.148.499	**4.841.913**
	32.340	36.179	350.611	54.966	229.490	143.501	**847.087**

Meerjarenbegroting

2022-2024

Krediet bank Limburg

Meerjarenbegroting

2022-2024

Krediet bank Limburg

Inhoudsopgave

	Voorwoord	6
1	Inleiding	7
2	Uitgangspunten en ontwikkelingen	8
	Ontwikkelingen binnen KBL	8
	Trends en Wet- en Regelgeving	9
	Uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de begroting 2022	9
	Volume ontwikkeling 2022	11
3	Bedrijfsvoering	12
4	Dienstverlening	14
	Preventie, vroegsignalering & educatie	14
	Instroom & diagnose	16
	Sociale kredietverstrekking	18
	Inkomensbeheer en -ondersteuning	19
	Schuldenaanpak	21
	Nazorg	25
5	Meerjarenbegroting	26

6	Kerngegevens	27
7	Paragrafen	28
	Financieringsstructuur	28
	Verbonden partijen	28
	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
	Risicoparagraaf	29
	Financiering	32
8	Meerjarenbegroting 2022, 2023 en 2024	34
9	Toelichting op de meerjarenbegroting 2022, 2023 en 2024	36
	Baten	36
	Lasten	38
10	Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead	40
11	Overzicht structurele en incidentele baten en lasten	42
12	Balans per 31 december 2022, 2023 en 2024	46
13	Toelichting balans per 31 dec 2022, 2023 en 2024	48
	Activa	48
	Passiva	50
14	Geschatte dienstverlening GR-gemeenten KBL 2022-2024	52

Voorwoord

DOOR DE COVID-19-PANDEMIE EN DE EFFECTEN HIERVAN OP DE ECONOMIE EN DE FINANCIËLE BESTAANSZEKERHEID VAN HUISHOUDENS IS HET UITERST ONDUIDELIJK HOE HET JAAR 2022 ER UIT ZAL GAAN ZIEN. HET NIBUD EN DE NVVK VOORSPELLEN EEN BOEGGOLF VAN AANVRAGEN SCHULDHULPVERLENING. ALS HET GAAT OM DOELGROEPEN WORDEN ONDER ANDERE GENOEMD DE STUDENTEN MET WEGGEVALLEN BIJBANEN, DE KLEINE ZELFSTANDIGEN EN DE MENSEN DIE HUN BAAN KWIJT ZIJN GERAAKT OF GAAN KWIJTRAKEN. WE WAREN ALS KBL JUIST OP DE GOEDE WEG OM MEER MENSEN MET FINANCIËLE PROBLEMATIEKEN (EERDER) TE BEREIKEN.

Zelfs voor de Covid-19-pandemie bereikten we in Nederland onvoldoende mensen die risicovolle -of problematische schulden hebben. De laatste bekende cijfers zijn dat we een kleine 200.000 huishoudens bereikten van de 1,4 miljoen huishoudens met schuldenproblematiek. Als we dan kijken naar de inschattingen van Deloitte en Schuldenlab.nl over de impact van Covid-19, dan worden we daar niet veel vrolijker van. Door Covid-19 zullen eind 2021 tussen de 217.000 en 1.180.000 extra huishoudens gaan kampen met schuldenproblematiek. Wat de impact gaat zijn op onze dienstverlening in 2022 is nog ongewis maar dat we meer huishoudens gaan helpen lijkt ons evident. Daarbij is het wel van belang dat we mensen weer fysieke dienstverlening kunnen aanbieden. De Covid-19-pandemie heeft ons geleerd dat onze doelgroep minder goed benaderbaar en te motiveren is met digitale dienstverlening.

Gelukkig zijn er in Nederland ontwikkelingen op het gebied aan wet- en regelgeving die het makkelijker maakt huishoudens eerder te traceren met vroegsignalering. Ook moeten de gemeentes ondernemers met schuldenproblematiek gaan helpen en is het bieden van nazorg inmiddels ook een gemeentelijke verplichting. Dit in combinatie met een drietal nieuwe ontwikkelingen: schuldenknooppunt, collectief schuldregelen en het waarborgfonds maakt dat we alle zeilen bij moeten zetten om zoveel mogelijk huishoudens te behoeden voor schuldenproblematiek en de ongewenste effecten van de stress die daarmee gepaard gaat.

Dhr. P.M.A. van Zutphen
Voorzitter Kredietbank Limburg
Geleen, 1 april 2021

1. Inleiding

IN HET POST-COVID-19 TIJDPERK STAAT KBL VOOR VELE UITDAGINGEN. HET JAAR 2022 ZAL ZICH KENMERKEN DOOR STIJGENDE VOLUMES VAN MENSEN MET SCHULDENPROBLEMATIEK. WE VERWACHTEN VEEL JONGEREN, MENSEN DIE HUN WERK ZIJN KWIJTGERAAKT, ONDERNEMERS DIE GEEN OVERHEIDSSTEUN MEER KRIJGEN EN NOG VELE ANDEREN AAN TE TREFFEN IN AANVRAGEN OM HULP. DAARNAAST ZULLEN DE EFFECTEN VAN DE WIJZIGINGEN IN WET -EN REGELGEVING ZICH DOEN GELDEN. MET NAME VAN DE VERPLICHTING TOT VROEGSIGNALERING ZOU WELEENS TOT EEN STORTVLOED AAN AANVRAGEN KUNNEN LEIDEN ALS WE DE SIGNALEN OP DE GOEDE MANIER OPPAKKEN MET ELKAAR. WETENDE WAT STRESS DOOR SCHULDENPROBLEMATIEK BETEKENT VOOR HET GEDRAG VAN MENSEN ZULLEN WE DAT GOED MOETEN DOEN!

Gelukkig komen er instrumenten zoals het schuldenknooppunt en het collectief schuldregelen die leiden tot snelheid in het proces en tot een verlichting van de werkdruk. Maar dan moeten ze wel geïmplementeerd zijn en de kinderziektes eruit zijn gehaald. Dat vraagt aan de voorkant altijd een investering in tijd en geld om aan de achterkant uiteindelijk te kunnen renderen. Covid-19 blijkt nog veel onzekerheid opleveren. Doordat we scherp aan de wind zeilen m.b.t. formatie zullen we goed moeten kijken naar het tijdig werven van nieuwe medewerkers als een stortvloed aan schuldhulpvragen gaat ontstaan.

We vragen veel van onze professionals. Als ze dachten dat de beweging Anders Denken Anders Doen al niet genoeg was dan zullen ze ook nog aan de slag moeten met de mogelijke boeggolf van aanvragen, de implementatie van die landelijke instrumenten en het goed vorm en inhoud geven aan de uitvoering van de nieuwe wet- en regelgeving. Alles bij elkaar beslist geen sinecure. We zullen een en ander goed blijven volgen en telkens opnieuw (her) prioriteren als de omstandigheden daarom vragen. Niets is meer in beton gegoten en voor KBL geldt en gold, mensen met schuldenproblematiek komen op de eerste plaats! Door oplopende werkzaamheden en stress vergeet je al snel waarvoor je dingen doet. Ook in 2022 blijven wij, als KBL, oog houden voor medemenselijkheid en stress sensitieve dienstverlening. Niet omdat het zo leuk klinkt maar omdat het werkt!

We zullen als lerende organisatie ook in 2022 positief kritisch blijven kijken naar alles wat we doen en ons daarbij telkens de vraag blijven stellen wat het oplevert voor mensen die afhankelijk zijn van onze dienstverlening. Dat zullen we blijven doen met al onze gemeenten waar we voor werken maar ook met alle ketenpartners in die gemeenten. Daarbij zullen we blijven oproepen tot complementair werken om samen het verschil te maken voor mensen.

In 2022 zal KBL het verschil blijven maken voor mensen met schuldenproblematiek die onze hulp wellicht meer dan ooit nodig hebben.

2. Uitgangspunten en ontwikkelingen

ONTWIKKELINGEN BINNEN KBL

Kredietbank Limburg (KBL) werkt betrokken en professioneel aan betrouwbare dienstverlening voor onze klanten. Het bieden van uitzicht op financiële bestaanszekerheid fungeert als vliegwiel voor de andere leefgebieden en draagt bij aan de maatschappelijke en economische participatie van mensen.

"Anders Denken Anders Doen" heeft geresulteerd in een flinke transformatie voor KBL. De werkprocessen zijn helemaal doorlopen, eenvoudiger gemaakt maar vooral ook geüniformeerd. Dat was wel nodig omdat we overal anders werkten. Door Covid-19 zijn we overgegaan tot een herprioritering van onze ambities. Daarnaast zullen we opnieuw moeten kijken naar de invloed van de gewijzigde wet- en regelgeving op onze werkprocessen. We hadden deze voor een groot gedeelte geüniformeerd. Omdat KBL geen beleidsbepalende Gemeenschappelijke Regeling is, zijn we afhankelijk van de beleidskeuzes van alle gemeenten. Met het bestuur is wel afgesproken om eind 2021 te kijken hoe een en ander is ingevuld en/of we slagen kunnen maken om dat weer dichter bij elkaar te brengen in de uitvoering. Op deze manier hopen we dat er meer uniformiteit en daarmee efficiency komt in de uitvoering van KBL. Meer uniformiteit in de uitvoering helpt ons ook in het beter kunnen vergelijken van de resultaten.

We hopen in 2022 ook de slag te hebben gemaakt naar competentiegerichte functieprofielen en een ontwikkelende en lerende sturing daarop. Om zo samen met ons belangrijkste kapitaal, onze professionals aan te sluiten op wat er landelijk gaat gebeuren qua ontwikkeling van de beroepsgroep. Zowel de beroepsvereniging voor professionals in het sociale domein (SAM) als de Nederlandse verenging voor schuldhulpverlening en sociale kredietverstrekking (NVVK) maken op dit terrein vergaande vorderingen. Wij willen graag hierop aansluiten omdat het past bij de zichzelf respecterende en ontwikkelende organisatie die we willen zijn.

De basis is inmiddels steeds beter op orde. Sluitstuk is in 2022 wellicht de organisatiestructuur ons daarbij de vraag stellend of die nog steeds passend is. Dat is sowieso gezond om eens in de zoveel tijd te doen maar de afgelopen jaren zijn er zoveel zaken verandert door Anders Denken Anders Doen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe instrumentele hulpmiddelen enzovoorts. Dit hadden we voorzien voor 2021 maar door Covid-19 hebben we moeten herprioriteren. Hetgeen we voornemens zijn is overigens waarschijnlijk niet wat we allemaal gaan doen, daarvoor is de post-Covid-19 periode te onvoorspelbaar qua consequenties. We zullen blijven meanderen om uiteindelijk daar uit te komen waar we willen uitkomen. Belangrijkste is dat we telkens de mensen met schuldenproblematiek en onze hulp op de eerste plaats zetten.

In de 1e begrotingswijziging 2022 werken we gefaseerd toe naar kostprijsdekkende prijzen voor de diverse vormen van dienstverlening die wij verlenen aan uw burgers. De begroting 2023 die wij begin 2022 gaan aanbieden zal dan volledig daarop gebaseerd gaan zijn. Dat is een omslag die per saldo in geld bezien niet tot financiële bijstellingen op het niveau van KBL zal

leiden. Wat er wel gaat gebeuren is dat er tussen gemeenten financiële verschuivingen kunnen gaan plaatsvinden. Dit proces is vertraagd vanwege de Covid-19-pandemie. In 2021 hopen we een aantal interne slagen te maken die bijdragen aan een stuk de-bureaucratisering en daarmee aan de verhoging van de efficiency van de dienstverlening.

TRENDS EN WET- EN REGELGEVING

De problematiek die ontstaat door schulden komt steeds prominenter in beeld. Daarmee ook dat er goede schuldhulpverlening wordt geboden aan burgers. De media besteedt veelvuldig aandacht aan de oorzaken van schulden, de effecten van schuldenproblematiek op mensen, de schuldhulpverlening en aan de schuldenindustrie.

De gedragswetenschap heeft de denkpatronen die veroorzaakt worden door schaarste al zichtbaar gemaakt. In het boek "Schaarste" van Sendhil Mullainathan en Eldar Shafir wordt onderstaande duidelijk omschreven.

De relatief stabiele wereld van de schuldhulpverlening is in de afgelopen jaren mede door bovenstaande inzichten flink in beweging gekomen. In 2021 is een stortvloed aan wet- en regelgeving over ons uitgestort. Deze wijzigingen hebben tot doel om de burger met schuldproblematiek beter en sneller te helpen. Dat is ook echt van groot belang omdat de impact van schulden op de maatschappij, de economie en zelfs de gezondheid van mensen (en dus ook weer de kosten die dat genereert) immens groot is. We verwachten her en der wel een aantal bijstellingen in de wet- en regelgeving maar geen grote aanpassingen in 2022.

Wellicht wordt in 2022 de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen aangepast, we zullen dan samen met ons bestuur en dus onze gemeenten moeten bezien wat de consequenties hiervan zijn op de Gemeenschappelijke Regeling KBL en alle Gemeenteraden zullen hierover besluiten gaan nemen.

Armoede is en blijft een hardnekkig probleem in Nederland en in Zuid Limburg in het bijzonder. Diverse onderzoeken en statistieken laten dat beeld telkens weer zien. De armoede is het afgelopen jaar stabiel gebleven, alleen blijkt wel dat mensen langer in een armoedige situatie blijven zitten. Zo dreigen er gezonde en minder gezonde wijken te ontstaan. Voor de Provincie Limburg was dat aanleiding om te starten met het programma Positieve Gezondheid en het programma Kansrijke Start Zuid-Limburg. Veel elementen van Anders Denken Anders Doen van KBL passen daar goed in.

UITGANGSPUNTEN DIE TEN GRONDSLAG LIGGEN AAN DE BEGROTING 2022

Voor de begroting van 2022 en de volgende jaren hebben we een aantal uitgangspunten geformuleerd. Het betreft de volgende uitgangspunten:

Kostendekkendheid van onze diensten

Onze dienstverlening wordt gefaseerd op kostendekkende manier aangeboden. We beginnen hiermee met de 1e begrotingswijziging 2022 en de begroting 2023 zal uitgaan van kostendekkende tarieven. Dat betekent dat sommige vormen van dienstverlening minder gaan kosten en andere weer

wat meer. Onder aan de streep zal dat voor KBL niet resulteren in financiële bijstellingen. Maar afhankelijk van diversiteit van de afname per gemeente kan dat resulteren in herverdeling van de kosten.

Jaarlijkse prijsindexering
We hanteren jaarlijks de CBS Consumenten Prijs Index (CPI) (t-2) in de maand oktober. In deze dus de CPI van oktober 2020 voor de begroting 2022 zijnde 1,2 %.

Personeelslasten
We hanteren ook hier de CPI t-2 in afwachting van CAO afspraken.

Dienstverlening GR-gemeenten stijgt
We stellen de omzet voor 2022 gelijk aan de eerder verwachting 2021. De verwachting 2021 plussen we op met 14% zijnde de ondergrens uit het rapport van Deloitte van Schuldenlab.nl met daarin hun prognose op de schuldhulpverlening als gevolg van de Covid-19-pandemie. De uitzondering op de deze stijging is inkomensbeheer- en ondersteuning. We verwachten dat deze zich stabiliseert. Op basis van de laatste cijfers verwachten we hier versnelde uitstroom en een afzwakking van de instroom. Nazorg wordt voor het eerst in de begroting als structurele dienstverlening opgenomen.

Omzet Niet-GR gemeenten stijgt licht de komende jaren.
In 2022 verwachten we dat de hoeveelheid dienstverlening die we leveren aan de niet-GR gemeenten ook gaat toenemen als gevolg van de Covid-19-pandemie.

Organisatieontwikkeling, informatiemanagement en –veiligheid en vervanging vragen extra inspanning
Continu vraagt dit onze aandacht en gezien alle ontwikkelingen op deze terreinen gaan we uit van uitbreidingen. Hieronder vallen onder andere ook het schuldenknooppunt en het collectief schuldregelen.

VOLUME ONTWIKKELING 2022

De uitgangspunten zijn op volgende wijze vertaald in volume ontwikkeling.

	VOLUME ONTWIKKELING 2022		
Peiljaar 2018	**2022 = 2021**	**Corona Impact minimaal**	**Volume ontwikkeling**
Preventie, vroegsignalering en educatie	110%	1,14	125%
Preventieprojecten	110%	1,14	125%
Instroom & Diagnose	139%	1,14	158%
Sociale Kredietverstrekking*	100%	1,14	114%
Inkomensbeheer & -ondersteuning			
Budgetbeheer (BBR)	100%	1,14	114%
Bewindvoering en BBR-Maatwerk*	100%	1,14	114%
Schuldenaanpak	139%	1,14	158%
Nazorg	0%	1,14	14%
Rentebaten	88%	1,14	100%

* Op basis van feitelijke aantallen

SCHULDHULPVERLENING ANNO 2022

Voor 2022 hadden we conform meerjarenbegroting ten opzichte van 2019 een groei voorzien in schuldhulpverlening. In het eerste kwartaal van 2020 (+25%) zagen we deze ook terug. Door de coronacrisis blijkt, in tegenstelling tot een landelijke daling, de omzet in 2020 op het niveau van 2019 te stabiliseren. De coronacrisis buiten beschouwing latend zou het groeiperspectief hiermee een jaar opschuiven. Dat wil zeggen dat de verwachtingen voor 2021 gelijk te stellen zijn aan de eerdere verwachtingen voor 2020 en dus de verwachtingen 2022 gelijk aan de eerdere verwachtingen voor 2021.

IMPACT VAN DE CORONACRISIS

Uit het onderzoek van SchuldenlabNL in samenwerking met Deloitte aangaande de impact van de coronacrisis op schuldenproblematiek wordt in het gunstigste geval 14% stijging van huishoudens met (problematische) schulden. In het ongunstigste geval prognotiseren ze een stijging van 79%. Hierbij is geen rekening gehouden met een tweede (of zelfs derde) coronagolf. KBL zal in ieder geval rekening dienen te houden met de minimale stijging van 14%. Het advies aan de GR-gemeenten is om daarnaast in de risicoparagraaf rekening te houden met het meest ongunstige scenario.

3. Bedrijfsvoering

ICT
Onze afdeling ICT (functioneel beheer) staat voor de forse uitdaging om binnen een dynamische omgeving invulling te geven aan onze organisatieambities. Omdat gebleken is dat de afdeling kwetsbaar is, is een actieplan ontwikkeld waarbij een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd wordt naar onze ICT organisatie, voorzien wordt in een professionaliseringslag door procesbeschrijving en -optimalisatie en het beter equiperen van de afdeling door middel van ICT tooling. Tevens leggen we de relatie met onze leveranciers kritisch onder de loep. We bouwen voort op de inzichten die uit dit actieplan voortvloeien. Conform investeringsplan worden in 2022 voorbereidingen getroffen om onze ICT omgeving opnieuw aan te besteden.

INFORMATIEMANAGEMENT EN -VEILIGHEID
Ook de wereld van de informatiemanagement en -veiligheid blijkt alles behalve stoffig te zijn. We beoordelen de impact van de diverse wetswijzigingen op onze organisatie zoals de Archiefwet, Wet Digitale Overheid, Wet open Overheid, Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer en dragen zorg voor de verdere implementatie hiervan. We bouwen verder aan ons kwaliteitssysteem informatiebeheer en de ingeslagen kwaliteitsverbetering binnen DIV. Speciale aandacht gaat uit naar informatiebeveiliging.

INNOVATIE
Schuldhulpverlening krijgt steeds meer nieuwe onder andere digitale vormen. Inmiddels zijn het saneringskrediet, schuldenknooppunt en collectief schuldregelen geïntroduceerd. Maar worden ook tools zoals de buddy app ontwikkeld. Als organisatie willen we qua medewerkers evenals techniek aan kunnen sluiten bij deze ontwikkelingen. We nemen daartoe actief deel aan landelijke samenwerkingsverbanden. We bouwen voort op de ingeslagen weg tot uniformeren en optimaliseren van onze werkprocessen en de rollen die hieruit voortvloeien binnen onze organisatie. Hierbij kijken we specifiek naar de consequenties van nieuwe wetgeving binnen schuldhulpverlening.

COMPETENTIEMANAGEMENT
Om onze klanten zo goed mogelijk de hulp te verlenen die ze nodig hebben, dienen onze medewerkers in hun kracht te kunnen staan. Dit doen we

door competentiegericht te sturen en het actualiseren van ons functiehuis op basis van schuldhulpverlener 2.0 en bijbehorende competenties. We realiseren ons dat onder andere technologische en arbeidsmarktontwikkelingen in de toekomst andere vereisten stellen aan medewerker en management. Het vergt een interactief traject om competentiemanagement in de organisatie te kunnen introduceren.

PR & COMMUNICATIE

Afgelopen jaren is PR & Communicatie veelal ondergesneeuwd. Om onze klanten zo goed mogelijk te bereiken is het noodzakelijk een inhaalslag te maken. Onze huisstijl past niet meer in de huidige tijdgeest en werkt eerder belemmerend dan dat deze bijdraagt aan laagdrempelig bereik van onze doelgroep. Ook naar onze opdrachtgevers toe ambiëren we een bij de tijds en professionele uitstraling. We bouwen voort op het ontwikkeld dashboard evenals onze bestuurs-rapportages. Onze website is nodig aan vervanging toe. Klanten informeren we beter op beeldende wijze via infographics en animaties.

GEBOUWBEHEER EN FACILITERING

Gedurende de detacheringsperiode basisbaan vanuit Werkvoorheerlen heeft de aangestelde handyman zijn meerwaarde bewezen. Mede nu ons pand door de gemeente Sittard-Geleen als niet-strategisch vastgoed is verkocht aan een investeringsmaatschappij kunnen we niet meer van zelfsprekend terugvallen op het servicepakket van de gemeente en is er des te meer reden om deze functie structureel op te nemen in ons functiehuis.

VAN OUTPUT NAAR OUTCOME

Op basis van de inzichtelijke outputgegevens wordt ons dashboard doorontwikkeld met prestatie indicatoren. Indien een landelijke ontwikkeld model voor outcomesturing van meerwaarde blijkt, bekijken we graag met onze GR-gemeenten en ketenpartners of hier gezamenlijk invulling aan gegeven kan worden.

4. Dienstverlening

PREVENTIE, VROEGSIGNALERING & EDUCATIE

PREVENTIE, VROEGSIGNALERING & EDUCATIE Voorkomen is beter dan genezen		
Preventie	**Vroegsignalering**	**Educatie**
Week van het geld Financiële weerbaarheidslessen Stadsspellen Themabijeenkomsten	Werkgevers- dienstverlening Samenwerking overheidsinstanties	Training

Schulden leiden tot persoonlijke problemen en maatschappelijke kosten. Preventie, vroegsignalering en educatie zijn daarom niet alleen belangrijk voor de betrokkenen, maar ook voor alle partijen die in aanraking komen met betalingsachterstanden. Allerlei partijen, denk aan: scholen, werkgevers, uitkeringsinstanties, woningcorporaties, nutsbedrijven, huisartsen, de Rechtbanken, de overheid, wijkteams, etc. kunnen een belangrijke ondersteunende rol hebben in het bijdragen om personen/gezinnen met financiële problematiek op weg te helpen naar een schuldenvrij bestaan.

PREVENTIE

Financiële opvoeding kan niet vroeg genoeg beginnen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die al op jonge leeftijd bewust leren omgaan met geld, later minder vaak te maken hebben met financiële problemen. Ter preventie is het belangrijk om jongeren financiële vaardigheden bij te brengen. Jongeren bewust maken van hun financiële houding en, indien nodig, hier aan werken. Bewustwording en gedragsverandering is niet van de één op de andere dag gerealiseerd, maar onbewuste processen zijn wel zeer bepalend voor ons handelen.

Naast geldlessen in de "week van het geld" verzorgen wij stadsspellen of thema bijeenkomsten aan diverse onderwijsinstellingen voor de hele regio waar we werkzaam zijn. We hopen dat we samen met de scholen tot een structurele aanpak kunnen komen om voorlichting aan kinderen en jongeren te verzorgen. Voorlichtingen die nu ook via Webinars worden aangeboden zijn met name voor de jongeren belangrijk als we weten dat veel jongeren snel en hard geraakt worden door Covid-19 als ze hun bijverdiensten verliezen.

VROEGSIGNALERING

Het doel van vroegsignalering is dat we niet willen dat mensen met schuldenproblematiek zo'n 4 à 5 jaar wachten met het vragen om hulp. Schulden zijn dan al vaak opgelopen tot gemiddeld € 43.000. Niet iedereen weet de weg naar hulp even gemakkelijk te vinden en als we die al gevonden hebben dan zijn er best wel wat barrières te slechten blijkt uit een onderzoek van de Nationale Ombudsman naar de toegang tot de schuldhulpverlening.

Convenanten met woningcorporaties, energieleveranciers en zorgverleners zijn al geruime tijd gemeengoed binnen de schuldhulpverlening ook bij KBL. Vanaf 2018 hebben we ook uitvoering gegeven aan een aantal pilots met gemeenten, werkgevers, SVB, het UWV en WSP Parkstad. De resultaten van die convenanten en pilots hebben bijgedragen aan de wijzigingen in de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening met ingang van 1 januari 2021 zijn opgenomen. In de vroegsignalering zien we nu structurele, uniforme vormen van samenwerking met signaalpartners om snel mensen met financiële problemen perspectief te kunnen geven middels een outreachende werkwijze.

In de nieuwe Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (2021) is opgenomen dat Vroegsignalering een wettelijke verplichting is. De Vroegsignalering ziet erop toe dat organisaties op het gebied van wonen, energie, zorg en water verplicht zijn om een betalingsachterstand direct te melden bij de gemeente waar de klant woont. Doordat al deze partijen signalen over betalingsachterstanden op 1 centraal punt doorgeven, kan er gericht actie worden ondernomen om deze klant te benaderen en te helpen. Door er in een eerder stadium bij te zijn, is de verwachting straks met lichtere vormen van interventie mensen te ondersteunen. In de eerste jaren verwachten we dat die groep met problematische schulden bereikt wordt, die nu nog niet in beeld zijn bij de schuldhulpverlening.

Binnen gemeenten wordt de vroegsignalering steeds meer vorm gegeven, waarbij KBL in diverse gemeenten in meer of mindere mate is betrokken. Zo zijn we afgelopen jaren al nauw betrokken bij het opzetten van Os Hoes, een laagdrempelige ontmoetingsplek voor mensen die armoede ervaren in Brunssum. Maar ook in Maastricht gaven we vorig jaar al uitvoering aan het actief opzoeken van mensen die betalingsachterstanden en/of schulden hebben. In 2021 zullen we deze activiteiten nog verder ontplooien en zo wordt bijvoorbeeld in Kerkrade de pilot "Vroeg er op af" gestart, waarbij de gemeente, KBL en partners uit het maatschappelijke veld de vroegsignalering nader vormgeven. Ook in Sittard-Geleen gaan we uitvoering geven aan de vroegsignalering samen met maatschappelijk werk en diverse vrijwilligersorganisaties. Onder de regie van de gemeente Heerlen wordt vroegsignalering in samenwerking met o.a. KBL in 2021 nader ingevuld.

EDUCATIE

We geloven in een wereld waarin iedereen kan meedoen, thuis en op het werk. We willen dat elke (jong) volwassene die wat ondersteuning kan gebruiken een zetje geven om hun financiële vaardigheden te ontwikkelen. Om zijn of haar zelfvertrouwen te verhogen, financieel redzamer te worden en zich beter thuis te laten voelen in het omgaan met geld.

Daarom bieden we de trainingen aan zoals Rondkomen met Inkomen waar mensen oefenen en kennis aangereikt krijgen. We bieden Budget coaching aan maar begeleiden mensen ook naar taallessen, digitale vaardigheidstrainingen als uit onze Mesis-screening en taalmeter blijkt dat mensen ondersteuning nodig hebben.

INSTROOM & DIAGNOSE

INSTROOM & DIAGNOSE Ken je klant en zijn hulpvraag		
Instroom	**Vraagverheldering**	**Plan van Aanpak**
Nabijheid & laagdrempelige toegang Crisisinterventie	Screening Vraagverhelderingsgesprek	Diagnose

Goede hulpverlening begint bij het snel en goed inzichtelijk krijgen wat iemand nodig heeft en hoe iemand het beste geholpen kan worden. Crisissen in de vorm van ontruimingen of afsluitingen vragen om snelle acties ter voorkoming van erger. Schuldhulpverlening vraagt om een goede voorbereiding en een door klant en professional gezamenlijk gedragen plan van aanpak.

Bij de aanmelding van een burger wordt meteen beoordeeld of er sprake is van een crisissituatie die om een snelle interventie van ons vraagt. Een crisissituatie en de stress die mensen daarin ervaren wil je als eerste oplossen. Als de crisis bezworen is of als er geen sprake is van een crisis is het belangrijk dat klanten de gelegenheid krijgen om hun verhaal te doen, hun zorgen en belangen te kunnen delen.

"Snel een passend plan van aanpak - Focus op nu"

Bij KBL werken we al meerdere jaren met een plan van aanpak. Vanaf 1 januari 2021 geldt dit ook voor elke schuldhulpverlenende instantie en moet het plan van aanpak onderdeel uitmaken van de toelatingsbeschikking bij schuldhulpverlening. Daarmee vergroot je de kans op een succesvolle oplossing voor de schulden van je klant.

Schulden zorgen voor langdurige stress. Dit zorgt ervoor dat de klant "bij de dag gaat leven". De grote afstand tussen de huidige situatie en de gewenste situatie op lange termijn, wordt immers te groot om te overzien. Om goed aan te sluiten bij de klant, hou je in het plan van aanpak dus de focus op nu. Dat betekent dat je als schuldhulpverlener bij het maken van een eerste plan van aanpak ook niet alle gegevens van je klant nodig hebt om te beoordelen hoe een uiteindelijk schuldsaneringstraject in de toekomst ingericht zou moeten worden. Het persoonlijk verhaal, de financiële situatie en de informatie die een klant ons vertrekt middels het gevalideerde screeningsinstrument Mesis geeft ons op een snelle en uniforme wijze voldoende inzicht in de vaardigheden en leerbaarheid, motivatie, zelfregie, overtuigingen en financieel gedrag van onze nieuwe klant.

Samen bespreken we het plan van aanpak en kijken we of het de klant gaat lukken om de benodigde acties uit te voeren. Lukt dat niet? Kijk dan samen wat er wel mogelijk is om de benodigde acties te realiseren, zoals een doorverwijzing naar aanvullende

hulpverlening. Je hoeft in het plan van aanpak nog niet uitgebreid toe te lichten hoe je in de toekomst mogelijk schulden gaat regelen. Dat is tenslotte pas iets voor later. Wel kan je alvast kort aangeven wat de mogelijkheden voor later zijn, om zo een stip op de horizon te houden voor de toekomst. Zodra de stabilisatie succesvol is afgerond, breid je het eerdere plan van aanpak uit met de uitwerking van de volgende stap.

De wet stelt als eis aan het plan van aanpak dat de beslagvrije voet in acht moet worden genomen (art. 4a lid 5 Wgs). Daarnaast moet je als schuldhulpverlener inzicht geven in het aantal weken tussen het eerste gesprek waarin de hulpvraag wordt vastgesteld en het bereiken van het resultaat (doorlooptijd; art. 4 lid 3 Wgs). Dit gaan we opnemen in het plan van aanpak. Hierin geven we niet alleen aan wat we gaan doen, maar ook hoe lang dit gaat duren. We spreken ook af wanneer en hoe de nazorg plaatsvindt. Door regelmatig samen met de klant te evalueren, houd je hem/haar betrokken bij het traject, kan je nog bijsturen en eventuele extra hulp inschakelen wanneer nodig.

SOCIALE KREDIETVERSTREKKING

SOCIALE KREDIETVERSTREKKING
Sociaal krediet

Naast de bij schuldregeling genoemde saneringskredieten verstrekt KBL ook kredieten voor consumptieve doeleinden. De doelgroep waaraan deze consumptieve kredieten verstrekt mogen worden is beperkt door de Wet Fido. In beginsel mag een kredietbank alleen maar consumptieve kredieten verstrekken aan mensen met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Mocht het inkomen hoger zijn, maar iemand wordt niet geholpen door een commerciële bank, dan behoort deze ook tot de doelgroep van sociale kredietverstrekking van een kredietbank.

Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat sociale kredietverstrekking heel iets anders is dan de saneringskredieten bij een schuldregeling.

Sociale kredietverstrekking door KBL gebeurt zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winstoogmerk. Het is bedoeld om tegemoet te komen aan een gezonde kredietbehoefte in de samenleving. Een verantwoord krediet bevordert de financiële participatie van burgers, lost tijdelijke financiële knelpunten op en heeft een preventieve werking. Wij zien erop toe dat het krediet, inclusief de rente, door de klant binnen een redelijke termijn kan worden afgelost. Hierbij letten we erop dat een klant niet overgekrediteerd raakt. Een sociaal krediet kent in principe een looptijd van maximaal 60 maanden.

Zoveel als mogelijk vindt een persoonlijk gesprek plaats met de klant die een consumptief krediet aanvraagt. Naast de meerwaarde van het persoonlijke contact draagt dit bij om in die gevallen waar een krediet niet de oplossing is direct een passend alternatief te bespreken met de klant.

INKOMENSBEHEER EN -ONDERSTEUNING

INKOMENSBEHEER EN -ONDERSTEUNING			
Budgetcoaching	**Budgetbeheer**	**Budgetbeheer Maatwerk**	**Beschermingsbewind**

Naast het oplossen van schulden of een financieel vraagstuk blijkt dat een deel van de hulpvragers ook of juist behoefte heeft aan een vorm van inkomensbeheer en -ondersteuning. Zij blijken zelf tijdelijk (en soms zelfs structureel) niet in staat hun eigen financiële huishouding naar behoren te voeren. Daar waar dit wordt vastgesteld zet KBL één van de onderstaande vormen van inkomensbeheer dan wel -ondersteuning in.

BUDGETCOACHING

Indien de hulpvrager wel nog in staat blijkt om zelf zorg te dragen voor correcte betaling van de vaste lasten, maar niet voldoende kennis en kunde heeft voor het zelfstandig oplossen van specifieke financiële vraagstukken wordt door KBL budgetcoaching ingezet. Het kan bijvoorbeeld gaan om veranderende persoonlijke of financiële omstandigheden als gevolg van een echtscheiding, verlies van werk of overlijden van een partner.

In deze situaties zal een budgetconsulent samen met de klant een coachingsplan opstellen waarin zij samen het einddoel en de weg daar naartoe vastleggen. Gedurende de budgetcoaching worden de vorderingen van de klant bijgehouden op het vlak van kennis, kunde, houding en waar mogelijk gedragsverandering. Zodra het einddoel is bereikt, wordt de budgetcoaching beëindigd en wordt nazorg aangeboden.

BUDGETBEHEER

In voorkomende gevallen volstaat een coachingstraject niet zonder eveneens het beheer van inkomen tijdelijk van de klant over te nemen. In die gevallen wordt budgetbeheer opgestart. Hiermee wordt bereikt dat de meest belangrijke vaste lasten worden betaald en er geen verdere verslechtering van de financiële positie optreedt.

Door de inzet van budgetbeheer ontstaat rust in de financiële situatie van de klant waardoor deze eerder/makkelijker openstaat voor de budgetcoaching en deze op zijn beurt weer een grotere kans van slagen bereikt. Het komt ook voor dat uitsluitend inkomensbeheer wordt opgestart voor hulpvragers bij wie geen andere financiële vraagstukken spelen. In deze gevallen zorgt het inkomensbeheer voor stabiliteit en overzicht voor de klant.

Tot slot wordt budgetbeheer eveneens ingezet als flankerende dienst bij een traject voor schuldhulpverlening. Hiermee wordt voorkomen dat er (opnieuw) achterstanden ontstaat in de huishoudelijke vaste lasten.

BUDGETBEHEER MAATWERK

Budgetbeheer Maatwerk (BBR Maatwerk) is activerende financiële ondersteuning als alternatief voor beschermingsbewind. Budgetbeheer Maatwerk wordt inmiddels sinds enkele jaren aangeboden door KBL. Door middel van een objectieve screening

aan de voorkant enerzijds en adequate begeleiding naar zelfredzaamheid bij het inkomensbeheer anderzijds wordt bereikt dat burgers minder vaak de zware maatregel van bewind krijgen opgelegd door de rechtbank of op den duur zonder deze maatregel weer regie over de eigen financiën krijgen. Alle budgetconsulenten zijn KIWA-gecertificeerde budgetcoaches waarmee de kans op succesvolle afronding van de trajecten geoptimaliseerd wordt. Een gevolg hiervan is dat de gemeente, die doorgaans bijzondere bijstand verstrekt voor de kosten, beter regie over haar budget verkrijgt en op de langere termijn kosten bespaart: BBR Maatwerk kent een gemiddelde doorlooptijd van 12 tot 18 maanden, een beschermingsbewindmaatregel wordt in de meeste gevallen voor onbepaalde tijd uitgesproken en duurt in de meeste gevallen zeker 5 jaar. Daarnaast wordt BBR Maatwerk ingezet om klanten, bij wie de grondslag voor beschermingsbewind na verloop van tijd wegvalt, stapsgewijs te begeleiden naar (volledige) financiële zelfstandigheid. De klanten worden met warme hand overgedragen en stromen uit het beschermingsbewind uit in een tempo dat bij hen past.

BESCHERMINGSBEWIND

Indien hulpvragers naar verwachting echter voor lange tijd of zelfs de rest van hun leven niet in staat blijken om hun financiën zelfstandig te beheren en ook coaching of inkomensbeheer geen soelaas meer bieden dan wordt voor deze groep mensen beschermingsbewind aangevraagd bij de rechtbank. Voorwaarde hiervoor is de aanwezigheid van een grondslag om beschermingsbewind uit te spreken: langdurige medische beperkingen en/of de aanwezigheid van zwaarwegende schuldenproblematiek.

Nadat de rechter heeft bepaald dat de KBL op zal treden als beschermingsbewindvoerder, verschuift de (financiële) verantwoordelijkheid vrijwel volledig van de klant naar de bewindvoerder. deze zal zorgdragen voor alle financieel-administratieve taken die nodig zijn om de financiële situatie van de klant te stabiliseren en waar mogelijk te verbeteren.

SCHULDENBEWIND

In veel gevallen is sprake van een zogenaamd schuldenbewind: de klant wordt onder bewind geplaats vanwege het hebben van problematische schulden of verkwisting. Indien er naast de schulden geen sprake is van structurele medische beperkingen zal dit bewind na het oplossen van de schulden weer worden opgeheven en kan de klant onder begeleiding van de KBL terugvallen op een lichtere vorm van inkomensbeheer en wellicht op termijn volledige financiële zelfstandigheid.

SCHULDENAANPAK

SCHULDENAANPAK		
Informatie & Advies	**Duurzame Financiële Dienstverlening**	**Schulden Oplossen** Saneringskrediet Schuldbemiddeling Betalingsregeling Herfinanciering WSNP

Indien uit de Instroom & Diagnose-fase (vraagverheldering, screening en het plan van aanpak) blijkt dat de klant hulp nodig heeft bij het aanpakken van zijn schulden, dan beschikken we hiervoor over een aantal instrumenten. KBL beperkt haar dienstverlening niet tot alleen maar het helpen van mensen met problematische schulden. We zijn er trots op dat daar waar mensen hulp nodig hebben bij het in de grip krijgen van niet-problematische schulden er ook passende dienstverlening kan worden aangeboden. Dat geldt ook voor mensen die niet kunnen of willen voldoen aan de spelregels voor een schuldregeling of de aard van het schuldenpakket een schuldregeling niet toestaan.

De drie hoofdpijlers van de dienstverlening binnen schuldenaanpak zijn:

INFORMATIE & ADVIES

Het doel van deze vorm van dienstverlening is het geven van Informatie en Advies over het zelfstandig bereiken van duurzaam financieel evenwicht zonder gebruik te maken van de producten Stabilisatie, Betalingsregeling, Herfinanciering, Schuldregeling, Budgetbeheer, Budgetcoaching of Duurzame Financiële Dienstverlening. Door het geven van informatie en advies kan ook een beroep op andere vormen van financiële dienstverlening worden voorkomen. Informatie en Advies beoogt informatie voor de klant te ontsluiten waardoor inzicht wordt geboden in financiële keuzes en de klant in staat wordt gesteld de eigen financiën zelfstandig te regelen.

DUURZAME FINANCIËLE DIENSTVERLENING

Het doel van Duurzame Financiële Dienstverlening (DFD) is het in evenwicht brengen en houden van inkomsten en uitgaven van de schuldenaar, waarbij is vastgesteld dat het bestaande schuldprobleem door (de persoonlijke) omstandigheden nog niet duurzaam opgelost kan worden. DFD is er op gericht om de maatschappelijke positie van de schuldenaar niet te laten verslechteren. De schuldhulpverlener draagt hieraan bij door voor een financiële basis te zorgen. De schuldhulpverlener kan daarbij onderdeel uitmaken van een hulpverleningsketen.

DFD kan ingezet worden om die schuldenaren te helpen, van wie de financiële problemen (nog) niet opgelost kunnen worden middels de producten Betalingsregeling, Herfinanciering, Saneringskrediet of Schuldbemiddeling. Dit kan het geval zijn bij schuldenaren met schulden die niet regelbaar zijn

vanwege in of bij de persoon gelegen omstandigheden. De dienstverlening binnen DFD onderscheidt zich van de dienstverlening binnen Stabilisatie omdat stabilisatie wel expliciet leidt tot één van de producten Herfinanciering, Betalingsregeling, Saneringskrediet of Schuldbemiddeling en heeft daardoor dus een ander doel dan DFD.

Tevens kunnen de producten Budgetcoaching, Budgetbeheer, Flankerende hulp en Beschermingsbewind worden ingezet als ondersteuning van de DFD. Afhankelijk van de situatie kan een schuldenaar alsnog instromen naar één van de vormen van Schulden Oplossen.

SCHULDEN OPLOSSEN

Het doel van Schulden Oplossen is te komen tot een beheersbare financiële situatie, een oplossing tussen klant en schuldeiser over de schuldenlast, of, als een oplossing niet mogelijk is binnen de minnelijke schuldhulpverlening, de klant te ondersteunen bij het verzoek om toegelaten te worden tot de wettelijke schuldsanering (WSNP). KBL beperkt haar dienstverlening voor het oplossen van schulden niet tot klanten met een problematische schuldensituatie, maar helpt ook klanten die alleen met ondersteuning van een professionaal tot een duurzame oplossing komen voor hun schuldensituatie ook als deze niet problematisch wordt geacht.

Binnen de dienstverlening Schulden Oplossen kent KBL een aantal verschillende mogelijkheden:

- 100% herfinanciering (niet-problematische schulden)
- Betalingsregeling(en) (niet-problematische schulden)
- Schuldregeling (problematische schulden):
  - o Saneringskrediet
  - o Schuldbemiddeling
- Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (Wsnp)

Herfinanciering

Uitgangspunt bij het oplossen van schulden is dat zoveel als mogelijk wordt gezocht naar manieren om schulden voor 100% terug te betalen. Eén van de manieren om dat te doen is een 100% Herfinanciering via KBL. In dat geval verstrekt KBL een consumptief krediet (persoonlijke lening) om alle schulden voor 100% in 1 keer te voldoen. Binnen deze dienstverlening hoeft er niet onderhandeld te worden met schuldeisers (er wordt immers 100% ineens voldaan), maar zullen wel de openstaande saldi opgevraagd moeten worden zodat de juiste bedragen worden overgemaakt. De hoogte en looptijd van dit krediet dienen te passen bij de mogelijkheden van de klant. Deze manier van schulden oplossen heeft als voordeel dat de klant nog maar te maken heeft met 1 schuldeiser, namelijk KBL, en het een lichte vorm van interventie betreft.

Betalingsregeling

Ook bij deze vorm van schulden oplossen worden schuldeisers voor 100% voldaan. Over het algemeen betreft het hier klanten met meerdere schuldeisers die allen in een eerder stadium hun eigen wensen of eisen aan de klant hebben gesteld ten aanzien van hoogte of doorlooptijd van de regeling. KBL ondersteunt de klant door namens hem de regeling uit te voeren waarbij getoetst is of de maandelijkse termijn past bij de financiële mogelijkheden van de klant.

Schuldregeling

Als blijkt dat de schulden van de klant problematisch zijn, kan er tegen afkoop (finale kwijting) onderhandeld worden met de schuldeisers en spreken we van een Schuldregeling. KBL kent twee vormen van schuldregelen, namelijk het Saneringskrediet en de Schuldbemiddeling.

Saneringskrediet

Met de inzet van een saneringskrediet

worden problematische schulden van de klant in 1 x afgekocht bij de schuldeisers. Op basis van de berekende aflossingscapaciteit wordt de kredietthoogte berekend. Met de inzet van dit krediet wordt schuldeisers een voorstel tegen kwijting gedaan. Bij akkoord van alle schuldeisers wordt dit bedrag meteen aan hen uitbetaald. Met de inzet van een saneringskrediet is de klant in één keer van al zijn schuldeisers af en heeft hij nog maar één schuldeiser over en dat is KBL. Dit neemt direct heel veel stress weg. Daarnaast merkt de klant het meteen als hij meer inkomsten weet te verwerven. Over het terugbetalen van het krediet zijn immers afspraken gemaakt met KBL. Voor de schuldeiser is een saneringskrediet prettig omdat hij direct de boeken kan sluiten en niet drie jaar moet wachten op deelbetalingen. Snel duidelijkheid en een eenmalige uitbetaling heeft voor menig schuldeiser de voorkeur boven drie jaar wachten op misschien een paar euro meer. Ook de gemeente en de schuldhulpverlener ervaren voordelen bij een schuldsanering. Het bespaart namelijk enorme administratieve lasten die gemoeid zijn met het verwerken van mutaties gedurende de drie jaar van een schuldbemiddeling. Gezien de vele voordelen voor alle partijen heeft het de voorkeur van KBL om schulden via een saneringskrediet te regelen. Er kunnen echter situaties zijn waarbij voor een schuldbemiddeling wordt gekozen.

Schuldbemiddeling

Anders dan bij een saneringskrediet draagt de klant hier maandelijks zijn spaarcapaciteit af boven het berekende vrij te laten bedrag. Bij een saneringskrediet wordt dit vrij te laten bedrag eenmalig berekend en resulteert die berekening in de aflossingscapaciteit per maand op basis waarvan een krediet wordt verstrekt. De berekening voor de aflossingscapaciteit is gelijk, alleen wordt bij een schuldbemiddeling gewerkt met maandelijks sparen boven het vrij te laten bedrag. Dat betekent dan ook dat schuldeisers een prognose wordt aangeboden en er geen zekerheid is over het uit te betalen bedrag. De looptijd van een schuldbemiddeling is gelijk aan de aflossingstermijn van een saneringskrediet, namelijk 36 maanden. Bij een schuldbemiddeling wordt 1 x per jaar het reeds gespaarde bedrag voor schuldeisers aan hen uitbetaald. De laatste uitbetaling aan schuldeisers vindt dan ook na 36 maanden plaats.

Een schuldbemiddeling kan door schuldeisers zinvol worden geacht als er concreet zicht is op een substantiële inkomensverbetering in de komende drie jaar. In de praktijk blijkt die inkomensverbetering echter flink te worden overschat (M. Schut 2019).

Zowel bij het saneringskrediet als de schuldbemiddeling schelden schuldeisers een deel van hun vordering kwijt. Tegenover die kwijtschelding staan dan ook verplichtingen van de klant. Het is belangrijk om tijdens de Instroom & Diagnose fase te beoordelen of een klant al toe is aan een schuldregeling of dat er belemmeringen zijn waardoor eerst andere dienstverlening dient te worden ingezet. Ook in de aard van de schulden kunnen belemmeringen liggen waardoor een schuldregeling nog niet aan de orde kan zijn. Een goede diagnose tijdens de I&D-fase voorkomt dat onnodig diensten worden ingezet of klanten tegen teleurstellingen aanlopen. Mocht een schuldregeling niet tot stand komen omdat schuldeisers het voorstel tegen finale kwijting verwerpen, dan mag een klant een beroep doen op de wettelijke schuldsanering (Wsnp).

Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP)

Mocht een minnelijk voorstel om schulden te regelen door 1 of meerdere schuldeisers worden afgewezen dan kan aan de Rechtbank worden gevraagd deze weigerachtige schuldei-

ser(s) via een minnelijk dwangakkoord te verplichten alsnog in te stemmen met dit aanbod. In de gevallen waar dit niet mogelijk is, kan een verzoek worden ingediend voor toelating tot de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Dit is een traject buiten KBL om waar vanuit de Wet alle schulden gesaneerd worden.
In deze trajecten krijgt de klant een bewindvoerder WSNP toegewezen. Deze ziet erop toe dat de klant al zijn verplichtingen die in de WSNP gelden ook daadwerkelijk nakomt. Omdat een dergelijk zitting bij de Rechtbank stress voor de klant met zich meebrengt, hanteren we als uitgangspunt dat een medewerker van KBL mee gaat naar deze zitting. Zowel de klanten als de Rechtbank zijn positief over deze extra dienstverlening. Mensen voelen toch dat extra steuntje in de rug en vragen van de Rechtbank over het verloop van het minnelijk traject kunnen direct tijdens de zitting worden beantwoord. Dat neemt de spanning en onzekerheid voor mensen voor een groot deel weg en leidt sneller tot duidelijkheid over het al dan niet toelaten tot de WSNP.

We merken graag op dat een aanvraag Wsnp niet geïnterpreteerd dient te worden als een mislukt minnelijk traject. Voordat een Wsnp kan worden aangevraagd dient te worden aangetoond dat er alles aan is gedaan om buiten de Rechtbank om tot een akkoord te komen met de schuldeisers. Ook in situaties waarin er veel onzekerheid is over het totaalbeeld van de schuldeisers kan de Wsnp wel eens een duurzamere oplossing bieden. Bij de Wsnp geldt dat alle schulden die (te goeder trouw) ontstaan zijn tot aan de dag van de zitting in de regeling vallen. In een minnelijk traject worden die schuldeisers benaderd die bekend zijn. Uiteraard worden daarvoor alle beschikbare bronnen geraadpleegd, maar kan door bijvoorbeeld een dakloos bestaan dat overzicht wel eens ontbreken.

NAZORG

KBL 2.0 Anders Denken Anders Doen staat ook voor nazorg. Voor de gemeente Sittard-Geleen voeren we al het programma Verduurzaming Schuldhulpverlening uit. De doelstelling is dat we ook investeren in de klant en terugval of recidive voorkomen d.m.v. het leveren van nazorg. De achtergrond van onze klanten varieert.

We bieden klanten die niet kunnen terugvallen op een minnelijke regeling een visuele en interactieve voorlichting over WSNP. Hierbij maken ze kennis met de Rechtbank en men gaat in gesprek met medewerkers van KBL en WSNP-bewindvoerders. We bereiden de klant daarmee goed voor op het WSNP traject door stress te reduceren, door te oefenen, de kans op toelating door de Rechtbank te vergroten en uitval later in het proces te voorkomen.

Voorlichting
Klanten geven aan dat ze de voorlichting positief ervaren en dat ze veel hebben gehad aan de informatie en de duidelijke communicatie. We bieden met de bijeenkomsten een platform om anoniem ervaringen te delen in een veilige setting. De WSNP-bewindvoerders sluiten bij toerbeurt aan bij de presentatie om hun rol nader te kunnen toelichten. Soms kies je juist een persoonlijk gesprek omdat de situatie waarin de klant verkeert daarom vraagt. WSNP-bewindvoerders ervaren dat het traject soepeler loopt.

Aanwezigheid zitting
We sluiten aan bij de zitting als de rechter de WSNP aanvraag behandelt. We krijgen positieve feedback van onze klanten over onze aanwezigheid bij de WSNP zittingen. We zien dat de klant dan minder stress ervaart. Ook de rechter waardeert onze aanwezigheid. We kunnen antwoord geven op vragen over de schuldenlast en kunnen bijzonderheden toelichten m.b.t. het minnelijke traject en klanten daadwerkelijk bijstaan tijdens de zitting, hiermee maken we net het verschil. Als de WSNP niet door de rechter wordt toegekend zoeken we een passend alternatief. Het doet je goed als een klant na de zitting tegen je zegt: "Hartelijk dank. Vooral ook voor het menselijke en niet alleen het zakelijke. Daar waren we hard aan toe." Loslaten is het anders vasthouden!

Gedurende WSNP looptijd
Ook tijdens de 3 jarige WSNP en de MSNP periode blijven we contact houden met de klant. De klant houdt zelf de regie. We zien dat deze periode van 3 jaar voor de klant een periode is van pieken en dalen. Op de helft van het WSNP traject ontstaat meestal een kritisch moment. Op het moment dat het dreigt mis te gaan kunnen we inspringen op de behoefte van de klant. Zo proberen we iedereen binnen boord te houden.

Sociaal netwerk
In het project Verduurzaming Schuldhulpverlening wordt ook in 2022 ingezet op het actief betrekken van het sociale netwerk van klanten. Klanten hebben baat bij persoonlijke ondersteuning bij voorkeur uit hun eigen netwerk en waar die ondersteuning niet voorhanden is in hun eigen netwerk, werken we met vrijwilligers.

Op basis van bovenstaande ervaringen zal nazorg samen met de gemeenten als reguliere dienstverlening verder vorm worden gegeven.

5. Meerjarenbegroting

DE FOCUS VAN DEZE MEERJARENBEGROTING LIGT VOORAL OP 2022. GEZIEN DE COVID-19 PANDEMIE, DE FINANCIËLE CRISIS ALS GEVOLG HIERVAN EN VERANDERENDE WETGEVING IS HET VOORSPELLEN VOOR MEERDERE JAREN NAUWELIJKS MOGELIJK. DE ONTWIKKELINGEN IN 2023 EN 2024 ZIJN VOORAL GEBASEERD OP INDEXATIES.

MET HET BESTUUR IS AFGESPROKEN DAT ER MET INGANG VAN 2019 GEEN DIENSTVERLENINGS-OVEREENKOMSTEN VOOR DE GR-GEMEENTEN WORDEN AFGESLOTEN. OP BASIS VAN HET VERLEDEN, TRENDS EN AMBITIES VAN DE GR-GEMEENTEN MAKEN WE INSCHATTINGEN OVER DE IN TE ZETTEN DIENSTVERLENING.

6. Kerngegevens

Preventie, vroegsignalering en educatie (uren)	**4.000**
Instroom en diagnose (aantal)	**2.400**
Sociale kredietverstrekking	
Aantal intakes	1.250
Persoonlijke leningen	€ 3.650.000
Doorlopende kredieten	€ 50.000
Totaal kredietportefeuille (saldo per 1 januari 2022)	**€ 3.700.000**
Inkomensbeheer en ondersteuning:	
Budgetbeheer Basis (aantal pakketten)	200
Budgetbeheer Plus (aantal pakketten)	20
Budgetbeheer Totaal (aantal pakketten)	1.860
Beschermingsbewind (aantal klanten)	1.115
Budgetbeheer Maatwerk (aantal klanten)	150
Schuldenaanpak (aantal)	**2.100**
Aantal medewerkers (fte)	**133**

7. Paragrafen

FINANCIERINGSSTRUCTUUR

Tijdens de bestuursvergadering van juli 2019 is besloten de financieringsstructuur van KBL vooralsnog niet te wijzigen. In de eerste helft van 2021 zal worden onderzocht in hoeverre kostendekkende tarieven kunnen worden toegepast en in hoeverre de verdeelsleutel van een exploitatieoverschot of -tekort wordt aangepast. Besluitvorming hieromtrent zal naar verwachting medio 2021 plaatsvinden.
De dienstverleningsovereenkomsten worden voor de GR-gemeenten al vanaf 2019 niet meer opgesteld. Voor de niet-GR deelnemers blijven deze overeenkomsten wel behouden.

VERBONDEN PARTIJEN

"De Droomfabriek" is een uniek samenwerkingsverband tussen KBL, MIK Kinderopvang, Trajekt en Bureau Jeugdzorg Limburg. Het verband is ontstaan uit een vraag van het Elisabeth Strouven Fonds te Maastricht. Zij waren op zoek naar partners die voor hun een project zouden kunnen realiseren voor de doelgroep alleenstaande moeders die weinig toekomstperspectief hebben. Met bovenstaande vier partijen is een samenwerkingsverband aangegaan in de vorm van een coöperatie. Het betreft een project van drie jaar lang voor 2 keer 10 alleenstaande moeders. Het project dient kosten neutraal te verlopen. Als KBL zorgen wij in dit project vooral voor het wegnemen van stress door schulden. Hiervoor stelt de coöperatie (via de subsidiegelden van Elisabeth Strouven) een werkkapitaal ter beschikking van € 100.000. De dienstverlening die wij inzetten op de moeders loopt via de dienstverleningsovereenkomsten die zijn afgesloten met de gemeenten.

De coöperatie Droomfabriek U.A. is op 4 december 2017 opgericht. De coöperatie Droomfabriek heeft in haar statuten vastgelegd hoe de aansprakelijkheid verdeeld is bij haar bestaan en bij de ontbinding van de coöperatie. Bij de vorm uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.) zijn de leden niet aansprakelijk voor het tekort. Het betreft hier ook een strak afgebakend traject dat gebaseerd is op de subsidie van het Elisabeth Strouven Fonds.

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken.
De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.

Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen

vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:
"Indien er voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5."

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode.

Ten behoeve van de begroting 2022 is door KBL een risico inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan worden in onderstaande risicoparagraaf beschreven waarnaar wij verwijzen.
Deze risico inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad € 390.000. Het weerstandsvermogen dat gelijk is aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten in de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012, resulteert voor 2022 in een bedrag van € 706.000.

RISICOPARAGRAAF
De begroting 2022 inclusief de meerjarenbegroting 2023 en 2024 is gebaseerd op een reeks van uitgangspunten en verwachtingen. Deze uitgangspunten en verwachtingen zijn bij de diverse baten- en lastencomponenten van de begroting beschreven. Als al deze uitgangspunten en verwachtingen in 2022 100% daadwerkelijk zo blijken te zijn zal de realisatie per saldo aansluiten bij de begrote resultaten.

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico inventarisatie van KBL weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties indien de realisatie in 2022 afwijkt van de gehanteerde uitgangspunten.
Hierbij moet worden opgemerkt dat het zeer onwaarschijnlijk is dat alle beschreven risicoscenario's zich daadwerkelijk tegelijk zullen voordoen.

1. Diensttijdtoelage
Er is geen rekening gehouden met de mogelijke toepassing van de diensttijdtoelage in 2021. Hierover loopt inmiddels een bezwaarprocedure en de uitkomst daarvan wordt wellicht duidelijk in de loop van 2021.

2. Stratech
De releases van het primaire systeem Stratech leveren inmiddels verbeteringen op.
Het risico wordt beperkt door regulier overleg en strakke afspraken met de leverancier te maken over plannen van aanpak die in een goed werkend en ondersteunend systeem moeten gaan resulteren. Het maximale risico is geschat op € 200.000 en dat zou betekenen dat in het geval we ontevreden zijn, we (deels) afscheid nemen van Stratech en opnieuw moeten aanbesteden.

3. Verkoop kantoorpand KBL
In het eerste kwartaal 2021 wordt het huidige kantoorpand door de gemeente Sittard-Geleen verkocht aan een commercieel vastgoedbedrijf. Er wordt momenteel onderzocht welke financiële consequenties voor de KBL hieraan mogelijk verbonden zullen zijn.

4. AVG
Door de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) op 25 mei 2018 worden er hogere eisen gesteld aan de beveiliging van persoonsgegevens. Het risico op datalekken is aanzienlijk en kan worden bestraft met hoge boetes.

Het risico wordt door KBL beperkt door informatiemanagement en cybersecurity te optimaliseren. Hiervoor zijn medewerkers aangetrokken om de beveiliging te waarborgen en

datalekken (inbraak, diefstal, verlies) te voorkomen.

5. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot wachtgelduitkeringen
Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend eventueel niet verlengen kan leiden tot wachtgelduitkeringen. KBL betaalt deze uitkeringen zelf omdat ze eigen risicodrager is.

KBL beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast. Ook zetten we een re-integratiebedrijf in om van werk naar werk te begeleiden.

6. Aanslag vennootschapsbelasting
Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op de KBL is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met de fiscalisten van Deloitte en drie andere kredietbanken in Nederland zijn de gevolgen voor KBL inzichtelijk gemaakt. De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting is in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst. Uitgangspunt van de stellingname is dat alle activiteiten van KBL niet zullen leiden tot Vpb-plicht. De Belastingdienst heeft in een brief d.d. 28 februari 2017 geantwoord dat er in 2016 geen belastingplicht voor de vennootschapsbelasting is ontstaan. Jaarlijks zal dit worden beoordeeld.

7. Renterisico's
De onrust op de financiële markten kan resulteren in een rentestijging. De kans dat de huidige historisch lage rentepercentages zullen gaan stijgen is groot. Het risico is beperkt omdat er geen geldleningen van de BNG meer open staan. Het risico bestaat dan wel nog voor het saldo van de rekening-courant.

8. Inklinken van de kredietportefeuille
De kredietportefeuille werd jaren gestaag kleiner, wat resulteerde in lagere renteopbrengsten. Met name door het verstrekken van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening is de kredietportefeuille in 2020 weer gaan stijgen.
Medio 2019 is door het bestuur van KBL besloten meer saneringskredieten in te laten zetten als instrument van schuldhulpverlening.

9. Aansprakelijkheidsrisico's
De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergeven van de hierboven beschreven risico's:

RISICO		MAXIMAAL FIN. GEVOLGEN	KANS	PERC.	FINANCIEEL RISICO
1	Diensttijdtoelage	250.000	Hoog	75%	188.000
2	Stratech	200.000	Laag	25%	50.000
3	Verkoop kantoorpand KBL	100.000	Middel	50%	50.000
4	AVG	100.000	Middel	50%	50.000
5	Flexibele schil	50.000	Middel	50%	25.000
6	Aanslag vennootschapsbelasting	50.000	Laag	25%	13.000
7	Renterisico's	15.000	Hoog	75%	11.000
8	Inklinken van de kred.portefeuille	10.000	Laag	25%	3.000
9	Aansprakelijkheidsrisico's	-			-
Totaal		**775.000**			**390.000**

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 390.000 bedraagt.

FINANCIERING

In 2007 heeft KBL een treasurystatuut opgesteld. Dit statuut gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.

Het renteprotocol is een regelmatig terugkerend agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt maandelijks de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-) lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.

De financiering bestaat vanaf begin 2019 uitsluitend uit de rekening-courantkrediet faciliteit met een maximum van € 1.000.000, hetgeen beduidend lager is dan hetgeen met de provinciale toezichthouder is afgesproken voor wat betreft de hoogte van de kasgeldlimiet. KBL heeft voor 2021 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie zal gedurende 2022 geen uitzettingen (anders dan die op grond van haar maatschappelijke taak) doen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet voor het jaar 2022 is op basis van de begroting berekend op € 873.000 (8,2% van het lastentotaal). Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 is bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2019 tot en met 2022. Deze ontheffing is nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 2.500.000.
Per 1 januari 2019 is de rekening-courantfaciliteit overigens teruggebracht naar maximaal € 1.000.000.

Financiële kengetallen

Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor KBL. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619).

KENGETALLEN	2022	2023	2024
Netto schuldquote	2%	2%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	34%	35%	36%
Solvabiliteitsratio	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.
De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV Besluit begroting en verantwoording).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin KBL in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen.

De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van KBL.

EMU-saldo
Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

	Balansstand 31-12-2022	Mutaties 2022	Balansstand 31-12-2023	Mutaties 2023	Balansstand 31-12-2024	Mutaties 2024
		76.000-		1.000		14.000-
Kredieten	3.800.000	200.000	4.000.000	200.000	4.200.000	200.000
Uitzettingen	1.700.000	500.000	1.400.000	-300.000	1.400.000	0
Overlopende activa	100.000	0	100.000	0	100.000	0
Liquide middelen	5.500.000	-2.000.000	4.800.000	-700.000	4.500.000	-300.000
Voorziening	100.000	0	100.000	0	100.000	0
Vaste schulden	616.000	0	616.000	0	616.000	0
Netto vlottende schulden	10.618.000	-1.124.000	9.817.000	-801.000	9.731.000	-86.000
Overlopende passiva	100.000	-100.000	100.000	0	100.000	0

8. Meerjarenbegroting 2022, 2023 en 2024

	2022	2023	2024
Preventie, vroegsignalering en educatie	375.000	386.000	398.000
Preventieprojecten	50.000	50.000	50.000
subtotaal	425.000	436.000	448.000
Instroom en Diagnose	1.715.000	1.766.000	1.819.000
Sociale kredietverstrekking (intakegesprekken)	251.000	259.000	267.000
Inkomensbeheer & -ondersteuning			
Budgetbeheer (BBR)	1.520.000	1.566.000	1.613.000
Bewindvoering	2.374.000	2.445.000	2.518.000
BBR-Maatwerk	509.000	524.000	540.000
subtotaal	4.403.000	4.535.000	4.671.000
Schuldenaanpak	4.685.000	4.826.000	4.971.000
Nazorg	0	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	30.000	30.000	30.000
Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille	75.000	75.000	75.000
Rentemarge			
Renteopbrengsten	266.000	280.000	294.000
Rentelasten	-1.000	-1.000	-1.000
rentemarge	265.000	279.000	293.000
Totale baten	**11.849.000**	**12.206.000**	**12.574.000**

	2022	2023	2024
Salarissen	9.403.000	9.685.000	9.975.000
Wachtgelduitkeringen	75.000	76.000	77.000
Inhuur medewerkers	253.000	265.000	280.000
Overige personeelslasten	70.000	71.000	72.000
Afschrijvingen	94.000	134.000	127.000
Huisvestingslasten	255.000	258.000	261.000
Bureau- en administratielasten	1.140.000	1.144.000	1.161.000
Beheerslasten	403.000	408.000	414.000
Mutatie voorziening	75.000	75.000	75.000
Onvoorzien	81.000	90.000	132.000
Totale lasten	**11.849.000**	**12.206.000**	**12.574.000**
Exploitatieresultaat	**0**	**0**	**0**

9. Toelichting op de meerjarenbegroting 2022, 2023 en 2024

BATEN

ALGEMEEN

Het uurtarief van 2022, 2023 en 2024 wordt geïndexeerd met 1,2%.
Als gevolg van de corona pandemie is in deze begroting rekening gehouden met een aanzienlijke toename van de vraag naar dienstverlening de komende jaren.

PREVENTIE, VROEGSIGNALERING EN EDUCATIE

Schulden leiden tot persoonlijke problemen en maatschappelijke kosten. Preventie is daarom belangrijk voor alle partijen die in aanraking komen met betalingsachterstanden.
Allerlei partijen die in aanraking komen met financiële problematiek van personen/gezinnen, kunnen bijdragen aan preventie. Denk aan: scholen, werkgevers, P&O'ers, UWV, SVB, corporaties, nutsbedrijven, wijkteams, etc.
Vroegsignalering is vanaf 1 januari 2021 verplicht conform de WGS. Daarnaast worden jaarlijks worden extra gelden door de gemeenten aan KBL ter beschikking gesteld ten behoeve van veelal preventieprojecten. De begroting is gebaseerd op de realisatiecijfers van 2020 en verwachtingen voor 2021 en verder.

INSTROOM & DIAGNOSE

De nabijheid van een laagdrempelige toegang tot schuldhulp waarbij op basis van een objectieve screening en vraagverhelderingsgesprek de klant passende schuldhulp krijgt aangeboden op basis van een plan van aanpak. Evenals crisisinterventie.

SOCIALE KREDIETVERSTREKKING

De begroting voor 2022 e.v. is gebaseerd op het aantal te verwachten intakegesprekken voor Sociale Kredietverstrekking van 1.250 stuks.

INKOMENSBEHEER EN ONDERSTEUNING

Budgetbeheer

Ultimo 2020 is het aantal budgetbeheerrekeningen 1.743 stuks. Bij de begroting is uitgegaan van een stijgend aantal budgetbeheerrekeningen in 2022, t.w. 2.080 stuks. Er wordt inmiddels gewerkt met nog 2 pakketten, t.w. basis en totaal. Het pluspakket wordt vanaf 2019 niet meer verstrekt. Door de implementatie van de referentiewerkprocessen is de dienstverlening op bepaalde plekken anders gebundeld. Vanaf 2021 valt budgetcoaching onder BBR-Maatwerk terwijl dit in 2020 nog onderdeel was van BBR.

BBR-Maatwerk

In 2020 is het aantal klanten van BBR-Maatwerk licht gestegen. Voor 2022 is de verwachting dat voor 150 klanten BBR-Maatwerk zal worden toegekend. De ontwikkeling van het aantal

klanten is moeilijk in te schatten, maar het aantal klanten zal zover nu te overzien is gaan stijgen. De ontwikkeling van het verwachte aantal klanten blijkt uit onderstaand overzicht:

BOEK-JAAR	AANTAL KLANTEN	MUTATIE
2019	76	
2020	99	23
2021	99	0
2022	150	51

Budgetcoaching is vanaf 2021 onderdeel van BBR-Maatwerk. De ontwikkeling blijkt uit onderstaand overzicht:

BOEK-JAAR	AANTAL KLANTEN	MUTATIE
2021	94	
2022	107	13

Bewindvoering

In 2020 is het aantal bewindvoeringsaanvragen licht gedaald. Voor 2022 is de verwachting dat 1.115 klanten een schuldenbewind zullen aanvragen. Gezien de wijzigende wet- en regelgeving zijn de consequenties daarvan voor de jaren daarop volgend moeilijk in te schatten, maar het aantal klanten zal zover nu te overzien waarschijnlijk minder stijgen dan oorspronkelijk verwacht. De ontwikkeling van het aantal klanten blijkt uit onderstaand overzicht:

BOEK-JAAR	AANTAL KLANTEN	MUTATIE
2019	971	
2020	956	-15
2021	1.000	44
2022	1.115	115

Schuldenaanpak

Schuldenaanpak betreft het bieden van passende hulp bij het oplossen van (problematische) schulden. De drie hoofdpijlers van de dienstverlening betreft:

- Informatie en advies
- Duurzame financiële dienstverlening
- Schulden oplossen

NAZORG

In de nieuwe wGS is de verplichting tot nazorg opgenomen. Tot nu toe heeft KBL op projectbasis nazorg verleend. Vanaf 2022 zal nazorg als reguliere dienstverlening nader invulling gaan krijgen. Bij de 1e begrotingswijziging/ startprognose 2022 zullen we deze concreet gaan benoemen.

OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen hoofdzakelijk afrekeningen van deurwaarders en terugontvangen BTW naar aanleiding van de jaarlijkse suppletie aangiftes.

DEELNAME GR-GEMEENTEN IN VOORZIENING KREDIETPORTEFEUILLE

In de vastgestelde jaarrekeningen 2008 resp. 2009 van KBL zijn voorzieningen voor oninbaarheid opgenomen met betrekking tot verstrekte kredieten voor 2005 en daarna. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre de voorziening dient te worden aangepast. Het bedrag van de Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille is de geschatte resultante van de voorziening begin en ultimo boekjaar en de afboekingen. De genoemde bedragen zijn indicaties en worden medio en ultimo boekjaar bepaald.

RENTEMARGE

Met name door het inzetten van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening zal de kredietportefeuille blijven stijgen. Hierdoor stijgen ook de rente opbrengsten, ondanks de verlaging van de rentecompensatie van gemeenten vanaf 2021. De rentelasten hebben voornamelijk betrekking op het rekening-courantkrediet.

LASTEN

SALARISSEN

Gezien de toenemende vraag naar dienstverlening zal de komende jaren de formatie ca. 133 fte bedragen. De stijging in dienstverlening wordt hierbij naar verwachting deels opgevangen door efficiencyverbetering als resultante van de procesoptimalisatie en verbeterde (ICT-)facilitering vanuit Anders Denken Anders Doen.
Er is rekening gehouden met de reguliere periodieke verhogingen (anciënniteit) en met jaarlijkse indexatie van de cao-salarissen. Verder is rekening gehouden met uitgaven in het kader van het generatiepact en transitievergoedingen en verhoging van de pensioenpremies.
Er is geen rekening gehouden met mogelijke toepassing van de diensttijdtoelage in 2021. Hierover zal in de loop van 2021 meer duidelijkheid komen.

WACHTGELDUITKERINGEN

Aangezien KBL op het gebied van werkloosheid eigenrisicodrager is, zullen de uitkeringslasten ten laste van het exploitatieresultaat worden gebracht. Op basis van onder meer leeftijd, aantal dienstjaren, vast contract of jaarcontract en het in stand houden van de flexibele schil medewerkers is een schatting gemaakt van de te verwachten ontslaguitkeringen. Hierbij is de kans geschat dat diverse medewerkers weer op redelijke termijn op de arbeidsmarkt actief zullen zijn en daardoor niet meer aangewezen zijn op een wachtgelduitkering.

INHUUR MEDEWERKERS

Inhuur van medewerkers betreft in 2022 o.a. een medewerker welke al jarenlang bij KBL is gedetacheerd vanuit WSP Parkstad (vm. WOZL). Daarnaast wordt inhuur ingezet op projecten en tijdelijk inzet ten behoeve van de uitvoeringsorganisatie, als er geen ruimte is binnen de vaste formatie.

OVERIGE PERSONEELSLASTEN

De overige personeelslasten betreffen onder meer de kosten van bedrijfsartsen, personeelsvereniging, jubilea van medewerkers en KBL brede activiteiten. De lasten zijn gebaseerd op de realisatie in 2020 en de verwachting ten aanzien van 2022 en verder.

AFSCHRIJVINGEN

De afschrijvingen vertonen een stijgende tendens als gevolg van investeringen op het gebied van o.a. automatisering (ICT-werkplekken) en telefonie in 2020 e.v.

HUISVESTINGSLASTEN

Sinds april 2014 is KBL gehuisvest in

het kantoor aan de Markt in Geleen. De huisvesting van de medewerkers op de diverse front office locaties is om niet. Indien dat niet mogelijk is worden de kosten doorberekend aan de betreffende gemeente. De huur-, energie- en servicekosten vormen het grootste aandeel in de huisvestingslasten.
In het eerste kwartaal 2021 zal het pand worden verkocht aan een commercieel vastgoedbedrijf. Mogelijke consequenties voor de huisvestingslasten zijn nog niet duidelijk.

BUREAU- EN ADMINISTRATIELASTEN

Bij het opstellen van de begroting is rekening gehouden met de ontwikkelingen op automatiseringsgebied in het bijzonder.
Uitgaande van de realisatie in 2020 enerzijds en op basis van de huidige inzichten in systeem- en prijsontwikkelingen anderzijds zijn de begrote bedragen bepaald.
De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie.
Door de toenemende vraag naar digitaal communiceren met de klant, het participeren in de keten en het aanleveren van essentiële managementinformatie zullen uitgaven op het gebied van automatisering nodig blijven.
Naast de nodige efficiency voordelen zal het ook een kwaliteitsslag betekenen in het snel en transparant werken in de keten en met de klant.

BEHEERSLASTEN

Bij het bepalen van de te begroten beheerslasten is rekening gehouden met de realisatie in 2020 en de toekomstverwachtingen. Daarnaast zijn de reguliere prijsindexeringen meegeteld.
De advieskosten, accountantskosten, kosten van administratieve dienstverlening en opleidingen vormen het grootste aandeel in de beheerslasten.

MUTATIE VOORZIENING

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen.

10. Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

		2022	2023	2024
Salarissen	Directe kosten	€ 7.334.000	€ 7.554.000	€ 7.781.000
	Overhead	€ 2.069.000	€ 2.131.000	€ 2.195.000
	Totaal	€ 9.403.000	€ 9.685.000	€ 9.975.000
Ontslaguitkeringen	Directe kosten	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 75.000	€ 76.000	€ 77.000
	Totaal	€ 75.000	€ 76.000	€ 77.000
Inhuur medewerkers	Directe kosten	€ 197.000	€ 207.000	€ 218.000
	Overhead	€ 56.000	€ 58.000	€ 62.000
	Totaal	€ 253.000	€ 265.000	€ 280.000
Overige personeelslasten	Directe kosten	€ 55.000	€ 55.000	€ 56.000
	Overhead	€ 15.000	€ 16.000	€ 16.000
	Totaal	€ 70.000	€ 71.000	€ 72.000

		2022	2023	2024
Afschrijvingen	Directe kosten	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 94.000	€ 134.000	€ 127.000
	Totaal	€ 94.000	€ 134.000	€ 127.000
Huisvestingslasten	Directe kosten	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 255.000	€ 258.000	€ 261.000
	Totaal	€ 255.000	€ 258.000	€ 261.000
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€ 220.000	€ 219.000	€ 218.000
	Overhead (deels)	€ 52.000	€ 51.000	€ 51.000
	Totaal	€ 272.000	€ 270.000	€ 269.000
	Overhead (geheel)	€ 869.000	€ 874.000	€ 892.000
		€ 869.000	€ 874.000	€ 892.000
	Totaal	€ 1.141.000	€ 1.144.000	€ 1.161.000
Beheerslasten	Directe kosten	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 403.000	€ 408.000	€ 414.000
	Totaal	€ 403.000	€ 408.000	€ 414.000
Mutatie voorziening	Directe kosten	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
	Totaal	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Onvoorzien	Directe kosten	€ -	€ -	€ -
	Overhead	€ 81.000	€ 90.000	€ 132.000
	Totaal	€ 81.000	€ 90.000	€ 132.000
Totale directe kosten		**€ 7.806.000**	**€ 8.035.000**	**€ 8.273.000**
Totale overhead		**€ 4.043.000**	**€ 4.171.000**	**€ 4.301.000**
Totale lasten		**€ 11.849.000**	**€ 12.206.000**	**€ 12.574.000**

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

11. Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

	2022		
	Begroting Totaal	waarvan: struct.	incid.
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	425.000	425.000	-
Instroom en Diagnose	1.715.000	1.715.000	-
Sociale kredietverstrekking	251.000	251.000	-
Budgetbeheer	1.520.000	1.520.000	-
Bewindvoering	2.374.000	2.374.000	-
BBR-Maatwerk	509.000	509.000	-
Schuldenaanpak	4.685.000	4.685.000	-
Nazorg	0	0	-
Overige bedrijfsopbrengsten	30.000	30.000	-
Deelname GR-gem. in voorz. kred.	75.000	75.000	-
Rentemarge	265.000	265.000	-
Totaal baten	**11.849.000**	**11.849.000**	**0**
Lasten:			
Salarissen	9.403.000	9.403.000	-
Wachtgelduitkeringen	75.000	75.000	-
Inhuur	253.000	253.000	-
Overige personeelslasten	70.000	70.000	-
Afschrijvingen	94.000	94.000	-
Huisvestingslasten	255.000	255.000	-
Bureau/administratielasten	1.140.000	1.090.000	50.000
Beheerslasten	403.000	353.000	50.000
Mutatie voorziening	75.000	75.000	-
Onvoorzien	81.000	0	81.000
Totaal lasten boekjaar	**11.849.000**	**11.668.000**	**181.000**
Saldo van baten en lasten	**0**	**181.000**	**-181.000**

	2023		
	Begroting Totaal	waarvan: struct.	incid.
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	436.000	436.000	-
Instroom en Diagnose	1.766.000	1.766.000	-
Sociale kredietverstrekking	259.000	259.000	-
Budgetbeheer	1.566.000	1.566.000	-
Bewindvoering	2.445.000	2.445.000	-
BBR-Maatwerk	524.000	524.000	-
Schuldenaanpak	4.826.000	4.826.000	-
Nazorg	0	0	-
Overige bedrijfsopbrengsten	30.000	30.000	-
Deelname GR-gem. in voorz. kred.	75.000	75.000	-
Rentemarge	279.000	279.000	-
Totaal baten	**12.206.000**	**12.206.000**	**0**
Lasten:			
Salarissen	9.685.000	9.685.000	-
Wachtgelduitkeringen	76.000	76.000	-
Inhuur	265.000	265.000	-
Overige personeelslasten	71.000	71.000	-
Afschrijvingen	134.000	134.000	-
Huisvestingslasten	258.000	258.000	-
Bureau/administratielasten	1.144.000	1.094.000	50.000
Beheerslasten	408.000	358.000	50.000
Mutatie voorziening	75.000	75.000	-
Onvoorzien	90.000	0	90.000
Totaal lasten boekjaar	**12.206.000**	**12.016.000**	**190.000**
Saldo van baten en lasten	**0**	**190.000**	**-190.000**

	2024		
	Begroting Totaal	waarvan: struct.	incid.
Baten:			
Preventie, vroegsignalering en educatie	448.000	448.000	-
Instroom en Diagnose	1.819.000	1.819.000	-
Sociale kredietverstrekking	267.000	267.000	-
Budgetbeheer	1.613.000	1.613.000	-
Bewindvoering	2.518.000	2.518.000	-
BBR-Maatwerk	540.000	540.000	-
Schuldenaanpak	4.971.000	4.971.000	-
Nazorg	0	0	-
Overige bedrijfsopbrengsten	30.000	30.000	-
Deelname GR-gem. in voorz. kred.	75.000	75.000	-
Rentemarge	293.000	293.000	-
Totaal baten	**12.574.000**	**12.574.000**	**0**
Lasten:			
Salarissen	9.975.000	9.975.000	-
Wachtgelduitkeringen	77.000	77.000	-
Inhuur	280.000	280.000	-
Overige personeelslasten	72.000	72.000	-
Afschrijvingen	127.000	127.000	-
Huisvestingslasten	261.000	261.000	-
Bureau/administratielasten	1.161.000	1.111.000	50.000
Beheerslasten	414.000	364.000	50.000
Mutatie voorziening	75.000	75.000	-
Onvoorzien	132.000	0	132.000
Totaal lasten boekjaar	**12.574.000**	**12.342.000**	**232.000**
Saldo van baten en lasten	**0**	**232.000**	**-232.000**

12. Balans per 31 december 2022, 2023 en 2024

	2022	2023	2024
ACTIVA			
Vaste Activa			
Materiële vaste activa			
Investeringen met economisch nut			
- Verbouwingen	0	0	0
- Machines, apparaten en installaties	334.000	333.000	347.000
Totaal materiële vaste activa met economisch nut	**334.000**	**333.000**	**347.000**
Financiële vaste activa			
Kredieten	3.800.000	4.000.000	4.200.000
Vlottende Activa			
Uitzettingen	1.700.000	1.400.000	1.400.000
Overlopende activa	100.000	100.000	100.000
Liquide Middelen	5.500.000	4.800.000	4.500.000
Totaal vlottende activa	**7.300.000**	**6.300.000**	**6.000.000**
Totaal Activa	**11.434.000**	**10.633.000**	**10.547.000**

	2022	2023	2024
PASSIVA			
Vaste Passiva			
Eigen vermogen	0	0	0
Voorziening wachtgeldverplichting	100.000	100.000	100.000
Vaste Schulden	616.000	616.000	616.000
Totaal Vaste Passiva	**716.000**	**716.000**	**716.000**
Vlottende Passiva			
Netto vlottende schulden	10.618.000	9.817.000	9.731.000
Overlopende Passiva	100.000	100.000	100.000
Totaal vlottende passiva	**10.718.000**	**9.917.000**	**9.831.000**
Totaal Passiva	**11.434.000**	**10.633.000**	**10.547.000**

13. Toelichting balans per 31 dec 2022, 2023 en 2024

ACTIVA

TOTAAL MATERIËLE VASTE ACTIVA MET ECONOMISCH NUT

	2022	2023	2024
Boekwaarde begin boekjaar	€ 228.000	€ 334.000	€ 333.000
bij: investeringen	€ 200.000	€ 133.000	€ 141.000
af: afschrijvingen	€ 94.000	€ 134.000	€ 127.000
Boekwaarde einde boekjaar	€ 334.000	€ 333.000	€ 347.000

De materiële vaste activa vertonen een gelijkmatig verloop. De investeringen betreffen met name ICT en telefonie.

KREDIETEN

	2022	2023	2024
Kredieten	€ 3.800.000	€ 4.000.000	€ 4.200.000

Als gevolg van het inzetten van saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening zal de kredietportefeuille de komende jaren stijgen. Bovenstaande opstelling geeft de verwachte kredietportefeuille weer onder aftrek van de voorziening voor oninbaarheid.

UITZETTINGEN

	2022	2023	2024
Vorderingen op openbare lichamen	€ 1.100.000	€ 900.000	€ 1.000.000
Overige vorderingen	€ 600.000	€ 500.000	€ 400.000
	€ 1.700.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit de deelname van GR-gemeenten in de voorziening kredietportefeuille enerzijds en de gefactureerde diensten aan niet-GR gemeenten per ultimo boekjaar anderzijds.
De overige vorderingen betreffen de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor deze klanten in het kader van de bewindvoering. Onder de netto vlottende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen (overige schulden).

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

	2022	2023	2024
Eigen vermogen per 1 januari	€ -	€ -	€ -
Exploitatieresultaat boekjaar	€ -	€ -	€ -
	€ -	€ -	€ -
Weerstandsvermogen			
6% van de lasten excl. mutatie voorz.	€ 706.000	€ 728.000	€ 750.000
Af te dragen aan GR-gemeenten	€ -	€ -	€ -
Eigen vermogen per 31 december	€ -	€ -	€ -

VOORZIENING WACHTGELDVERPLICHTING

Met ingang van het boekjaar 2020 is een voorziening voor de wachtgeldverplichting opgenomen in de jaarrekening. KBL is eigenrisicodrager voor de wachtgelden die het UWV uitkeert aan voormalige medewerkers.

VASTE SCHULDEN

	2022	2023	2024
Achterstelde leningen GR	€ 616.000	€ 616.000	€ 616.000

De vaste schulden hebben betrekking op de door de diverse gemeenten gestorte achtergestelde leningen. Aflossing op de leningen van GR-deelnemers vindt plaats indien wordt voldaan aan de solvabiliteitseis van 10% van het balanstotaal. In de jaren 2022 tot en met 2024 worden geen terugbetalingen aan de GR-deelnemers verwacht.

NETTO VLOTTENDE SCHULDEN

	2022	2023	2024
Crediteuren klanten	€ 6.000.000	€ 5.352.000	€ 4.800.000
Verplichtingen liquide middelen klanten	€ 600.000	€ 500.000	€ 400.000
Schulden aan leveranciers	€ 1.518.000	€ 1.465.000	€ 1.531.000
Bank	€ 2.500.000	€ 2.500.000	€ 3.000.000
	€ 10.618.000	€ 9.817.000	€ 9.731.000

De overige schulden betreffen crediteuren klanten, verplichtingen liquide middelen klanten en schulden aan leveranciers.

Crediteuren klanten
Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze klanten.
Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van klanten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen klanten
Dit zijn de gelden van klanten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag.

Bank
Deze post betreft de bankrekening (negatieve) eigen middelen van KBL. Met de 2 bankrekeningen van de BNG t.b.v. klanten (zie liquide middelen) maken ze deel uit van hetzelfde rentecompensatiestelsel.

14. Geschatte dienstverlening GR-gemeenten KBL 2022-2024

2022

Gemeente	Preventie, vroegsignalering en educatie	Instroom en Diagnose	Soc. krediet verstr.	Inkomensbeheer & ond. Budgetbeheer	Inkomensbeheer & ond. Bewindvoering	Inkomensbeheer & ond. BBR-Maatwerk	Schulden aanpak	Rente compensatie	Totaal jaar 2022
Brunssum	€ 15.000	€ 28.000	€ 13.000	€ 34.000	€ 15.000	€ 28.000	€ 122.000	€ 5.000	€ 260.000
Heerlen	€ -	€ 137.000	€ 44.000	€ 204.000	€ 231.000	€ 81.000	€ 621.000	€ 21.000	€ 1.339.000
Kerkrade	€ 49.000	€ 277.000	€ 22.000	€ 130.000	€ 290.000	€ 55.000	€ 830.000	€ 17.000	€ 1.670.000
Landgraaf	€ 23.000	€ 39.000	€ 14.000	€ 50.000	€ 21.000	€ 12.000	€ 181.000	€ 5.000	€ 345.000
Maastricht	€ 228.000	€ 566.000	€ 64.000	€ 446.000	€ 82.000	€ 102.000	€ 1.116.000	€ 32.000	€ 2.636.000
Sittard-Geleen	€ 61.000	€ 430.000	€ 44.000	€ 194.000	€ 447.000	€ 123.000	€ 744.000	€ 11.000	€ 2.054.000
Totaal	**€ 376.000**	**€ 1.477.000**	**€ 201.000**	**€ 1.058.000**	**€ 1.086.000**	**€ 401.000**	**€ 3.614.000**	**€ 91.000**	**€ 8.304.000**

2023

Gemeente	Preventie, vroegsignalering en educatie	Instroom en Diagnose	Soc. krediet verstr.	Inkomensbeheer & ond. Budgetbeheer	Inkomensbeheer & ond. Bewindvoering	Inkomensbeheer & ond. BBR-Maatwerk	Schulden aanpak	Rente compensatie	Totaal jaar 2023
Brunssum	€ 15.000	€ 29.000	€ 13.000	€ 35.000	€ 15.000	€ 29.000	€ 126.000	€ 6.000	€ 268.000
Heerlen	€ -	€ 141.000	€ 45.000	€ 211.000	€ 238.000	€ 83.000	€ 639.000	€ 22.000	€ 1.379.000
Kerkrade	€ 51.000	€ 285.000	€ 23.000	€ 134.000	€ 299.000	€ 57.000	€ 855.000	€ 18.000	€ 1.722.000
Landgraaf	€ 24.000	€ 40.000	€ 15.000	€ 51.000	€ 21.000	€ 13.000	€ 186.000	€ 5.000	€ 355.000
Maastricht	€ 234.000	€ 583.000	€ 65.000	€ 459.000	€ 84.000	€ 105.000	€ 1.149.000	€ 34.000	€ 2.713.000
Sittard-Geleen	€ 62.000	€ 443.000	€ 45.000	€ 200.000	€ 460.000	€ 127.000	€ 766.000	€ 12.000	€ 2.115.000
Totaal	**€ 386.000**	**€ 1.521.000**	**€ 206.000**	**€ 1.090.000**	**€ 1.117.000**	**€ 414.000**	**€ 3.721.000**	**€ 97.000**	**€ 8.552.000**

2024

Gemeente	Preventie, vroegsignalering en educatie	Instroom en Diagnose	Soc. krediet verstr.	Inkomensbeheer & ond. Budgetbeheer	Inkomensbeheer & ond. Bewindvoering	Inkomensbeheer & ond. BBR-Maatwerk	Schulden aanpak	Rente compensatie	Totaal jaar 2024
Brunssum	€ 16.000	€ 29.000	€ 13.000	€ 36.000	€ 16.000	€ 30.000	€ 130.000	€ 6.000	€ 276.000
Heerlen	€ -	€ 146.000	€ 47.000	€ 217.000	€ 245.000	€ 85.000	€ 659.000	€ 23.000	€ 1.422.000
Kerkrade	€ 52.000	€ 294.000	€ 23.000	€ 138.000	€ 308.000	€ 59.000	€ 880.000	€ 19.000	€ 1.773.000
Landgraaf	€ 24.000	€ 41.000	€ 15.000	€ 53.000	€ 22.000	€ 13.000	€ 192.000	€ 6.000	€ 366.000
Maastricht	€ 241.000	€ 600.000	€ 67.000	€ 473.000	€ 86.000	€ 108.000	€ 1.184.000	€ 36.000	€ 2.795.000
Sittard-Geleen	€ 64.000	€ 456.000	€ 46.000	€ 206.000	€ 474.000	€ 131.000	€ 789.000	€ 12.000	€ 2.178.000
Totaal	**€ 397.000**	**€ 1.566.000**	**€ 211.000**	**€ 1.123.000**	**€ 1.151.000**	**€ 426.000**	**€ 3.834.000**	**€ 102.000**	**€ 8.810.000**

Krediet
bank
Limburg

Lijst Borger Vragen BUZA 01-06-2021 KBL

Pagina 7 van de begrotingswijziging 2021 4.2 laatste alinea
Wat wordt bedoeld met de diensttijdtoelage?

Secundaire arbeidsvoorwaarde van Maastricht die aangevraagd is door een aantal medewerkers van KBL waar een verschil van inzicht is of die regeling toegepast moet worden voor deze medewerkers. Dit juridische verschil van inzicht is nog niet beslecht waardoor we mogelijk het risico lopen dat we deze regeling moeten toepassen en dat zal financiële consequenties hebben.

Pagina 3 van de jaarstukken 2020 voorlaatste alinea
Er zijn een aantal ontwikkelingen in het kader van anders denken anders doen getemporiseerd, welke ontwikkelingen?

In het kader van KBL2.0 Anders Denken Anders Doen hanteerde KBL een routekaart voor de doorontwikkeling. De routekaart bevatte een groot aantal actiepunten vanuit het perspectief van onze klant, belanghebbenden, organisatie en medewerkers gerelateerd aan onze inzichten en kernwaarden. Door corona is echter thuiswerken de norm geworden en daarnaast vragen de externe ontwikkelingen in schuldhulpverlening aandacht.
Herprioritering voor 2021:

- Formatie en Financiering
- Instroom & Diagnose
- Competentie & Structuur
- ICT
- Wet- en regelgeving
- KBL filosofie
- En overige; o.a. informatiebeheer & veiligheid, eigenbeheerrekening klant, afschaffing borgstelling.

Pagina 8 van de jaarstukken punt 1 stratech
Vorig jaar hebben we hier ook al vragen over gesteld en gaven jullie aan dat er maar 2 systemen zijn in Nederland, beide verre van ideaal.
Nu wordt aangegeven dat u gaat evalueren, wanneer gaat er geëvalueerd worden?
Is het noodzakelijk om 1 systeem te hanteren of kan er ook gebruik gemaakt worden van meerdere systemen voor de verschillende dienstverleningen?

Eigenlijk evalueren en bespreken we continu wat er beter kan en of er betere alternatieven zijn. We houden de markt goed in de gaten. Daarnaast maken alle wetswijzigingen het ook noodzakelijk om telkens goed te kijken naar de juiste verwerking in de software en de toepasbaarheid daarvan.

Pagina 14 Jaarstukken punt “verbonden partijen”
de droomfabriek, is deze gestart in 2020 af al eerder?
Hier is budget voor vrijgemaakt staat er, maar de dienstverlening naar de moeders loopt via de dienstverleningsovereenkomsten die zijn afgesloten met de gemeente, begrijp ik het nu goed dat de gemeente dus betaald? Of worden de diensten betaald vanuit de coöperatie?

Het betreft hier een project in de gemeente Maastricht voor jonge alleenstaande moeders. De werkzaamheden die KBL hierin verricht worden betaald vanuit de reguliere dienstverlening door de gemeente Maastricht. De coöperatie betaald dat dus niet en is het juridische vehikel om deze gebundelde en daarmee integrale dienstverlening voor deze doelgroep voor elkaar te krijgen. Funding van overige kosten in dit project geschied door Elisabeth Stroeven Fonds.

Pagina 16 jaarstukken preventie en projecten voorlaatste en laatste alinea

Er zijn Webinars georganiseerd voor grote groepen jongeren, wat was de opkomst?
wat was de opkomst met de diverse activiteiten zoals benoemd?
Wat is de opkomst geweest met de lessen en workshops voor de volwassenen?

- Gastlessen - Project droommoeders - 8 tal alleenstaande moeders
- Workshop/ Gastles Gilde opleiding Zorg december 2020. De groep bestaat uit 25 statushouders, de jongste uit 1996 en de oudste 50+
- Workshops en gastlessen Vista College in het kader van de Week van het Geld (Project Jouw Schuld is Jouw Schuld) hebben studenten van de opleiding (KTM) daarnaast gewerkt aan de ontwikkeling van een theaterproductie.

Andere studenten hebben een filmpje gemaakt. Een 30 tal studenten was betrokken bij dit project. Daarnaast is er in het kader van Burgerschap een themadag geweest waarbij KBL ook gastlessen heeft verzorgd aan de studenten.

- In juni 2021 staat in het kader van de Economische dimensie wederom een online workshop gepland in samenwerking met ervaringsdeskundige - 152 studenten.
- Landelijk congres Zorgverzekeringslijn – toespreken 900 professionals. Ervaringsdeskundige en KBL bespreken wat werkt in de aanpak naar jongeren.
- Young Cash Tour - Honderden studenten hebben de Young Cash Tour inmiddels doorlopen. In september 2020 is de Tour fysiek op locatie doorgegaan. Een drietal groepen heeft workshops bijgewoond. In totaliteit hebben een 75 studenten de Tour bijgewoond.
- My Cash My Future – Online lessen aan ca 60 leerlingen (ca 12 jaar) Graaf Huyn College online lessen met ervaringsdeskundige
- Samenwerking met MEE in het kader van het project Smart met Schuld. Honderden leerlingen hebben inmiddels een gastles bij gewoond. Deze groep leerlingen kenmerkt zich, doordat zij vaak LVB er zijn. Thema s als groepsdruk en schuldenproblematiek staat centraal. De laatste jaren is er veel aandacht geweest voor het onderwerp Geld ezel. In maart 2021 heeft de laatste les plaats gehad. Leerlingen van het Dacapo college in de leeftijd van 16 t/m 19 jaar hebben de les fysiek gevolgd. De groepen zijn klein gezien de problematieken van de leerlingen. De omvang van de groep was een 12 tal studenten.
- Cursus succesvol met Geld in samenwerking Plinthos - Budgetteringscursus voor jongeren. De cursus is fysiek alsmede online via Teams gegeven aan de jongeren. De omvang van de groep was een 8 tal jongeren. De cursus is eind november t/m heden gegeven. De jongeren zijn gevolgd. Binnen de cursus is er ruimte geboden om samen met de cursusleider ook 1 op 1 via Teams of fysiek te werken aan doelen die tijdens de cursus gesteld waren.
- Thema avonden vrijwilligers Humanitas - een 4 tal online thema avonden voor ca 40 vrijwilligers georganiseerd. De afdelingen , Zuid – Midden Noord Limburg hebben een voorlichting gehad.
- Cursus Rondkomen met Inkomen – 8 online bijeenkomsten voor Gemiddelde omvang tussen 5 en 8 deelnemers. Vanaf september 2020 tot heden zijn een 4 tal cursussen verzorgd.

Pagina 18 jaarrekening de tabel

Overige vaste lasten van € 22.433, waar moeten we aan denken?
Overige kosten van € 18.436 waar moeten we aan denken?

De “Overige vaste lasten” betreffen voornamelijk het overbruggen van vaste lasten, zoals de (eerste) huur. De benaming van deze categorie zal wellicht worden aangepast.

“Overig” wordt gebruikt als het bestedingsdoel niet specifiek in het lijstje bestedingsdoelen staat, bijv. “Legeskosten aanvraag naturalisatie”. Er wordt steeds meer aan specifieke bestedingsdoelen gekoppeld en steeds minder “Overig”. Dit is in ontwikkeling.

Pagina 20 jaarstukken beschermingsbewind opmerking
In de 1e alinea staat de “uitleg’ van beschermingsbewind.
Dat deze op grond van lichamelijke en/of geestelijke beperkingen uitgesproken wordt.
Maar vervolgens wordt er uitgelegd dat beschermingsbewind tot doel heeft het stabiliseren van de financiële situatie en daarnaast om nieuwe of verder oplopende achterstanden in de vaste lasten te voorkomen.
Hiermee zegt u eigenlijk dat het bewind er is voor mensen met betalingsproblemen terwijl u spreekt over de grond lichamelijk/geestelijk.
Ik mis hier toch echt het werkelijke doel van beschermingsbewind zoals vermeld staat in de wet
“onderbewindstelling ter bescherming van meerderjarigen”

Er zijn grofweg 2 grondslagen vermeld in de wet: medische redenen of als gevolg van schuldenproblematiek. In voorkomende gevallen is het een combinatie van beiden. Ook in geval van medische beperkingen kan sprake zijn van (dreigende) schuldenproblematiek, dus ook in die gevallen is het stabiliseren van de financiën een doel. Dit kan tevens een preventieve maatregel betreffen.

Pagina 20 jaarstukken voorlaatste alinea
De doorlooptijd bedraagt gemiddeld 4 jaar en 10 maanden, spreekt u dan alleen over de zogenoemde schulden bewinden? Of welke dossiers betreffen dit?

Het betreft de gemiddelde looptijd van alle afgeronde bewindvoeringstrajecten bij KBL, dus niet uitsluitend van de zogenaamde schuldenbewinden.

Pagina 21 jaarstukken 1e tabel
Wat is de verdeling tussen bewind op lichamelijk/geestelijke gronden en schulden bewinden?
En wordt 1 dossier als 1 persoon bekeken of word een echtpaar ook als 1 dossier geteld?

De verdeling is circa 30-70% tussen medische grondslag en schuldenbewind, waarbij de aantekening gemaakt dient te worden dat in voorkomende gevallen ook beide grondslagen van toepassing zijn.

Een echtpaar wordt in de cijfers als 1 dossier geteld, het feitelijk aantal PERSONEN onder beschermingsbewind ligt circa 110 hoger dan het aantal DOSSIERS.

Pagina 21 jaarstukken laatste tabel
In Brunssum zijn 23 zelfbetalers maar er is wel € 13.399 gefactureerd aan de gemeente Brunssum.
Dit terwijl het volgens de tabel zelf betalende klanten zijn, hoe zit dit dan?
Wat factureert u dan? U heeft namelijk vorig jaar aangegeven dat dit verschil zit in de overbrugging van het wettelijke tarief naar het KBL tarief?
Het KBL tarief is dus duurder dan het wettelijke tarief?

Dit is gebaseerd op het verschil in uurtarief reguliere dienstverlening KBL (€ 93) en het wettelijke uurtarief (€ 70) en is per product verschillend. Dit is gebeurd om de verschillende soorten dienstverlening van KBL voor een ieder tegen hetzelfde tarief te laten zijn en tegemoet te komen aan de extra kosten Beschermingsbewind.

Hoe duur dan? Per klant per maand? Zie hierboven
Is de dienstverlening dan duurder dan de particuliere bewindvoerders? En zo ja wat doet u daar dan extra voor wat de particuliere bewindvoerders niet doen?

Pagina 24 jaarstukken wsnp Verklaringen
U geeft aan dat er 1088 aanvragen zijn geweest waarvan 830 minnelijk en 123 verzoeken wsnp.
Er blijven dan 135 aanvragen open, wat is hiermee gebeurd?

Er zijn 830 minnelijk voorstellen geaccepteerd (succesvol dus) Zoals aangegeven op pagina 22 is de aanvraag van een deel van deze groep nog in behandeling en kennen we de uitkomst nog niet

Pagina 48 jaarrekening inhuur medewerkers
Ik had graag meer informatie hierover, welke projecten, ondersteuning van wat?
Het is namelijk een heel groot bedrag wat hieraan uitgegeven word.

- Betreft vervanging manager = grootste post.
- Verder bij ICT vervanging bij ziekte en ondersteuning bij uitrol thin clients en telefoons.
- Ondersteuning facilitair door Louis
- Projecten: Bender volgens mij opschonen database en wegwerken achterstanden?

Pagina 49 overige bureau/administratielasten
Voor en ‘overige” post vind ik deze behoorlijk met € 129.069 euro. Wat zijn deze overige kosten dan?

De grootste posten zijn:

- Bankkosten € 72.000: kosten regulier betalingsverkeer en (door Rechtbank verplichte) overgang naar beheer- en leefgeldrekeningen per klant (Rabo) bij Beschermingsbewind.
- Archiefkosten € 25.000
- Verzekeringspremies € 20.000

Pagina 50 personele kosten en bureau administratie lasten
Deze overschrijding is behoorlijk te noemen, wat is de licht hogere formatie dan?

Primair begroot gemiddeld 114 fte, daadwerkelijk gemiddeld 117 fte

Externe inhuur zoals hierboven ook al gevraagd vinden wij ongelooflijk hoog.
Bureau en administratie lasten zijn ook fors overschreden en is bij ons niet te begrijpen waarom hier zo fors is overschreden voor software en hardware aanpassingen.

Er wordt (nu nog noodgedwongen) vergeleken met de primaire begroting welke 2 jaar eerder is opgesteld en toen nog niet alle ontwikkelingen bekend waren. Het bedrag van de bureau- en administratielasten volgens de startprognose en de realisatie over 2020 zijn vrijwel gelijk. De stijging t.o.v. de realisatie 2019 is 3,5%.

Pagina 37 meerjaren begroting
Voor 2022 is de verwachting dat 1115 klanten een schuldenbewind gaan aanvragen>
Dit is een typ fout 1115 aanvragen in een jaar kan natuurlijk niet.

Opmerking correct

Daarbij vinden wij dat BBR maatwerk een minimale stijging heeft terwijl dit toch wel de bedoeling en/of verwachting was dat mensen eerder naar BBR maatwerk geleid zouden worden ipv bewindvoering?

Zoals uit de cijfers blijkt heeft in 2020 een stijging plaatsgevonden van 30% ten opzichte van het voorgaande kalenderjaar. Dat is ons inziens een forse stijging en geen minimale toename. Gelijktijdig is een afname zichtbaar in het aantal bewindsdossiers, dus de beoogde omslag is wel degelijk zichtbaar in de cijfers. Deze trend zien wij zich overigens voortzetten over het eerste half jaar van 2021.

Aanvullende vragen i.v.m. onze vragen vorig jaar:
Wat is de looptijd nu van BBR maatwerk?

Een gemiddeld traject Budgetbeheer Maatwerk kent een looptijd van 12 maanden
Wat zijn de kosten voor de klant en voor de gemeente?

De kosten werden in 2020 volledig door de GR-gemeenten vergoed, er gold geen eigen bijdrage voor de klant. De kosten waren identiek aan de tarieven voor beschermingsbewind. In de loop van 2021 vindt er een herijking hieromtrent plaats.

Vorig jaar de vraag totaal FTE op de verlieslijdende afdeling bewindvoering
Vorig jaar hebben wij vragen gesteld m.b.t. het aantal FTE op de afdeling bewindvoering:
De vraag van vorig jaar en jullie antwoord was:

Vraag Lijst Borger: 2019
Als ik ervan uit ga dat er 30 FTE op afdeling bewind staat (vermeld op pagina 14) en er zijn 971 dossiers vind ik een mega groot verschil.
De tarieven bewind worden vastgesteld en daar staan uren voor geteld zoals een "gewoon bewind" staat 17 uur per jaar voor, een schulden bewind 22 uur per jaar.
Laten we het houden op het meeste, 22 uur per jaar.
Pak een fulltimer met 36 uur per week, min 4 weken vakantie en wat verplichte vrije dagen kom je uit op werkbare uren 1672 uur per jaar per medewerker.
Er zijn 971 klanten x 22 uur (het meeste) per jaar = 21.362 uur per jaar aan personeel.
Er staat vermeld dat er 30 FTE op afdeling bewind werkt.
30 FTE x 1672 uur per medewerker = totaal 50.160 uur wat 30 FTE kan werken.
Dan is het een korte rekensom dat 971 bewinden = 21.362 uur per jaar min 50.160 werkbare uren =
28.798 uur wat "over" is, dit betekend dat er teveel mensen in dienst zijn of dat de afdeling er zeker nog 1000 bewinden bij kan hebben.
Graag uitleg!
Antwoord:
De hele systematiek van bewindvoering qua uren en tarieven staat landelijk ter discussie en al jaren is daar niets in verandert terwijl de wereld om ons heen een stuk complexer is geworden. De NvvK is bezig met een onderzoek daarna en ook het Ministerie heeft dit inmiddels op de agenda staan om hier serieus naar te gaan kijken. Beschermingsbewind is voor ons een verlieslatend product. KBL krijgt vooral veel complexe en schuldendossiers die bij commerciële bewindvoerders niet geholpen worden. Ook de BPBI (brancheorganisatie) geeft inmiddels aan dat het zo niet verder kan. Zij hebben berekend dat ze 10 uur per klant te kort komen om het werk goed te kunnen doen.
Daarnaast is er ook een grote diversiteit in de werkwijze ten behoeve van de diverse GR-opdrachtgevers.

We gaan in gesprek met de GR-gemeenten om de uitvoering eenvoudiger en op dezelfde manier uit te gaan voeren.
Verder is KBL in het kader van KBL 2.0 de processen aan het herschrijven, uniformeren en de-bureaucratiseren.
Dit moet leiden tot efficiency, waardoor minder uren en minder kosten.
Opmerking Lijst Borger: zeker staan de uren ter discussie, wat wij horen zijn er ook bij de commerciële bewindvoerders complexe en schuldendossiers, maar ook met die 10 uur wat nu tekort is kom je met de FTE ruim uit.
Wij kijken uit naar de uitwerking van KBL 2.0 en of die efficiency (minder uren minder kosten) ook tot zijn recht gaat komen.

Zoals aangegeven vorig jaar waren jullie processen aan het herschrijven in het kader van KBL 2.0. Hoever staat het hiermee?
Als ik nu wederom naar de verdeling aantal FTE kijk op de afdeling bewindvoering is het nog erger als dat het was vorig jaar.
31 FTE tegenover 956 bewinden…? Zelfs nog 1 FTE meer terwijl er minder dossiers zijn?

Lijst Borger is zeer benieuwd naar de uitleg en de berekening die u hierop hanteert en tevens de uren die uw medewerkers per dossier werken.

Ten eerste betreft het aantal FTE een BRUTO weergave van het aantal uren dat beschikbaar is op de afdeling, een deel van deze uren gaan op aan ziekte- en zwangerschapsvervanging. Voor uw weergave: In 2020 was er o.a. sprake van 2 langdurig zieke medewerkers.

Ten tweede vallen ook de werkzaamheden van Budgetbeheer Maatwerk onder de afdeling Beschermingsbewind, de medewerkers die zich daarmee bezigen maken ook onderdeel uit van de genoemde formatie van 31 FTE.

Ten derde is eind 2020 tijdelijke formatie beschikbaar gemaakt voor de omzetting van alle bewindvoerdersrekeningen naar zogenaamde inzakerekeningen. Naar verwachting wordt deze omzetting nog in 2020 afgerond.

Tot slot worden vanuit de afdeling Beschermingsbewind ondersteunende werkzaamheden verricht ten behoeve van ICT en Finance, ook deze ureninzet wordt niet separaat vermeld.

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	:	3 mei 2021
Registratiekenmerk	:	1065874
Gemeentebladnr.	:	2021/41
Afdeling	:	Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar	:	E. Mulleneers
Bereikbaar onder	:	045-5278536 ellen.mulleneers@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr.	:	1065874
Portefeuillehouder	:	S.J.H. L'Espoir
Raadsverg. d.d.	:	8 juni 2021
Uiterlijke datum	:	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
1e begrotingswijziging 2021, begroting 2022 en meerjarig 2023-2024 Kredietbank Limburg
incl. jaarrekening 2020

2. Uitgangssituatie
a. Aanleiding
Op grond van artikel 28 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg (GR KBL) kan de gemeenteraad na ontvangst van de ontwerpbegroting, in dit geval 2022 en meerjarig 2023-2024
het Dagelijks Bestuur van de GR KBL haar zienswijze afgeven. Voor de 1e begrotingswijziging 2021 geldt hetzelfde.
Het Dagelijks Bestuur zal de 1e bestuursrapportage 2021 en de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2024 ter definitieve besluitvorming voorleggen aan het Algemeen Bestuur
van de GR KBL.
De jaarrekening 2020 van KBL wordt ter kennisname aangeleverd aan de raden van de aangesloten gemeenten.

b. Huidige situatie/probleemstelling
<u>1e begrotingswijziging 2021 KBL</u>
De primaire begroting 2021 en de begrotingswijziging 2021 sluiten beide met een neutrale (extra) bijdrage van de GR-gemeenten. De baten en lasten van de begrotingswijziging zijn per saldo € 261.000 lager dan de oorspronkelijke begroting.
De oorspronkelijk ingeschatte groei voor 2020 als gevolg van de Covid-19 pandemie heeft (nog) niet plaatsgevonden en dit heeft doorwerking voor het jaar 2021. Met deze begrotingswijziging wordt dat nu gecorrigeerd.
Weliswaar zijn in 2021 een aantal wijzigingen in wet- en regelgeving doorgevoerd, waaronder vroegsignalering en schuldhulpverlening aan ondernemers, maar die kunnen momenteel nog moeilijk ingeschat worden, qua impact. Ook het eventueel weer openstellen van alle locaties voor klanten in 2021 zou kunnen resulteren in toenemende dienstverlening. In die zin is behoudend ingeschat wat het mogelijk effect is van bovenstaande. Dit is voor KBL in principe geen risico omdat als de vraag naar schuldhulpverlening toeneemt de opbrengsten ook toenemen. Voor de GR-gemeente is een mogelijke toename van de schuldhulp dienstverlening wel degelijk een risico waarmee rekening gehouden moet worden. Het berekende voorschot van de gemeente Brunssum blijft daarom gehandhaafd.

<u>Ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2024 KBL</u>
De meerjarenbegroting 2022-2024 is opgebouwd conform het overzicht Dienstverlening, KBL 2.0 Anders Denken Anders Doen. In 2021 zou, als sluitstuk, de organisatiestructuur worden aangepast. Maar door Corona en de veelheid aan gewijzigde wet-en regelgeving die in 2021 is ingevoerd,
Er wordt verder rekening gehouden met groei van de dienstverlening vanwege de toename van het aantal mensen dat een beroep zal doen op schuldhulpverlening. Deze groei is ingeschat op 14%.
In de eerste begrotingswijziging 2022 zal de omslag zichtbaar worden naar kostendekkende prijzen per product. De primaire begroting 2022 en meerjarig gaat vooralsnog uit van geen extra bijdragen van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat.

Risico's algemeen
Met de wijzigingen in wet- en regelgeving per 2021, waaronder vroegsignalering is door het Rijk ook stevig ingezet op schuldhulpverlening aan ondernemers. Die consequenties kunnen momenteel nog moeilijk ingeschat worden, qua impact. Ondernemers konden voor 2021 onder andere gebruik maken van een krediet waarbij de kosten van schuldhulpverlening meegeraamd werden in het krediet. Dat kan met ingang van 2021 niet meer en een deel van de kosten zal mogelijk bij gemeenten aangevraagd worden.
Voor KBL heeft dit geen gevolgen: mogelijk is er meer capaciteit nodig maar volgt er tegelijk meer omzet uit dienstverlening. De toenemende dienstverlening, en de mogelijk extra kosten voor ondernemers met schulden komen voor rekening van de gemeenten.
Jaarstukken 2020 KBL, ter informatie:
Het jaar 2020 wordt, ten opzichte van de 1e begrotingswijziging 2020, afgesloten met extra bijdrage van € 130.000 in plaats van de geplande € 57.000, met name veroorzaakt door het treffen van een (verplichte) voorziening voor wachtgeld (ad. €54.000) in het laatste kwartaal.
De dienstverlening van KBL is in 2020 ten opzichte van 2019 gedaald met 9,5 %. Door toedoen van Covid moesten de fysieke contactmomenten gestaakt worden en bleken burgers weinig gebruik te maken van de digitale aanvraagmogelijkheden. De dienstverlening is wel blijven doorlopen. Het bestuur heeft in 2020 besloten de gecalculeerde voorschotten voor Schuldhulpverlening niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening. Mede hierdoor kan het jaar 2020 worden afgesloten zonder verder verlies hierop en past het resultaat in de prognose van de gemeente Brunssum.
Het resultaat ad. -€ 130.495 wordt verrekend met de gefactureerde voorschotten en de nog verschuldigde bijdrage voor afboekingen van kredieten en leidt tot een nabetaling van € 17.279 aan KBL. De bijdrage voor afboekingen van kredieten valt buiten de bevoorschotting en wordt steeds apart gefactureerd. Hier is rekening mee gehouden in het rekeningresultaat 2020 van Brunssum.

3. Gewenste situatie
a. Wat willen we bereiken?
Kwalitatieve en effectieve schuldhulpverlening voor burgers van Brunssum binnen de kaders van onze gemeentelijke begroting.
b. Kaders
- Gemeentewet
- Participatiewet
- Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS)
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR):
- Visiedocument 'Anders denken, anders doen van KBL (2017)

c. Argumenten en overwegingen
1. De begroting 2021 is afgeschaald op basis van de realisatie 2020.
In 2020 is ten gevolge van Corona minder dienstverlening ingezet en daarop is in 2021 de begroting nu ook aangepast. Mocht de vraag naar schulddienstverlening toenemen ten gevolge van Corona, dn heeft dit als zodanig geen risico voor de begroting van KBL, de opbrengsten stijgen dan in relatie met de kosten. Voor de deelnemende gemeenten kan dit wel betekenen dat de bijdrage aan KBL hoger wordt omdat er meer vraag is naar schuldhulp, en de rekening daarvan naar gemeenten wordt verlegd.

2. De ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2024 KBL is gebaseerd op de realisatie 2020 en de verwachtingen voor 2021
Er wordt rekening gehouden met een indexatie van 1,2% conform CBS gegevens en er is geanticipeerd op een toename van de vraag naar schulddienstverlening. Landelijk wordt aangegeven dat 14 % de ondergrens is van de toename.
De ontwerpbegroting geeft geen aanleiding tot vragen of opmerkingen en de eigen begroting wordt met de actuele informatie niet aangepast.

d. Opties en keuze
Binnen de Gemeenschappelijke Regeling zijn we als deelnemende gemeente gehouden aan het bijdragen aan de tekorten wanneer dat aan de orde is. De deelnemende gemeenten dragen naar rato bij aan een eventueel tekort of KBL stort een overschot naar rato terug naar de gemeenten.

4. Bijlagen
1. Jaarrekening 2020, 1e BW 2021 en ontwerpbegroting 2022, incl. meerjarig KBL (verseon 1068594)
2. Antwoordbrief met zienswijze gemeente Brunssum

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2021/41
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 1065874

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/41;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 3 mei 2021, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling

gelet op het bepaalde in artikel 28 lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg;

Besluit:
1. Kennisnemen van de jaarrekening 2020 van Kredietbank Limburg
2. Een positieve zienswijze afgeven op de 1e begrotingswijziging 2021 en de begroting 2022, inclusief meerjarenbegroting 2023-2024 van Kredietbank Limburg
3. Het budget voor KBL in de gemeentelijke begroting, ook meerjarig, in afwachting van meerdere bijzonderheden van KBL over de verwachtte gemeentelijke bijdragen, handhaven
4. Deze zienswijze kenbaar maken aan het bestuur van Kredietbank Limburg met bijgaande antwoordbrief

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 0 8 JUNI 2021

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	:	6 april 2021
Registratiekenmerk	:	1064741
Gemeentebladnr.	:	2021/40
Afdeling	:	Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Behandelend ambtenaar	:	D. Fokkinga
Bereikbaar onder	:	dennis.fokkinga@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr.	:	1064741
Portefeuillehouder	:	P.M.J. Houben
Raadsverg. d.d.	:	8 juni 2021
Uiterlijke datum	:	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Regionale Energiestrategie (RES) Zuid-Limburg vaststelling definitieve RES 1.0 gemeente Brunssum

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

Samenvatting:
Nederland heeft de internationale klimaatafspraken van Parijs uit 2015 in 2019 vertaald in een Nederlands Klimaatakkoord. Het doel van de klimaatafspraken is om de opwarming van de aarde te beperken tot onder de 2 graden Celsius. Eén van de afspraken uit het Nationaal Klimaatakkoord is dat 30 energieregio's in Nederland in kaart brengen waar en hoe het beste duurzame elektriciteit door middel van zonne- en windenergie op land opgewekt kan worden en onderzoeken hoe we wijken en buurten van het aardgas af kunnen schakelen. Met voorliggend bod draagt de RES Zuid-Limburg 1,3 TWh bij aan de nationale opgave van 35 TWh hernieuwbare elektriciteit in 2030. Dit bod is bepaald aan de hand van bestaand vermogen, projecten die reeds in ontwikkeling zijn en aanvullende beleidsambities in de regio.

a. Aanleiding
Energietransitie en klimaatverandering zijn belangrijke en actuele maatschappelijke thema's. De energieambitie van de RES Zuid-Limburg maakt deel uit van een (inter)nationale context. Om de negatieve effecten van klimaatverandering beheersbaar te houden maar bovenal om onze kwaliteit van leven te behouden, hebben 195 landen in 2015 het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend. Het streven is om de temperatuurstijging wereldwijd beneden de1,5 - 2°C te houden. Op 28 juni 2019 publiceerde het kabinet het Klimaatakkoord: de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken. Hierin is afgesproken dat we de CO_2-uitstoot met elkaar sterk gaan verminderen: in 2030 met 49% ten opzichte van 1990 en in 2050 met 95%. Het akkoord kent vijf thema's: gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en elektriciteit. Over elk van deze thema's zijn aan de zogeheten 'klimaattafels' afspraken gemaakt

b. Huidige situatie/probleemstelling
Voor de thematafels 'elektriciteit' en 'gebouwde omgeving' is door IPO, VNG en UvW afgesproken om deze onderdelen uit te werken in 30 energieregio's in Nederland. Het gaat daarbij om het produceren van elektriciteit uit grootschalige zonne- en windenergie op land (35 TWh in 2030) en de overgang van aardgas naar duurzame vormen van verwarming voor de gebouwde omgeving (de zogenaamde Regionale Structuur Warmte). Naast de opwek van zonne- en winenergie op land zijn er ook afspraken gemaakt over de opwek van windenergie op zee. De doelstelling vanuit het klimaatakkoord is om in 2030 49 TWh aan windenergie op zee op te wekken. Gezamenlijk zorgen de opwek van hernieuwbare elektriciteit op op zee én op land ervoor dat in 2030 70% van alle elektriciteit in Nederland afkomstig is van duurzame bronnen. Zuid-Limburg is één van deze RES-regio's. Hierin werken de 16 Zuid-Limburgse gemeenten in drie sub-regio's nauw samen met Provincie Limburg, Waterschap Limburg en netbeheerder Enexis om in beeld te brengen hoeveel energie zij denken op te kunnen wekken uit wind-op-land en zonnepanelen in 2030 en welke (potentiële) regionale warmtebronnen beschikbaar zijn.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Inhoudelijke toelichting

Voor u ligt het bod van de RES Zuid-Limburg. In de afgelopen maanden hebben het programmateam van de RES Zuid-Limburg samen met de aangesloten gemeenten en met geworven externe deskundigen hard gewerkt om te komen tot het voorliggende resultaat. Dit bod is via de Stadsregio Parkstad Limburg en in nauwe afstemming met uw (ambtelijke) organisatie tot stand gekomen.

RES Zuid-Limburg

Conform de Startnotitie (mei 2019) is de RES Zuid-Limburg opgedeeld in drie sub-regio's: Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland, die volgens gemeenschappelijke aannames en uitgangspunten een afgewogen en afgestemd bod voor hernieuwbare elektriciteit formuleren. Hierbij is afgesproken dat iedere sub-regio naar vermogen bijdraagt aan het totale bod. Bij elkaar opgeteld vormen deze bijdragen één bod voor de RES Zuid-Limburg ter hoogte van 1,3 TWh. Hierbij is een afweging gemaakt tussen vier onderdelen:

- De kwantiteit van het regionale bod en de bijdrage aan de landelijke doelstelling van 35 TWh;
- Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik;
- Bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak;
- De impact op het energiesysteem en energie-infrastructuur.

Het kwantitatieve bod voor hernieuwbare elektriciteitsproductie (in TWh) is opgebouwd volgens de door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) gehanteerde methodiek zoals voorgeschreven door het Nationaal Programma RES, waarbij drie onderdelen worden onderscheiden:

1. *Gerealiseerd vermogen*: Het bestaand en producerend vermogen, gebaseerd op o.a. CBS-statistieken, de Klimaatmonitor en/of bij Enexis bekende gegevens (peildatum: 2017);
2. *Vermogen in de pijplijn*: Het vermogen van installaties die op de planning staan en waarvoor door RVO een SDE+ beschikking is afgegeven (t/m najaar 2020);
3. *Nog te realiseren vermogen*: Het toekomstig vermogen, dat als beleidsvoornemen wordt gezien.

Verdeeld over de drie sub-regio's ziet het bod van Zuid-Limburg er als volgt uit:

Tabel 1: Opbouw bod RES 1.0 Zuid-Limburg

	Huidige elektriciteits-productie (TWh)	Elektriciteits-productie in de planning (pijplijn) (TWh)	Nog te realiseren elektriciteits-productie (TWh)	**Totaal (TWh)**
Parkstad Limburg	0.026	0.053	0.425	**0.504**
Westelijke Mijnstreek	0.007	0.145	0.316	**0.468**
Maastricht-Heuvelland	0.020	0.068	0.262	**0.35**
Totaal (TWh)	**0.053**	**0.266**	**1.00**	**1.322**

Regionale Structuur Warmte

De Regionale Structuur Warmte (RSW 1.0) geeft inzicht in de huidige en (verwachte) toekomstige warmtevraag en het aanbod van bovenregionale warmtebronnen. Ook geeft de RSW inzicht in de bovengemeentelijke warmte-infrastructuur. Er bestaat een nauw verband met de Transitievisie Warmte, een apart traject naast de RES.

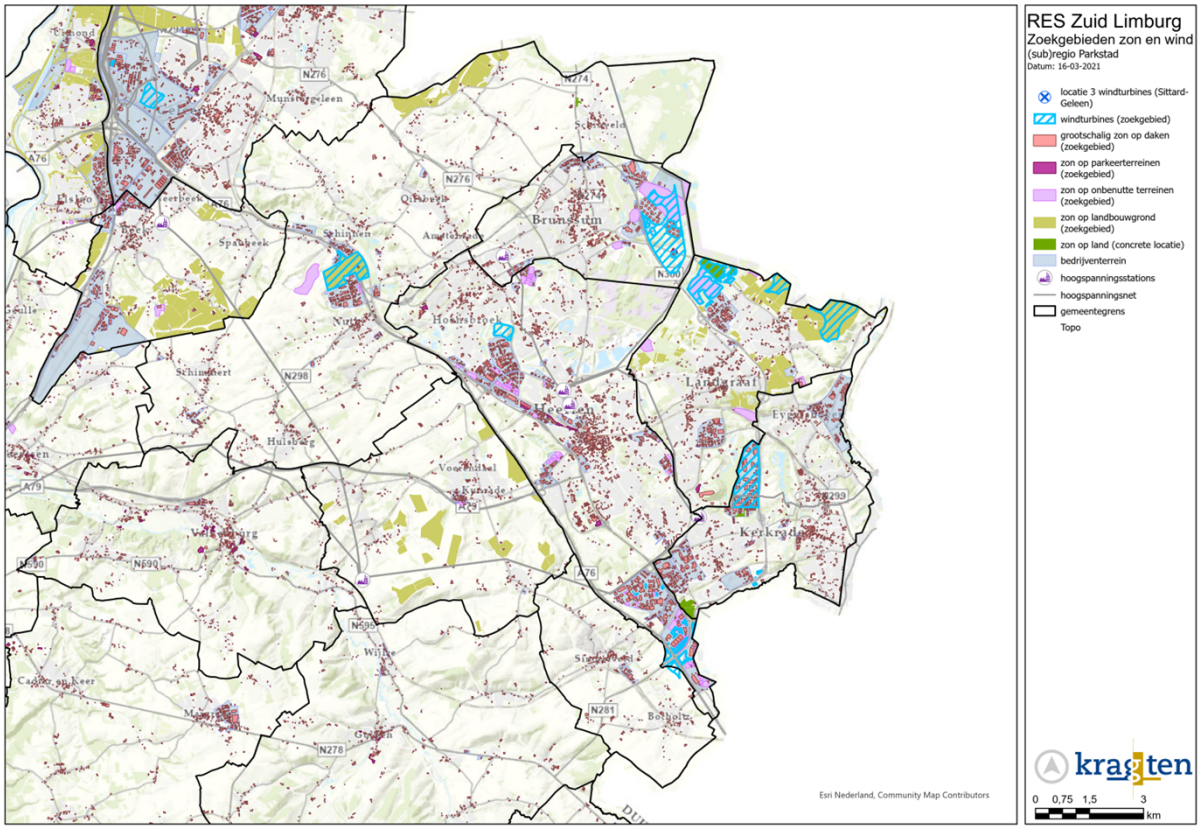
Op basis van de Klimaatatlas, nationaal beschikbare informatie en aanvullend lokaal onderzoek is het potentiële bovenregionale warmteaanbod geïnventariseerd. De voorlopige conclusie is dat er minder duurzame (rest)warmtebronnen in de regio aanwezig zijn dan aan de voorkant veronderstelt, bijvoorbeeld omdat bronnen kleiner zijn dan oorspronkelijk aangenomen of beschikbare restwarmte opnieuw ingezet wordt in het eigen productieproces. De RSW 1.0 vormt een eerste verkenning van de opgave (warmtevraag) en mogelijkheden (warmteaanbod) en kent nog veel onzekerheden. Derhalve worden in deze fase ook nog geen afspraken gemaakt over de inzet van bovengemeentelijke warmtebronnen en warmte-infrastructuur. In de Transitievisie Warmte (TVW) onderzoeken gemeenten welke alternatieven er voor aardgas zijn, en welke buurten tot 2030 kansrijk zijn voor de inpassing van alternatieve, duurzame warmtebronnen. Zodra de TVW's gereed zijn (eind 2021) krijgen wij een beter beeld van de toekomstige regionale warmtevraag. In de RES 2.0

(2023) zal dit onderdeel dan ook verder worden uitgewerkt.

Parkstad Limburg
Het voorliggende bod voor Parkstad Limburg is uitgewerkt onder regie en coördinatie van de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid van de Stadsregio en de zogenaamde PALET-Broedkamer, bestaande uit de energie- en duurzaamheidscoördinatoren van de samenwerkende Parkstad-gemeenten en een ambtelijke vertegenwoordiging van de Stadsregio Parkstad.

Het concept-bod voor Parkstad Limburg is op 13 mei 2020 vastgesteld door de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid. Deze is vervolgens ingebracht als onderdeel van de RES Zuid-Limburg. Op 1 oktober 2020 is de concept-RES van Zuid-Limburg formeel aangeboden aan het Rijk. Hierin was sprake van globale zoekgebieden en een concept-bod.

In de afgelopen maanden is het concept-bod verder uitgewerkt tot een definitief bod voor de grootschalige opwek van elektriciteit afkomstig uit zonne- en windenergie. Hierin zijn de zoekgebieden voor grootschalige opwek nader uitgewerkt, waarbij er een verfijning van de ruimtelijke onderbouwing heeft plaatsgevonden. Het voorlopige bod is geactualiseerd naar een definitief bod voor Parkstad Limburg, waarbij nieuwe inzichten zijn verwerkt. De zoekgebieden zijn hieronder weergegeven op kaart:

Het definitieve bod voor Parkstad Limburg is verdeeld over drie onderdelen:
- Windenergie;
- Grootschalig zon-op-dak (op daken groter dan 285m2, uitgangspunt NP-RES);
- Grootschalig zon-op-land (onbenutte terreinen in bebouwd gebied; gronden in het buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur; gronden in gebruik voor landbouw).

Verdeeld over de drie onderdelen ziet het bod van Parkstad Limburg (0,5 TWh) er als volgt uit

Tabel 2: Opbouw bod sub-regio Parkstad Limburg

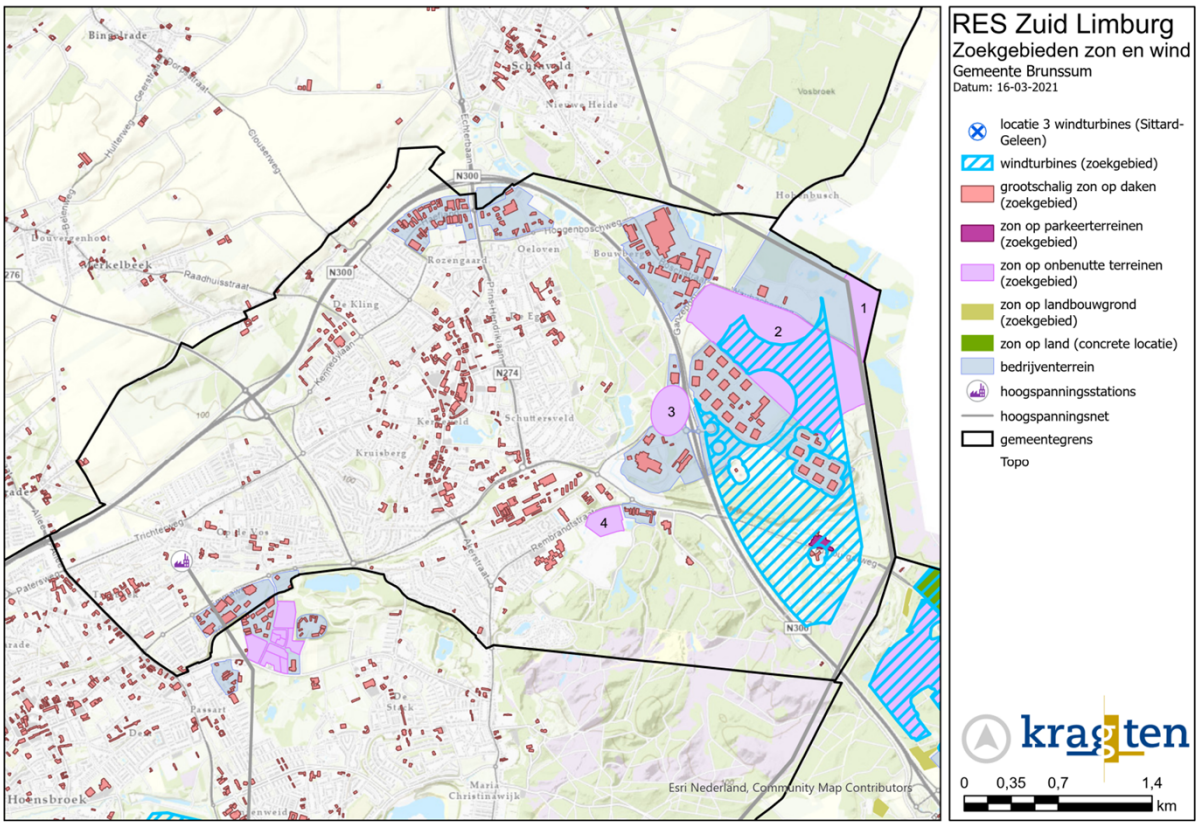
	Bestaande elektriciteits-productie (TWh)	Elektriciteits-producite in de planning (pijplijn) (TWh)	Nog te realiseren elektriciteits-productie (TWh)	**Totaal (TWh)**
Windenergie	0,002	0	0,128	**0,130**
Grootschalig zon-op-dak	0,018	0,027	0,139	**0,184**
Grootschalig zon-op-land	0.006	0.026	0.158	**0.190**
Totaal (TWh)	**0,026**	**0,053**	**0,425**	**0,504**

Aandeel gemeente Brunssum in bod RES Zuid-Limburg

De gemeente Brunssum heeft als onderdeel van de het bod van Parkstad Limburg vier zoekgebieden voor zonne-energie en één zoekgebied voor windenergie ingebracht. Deze zoekgebieden in combinatie met zon-op-dak vormen de ambitie van de gemeente.

Voor zonne-energie zijn dit de volgende gebieden:
1. Locatie afvalzorg Waubacherweg op terrein Ora et Labora (5,5 hectare);
2. Oostflank Brunssum (Groeve Mourik) (24 hectare)
3. Nieuw parkeerterrein oostkant Schutterspark, (0,5 hectare);
4. Voormalig Terca-terrein (4 hectare).

Voor windenergie is het zoekgebied Oostflank opgenomen. Voor dit zoekgebied is een aanname gedaan dat hier mogelijk 4 windturbines met 3 MW vermogen kunnen worden gerealiseerd. De haalbaarheid hiervan wordt momenteel onderzocht. Onderstaande kaart visualiseert de zoekgebieden van zonne- en windenergie en geeft ook de potentie voor zon-op-dak weer. Het gaat hierbij om daken met een oppervlak groter dan 285 m2.

Bovenstaande zoekgebieden resulteren in een totaal voor de gemeenten Brunssum van 0.075 TWh. Dit is 15% van het bod van de sub-regio Parkstad Limburg. Onderstaande tabel 3 beschrijft hoe dit totaal is opgebouwd.

Tabel 3: Opbouw bod gemeente Brunssum

	Bestaande elektriciteits-productie (TWh)	Elektriciteits-producite in de planning (pijplijn) (TWh)	Nog te realiseren elektriciteits-productie (TWh)	**Totaal (TWh)**
Windenergie	0	0	0.029	**0.029**
Grootschalig zon-op-dak	0.001	0	0.013	**0.014**
Grootschalig zon-op-land	0	0	0.032	**0.032**
Totaal (TWh)	**0.001**	**0**	**0.074**	**0.075**

b. Kaders

Onder regie en coördinatie van de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid van de Stadsregio Parkstad Limburg is in de periode 2013-2015 kaderstellend energietransitiebeleid opgesteld, genaamd 'Parkstad Limburg EnergieTransitie' (PALET). Dit beleid - bestaande uit een regionaal ambitiedocument PALET 1.0 en acht gemeentelijke potentiestudies PALET 2.0 - is medio 2015 unaniem vastgesteld door de gemeenteraden van Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal. In 2015-2016 is de lange termijn doelstelling om in 2040 als regio energieneutraal te zijn, vertaald in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0 voor de korte termijn i.c. de periode 2016-2020.

In de Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG op 29 november 2019 is -onder voorwaarden- door de gemeenten ingestemd met het ondertekenen van het Klimaatakkoord. Het Rijk heeft vanuit het Klimaatakkoord i.o.m. de koepel VNG, IPO en VNW bepaald dat overheden de krachten moeten bundelen om van de energietransitie een succes te maken. Hiervoor is besloten tot een meerjarige programmatische nationale aanpak met landsdekkend integrale regionale energie strategieën (RES). In een Handreiking voor de regio's stelt het Rijk de landelijke spelregels voor wat betreft de producten, planning en het proces, zodat RES-regio's op een gelijksoortige manier energiestrategieën maken die landelijk optelbaar en vergelijkbaar zijn.

De RES 1.0 Zuid-Limburg is een strategisch visiedocument. De doelstellingen uit de RES zullen worden meegenomen in een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.1 voor de komende periode (2022-2025). Gemeenten beslissen hierbij over eigen grondgebied.

Bevoegdheid
De RES 1.0 met hierin het aanbod ten aanzien van elektriciteit en een Regionale Structuur Warmte, wordt conform de afspraken met het Nationaal Programma RES geaccordeerd door Gedeputeerde Staten, de colleges van B&W en de Waterschapsbesturen. De bevoegdheid tot het formeel vaststellen ligt bij gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemeen Besturen van de waterschappen.

Daarmee is de RES 1.0 bestuurlijk bindend en heeft het de status van een beleidsstuk. Bestuurlijk bindend betekent dat het bindend is voor de instantie zelf. Een ander kan er geen juridische rechten/plichten aan ontlenen. De RES zal juridische status gaan krijgen in de verankering in het instrumentarium van de omgevingswet.

Kosten en dekking
Voor het opstellen van de RES 1.0 zijn landelijk middelen beschikbaar gesteld door een bijdrage vanuit het Nationaal Programma RES. De middelen voor de ondersteuning van de definiëring van de RES'en zijn toegekend in de septembercirculaire 2019. Voor Zuid-Limburg komt dit neer op een rijksbijdrage van €1.359.428,- voor de kalenderjaren 2019 t/m 2021. Vanuit de Provincie is hierop aanvullend €75.000- ter beschikking gesteld voor de kosten van een projectsecretaris. Van de deelnemende gemeenten is geen aanvullende bijdrage gevraagd.

Met het vaststellen van de RES 1.0 Zuid-Limburg wordt het fundament gelegd op basis waarvan overheden (inclusief uw raad), semi-overheden, bedrijven, woningcorporaties, inwoners etc. in gezamenlijkheid tot concrete uitvoeringsmaatregelen komen om de energietransitie in de regio en uw gemeente in gang te zetten. Voor dit proces zullen vanuit het Rijk opnieuw middelen beschikbaar worden gesteld. De hoogte hiervan is op dit moment nog onduidelijk.

NB: Eén van de randvoorwaarden die de gemeenten gesteld hebben aan de instemming met het Klimaatakkoord (zie ook onder 'Kaders') is het krijgen van een vergoeding voor de uitvoeringslasten. Waarbij ook is aangegeven: 'Als op termijn onvoldoende aan deze randvoorwaarde(n) wordt voldaan, kan dit ertoe leiden dat gemeenten het Klimaatakkoord niet in zijn geheel of niet in het gevraagde tempo kunnen uitvoeren. De randvoorwaarden van gemeenten blijven in volgende fases in het traject dan ook volledig van kracht'.

Het VNG-bestuur heeft de opdracht gekregen te werken aan de invulling hiervan. De VNG zegt in haar bijlage bij ledenbrief van 15 januari 2021, "Uitnodiging BALV 12 februari 2021", hierover het volgende: in *2020 heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) een onderzoek verricht naar de uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord bij decentrale overheden voor de periode 2022-2030. In het onderzoek wordt gekeken naar de hoogte van de uitvoeringslasten, de verdeling van het budget tussen gemeenten en de organisatie van de uitvoering.* De uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord voor gemeenten zijn door Andersson Elffers Felix (AEF) in opdracht van de ROB geraamd op € 450 miljoen in 2022, € 540 miljoen in 2023 en € 599 miljoen in 2024. Dit bedrag is opgebouwd uit uitvoeringslasten in de sector gebouwde omgeving voor 60%, elektriciteit 15%, mobiliteit 10% en landbouw 5% en overige kosten 10%. De hoogte van de uitvoeringslasten neemt jaarlijks toe doordat ook het aantal plannen dat gemeenten moeten uitvoeren toeneemt. Investeringskosten (voor bijvoorbeeld de bouw van een zonnepark) maken geen onderdeel uit van het onderzoek.

Met het rapport dat er nu ligt wordt géén uitspraak gedaan over de daadwerkelijke toekenning van middelen: dit is onderwerp van gesprek tussen koepels en het kabinet. Op 25 januari jl. is het rapport gepubliceerd onder de titel 'Van Parijs naar praktijk. Er is hiermee een eerste stap gezet, maar de middelen zijn hiermee nog niet geregeld. Prioriteit voor gemeenten is dan ook dat in overleg met het kabinet ervoor wordt gezorgd dat de middelen nu ook daadwerkelijk voor gemeenten beschikbaar komen. Tevens zal de VNG benoemen dat het nodig is dat de uitvoering wordt ondersteund door nationale programma's voor in ieder geval de sectoren elektriciteit (RES) en gebouwde omgeving. Tot slot realiseert de VNG zich dat afspraken voor het jaar 2022 snel nodig zijn en voor een deel niet kunnen wachten tot het moment dat er structurele meerjarige afspraken zijn vastgelegd. Hierover blijven zij in gesprek met het kabinet.

Vooralsnog zal voor de uitwerking van de RES in een Uitvoeringsprogramma (gecombineerd met een nieuw uitvoeringsprogramma voor PALET) en het uitvoeren hiervan gebruik worden gemaakt van bestaande middelen en met bestaande capaciteit.

Personele consequenties
Zoals onder het vorige punt aangegeven leidt de RES als uitvloeisel van het Klimaatakkoord tot extra (uitvoerings)taken en -lasten voor gemeenten. Totdat er tussen de VNG en het Rijk afspraken zijn gemaakt over aanvullende financiering hiervoor, kan slechts de aanwezige capaciteit worden ingezet. Zie ook de tekst onder 'Kosten en Dekking'.

Communicatie/Participatie
De besluitvorming in uw raad is zorgvuldig en op maat voorbereid, in samenspraak met uw gemeente. Zo heeft onder andere op 21 april 2020 een informerende raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden, waarvoor u als raadslid bent uitgenodigd. Voorts heeft op 17 november 2020 een tweede, consulterende raadsinformatieavond plaatsgevonden. De bijdrage van gemeente Brunssum in het totale bod van Zuid-Limburg is hierin aan u voorgelegd.

Maatschappelijke partners zoals natuur- en milieufederaties, woningcorporaties, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en het MKB zijn middels een zogenaamde Klankbordgroep periodiek betrokken en gevraagd mee te denken in het proces. Inwoners zijn in januari 2021 door middel van een Parkstad-brede Duurzaamheidskrant gezamenlijk geïnformeerd over de RES en Transitievisie Warmte (TVW). Hiermee is het participatieproces voor deze trajecten gestart. De RES is een doorlopend en langjarig proces. Het participatieproces is een blijvend onderdeel van deze aanpak.

Externe communicatie, bijvoorbeeld via een persconferentie en/of persbericht, vindt pas plaats nadat alle gremia positief hebben besloten over het voorliggende bod.

Evaluatie
Het nationale RES traject kent een doorlooptijd tot 2030. De RES wordt in een cyclus van minimaal 2 jaar geüpdatet. Twee jaar na de RES 1.0 volgt een RES 2.0; en zo verder. Deze tweejaarlijkse cyclus borgt mede dat de RES aansluit bij de wettelijk vereiste investeringsplannen van de netbeheerders en dat nieuwe inzichten en ontwikkelingen ten aanzien van grootschalige opwek en warmte kunnen worden meegenomen. Voor de vergelijkbaarheid en optelbaarheid van de regionale bijdrage heeft het PBL een landelijke (kwantitatieve) analyse-, monitoring en rekensystematiek ontwikkeld. Daarop aanvullend zal er ook op het niveau van de Parkstad-gemeenten een kwalitatieve monitoring/evaluatie van de voortgang van afspraken en prestaties plaatsvinden.

Planning, procedure en uitvoering
Besluitvorming vindt gelijktijdig plaats in de 16 gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg. Nadat alle gremia de RES 1.0 voor Zuid-Limburg hebben vastgesteld zal deze aan het Rijk worden aangeboden, doch uiterlijk 1 juli 2021.

Om de in de RES 1.0 gestelde ambitie in de praktijk om te zetten in concrete maatregelen en prestaties, zal in de vervolgfase onder de ambtelijke regie van Parkstad Limburg worden overgegaan tot het voorbereiden van een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma PALET i.c. op het schaalniveau van Parkstad Limburg. Besluitvorming over dit nieuwe uitvoeringsprogramma PALET-RES 3.1 (2022-2025) is aan de gemeenteraad.

Het traject van de RES heeft consequenties voor PALET. De RES-methodiek wijkt op een viertal belangrijke punten af van de aanpak in PALET.

1. Primair / Secundair energiegebruik.
   In PALET is uitgegaan van het primaire energiegebruik (vanuit de bron), terwijl de RES uitgaat van secundair energiegebruik (uiteindelijk energiegebruik door afnemer). Om de samenhang met de RES te bewaren zullen wij in de toekomst dus ook in Parkstad uitgaan van het secundair energieverbruik.

2. Basisjaar gegevens.
   In PALET is uitgegaan van basisjaar 2011, terwijl de RES 2017 als basisjaar hanteert. In de RES heeft er dus een actualisatie van PALET op deze fronten plaatsgevonden.

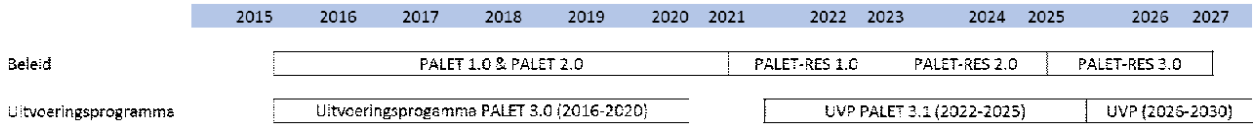
3. Reikwijdte van sectoren.
   De RES is beperkt tot de Klimaattafels 'Elektriciteit' en 'Gebouwde omgeving'. De sectoren 'industrie', 'verkeer en vervoer' en 'landbouw en landgebruik' worden door de overige Klimaattafels opgepakt. In PALET wordt echter uitgegaan van een integrale aanpak, waarbij alle sectoren worden meegenomen. De opgave vanuit de RES betreft dan ook niet de gehele opgave die wij ons in PALET hebben gesteld. In het uitvoeringsprogramma voor Parkstad blijven wij uitgaan van een integrale aanpak voor alle sectoren.

4. Het uiteindelijke doel.
   Tot slot geeft de RES invulling aan de nationale doelstelling om met elkaar de CO_2-uitstoot sterk te verminderen:

in 2030 met 49% ten opzichte van 1990. De ambitie van PALET is om in 2040 als regio energieneutraal te zijn. In aanloop naar het nieuw op te stellen Uitvoeringsprogramma zal PALET geëvalueerd worden, waar een aanvang wordt gemaakt de het verschil in uitgangspunten en doelstellingen tussen de RES en PALET zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen

In de aankomende periode zal PALET "RES-proof" gemaakt moeten worden, vooral om goed en efficiënt aangehaakt te blijven binnen de RES Zuid-Limburg en het Klimaatakkoord. Dit om de kwaliteit, de dynamiek en de effectiviteit van de regionale samenwerking via de GR Parkstad Limburg en op het gebied van energietransitie niet kwijt te raken. Alleen al de resultaten rondom de formulering van gemeenschappelijk regionaal beleid van PALET, het Zonnepanelenproject, de warmtetransitie, de windprojecten en de Woonwijzerwinkel tonen die meerwaarde aan.

Het binnen de RES te maken uitvoeringsprogramma voor Parkstad Limburg wordt na PALET 3.0 (2016-2020) nu PALET-RES 3.1 (2022-2025). De monitoring volgt vanuit het Nationaal Programma RES.

c. Argumenten en overwegingen

Argumenten

- Het RES 1.0-bod is een weloverwogen bod en tot stand gekomen in een zorgvuldig proces met de ambtelijke organisatie, volksvertegenwoordigers en maatschappelijke partijen. U bent op verschillende momenten in dit proces betrokken in de totstandkoming van het voorliggende bod (zie communicatie/participatie).
- De regionale energie strategie is gericht op samenwerking en wijzigt niets aan de bevoegdheidsverdeling bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente(raad) besluit zelf over initiatieven voor zonneweides en windmolens. Met het vaststellen van de RES 1.0 wordt niet besloten tot het realiseren van concrete initiatieven of projecten m.b.t. wind-op-land en/of zon-PV. Hiervoor dienen de reguliere planologische procedures te worden doorlopen, met de daarbij behorende participatie-, inspraak-, bezwaar- en beroepsmogelijkheden.
- Binnen het Nationaal Programma RES is afgesproken dat alle RES regio's uiterlijk 1 juli 2021 een definitieve RES 1.0 aan het Rijk dienen aan te bieden. Het Rijk heeft aangegeven dat deze datum, ondanks de situatie rondom Covid19, ongewijzigd blijft. Uiterlijk vanaf 1 juli 2021 starten alle regio's met de voorbereiding van de verankering van de RES in het eigen omgevingsbeleid via de instrumenten van de Omgevingswet en/of de wet ruimtelijke ordening. Omgevingsvergunningen dienen tijdig verleend te zijn om in 2030 landelijk de 35 TWh gerealiseerd te hebben.

Risico's

- Het is niet duidelijk of de bijdrage van de RES Zuid-Limburg voldoet om de landelijke doelstelling van 35 TWh hernieuwbare opwek uit wind-op-land en/of zonne-energie te realiseren. Indien blijkt dat de 30 RES'en samen niet optellen tot 35 TWh, zal het Nationaal Programma samen met de RES-regio's zoeken naar mogelijkheden om dit alsnog te realiseren. Mocht ook dit niet haalbaar blijken, zullen de landelijke koepels (IPO, VNG en UvW) de landelijke restopgave verdelen over de RES-regio's. De verdeelsleutel hiervoor is niet bekend, omdat het proces vanuit de decentrale overheden centraal staat.
- Op dit moment is nog onduidelijk of alle grootschalige opwek die in het bod geprojecteerd is ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. Mogelijke belemmeringen zijn bijvoorbeeld hoogtebeperkingen rondom vliegbasis Geilenkirchen (windenergie) en (geldende) beleidsrestricties rondom de opwek van wind- en zonne-energie binnen het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. De RES 1.0 is een tussenproduct in een langjarig proces. Nieuw kennis en inzichten zullen in de RES 2.0 en verder, in het bod worden verwerkt.
- Om de beoogde opwek daadwerkelijk te kunnen realiseren, zijn ook inspanningen en aanpassingen nodig vanuit het Rijk. Belangrijke randvoorwaarden zijn bijvoorbeeld stimuleringsregelingen of het door gemeenten afdwingbaar maken voor zon-op-dak bij bestaande en/of nieuwbouw, financiële instrumenten voor inwoners (bijv. gebouw-gebonden financiering) en voldoende budget voor uitvoeringscapaciteit. Indien het Rijk de randvoorwaarden niet invult, heeft dat gevolgen voor het kunnen realiseren van de in het bod geformuleerde ambitie.

d. Opties en keuze

1. stemt in met de RES Zuid-Limburg (RESZL) 1.0 het bod van 1.3 TWh vast en de (eventuele) zoekgebieden voor zon en wind.
2. stemt in om de RESZL 1.0 aan te bieden aan het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP-RES), waarbij gemeenteraden de afwegingen en voorlopige keuzes in de RESZL van de andere gemeenten in Zuid-Limburg voor kennisgeving aannemen.

4. Bijlagen

Bijlage 1: Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 Zuid-Limburg (verseonnummer 1064764);
Bijlage 2: Zoekgebieden RES gemeente Brunssum (verseonnummer 1065260);
Bijlage 3: Zoekgebieden RES Parkstad (verseonnummer 1065264).

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. **:** 2021/40
Afdeling **:** Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk **:** 1064741

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/40;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 06 april 2021, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

Besluit:

1. stemt in met de RES Zuid-Limburg (RESZL) 1.0 het bod van 1.3 TWh vast en de (eventuele) zoekgebieden voor zon en wind.
2. stemt in om de RESZL 1.0 aan te bieden aan het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP-RES), waarbij gemeenteraden de afwegingen en voorlopige keuzes in de RESZL van de andere gemeenten in Zuid-Limburg voor kennisgeving aannemen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2021/40
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 1064741

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/40;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 06 april 2021, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

Besluit:

1. stemt in met de RES Zuid-Limburg (RESZL) 1.0 het bod van 1.3 TWh vast en de (eventuele) zoekgebieden voor zon en wind.
2. stemt in om de RESZL 1.0 aan te bieden aan het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP-RES), waarbij gemeenteraden de afwegingen en voorlopige keuzes in de RESZL van de andere gemeenten in Zuid-Limburg voor kennisgeving aannemen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

Zuid-Limburg RES Regionale Energie Strategie

Regionale Energie Strategie (RES 1.0)
Zuid-Limburg

16 maart 2021

Inhoud

Voorwoord 5
1. Inleiding 7
1.1. Doel van de RES 7
1.2. De RES Zuid-Limburg 7
1.3. De aanpak 8
1.4. Maatschappelijk draagvlak 8
1.5. Leeswijzer 9
2. Participatie 10
2.1. Participatie in het RES-proces 10
2.2. Participatie in projecten 12
3. Trias Energetica 15
4. Energieprofiel Zuid-Limburg 17
4.1. Woningen 19
4.2. Publieke dienstverlening 22
4.3. Commerciële dienstverlening 24
4.4. Industrie 25
4.5. Mobiliteit 26
4.6. Landbouw en landgebruik 27
5. Energievraag 2030 en energiebesparing 28
5.1. Woningen 29
5.1.1. Energievraag woningen in 2030 29
5.1.2. Energiebesparing woningen 30
5.1.3. Kleinschalig opwek van zonne-energie op daken woningen (minder dan 15 kWp) 33
5.2. Publieke en commerciële dienstverlening 34
5.2.1. Energievraag publieke en commerciële dienstverlening in 2030 34
5.2.2. Energiebesparing publieke en commerciële dienstverlening 34
5.3. Industrie 37
5.4. Mobiliteit 38
5.5. Landbouw en landgebruik 39
6. Opgave elektriciteit 40
6.1. Bod wind- en zonne-energie t/m 2030 41
6.1.1. Gerealiseerd vermogen 41
6.1.2. Vermogen in de planning 41
6.1.3. Aanvullende ambitie 41
6.2. Van concept-bod naar definitief bod 42
6.3. Onderbouwing bod wind- en zonne-energie 43
6.3.1. Wind-op-land 43
6.3.2. Grootschalig zon-op-dak 44
6.3.3. Zon-op-land 45
6.4. Andere vormen van opwek en opslag van energie 47
6.4.1. Kleinschalig zon-op-dak (minder dan 15 kWp) 47
6.4.2. Opslag van elektriciteit 47
6.4.3. Kernenergie 48
6.4.4. Waterstof 48
6.4.5. Biomassa, biogas en waterkracht 49
6.5. Impact op de elektriciteits-infrastructuur 49
6.5.1. Realisatie RES-bod en systeemefficiëntie 49
6.5.2. Netimpact RES 1.0 Zuid-Limburg 50

6.5.3. Conclusies en aanbevelingen Enexis m.b.t. netimpact 51
6.5.4. Aanbevelingen Enexis voor het vervolg richting RES 2.0 52
7. Ruimtelijk Afwegingskader en randvoorwaarden 54
7.1. Gemeenschappelijk beleidskader/context 54
7.1.1. Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)/Provinciale Omgevingsvisie (POVI) 54
7.1.2. De Limburgse zonneladder 56
7.1.3. Landschappelijke verdieping 57
7.1.4. Zoekgebieden Zuid-Limburg 58
7.2. Parkstad Limburg 60
7.2.1. PALET: Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking 60
7.2.2. Zoekgebieden grootschalige opwek wind- en zonne-energie 63
7.3. Westelijke Mijnstreek 67
7.3.1. Uitsplitsing van het bod van de Westelijke Mijnstreek per gemeente 67
7.3.2. Onderbouwing bod Gemeente Beek (afwegingskader en zoekgebieden) 68
7.3.3. Onderbouwing bod Gemeente Sittard-Geleen (afwegingskader en zoekgebieden) . 72
7.3.4. Onderbouwing bod Gemeente Stein (afwegingskader en zoekgebieden) 74
7.4. Maastricht-Heuvelland 78
Uniek landschap, uniek ruimtelijk afwegingskader 78
7.4.1. Voorbereiding van de concept-RES: de technische fase 78
7.4.2. Van concept naar definitief: de bestuurlijk- maatschappelijke discussie 79
7.4.3. Scenario 1 +: zonne-energie gebouwde omgeving, twee zonneparken 80
7.4.4. Ruimtelijk Afwegingskader 81
8. Regionale Structuur Warmte (RSW) 82
8.1. De warmtetransitie in de gebouwde omgeving 82
8.1.1. Relatie met de Transitievisie Warmte 83
8.1.2. Uitgangspunten warmtetransitie 83
8.1.3. Participatie in de warmtetransitie 84
8.1.4. Regionale Structuur Warmte 2.0 84
8.2. Warmtevraag 85
8.3. Alternatieven voor aardgas 86
8.4. Warmteaanbod 87
8.4.1. Restwarmte 88
8.4.2. Restwarmte Chemelot 89
8.4.3. Geothermie 90
8.4.4. Bodemenergie en WKO 90
8.4.5. Aquathermie 91
8.5. Warmte-infrastructuur en opslag 91
8.5.1. Bestaande warmte-infrastructuur 92
8.5.2. Nieuwe warmte-infrastructuren: Mijnwater en Het Groene Net 92
8.5.3. Warmteopslag 93
8.5.4. Afbouw bestaande gasinfrastructuur 93
8.5.5. Lessen uit de praktijk 94
9. Vervolgstappen 95
9.1. Publiekrechtelijk vastleggen RES-afspraken 95
9.2. Doorkijk naar RES 2.0 97
9.3. Organisatiestructuur 98
Bijlagen 99
I. Werkstructuur en Governance RES Zuid-Limburg 99
II. Klankbordgroep RES Zuid-Limburg 101
III. Tabel Inventarisatie warmtebronnen Zuid-Limburg 102

IV. Impact op de energie-infrastructuur 108
V. Afkortingenlijst 120

Voorwoord

Sinds het voorjaar van 2019 hebben we in Zuid-Limburg via een intensief en zeer zorgvuldig proces gewerkt aan de voorbereiding van de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg (RESZL). In onze RES 1.0 beschrijven we hoe we vanuit onze regio een bijdrage willen leveren aan de energietransitie in Nederland en de afspraken uit het Klimaatakkoord. Ons bod aan het Rijk is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Stuurgroep RESZL. Als stuurgroep bieden wij de RES 1.0 aan bij de Colleges van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg, Gedeputeerde Staten en het waterschapsbestuur met het verzoek om het bod ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg.

De RES-regio Zuid Limburg is een van de dertig RES regio's in Nederland. Verwacht wordt dat elke regio met een ruimhartig bod komt op basis van technische, ruimtelijke en maatschappelijke potentie, dat bijdraagt aan de totale opgave van 35TWh duurzame opwek grootschalige energie.

Het voorbereidingsproces heeft in de regio in een intensieve samenwerking plaatsgevonden. Vanaf mei 2019 tot juni 2020 hebben vertegenwoordigers van 16 Zuid-Limburgse gemeenten, het Waterschap Limburg en de Provincie Limburg samen met externe bureaus allereerst gewerkt aan de technische fase en een concept bod, op basis van werkateliers en bestuurlijke discussies. Midden 2020 is dit concept bod ingediend. Deze fase werd direct gevolgd door de maatschappelijke fase met dit voorliggend bod als resultaat. Het woord is nu aan de 16 gemeenteraden, de leden van Provinciale Staten en de leden van het AB Waterschap Limburg.

Zuid-Limburg kenmerkt zich door een uniek landschap met gebieden van grote landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarde. Dat vraagt om uiterst zorgvuldige afwegingen. Een intensief traject met een duidelijk resultaat dat tevens heeft gezorgd voor versnelling van energiebeleid en -uitvoering en samenwerking op dit beleidsveld bij gemeenten en regio's. De komende tijd zal een landschappelijke verdiepingsstudie inzicht geven in verdere mogelijkheden en daarmee de basis leggen voor de RES 2.0 die in 2023 gereed moet zijn.

De energietransitie is een complexe technische uitdaging maar vooral ook een maatschappelijk vraagstuk waarbij betrokkenheid van onze inwoners van vitaal belang is. We hebben de afgelopen maanden de Zuid-Limburgers in de positie gebracht en de discussie laten voeren om tot een stevige maar realistische ambitie te komen. Niet alleen omdat we het beste voor onze regio willen, maar juist ook omdat we tot het uiterste willen gaan om te helpen klimaatverandering tegen te gaan.

Met dit bod sluit de Stuurgroep de RES 1.0 voor Zuid Limburg af. We bedanken hierbij iedereen die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van het resultaat.

Met vriendelijke groet,
Gert Jan Krabbendam, voorzitter Stuurgroep RES Zuid Limburg

Parkstad Limburg: C. Claessens (Heerlen) en F. Janssen (Landgraaf)
Westelijke Mijnstreek: K. Schmitz (Sittard-Geleen) en D. Hendrix (Stein)
Maastricht & Heuvelland: G. Krabbendam (Maastricht) en R. Meijers (Valkenburg aan de Geul)
Waterschap Limburg: R. Sleijpen
Provincie Limburg: C. Brugman
Enexis: T. Schuurmans

Samenwerkingspartners RES Zuid-Limburg

Gemeenten:

Stadsregio Parkstad Limburg
Beekdaelen
Brunssum
Heerlen
Kerkrade
Landgraaf
Simpelveld
Voerendaal

Samenwerking Westelijke Mijnstreek
Sittard-Geleen
Beek
Stein

Samenwerking Maastricht – Heuvelland
Maastricht
Eijsden-Margraten
Gulpen-Wittem
Vaals
Meerssen
Valkenburg aan de Geul

Provincie Limburg

provincie limburg

Netbeheerder Enexis

ENEXIS NETBEHEER

Waterschap Limburg

waterschap limburg
met de omgeving, voor de omgeving

1. Inleiding

Klimaatverandering, voornamelijk veroorzaakt door de uitstoot van CO_2, raakt ons allemaal. Het leidt tot opwarming van de aarde, een stijgende zeespiegel, zware regenval in korte tijd met overstromingen tot gevolg of juist een gebrek aan water met extreme droogte als resultaat. Om de wereld leefbaar te houden, voor onszelf en volgende generaties, zijn internationale klimaatafspraken gemaakt in het Klimaatakkoord van Parijs in 2015. Aansluitend hierop hebben de lidstaten van de Europese Unie afspraken gemaakt over het terugdringen van de CO_2-uitstoot. In het nationale Klimaatakkoord is in 2019 besloten dat Nederland de CO_2-uitstoot in 2030 met 49% moet terugdringen ten opzichte van 1990[1]. Eén van de manieren om deze doelstelling te halen is het opwekken van 35 terawattuur (TWh = miljard kilowattuur) hernieuwbare energie op land. Een andere doelstelling is het verduurzamen van de warmtevoorziening van 1,5 miljoen woningen en gebouwen tot en met 2030. Om de landelijke ambities op het gebied van elektriciteit en de gebouwde omgeving vorm te geven, is Nederland opgedeeld in 30 energieregio's waarin gemeenten, provincies en waterschappen samenwerken aan een Regionale Energie Strategie (RES).

1.1. Doel van de RES

Een Regionale Energie Strategie (RES) moet zorgen voor een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van hernieuwbare energieopwekking, (rest)warmtebronnen en de bijbehorende infrastructuur. Het Rijk verwacht van elke energieregio een concreet en weloverwogen bod voor het duurzaam opwekken van elektriciteit (wind op land en grootschalige zonne-energie). Iedere regio wordt gevraagd een substantiële bijdrage te leveren aan de landelijke doelstelling. Daarnaast moet door regio's inzicht gegeven worden in de warmtevraag en het potentieel aan bovengemeentelijke duurzame warmtebronnen (warmteaanbod) en moeten de mogelijkheden voor nieuw te ontwikkelen warmte-infrastructuur worden beschreven. De RES biedt de gelegenheid om in regionaal verband een integrale strategie met bestuurlijk formele status en een gezamenlijke resultaatsverplichting te ontwikkelen. Werken aan de opgave van de RES heeft in Zuid-Limburg in elk geval al gezorgd voor een positief verbindend effect en versnelling van het energiebeleid en de samenwerking in de regio.

1.2. De RES Zuid-Limburg

De regio Zuid-Limburg is één van de 30 energieregio's. Zuid-Limburg is in een aantal opzichten uniek ten opzichte van de rest van Nederland door de aanwezigheid van een Nationaal Landschap, Natura-2000 gebied met landbouwgronden, unieke flora en fauna en gebieden die landschappelijk en cultuurhistorisch van grote waarde zijn. Dit maakt het vormgeven van de RES-opgave extra complex. De bebouwde omgeving brengt ook restricties met zich mee. De voormalige Oostelijke en Westelijke Mijnstreek vormen, naast de Randstad, het tweede meest verstedelijkte gebied van Nederland met hoge aantallen inwoners per vierkante kilometer. In vergelijking met andere regio's is in Zuid-Limburg dan ook sprake van meerdere beperkingen voor de opwek van grootschalige energie. Daarnaast heeft de regio Zuid-Limburg met het industriecluster Chemelot een grote potentiële (rest)warmtebron in de regio.

[1] Vooralsnog is 49% CO_2-reductie het uitgangspunt van het Klimaatakkoord. De Europees Commissie heeft een voorstel gedaan om de Europese broeikasgasreductie doelstelling voor 2030 van 40% te verhogen naar 55%. Wat dit zal betekenen voor de afspraken uit het Klimaatakkoord is nog niet duidelijk.

Met gezamenlijke inspanningen die in de volgende paragraaf worden beschreven, zijn in de RES 1.0 van Zuid-Limburg zoekgebieden gedefinieerd voor de grootschalige opwek van hernieuwbare elektriciteit (wind-op-land en zonne-energie) en is het potentieel van bovengemeentelijke duurzame warmtebronnen in de regio in kaart gebracht.

1.3. De aanpak

In Zuid-Limburg hebben 16 gemeenten, samen met de provincie, het waterschap, netbeheerder Enexis en andere maatschappelijke partners gewerkt aan het vormgeven van de RES 1.0. Formeel is deze samenwerking vastgelegd in de Startnotitie RES Zuid-Limburg (mei 2019). De concept-RES voor Zuid-Limburg is voorbereid door drie sub-regio's: Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland. Dat is gedaan om meerdere reden: bestaande werkstructuren en bestaande regionale energiekaders zijn daarvoor de belangrijkste. De aanpak in de drie sub-regio's is op elkaar afgestemd volgens afspraken uit de Startnotitie. De concept-RES bestond, los van de samenvatting, uit 3 delen. In de RES 1.0 Zuid-Limburg is gekozen voor één geïntegreerd document. De gehanteerde werkstructuur en het governance-model zijn opgenomen in bijlage I.

De deelnemende partijen binnen de RES Zuid-Limburg hebben er voor gekozen om – aan de hand van een zorgvuldige analyse van de potentie, ruimtelijke implicaties, bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak en systeemefficiëntie – een afgewogen en afgestemd bod te formuleren. Hierbij is het uitgangspunt dat iedere sub-regio en gemeente vanuit de technische, ruimtelijke en sociale potentie haar steentje bijdraagt. Het bod is, in overleg met de netbeheer Enexis, afgestemd op de mogelijkheden ten aanzien van de infrastructuur in Zuid-Limburg.

In oktober 2020 is de concept-RES formeel aan het Rijk aangeboden. Deze is bestuurlijk vastgesteld door alle colleges van B&W in de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, Gedeputeerde Staten van Provincie Limburg en het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg. In de afgelopen maanden is gewerkt aan de totstandkoming van het voorliggende definitieve bod (de RES 1.0), is de regionale samenwerking verder vormgegeven en is het energiebeleid in de gemeenten deels in een stroomversnelling gekomen. Gemeenten weten elkaar inmiddels te vinden en stemmen hun inspanningen op elkaar af. De RES 1.0 heeft daarmee in meerdere opzichten een goede basis gelegd voor de regionaal vormgegeven energietransitie.

1.4. Maatschappelijk draagvlak

De energietransitie heeft de komende jaren grote invloed op het leven van alle Nederlanders. Het is daarom niet mogelijk om deze transitie te verwezenlijken zonder inwoners, bedrijven en andere organisaties hierbij te betrekken. In de Startnotitie RES Zuid-Limburg is vastgesteld hoe de samenleving betrokken is bij het proces om te komen tot een RES-bod. De concept-fase van de RES was voornamelijk technisch. Hierna is de maatschappelijke fase van start gegaan waarin de samenleving en volksvertegenwoordigers betrokken zijn. Gemeenteraden zijn op verschillende momenten al in de concept-fase van de RES betrokken. Daarnaast hebben we op Zuid-Limburgs niveau een klankbordgroep ingericht die op verschillende momenten in het RES-proces heeft meegedacht en inhoudelijk heeft gereflecteerd op de plannen. De groep bestaat uit een select aantal personen die de maatschappelijke belangen van verschillende sectoren vertegenwoordigen. Het gaat onder andere om natuur- en milieufederaties, energiecoöperaties, woningcorporaties, kennisinstellingen, het MKB en sociaal-maatschappelijke organisaties (zie bijlage II). In de afgelopen maanden hebben we ook inwoners op diverse manieren bij het RES-proces betrokken door hen te informeren en/of te raadplegen. Meer hierover is te vinden in hoofdstuk 2.

1.5. Leeswijzer

- In het volgende hoofdstuk (**hoofdstuk 2**) wordt ingegaan op de gehanteerde Trias Energetica methodiek die als uitgangspunt is gehanteerd voor het vormgeven van de RES.
- In **hoofdstuk 3** worden de huidige elektriciteits- en warmtevraag in kaart gebracht.
- Vervolgens wordt in **hoofdstuk 4** ingegaan op de geprognotiseerde energievraag in 2030.
- In **hoofdstuk 5** worden het bod voor de opwek van hernieuwbare elektriciteit op land en de toekomstige elektriciteitsinfrastructuur en -opslag uitgewerkt.
- Daarna volgt de onderbouwing van het ruimtelijke afwegingskader voor grootschalige opwek (**hoofdstuk 6**).
- In **hoofdstuk 7** wordt de Regionale Structuur Warmte toegelicht.
- Tot slot worden in **hoofdstuk 8** de vervolgstappen uiteengezet.

Aan het begin van de meest belangrijke en uitgebreide hoofdstukken is een korte samenvatting opgenomen.

2. Participatie

De energietransitie is een complexe technische uitdaging, maar vooral ook een maatschappelijk vraagstuk. De transitie heeft een merkbaar effect op de fysieke leefomgeving van mensen (voor een deel zelfs 'achter de voordeur'). Hij moet bovendien betaalbaar blijven, ook voor mensen met een kleine beurs. Draagvlak bij inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties is dan ook essentieel. Om de samenleving in Zuid-Limburg te betrekken bij de RES zetten we in op twee sporen:

- Participatie in het RES-proces: We hebben volksvertegenwoordigers en inwoners meegenomen in het voorbereidingsproces, onder meer door middel van (digitale) bijeenkomsten, enquêtes en informatiebrieven. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van een klankbordgroep bestaande uit partijen die verschillende belangen vertegenwoordigen;
- Participatie in projecten: We betrekken de omgeving in een zo vroeg mogelijk stadium bij de realisatie van concrete projecten. We streven er naar dat duurzame opwek voor 50% in eigendom komt van de lokale gemeenschap en dat de lusten en lasten zo evenredig mogelijk worden verdeeld. De gemeenten nemen hierbij de regie.

De energietransitie heeft de komende jaren grote invloed op het leven van alle inwoners van Zuid-Limburg. Naast de grote opgave om windturbines en zonnepanelen in te passen in het landschap, zullen de gevolgen van de energietransitie ook op financieel en sociaal vlak merkbaar zijn. Zo heeft met name de verschuiving naar een aardgasvrije samenleving grote gevolgen 'achter de voordeur'. Deze transitie vergt namelijk de nodige aanpassingen in en om de woning. Een ander belangrijk aspect is de betaalbaarheid van energie. Hoe zorgen we ervoor dat de energietransitie betaalbaar blijft, ook voor inwoners en bedrijven met een kleine beurs. De RES is een belangrijk instrument om de maatschappelijke betrokkenheid rondom de energietransitie te organiseren. Het succesvol uitvoeren van het Klimaatakkoord lukt immers alleen samen met alle betrokken partijen. Daarbij streven we er naar dat 50% van de productie van hernieuwbare opwek op land, in handen komt van de lokale omgeving (inwoners en bedrijven), zoals afgesproken in het Klimaatakkoord.

Betrokkenheid van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kan zowel direct als indirect (via volksvertegenwoordigers in gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg) worden vormgegeven. Daarbij kan ook de mate en vorm van participatie verschillen: van het informeren over welke besluiten genomen worden tot het (mee)beslissen over beleid en/of projecten.

2.1. Participatie in het RES-proces

Volksvertegenwoordigers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners zijn op verschillende manieren betrokken in de beleidsvorming rondom de RES Zuid-Limburg. Hieronder wordt kort toegelicht hoe we dit in Zuid-Limburg hebben vormgegeven.

Volksvertegenwoordigers

De RES 1.0 is een visiedocument en omvat ambities en oplossingsrichtingen die perspectief en kansen bieden voor onder andere de opwekking van duurzame elektriciteit en het gebruik van duurzame warmte voor de gebouwde omgeving. In de RES worden strategische keuzes gemaakt voor de komende 10 tot 30 jaar. Op regionaal niveau zijn volksvertegenwoordigers op verschillende momenten en manieren betrokken bij de totstandkoming van de RES. In de concept-RES fase (tot en met juni 2020) hebben we volksvertegenwoordigers met name geïnformeerd over het proces en

de voortgang, bijvoorbeeld door middel van een gezamenlijk Webinar voor Zuid Limburg, informatiesessies, lokale en/of regionale informatieavonden en digitale informatiebrieven. In de RES1.0-fase (vanaf juli 2020) liep dit proces verder door. Volksvertegenwoordigers zijn op verschillende momenten geïnformeerd en geconsulteerd, waarbij zij werden uitgenodigd om inhoudelijk te reageren op het voorliggende bod. In verband met de maatregelen rondom het Covid19-virus hebben deze bijeenkomsten vrijwel uitsluitend digitaal plaatsgevonden.

Klankbordgroep RES Zuid-Limburg
In het voorjaar van 2020 is een klankbordgroep met belanghebbenden opgericht die meedenkt over het proces en de inhoud van de RES. Deze groep bestaat uit partijen die verschillende belangen vertegenwoordigen, zoals de toeristische sector, natuur- en milieufederaties, woningcorporaties, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en het MKB. Aan de klankbordgroep is gevraagd om op basis van de eigen kennis en expertise bij te dragen aan het proces om gezamenlijk te komen tot een gedragen Regionale Energie Strategie. Door de maatregelen rondom het corona-virus zijn de bijeenkomsten enige tijd stil komen te liggen. In de RES 1.0-fase is hier echter opnieuw beweging in gekomen en zijn er ongeveer iedere zes weken digitale klankbordgroep-bijeenkomsten georganiseerd. In bijlage II is een volledig overzicht opgenomen van alle betrokken belangenorganisaties.

"Het proces tot dusverre zou ik in een paar woorden willen schetsen als: betrokken, dynamisch, opbouwend en respectvol. Mooi vind ik de bereidheid van iedereen om over de eigen schaduw heen te stappen en echt mee te denken. Kortom, we hebben in de klankbordgroep veel kennis opgedaan en ook anderszins veel van elkaar geleerd. En dat ook de jonge garde zich in de groep stevig weet te manifesteren – dat doet mij als voorzitter veel genoegen!" – Dhr. Ilmar Woldring, voorzitter Klankbordgroep RES Zuid-Limburg

Inwoners
Binnen de RES Zuid-Limburg is ervoor gekozen om inwoners op verschillende manieren te betrekken bij het opstellen van de RES. De eis van het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP-RES) is om de inwoners minimaal te informeren. Consulteren is geen eis. In de zeven Parkstad gemeenten is er voor gekozen om inwoners via een gezamenlijke duurzaamheidskrant te informeren over de RES en de Transitievisie Warmte en daarbij uit te leggen wat dit voor inwoners betekent. Deze duurzaamheidskrant viel eind januari 2021 bij zo'n 120.000 huishoudens in de brievenbus en is o.a. via LinkedIn en social media verspreid. De sub-regio Maastricht-Heuvelland heeft een gezamenlijk communicatieplan ontwikkeld, gebaseerd op de pijlers informeren en participeren. Als onderdeel hiervan is een gezamenlijke stakeholderbijeenkomst georganiseerd en een gezamenlijke enquête uitgezet (met ruim 8.000 deelnemers). Ook organiseren de gemeenten in deze sub-regio lokale bijeenkomsten. In de sub-regio Westelijke Mijnstreek heeft de gemeente Beek begin 2020 fysieke bijeenkomsten belegd om de mening van de inwoners over het beleidskader Zonne-energie op te halen. De gemeenten Stein en Sittard-Geleen hebben eind 2020 een enquête uitgezet om te onderzoeken hoe hun inwoners denken over het opwekken van energie en wind uit zon in hun gemeente. De opgehaalde input is meegenomen in het RES-proces. De gemeenten zijn vaak het eerste aanspreekpunt voor de eigen inwoners.

2.2. Participatie in projecten

Participatie en acceptatie van grootschalige opwek is van groot belang om de Zuid-Limburgse ambitie te kunnen realiseren. Om projecten voor de bouw en exploitatie van (grootschalige) energieprojecten te laten slagen, is het dan ook belangrijk om inwoners bij de realisatie van concrete projecten te betrekken. In het Klimaatakkoord zijn daarom afspraken gemaakt over de participatie bij hernieuwbare energieopwekking in concrete projecten. Hierbij wordt voor 2030 gestreefd naar productie-installaties die voor 50% in eigendom zijn van de lokale omgeving (burgers en bedrijven). Daarbij is lokaal ruimte om hier vanwege lokale project-gerelateerde aspecten vanaf te wijken. Vanuit de RES Zuid-Limburg ondersteunen we dit streven. We zetten ons actief in om de participatie in de energietransitie te organiseren. Daarbij is nadrukkelijk ook aandacht voor inwoners met een kleine beurs. Iedereen moet mee kunnen doen.

Actief betrekken van de omgeving

Het is belangrijk om de omgeving in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken bij de realisatie van concrete projecten. Gemeenten nemen zelf de regie in dit proces. Onder de omgeving verstaan we de fysieke leefomgeving van een energieproject en de inwoners, bedrijven en energiecoöperaties die zich in de omgeving van het projectgebied bevinden. De precieze omvang van de omgeving is moeilijk vast te stellen, maar voor omwonenden wordt als vuistregel uitgegaan van een bepaalde straal rondom het projectgebied. Vaak gaat deze over gemeentegrenzen heen, en in Zuid-Limburg soms zelfs over landsgrenzen. Om het proces zorgvuldig en transparant te doorlopen, is het belangrijk om betrokkenen actief te informeren, te horen en (waar mogelijk) actief te betrekken bij de invulling van een project. Dit kan bijvoorbeeld middels gesprekken, informatiebijeenkomsten, meedenksessies, bevragingen/enquêtes en (gemeentelijke) websites.

Lokaal profijtbeginsel

Een belangrijke manier om draagvlak voor de energietransitie te versterken, is door bij het realiseren van grootschalige opwek uit wind- en zonne-energie de lusten en lasten evenredig te verdelen. In de praktijk geven inwoners vaak aan vooral de lasten te ervaren, bijvoorbeeld door slagschaduw of horizonvervuiling. We vragen aan initiatiefnemers om in overleg met de omgeving de voordelen en mogelijkheden om in een project te participeren te bepalen en deze te verwerken in een profijtplan. Elk project is maatwerk. Per project worden afspraken gemaakt over financiële participatie en opbrengsten voor de omgeving. Onderstaande participatiewaaier geeft een overzicht van de mogelijke opties voor projectparticipatie bij zon- en windprojecten op land:

Figuur 2.1: Opties voor projectparticipatie bij zon- en windprojecten op land[2]

De betaalbaarheid van de energietransitie is een belangrijk punt van zorg voor veel inwoners en bedrijven. Uitgangspunt van de RES Zuid-Limburg is dat iedereen kan meedoen of kan meeprofiteren van de grootschalige opwek van energie. Ook voor mensen met een kleine beurs moet de energietransitie haalbaar en betaalbaar blijven. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan hulp bij het verduurzamen van de woning of het opzetten van een (lokaal) duurzaamheidsfonds.

Energiecoöperaties

Op verschillende plekken in het land zijn er interessante voorbeelden van ondernemende burgers die op coöperatieve wijze grootschalige energieprojecten ontwikkelen. Deze burgers zetten een lokale energiecoöperatie op. Zij vormen een bijzondere groep van projectontwikkelaars: niet winst gedreven, maar wel commercieel. Ze opereren in wezen hetzelfde als commerciële projectontwikkelaars, maar vinden sterk hun draagvlak onder de eigen bevolking. Zij vormen zo een sociale vereniging, die niet alleen let op een goed rendement. Ook aspecten als landschap, leefklimaat en sociale structuur zijn bij projecten van coöperaties veelal in goede handen. Uit studie blijkt dat coöperatief uitgevoerde projecten niet alleen sneller ontwikkeld kunnen worden; ook de succeskans is groter. Alles bij elkaar kunnen coöperatieve projecten goedkoper worden gerealiseerd.

In Zuid Limburg is nog relatief weinig ervaring met energiecoöperaties. Er zijn tot nu toe enkele zogenaamde postcoderoos-projecten ontwikkeld, waarbij omwonenden (binnen de postcoderoos van een opweklocatie) kunnen deelnemen aan een collectief project. Zuster-coöperaties in Noord- en Midden-Limburg zijn vooral op wind-gebied een stuk verder en succesvoller. Profiterend van de ervaringen van de Noord- en Midden-Limburgse Coöperaties, verenigd in RESCoop Limburg, hebben enkele Zuid-Limburgse coöperaties hun ambities op dit vlak vergroot en maken zij een

[2] https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/11/18/participatiewaaier

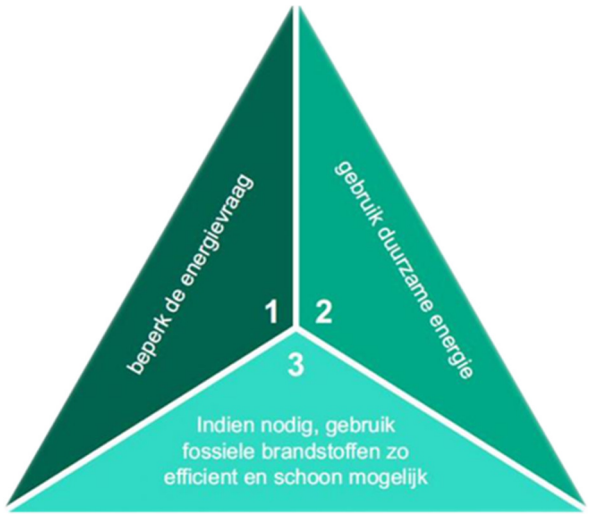
inhaalslag. Door de Provincie Limburg is, in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) een ondersteunend project-ontwikkelfonds in het leven geroepen. Dit is een risicodragend revolverend fonds, waar energiecoöperaties gebruik van kunnen maken. Bij succes wordt het bedrag teruggestort en wordt een succes 'fee' betaald. Als het project niet doorgaat, vervalt het bedrag.

Energiecoöperaties kunnen onder voorwaarden een aanvraag doen voor een project-ontwikkelingsbudget, waarmee projecten tot aan de 'financial close' kunnen worden voorgefinancierd. Dit is het punt waarop alle contracten zijn ondertekend, de financiering van het project rond is en de rente is bepaald. Het fonds wordt beheerd door 'Energie Samen'. In Limburg vormt RESCoop Limburg (de vereniging van Limburgse Energie coöperaties) het aanvraagloket. Lokaal eigenaarschap kan op die manier solide worden vorm gegeven. Energiecoöperaties kunnen een stevige brug slaan tussen de bestuurlijke ambitie en de dagelijkse praktijk en op die manier een succesfactor vormen.

3. Trias Energetica

In Zuid-Limburg volgen we de 'Trias Energetica'; de meest toegepaste manier om op het gebied van energievoorziening verschillende, elkaar versterkende, maatregelen te nemen. De 'Trias Energetica' bestaat uit drie onderdelen die samen de basis vormen voor een effectief energiebeleid:

- Verminderen: het energiegebruik wordt verminderd door verspilling tegen te gaan.
- Vergroenen: de energie komt zoveel mogelijk uit niet-fossiele, duurzame bronnen zoals wind-, water-, en zonne-energie.
- Verschonen: de energie die (nog) niet met duurzame bronnen kan worden ingevuld, wordt zo efficiënt en schoon mogelijk ingezet.

Figuur 3.1: De Trias Energetica

Het verduurzamen van de energiehuishouding begint bij vermindering van de energievraag. Wat niet gebruikt wordt, hoeft immers ook niet opgewekt te worden. In het kader van de RES ligt de focus op de gebouwde omgeving (woningen en dienstverlening). Omdat de energievraag van de gebouwde omgeving niet los kan worden gezien van de andere sectoren, nemen we in de RES Zuid-Limburg de energievraag van industrie, landbouw en mobiliteit zoveel mogelijk mee. Besparingen kunnen worden behaald op het elektriciteitsgebruik, maar ook op het verwarmen van gebouwen en het gebruik van warm tapwater. Voorbeelden van maatregelen om het energiegebruik te verminderen zijn het verbeteren van de vloer-, dak- en gevelisolatie, het investeren in dubbel glas, ledverlichting en het vervangen van cv-ketels. Met name bij woningen en gebouwen voor publieke en commerciële dienstverlening kunnen grote besparingen worden gerealiseerd. Naast technische mogelijkheden om het energiegebruik te verminderen, is ook het gedrag van de verbruikers van groot belang. Het onderdeel 'energiebesparing' wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 5.

De resterende landelijke energievraag moet vervolgens zoveel mogelijk worden ingevuld door vormen van duurzame energie zoals zonne-energie, windenergie, biomassa en waterkracht. In het kader van de RES richten wij ons specifiek op de opwek van hernieuwbare elektriciteit uit zonne- en windenergie en de bijdrage die we vanuit Zuid-Limburg kunnen leveren aan de landelijke opgave van 35 TWh. Dit is de opdracht die wij vanuit het Rijk hebben meegekregen. Andere technieken zoals biomassa, biogas, waterstof, kernenergie en waterkracht tellen volgens de spelregels vanuit het Rijk vooralsnog niet mee bij het realiseren van de landelijke opgave. Het onderdeel 'grootschalige opwek' wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 6.

Tot slot zullen we, zeker in de nabije toekomst, ook nog afhankelijk zijn van (eindige) fossiele brandstoffen om in onze energiebehoefte te kunnen voorzien. Het is belangrijk om deze energiebronnen zo effectief en schoon mogelijk in te zetten. In 2021 zijn we nog vrijwel volledig afhankelijk van fossiele brandstoffen (met name aardgas) voor het verwarmen van gebouwen. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat we voor 2050 in heel Nederland zeven miljoen huizen en één miljoen gebouwen goed zullen isoleren en van duurzame warmte zullen voorzien. In de RES 1.0 Zuid-Limburg brengen wij de huidige en (verwachte) toekomstige warmtevraag en het -aanbod in kaart, waarbij we ons vooralsnog beperken tot de inzet van regionale (rest)warmtebronnen. Ook beschrijven we de strategie om de warmtevoorziening te verduurzamen. Dit wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 8.

4. Energieprofiel Zuid-Limburg

Als uitgangspunt hebben we voor alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg een nulmeting uitgevoerd, waarbij we de bestaande energievraag (basisjaar 2017) in kaart hebben gebracht. Daarbij hebben we, zoals gevraagd vanuit het Rijk, de focus gelegd op de gebouwde omgeving, maar tevens gekeken naar de andere sectoren (industrie, mobiliteit, landbouw en landgebruik):

- In totaal gebruiken we in Zuid-Limburg (exclusief Chemelot) 48.148 TeraJoule (TJ) of 13,4 TeraWattuur (TWh) aan energie;
- Binnen Zuid-Limburg zijn de huishoudens gezamenlijk verantwoordelijk voor ca. 34% van de totale energievraag, waarbij de warmtevraag aanzienlijk groter is dan de elektriciteitsvraag;
- De utiliteitsbouw binnen de gebouwde omgeving (publieke en commerciële dienstverlening) is goed voor ca. 19% van de totale energievraag.

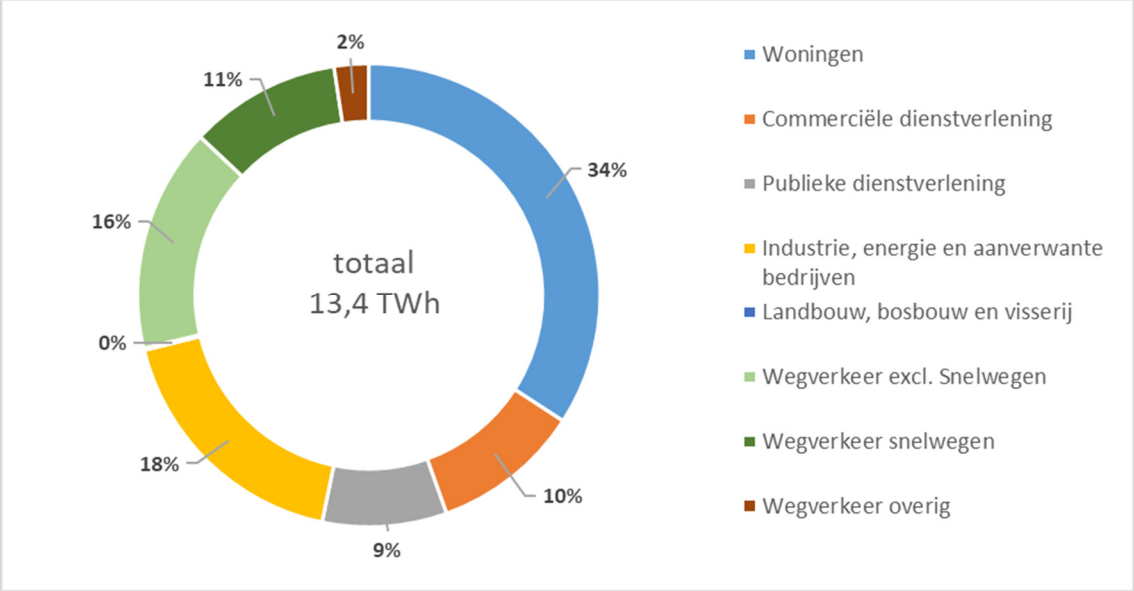
Om concrete doelstellingen te formuleren op het gebied van energie is het cruciaal om een goed beeld te hebben van het huidige energiegebruik in de regio, verdeeld over de verschillende sectoren. In dit hoofdstuk geven we meer inzicht in deze bestaande energievraag (elektriciteit en warmte). De zogenaamde nulmeting, maakt inzichtelijk welke sectoren en deelsectoren de grootste energievraag hebben. De nulmeting is, conform de afspraken die hierover landelijk zijn gemaakt, gebaseerd op energiegegevens uit 2017. Hierbij gebruiken we de volgende sectorindeling:

- Gebouwde omgeving;
- Industrie;
- Mobiliteit;
- Landbouw en landgebruik.

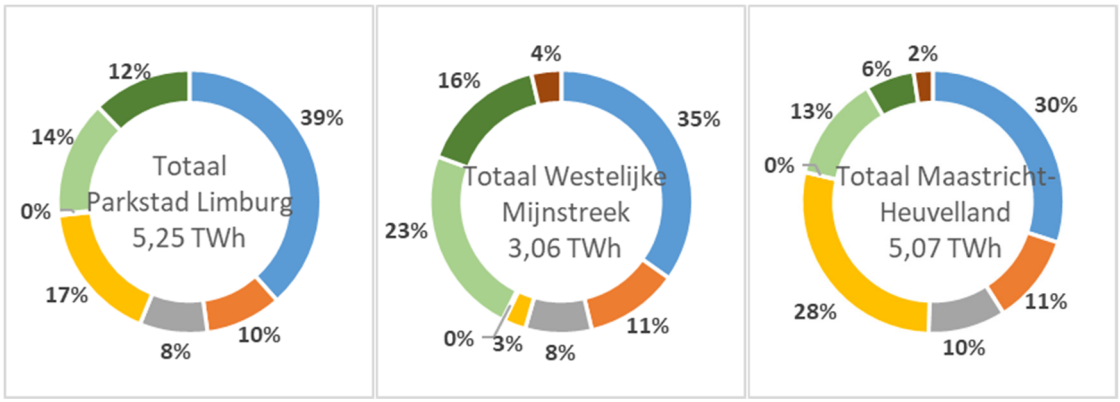
Conform de opgave die het rijk aan de regio's heeft meegegeven, ligt de nadruk daarbij op 'elektriciteit' en de 'gebouwde omgeving', waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen woningen, publieke dienstverlening en commerciële dienstverlening. Het energiegebruik in de gebouwde omgeving bepaalt echter maar een deel van de energievraag in Zuid-Limburg. Daarom verkennen we in dit hoofdstuk ook de energievraag van de overige sectoren (industrie, mobiliteit, en landbouw en landgebruik). Formeel maakt dit nog geen onderdeel uit van de RES. Vanwege de enorme omvang van de energiebehoefte van het industriecomplex Chemelot (meer dan 60.000 TJ of 16,7 TWh), laten we dit complex in de overzichten buiten beschouwing. Chemelot behoort tot de vijf grote industriële clusters in Nederland waarvoor een aparte Cluster Energie Strategie (CES) wordt gemaakt.

Huidige energievraag

We hebben voor alle 16 gemeenten in Zuid-Limburg een nulmeting uitgevoerd waarbij het huidige energiegebruik (2017) in kaart is gebracht. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van de gegevens die zijn opgenomen in de landelijke Klimaatmonitor, waar mogelijk aangevuld met lokale informatie. De nulmeting geeft een goed overzicht van het energiegebruik in Zuid-Limburg en laat zien in welke sector dit gebruik plaatsvindt. In onderstaande cirkeldiagram is het totale energiegebruik (48.148 TJ of 13,4 TWh) in de 16 Zuid-Limburgse gemeenten verdeeld over de verschillende sectoren:

Figuur 4.1: Totale energievraag alle sectoren in Zuid-Limburg (excl. Chemelot)

Figuur 4.2: Totale energievraag in de sub-regio's Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek (excl. Chemelot) en Maastricht-Heuvelland

Wat opvalt is dat de sectoren binnen de **gebouwde omgeving** (woningen, publieke en commerciële dienstverlening) met in totaal ca. 25.636 TJ of 7,1 TWh verantwoordelijk zijn voor ruim 53% van de totale energievraag in Zuid-Limburg. Met name in de sector **woningen** wordt veel energie gebruikt (34%). Daarbij is het aandeel van woningen in de totale energievraag in Parkstad met 39% aanzienlijk groter dan in Maastricht-Heuvelland (30%). Ook de **publieke** (9%) en **commerciële dienstverlening** (10%) hebben een aanzienlijk aandeel in de energievraag in Zuid-Limburg, waarbij er weinig verschil is tussen de verschillende regio's.

De sector **industrie** is verantwoordelijk voor 18% van het energiegebruik in Zuid-Limburg. Met name in Maastricht-Heuvelland heeft deze sector met 28% een relatief groot aandeel in de totale energievraag. Zoals we in de inleiding van dit hoofdstuk al hebben aangegeven, is de energievraag van Chemelot hierbij buiten beschouwing gelaten. Voor de industrie is binnen het Klimaatakkoord een aparte landelijke klimaattafel opgezet. Formeel gezien richt de RES zich dan ook niet op deze sector. De energiehuishouding van de industrie hangt echter vaak samen met de energiehuishouding van bijvoorbeeld de gebouwde omgeving. Zo kan restwarmte uit industriële

processen gebruikt worden voor de verwarming van woningen. Waar mogelijk nemen we de besparingsmogelijkheden en potentie voor duurzame energieopwekking in de industrie daarom toch zoveel mogelijk mee, in samenwerking met Rijk, Provincie Limburg, andere regio's, netwerkbeheerders en buurlanden.

Ook de sector **mobiliteit** levert met 29% een belangrijk aandeel aan de totale energievraag, hoofdzakelijk in de vorm van fossiele brandstoffen als benzine, diesel, LPG en dergelijke. Een aanzienlijk deel van het energiegebruik vindt plaats op de auto(snel)wegen die Zuid-Limburg verbinden met de rest van Nederland, Duitsland en België (met name de A2, A76 en A79). De sectortafel **mobiliteit** is een apart onderdeel van het Klimaatakkoord en valt buiten de RES. Voor het realiseren van duurzame mobiliteit werken decentrale overheden aan een regionale en integrale aanpak in het Regionale Mobiliteitsprogramma (RMP). Het RMP is de kapstok voor alle maatregelen ter bevordering van duurzame mobiliteit. De 16 gemeenten in Zuid-Limburg maken allen onderdeel uit van één Mobiliteitsregio Zuid-Limburg. De ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit hebben gevolgen voor de gebouwde omgeving en andersom. Zo hebben keuzes over laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen grote effecten op de elektriciteitsinfrastructuur. Waar mogelijk zullen we ontwikkelingen op het mobiliteitsvlak dan ook meenemen in de volgende RES (RES 2.0).

De bijdrage van de sector **landbouw en landgebruik** aan de totale energievraag in Zuid-Limburg is zeer beperkt (<1%). Onder deze sector vallen landbouwbedrijven en aanverwante bedrijven, zoals akkerbouwbedrijven, veehouderijen, fruitteeltbedrijven en agrarische loonwerkbedrijven. De sector **landbouw en landgebruik** vormt een aparte sectortafel binnen het Klimaatakkoord en deze maakt dan ook geen onderdeel uit van de RES. Vanuit het energiesysteem zijn er echter voordelen om ook deze sector integraal mee te nemen in de RES Zuid-Limburg. Zo zal de grootschalige opwek van windenergie en zonne-energie op land en daken in het buitengebied mogelijk ook gevolgen hebben voor de agrarische sector. Ook kan de verduurzaming van landbouwbedrijven invloed hebben op de warmtevoorziening van landelijke gemeenten, bijvoorbeeld door de productie van biogas uit mest, landbouwgewassen en andere organische afvalstoffen en het gebruik van restwarmte in kassen. Waar mogelijk zullen we dus ook deze sector meenemen in de volgende RES (RES 2.0).

In de rest van dit hoofdstuk gaan we dieper in op het energiegebruik binnen de verschillende sectoren en sub-sectoren. De informatie helpt ons om de kansen voor energiebesparing specifieker te maken en biedt belangrijke aanknopingspunten voor het bepalen van de potentie voor duurzame energie (elektriciteit en warmte) in de verschillende sectoren. Waar zijn de kansen het grootst en waar moeten we als regio op inzetten? En waarop juist niet? De analyses en onderzoeken die in het kader van de RES zijn uitgevoerd leveren objectieve, gedetailleerde en gekwantificeerde informatie op waarmee de energietransitie in Zuid-Limburg op een gestructureerde en systematische wijze kan worden opgepakt. Hiermee vormt dit hoofdstuk het kader en fundament voor het voor de RES Zuid-Limburg 1.0 en het uitvoeringsprogramma dat hierop gebaseerd wordt.

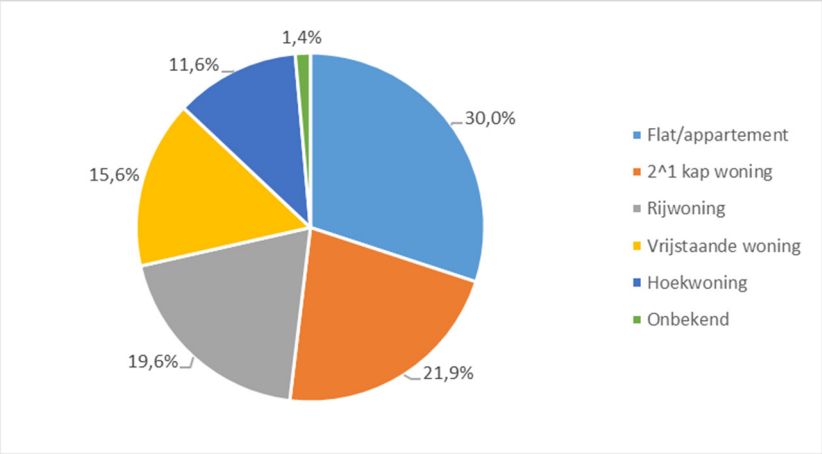
4.1. Woningen

De woningvoorraad van Zuid-Limburg omvat 289.324 (zelfstandige) woningen in 2018[3]. De huishoudens in Zuid-Limburg zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor 34% van de totale

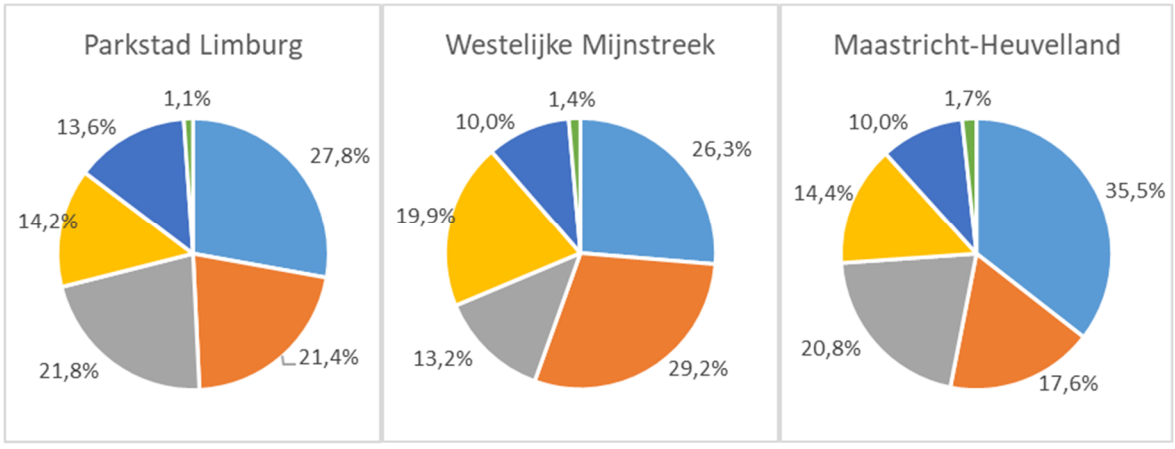
[3] Bron: Woonmonitor, 2018

energievraag. Meer dan 80% van de totale energievraag van huishoudens is gerelateerd aan warmte (ruimteverwarming, tapwater en koken). Het overgrote deel van de warmtevraag wordt ingevuld met aardgas. Olie, propaan, hout en andere bronnen worden slechts beperkt gebruikt.

Het merendeel van de regionale woningvoorraad, namelijk 56%, bestaat uit koopwoningen. Daarnaast gaat het om 29% huurwoningen van woningcorporaties en 15% huurwoningen van commerciële verhuurders. Van de totale woningvoorraad bestaat 41,5% uit rijwoningen en twee-onder-een-kap woningen (zie figuur 4.3). Met name in de Westelijke Mijnstreek is sprake van een relatief groot aandeel (29,2%) 2-onder-1-kap woningen, terwijl de overige twee regio's relatief meer rijtjeshuizen tellen. De samenstelling van de woningvoorraad loopt sterk uiteen in de verschillende gemeenten. Zo hebben Eijsden-Margraten (67,7%), Beekdaelen (66%) en Voerendaal (65,7%) een hoog aandeel 2-onder-1 kap woningen en vrijstaande woningen, terwijl gemeenten als Vaals (48,5%) en Maastricht (45,1%) daarentegen juist een hoog aandeel meergezinswoningen en appartementen hebben. Dit heeft uiteraard ook gevolgen voor het verduurzamen van het vastgoed in de woningmarkt.

Figuur 4.3: Verdeling woningvoorraad naar type in Zuid-Limburg[4]

Figuur 4.4: Verdeling woningvoorraad naar type in de deel-regio's Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland

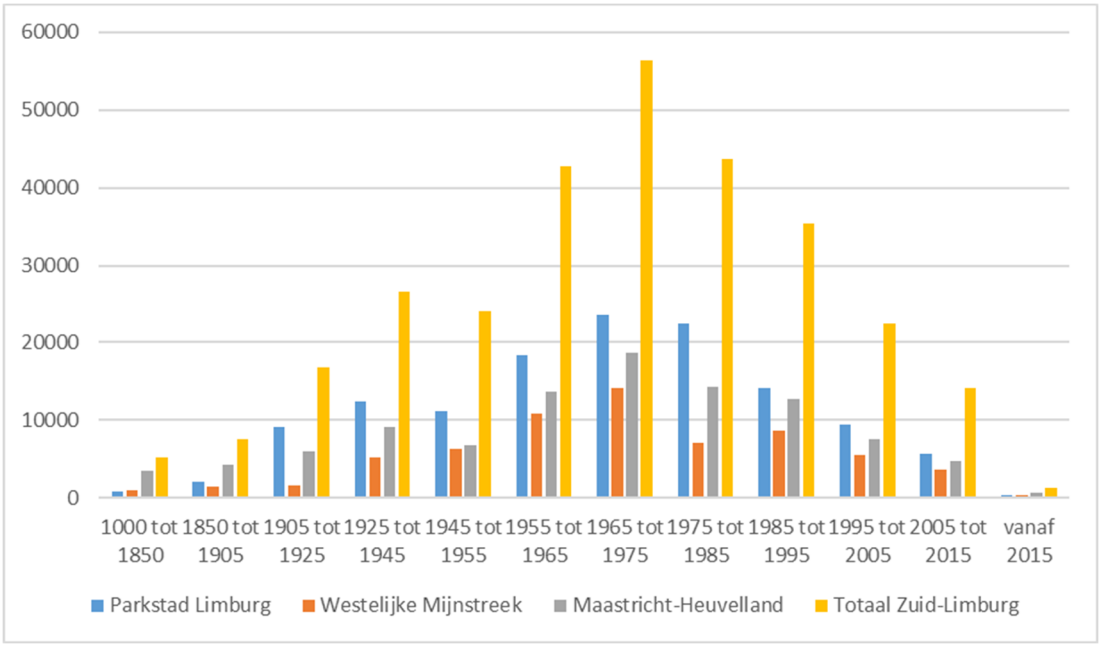
[4] Bron: Woonmonitor, 2018

Het energiegebruik varieert nogal per woningtype (zie onderstaande tabel). Zo zijn flats en appartementen door hun compactheid energiezuiniger dan grondgebonden woningen. In verhouding hebben deze types minder buitenoppervlak. Zowel het aardgasgebruik en elektriciteitsgebruik is in vrijstaande woningen aanmerkelijk hoger dan in een appartement of hoekwoning.

Tabel 4.1: Gemiddelde aardgas- en elektriciteitsvraag per woningtype (2017)

Energievraag 2017	Gemiddeld aardgasgebruik in m3/jaar (temperatuur gecorrigeerd)	Gemiddeld elektriciteitsgebruik in kWh/jaar
Appartement	960	2.050
Tussenwoning	1.450	3.070
Hoekwoning	1.670	3.190
2-onder-1-kap woning	1.870	3.370
Vrijstaande woning	2.510	4.120

Daarnaast heeft ook de leeftijd van de woning in het algemeen invloed op het energiegebruik van de woning. De leeftijd van woningen geeft namelijk ook een indicatie van de bouwkundige kwaliteit. Figuur 4.5 geeft een goed overzicht van het bouwjaar van de woningen in Zuid-Limburg. Duidelijk zichtbaar is dat een groot deel van de woningen dateert uit de periode tussen 1955 en 1985, toen er bouwtechnisch minder goede woningen werden gebouwd. Veel van deze woningen zijn vanwege hun leeftijd toe aan grondige renovatie, wat kansen biedt voor het treffen van energiemaatregelen.

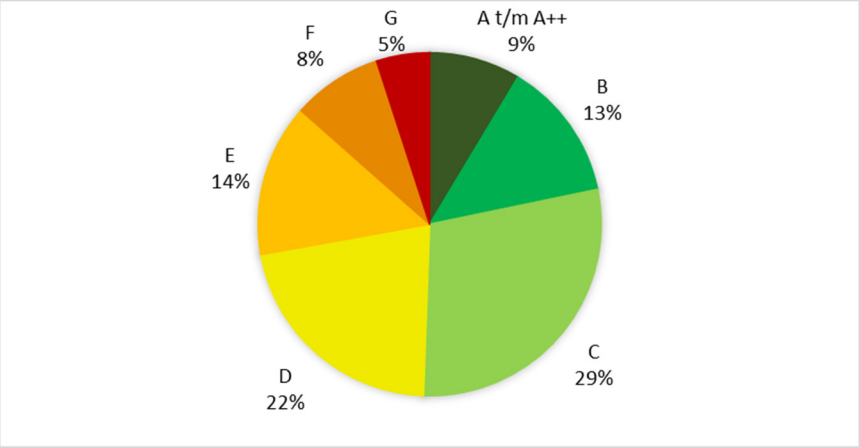

Figuur 4.5: Bouwjaar woningen in Zuid-Limburg[5]

[5] CBS, 2017

Om de energieprestatie van een woning in beeld te brengen en duidelijk te maken welke energiebesparende maatregelen mogelijk zijn, is aan alle woningen in Nederland een (voorlopig) energielabel toegekend. Een officieel vastgesteld energielabel (definitief/geldig label) is sinds 2015 verplicht bij de verkoop, verhuur en oplevering van woningen. Met een energielabel kunnen kopers en huurders in één oogopslag zien of een woning energiezuinig is of niet. Een energiezuinig huis heeft goede isolatie (inclusief isolatieglas), energiezuinige verwarming en mogelijk ook zonnepanelen. Een zuinige woning is niet alleen goed voor een lagere energierekening, maar biedt de eigenaar of huurder vaak ook meer wooncomfort. Woningen met een A-label zijn het energiezuinigst; de minst zuinige woningen krijgen een G-label.

In 2017 hadden al meer dan 130.000 woningen in Zuid-Limburg een geldig energielabel (zie figuur 4.6). Bijna een kwart van alle woningen (22%) had een groen energielabel (A- of B-label). Met name nieuwbouwwoningen en recent gerenoveerde woningen voldoen aan deze norm. Voor een groot aantal woningen, van zowel particuliere eigenaren en sociale woningcorporaties, lijkt er echter nog veel ruimte te bestaan voor energiebesparende maatregelen. Zo zijn er bijvoorbeeld ruim 36.000 woningen met energielabel E t/m G. In hoofdstuk 5 staan we stil bij de mogelijkheden voor energiebesparing in de gebouwde omgeving, inclusief woningen.

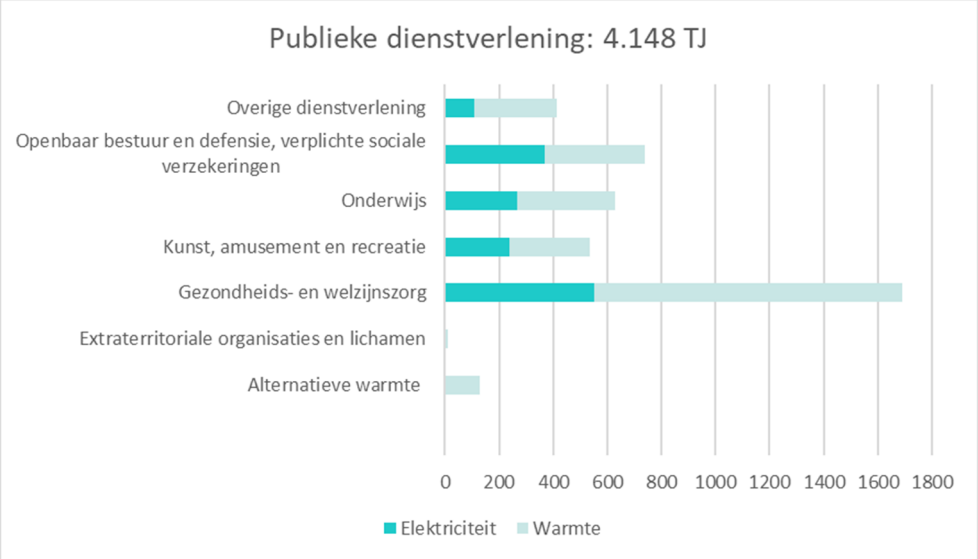

Figuur 4.6: Energielabels woningen Zuid-Limburg (2017)[6]

4.2. Publieke dienstverlening

Publieke dienstverlening is de verzamelnaam voor organisaties die dicht tegen de overheid aan zitten en een publiek belang dienen. Voorbeelden binnen deze sector zijn zorg- en onderwijsinstellingen en de kunstensector. De bijdrage van de publieke dienstverlening aan de totale energievraag is relatief gezien veel kleiner dan de woningsector, maar met 4.148 TJ of 1,15 TWh desondanks goed voor ca. 8,6% van het totale energiegebruik in Zuid-Limburg (2017). Net als bij de woningen wordt het energiegebruik in de publieke sector voor een groot deel bepaald door energie voor ruimteverwarming. Hoe het jaarlijks energiegebruik over de sectoren is verdeeld (in TJ), is weergegeven in figuur 4.7.

[6] Klimaatmonitor,2019

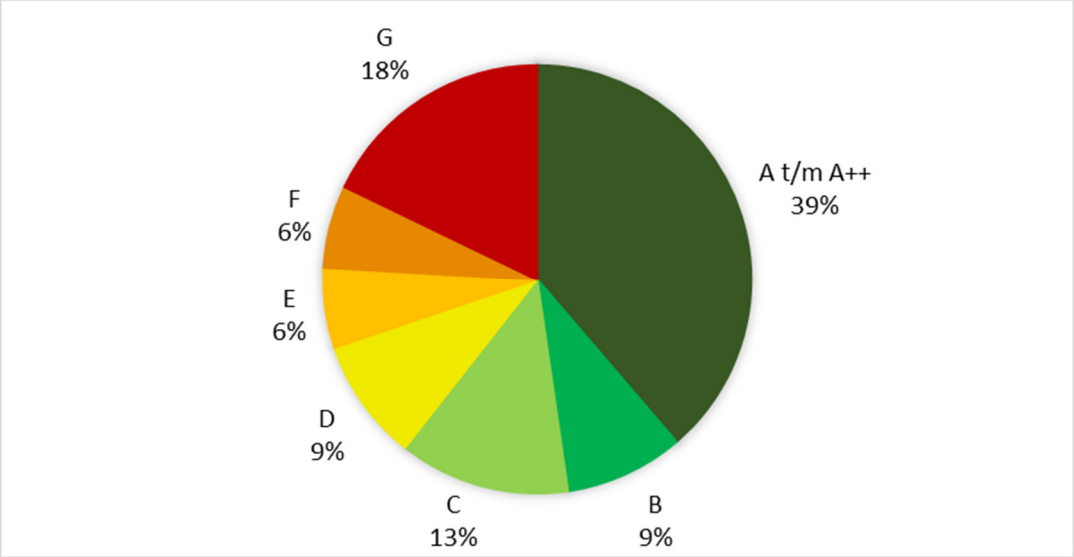
Figuur 4.7: Huidige warmte- en elektriciteitsvraag publieke dienstverlening (2017)

Binnen de publieke dienstverlening is de gezondheids- en welzijnszorg met 41% van het energiegebruik de belangrijkste sector. Dat deze sector een groot aandeel heeft in het totale energiegebruik is te verklaren door het feit dat er een aantal grote regionale gezondheids-instellingen in Zuid-Limburg gevestigd zijn, met name de medische centra in Heerlen, Sittard-Geleen en het Universitair Medisch Centrum in Maastricht.

Ruim 63% van de energievraag in de sector publieke dienstverlening is gerelateerd aan warmte. De jaarlijkse warmtevraag verschilt wel per deelsector. Zo hebben zorginstellingen en bepaalde sportcomplexen zoals zwembaden, een vrijwel continue hoge warmtevraag, waardoor het aandeel warmte wat hoger is dan bij de andere deelsectoren. In de overige deelsectoren, zoals scholen en kantoren, is het verschil tussen de elektriciteitsvraag en de warmtevraag veel minder groot.

In 2017 hadden ruim 2.100 utiliteitsgebouwen (publieke en commerciële dienstverlening) een geldig energielabel (zie figuur 4.8). Op basis van de beschikbare gegevens is het niet mogelijk om dit verder uit te splitsen naar publieke en private gebouwen. Bijna de helft van alle utiliteitsgebouwen (48%) beschikt over een groen energielabel (A- of B-label). Daartegenover heeft bijna een kwart van alle utiliteitsgebouwen (24%) de minst zuinige energielabels F (6%) en G (18%). In totaal gaat het om maar liefst 523 utiliteitsgebouwen in Zuid-Limburg in 2017. Hiermee lijken er ook voor utiliteitsgebouwen nog voldoende mogelijkheden te bestaan om het energiegebruik te reduceren, enerzijds door gebouwen beter te isoleren en te ventileren en anderzijds door de warmteopwekking efficiënter te organiseren. Het energiegebruik voor verlichting kan met name worden verminderd door LED-verlichting en aanwezigheidsdetectie toe te passen. Ook gedragsverandering draagt bij aan een reductie van de energievraag.

Het verminderen van de energievraag in de publieke dienstverlening is een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Door hier op in te zetten laten overheden en semioverheden zien dat verduurzaming op termijn loont en geven ze daarmee het goede voorbeeld aan inwoners, bedrijven en instellingen. Bij het maken van plannen voor het treffen van maatregelen, zullen we uiteraard goed kijken naar de toekomstbestendigheid van de gebouwen vanuit andere invalshoeken. Gebouwen die op de nominatie staan om te verdwijnen, zullen niet energetisch worden aangepakt.

Figuur 4.8: Energielabels utiliteitsgebouwen Zuid-Limburg (2017)[7]

4.3. Commerciële dienstverlening

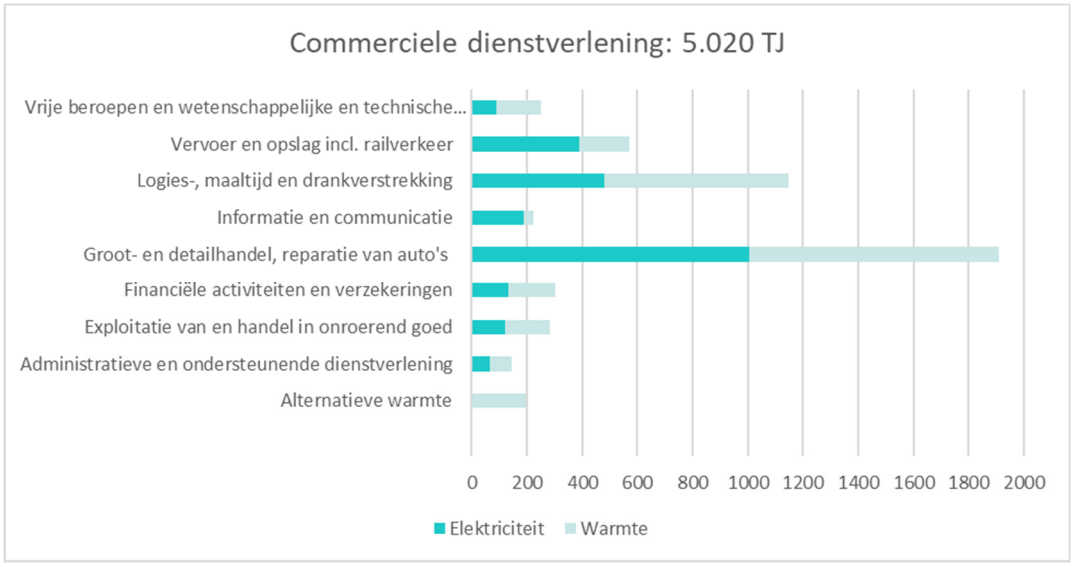
De commerciële dienstverlening is een belangrijke economische motor voor de regio. Commerciële dienstverlening is een verzamelnaam voor dienstverlening die zich richt op het maken van winst. Het betreft onder meer de groot- en detailhandel, kantoren, garagebedrijven en horecabedrijven. Deze sector is met 5.020 TJ of 1,39 TWh goed voor ca. 10% van het totale energiegebruik van Zuid-Limburg, waarbij de verdeling tussen elektriciteitsvraag (49%) en warmtevraag (51%) nagenoeg gelijk is.

Binnen de commerciële dienstverlening is de groot- en detailhandel (inclusief reparatie van auto's) veruit de belangrijkste bedrijfstak, als het gaat om het energiegebruik. Ca. 38% van de totale energievraag in deze sector is direct gerelateerd aan bedrijfsactiviteiten in deze branche (zie figuur 4.9). De energie die nodig is voor de verlichting van winkels en opslagruimtes en voor de koeling van producten (bv. in supermarkten) draagt bij aan een relatief hoge elektriciteitsvraag.

Ook de vrijetijdseconomie (logies-, maaltijd- en drankverstrekking) speelt met 23% een belangrijke rol, als het gaat om de energievraag van de commerciële dienstverlening. Het toerisme in Zuid-Limburg draagt hieraan bij. De toeristische sector telde in 2017 meer dan 50.000 slaapplaatsen verdeeld over bijna 500 accommodaties, waaronder hotels, pensions, vakantieparken, campings en andere accommodaties.

Een branche die in Zuid-Limburg nog wat minder bijdraagt aan de totale energievraag is de 'informatie en communicatie'-branche. Hieronder vallen bijvoorbeeld datacenters, die relatief gezien veel elektriciteit gebruiken voor de koeling van servers.

[7] Klimaatmonitor, 2019

Figuur 4.9: Huidige warmte- en elektriciteitsvraag commerciële dienstverlening (2017)

In figuur 4.8 is de verdeling van de energielabels voor utiliteitsgebouwen al afgebeeld. Bijna de helft van de utiliteitsgebouwen (48%) heeft inmiddels een groen energielabel (klasse A of B). Toch is ook hier nog een verduurzamingsslag mogelijk. Zo geldt voor kantoorgebouwen vanaf 1 januari 2023 de verplichting om minimaal energielabel C te hebben.

Hoewel overheden niet direct invloed kunnen uitoefenen op de energievraag in de sector 'commerciële dienstverlening', hebben zij een aantal belangrijke instrumenten tot hun beschikking om ondernemers en bedrijven ertoe te bewegen om hun verantwoordelijkheid te nemen. Zo heeft de gemeente op basis van de Wet milieubeheer en onderliggende besluiten en regelingen een wettelijke toezichtstaak op het gebied van energiebesparing bij bedrijven. Ook kunnen gemeenten ondernemers ondersteunen in het realiseren van eigen opwek van bijvoorbeeld zonnepanelen op bedrijfsdaken. In de volgende hoofdstukken gaan we hier nader op in.

4.4. Industrie

De sector 'industrie' (inclusief aanverwante bedrijven) is met 8.623 TJ of 2,4 TWh verantwoordelijk voor een aanzienlijk deel van de totale energievraag in Zuid-Limburg (18%). Zoals eerder aangegeven is hierin de energiebehoefte van het energie-intensieve industriecluster Chemelot nog niet meegenomen. De industrie is economisch gezien van groot belang voor de Limburgse economie, met een bijdrage van ca. 25% aan het bruto regionaal product.

Tot de sector 'industrie' behoren ook de bedrijven en organisaties die zich bezig houden met de winning en distributie van water, afval- en afvalwaterbeheer en de productie van elektriciteit, stoom en gekoelde lucht. Ook de bouwnijverheid maakt in de systematiek die de Klimaatmonitor hanteert, onderdeel uit van de sector 'industrie'. Toch is de 'echte' industrie (met SBI-code C) verantwoordelijk voor het merendeel van het energiegebruik binnen de sector (meer dan 95%). Het gaat hierbij in veel gevallen om hoge-temperatuur warmte voor industriële processen. Deze energiebehoefte wordt momenteel met name ingevuld met aardgas. Een meer gedetailleerde onderverdeling (exacte bijdrage per branche) kan met de beschikbare informatie niet worden gemaakt. Landelijke bronnen zoals het CBS en de Klimaatmonitor publiceren alleen geaggregeerde gegevens. Dit in verband met privacy en het feit dat energiegebruik herleidbaar kan zijn naar individuele afnemers.

De ontwikkeling van het energiesysteem voor de industrie wordt verder onderzocht in het kader van een systeemstudie van de Limburgse energie-infrastructuur en de Provinciale Energie Strategie (PES). Thema's als energiebesparing en procesoptimalisatie worden opgepakt door de landelijke thematafel industrie. Voor de vijf grootste energieclusters (waaronder Chemelot) en bedrijven die horen bij het 'Het Zesde cluster' (bedrijven in heel Nederland behorende bij 9 energie-intensieve sectoren), wordt de aanpak verder uitgewerkt in de CES'en (Cluster Energie Strategie). Daarnaast zijn de grotere Limburgse actoren sinds 2018 verenigd in de Limburgse Energie Agenda (LEA) en wordt bovendien op lokaal niveau samengewerkt (bv. het Maastrichts Energie Akkoord MEA in Maastricht).

4.5. Mobiliteit

Het verkeer en vervoer op de snelwegen en andere wegen in Zuid-Limburg is verantwoordelijk voor 29% van het totale energiegebruik. De energievraag van de sector 'mobiliteit' wordt momenteel nog vooral ingevuld met fossiele brandstoffen. Ca. 55% van de energievraag is lokaal en regionaal van aard. Het gaat om het verkeer dat plaatsvindt op lokale en provinciale wegen. Ca. 37% van de energiebehoefte kan worden toegerekend aan transportbewegingen op de auto(snel)wegen die Zuid-Limburg verbinden met de rest van Nederland, Duitsland en België. De energievraag ten behoeve van mobiliteit is min of meer constant over het gehele jaar.

De toename van elektrisch vervoer en de daarmee samenhangende laadvraag zal zorgen voor een toename in de elektriciteitsvraag. Laadpalen kunnen bij mensen op de oprit staan (een private laadpaal) maar ook in de openbare ruimte, bij kantoren of op een bedrijventerrein (openbare laadpaal). Als veel elektrische auto's gelijktijdig worden opgeladen (bv. tussen 18:00 uur en 22:00 uur), kunnen er problemen ontstaan op het elektriciteitsnet, mogelijk met overbelasting tot gevolg. Daar staat tegenover dat elektrische voertuigen een rol kunnen spelen in de tijdelijke opslag van hernieuwbare energie waarmee ze het elektriciteitsnet stabiliseren. In 2017 waren er 559 laadpalen in Zuid-Limburg. In de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) wordt rekening gehouden met ruim 15.000 laadpunten in heel Limburg in 2020, 47.000 in 2025 en 121.000 laadpunten in 2030. Om antwoord te geven op de (toekomstige) uitdagingen op het gebied van mobiliteit is reeds in 2017 een Mobiliteitsplan gepubliceerd, waarin de Limburgse koers beschreven staat. Hierin is de ambitie uitgesproken om te komen tot een 'toekomstbestendige, toegankelijke, slimme, schone en grenzeloze mobiliteit zodat mensen zich naar wens en behoefte vrij kunnen bewegen'. In het voorjaar van 2020 is de Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg vastgesteld door de 16 Zuid-Limburgse colleges van B&W. Slimme en duurzame mobiliteit is hierin een belangrijk thema, met o.a. aandacht voor het aanjagen van emissieloos vervoer, het faciliteren van de bijbehorende (laad)infrastructuur en het aanbieden van deelmobiliteitsoplossingen. Daarnaast werken het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Provincie Limburg en de Zuid-Limburgse gemeenten samen in het samenwerkingsverband 'Zuid-Limburg Bereikbaar' aan een 'bereikbare, vitale en leefbare regio'.

Zoals eerder is aangegeven, maakt het thema 'mobiliteit' en de daarbij horende energievraag van verkeer en vervoer, geen onderdeel uit van de RES-afspraken. De toenemende laadvraag voor elektrisch vervoer is op dit moment nog lastig in te schatten. In de PALET-systematiek is er voor Parkstad Limburg al wel rekening mee gehouden. Voor de andere sub-regio's is dat nog niet gedaan. Dit aspect zal in het kader van volgende RES'en nader worden verfijnd waarbij zo mogelijk ook andere ontwikkelingen in het kader van verkeer en vervoer worden meegenomen.

4.6. Landbouw en landgebruik

De sector ‘landbouw en landgebruik’ is verantwoordelijk voor minder dan 1% van het totale energiegebruik in Zuid-Limburg in 2017. Onder deze sector vallen landbouwbedrijven en aanverwante bedrijven, waaronder akkerbouwbedrijven, veehouderijen, fruitteeltbedrijven en agrarische loonwerkbedrijven.

De sector ‘landbouw en landgebruik’ vormt een aparte sectortafel binnen het Klimaatakkoord en maakt dan ook geen onderdeel uit van de RES. Toch zijn er zeker mogelijkheden voor energiebesparing en het opwekken van duurzame energie. In de volgende hoofdstukken komen deze mogelijkheden dan ook aan de orde.

5. Energievraag 2030 en energiebesparing

- De totale energievraag in de gebouwde omgeving (woningen en utiliteiten) zal naar verwachting afnemen. Dat geldt met name voor de warmtevraag die tot 2030 met ca. 18% afneemt. Het maken van een prognose voor de elektriciteitsvraag is wat lastiger, omdat deze mede bepaald wordt door de toenemende laadvraag en keuzes in het kader van de warmtetransitie.
- Om de daling van de energievraag te kunnen realiseren, zullen we in de komende jaren flink moeten inzetten op besparingsprojecten voor woningen, publieke dienstverlening en commerciële dienstverlening.
- Verduurzaming van het eigen gemeentelijk vastgoed is vanwege de voorbeeldrol van de overheid enorm belangrijk. Vrijwel iedere gemeente heeft de verduurzaming van het eigen gemeentelijk vastgoed als speerpunt opgenomen in het eigen energie- en klimaatbeleid. Ook worden stappen gezet in het verduurzamen van het eigen wagenpark.
- In Zuid-Limburg is al de nodige ervaring opgedaan met energiebesparing in de gebouwde omgeving én met de kleinschalige opwek van zonne-energie op daken.
- De nadere uitwerking voor het thema energiebesparing zal plaats vinden in de uitvoeringsprogramma's die volgen op deze RES. Hierin worden de ambities vertaald naar concrete acties en projecten.

Het verduurzamen van de energiehuishouding begint bij besparing op het energiegebruik: wat niet gebruikt wordt, hoeft ook niet opgewekt te worden. Het besparen van energie draagt niet alleen bij aan het behalen van de klimaatdoelstellingen, maar ook aan een lagere energierekening. Hoewel het thema energiebesparing formeel geen onderdeel uitmaakt van de RES, is er bewust voor gekozen om dit thema als integraal onderdeel en uitgangspunt van de RES Zuid-Limburg op te nemen. Pas daarna wordt (in hoofdstuk 6 en 7) gekeken waar en met welke techniek (wind-op-land, zon-op-dak en zon-op-land) hernieuwbare energie in de regio opgewekt kan worden.

In dit hoofdstuk behandelen we de besparingspotenties en de energievraag in 2030 voor achtereenvolgens woningen, utiliteitsbouw en de overige sectoren. Hierbij richten wij ons voornamelijk op de mogelijkheden voor energiebesparing tot 2030, met een globale doorkijk naar 2050. Voor de periode na 2050 zijn nog geen betrouwbare gegevens voorhanden.

Als uitgangspunt nemen we voor de RES 1.0 het Zuid-Limburgse energiegebruik in basisjaar 2017 (nulsituatie). Dit was 48.148 TJ of 13,4 TWh (zie hoofdstuk 4). Dit is exclusief het energiegebruik van Chemelot (ca. 16,7 TWh). Het energiegebruik gaat de komende decennia naar verwachting behoorlijk veranderen. Door efficiencyverbetering en besparing kan de energievraag (warmte en elektriciteit) in de verschillende sectoren worden beperkt. De besparing die dit ten aanzien van elektriciteit oplevert, wordt grotendeels teniet gedaan door de aanschaf van extra apparatuur, waaronder het toenemende gebruik van airco's voor koeling (en geleidelijk ook meer voor verwarming). Bij de verandering van de energievraag van de gebouwde omgeving en overige sectoren, spelen ook andere factoren een belangrijke rol. Bij de uitwerking van de prognoses voor de drie sub-regio's is daarom o.a. rekening gehouden met de volgende aspecten[8]:

[8] Zie de concept-RES van Zuid-Limburg op www.regionale-energiestrategie.nl voor een verdere onderbouwing van de rekenmethodiek per sub-regio.

- Demografische en economische ontwikkelingen die groei of krimp veroorzaken van het aantal woningen en bedrijven. Voor de utiliteitsbouw is vooralsnog uitgegaan van een gelijkblijvende omvang;
- De toename van elektrisch vervoer en de daarmee samenhangende laadvraag;
- De geschatte toename van de elektriciteitsvraag als gevolg van de warmtetransitie en toenemend gebruik van elektrische apparaten.

Voor de sub-regio Parkstad Limburg zijn de PALET-uitgangspunten gehanteerd, waarbij alle genoemde punten zijn meegenomen. Voor de andere sub-regio's is bij het bepalen van de verwachte elektriciteitsvraag (tabel 5.1 en 5.2) alleen rekening gehouden met energiebesparing en demografische ontwikkelingen. De toename van de elektriciteitsvraag door elektrificatie van vervoer en warmtevoorzieningen is voor deze sub-regio's nog niet in beeld. In de RES 2.0 zal dit aspect verder worden verfijnd.

Om de efficiencyverbeteringen daadwerkelijk te realiseren, moeten we flink inzetten op besparingsprojecten. De nadere uitwerking hiervan zal plaats vinden in de uitvoeringsprogramma's die volgen op deze RES, waarin de ambities worden vertaald naar concrete acties en projecten.

5.1. Woningen

De sector 'Woningen' is met 16.370 TJ of 4,5 TWh verantwoordelijk voor 34% van het totale energiegebruik in Zuid-Limburg. Het energiegebruik van de huishoudens bestaat grofweg uit:

- Elektriciteit (verlichting, huishoudelijke apparaten en dergelijke);
- Verwarming (ruimteverwarming, tapwater en dergelijke). Voor de verwarming van veruit het merendeel van de woningen in Zuid-Limburg wordt nu nog gebruik gemaakt van aardgas.

5.1.1. Energievraag woningen in 2030

De elektriciteitsvraag in de sector 'woningen' neemt door besparing en efficiencyverbeteringen af. Het verloop van de elektriciteitsvraag tussen 2017 en 2030 wordt echter niet alleen bepaald door efficiencyverbetering, maar ook door een toenemende elektriciteitsvraag als gevolg van de groei van elektrisch vervoer (bv. fietsen, (brom)scooters en personenauto's) en het in toenemende mate inzetten van elektriciteit voor het verwarmen van woningen. Na 2030 zal de toename naar verwachting de overhand krijgen.

Afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt in de warmtetransitie (warmtenet of all-electric), zal de elektriciteitsvraag in meer of mindere mate stijgen. De keuzes voor de warmtevoorziening van de toekomst worden gemaakt in de Transitievisies Warmte, die per gemeente zullen worden vastgesteld. Voor Parkstad Limburg gaan we ervan uit dat de daling door efficiencyverbeteringen enerzijds en de toename als gevolg van de warmtetransitie en de toenemende laadvraag door elektrisch vervoer anderzijds elkaar zullen opheffen. Voor de ander sub-regio's is het effect van de toenemende laadvraag en de warmtetransitie (nog) niet meegenomen in de cijfers. De verwachte elektriciteitsvraag in 2030 is met 2.757 TJ of 0,8 TWh (zie tabel 5.1) iets gedaald t.o.v. de elektriciteitsvraag in 2017. Hierbij verwachten we wel dat de piekvraag naar elektriciteit op bepaalde momenten (bv. koude dagen) zal toenemen. Hoe de elektriciteitsvraag zich tot 2050 zal ontwikkelen is op dit moment nog niet te voorspellen. Dit is mede afhankelijk van de keuzes die we maken in de transitie naar een aardgasvrije samenleving en de ontwikkelingen op het gebied van (elektrische) mobiliteit. Dit zullen we verder uitwerken in de RES 2.0 en daaropvolgende RES'en.

Huishoudens zijn verantwoordelijk voor bijna driekwart van de totale warmtevraag in de gebouwde omgeving in Zuid-Limburg. De utiliteitsbouw (commerciële en publieke dienstverlening) zorgt voor de rest van de warmtevraag. De verwachting is dat de warmtevraag van woningen de komende tien jaar door verduurzamingsmaatregelen, efficiencyverbeteringen en vervangende nieuwbouw sterk zal afnemen. De verwachte warmtevraag van woningen in Zuid-Limburg neemt af naar 11.187 TJ of 3,11 TWh (zie tabel 5.1).

In de Regionale Structuur Warmte (hoofdstuk 8) geven we meer inzicht in de regionale warmtevraag en de beschikbaarheid van mogelijke bovengemeentelijke warmtebronnen. In de daarop aansluitende Transitievisies Warmte (TVW) zullen de individuele gemeenten vervolgens aangeven hoe de warmtetransitie op hun grondgebied er uit gaat zien, met welke wijken voor 2030 zal worden gestart en welke warmtevoorziening per buurt of wijk als het meest kansrijk wordt gezien. We werken de warmtetransitie op regionaal niveau verder uit in de RES 2.0 (in 2023). De doelstelling is dat we in 2050 in Zuid-Limburg geen gebruik meer maken van aardgas in de gebouwde omgeving. In plaats daarvan wordt alle warmte opgewekt uit duurzame energiebronnen.

Tabel 5.1: Toekomstige elektriciteits- en warmtevraag woningen in Zuid-Limburg (2030)

Energievraag 2030	Warmte (in TJ)		Elektriciteit (in TJ)		Totaal (in TJ)	
	2017	2030	2017	2030*	2017	2030*
Parkstad Limburg	*5.795*	*4.604*	*1.307*	*1.306*	*7.102*	*5.910*
Westelijke Mijnstreek	*3.141*	*2.665*	*689*	*585*	*3.830*	*3.250*
Maastricht-Heuvelland	*4.501*	*3.918*	*996*	*866*	*5.497*	*4.784*
Totaal Zuid-Limburg	**13.437**	**11.187**	**2.992**	**2.757**	**16.429**	**13.944**

* Het effect van de toenemende laadvraag voor elektrisch vervoer en toenemend elektriciteitsgebruik t.g.v. de warmtetransitie is voor de sub-regio's Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland nog niet meegenomen

5.1.2. Energiebesparing woningen

Om de besparingen waarmee rekening wordt gehouden daadwerkelijk te realiseren, moeten we flink inzetten op besparingsprojecten. We hebben daar al de nodige ervaring mee opgedaan. In de regio Zuid-Limburg zijn verschillende projecten en acties opgestart, die zich richten op energiemaatregelen bij huishoudens.

Voor de financiering van verduurzaming van de woning kunnen inwoners van Limburg gebruik maken van de Stimuleringsregeling Duurzaam Thuis van de provincie. De provincie stelt de leningen beschikbaar om inwoners aan te moedigen energiebesparende maatregelen te nemen en het gebruik van fossiele energie te verminderen. Hieronder valt bijvoorbeeld het aanbrengen van woningisolatie, het installeren van een warmtepomp of de installatie van zonnepanelen op het dak. Via het digitale energieloket www.nieuweenergieinlimburg.nl kunnen inwoners zien welke subsidies en leningen er voor hun gemeente beschikbaar zijn.

Binnen de Parkstad-gemeenten wordt, onder regie van stadsregio Parkstad Limburg, getracht om besparingsprojecten zo veel mogelijk uniform door te voeren. Op initiatief van de zeven samenwerkende Parkstad-gemeenten heeft op 1 oktober 2020 de WoonWijzerWinkel haar deuren geopend aan de Roda JC Ring in Kerkrade. De WoonWijzerWinkel Limburg vervult de rol van energieloket voor diverse Limburgse gemeenten zoals Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal en Gulpen-Wittem. In de winkel zijn alle oplossingen op het gebied van duurzaam wonen te vinden, van eenvoudige verbeteringen tot technische installaties m.b.t. isoleren, verwarmen, ventileren en opwekken. De WoonWijzerWinkel helpt particulieren,

Verenigingen van Eigenaren en kleine ondernemers middels onafhankelijk advies bij de verduurzaming van hun woning. Hierbij is te denken aan:

- Kleine energiebesparende middelen als LED-verlichting en douchetimers;
- Technische installaties als (hybride) warmtepompen en zonnepanelen;
- Onafhankelijk en persoonlijk advies om woningen te verduurzamen;
- Advies over subsidies en andere financiële mogelijkheden;
- Het vrijblijvend opvragen van offertes bij lokale ondernemers;
- Vragen over het energiebeleid van de aangesloten gemeenten.

Een uitgebreide beschrijving van alle projecten gericht op energiebesparing van de individuele Parkstad-gemeenten is te vinden in het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 (2016-2020). Hierin worden ook de besparingsmogelijkheden in de publieke- en commerciële dienstverlening, industrie en mobiliteit meegenomen. In 2021 zal worden gewerkt aan een nieuw uitvoeringsprogramma voor de komende periode.

In 2014 is de gemeente Sittard-Geleen gestart met het project Dubbel Duurzaam, met als doel: woningeigenaren helpen bij het toekomstbestendig maken van hun woning. Inmiddels is het project uitgegroeid tot de Stichting Dubbel Duurzaam, in samenwerking met de gemeenten Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Meerssen, Schinnen, Sittard-Geleen, Stein en Valkenburg aan de Geul. De stichting biedt twee scans aan: een energie- en een zorgscan. De energiescan is gericht op de mogelijkheden voor woningen om het energiegebruik te verminderen én om duurzame energie op te wekken. Hierbij gaat het onder meer om isoleren en het plaatsen van zonnepanelen. De zorgscan is gericht op maatregelen die inwoners kunnen treffen om zo lang mogelijk op een veilige manier in de eigen woning te kunnen blijven wonen (bv. een inloopdouche, een traplift of aanpassingen in de keuken).

In de gemeenten van de sub-regio Westelijke Mijnstreek worden regelmatig bijeenkomsten (digitaal en fysiek) georganiseerd om bewoners te informeren over het verduurzamen van hun woning en te stimuleren gebruik te maken van isoleeracties. Ook wordt ondersteuning gegeven aan energieambassadeurs en het project Buurkracht. Daarnaast zijn in Sittard-Geleen op basis van de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) eind 2020 vouchers uitgedeeld aan inwoners die bijdragen aan de aankoop van producten of diensten voor het verduurzamen van woningen. In Stein is in samenwerking met Stichting Dubbel Duurzaam en wooncorporatie Zo Wonen het ‘Huis van de Toekomst’ opgericht. Inwoners (woningeigenaren en huurders) kunnen daar zien hoe zij hun woning kunnen verduurzamen, zowel op energetisch vlak als op het vlak van levensloopbestendig wonen.

In de sub-regio Maastricht-Heuvelland bestaat er geen formeel samenwerkingsverband op het gebied van energiebesparing. Wel nemen gemeenten in wisselende samenstelling deel aan projecten. Gemeente Maastricht heeft op basis van een bewonersonderzoek een service- en dienstenpakket voor huishoudens ontwikkeld met onder meer Energiecoaches, PlusJeHuis, een VvE balie en het Enexishuis Maastricht. De diensten (o.a. workshops, bijeenkomsten, cursussen en persoonlijke advisering) worden ook afgenomen door de andere gemeenten in de sub-regio. Gemeente Maastricht neemt deel aan de lopende RRE-regeling (Regeling Reductie Energiegebruik), specifiek voor de doelgroepen VvE en huiseigenaren label C en lager. Gemeente Vaals heeft subsidie ontvangen in het kader van de RREW-regeling (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen). Energiebesparing is een integraal onderdeel van de gemeentelijke programma’s in sub-regio Maastricht-Heuvelland.

- In de gemeente Eijsden-Margraten is duurzaamheid als een van de prioritaire thema's benoemd. De gemeente heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn. Hoe ze dit wil doen op de korte termijn is beschreven in de Energievisie 2018 – 2022. Voorbeelden van projecten zijn PlusJeHuis en Dubbel Duurzaam (particuliere woningen) en het project Zorgeloos Zonnepanelen, dat zich naast particuliere woningeigenaren ook richt op bedrijven en verenigingen.
- De gemeente Gulpen-Wittem heeft in januari 2018 haar klimaatvisie inclusief uitvoeringsprogramma vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma zijn de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen, duurzame mobiliteit en het stimuleren van de verduurzaming van huur- en koopwoningen als belangrijke initiatieven opgenomen. In navolging van de klimaatvisie is de gemeente Gulpen-Wittem gestart met het opzetten van een platform 'Samen Groen' waar de gemeente burgers en bedrijven wil informeren, inspireren en met elkaar in contact brengen op gebied van verduurzaming en gerelateerde thema's. Ten slotte is de gemeente Gulpen-Wittem deelnemer van de WoonWijzerWinkel in Kerkrade.
- Gemeente Maastricht kent een breed meerjarig actieprogramma (5 miljoen euro), gericht op een transitieprogramma op vijf specifieke actielijnen: industrie, duurzame mobiliteit, gebiedsontwikkeling, gebouwde omgeving (verduurzaming bestaande bouw) en de eigen gemeentelijke organisatie. In de actielijnen staat energiebesparing en het stimuleren van de omslag naar het gebruik van duurzame energie centraal. Hierbij volgt de gemeente de Rijksdoelstellingen; de gemeentelijke organisatie zelf wil in 2030 energieneutraal zijn.
- In de gemeente Meerssen is in januari 2020 door de gemeenteraad een budget van €140.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeringsprogramma Energietransitie 2020-2022. Dit programma richt zich op: verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, de Transitievisie Warmte, afwegingskader en locatieanalyse grootschalige opwek, stimuleren verduurzaming huur- en koopwoningen, stimuleren duurzame mobiliteit alsook de visie uitrol laadpalennetwerk. Het uitvoeringsprogramma is gericht op een adequate bijdrage aan de Rijksopgaven en de realisatie van bijbehorende doelen. Tevens werkt de gemeente Meerssen samen met Stichting Duurzaam Meerssen op het gebied van energiebesparing en het stimuleren van zonne-energie.
- Gemeente Vaals heeft in 2019 de kadernotitie Klimaatadaptatie 2019 t/m 2022 vastgesteld. De kadernotitie valt uiteen in drie uitvoeringsprogramma's en energiebeleid is er één van: uitvoeringsprogramma 2 'RES' gericht op het formuleren van een bod voor opwek van hernieuwbare energie (exploitatielasten projectperiode €455.000). De kadernotitie is bedoeld om de Rijksdoelstellingen te vertalen naar lokaal niveau. Gemeente Vaals is gestart met een aantal pilots voor inwoners van kleinere kernen op het gebied van zelfvoorziening in energiebehoefte. Daarbij worden initiatieven ondersteund door energiecoaches. Sinds 2020 kent Vaals ook een Klimaatdenktank: een groep van geïnteresseerde, deskundige burgers die advies geven aan de gemeente, projecten ontwikkelen op het snijvlak van energie, verduurzaming en klimaatadaptatie, en het voortouw willen nemen om inwoners laagdrempelig en pragmatisch te informeren over én aan te sporen tot verduurzamingsmaatregelen.
- De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft in 2019 de Energievisie 2018-2022 en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma Energie op Hoofdlijnen 2019-2022 vastgesteld. Hierin staat beschreven dat de gemeente aan de slag gaat met projecten gericht op een CO_2-neutraal Valkenburg aan de Geul. Het stimuleren van energiebesparing bij woningen en gebouwen vormt een belangrijk onderdeel hiervan. Bewustwording van inwoners en eigenaren, deelname aan Dubbel Duurzaam en het oprichten van een duurzame denktank van inwoners en ondernemers zijn belangrijke pijlers.

5.1.3. Kleinschalig opwek van zonne-energie op daken woningen (minder dan 15 kWp)

Op grond van de landelijke NP-RES methodiek tellen installaties met een vermogen van 15 kWp of minder niet mee bij het realiseren van de landelijke doelstelling voor grootschalige opwek. Deze installaties zijn met name bedoeld om te voorzien in de energiebehoefte van de gebruikers van het betreffende pand. Er wordt netto weinig tot geen elektriciteit geleverd aan het net, waardoor de netimpact hiervan beperkt is. Kleinschalig zon-op-dak wordt daarom meegenomen onder energiebesparing. Provincie Limburg stimuleert kleinschalig zon-op-dak door middel van de regeling DuurzaamThuis, zoals hierboven reeds is beschreven.

In de sub-regio Parkstad Limburg is er in het kader van het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 (2016-2020), in navolging op het succesvolle zonnepanelenproject van gemeente Landgraaf, via de stadsregio Parkstad Limburg gezamenlijk gestart met het 'Zonnepanelenproject Parkstad'. Particuliere huishoudens krijgen een door de gemeente voorgefinancierde, laagrentende lening om zonnepanelen aan te schaffen. Voor de deelnemers wordt alles geregeld, van de aanschaf en installatie van zonnepanelen op het dak tot de garantie en het onderhoud gedurende vijftien jaar. Het project is tevens toegankelijk voor kleine MKB-bedrijven en (sport-)verenigingen met een kleinverbruikersaansluiting. Begin 2017 is de eerste tranche van start gegaan. In december 2019 is de 4.000e woning via dit project van zonnepanelen voorzien. Uit onderzoek van Zuyd Hogeschool in samenwerking met Stadsregio Parkstad Limburg (Broers, 2019)[9] blijkt dat de toename in het aandeel geïnstalleerde zonnepanelen in Parkstad een stuk hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Dit komt onder meer door de spin-off van het project. Het project zorgde voor meer media-aandacht voor zonnepanelen, er werd meer over gepraat door inwoners onderling en er werden steeds meer zonnepanelen zichtbaar op straat. Geschat wordt dat nog ruim 20.000 woningen in Parkstad voorzien kunnen worden van zonnepanelen. De nieuwe WoonWijzerWinkel kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

In sub-regio Westelijke Mijnstreek wordt getracht om in 2030 25% tot 30% van de woningen te voorzien van zonnepanelen. Dit wordt met name gerealiseerd door marktwerking (in 2020 was 15% van de woningen voorzien van zonnepanelen). De gemeenten geven informatie over opwek van zonne-energie via het project Dubbel Duurzaam en het digitale energieloket. In de gemeente Stein loopt sinds 2018 een zonnepanelenproject, vergelijkbaar met het 'zonnepanelenproject Parkstad'. Binnen de gemeente Sittard-Geleen biedt de Coöperatie Duurzaam Sittard inwoners de gelegenheid om mee te doen met de Postcoderoos-regeling. Hiermee kunnen woningeigenaren, huurders en kleine bedrijven die geen zonnepanelen op hun eigen dak willen of kunnen leggen toch investeren in zonne-energie en daarbij 15 jaar naar verhouding vrijstelling krijgen van de energiebelasting over de opgewerkt energie. In de periode 2019-2020 zijn op basis hiervan twee projecten gerealiseerd.

Gemeente Maastricht heeft o.a. het PlusJeHuis project ontwikkeld, waarbij deelnemers advies krijgen en worden ontzorgd op het gebied van isolatie en duurzame energie, zoals voor de installatie van zonnepanelen. De gemeenten Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten en Meerssen (in ontwikkeling) nemen hieraan deel.

[9] Broers, W. (2019). Impact of the Solar panel project Parkstad Limburg. Zuyd Hogeschool. Heerlen. Gebaseerd op: CBS (2019, 26 April). Zonnestroom; vermogen bedrijven en woningen, opgesteld vermogen van zonnepanelen (kW). https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/84130NED/table?ts=1531904329128. Accessed 29 August 2019.

5.2. Publieke en commerciële dienstverlening

De sectoren publieke en commerciële dienstverlening zijn met 9.186 TJ of 2,6 TWh verantwoordelijk voor 19% van het totale energiegebruik in Zuid-Limburg. Deze sectoren hebben nog veel besparingspotentieel.

5.2.1. Energievraag publieke en commerciële dienstverlening in 2030

Bij besparingsmogelijkheden voor gebouwen in de sectoren publieke en commerciële dienstverlening gaat het om maatregelen zoals de verbetering van de thermische schil (betere isolatie), gebalanceerde ventilatie met warmteterugwinning, de installatie van een luchtwarmtepomp, vervanging van de installatie voor de warmtevoorziening door een energiezuinige variant en vervanging van de verlichting door bijvoorbeeld LED. Een deel van deze besparingsmaatregelen is verplicht op grond van de wet- en regelgeving (de zogeheten erkende maatregelen).

Uit branchegerichte toezichtsprojecten die de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) de afgelopen jaren heeft uitgevoerd, kan worden afgeleid dat besparingen van 10%-20% reëel zijn wanneer bedrijven worden gewezen op de erkende maatregelen. Het gaat daarbij onder meer om isolatie, warmteterugwinning, LED in combinatie met aanwezigheidsdetectie en veegschakelingen. De aanscherping van de regelgeving (bv. label C voor kantoren vanaf 2023 en label A voor kantoren vanaf 2030) zal van invloed zijn op het realiseren van hogere besparingen.

De verwachting is dat de warmtevraag van de publieke en commerciële dienstverlening de komende tien jaar door verduurzamingsmaatregelen, efficiencyverbeteringen en vervangende nieuwbouw sterk zal afnemen. Op basis van de gehanteerde rekenmethodes neemt de verwachte warmtevraag van publieke en commerciële dienstverlening in Zuid-Limburg af naar 4.066 TJ of 1,13 TWh in 2030 (zie tabel 5.2). De elektriciteitsvraag zal naar verwachting afnemen naar 3.138 TJ of 0,87 TWh in 2030.

Tabel 5.2: Toekomstige elektriciteits- en warmtevraag publieke en commerciële dienstverlening Zuid-Limburg (2030)

Energievraag 2030	Warmte (in TJ)		Elektriciteit (in TJ)		Totaal (in TJ)	
	2017	2030	2017	2030*	2017	2030*
Parkstad Limburg	1.747	1.291	1.540	1.139	3.287	2.430
Westelijke Mijnstreek	1.230	999	926	751	2.156	1.750
Maastricht-Heuvelland	2.189	1.776	1.536	1.248	3.725	3.024
Totaal Zuid-Limburg	**5.166**	**4.066**	**4.002**	**3.138**	**9.168**	**7.204**

* Het effect van de toenemende laadvraag voor elektrisch vervoer en toenemend elektriciteitsgebruik t.g.v. de warmtetransitie is voor de sub-regio's Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland nog niet meegenomen

5.2.2. Energiebesparing publieke en commerciële dienstverlening

Publieke dienstverlening

De publieke dienstverlening draagt met 4.848 TJ of 1,3 TWh weliswaar maar beperkt bij aan de totale energievraag (9%), maar de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed is vanwege de voorbeeldrol erg belangrijk. Vrijwel iedere gemeente heeft de verduurzaming van het eigen gemeentelijk vastgoed als speerpunt opgenomen in het eigen energie- en klimaatbeleid. Ook de verduurzaming van het eigen wagenpark door bv. de inzet van elektrische auto's of e-bikes wordt onderzocht, bijvoorbeeld via Stichting Limburg Elektrisch. Daarnaast heeft een groot aantal

gemeenten en gelieerde instellingen in de regio Zuid-Limburg de wens om met het energiegebruik van de eigen aansluitingen de groei van duurzame opwekcapaciteit in de regio te stimuleren. De mogelijkheden hiertoe worden momenteel onderzocht in het traject 'Inkoop Regionaal Duurzaam Opgewekte Energie Zuid-Limburg (IRDOE-ZL)'.

De Provincie Limburg start daarnaast een driejarig ontzorgingsprogramma om kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren te ontzorgen bij de verduurzaming van hun vastgoed. Dit programma wordt gefinancierd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en uitgevoerd door RVO. De provincie organiseert de aanbesteding en stelt duurzaamheidscoaches en projectfacilitators beschikbaar vanaf mei 2021. Daarnaast richt het ontzorgingsprogramma zich op het stimuleren van vraagbundeling (om onder andere kostenbesparing te realiseren) en het delen van regionale kennis en ervaring in het bestaande landelijke Kennis- en Innovatieplatform verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Tot de doelgroep behoren o.a. gemeenten met minder dan 25.000 inwoners en kleine schoolbesturen, zorgaanbieders, sportbedrijven, culturele instellingen, en stichtingen, verenigingen of coöperaties voor het beheer van gebouwen die een publieksfunctie vervullen. Verschillende sub-sectoren binnen de publieke dienstverlening hebben een routekaart opgesteld waarin beschreven wordt hoe de sector toewerkt naar de CO_2-reductiedoelen voor 2030 en 2050.

Waterschap Limburg wil in 2025 energieneutraal zijn. Om die doelstelling te bereiken, wordt op dit moment ingezet op het verduurzamen van het volgende maatschappelijk vastgoed: het gebouw in Sittard wordt verduurzaamd door alle verlichting te vervangen door LED en het installeren van zonnepanelen. Bij rioolwaterzuiveringsinstallaties wordt ingezet op energiebesparing door het optimaliseren van zuiveringsprocessen, energieopwekking door zonnepanelen en vergisting van zuiveringsslib.

In de sub-regio Parkstad Limburg wordt ook de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed zoveel mogelijk gezamenlijk opgepakt door de zeven gemeenten. In het kader van het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 worden op regionaal niveau bijvoorbeeld de mogelijkheden voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed, zorginstellingen en scholen samen onderzocht. In 2021 zal worden gewerkt aan een nieuw uitvoeringsprogramma voor de komende periode.

In Sittard-Geleen is in 2020 gestart met het verduurzamen van een aantal gemeentelijke gebouwen en het gebruik van LED-verlichting op sportlocaties. Lokale duurzame bedrijven worden zoveel mogelijk betrokken bij deze projecten. Ook in Stein is gestart met verduurzamen van een aantal gemeentelijke gebouwen waaronder het gemeentehuis. Daarnaast wordt onderzocht op welke wijze andere gemeentelijke gebouwen, zoals sportaccommodaties, verduurzaamd kunnen worden.

In de sub-regio Maastricht-Heuvelland zijn de gemeenten actief bezig met het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed:

- De gemeente Eijsden-Margraten is voornemens om vanuit haar voorbeeldrol en op basis van haar Energievisie 2018-2022 in te zetten op het verduurzamen van gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed. Om dit te bewerkstelligen wordt in 2020 eerst een inventarisatie gemaakt van het gemeentelijk vastgoed dat de gemeente wil behouden en/of afstoten. Vervolgens wordt in 2021 een traject gestart voor het verduurzamen van zowel het gemeentelijk- als het maatschappelijk vastgoed.
- In de Klimaatvisie (2018-2022) van de gemeente Gulpen-Wittem staat aangegeven dat de gemeente een grote rol heeft in de energietransitie. Een onderdeel hiervan vormt de voorbeeldrol die de overheid heeft. Om het goede voorbeeld te geven aan de woningeigenaren/-huurders en bedrijven, is de gemeente gestart met plannen voor het

verduurzamen van het eigen gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed. Dit heeft al veel resultaat opgeleverd, zoals de installatie van zonnepanelen op meerdere panden en LED-verlichting op de sportvelden. Momenteel wordt een project voorbereid om de verduurzaming een vaste plek te geven in het vastgoedbeleid en als vast onderdeel op te nemen in de meerjaren onderhoudsplanning (MJOP).

- Gemeente Maastricht wil als gemeentelijke organisatie in 2030 klimaatneutraal zijn en voert programma's uit gericht op de transitie van de gemeentelijke panden alsook op de verduurzaming van het gedrag van de gebruikers, het wagenpark, stadslogistiek en openbare verlichting. Recentelijk zijn het zwembad en IKC de Geluksvogel verduurzaamd conform de BENG-eisen.
- In de gemeente Meerssen heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden voor zonnepanelen op de daken van het gemeentelijk vastgoed. Op het bestuurscentrum is middels een Postcoderoos-project een zonnecentrale gerealiseerd door de energiecoöperatie EMEC. Momenteel wordt een plan van aanpak voor verdere verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed opgesteld.
- In de gemeente Vaals loopt een programma om gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed zo breed mogelijk te verduurzamen, van gemeentehuis en gemeentewerf, tot buitensportcomplex en uitvoeringszaal. Dit betreft zowel besparings-, isolatie- als opwekmaatregelen. Parallel aan de fysieke verduurzaming lopen er programma's gericht op het verduurzamen van de bedrijfsvoering, onder andere op het gebied van inkoop en het wagenpark. Binnen de kaders van het beleidsplan openbare verlichting worden lichtpunten gefaseerd vervangen door LED-verlichting.
- De gemeente Valkenburg aan de Geul is bezig met het opstellen en uitvoeren van een integrale aanpak voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Dit om enerzijds de wettelijke verplichtingen na te komen en anderzijds om een voorbeeldrol te vervullen.

Commerciële dienstverlening

Onder commerciële dienstverlening verstaan we alle dienstverlening gericht op het maken van winst, zoals de horeca, winkels en kantoren. Landelijk verplicht het 'Activiteitenbesluit milieubeheer' bedrijven en instellingen om alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder uit te voeren. Deze energiebesparingsplicht geldt voor bedrijven en instellingen die per jaar minimaal 50.000 kWh of 25.000 m^3 aardgas of een equivalent daarvan gebruiken. Het opwekken van hernieuwbare energie, zoals wind- of zonne-energie geldt niet als energiebesparende maatregel. De maatregelen zijn opgenomen in de Erkende Maatregelenlijsten voor energiebesparing (EML). In opdracht van de 16 gemeenten ziet de RUD Zuid-Limburg toe op de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving in de fysieke leefomgeving. Daarnaast helpen ook andere partijen, zoals de Stichting Groene Economie Limburg, bedrijven bij het oppakken van energiemaatregelen door het MKB. Voor bedrijven die minder dan 50.000 kWh of 25.000m^3 aardgas of een equivalent daarvan gebruiken geldt geen informatie- en realisatieplicht. Voor deze bedrijven dient daarom met name ingezet te worden op het bevorderen van de bewustwording (bv. door middel van energiescans) en het stimuleren van energiebesparende maatregelen door het aanbieden en/of organiseren van energieadviezen.

Energielabel C kantoren verplicht in 2023

In het Bouwbesluit 2012 is afgesproken dat elk kantoorgebouw per 1 januari 2023 minimaal energielabel C moet hebben. Wanneer een gebouw in 2023 niet aan de eisen voldoet mag de gebruiker het per 1 januari 2023 niet meer als kantoor gebruiken. Onder de label-C-verplichte kantoren verstaat de RVO een verblijfsobject – als onderdeel van een pand – met alleen een kantoorfunctie. Combi-kantoren, kleine kantoren en monumenten vallen niet onder de

verplichting. Daarnaast geldt de verplichting niet als minder dan 50% van de totale gebruiksoppervlakte van het gebouw in gebruik is voor kantoorfuncties, het gebouw ten hoogste twee jaar wordt gebruikt of de maatregelen die nodig zijn om energielabel C te realiseren, een terugverdientijd hebben van meer dan tien jaar. Ook rijksmonumenten zijn uitgesloten van de verplichting. Op dit moment is nog onduidelijk hoeveel kantoren in Zuid-Limburg nog niet voldoen aan deze eis. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft recentelijk extra financiële middelen aan gemeenten beschikbaar gesteld voor de handhaving van de wet.

5.3. Industrie

Hoewel de focus in de RES op de gebouwde omgeving ligt, hebben we ook gekeken naar de elektriciteits- en warmtevraag van de industrie (en aanverwante sectoren), verkeer en vervoer en de landbouw.

De sector 'industrie' is verantwoordelijk voor 18% van het energiegebruik in Zuid-Limburg. Dit is exclusief het energiegebruik van Chemelot (ca. 60.000 TJ of 16,7 TWh). In het Klimaatakkoord is binnen de thematafel 'industrie' afgesproken om de uitstoot van CO_2-emissies in 2030 met 59% te verminderen ten opzichte van 1990. Deze transitie zal worden vormgegeven door maatregelen als procesefficiency, energiebesparing, CO_2-opslag en het gebruik van duurzame energie en waterstof. De uitvoering van de afspraken voor de sector 'industrie' valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en maakt daarmee geen onderdeel uit van de RES. Desondanks speelt de industrie mogelijk een belangrijke rol in de verduurzaming van de gebouwde omgeving, bijvoorbeeld door het leveren van industriële restwarmte aan woningen en utiliteiten. In de RES 1.0 verkennen wij dan ook kort de mogelijkheden voor energiebesparing in deze sector.

Op basis van de genoemde rekenmethodes, gaan wij ervan uit dat de totale energievraag voor de industrie (en aanverwante sectoren) in 2030 afneemt. Het gaat om een grove inschatting. Omdat de kansen voor energiebesparing in de genoemde sectoren erg branche-afhankelijk zijn, is het lastig om een goed onderbouwde prognose te maken. Het effect van de warmtetransitie en de elektrificatie van (productie)processen van deze sectoren is bovendien op dit moment niet in te schatten. Naar verwachting zal de daling van de elektriciteitsvraag door efficiencyverbetering teniet worden gedaan door een toenemende elektrificatie.

Daarnaast is het van belang om te weten of industriële bedrijven recentelijk energiebesparende maatregelen hebben doorgevoerd, bv. door restwarmte intern opnieuw in te zetten in het productieproces. Ervan uitgaande dat de eerste besparingsmaatregelen de grootste impact en de laagste kosten met zich meebrengen, zullen nieuwe besparingsmaatregelen lastiger door te voeren zijn.

Een belangrijke belemmering bij de aanpak van energiebesparing en duurzame opwekking in sector 'industrie' zijn de lage energieprijzen die hier gelden. De energiebelasting wordt, veelal om economische redenen, bewust laag gehouden. Hierbij geldt zelfs: hoe hoger het energiegebruik, hoe lager de energieprijs per kWh. De terugverdientijd op investeringen wordt hierdoor vele malen langer, zeker in vergelijking met de publieke sector en kleinverbruikers. Hierdoor is er voor grote bedrijven vaak nog onvoldoende aanleiding om tot actie over te gaan.

Om energiebesparing in de sector 'industrie' te realiseren zullen zoveel mogelijk bedrijven moeten worden aangemoedigd om effectiever en efficiënter energiegebruik te organiseren. We kunnen

daar o.a. op inzetten door bewustwording te stimuleren en te handhaven op de naleving van voorschriften die gericht zijn op het besparen van energie.

In het Limburgs Energie Akkoord (Community of Practice) hebben de 12 grootste energiegebruikers in Limburg hun krachten gebundeld. Zij geven daarmee gezamenlijk een impuls aan de transitie naar CO_2-arme productie- en bedrijfsvoeringprocessen met een duurzame, betrouwbare en betaalbare energievoorziening als integraal onderdeel van de circulaire economie. In het perspectief van de CO_2-doelstelling(en) voor 2030 (en 2050) is het noodzakelijk om in te zetten op energie efficiency en de toepassing van duurzame energie en restwarmte. Tegelijkertijd wordt ingezet op het ontwikkelen van innovatieve CO_2-arme productieprocessen en op processen waarbij CO_2 wordt gebruikt (CCU). Zo wordt tevens een stimulans gegeven aan kennisontwikkeling en innovatie en een bijdrage geleverd aan een gunstig ondernemingsklimaat en regionale werkgelegenheid.

In het Maastrichts Energieakkoord (MEA) zijn concrete duurzame activiteiten en afspraken vastgelegd, die zijn opgesteld door de gemeente Maastricht en lokale bedrijven. Alle afspraken zijn erop gericht om energiegebruik te reduceren, snel minder CO_2 uit te stoten en meer duurzame energie op te wekken. Het programma startte oorspronkelijk met de 18 grootste bedrijven en is inmiddels stevig uitgegroeid. In akkoorden met bedrijven in de sector worden doelstellingen gericht op verduurzaming en besparing vastgelegd. Het eerste Maastrichtse Energieakkoord werd in 2016 ondertekend. Het MEA omvat op dit moment 5 pijlers: Gebiedsontwikkeling, E-Mobiliteit, Gebouwde omgeving, Industrie en de eigen gemeentelijke organisatie. De uitvoering van MEA-Industrie is in handen van Zuid-Limburg Bereikbaar. Dit programmabureau werkt sinds 2010 samen met een fors aantal Maastrichtse bedrijven en organisaties rond de thema's Mobiliteit en Logistiek. MEA-Industrie groeit nu uit door toevoeging van de clusters Zorg en Grote Gebouwen. Samen vormen ze MEA-Grootzakelijk. Het team Maastrichts Energieakkoord identificeert samen met bedrijven en partners kansen in de markt en organiseert kennissessies (o.a. over zonne- en windenergie, over aardwarmte, maar ook over financiering) en resultaatgerichte clusters (clusters zonne-energie en perslucht).

5.4. Mobiliteit

De sector 'verkeer en vervoer' is verantwoordelijk voor 29% van de energievraag in Zuid-Limburg en levert daarmee een belangrijk aandeel aan het totale energiegebruik. Doordat ontwikkelingen elkaar in rap tempo opvolgen is het verloop van de energievraag in deze sector moeilijk te voorspellen. Voor een deel is deze ook afhankelijk van externe factoren waarop we als regio geen invloed uit kunnen oefenen, zoals de ontwikkeling van nieuwe technologieën en landelijke stimuleringsregelingen.

Als onderdeel van het Klimaatakkoord moeten in 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Dat betekent dat er veel meer elektrische personenvoertuigen op de weg zullen komen. Op basis van de voorspellingen uit de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) verwachten we dat er in 2025 meer dan 47.000 laadpunten voor personenauto's, openbaar busvervoer en stadslogistiek in heel Limburg zijn, met een verdere uitbouw naar meer dan 120.000 laadpunten (zowel privaat als [semi]publiek) in 2030. Ter vergelijking: in 2020 waren er ca. 2.170 (semi)publieke laadpunten in heel Limburg, waarvan ongeveer de helft (55%) in Zuid-Limburg.

Voor 2030 verwachten we dat de elektriciteitsvraag door de groei in elektrische mobiliteit flink zal toenemen. De schattingen lopen echter uiteen. De ontwikkelingen voor 2050 zijn nu nog helemaal

niet te overzien. Zo is nog onduidelijk hoe het gebruik van waterstof en biobrandstoffen zich in de toekomst zullen ontwikkelen.

Toch kunnen we ook in Zuid-Limburg actie ondernemen om gedragsverandering te stimuleren en te faciliteren. Zo kunnen we zorgen voor een goede laadinfrastructuur en gedragsverandering stimuleren (fietsgebruik, mobiliteitsmanagement).

Sinds 2010 is een programmabureau actief met de stadsaanpak mobiliteit Maastricht Bereikbaar. Inmiddels staat bereikbaarheid én duurzame mobiliteit in de regio centraal. Dat gebeurt sinds eind 2019 onder de nieuwe naam Zuid-Limburg Bereikbaar. De stadsaanpak Maastricht Bereikbaar blijft een van de belangrijkste projecten. Onder de vlag Zuid-Limburg Bereikbaar werken overheden, werkgevers en aanbieders van mobiliteitsdiensten samen aan een blijvende bereikbaarheid en minder autogebruik in de regio. Zuid-Limburg Bereikbaar stimuleert structureel ander reisgedrag voor een gezond woon-, werk- en leefklimaat. Ook wordt er gewerkt aan slimme en duurzame logistieke oplossingen. Het programmabureau is in 2010 opgericht om te zorgen voor minder automobiliteit, met name onder forenzen. Grote infrastructurele projecten, zoals het nieuwe verkeerssysteem met een tweelaagse tunnel voor de A2 in Maastricht en een nieuw tracé voor de Noorderbrug, vormden de aanleiding. Inmiddels staat in het uitvoeringsprogramma niet alleen bereikbaarheid en doorstroming centraal, maar ook duurzame mobiliteit met minder CO_2-uitstoot. De activiteiten van het programmabureau worden gefinancierd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Provincie Limburg, gemeente Maastricht en een veertigtal grote werkgevers in Zuid-Limburg. Programmabureau Zuid-Limburg Bereikbaar werkt samen met overheden, werkgevers, ondernemers, mobiliteitsaanbieders, belangenorganisaties en kennisinstituten.

5.5. Landbouw en landgebruik

De sector ‘landbouw en landgebruik’ is verantwoordelijk voor minder dan 1% van het totale energiegebruik in Zuid-Limburg. De besparingsmogelijkheden voor gebouwen in deze sector zijn in beginsel gelijk aan de mogelijkheden in de sector ‘industrie’, met de kanttekening dat grote schuren en opslagruimten moeilijker te isoleren zijn. Bij de mogelijkheden voor energiebesparing is te denken aan energiezuinige(re) technische installaties, verlichting en landbouwmachines.

6. Opgave elektriciteit

- Het totale RES 1.0-bod van Zuid-Limburg bedraagt 1,3 TWh en is opgebouwd uit wind-op-land (0,17 TWh), grootschalig zon-op-dak (0,71 TWh) en zon-op-land* (0,45 TWh).
- Een beperkt deel van het bod (0,36 TWh) bestaat uit projecten die reeds gerealiseerd zijn of in de planning zitten.
- Het grootste deel van het regio-bod bestaat uit een ambitie. Dit deel moet nog geheel ontwikkeld, vergund en gerealiseerd worden. De voorwaarden en uitgangspunten waar deze projecten aan moeten voldoen worden beschreven in hoofdstuk 7.
- In paragraaf 6.4 gaan we kort in op alternatieve vormen van duurzame opwek. Deze tellen niet mee voor het RES-bod.

Op basis van de netimpact-analyse komt netbeheerder Enexis tot de volgende conclusies:
- 6 HS/MS-stations moeten worden uitgebreid door Enexis (*Boschpoort wordt nu al uitgebreid). Voor 4 van deze 6 stations geldt dat de beschikbare capaciteit op het net van Enexis pas benut kan worden na uitbreiding van het hoogspanningsnet van TenneT.
- 1 nieuw HS/MS-stations moet worden gerealiseerd, als er geen alternatieve oplossing kan worden gevonden. Het gaat hier om een nieuw station in de omgeving van Treebeek.

* Voor een nadere onderbouwing voor het onderdeel zon-op-land, zie paragraaf 6.3.3.

Op basis van het landelijke Klimaatakkoord is aan elke RES-regio gevraagd om te komen tot een onderbouwd en afgewogen bod met betrekking tot de opwek van hernieuwbare elektriciteit op land. Ook is verzocht om het bod zo mogelijk over te programmeren. Het regionale bod moet een substantiële bijdrage leveren aan het realiseren van de landelijke doelstelling 35 TWh ‘hernieuwbare energieopwekking op land’ uit wind- en zonne-energie in 2030. Deze landelijke doelstelling is gebaseerd op de nationale CO_2-opgave: het realiseren van 49% CO_2-reductie in 2030 ten opzichte van 1990.

Voor de regionale bijdrage aan de 35 TWh-doelstelling tellen de installaties mee die elektriciteit produceren uit wind- en zonne-energie.

- Windturbines op zee dragen ook bij aan het invullen van de landelijke behoefte, maar zij vallen buiten de scope van de RES. Bij het vaststellen van de landelijke opgave (de 35 TWh-doelstelling) is namelijk al rekening gehouden met de extra bijdrage die deze windturbines op zee leveren.
- Voor zonne-energie geldt dat in principe alleen installaties meetellen met een vermogen van 15 kWp of meer. Volgens de landelijke rekenmethodiek staat dit gelijk aan een minimaal dakoppervlak van 285 m^2. Kleinere installaties zijn ook van belang, maar worden conform de landelijke NP-RES-methodiek niet meegeteld bij de realisatie van de landelijke doelstelling.

Het landschap van Zuid-Limburg kent diverse gebieden van grote ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische waarde, met name binnen het waardevolle Limburgse heuvelland en het beschermingsgebied van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Er dient dan ook uiterst voorzichtig te worden omgegaan met het realiseren van de grootschalige opwek van hernieuwbare energie in de regio. Toch kan ook de RES Zuid-Limburg een wezenlijke bijdrage aan de landelijke

opgave leveren, zonder de kernkwaliteiten van het landschap aan te tasten. In de volgende paragrafen en in hoofdstuk 7 lichten we dit toe.

6.1. Bod wind- en zonne-energie t/m 2030

Conform de Startnotitie RES Zuid-Limburg (mei 2019) is het concept-bod voorbereid in de drie verschillende sub-regio's: Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland. De resultaten hiervan vormen samen het bod voor de RES Zuid-Limburg. De RES-regio Zuid-Limburg heeft ervoor gekozen om – aan de hand van een analyse van de potentie, ruimtelijke implicaties, bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak, en systeemefficiëntie – een afgewogen en afgestemd bod voor hernieuwbare elektriciteit te formuleren. Hierbij is het uitgangspunt dat iedere sub-regio naar vermogen bijdraagt aan het totale bod. Het bod is opgebouwd volgens de door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) gehanteerde methodiek, waarbij drie onderdelen worden onderscheiden:

1. **Gerealiseerd vermogen**: Het bestaand en producerend vermogen, gebaseerd op o.a. CBS-statistieken, de Klimaatmonitor en/of bij Enexis bekende gegevens;
2. **Vermogen in de planning**: Het vermogen van installaties die op de planning staan en waarvoor door RVO een SDE+ beschikking is afgegeven (t/m voorjaar 2020, ook wel SDE-pijplijn genaamd);
3. **Nog te realiseren vermogen**: Het toekomstig vermogen, dat als beleidsvoornemen wordt gezien (onze aanvullende ambitie).

6.1.1. Gerealiseerd vermogen

Voor de elektriciteitsproductie uit het huidig opgesteld vermogen (wind en zon) is uitgegaan van CBS-statistieken, de Klimaatmonitor en bij gemeenten en/of Enexis bekende informatie. In de sub-regio Maastricht-Heuvelland is vooral gekeken naar de gegevens uit de NP-RES-analysekaarten. Gebleken is dat het gerealiseerd vermogen in Zuid-Limburg bijna volledig wordt opgewekt via zonnepanelen op daken. In lijn met de door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) gehanteerde methodiek wordt ervan uitgegaan dat de huidige installaties blijven bestaan en tot en met 2030 gemiddeld per jaar evenveel blijven produceren als wat ze tot nu toe hebben gedaan.

6.1.2. Vermogen in de planning

Naast de bestaande projecten zijn er projecten gepland, die nog niet zijn gerealiseerd maar waarvoor al wel SDE+ subsidie is aangevraagd. Meer dan de helft van deze projecten (ongeveer 55%) bestaat uit projecten gericht op zon-op-dak. De rest behoort tot de categorie wind-op-land (13%) en zon-op-land (32%, grotendeels in bebouwd gebied). Bij het berekenen van het vermogen dat in de planning zit, is er rekening mee gehouden dat niet alle projecten ook daadwerkelijk gerealiseerd zullen worden. Hiervoor is een correctie toegepast (slagingsfactor)[10].

6.1.3. Aanvullende ambitie

Een groot deel van de opgave voor Zuid-Limburg, moet nog worden ingevuld. In de concept-RES fase (de zogenaamde 'technische fase') zijn op basis van de landelijke, sub-regionale en lokale ruimtelijke afwegingskaders de globale zoekgebieden voor grootschalige opwek uit wind-op-land en zon-PV in kaart gebracht. Vervolgens is de potentie hiervan bepaald. Daarbij zijn belangrijke

[10] De slagingsfactor (percentage) is de kans dat een project daadwerkelijk doorgaat. Deze factor is ingeschat op basis van de informatie die over een project beschikbaar is (fase waarin het project zich bevindt, betrokkenheid omgeving e.d.)

natuurgebieden, stiltegebieden en cultuurhistorisch waardevolle landschappen op voorhand uitgesloten. De ruimtelijke afwegingskaders worden per sub-regio en/of gemeente nader toegelicht in hoofdstuk 7. In een deel van de gemeenten heeft in de concept-RES-fase na consultatie van Colleges van B&W een eerste selectie van de zoekgebieden plaatsgevonden. In de concept-RES resulteerde dit in drie mogelijke scenario's en een voorlopig bod met een bandbreedte tussen 1,1 en 1,9 TWh.

Ten behoeve van de definitieve RES 1.0 is het bod voor Zuid-Limburg verder uitgewerkt en is binnen de zoekgebieden onderzocht welke locaties kansrijk zijn voor de grootschalige opwek van hernieuwbare energie (concrete zoekgebieden). In deze maatschappelijke fase zijn inwoners, maatschappelijke partners en volksvertegenwoordigers (gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap) op verschillende manieren geïnformeerd en/of geconsulteerd. Op basis hiervan is de ambitie voor de RES 1.0 bepaald en is het definitieve bod van **1,3 TWh** vastgesteld. Verdeeld over de drie sub-regio's ziet het bod van Zuid-Limburg er als volgt uit:

Tabel 6.1: Opbouw bod RES Zuid-Limburg

	Gerealiseerd vermogen (TWh)	Vermogen in de planning (TWh)	Aanvullende ambitie (TWh)	Totaal (TWh)
Parkstad Limburg	0,026	0,053	0,425	**0,504**
Westelijke Mijnstreek	0,007	0,145	0,302	**0,454**
Maastricht-Heuvelland	0,023	0,103	0,249	**0,375**
Totaal (TWh)	**0,056**	**0,301**	**0,976**	**1,333**

In de volgende paragrafen gaan we nader in op de totstandkoming en onderbouwing van het bod en de verschillende onderdelen ervan. Voor de sub-regio's Parkstad Limburg en Westelijke Mijnstreek is de potentie bepaald aan de hand van de ruimtelijke afwegingskaders en zoekgebieden voor de grootschalige opwek van wind-op-land en zonne-energie.

Voor sub-regio Maastricht-Heuvelland is in afstemming met Enexis in het definitieve RES 1.0-bod het volgende opgenomen:

- Te realiseren ambitie op zon-op-grote-daken, parkeerplaatsen, rangeerterreinen, langs infrastructuur, braakliggende gronden en (verhard terrein) bedrijventerreinen
- Projecten die reeds gerealiseerd zijn;
- Projecten die in de gunnings- en ontwikkelfase zitten (in de planning).

Voor de verdere toelichting hiervan verwijzen we naar paragraaf 7.4.

6.2. Van concept-bod naar definitief bod

Het voorliggend bod is een verdere uitwerking van de concept-RES die in oktober 2020 formeel aan het Rijk is aangeboden. Ten opzichte van de vorige versie is het definitieve bod op een aantal belangrijke punten nader uitgewerkt:

- De zoekgebieden voor de grootschalige opwek van wind-op-land en zon-PV zijn nader uitgewerkt, waarbij er een verfijning van de ruimtelijke onderbouwing heeft plaatsgevonden t.o.v. de concept-RES;

- Het voorlopige bod is geactualiseerd naar een definitief bod (RES 1.0) voor Zuid-Limburg, waarbij er met name voor zon-op-land een verdiepingsslag heeft plaatsgevonden;
- In samenwerking met netbeheerder Enexis zijn nieuwe inzichten met betrekking tot de energiesysteem-efficiëntie verwerkt;
- In de RES 1.0-fase is ingezet op het verkennen en ophalen van bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak door inwoners, maatschappelijke partners en volksvertegenwoordigers te informeren en/of consulteren. Met het vaststellen van de RES 1.0 dient Zuid-Limburg een bestuurlijk en maatschappelijk gedragen bod in bij het Rijk.

6.3. Onderbouwing bod wind- en zonne-energie

In de volgende paragrafen wordt het bod voor de RES Zuid-Limburg nader onderbouwd aan de hand van de drie onderdelen:

- Wind-op-land;
- Grootschalig zon-op-dak;
- Zon-op-land.

6.3.1. Wind-op-land

Bij de voorbereiding van de RES 1.0 is de potentie voor windenergie in kaart gebracht. Daarbij is geconstateerd dat er in Zuid-Limburg maar beperkt ruimte is voor windenergie. Toch worden er ook in Zuid-Limburg mogelijkheden voor windenergie gezien, met name op locaties op de grens met het stedelijk gebied, nabij grootschalige industrie of logistieke bedrijven en op locaties bij de landsgrens aansluitend op bestaande windturbine-opstellingen in het buitenland. Het regionaal bod ten aanzien van wind-op-land ziet er voor de regio Zuid-Limburg als volgt uit:

Tabel 6.2: Opbouw bod wind-op-land RES Zuid-Limburg

	Gerealiseerd vermogen (TWh)	Vermogen in de planning (TWh)	Aanvullende ambitie (TWh)	Totaal (TWh)
Parkstad Limburg	0,002	0,000	0,128	**0,130**
Westelijke Mijnstreek	0	0,038	0	**0,038**
Maastricht-Heuvelland	-	-	-	**-**
Totaal (TWh)	**0,002**	**0,038**	**0,128**	**0,168**

Gerealiseerd vermogen
Op dit moment staat er slechts één windturbine in Zuid-Limburg. Het betreft een turbine met een opgesteld vermogen van 0,75 MW die zich bevindt op bedrijventerrein De Beitel (gemeente Heerlen, sub-regio Parkstad Limburg).

Vermogen in de planning
Alleen in Sittard-Geleen (Westelijke Mijnstreek) is sprake van een concreet initiatief dat nog niet is gerealiseerd, maar waarvoor RVO al wel een SDE+ beschikking heeft afgegeven. Het betreft 3 windturbines op bedrijventerrein Holtum-Noord met een vermogen van ieder 5 MW. Dit project hebben we in het bod van Zuid-Limburg meegenomen bij het bepalen van het vermogen dat al in de planning zit.

Aanvullende ambitie
In enkele gemeenten worden de mogelijkheden voor windenergie onderzocht. Zo trekken drie gemeenten in Parkstad Zuid (Heerlen, Kerkrade en Simpelveld) samen op om 4 tot 8 windturbines te realiseren. Ook in Landgraaf loopt een traject (Windpark Abdissenbosch). In het kader hiervan is overleg gaande met de Duitse defensie over een mogelijk aanvullend obstakelbeheergebied. Tot dusver wil de Bundeswehr geen medewerking verlenen aan dit initiatief. Hoewel de gemeente Landgraaf de turbines volgens de Nederlandse wet- en regelgeving mag plaatsen, wil zij bij voorkeur op basis van consensus en in goed nabuurschap met betrokken partijen werken. De genoemde initiatieven lijken vooralsnog niet binnen afzienbare termijn uitvoerbaar (wellicht wel na 2025). Daarom zijn ze niet meegenomen in de 'pijplijn'-projecten maar in de nog te realiseren projecten (de aanvullende ambitie). In de gemeenten Brunssum en Beekdalen worden ook de mogelijkheden onderzocht. Dit heeft nog niet tot concrete projecten geleid. Ook deze ontwikkelingen zijn derhalve meegenomen als ambitie voor 2030. Opgeteld heeft onze ambitie betrekking op 17 windturbines met een totaal opgesteld vermogen 55 MW, voldoende om ca. 36.000 huishoudens van hernieuwbare elektriciteit te voorzien uitgaande van een gemiddeld verbruik van 3.500 kWh per huishouden per jaar.

6.3.2. Grootschalig zon-op-dak

We hebben in de regio veel grote daken: in stedelijke gebieden, op bedrijventerreinen en op agrarische gebouwen. Het heeft de voorkeur om zoveel mogelijk zonnepanelen op daken te realiseren om de ruimtelijke impact van de energietransitie te beperken en het waardevolle landschap zoveel mogelijk te ontzien.

De theoretische potentie voor grootschalige zonne-energie op daken is berekend op basis van de oppervlakten die geschikt zijn voor zonne-energie aan de hand van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de algemene uitgangspunten vanuit het NP-RES ten aanzien van benuttingspercentages en opbrengsten. Zon PV-installaties met een vermogen van 15 KWp en minder worden volgens de afspraken uit het Klimaatakkoord niet meegeteld voor het 35 TWh-doel. Er wordt daarom uitgegaan van een minimaal dakoppervlak van 285 m^2 .

Niet alle daken zijn echter geschikt voor zonnepanelen. De RES Zuid-Limburg gaat ervan uit dat 30% van het totale dakoppervlak groter dan 285 m^2 geschikt is voor zonnepanelen, rekening houdend met schaduw, technische constructies etc. Hiermee volgen wij de landelijk gehanteerde uitgangspunten. Er is rekening gehouden met een lager benuttingspercentage (12,5%) voor monumentale daken en daken gelegen in beschermde stads- en dorpsgezichten. Daken van kastelen, kloosters en kerken zijn uitgesloten op basis van overwegingen ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit.

De sub-regio Maastricht-Heuvelland maakt in haar bod geen onderscheid tussen zon-op-dak en zonne-energie in de rest van het bebouwd gebied (zon op dak, zon op braakliggend terrein, zon op parkeerplekken, zon op erven, zon (direct) langs infrastructuur). Het bod voor de sub-regio Maastricht-Heuvelland dat betrekking heeft op bebouwd gebied is daarom volledig meegenomen in onderstaande tabel.

Het regionaal bod ten aanzien van zon-op-dak voor de regio Zuid-Limburg ziet er als volgt uit:

Tabel 6.3: Opbouw bod grootschalig zon-op-dak RES Zuid-Limburg

	Gerealiseerd vermogen (TWh)	Vermogen in de planning (TWh)	Aanvullende ambitie (TWh)	Totaal (TWh)
Parkstad Limburg	0,018	0,027	0,139	**0,184**
Westelijke Mijnstreek	0,004	0,108	0,109	**0,221**
Maastricht-Heuvelland	0,023	0,033	0,249	**0,305**
Totaal (TWh)	**0,045**	**0,168**	**0,497**	**0,710**

Gerealiseerd vermogen
Het realiseren van zon-op-dak speelt een belangrijke rol in de energietransitie van Zuid-Limburg. De afgelopen jaren is er steeds meer aandacht voor het benutten van bedrijfsdaken ontstaan, zowel bij overheden als bij ondernemingen. Met name bij nieuwbouw worden steeds vaker zonnepanelen geïnstalleerd. De grootschalige gebouw-gebonden installaties die meetellen voor het regionale bod, liggen vooral op bedrijfsdaken. Goede voorbeelden hiervan zijn de ruim 10.000 zonnepanelen op het dak van de skipiste van SnowWorld in Landgraaf, de zonnepanelen op daken van verschillende gebouwen op bedrijventerreinen Trilandis en Avantis in Heerlen, de zonnepanelen op een aantal grote loodsen op bedrijventerrein Holtum-Noord in Sittard-Geleen, de zonnepanelen-op-daken die gerealiseerd zijn zowel in het kader van MEA Industrie als bij de verduurzaming van de gemeentelijke panden in Maastricht.

Vermogen in de planning
In de sub-regio Westelijke Mijnstreek is een grote autonome groei voorzien voor grootschalig zon-op-dak. Met name op bedrijventerrein Holtum-Noord zijn voor veel loodsen en bedrijfsgebouwen SDE-subsidies aangevraagd en/of verleend.

Aanvullende ambitie
Een aanzienlijk deel van het bod voor grootschalig zon-op-dak (en zon in de rest van het bebouwd gebied van de sub-regio Maastricht-Heuvelland) bestaat uit een aanvullende ambitie. Om de geformuleerde ambitie te kunnen realiseren, zullen gemeenten en provincie actief beleid moeten ontwikkelen. Op dit moment kunnen gemeenten (nog) niet afdwingen dat daken van nieuwbouwpanden worden voorzien van installaties voor zonne-energie. Ook zijn er nog belangrijke knelpunten die het realiseren van zon-op-dak in de weg staan. Te denken valt aan ontbrekende financiële prikkels en/of een (te beperkt) budget, beperkte kennis en capaciteit en de verzekerbaarheid van zonnepanelen[11]. Na vaststelling van de RES 1.0 zal een aanpak worden uitgewerkt om het realiseren van grootschalig zon-op-dak te stimuleren. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de aanpak en ervaringen in andere gemeenten en RES-regio's. Gemeente Maastricht ontwikkelt momenteel bijvoorbeeld een aanpak voor zon-op-dak op bedrijventerreinen.

6.3.3. Zon-op-land

Hoewel het, conform de Limburgse zonneladder, de voorkeur heeft om zoveel mogelijk in te zetten op zon-op-daken, zijn de doelstellingen voor 2030 uit het Klimaatakkoord zonder windenergie en/of zon-op-land niet haalbaar. Als het gaat om zon-op-land heeft de opwek op (onbenutte) terreinen in bebouwd gebied, zoals parkeerterreinen en restgronden in bebouwd gebied (trede 2) de voorkeur.

[11] Voor meer informatie, zie ook Kamerstuk 32813, nr. 563 m.b.t. de kabinetsaanpak Klimaatbeleid, gepubliceerd op 2 september 2020.

Voor de sub-regio Maastricht-Heuvelland is dit aandeel meegenomen in de voorgaande paragraaf. Andere opties zijn gronden in het buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur, zoals (voormalige) stortplaatsen, delfstofwinplaatsen en pauzelandschappen (trede 3). Hiermee kunnen andere, meer waardevolle gebieden gevrijwaard blijven.

Locaties die in gebruik zijn voor landbouw zullen slechts in beperkte mate worden ingezet voor de grootschalige opwek van energie. Dit gebeurt alleen als ze voldoen aan strikte voorwaarden en als de kernkwaliteiten van het landschap en de landschappelijke beleving niet worden aangetast. Zo moeten initiatiefnemers zorgen voor een zo goed mogelijke landschappelijke inpassing van het zonnepark en moeten zij de omgeving maximaal betrekken bij de planvorming. Ook dienen de maatschappelijke baten deels terug te vloeien naar de gemeenschap. In sub-regio Parkstad Limburg is dit uitgangspunt opgenomen in het door gemeenten vastgestelde 'Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking' (zie hoofdstuk 7). Het regionaal bod ten aanzien van de grootschalige zon-op-land vatten we hieronder samen. Daarbij merken we op dat het voor Maastricht-Heuvelland alleen gaat om de twee reeds geplande zonneweides in Maastricht.

Tabel 6.4: Opbouw bod zon-op-land RES Zuid-Limburg

	Gerealiseerd vermogen (TWh)	Vermogen in de planning (TWh)	Aanvullende ambitie (TWh)	Totaal (TWh)
Parkstad Limburg	0,006	0,026	0,158	**0,190**
Westelijke Mijnstreek	0,003	0	0,193	**0,196**
Maastricht-Heuvelland	0	0,070	-*	**0,070**
Totaal (TWh)	**0,009**	**0,096**	**0,351**	**0,456**

**In afstemming met netbeheerder Enexis niet meegenomen in RES 1.0-fase.*

Gerealiseerd vermogen
De gerealiseerde opwek van duurzame energie via zon-op-land is in het basisjaar (2017) met 0,009 TWh zeer beperkt. Tot dusver zijn in Zuid-Limburg nog maar weinig zonneparken gerealiseerd. In de sub-regio Westelijke Mijnstreek is er bijvoorbeeld slechts één zonnepark op Chemelot van ca. 3,2 GWh in de gemeente Sittard-Geleen.

Vermogen in de planning
Naast de gerealiseerde projecten (in 2017) zitten er een aantal projecten in de planning. Voor een deel betreft dit projecten die reeds gerealiseerd zijn of zich in de ontwikkelfase bevinden. Voor sub-regio Parkstad Limburg gaat het bijvoorbeeld om het zonnepark aan de N274 bij Schinveld (ca. 6.000 panelen), het zonnepark aan de N281 bij Kerkrade (ca. 36.000 panelen) en het zonnepark op het voormalige stortterrein in Abdissenbosch (30.000 zonnepanelen). Voor de sub-regio Maastricht-Heuvelland betreft het de voormalige stortplaats Belvédère in Maastricht (30.000 zonnepanelen) en een zonnepark op het Lanakerveld (ca. 135.000 zonnepanelen).

Aanvullende ambitie
Het hoofddeel van het bod voor zon-op-land moet nog gerealiseerd worden. Het gaat dus om toekomstig vermogen dat gebaseerd is op de beleidsvoornemens van de Zuid-Limburgse gemeenten. Op basis van de ruimtelijke afwegingskaders zijn de zoekgebieden in de RES 1.0-fase verder geconcretiseerd. In het Klimaatakkoord wordt uitgegaan van een benuttingspercentage van 4% voor landbouwgrond. Gelet op de kwaliteit van de landschapszones in of tussen de stedelijke gebieden en de uitzonderlijke positie van de gronden binnen het beschermingsgebied van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, is binnen de RES Zuid-Limburg afgesproken af te wijken van de

door NP-RES aangegeven benuttingspercentages. Lokaal is afgewogen welke hoeveelheid kan worden opgewekt in 2030. Opgeteld komt de RES Zuid-Limburg daarmee op een aanvullende ambitie van 0,37 TWh voor zon-op-land, waaronder landbouwgrond. Voor het Heuvelland is zon-op-landbouwgrond vooralsnog niet meegenomen in het RES 1.0 bod.

6.4. Andere vormen van opwek en opslag van energie

Voor het regio-aandeel aan de nationale opgave van 35 TWh tellen enkel installaties mee die elektriciteit produceren uit wind-op-land, grootschalig zon-op-dak en zon-op-land. Daarnaast staat het elke regio vrij om de RES naar eigen inzicht te verbreden. In het kader van de maatschappelijke en bestuurlijke discussie zijn veel vragen gesteld over andere technieken. In deze paragraaf gaan we daarom kort in op kleinschalig zon-op-dak, elektriciteits-opslag, kernenergie, waterstof, biomassa/biogas en waterkracht.

6.4.1. Kleinschalig zon-op-dak (minder dan 15 kWp)

Op grond van de landelijke NP-RES methodiek mogen installaties met een vermogen van 15 kWp of minder niet worden meegeteld bij het realiseren van de landelijke doelstelling van 35 TWh hernieuwbare opwek. De regio's in Nederland worden wel aangemoedigd om kleinschalig zon-op-dak te betrekken in hun RES. Omdat het stimuleren van kleinschalige installaties aansluit op het stimuleren van besparingsmaatregelen, beschrijven we onze aanpak in hoofdstuk 5. Op lokaal niveau verkennen gemeenten aanvullende manieren waarop kan worden bijgedragen aan de doelstellingen van het Nederlandse Klimaatakkoord, zoals bijvoorbeeld kleinschalige, innovatieve oplossingen.

6.4.2. Opslag van elektriciteit

De opslag van energie in batterijen maakt geen onderdeel uit van de RES, maar zal in de toekomst mogelijk een belangrijke rol spelen in het stabiliseren van het energienet. De opgewekte energie kan worden opgeslagen op het moment dat er een energie-overschot bestaat. De opgeslagen energie kan vervolgens weer worden ingezet op het moment dat de vraag groter is dan het aanbod. Hiermee kunnen pieken op het elektriciteitsnet worden opgevangen. Daarbij is er een verschil tussen batterijen op individueel niveau (de zogenaamde thuisbatterij), op buurtniveau (de buurtbatterij) en grootschalige batterijen.

In Zuid-Limburg zijn op dit moment nog geen ervaringen met buurtbatterijen. Wel worden (landelijke) ontwikkelingen gevolgd. In de RES-regio Noord- en Midden-Limburg wordt inmiddels ervaring opgedaan met een buurtbatterij bij het zonnepark Altweerderheide (gemeente Weert). Bij de voorbereiding van de RES 2.0 zal worden beoordeeld of het zinvol is de mogelijkheden voor buurtbatterijen in Zuid-Limburg nader te onderzoeken.

In Limburg worden momenteel de mogelijkheden verkend voor de grootschalige opslag van elektriciteit middels een ondergrondse pompaccumulatiecentrale (O-PAC), een waterkrachtcentrale op basis van een kunstmatig ondergronds valmeer. Wanneer sprake is van een overschot aan elektriciteit wordt deze elektriciteit gebruikt om water op te pompen. Op momenten van schaarste stroomt het water via een turbine door de ondergrond naar het valmeer, waarbij elektriciteit opgewekt wordt. Hiermee functioneert O-PAC als een grootschalige batterij (bron: Systeemstudie Energie-infrastructuur Limburg van CE Delft, 2020).

6.4.3. Kernenergie

Kernenergie maakt geen onderdeel uit van het Klimaatakkoord. Toch kan kernenergie volgens de Rijksoverheid bijdragen aan de klimaatdoelen, omdat bij de opwekking weinig CO_2 vrijkomt. Ook leveren kerncentrales veel energie, terwijl zij weinig (schaarse) ruimte innemen. De verwerking en opslag van kernafval blijft voor velen een heikel thema. De Rijksoverheid is het bevoegd gezag om te bepalen of en waar mogelijke toekomstige kerncentrales gerealiseerd kunnen worden. Zij doet dit in samenspraak met regio's, zijnde de provincies en de gemeenten. Kernenergie valt daarmee buiten de scope en focus van de RES.

De RES 1.0 richt zich overigens met name op de periode tot 2030, met een doorkijk naar 2050. Voor de periode tot 2030 zal geen nieuwe kerncentrale in Nederland in gebruik genomen worden. Met complexe processen, lange doorlooptijden voor vergunningen en procedures, en een bouwtijd van ten minste 8-12 jaar zal kernenergie voor 2030 dan ook geen bijdrage leveren aan de klimaatdoelen.

In het Klimaatakkoord is aangekondigd dat het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat een nieuw programma zal ontwikkelen voor de ruimtelijke planning van het energiesysteem: het Programma Energiehoofdstructuur (PEH). In het PEH worden de ruimtelijke effecten van vijf mogelijke scenario's nader uitgewerkt, waarvan één ook kernenergie bevat. De ontwerp-PEH wordt medio 2022 verwacht, waarna de PEH eind 2022 kan worden vastgesteld. Op dit moment zijn er drie locaties in Nederland gereserveerd voor de mogelijke realisatie van een kerncentrale: Eemshaven, Tweede Maasvlakte en Borssele. Naar aanleiding van een marktconsultatie (zomer 2021) kunnen mogelijk aanvullende locaties worden verkend.

6.4.4. Waterstof

Bij de verbranding van waterstof komt, naast energie, alleen water vrij. Daarmee lijkt de toepassing van waterstof een schone en duurzame methode om energie op te wekken. De praktijk is echter anders. Waterstofgas moet namelijk geproduceerd worden, omdat het in bruikbare vorm nauwelijks in de natuur voorkomt.

Vrijwel alle waterstof die op dit moment wereldwijd wordt geproduceerd is zogenaamde 'grijze waterstof'. Deze waterstof wordt gemaakt uit aardgas (methaan). Bij de productie komt CO_2 vrij waardoor 'grijze waterstof' geen duurzaam alternatief is. Men spreekt over 'blauwe waterstof' wanneer de CO_2 wordt afgevangen en wordt opgeslagen, bijvoorbeeld in lege gasvelden op zee. Dit gebeurt wereldwijd nog niet op grote schaal. 'Groene waterstof' wordt gemaakt door energie uit duurzame bronnen (bv. zon- of windenergie) te gebruiken voor het splitsen van water in waterstof en zuurstof. De energie komt vrij wanneer waterstof weer wordt verbrand. Met deze methodiek kunnen grote hoeveelheden duurzame elektriciteit (bv. geproduceerd door windturbines op zee) worden omgezet in een brandstof die kan worden opgeslagen. Omdat duurzaam opgewekte elektriciteit niet altijd direct toepasbaar is, kan 'groene waterstof' mogelijk een belangrijke rol spelen in de energietransitie. Nadeel is dat bij de productie en toepassing een behoorlijke hoeveelheid energie (ongeveer 60%) verloren gaat.

Voor de gebouwde omgeving is de toepassing van waterstof voorlopig geen optie. Het aanbod van duurzame waterstof is te beperkt en wat wel voorhanden is wordt gebruikt voor bijvoorbeeld de energie-intensieve procesindustrie en transport. Zo zijn er bijvoorbeeld plannen voor de productie van waterstof uit reststromen op Chemelot om hiermee productieprocessen verder te verduurzamen. Voor de gebouwde omgeving zijn andere alternatieven voor aardgas, zoals

collectieve warmtenetten of individuele warmtepompen beschikbaar. In de RES wordt daarom zeker tot 2030 geen rekening gehouden met waterstof.

6.4.5. Biomassa, biogas en waterkracht

De productie van hernieuwbare elektriciteit uit biomassa en biogas wordt niet meegeteld voor de nationale doelstelling van 35 TWh. Volgens het Klimaatakkoord worden nadere afspraken gemaakt met andere klimaatsectoren om een kader te ontwikkelen voor duurzame biomassa. Wel kan biogas, na opwerking tot groengas, een rol spelen in de warmtetransitie, met name in landelijke gemeenten. Dit wordt nader beschreven in hoofdstuk 8 en de gemeentelijke Transitievisies Warmte.

Ook waterkrachtinstallaties worden niet genoemd in het Klimaatakkoord en niet meegeteld voor de nationale doelstelling. Als er binnen de regio plannen zijn rondom waterkrachtinstallaties, kunnen deze wel worden opgenomen in de RES. Binnen de RES Zuid-Limburg is gemeente Maastricht bezig met de ontwikkeling van twee waterkrachtcentrales, in de Maas naast de stuw van Borgharen en bij het sluizencomplex in de Zuid-Willemsvaart. In Sittard-Geleen worden de mogelijkheden van de sluizen bij Born onderzocht. Op de Energieatlas van Waterschap Limburg zijn van de grootste stuwen in de beken enkele kengetallen opgenomen waarmee de energiepotentie van het vallende water kan worden ingeschat.

6.5. Impact op de elektriciteits-infrastructuur

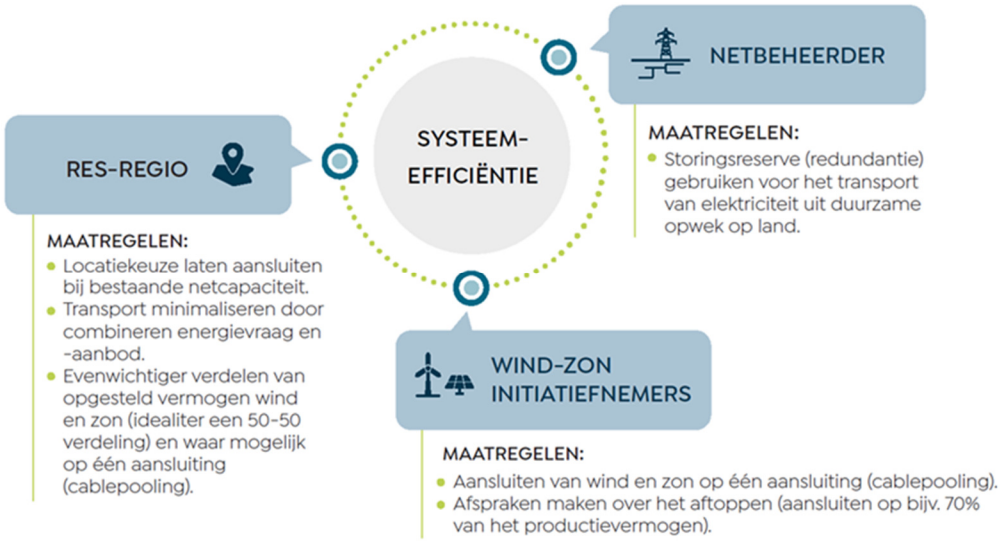
Op basis van de aangeleverde gegevens over het bod van de RES-regio Zuid-Limburg heeft Enexis Netbeheer (hierna: Enexis) de impact van de plannen op de energie-infrastructuur bepaald. Om een juiste inschatting van de netimpact te maken is gebruik gemaakt van een integrale doorrekening, waarbij ook rekening is gehouden met de toekomstige ontwikkelingen in andere sectoren (o.a. industrie, mobiliteit). Er is in beeld gebracht waar knelpunten ontstaan en welke netinvesteringen nodig zijn om de RES 1.0 ambities te realiseren.

6.5.1. Realisatie RES-bod en systeemefficiëntie

RES als input voor het Investeringsplan Enexis
De RES-ZL geeft met het bod in de RES 1.0 richting aan het Investeringsplan van Enexis, dat 2-jaarlijks wordt herijkt. Tussentijdse ontwikkelingen uit de markt of regio, zoals bijvoorbeeld gewijzigde wetgeving, subsidiebeleid of versnelde elektrificatie van de industrie, kunnen impact hebben op de haalbaarheid van de RES. Dit betreft ook eventuele aanvragen die niet vergunningplichtig zijn zoals zon-op-dak en toch door Enexis in behandeling moeten worden genomen.

Systeemefficiëntie voor een uitvoerbare en betaalbare RES
De totale maatschappelijke kosten, het ruimtebeslag van de benodigde infrastructuur en de benodigde tijd in de uitvoering zijn fors. Door in te zetten op systeemefficiëntie zijn besparingen mogelijk. Daarom geeft Enexis, naast de analyseresultaten, ook adviezen over het verhogen van de systeemefficiëntie.

Met de adviezen ten aanzien van de systeemefficiëntie kan een RES-regio sturen op keuzes die bijdragen aan een uitvoerbare en betaalbare RES. De belangrijkste aanbevelingen voor de RES-regio zijn weergegeven in figuur 6.1

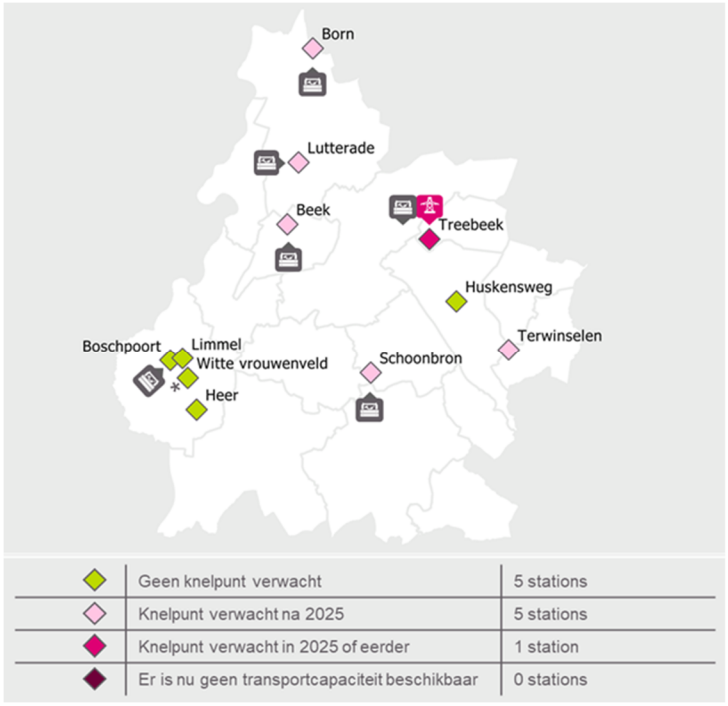

Figuur 6.1 Maatregelen om systeemefficiëntie te verhogen

6.5.2. Netimpact RES 1.0 Zuid-Limburg

De netimpact-analyse brengt in kaart waar knelpunten ontstaan en welke investeringen van de netbeheerder nodig zijn om de gestelde ambities te kunnen realiseren. De impact van het RES-bod voor Zuid-Limburg is weergegeven in figuur 6.2 en kan als volgt worden samengevat:

- Op 5 stations worden geen knelpunten verwacht tot 2030. Op 5 stations wordt na 2025 een knelpunt verwacht. Op 1 station wordt er een knelpunt verwacht voor 2025.
- De knelpunten zijn een gevolg van beperkte capaciteit op de HS/MS-stations van Enexis en/of op het hoogspanningsnet van TenneT.

Figuur 6.2: Knelpunten op niveau Onderstations binnen de RES Zuid-Limburg

Om de knelpunten op te lossen die ontstaan door het RES-bod, zijn investeringen van Enexis nodig:

6 HS/MS-stations moeten worden uitgebreid door Enexis (*Boschpoort wordt nu al uitgebreid). Voor 4 van deze 6 stations geldt dat de beschikbare capaciteit op het net van Enexis pas benut kan worden na uitbreiding van het hoogspanningsnet van TenneT.

1 nieuw HS/MS-stations moet worden gerealiseerd, als er geen alternatieve oplossing kan worden gevonden. Het gaat hier om een nieuw station in de omgeving van Treebeek.

De totale impact op tijd, ruimte en kosten op basis van benodigde uitbreidingen en nieuwe stations voor Enexis is in figuur 6.3 weergegeven.

Figuur 6.3: Impact van het RES 1.0-bod voor Enexis

De indicatieve kosten voor Enexis, ten behoeve van netinvesteringen voor de realisatie van het RES-bod hebben een bandbreedte tussen de 220 - en 320 miljoen euro. De spreiding in de bandbreedte wordt mede bepaald door de wijze hoe de plannen worden gerealiseerd en hoe efficiënt de netten hierbij worden gebruikt (zie ook systeemefficiëntie).

6.5.3. Conclusies en aanbevelingen Enexis m.b.t. netimpact

Op basis van de netimpact-analyse komt Enexis tot een aantal aanbevelingen om de systeemefficiëntie te bevorderen. Deze hebben betrekking op het eigen netwerk en het netwerk van de landelijke netbeheerder TenneT.

Uitbreidingen en tijd

- Op de stations Beek, Born, Lutterade en Schoonbron zijn de uitbreidingen voor 2025 gerealiseerd en zal het RES-bod aangesloten kunnen worden.
- Op station Terwinselen is het terugleverlimiet van TenneT te laag, en dient TenneT hier actie te ondernemen. Op station Treebeek past het RES-bod niet en kan het station ook na een eerste uitbreiding niet verder worden uitgebreid. Hier moet naar een alternatieve oplossing worden gezocht. Als deze niet gevonden kan worden, moet er een nieuw station komen in deze omgeving.

Verdere concretisering plannen vereist

Voor de alternatieve oplossing nabij station Treebeek is het van belang om te bepalen waar de duurzame opwek in dit gebied gerealiseerd gaat worden. Indien dit in de nabijheid van onderstation Beek worden gerealiseerd is het mogelijk dat onderstation Beek extra wordt uitgebreid. Komt de duurzame opwek meer richting de Duitse grens dan kan het TenneT station

Beersdal uitkomst bieden om de initiatieven aan te sluiten. Dit dient dan nog wel uitgewerkt te worden in samenwerking met TenneT en de RES-regio.

Evenwichtigere verdeling zon/wind
De optimale verhouding zon/wind is 50/50. De zon/wind verhouding van de RES 1.0 is 95/5 (zon/wind). Een verschuiving van zon naar wind zorgt ervoor dat er minder aansluitvermogen nodig is voor dezelfde hoeveelheid energie waardoor het verkorten van de realisatietermijn mogelijk is. Het ontsluiten van zonne-energie is tot een factor 3x duurder dan het ontsluiten van windenergie.

Ruimte vrijhouden voor netuitbreidingen
Het is in de meeste gevallen niet verstandig om de ruimte direct aangrenzend aan stations te gebruiken voor het plaatsen van zonnepanelen. Bij uitbreidingen van stations is deze ruimte mogelijkerwijs nodig, bijvoorbeeld om extra kabeltracés te kunnen realiseren. Het vergeven van deze ruimte kan daarom een beperkend effect hebben op de uitbreidingsmogelijkheden van een station.

Uitbreiding hoogspanningsnet TenneT noodzakelijk voor RES-realisatie.
Voor 5 stations geldt dat er onvoldoende teruglevercapaciteit beschikbaar is om het RES-bod te faciliteren. Voor 1 station, Treebeek, ontstaat er een knelpunt voor 2025. Voor 4 stations (Born, Lutterade, Schoonbron en Terwinselen) ontstaat dit knelpunt na 2025.

Netvisie TenneT en Enexis als input voor programmering RES
Welke stations op welk moment meer teruglevercapaciteit beschikbaar krijgen moet nog verder uitgewerkt worden in de toekomstige netvisie van TenneT en Enexis voor Limburg. De RES is input voor deze netvisie, en de netvisie wordt vervolgens opgenomen in het Investeringsplan van TenneT. Omdat de netvisie nog niet is uitgewerkt, is het nog onzeker of en hoe het RES-bod vóór 2030 door TenneT kan worden gefaciliteerd. De tijdslijn en planning die volgt uit de netvisie zijn daarom essentieel voor de programmering van de RES.

6.5.4. Aanbevelingen Enexis voor het vervolg richting RES 2.0

Naast bovenstaande aanbevelingen naar aanleiding van de netimpact-analyse, vraagt Enexis aandacht voor de volgende proces-gerelateerde aanbevelingen voor het vervolg richting de RES 2.0:

- Start met de realisatie van duurzame opwek waar nu netcapaciteit beschikbaar is;
- Programmeren van duurzame opwek: Uitbreiding van de energie-infrastructuur kent langere doorlooptijden dan de ontwikkeling van duurzame opwek. Het is daarom belangrijk om nu al samen aan de slag te gaan om de locaties voor grootschalige opwek te concretiseren en realisaties te plannen in de tijd;
- Omgeving gerelateerde zaken (inclusief vergunnings- en inspraakprocessen) beslaan 60%-80% van de doorlooptijd voor de ontwikkeling van HS-infrastructuur (totale doorlooptijd 5 tot 7 jaar). Start daarom tijdig met de benodigde planprocedures voor de energie-infrastructuur en onderzoek hoe planprocedures versneld kunnen worden. Samenwerken in gebiedsprocessen en het erkennen van wederzijdse belangen, kunnen leiden tot een beter, sneller en gedragen planproces;
- Naast de RES-plannen zijn er meer ontwikkelingen die Enexis aanleiding geven om te werken aan een integrale doorrekening. Hierbij zullen naast de RES meerdere stakeholders bij betrokken worden:
    - Meer aandacht voor andere sectoren (landbouw, industrie, mobiliteit, datacenters en gebouwde omgeving). Het is van belang om naar het energiesysteem als geheel

te kijken. De impact van de grootschalige opwek op het elektriciteitsnet moet in samenhang met elektrisch vervoer, warmteoplossingen en industrie worden bekeken. Een breed gedragen regionale/provinciale overlegstructuur (RES-regio's, gemeenten, industrie, mobiliteit en netbeheerders) om de voortgang te monitoren en daar waar nodig bij te sturen, is niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk.

- Meer aandacht voor gas, waterstof, warmte. In 2021 worden de eerste stappen gemaakt voor het verduurzamen van de gebouwde omgeving (Transitievisie Warmte). Hierdoor komt ook op regionaal niveau de focus meer te liggen op het transporteren van warmte en duurzame gassen.

Een uitgebreide beschrijving van de netimpact is als bijlage IV toegevoegd aan dit document.

7. Ruimtelijk Afwegingskader en randvoorwaarden

- De beleidskaders en randvoorwaarden voor de grootschalige opwek van duurzame energie zijn voor heel Zuid-Limburg deels hetzelfde. In dit hoofdstuk beschrijven we daarom eerst kort de (geldende) afspraken en ontwikkelingen in het kader van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) c.q. de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en de Limburgse zonneladder.
- Er is (nog) geen sprake van een gezamenlijk ruimtelijk afwegingskader. Om de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap te bewaken en alle belangen goed af te wegen, is een landschappelijke verdiepingsstudie noodzakelijk. Een uit te voeren 'Landschappelijke verdiepingsstudie Wind en Zon Zuid-Limburg' moet bouwstenen opleveren voor een samenhangend Ruimtelijk Afwegingskader (RAK) voor heel Zuid-Limburg en een doorvertaling naar alle gemeenten in Zuid-Limburg.
- Omdat nu nog geen sprake is van één afwegingskader, hebben ruimtelijke afwegingen voor de RES 1.0 in Zuid-Limburg grotendeels op het niveau van de sub-regio's en individuele gemeenten plaats gevonden. Deze worden in dit hoofdstuk per sub-regio op een rij gezet.
- Aan de hand van deze uitgangspunten en randvoorwaarden zijn vervolgens zoekgebieden voor hernieuwbare opwek in kaart gebracht. Binnen deze zoekgebieden zullen wij in de komende periode door concrete initiatieven invulling geven aan het bod van de RES Zuid-Limburg.

De regio Zuid-Limburg is in een aantal opzichten uniek. In Zuid-Limburg is sprake van heuvelland dat deels is aangewezen als Nationaal Landschap Zuid-Limburg (NLZL) en Natura 2000-gebied. Naast landbouwgronden, bevat het gebied unieke flora en fauna. De regio is bovendien deels landschappelijk en cultuurhistorisch van grote waarde. Dit geeft aan dat grootschalige opwek van wind- en zonne-energie in Zuid-Limburg niet vanzelfsprekend is. Ook de gebouwde omgeving brengt restricties met zich mee. De regio Zuid-Limburg is een krimpregio. In de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg zijn stringente afspraken over de beperkte mogelijkheden voor nieuwbouw gemaakt. Het vormgeven van de RES opgave is hierdoor extra complex en vraagt om zorgvuldige afwegingen.

Voor de RES 1.0 hebben ruimtelijke afwegingen in Zuid-Limburg grotendeels op het niveau van de sub-regio's en individuele gemeenten plaats gevonden. Er is (nog) geen sprake van een gezamenlijk ruimtelijk afwegingskader, al zijn de uitgangspunten wel grotendeels gelijk. In dit hoofdstuk beschrijven we allereerst het overkoepelende kader voor de drie sub-regio's. Vervolgens gaan we per sub-regio in op de ruimtelijke afwegingen die voor de RES 1.0 hebben plaatsgevonden.

7.1. Gemeenschappelijk beleidskader/context

Het beleidskader is voor de drie sub-regio's deels het zelfde. Het gemeenschappelijk kader dat voor heel Zuid-Limburg geldt, wordt hieronder beschreven. De paragrafen die volgen beschrijven de specifieke afwegingskaders voor Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland.

7.1.1. Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)/Provinciale Omgevingsvisie (POVI)

Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL2014) vormt momenteel de provinciale structuurvisie en vindt zijn doorwerking in regionaal en lokaal beleid. De energietransitie en de ruimtelijke implicaties daarvan, zijn beperkt verwerkt in het POL. In de Visie Zuid-Limburg, een onderdeel van het POL, wordt ingezet op het motto 'meer stad, meer land'. Daarmee wordt bedoeld: het

versterken van de steden en stedelijke gebieden in Zuid-Limburg enerzijds, en het versterken van de kwaliteiten van het landelijk gebied anderzijds. Dit laatste betreft zowel het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg, alsook de kwaliteit van de landschapszones in of tussen de stedelijke gebieden.

Het POL acht het Nationaal Landschap Zuid-Limburg ongeschikt voor de plaatsing van windturbines en sluit dit gebied daarom uit voor de opwek van windenergie m.u.v. het verstedelijkt gebied. Het POL biedt wel ruimte voor nieuwe ontwikkelingen in voorkeursgebieden, zijnde:

- Gebieden aan de provinciegrens waar reeds turbines staan opgesteld;
- Grotere industrieterreinen en ontwikkelingsgebieden voor veehouderij en glastuinbouw;
- Daar waar clusters van tenminste 6 turbines kunnen worden opgesteld.

In het POL is geen specifiek provinciaal beleid ten aanzien van zonneparken opgenomen. Indirect is wel de provinciale Omgevingsverordening Limburg van toepassing als door de aanleg van zonneparken provinciale belangen als beschreven in deze verordening worden geraakt. Hierbij valt o.a. te denken aan de bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden van natuurzones, het beschermingsgebied van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, en de bescherming van het grondwater in waterwingebieden.

Het POL maakt onderscheid in: bebouwd gebied, bedrijventerrein, buitengebied, goudgroene natuurzone, zilvergroene natuurzone en bronsgroene landschapszone. Daarbij geldt dat het bebouwd gebied en de bedrijventerreinen de voorkeur genieten voor het realiseren van zonneparken. De goudgroene en zilvergroene natuurgebieden en de bronsgroene landschapszone zijn in beginsel niet geschikt hiervoor. Het Nationaal Landschap Zuid Limburg moet worden beschermd vanwege de uitzonderlijke waarden. Zonneparken in dit gebied kunnen het aanzien van het Nationaal Landschap aantasten en daarmee het unieke karakter. Ontwikkelingen op daken in dit gebied zijn wel mogelijk.

De goudgroene natuurgebieden zijn de meest waardevolle natuurgebieden van Limburg. Zij maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Onder de goudgroene natuurzone vallen de bestaande bos- en natuurgebieden, Nationale Parken, delen van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, gebieden die de komende jaren zullen worden omgevormd tot natuurgebied en de Natura 2000-gebieden met vogel- en habitatrichtlijngebieden.

De zilvergroene natuurgebieden omvatten agrarische gebieden met actuele en potentiële natuurwaarden, die vaak als een buffer rondom de goudgroene natuur liggen. Deze gebieden zijn van belang voor het goed functioneren van de goudgroene natuur, als verbindingszone tussen verschillende goudgroene natuurgebieden en/of voor de beschermde of zeldzame flora- en faunasoorten.

Onder de bronsgroene landschapszone vallen landschappelijke waardevolle beekdalen, hellingen en bufferzones rond bestaande natuurgebieden met daarin gelegen landbouwgebieden, monumenten, kleinere landschapselementen, waterlopen en dergelijke. In bronsgroene gebieden zijn ontwikkelingen mogelijk onder voorwaarden van financiële of fysieke compensatie en bestuurlijke afweging.

Het POL2014 wordt momenteel geactualiseerd tot een POVI (Provinciale Omgevingsvisie). Na een uitgebreid participatief proces is de ontwerp-Omgevingsvisie 25 augustus 2020 vastgesteld door Gedeputeerde Staten. De POVI wordt in april 2021 ter vaststelling aan Provinciale Staten voorgelegd. Bij de voorbereiding van de RES 1.0 heeft afstemming plaatsgevonden tussen het

Kernteam POVI en het Programmateam RES. In de gesprekken heeft de Provincie ten aanzien van windenergie de voorkeur uitgesproken voor het realiseren van een (beperkt) aantal clusters in Zuid-Limburg, met name op bedrijventerreinen en aansluitend op bestaande opstellingen. Vooralsnog wordt door Provincie Limburg vastgehouden aan het voornemen om geen windturbines in het Nationaal Landschap toe te staan. In de ontwerp-POVI wordt nadrukkelijk de voorkeur uitgesproken om terughoudend te zijn met het benutten van het landelijk gebied voor het realiseren van zonneparken.

7.1.2. De Limburgse zonneladder

Om meer duidelijkheid te creëren voor de realisatie van zonne-energie, heeft het college van Gedeputeerde Staten op 22 oktober 2019 de Limburgse zonneladder vastgesteld (zie figuur 7.1). Uitgangspunt is de zorgvuldige inpassing van grootschalige opwek in het landschap, waarbij rekening gehouden wordt met de bestaande kwaliteit en identiteit van gebieden. De zonneladder beschrijft de opwek van zonne-energie op:

1. Daken en gevels van gebouwen;
2. Onbenutte terreinen in gebouwd gebied;
3. Gronden in buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur;
4. Gronden in gebruik voor landbouw en gronden gelegen binnen de groenblauwe mantel;
5. Uitsluitingsgebieden (Natuurnetwerk Limburg, waterwingebieden en bestaande bos- en natuurgebieden gelegen in de groenblauwe mantel).

Figuur 7.1: De Limburgse Zonneladder (bron: Omgevingsvisie Limburg, december 2020)

De zonneladder volgt hierbij de lijn van de landelijke motie Dik-Faber, die inmiddels ook in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is uitgewerkt en overgenomen. Essentie van deze lijn is om bij de duurzame opwek van zonne-energie landbouw en natuur zoveel mogelijk te ontzien (het 'nee, tenzij-principe'). Hoewel de zonneladder een voorkeursvolgorde weergeeft, houdt deze nadrukkelijk geen volgtijdelijkheid in. Inspanningen richten zich primair op zon-op-dak en op gevels

én het benutten van andere mogelijkheden in bebouwd en onbebouwd gebied (meervoudig ruimtegebruik).
Op 18 december 2020 is de gewijzigde motie 2685 door Provinciale Staten aangenomen. De motie luidt 'Zonneladder stap voor stap'. Deze motie verzoekt het College van Gedeputeerde Staten om:

- In de Provinciale Omgevingsvisie het 'nee, tenzij-principe' dat wordt gehanteerd bij de Limburgse zonneladder nader te omschrijven en te duiden en op te nemen in de nog op te stellen Omgevingsverordening;
- Dit zo uit te leggen dat goede landbouwgrond en kwetsbare natuur als uitzonderingsmogelijkheid worden gebruikt bij de inpassing van zonne-energie;
- In de Omgevingsverordening een motivatieplicht op te nemen zodat gemeenten en de provincie moeten motiveren waarom er wordt gekozen voor een bepaalde trede van de zonneladder.

De opgave vanuit het Klimaatakkoord kan simpelweg niet worden ingevuld met enkel opwekking van duurzame energie op daken en onbenut terrein binnen het stedelijk gebied, zelfs niet in combinatie met windenergie. In de praktijk betekent dit dat er zorgvuldig aandacht dient te worden besteed aan het goed motiveren en onderbouwen van de behoefte van de aanleg van grondgebonden zonneparken en de daarvoor benodigde locaties.

In de ontwerp-Omgevingsverordening geeft de provincie aan hoe men zal toezien op een juiste toepassing van de Limburgse zonneladder en op kwalitatief goede onderbouwingen bij initiatieven voor grondgebonden zonneparken. Het gaat hier dan met name om een goede ruimtelijke afweging, de instandhouding van de landschapsstructuur en bijbehorende kenmerken, het combineren van meerdere functies, aandacht voor lokaal draagvlak en participatie en het doorlopen van zorgvuldige procedures. In de ontwerp Omgevingsverordening zijn de volgende uitsluitingsgebieden voor grondgebonden zonneparken opgenomen: het Natuurnetwerk Limburg (de voormalige goudgroen aangeduide POL-gebieden met inbegrip van de Natura2000 gebieden), waterwingebieden en bestaande bos- en natuurgebieden gelegen in de groenblauwe mantel.

7.1.3. Landschappelijke verdieping

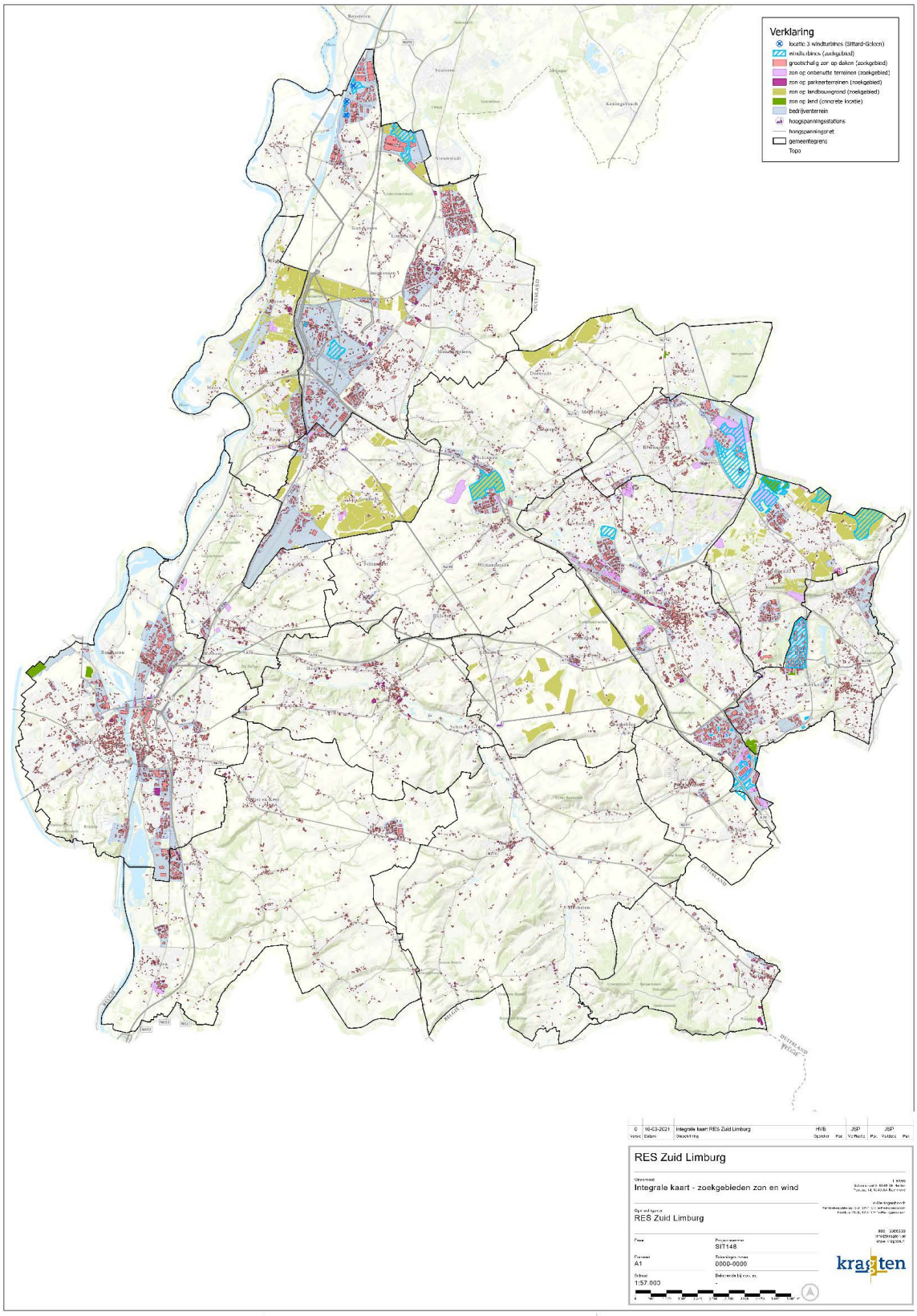
Met de Provincie Limburg en tussen de lokale besturen onderling is een intensieve discussie gevoerd over de rol en striktheid van met name de Limburgse Zonneladder en de (on)mogelijkheden voor duurzame energie in het landschap. Met name in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg dient voorzichtig te worden omgegaan met het realiseren van zonneparken of windturbines. Een eerste analyse geeft echter aan dat het, onder strikte voorwaarden, mogelijk zou moeten zijn om gronden aan te wijzen als zoekgebied zonder de kernkwaliteit van het landschap en de landschappelijke beleving aan te tasten. Om de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap te bewaken en alle belangen goed af te wegen, is een landschappelijke verdiepingsstudie noodzakelijk. Dat geldt ook voor de landschappelijke onderbouwing van windenergie.

In december 2020 heeft de stuurgroep RES-Zuid Limburg ingestemd met het uitwerken van een onderzoeksvoorstel. De uit te voeren 'Landschappelijke verdiepingsstudie Wind en Zon Zuid-Limburg' moet bouwstenen opleveren voor een samenhangend Ruimtelijk Afwegingskader (RAK) voor heel Zuid-Limburg en een doorvertaling naar alle gemeenten in Zuid-Limburg. Het doel is om te komen tot een gelijkluidende aanpak, een zorgvuldige inpassing en een 'level playing field' voor energie-initiatieven. Een dergelijke onderbouwing dient betrekking te hebben op de schaal van heel Zuid-Limburg en alle initiatieven die er nu lopen in de concept RES Zuid-Limburg en de relatie met het uitsluitingsgebied/ beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

De concept-RES en RES 1.0 Zuid-Limburg zijn richtinggevend voor de landschapsstudie. Het is van groot belang relevante partijen te betrekken en mee te krijgen in de studie. Daarbij wordt gedacht aan alle gemeenten in Zuid-Limburg, maar ook aan Visit Zuid-Limburg (de voormalige VVV), LLTB, IKL, NMF, ResCoop en de Participatiecoalitie. De Participatiecoalitie bestaat uit vijf maatschappelijke organisaties van, voor en door bewoners: HIER, de Natuur en Milieufederaties, Energie Samen, Buurkracht en LSA bewoners (een vereniging van actieve bewonersgroepen door het hele land die zich inzetten voor hun buurt). Met hun kennis en ervaring komen goede plannen tot stand waar inwoners bij betrokken zijn en achter staan. Ze weten wat er lokaal speelt en zetten hun netwerk in. De doorlooptijd van deze studie bedraagt ca. 6 maanden (oplevering najaar 2021). De resultaten van de studie en de bouwstenen zullen worden ingebed in het RES-proces.

7.1.4. Zoekgebieden Zuid-Limburg

De kaart op de volgende pagina (figuur 7.2) laat de zoekgebieden voor heel Zuid-Limburg zien, zoals die in het kader van de RES 1.0 in kaart zijn gebracht. In de paragrafen 7.2 tot en met 7.4 zoomen we verder in op de zoekgebieden per sub-regio.

Figuur 7.2: Zoekgebieden RES Zuid-Limburg

Parkstad Limburg

7.1.5. PALET: Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking

Onder regie en coördinatie van de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid van de Stadsregio Parkstad Limburg is in de periode 2013-2015 kaderstellend energietransitiebeleid opgesteld, genaamd 'Parkstad Limburg EnergieTransitie' (PALET). In 2015 hebben de (destijds acht) gemeenteraden van Parkstad Limburg PALET vastgesteld als energiebeleid, waarbij de energietransitie heel nadrukkelijk is benoemd als een ruimtelijke opgave. In samenwerking met wetenschappers van o.a. de Wageningen Universiteit is voor Parkstad destijds al een integraal ruimtelijk realistisch scenario uitgewerkt dat vervolgens is verankerd in verschillende beleidsdocumenten. De relatie tussen ruimte en energie en het streven naar optimaal ruimtegebruik is in Parkstad daarmee vanzelfsprekend geworden.

In 2015-2016 is de lange termijn doelstelling om in 2040 als regio energieneutraal te zijn, vertaald in een uitvoeringsprogramma voor de periode 2016-2020 (PALET 3.0). Binnen PALET 3.0 wordt aan thematafels gewerkt aan de uitvoering van het vastgestelde beleid. Aan één van de thematafels is het 'regionaal afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking' uitgewerkt. De ruimtelijke component was weliswaar al stevig verankerd in het PALET-beleid. Maar de verankering was te grofmazig en te globaal voor een ruimtelijke afweging en landschappelijke inpassing op project- en locatieniveau.

Het afwegingskader, zijnde een beleidsregel, fungeert als:

- Een inhoudelijke uitwerking van het kaderstellende PALET-beleid, met als inzet dat de Parkstad-gemeenten samen (beter) in staat zijn om initiatieven ten aanzien van zonne-energie en windenergie af te wegen;
- Een procesmatige uitwerking van het kaderstellende PALET-beleid, met als inzet dat de Parkstad-gemeenten samen (beter) in staat zijn om processen in het kader van initiatieven voor zonne-energie en windenergie vorm te geven;
- Aanjager voor de vertaling van regionale en gemeentelijke onderdelen uit het uitvoeringsprogramma PALET 3.0 in concrete projecten voor zonne-energie en windenergie;
- Groeimodel waaraan in de toekomst evt. bouwstenen worden toegevoegd;
- Kader voor samenwerking tussen de acht Parkstad-gemeenten.

De Parkstad-gemeenten kunnen individueel besluiten om de bouwstenen van het regionaal afwegingskader op lokaal niveau aan te vullen. Als dat gebeurt, is het in nauwe afstemming met de andere gemeenten. De formele versies van het door de individuele gemeenten vastgestelde regionaal afwegingskader zijn online gepubliceerd.

Regionaal Afwegingskader Windenergie

Voor de ontwikkeling van windenergie in Parkstad Limburg hanteren de Parkstad-gemeenten de volgende uitgangspunten:

1. De initiatiefnemer draagt zorg voor een plan dat voldoet aan de uitgangspunten van een 'goede ruimtelijke ordening' c.q. 'in het belang van de fysieke leefomgeving'.
2. De initiatiefnemer dient ten minste een bezonningsstudie, een (slag)schaduwstudie, een externe veiligheidsstudie, een geluidonderzoek, een flora & fauna-onderzoek en een planschaderisicoanalyse op te stellen ten aanzien van de windturbines.
3. De initiatiefnemer dient een landschapsinrichtingsplan op te stellen met als doel om een zo goed mogelijke landschappelijke inpassing van de windturbines in het landschap te

bewerkstelligen. Het landschapsplan dient te zijn voorzien van een zichtlijnenstudie en een virtuele 3D-maquette die goed inzicht geeft in de visueel ruimtelijke aspecten. De initiatiefnemer draagt zorg voor een plan dat voldoet aan de stedenbouwkundige uitgangspunten voor de toepassing van windenergie in de desbetreffende gemeente.

4. Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst gesloten met als doel om kostenverhaal op grond van de Wet ruimtelijke ordening anderszins te verzekeren en (mogelijke) planschadekosten te verhalen op de initiatiefnemer.
5. De initiatiefnemer dient in te zetten op actief omgevingsmanagement met als doel om belanghebbenden maximaal te betrekken bij de planvorming c.q. het uitgangspunt met betrekking tot het regionaal/lokaal profijtbeginsel optimaal te behartigen.
6. De initiatiefnemer dient maatschappelijke baten (bovenop het opwekken van duurzame energie) te laten terugvloeien in de gemeenschap.
7. Grondspeculatie moet worden voorkomen.
8. In het geval van concurrerende projecten geldt dat samenwerking wordt gestimuleerd. De voorkeur gaat uit naar een gezamenlijk plan. Als blijkt dat samenwerking niet mogelijk is dan wordt er gekozen voor het plan dat het beste scoort op vooraf vastgelegde en gecommuniceerde randvoorwaarden (o.a. ruimtelijke inpassing, winstdeling, participatie en communicatie).
9. Uiteraard zijn de gemeenten – binnen de wettelijke kaders – onder meer gehouden aan de uitgangspunten van gemeentelijk en regionaal beleid.

In het belang van een goede ruimtelijke ordening worden er een aantal stedenbouwkundige uitgangspunten gehanteerd (randvoorwaarde 3). Zo dienen windturbines waar mogelijk in een samenhangende rij of samenhangend cluster van minimaal twee windturbines te worden gerealiseerd. Ook moeten ze zodanig worden ingepast, dat de denkbeeldige lijn tussen de windturbines nauwkeurig aansluit bij de aanwezige lijnen in het landschap (wegen, waterlopen, groenstructuren en kavelgrenzen). Een rij of cluster van nieuwe windturbines dient zo goed mogelijk aan te sluiten bij andere rijen of clusters geplaatste of geplande windturbines, zowel binnen de gemeente als in omliggende binnen- en buitenlandse gemeenten. De ontwikkeling van een solitaire windturbine is mogelijk indien deze volledig gedragen wordt door omwonenden, ofwel aansluit op een bestaande rij of cluster van windturbines, ofwel als icoonproject wordt beschouwd.

Regionaal Afwegingskader Zonne-energie

Voor de ontwikkeling van grootschalige zonne-energie in Parkstad Limburg hanteren de Parkstad-gemeenten de volgende uitgangspunten:

1. De initiatiefnemer draagt zorg voor een plan dat voldoet aan de uitgangspunten van een ‘goede ruimtelijke ordening’ c.q. ‘in het belang van de fysieke leefomgeving’.
2. De initiatiefnemer moet streven naar multifunctioneel ruimtegebruik. Het combineren of aansluiten van zonneparken op reeds bestaande functies geniet de voorkeur. De oorspronkelijke bestemming van de locatie hoeft niet te vervallen; er kan ofwel een tijdelijke vergunning worden verleend ofwel een dubbelbestemming via een bestemmingsplanwijziging worden toegevoegd.
3. De initiatiefnemer dient een landschapsinrichtingsplan (en indien nodig een compensatieplan) op te stellen met als doel om een zo goed mogelijke landschappelijke inpassing van het zonnepark in het landschap te bewerkstelligen. In het plan moet worden aangegeven op welke wijze de omgevingskwaliteit wordt verbeterd. Het landschapsplan dient te zijn voorzien van een zichtlijnenstudie en een virtuele 3D-maquette die goed inzicht geeft in de visueel ruimtelijke aspecten. De initiatiefnemer draagt zorg voor een plan dat voldoet aan de stedenbouwkundige uitgangspunten voor de toepassing van een zonnepark in de gemeente.

4. De initiatiefnemer dient in te zetten op actief omgevingsmanagement met als doel om belanghebbenden maximaal te betrekken bij de planvorming c.q. het uitgangspunt met betrekking tot het regionaal/lokaal profijtbeginsel optimaal te behartigen.
5. De initiatiefnemer dient maatschappelijke baten (bovenop het opwekken van duurzame energie) te laten terugvloeien in de gemeenschap.
6. Met de initiatiefnemer wordt bij voorkeur een anterieure overeenkomst gesloten met als doel om kostenverhaal op grond van de Wet ruimtelijke ordening anderszins te verzekeren en (mogelijke) planschadekosten te verhalen op de initiatiefnemer.
7. In het geval van concurrerende projecten geldt: grondeigendom is leidend.

In het belang van een goede ruimtelijke ordening c.q. 'in het belang van de fysieke leefomgeving' gelden voor de ontwikkeling van zonneparken een aantal belangrijke randvoorwaarden. Naast het streven naar een multifunctioneel ruimtegebruik (randvoorwaarde 2), worden stedenbouwkundige uitgangspunten gehanteerd (randvoorwaarde 3), die hieronder nog wat verder worden toegelicht:

1. Zonneparken in het bebouwde gebied op of aan vastgoed (o.a. daken in woongebieden, kantoorlocaties en bedrijventerreinen) hebben de voorkeur. Hierbij is sprake van dubbel ruimtegebruik. De grondhouding van de gemeenten is om medewerking te verlenen aan dergelijke initiatieven en om deze planologisch mogelijk te maken;
2. Zonneparken in het bebouwde gebied op non-vastgoed (bv. restruimten, braakliggende terreinen, parkeerplaatsen, bedrijventerreinen) hebben eveneens de voorkeur. Ook hierbij is namelijk sprake van dubbel ruimtegebruik. De grondhouding van de gemeenten is om medewerking te verlenen aan dergelijke initiatieven en om deze planologisch mogelijk te maken;
3. De realisatie van zonneparken in gebieden die in het POL2014 en de Omgevingsverordening Limburg zijn aangeduid als 'beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg' én bovendien niet zijn gelegen in 'goudgroene natuurzones', 'zilvergroene natuurzones' of 'bronsgroene landschapszones' is mogelijk, mits aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan. De grondhouding van gemeenten is om het 'ja, mits'-principe te hanteren bij dergelijke initiatieven.
4. Voor gebieden die in het POL2014 en de Omgevingsverordening Limburg zijn aangeduid als 'goudgroene natuurzone', 'zilvergroene natuurzone' of 'bronsgroene landschapszone' geldt het volgende: Realisatie van zonneparken is niet mogelijk, tenzij aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan. De grondhouding van gemeenten is om het 'nee, tenzij'-principe te hanteren bij dergelijke initiatieven.

Randvoorwaarden m.b.t. omgevingsmanagement en het terugvloeien van de opbrengsten
Vooruitlopend op het Klimaatakkoord, zijn destijds in het RAK reeds randvoorwaarden opgenomen die er specifiek op gericht zijn om de omgeving actief te betrekken bij de exploitatie van windturbines of zonneparken en om de omgeving (bv. financieel) te laten meeprofiteren bij de projectontwikkeling.

Het bereiken van een betrokken en actieve rol van de omgeving bij de ontwikkeling en de exploitatie van een zonnepark vraagt meer inspanning van initiatiefnemers dan een regulier communicatieplan en een brief met een participatiemogelijkheid. Uitgangspunt is dat initiatiefnemers zich zodanig inspannen dat omwonenden voldoende gelegenheid hebben om samen te werken aan de invulling van een gemeenschappelijke kwaliteit. Een wijkbelangenvereniging kan hierin een belangrijke rol spelen. De wijze waarop de gemeente dit stimuleert en faciliteert wordt vanuit de samenwerking uitgewerkt. In een communicatie- en participatieplan moet worden beschreven:

a) Hoe de relevante stakeholders worden bepaald (stakeholderanalyse);
b) Hoe de thema's die in de omgeving spelen worden bepaald;
c) Hoe de invloed van stakeholders op de planvorming wordt bepaald en vormgegeven per fase van het project;
d) Hoe de projectcommunicatie richting stakeholders wordt vormgegeven;
e) Op welke wijze de afspraken met stakeholders worden vastgelegd en gemonitord.

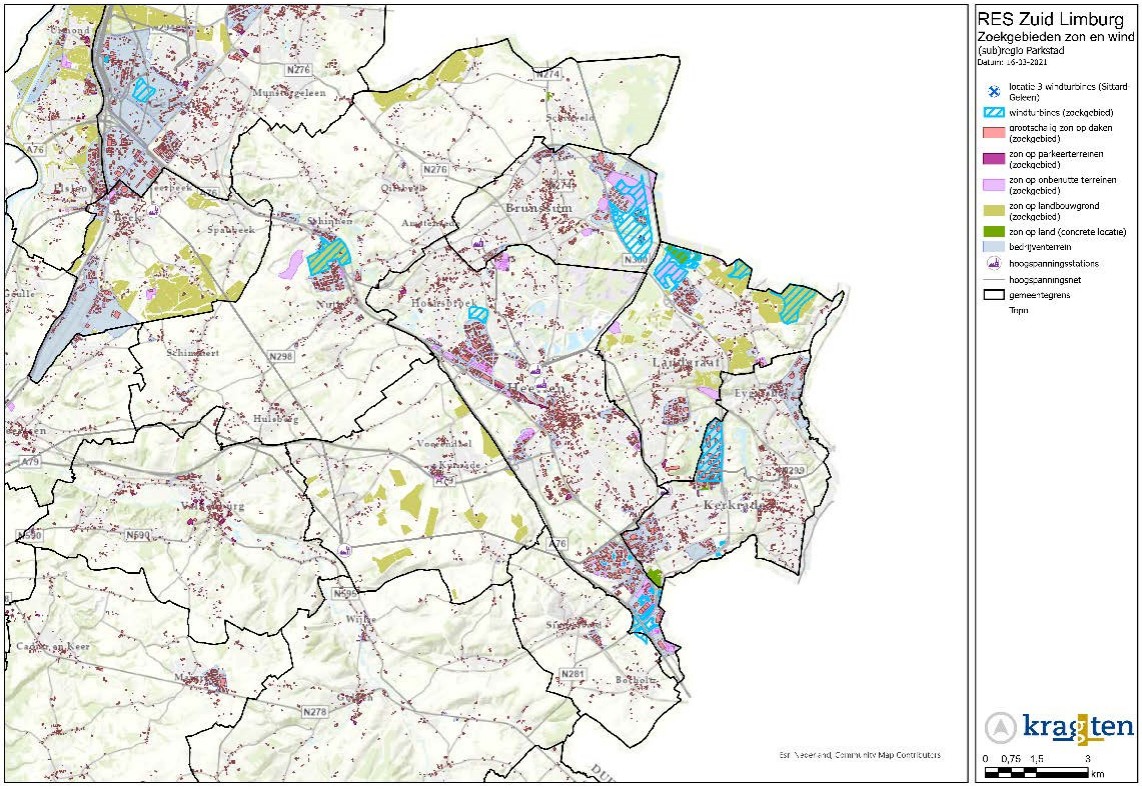
Ook wordt verwacht dat een initiatiefnemer een 'profijtplan' opstelt in afstemming met de omgeving, waarin moet worden beschreven hoe de omgeving (bv. financieel) kan meeprofiteren. In dit profijtplan is de initiatiefnemer transparant en concreet over:

a) De toe te passen methode (wat is het model);
b) Het proces (o.a. wie mag meepraten en wie beslist over de verdeling van de opbrengsten);
c) De informatieverstrekking (iedereen krijgt dezelfde informatie);
d) De mate waarin inzicht wordt gegeven in de boekhouding van het project (tenminste op hoofdlijnen de kosten en de baten);
e) De hoofdlijnen van de verdeling van de baten tussen grondeigenaren, investeerders en omgeving;
f) De initiatiefnemer staat open voor de participatie van burgercoöperaties waarmee wordt beoogd de ontwikkeling van zonneparken door en voor de burgers te laten plaatsvinden. Dit houdt in dat burgers kunnen (mee-)investeren en profiteren van de revenuen, waardoor lokale geldstromen ontstaan. De burgercoöperatie besluit vervolgens op welke wijze de revenuen worden ingezet, bv. ten behoeve van nieuwe energieprojecten of anderszins voorzieningen voor de lokale gemeenschap.

Verdieping van het Regionaal Afwegingskader voor Zuid-Limburg
Zoals in paragraaf 7.1.3 is beschreven is een andere verdiepingsslag mogelijk. Aansluitend op het RAK heeft de gemeente Voerendaal in samenwerking met bureau Verbeek (landschapsarchitectuur) een kader gedefinieerd waarbinnen de plaatsing van zon-PV in het buitengebied mogelijk is. Hierbij wordt specifiek rekening gehouden met gebieds-specifieke kenmerken als reliëf en de landschappelijke inbedding. De ervaringen van de gemeente Voerendaal zullen worden meegenomen in de 'Landschappelijke verdiepingsstudie Wind en Zon Zuid-Limburg'.

7.1.6. Zoekgebieden grootschalige opwek wind- en zonne-energie

Het 'PALET Regionaal Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energieopwekking' heeft een belangrijke rol gespeeld bij de voorbereiding van het bod van de sub-regio Parkstad Limburg. In het voorjaar van 2020 zijn de bestaande kaarten door bureau Wing geactualiseerd op basis van de uitgangspunten van het NP-RES. Aansluitend hierop is de ruimtelijk-technische potentie voor windenergie en zon-PV in kaart gebracht en zijn de globale zoekgebieden aangewezen. Met de formele vaststelling van het definitieve RES 1.0-bod stemmen gemeenteraden in met de zoekgebieden en de hieruit voortkomende ambitie. De zoekgebieden voor Parkstad Limburg zijn op kaart weergegeven in figuur 7.3.

Figuur 7.3: Zoekgebieden sub-regio Parkstad Limburg

Zoekgebieden windenergie

Rekening houdend met de beperkingen van wet- en regelgeving die gelden voor windturbines zijn de technisch-theoretisch potentiegebieden voor windenergie in beeld gebracht. Op basis van de technische potentie, de voorkeurslocaties, stedenbouwkundige uitgangspunten uit het RAK en de lopende verkenningen naar windenergie door de gemeenten zijn de zoekgebieden voor windenergie bepaald. In het definitieve bod wordt, bovenop de bestaande 0,75 MW turbine op Industrieterrein De Beitel in Heerlen, uitgegaan van ca. 17 aanvullende windturbines met een totaal opgesteld vermogen van 55 MW. Voor het definitieve bod komt dit neer op ca. **0,13 TWh**. Dit is voldoende om ca. 36.000 huishoudens in Parkstad in hun stroom te voorzien, uitgaande van een gemiddeld verbruik van 3.500 kWh per huishouden per jaar. De zoekgebieden voor windenergie zijn op kaart aangewezen (zie figuur 7.3).

Tabel 7.1: Bod windenergie Parkstad Limburg

Wind-op-land	TWh
Al gerealiseerd	0,002
In de planning	0,000
Nog te realiseren	0,128
Totaal	**0,130**

Een deel van de zoekgebieden valt binnen de uitsluitingsgebieden voor windenergie zoals die in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL2014) zijn gedefinieerd. Het betreft de volgende gebieden:

- Gebieden gelegen op de grens van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en het verstedelijkt gebied van Parkstad Limburg, met name langs de infrastructurele as A76;
- Gebieden gelegen op de grens van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en de landsgrens, in aansluiting bij reeds bestaande turbines direct over de landsgrens in Duitsland.
- De wenselijkheden en onwenselijkheden zullen in het kader van de RES 2.0 nader worden bepaald, als onderdeel van de landschappelijke verdiepingsstudie voor wind- en zonne-energie.

Een deel van de potentiegebieden valt binnen de invloedsfeer van de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen, net over de grens in Duitsland. Mogelijk is de potentie voor opwek van windenergie aan de oostflank van Parkstad hierdoor sterkt beperkt. Nieuwe inzichten en ontwikkelingen zullen in de RES 2.0 worden verwerkt.

Zoekgebieden zon-op-dak (>15 kWp)
We hebben in de regio veel grote daken: in stedelijke gebieden, op bedrijventerreinen en op agrarische gebouwen. De potentie voor zon-op-dak in Zuid-Limburg is berekend aan de hand van de landelijk gehanteerde uitgangspunten. Daarbij wordt uitgegaan van een benuttingspercentage van 30% van het totale dakoppervlak groter dan 285 m^2. Daarbij is rekening gehouden met een lager benuttingspercentage (12,5%) voor monumentale daken en daken gelegen in beschermde stads- en dorpsgezichten en zijn daken van kastelen, kloosters en kerken uitgesloten, rekening houdend met het behoud van de ruimtelijke kwaliteit. Op basis van het voorgaande is berekend dat er binnen Parkstad Limburg potentie is voor **0,18 TWh** grootschalig zon-op-dak in 2030. Dit is het equivalent van ruim 50.000 huishoudens, uitgaande van gemiddeld 14 zonnepanelen (300Wp) per huishouden.

Tabel 7.2: Bod grootschalig zon-op-dak Parkstad Limburg

Zon-op-dak	TWh
Al gerealiseerd	0,018
In de planning	0,027
Nog te realiseren	0,139
Totaal	**0,184**

Zoekgebieden zon-op-land
Voor de zoekgebieden zon-PV op land is conform de Limburgse zonneladder een onderscheid gemaakt tussen

1. Onbenutte terreinen in gebouwd gebied;
2. Gronden in het buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur;
3. Gronden in gebruik voor landbouw.

Het heeft de voorkeur om zoveel mogelijk grondgebonden zonne-energie te realiseren op restgronden (o.a. braakliggende terreinen en parkeerterreinen) om zo landbouwgronden en natuur te ontzien. Naast restgronden in het bebouwd gebied zijn er ook in het buitengebied een aantal mogelijke locaties die een andere primaire functie hebben dan landbouw of natuur. Hierbij kan gedacht worden aan voormalige delfstofwinplaatsen, (voormalige) stortplaatsen en pauzelandschappen. Een goed voorbeeld hiervan is de voormalige stortplaats ‘Het Kreupelbusch’ in Abdissenbosch (gemeente Landgraaf), waar reeds concrete plannen zijn voor de realisatie van een energiepark met zowel zonne-energie als windenergie.

De totale potentie voor het realiseren van zon op agrarische grond is groot. Het is echter niet wenselijk en realistisch om alle agrarische gronden te transformeren tot zonneparken. Met name in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en in de landschapszones in- of tussen de stedelijke gebieden moet voorzichtig worden omgegaan met het realiseren van zonneparken om de landschappelijke kwaliteiten en de landschappelijk-recreatieve beleving niet negatief te beïnvloeden. Maar ook buiten het Nationaal Landschap bevinden zich landschappelijk-en cultuurhistorisch waardevolle landschappen. Bijvoorbeeld de door de eeuwen heen nauwelijks veranderde landerijen rondom kastelen en buitenplaatsen. Daarnaast vervullen de agrarische gronden een belangrijke functie als uitloopgebied voor bewoners en als leefgebied voor flora en fauna in het dichte stedelijke weefsel van Parkstad.

Op basis van de uitgangspunten uit het RAK zijn gemeenten eind 2020 en begin 2021 geconsulteerd, waarbij het draagvlak voor het voorliggende bod is verkend. De uitkomsten hiervan zijn verwerkt in de RES 1.0, waarbij wordt uitgegaan van een bijdrage van ca. **0,19 TWh** aan het totale Zuid-Limburgse bod voor zon-op-land. Slechts een klein deel van de projecten is reeds gerealiseerd of concreet geprojecteerd (in de planning).

Tabel 7.3: Bod zon-op-land Parkstad Limburg

Zon-op-land	**TWh**
Al gerealiseerd	0,006
In de planning	0,026
Nog te realiseren	0,158
- *Onbenutte terreinen in bebouwd gebied*	*0,029*
- *Gronden in buitengebied met andere primaire functie dan landbouw of natuur*	*0,038*
- *Gronden in gebruik voor landbouw*	*0,091*
Totaal	**0,190**

7.2. Westelijke Mijnstreek

7.2.1. Uitsplitsing van het bod van de Westelijke Mijnstreek per gemeente

In onderstaande tabel is het bod van de Westelijke Mijnstreek (de **maximale** ruimtelijk-realistische potentie van grootschalige opwek wind en zonne-energie t/m 2030) uitgesplitst per gemeente.

Tabel 7.4: Overzicht potentie grootschalige opwek zonne- en windenergie per gemeente

Thema	Beek *** [MWh]	Sittard-Geleen [MWh]	Stein [MWh]	Totaal WM [MWh]	Totaal WM [%]
Zon op daken*	22.000	177.128	21.490	220.618	49%
Zon op parkeerterreinen en bedrijventerreinen	5.000	59.186	626	64.812	14%
Zon op braakliggende terreinen	0	874	820	1.694	1%
Zon langs infrastructuur	0	0	0	0	0%
Zon op erven	0	0	0	0	0%
Zon op landbouw	23.000	70.991	35.274	129.265	28%
Windenergie**	0	37.500	0	37.500	8%
Totaal	***50.000***	**345.679**	**58.210**	**453.889**	100%

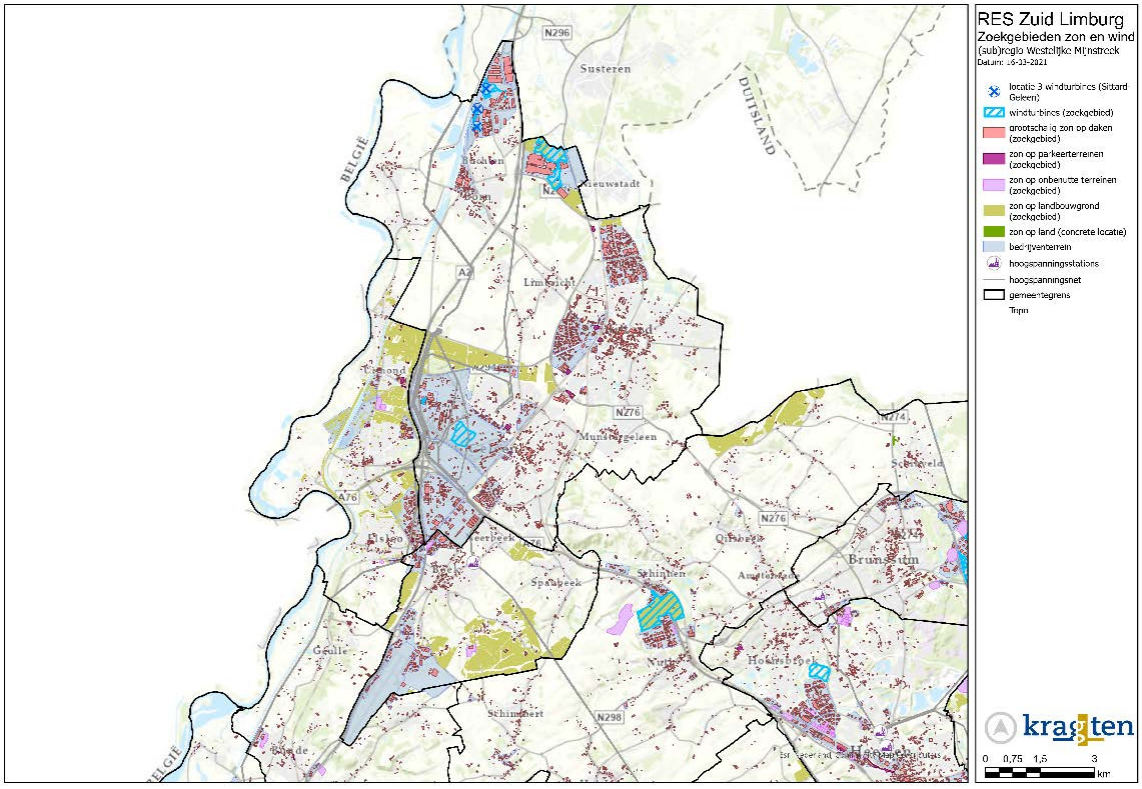
**Dit is exclusief de zonne-energie door zonnepanelen op daken van woningen en andere (kleinere) gebouwen <285 m².*
***Dit betreft 3 windturbines in bedrijventerrein Holtum-Noord met een vermogen van ieder 5 MW*
****Een deel van de zoekgebieden van Beek wat betreft zon op landbouw zal op zijn vroegst na 1 januari 2025 in beeld komen en dan alleen als met de inzet van alle andere zoekgebieden samen niet het maximale bod van Beek van 50.000 Mwh gehaald wordt (zie toelichting aan het eind van de paragraaf met de onderbouwing van het bod van Beek)*

Bovenstaande bod is gebaseerd op de per gemeente gekozen afwegingskaders en zoekgebieden voor grootschalige opwek van wind- en zonne-energie. Voor zonne-energie geldt dat op basis van benuttingspercentages is berekend hoeveel duurzame energie in de zoekgebieden opgewekt kan worden. Daarbij zijn de landelijke benuttingspercentages (tot en met 2030) toegepast voor daken van gebouwen en parkeerterreinen. Ook is rekening gehouden met wat er beleidsmatig maximaal gewenst is op braakliggende terreinen en op landbouwgrond. De benutting van landbouwgrond verschilt per gemeente. Dit is uitgedrukt in percentages van de totaal oppervlakte grond of dak:

- Benutbaarheid dak > 285 m²: 30%
- Benutbaarheid parkeerterreinen en verhard terrein bedrijventerreinen: 5-10%
- Benutbaarheid braakliggende terreinen: 10%
- Benutbaarheid langs infrastructuur: 0%
- Benutbaarheid landbouwgebied in Stad-landzones van gemeente Sittard-Geleen: max. 20%
- Benutbaarheid landbouwgebied in Stein: 10% (excl. uitsluitingsgebieden)
- Benutbaarheid landbouwgebied in Beek: Maximaal 35 ha (= 2,5% van geheel landbouwgebied)

Deze benuttingspercentages zijn bepalend voor de hoeveelheid duurzame energie die in de periode 2020-2030 opgewekt kan worden en voor het daarop gebaseerde bod voor Westelijke Mijnstreek.

De zoekgebieden in de Westelijke Mijnstreek zijn op de volgende kaart weergegeven (figuur 7.4).

Figuur 7.4: Zoekgebieden sub-regio Westelijke Mijnstreek

Hieronder zijn de afwegingskaders en zoekgebieden per gemeente nader beschreven.

7.2.2. Onderbouwing bod Gemeente Beek (afwegingskader en zoekgebieden)

Het afwegingskader grootschalige opwek zonne-energie voor de gemeente Beek voor de periode 2020-2030 is gebaseerd op de doelen, het beleid en de argumenten die geformuleerd zijn in het document 'Omgevingsbeleid voor zonneparken in de gemeente Beek, RES-elektriciteit 2020-2030' van de Raadswerkgroep Energietransitie Beek:

Doelen

- De gemeente Beek heeft een dubbele opgave als het gaat om de energietransitie, namelijk enerzijds voldoen aan de afspraken die internationaal, nationaal en regionaal zijn gemaakt en anderzijds voldoen aan de eigen ambities, namelijk het realiseren van een gezonde en duurzame toekomst voor de Beekse inwoners. Daarnaast is de gemeente ook verantwoordelijk voor onlosmakelijke raakvlakken met dit onderwerp, zoals het landschap, de natuur, het milieu en de ruimtelijke ordening.
- De gemeente Beek wil op termijn zoveel mogelijk energieneutraal worden. Dit volgt mede uit de Beekse 'Toekomstvisie 2010 – 2030'. Bij de realisatie van haar ambities wil de gemeente duurzaam zijn in elke vorm van dienstverlening en beleidsontwikkeling. Bij de inrichting van een gebied en het realiseren van een aangename woon- en leefomgeving is duurzaamheid een belangrijk sleutelwoord.

Beleid:

- Om de Beekse toekomstvisie te realiseren is begin 2017 het Klimaat- en energiebeleidsplan 2017-2023 'De knop om!' door de Beekse gemeenteraad vastgesteld. In dit beleidsplan zijn de ambities met betrekking tot klimaat- en energiebeleid geformuleerd en geprioriteerd. Eén van de belangrijkste ambities is het grootschalig opwekken van duurzame energie met behulp van zon-pv systemen. Grootschalig, om naast de kleine ontwikkelingen ook snelle stappen te kunnen zetten richting de vastgestelde doelstellingen en ambities.
- Voor het bepalen van geschikte locaties voor zonneparken binnen de gemeente Beek is in eerste instantie de constructieve zonneladder en de provinciale zonneladder als uitgangspunt genomen. Deze zonneladders zijn vervolgens gespiegeld aan het grondgebied van de gemeente Beek, waarbij een gebieds- en landschapsanalyse is uitgevoerd. Op basis van deze analyse is de Beekse zonneladder opgesteld (met stappen in plaats van treden). Deze zonneladder bestaat uit drie stappen, gericht op een 'voorkeursgebied', een 'uitsluitingsgebied' en een 'zoekgebied'. Aansluitend hierop zijn voorwaarden gesteld voor zonneparken in het zoekgebied.
- Uiteraard is wet- en regelgeving van toepassing. Zonnepanelen kunnen niet overal geplaatst worden. Denk bijvoorbeeld aan het luchthaventerrein en de directe nabijheid daarvan. Ook is wetgeving van toepassing ten aanzien van geluid, de afstand van een omvormer/transformator tot woningen en dergelijke. Tot slot moet rekening worden gehouden met redelijke eisen van welstand (Welstandsnota) aangaande de kleurstelling en het materiaalgebruik van hekken, transformators, verdeelstations, etc.

Belangrijkste argumenten

De belangrijkste argumenten voor de realisatie van grootschalige duurzame energie zijn:

- het grote maatschappelijke belang van de opwek van duurzame energie om bij te dragen aan de (internationale), regionale en lokale doelstellingen op het gebied van duurzaamheid;
- het grote maatschappelijke belang voor de regionale leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie door landelijke spreiding van duurzame opwek (bijvoorbeeld beperking maatschappelijke kosten);
- het relatief geringe ruimtebeslag van zonneparken in verhouding tot de totale omvang van bijvoorbeeld de landbouwgrond binnen de gemeente Beek;
- het flexibele karakter en de omkeerbaarheid/tijdelijkheid van zonneparken. Op (lange) termijn is ander gebruik van de grond mogelijk, mits voldaan wordt aan de randvoorwaarden uit het beleidsplan. Daarbij gaat het o.a. om de continuering van de natuurcompensatie (mits van toepassing) waardoor kwaliteitsverbetering voor het gebied ontstaat;
- de kwaliteitsverbetering die middels het inrichten van groene zones, natuurontwikkeling e.d. kan worden gerealiseerd, bij het ontwikkelen van zonneparken op percelen met een lage of gemiddelde omgevings-kwaliteit.

Randvoorwaarden/uitgangspunten

- De voorkeur heeft de opwek van duurzame energie in bebouwd gebied en langs of op infrastructurele werken. Meervoudig grondgebruik, zoals bijvoorbeeld industrie, wonen en parkeren in combinatie met opwekking van zonne-energie, geniet de voorkeur boven zonneparken op landbouwgebied. Natuurgrond is uitgesloten (goud-, zilvergroene natuurzones, NATURA 2000-gebieden, waterwingebieden, etc.);
- Parken dienen zo te worden ingericht dat er geen onomkeerbare ontwikkeling plaatsvindt. Met andere woorden, het oorspronkelijke grondgebruik moet na beëindiging van het zonnepark weer mogelijk zijn of er moet een hogere kwaliteit gerealiseerd worden. Natuurcompensatie blijft natuur, ook na beëindiging van het zonnepark;

- De ontwikkeling van grondgebonden zonne-energie binnen en buiten de bebouwde omgeving en zonne-energie op of aan gebouwen loopt parallel aan elkaar (in beginsel zonder volgtijdelijkheid). De gemeenteraad geeft de volgtijdelijkheid aan van de verschillende zoekgebieden.

Afwegingskader en zoekgebieden windenergie t/m 2030
In verband met de beperkingen die samenhangen met wettelijke afstanden tot bebouwing, een vliegzone en zones rondom leidingen, kabels en wegen, kunnen binnen de gemeente Beek geen potentiegebieden voor windenergie worden aangewezen. In de gemeente Beek zijn daarom geen windturbines mogelijk.

Afwegingskader en zoekgebieden grootschalige zonne-energie t/m 2030
Voor grootschalige zonne-energie geldt in Beek het volgende:

- **Zon op daken (groter 285 m²)**
  In 2030 zijn circa 60.000 zonnepanelen aan of op bedrijven gerealiseerd.
- **Zonnepark en parkeerplaats**
  Veel bestaande parkeerplaatsen hebben een groot ruimtebeslag in het stedelijk gebied en hebben een enkelvoudige functie. Door deze locaties te overkappen met zonnepanelen kan deze ruimte efficiënter en meervoudig worden gebruikt. Een aantal parkeerterreinen heeft al een dubbele functie, bijvoorbeeld als evenemententerrein, terras, etc. Daarnaast zijn parkeerplaatsen in bebouwd gebied vaak gesitueerd nabij woningen en winkels. Op deze locaties is overkappen met zonnepanelen vaak niet mogelijk.
- **Zonnepark en oude stortplaats**
  Een oude stortplaats is voor weinig andere gebruiksfuncties geschikt. Door een stortplaats met zonnepanelen te bekleden, wordt een ‘verloren locatie’ weer nuttig gebruikt. Deze toepassing geeft bovendien een duurzamer karakter aan een oude stortplaats en verbetert het imago van het gebied. Opgemerkt dient te worden dat verschillende stortplaatsen in het verleden al voorzien zijn van begroeiing e.d. en dat kwaliteitsverbetering al heeft plaatsgevonden.
- **Zonnepark en landbouw**
  Voor landbouwgrond gaat Beek uit van een benutting van ca. 2,5% van alle landbouwgrond op het grondgebied van de gemeente Beek gedurende ca. 25 tot 30 jaar.

In 2030 zijn ca. 35 ha zonneparken gerealiseerd binnen en buiten de bestaande bebouwing.

De Beekse zonneladder onderscheidt voorkeursgebieden, uitsluitingsgebieden en zoekgebieden. Hieronder worden deze gebieden toegelicht:

Voorkeursgebieden: De stedelijke gebieden zijn voorkeursgebieden voor zonnepanelen, omdat dit mede de ruimtelijke druk op het buitengebied reduceert. Binnen het stedelijk gebied is ruimte op daken en gevels van bestaande woningen, winkels, kantoren en bedrijven en op braakliggende percelen, landbouwpercelen, parkeerterreinen, groenstroken, waterbuffers en gebouwen op bedrijventerreinen. Het bebouwd gebied geniet de voorkeur bij het plaatsen van zonnepanelen uit het oogpunt van zuinig ruimtegebruik en vanwege het (deels) ontbreken van impact op natuur en landschap.

Uitsluitingsgebieden: De belangrijkste criteria die zijn toegepast bij het bepalen van de uitsluitingsgebieden voor grondgebonden zonne-energie in Beek zijn:

- Zonering provincie Limburg, POL 2014: NATURA 2000-gebieden, Goudgroene natuurzone, Zilvergroene natuurzone, waterwingebieden en Beekdalen;

- Cultuurhistorische waarden: Beschermde archeologische monumenten/AMK terreinen (archeologische monumenten kaart), Beschermde dorpsgezichten, Beschermde historische buitenplaatsen (landschappelijke afweging), steile hellingen, graften, steilranden, beeklopen;
- Enkelbestemmingen: Natuur;
- Dubbelbestemmingen: Waterstaat – waterkering, Waterstaat – stroom voerend rivierbed, Waterstaat – Meanderzone;
- Waarden: Beschermd dorpsgezicht, Recreatieve ontsluiting, Gebiedsaanduidingen, Vrijwaringszones vaarweg, spoor of weg.

Zoekgebieden: Naast de voorkeursgebieden en uitsluitingsgebieden, blijven in Beek de volgende zoekgebieden over.

1. Zoekgebieden 1: Zoekgebieden waar vooraf gezien geen speciale voorwaarden gelden, anders dan een goede ruimtelijke ordening, een goede landschappelijke inpassing en een goede ecologische inpassing. Wet- en regelgeving blijft altijd van toepassing, net als de hierboven genoemde randvoorwaarden. Zonneparken in deze gebieden moeten (gezien vanuit woningen) zoveel als mogelijk uit het zicht worden onttrokken.
2. Zoekgebieden 2: Zoekgebieden met als voorwaarde dat naast een goede ruimtelijke ordening, een goede landschappelijke inpassing en een goede ecologische inpassing, de zonneparken zoveel als mogelijk uit het zicht worden onttrokken. Wet- en regelgeving blijft altijd van toepassing, net als de hierboven genoemde randwaarden.
3. Zoekgebieden 3: Zoekgebieden met als voorwaarden dat naast een goede ruimtelijke ordening, een goede landschappelijke inpassing, een goede ecologische inpassing, de zonneparken zoveel als mogelijk uit het zicht worden onttrokken en ook natuurcompensatie van toepassing is (bronsgroene landschapszone, voorwaarden provincie Limburg POL 2014). Wet- en regelgeving blijft altijd van toepassing, net als de hierboven genoemde randwaarden.

In de zoekgebieden 1 en 2 kunnen percelen liggen die vallen onder de bronsgroene landschapszone. Voor deze percelen gelden de voorwaarden uit zoekgebied 3. Bovendien lopen ook beekdalen door de zoekgebieden 1 en 2. Deze zijn uitgesloten voor zonnepanelen.

Aanvullingen op Beekse zonneladder

Opgemerkt dient te worden dat ook binnen de bebouwde omgeving grootschalige zon-PV gerealiseerd kan worden. Bijvoorbeeld in het gebied tussen Beek en Neerbeek, op eventuele groenstroken met of zonder waterinfiltratie of -opvang op en rond industrieterreinen, op de locatie betonfabriek, op lege percelen nabij de MAKADO, oude stortlocaties, groeves, etc. De inzet van deze gebieden kan de druk op het buitengebied verlagen met minimaal 20 ha (mits economisch haalbaar en mits hiermee toekomstige ontwikkelingen niet worden beperkt).

De gemeenteraad van de gemeente Beek heeft op 4 februari 2021 bepaald 'dat de mogelijke aanleg van zonneparken in de zoekgebieden nabij Genhout, Kelmond en Geverik pas op zijn vroegst aan de orde zal zijn ná 1 januari 2025, zodat realisatiemogelijkheden elders eerst verder kunnen worden onderzocht en zonneparken op locaties binnen de voorkeursgebieden (waaronder de luchthaven met omliggende industrieterreinen, de overige industrieterreinen en de terreinen van Rijkswaterstaat) en binnen de zoekgebieden langs de A2 en de A76, de tijd krijgen om zich als eerste te ontwikkelen. Blijkt uit evaluatie en consultatie van de commissie ggz, dat inzet van de overige zoekgebieden tegen die tijd alsnog noodzakelijk/wenselijk is, dan worden deze zoekgebieden na 1 januari 2025 alsnog ingezet voor het behalen van de doelstellingen in 2030, namelijk maximaal 0,05 TWh opwek duurzame elektriciteit per jaar.'

7.2.3. Onderbouwing bod Gemeente Sittard-Geleen (afwegingskader en zoekgebieden)

Het afwegingskader grootschalige opwek zon- en windenergie voor de gemeente Sittard-Geleen voor de periode 2020-2030 is gebaseerd op het beleid, de aanpak en de doelen die eerder zijn opgesteld en/of vastgesteld door de gemeente Sittard-Geleen:

- De gemeente Sittard-Geleen heeft zich in 2015 na het verdrag van Parijs, tijdens de lokale Klimaattop in Sittard-Geleen, gecommitteerd aan de klimaatverklaring van het Klimaatverbond. Dat houdt in dat de gemeente Sittard-Geleen zich inzet om voor 2050 klimaatneutraal te zijn. In het coalitieakkoord is dit aangescherpt. Op grond daarvan wil Sittard-Geleen energie- en klimaatneutraal zijn in 2040 of zoveel eerder als mogelijk is.
- In december 2017 heeft de (toenmalige) gemeenteraad van Sittard-Geleen de 'Voortgangsrapportage Energiebeleid 2015-2017 en Vooruitblik' vastgesteld evenals de daaruit voortvloeiende resterende opgave om aan de 20-20-20 doelstellingen te voldoen.
- In de Omgevingsvisie Sittard-Geleen is aangegeven dat bedrijventerreinen de zoekgebieden voor windenergie zijn, conform de voorkeursgebieden voor windturbines zoals genoemd in het POL2014. De omgevingsvisie Sittard-Geleen geeft ten aanzien van zonnepanelen aan dat deze worden gezien als een rode (stedelijke) functie die bij voorkeur gecombineerd moet worden met bestaande bebouwing. Geschikte locaties voor zonnepanelen zijn het bebouwde gebied en de bedrijventerreinen.
- De nieuwe coalitie van de gemeente Sittard-Geleen heeft in haar coalitieprogramma 'Samen Duurzaam' uitgesproken een gedegen duurzaamheidsbeleid te willen.

Naast de bovengenoemde punten is in het afwegingskader voor Sittard-Geleen rekening gehouden met de uitgangspunten uit het POL2014, de NOVI en de zonneladder van de provincie Limburg. Het afwegingskader in de gemeente Sittard-Geleen volgt in feite het huidige beleid zoals vermeld in de Omgevingsvisie Sittard-Geleen en de zonneladder van de provincie Limburg: Op grond hiervan worden windturbines alleen toegestaan op bedrijventerreinen. Zonneparken worden zoveel mogelijk gerealiseerd op daken en verharde terreinen. Agrarische grond in stad-landzones kan eveneens worden ingezet voor zonneparken, omdat daar volgens het huidige beleid 'rode elementen' (zoals zonneparken) in het groen mogelijk zijn.

Afwegingskader en zoekgebieden windenergie t/m 2030

Het afwegingskader voor de grootschalige opwek van windenergie in Sittard-Geleen is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- In de Omgevingsvisie Sittard-Geleen is aangegeven dat bedrijventerreinen de zoekgebieden voor windenergie zijn, conform de voorkeursgebieden windturbines in het provinciale omgevingsplan Limburg (POL2014). Dit sluit aan op de windvisie van de NMF.
- Windturbines moeten volgens de NOVI zoveel mogelijk geclusterd worden.

- De plaatsing van windturbines op grootschalige bedrijventerreinen sluit, zoals het POL aangeeft, aan bij de beleving van de bedrijventerreinen. Windturbines hebben een industriële uitstraling die goed past in het landschap van bedrijven, fabrieken, havens en hoogspanningsleidingen.
- Het is wenselijk om het 'groene hart' open en groen te houden. Dat is het gebied tussen de bestaande bedrijventerreinen (VDL en Chemelot) en de wegen, of te wel tussen Born en Geleen. Er wordt bewust gekozen om mogelijk ervaren hinder van windturbines te concentreren op bedrijventerreinen. Hiermee wordt de leefbaarheid in het landelijke gebied zoveel mogelijk in stand gehouden.
- Het uitgangspunt is een lijnopstelling met een heldere ritmiek. Dit zorgt voor een herkenbare en rustige aanblik. Landschapsverrommeling en horizonvervuiling wordt tegen gegaan door te kiezen voor de lijnopstelling en niet voor solitaire of zwerm opstellingen. Vanaf drie turbines is sprake van een lijn.
- Voorkomen moet worden dat turbineopstellingen onderling gaan 'samenklonteren'. Om dit te voorkomen wordt een onderlinge afstand tussen de lijnopstellingen (iedere lijn minimaal 3 windturbines) aangehouden van minimaal 4 kilometer.
- Een uitgangspunt is dat wordt aangesloten op grootschalige landschappelijke elementen. De lijnopstelling volgt (en benadrukt) de elementen in het landschap die van vergelijkbare maat en schaal zijn om zo een logische beleving te borgen. Het Julianakanaal met zijn dijklichamen en opgaande beplanting is zo'n landschappelijk element.
- Windturbines kunnen niet geplaatst worden waar het niet is toegestaan (vliegzone, zones rondom leidingen en kabels en zones rond woningen en bedrijven). Hiermee blijven (technisch gezien) een beperkt aantal potentiegebieden over.

Op basis van de genoemde uitgangspunten is ervoor gekozen om vast te houden aan het bestaande beleid om alleen windturbines toe te staan op de **bedrijventerreinen** zoals aangegeven in de Omgevingsvisie Sittard-Geleen. Daarbij moet er wel ruimte genoeg zijn om 3 windturbines op een rij te plaatsen. Bovenstaande keuzes hebben de volgende gevolgen:

- De volgende gebieden vallen af:
  - Graetheide, Lexhy en middengebied tussen de A2 en de dorpen.
  - Het gebied rondom het Limbrichterbos.
- De bedrijventerreinen Chemelot en VDL vallen vooralsnog af. De open ruimte op Chemelot en het VDL-terrein is niet beschikbaar vanwege geplande nieuwbouw.

Hiermee blijft alleen bedrijventerrein Holtum-Noord over. Daar zijn binnen de beschikbare ruimte al 3 windturbines gepland. Er is geen ruimte voor meer windturbines.

Afwegingskader en zoekgebieden grootschalige zonne-energie t/m 2030
Voor grootschalige opwek zonne-energie in de gemeente Sittard-Geleen voor de periode 2020-2030 is gekozen voor de volgende zoekgebieden:

- **Stedelijk gebied en bedrijventerreinen** zoals aangegeven in de Omgevingsvisie Sittard-Geleen:
  - Dit is bestaand beleid: 'Zonnepanelen worden gezien als een 'rode functie' die bij voorkeur gecombineerd moet worden met bestaande bebouwing. Geschikte locaties voor zonnepanelen zijn het bebouwde gebied en de bedrijventerreinen. Gezien de aard van de bebouwing zal dit in woongebieden veelal kleinschalig zijn. Op bedrijventerreinen kan ook sprake zijn van zonneparken op een grotere schaal.'
  - Met name op bedrijventerreinen is veel grootschalige opwek van zon mogelijk vanwege de grote loodsen en talrijke parkeerterreinen.

- **Stad-Landzones** (Landgoederenzone Swentibold en Stad-Landzone De Graven) zoals aangegeven in de Omgevingsvisie Sittard-Geleen. Het gaat daarbij alleen om gronden in deze zones die een agrarische bestemming hebben. En dus niet de gronden in de zones die vanuit de provincie de status goud-, zilver- of bronsgroen hebben en/of in het stedelijk gebied liggen:
    - In deze Stad-Landzones is beleidsmatig ruimte voor 'rode elementen' in een groene omgeving. Aangezien zonneparken in de Omgevingsvisie als 'rode elementen' gezien worden, is deze keuze beleidsmatig te verantwoorden.
    - Voorwaarde voor 'rode elementen' in de Stad-Landzones is wel dat tevens het groen versterkt wordt waarmee 'een ruimtelijke-functioneel evenwicht ontstaat tussen rode en groene ontwikkelingen'.

Hiermee zijn de volgende gebieden uitgesloten:

- Gebieden met de status goud-, zilver- of bronsgroen om de volgende redenen:
    - In Sittard-Geleen is het percentage bebouwd gebied erg hoog en is natuur schaars.
    - Ontwikkeling van natuur en het ontwikkelen van groenzones (met name in gebieden met de status bronsgroen) mag niet verstoord worden.
- Het 'groene hart' zoals aangegeven in Omgevingsvisie Sittard-Geleen om de volgende redenen:
    - Het behoud van voldoende agrarische grond voor de huidige landbouw en voor circulaire landbouw, conform NOVI en de zonneladder. Er is al veel landbouwgrond verdwenen door uitbreidingen van bedrijventerreinen, het Grensmaasproject en de ontwikkeling van natuurgebieden en natuurverbindingszones.
    - Het behoud van het huidige open landschap (zonder elementen die het uitzicht beperken wat ten koste gaat van de beleving van het landschap).
    - Het 'groene hart' dat onderdeel vormt van het Nationaal Landschap.
    - Het ontbreken van draagvlak voor zonneparken bij bewoners in het 'groene hart' en de wens om de beperkte leefruimte tussen de bestaande bedrijventerreinen en wegen open en groen te houden. Hierbij speelt mee dat de leefbaarheid in Sittard-Geleen al zwaar onder druk staat i.v.m. overlast veroorzaakt door bestaande bedrijventerreinen.
- Het agrarische gebied ten oosten van Sittard en Munstergeleen om de volgende redenen:
    - Dit gebied is onderdeel van het Nationaal Landschap met een beschermde status.
    - Grote delen van dit gebied hebben de status goud-, zilver- of bronsgroen.

Naast bovenstaand afwegingskader waarin bepaald is WAAR zonneparken en windturbines kunnen komen, is ook de HOE-vraag van belang. De technische, procesmatige en financiële randvoorwaarden voor zonneparken en windturbines m.b.t. inrichting, inpassing, beheer en participatie van de omgeving zullen in de nieuwe Omgevingsvisie van Sittard-Geleen nader uitgewerkt worden.

7.2.4. Onderbouwing bod Gemeente Stein (afwegingskader en zoekgebieden)

Onderstaand afwegingskader is opgesteld om te komen tot het RES-bod en kansrijke zoekgebieden voor de opwek van grootschalige duurzame energie, zon en wind, in de periode tot 2030. Dit afwegingskader is niet gelijk aan het ruimtelijk afwegingskader (RAK) waarlangs de gemeente vergunningaanvragen voor realisatie van zonneweiden zal toetsen. Dit RAK wordt na vaststelling van de RES 1.0 nader uitgewerkt. In dit RAK wordt de hoe-vraag uitgewerkt voor de realisatie van zonneweiden in de gemeente Stein. Belangrijke aandachtspunten hierin zijn: prioritering van de inzet van daken en gronden, prioritering binnen de zoekgebieden (bijv. nabij infrastructuur en/of nabij bebouwing), eisen aan de installatie en natuur, lokaal eigendom van de installatie, participatie

en draagvlak. In het huidige stadium van de RES 1.0 zijn dergelijke uitgangspunten nog niet uitgewerkt noch vastgesteld door het college en de gemeenteraad. Deze uitgangspunten worden vastgelegd in het RAK dat onderdeel vormt van het Omgevingsplan.

Het afwegingskader grootschalige opwek zon- en windenergie voor de gemeente Stein voor de periode 2020-2030 is gebaseerd op de volgende doelen, beleid en aanpak:

- In 2019 heeft de gemeenteraad van Stein de Energievisie 2018-2021 vastgesteld. In de Energievisie is de ambitie beschreven van de gemeente Stein voor wat betreft duurzaamheid. De belangrijkste doelen zijn 49% CO_2-reductie in 2030 en energieneutraliteit in 2050. In de Energievisie zijn verschillende thema's benoemd waarop geacteerd wordt. De RES-opgave heeft raakvlakken met het thema 'grootschalige opwek van duurzame energie', maar ook met de thema's aangaande de verduurzaming van bedrijven, gemeentelijke gebouwen en koop- en huurwoningen zowel op het gebied van elektriciteit als op het gebied van de warmtevoorziening.
- De gemeente Stein kiest ervoor om te werken met benuttingspercentages in de zoekgebieden. Dit betekent dat de gemeente Stein grotere gebieden heeft aangewezen, maar middels het benuttingspercentage maar een deel van dit gebied als kansrijk beschouwd voor het realiseren van duurzame energievoorzieningen. Op deze wijze acht de gemeente Stein de kans groter dat duurzame energie opgewekt kan worden conform het bod voor de RES. Ook is de kans groter dat de doelstellingen van de gemeente behaald worden.
- De daadwerkelijke realisatie van grootschalige opwekking van elektriciteit hangt samen met tal van andere factoren, zoals ruimtelijke inpassing, het draagvlak bij bewoners, politiek-bestuurlijk draagvlak, kosten etc. Een belangrijk deel van het afwegingsproces vindt op lokaal niveau plaats, als concrete initiatieven zich aandienen.

Naast het bovenstaande zijn de uitgangspunten vanuit het POL2014, de NOVI, zonneladder van de provincie Limburg, de ontwerp Omgevingsvisie van de Provincie (incl. moties) integraal onderdeel van het afwegingskader van de gemeente Stein.

Afwegingskader en zoekgebieden windenergie t/m 2030

Voor de gemeente Stein zijn de volgende keuzes gemaakt:

- Natura2000-gebieden en natuurgebieden met de status brons, zilver en goudgroen zijn uitgesloten voor de opwekking van windenergie.
- Rekening houdend met beperkingen zoals afstand tot bebouwing, veiligheid, de vliegzone, infrastructuur en aanwezigheid van kabels en leidingen resteert binnen de gemeente Stein feitelijk één klein zoekgebied, namelijk in het noorden langs de A2 aan de Bergerweg. Dit gebied grenst aan een potentiegebied van gemeente Sittard-Geleen.
- Conform de NOVI wordt gestreefd naar clustering van windturbines. Plaatsing van solitaire windturbines wordt zoveel mogelijk vermeden. Clustering op de hierboven genoemde locatie is alleen mogelijk indien ook Sittard-Geleen windturbines toestaat in het naastgelegen 'groene hart'. Op dit moment sluit Sittard-Geleen dit echter uit en is clustering niet mogelijk.

In het bod van de RES 1.0 is daarom voor Stein geen windenergie opgenomen.

Afwegingskader en zoekgebieden grootschalige zonne-energie t/m 2030

De gemeente Stein heeft een rangorde opgesteld van gebieden waarbinnen grootschalige opwek van elektriciteit door zon en wind mogelijk is. Hierbij zijn de volgende zoekgebieden naar voren gekomen:

1) Zon op daken van woningen, van gemeentelijke gebouwen en bedrijven/loodsen

- Zonne-energie wordt in de gemeente Stein bij voorkeur gecombineerd met bestaande bebouwing, onder meer vanwege meervoudig ruimtegebruik. In het bod van de RES 1.0, zijn conform het NP-RES, alleen de daken groter 285 m^2 meegenomen.
- Er gelden op voorhand geen uitsluitingsgebieden, zoals beschermde stads- of dorpsgezichten. Er gelden wel specifieke eisen wanneer op deze locaties zonne-energie opgewekt wordt.

2) Zon op parkeerterreinen, bedrijventerreinen en braakliggende grond

- Parkeerterreinen, bedrijventerreinen en braakliggende terreinen (zoals het havengebied, de Poort van Stein, de Sanderboutlaan, parkeerterreinen langs sportcomplexen, het gemeentehuis, sportvelden die niet meer in gebruik zijn, etc.) worden gezien als goede locaties voor de opwek van zonne-energie, onder meer vanwege meervoudig ruimtegebruik.
- Kleinere parkeerterreinen en parkeerstroken in stedelijk gebied (gebieden kleiner dan 300 m^2) worden niet uitgesloten voor de opwek van zonne-energie. Maar de potentie is gering, waardoor deze niet in het RES-bod worden meegenomen en ook niet als zoekgebied zijn aangegeven.
- De braakliggende gronden in en rond het Steinerbos zijn uitgesloten voor de opwek van zonne-energie vanwege de aanwezige natuur en de beperkte verwachte opbrengst van zonne-energie in dit gebied.

3) Zon langs wegen en dijken

- Zon langs wegen en dijken is lokaal mogelijk maar dit levert onvoldoende op.
- Zon langs de Rijksinfrastructuur (zon in bermen, geluidschermen of op overkappingen langs de A2 en de A76) is op dit moment uitgesloten vanwege de aanwezigheid van kabels en (buis)leidingen, én beleidsmatige belemmeringen vanuit Rijkswaterstaat. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de beheerders van de infrastructuur momenteel terughoudend zijn op dit vlak, in het vervolgproces (richting herijking van de RES en vormgeven van lokaal beleid) wordt samen met deze beheerders continu bezien of er mogelijkheden zijn voor het realiseren van zon langs infrastructuur.
- Zon langs dijken is uitgesloten, omdat dit niet strookt met beheers- en veiligheidseisen van Rijk en Waterschap.
- Zon langs gemeentelijke wegen is niet uitgesloten (lokale initiatieven zijn mogelijk) maar naar verwachting leidt dit niet tot een substantiële hoeveelheid duurzaam opgewekte energie.

In het afwegingskader wordt er daarom van uit gegaan dat de opbrengst uit zonne-energie langs infrastructuur nihil is.

4) Zon op erven in het buitengebied

- Zon op erven is niet uitgesloten (dus lokale initiatieven zijn nog mogelijk) maar naar verwachting leidt dit niet tot een substantiële hoeveelheid duurzaam opgewekte energie.

In het afwegingskader wordt er daarom van uit gegaan dat de opbrengst uit zon op erven nihil is.

5) Zon op landbouwgrond

- In beginsel is alle landbouwgrond in Stein zoekgebied voor zonne-energie.
- Uitgezonderd zijn landbouwgronden die binnen het Nationaal Landschap met een beschermde status liggen, Natura2000-gebieden en gronden met een status goud-, en zilvergroene natuurzones en bronsgroene landschapszones. Daarnaast is het

landbouwgebied ten zuiden van de A76 ten oosten van het Julianakanaal uitgesloten voor de opwek van zonne-energie vanwege de nabijgelegen goud- en bronsgroene natuurzones.
- De voorkeur wordt gegeven aan een clustering van initiatieven en een goede ruimtelijke inpassing ervan. De concrete randvoorwaarden worden op lokaal niveau nog uitgewerkt.

Bovenstaand afwegingskader is van toepassing voor de periode tot en met 2030. Op basis van nieuwe ontwikkelingen kunnen de keuzes in een later stadium nog bijgestuurd worden of kunnen andere keuzes gemaakt worden. Het afwegingskader zal nog worden uitgebreid met andere (zachte) criteria, zoals

- specifieke technische voorwaarden m.b.t. inrichting, waterberging, inpassing en beheer;
- procesmatige randvoorwaarden m.b.t. participatie en inbreng van de omgeving;
- financiële randvoorwaarden m.b.t. profijt voor (grond)eigenaren, omwonenden en gemeente.

Voor de inzet van de diverse zoekgebieden is in Stein in deze fase geen prioritering aangebracht. Na vaststelling van de RES 1.0 gaat de gemeente Stein werken aan een prioritering binnen de zoekgebieden en locaties in de zoekgebieden (bijv. eerst in bepaalde gebieden of nabij infrastructuur en/of bebouwing).

7.3. Maastricht-Heuvelland

Uniek landschap, uniek ruimtelijk afwegingskader

De regio Zuid-Limburg is in een aantal opzichten uniek ten opzichte van de rest van Nederland. Het vormgeven van de RES-opgave is daardoor extra complex. In Zuid-Limburg is sprake van heuvelland dat deels is aangewezen als Nationaal Landschap Zuid-Limburg (NLZL) en Natura 2000-gebied. Naast landbouwgronden, bevat het gebied unieke flora en fauna. De regio is bovendien deels landschappelijk en cultuurhistorisch van grote waarde. De bebouwde omgeving brengt eveneens restricties met zich mee. De regio Zuid-Limburg is een krimpregio. De regio kan daarom niet inzetten op nieuwbouw met royale energie-overcapaciteit, om deze vervolgens toe te wijzen aan de bestaande bouw. De overwegend historische stads- en dorpskernen zijn bovendien niet zomaar geschikt voor de bestaande systematiek van zonnepanelen.

De energietransitie kan leiden tot ingrijpende consequenties voor de fysieke ruimte en de activiteiten die daar plaats vinden. Om een verantwoord gebruik van de fysieke ruimte te waarborgen, hebben overheden op verschillende niveaus visies en beleid geformuleerd. Naast lokale (Omgevings)visies en beleidsdocumenten gaat het o.a. om afspraken over het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, het POL, de provinciale zonneladder, de provinciale Omgevingsvisie en de aanwijzing als NOVI-gebied[12]. Daar waar een betrekkelijk nieuw fenomeen als de energietransitie op het toneel verschijnt, ontstaat een spanningsveld tussen belangen, beleidsuitgangspunten en visies. Dit vraagt om innovatieve oplossingen die passen bij de kwaliteit van stad en dorp en bij de kwaliteit van landschap en natuur. Dat geldt met name voor het zogenaamde ‘Middengebied’, het Heuvelland, en voor historische kernen en panden in Maastricht-Heuvelland.

7.3.1. Voorbereiding van de concept-RES: de technische fase

Bij de voorbereiding van de concept-RES hebben de gemeenten in de sub-regio Maastricht-Heuvelland nauw samengewerkt met Enexis, Waterschap Limburg, Provincie Limburg en de andere sub-regio’s. Via een zorgvuldig proces is het concept-bod tot stand gekomen. Bij deze technische fase is de sub-regio intensief ondersteund door HetEnergieBureau, bureau Kragten en bureau Innoforte en is bovendien gebruik gemaakt van de systeemondersteuning vanuit het Nationaal Programma RES. De landelijke NP-RES-uitgangspunten waren overigens niet altijd toepasbaar. Daarom zijn enkele correcties toegepast. De technische fase, die in onderstaand tekstblok wordt samengevat, heeft geresulteerd in het concept-bod voor de sub-regio Maastricht-Heuvelland dat bestond uit twee scenario’s (zie concept-RES).

[12] NOVI-gebieden zijn, voortbouwend op bestaande interbestuurlijke samenwerkingstrajecten, instrumenten waarbij overheden meerdere jaren verbonden zijn en toewerken naar de echte gezamenlijke uitvoering van de verschillende opgaven. Deze gebieden zijn onderdeel van de Omgevingsagenda’s die per landsdeel worden opgesteld. Bij de NOVI-gebieden zoomen we met prioriteit in op de relatief concrete transities in de acht gebieden. In NOVI-gebied Zuid-Limburg zijn ‘het verzilveren van (grensoverschrijdende) economische kansen, wegnemen van knelpunten in regelgeving en het wegwerken van achterstanden in de steden leidend’.

Tabel 7.5: De technische fase: van landelijk, naar regionaal en lokaal

In het kader van de technische fase hebben we voor Maastricht-Heuvelland de volgende stappen doorlopen:

- Vanuit het Nationaal Programma RES zijn potentiekaarten opgesteld. Bij de voorbereiding van de concept-RES zijn we breed gestart en hebben we gebruik gemaakt van deze landelijke potentiekaarten. Op de kaarten worden gebieden aangeduid waar initiatieven voor grootschalige duurzame opwek fysiek kansrijk zijn. Daaraan is een benuttingspercentage gekoppeld. Het NP-RES hanteert voor zon op landbouwgronden bijvoorbeeld als vuistregel dat 4% van de technische potentiegebieden daadwerkelijk benut kan worden.
- We hebben geconstateerd dat in de landelijke potentiekaarten een aantal, voor Zuid-Limburg relevante aspecten, niet worden meegenomen. Het meest belangrijke is dat de potentiekaarten geen rekening houden met reliëf, terwijl dat uitermate bepalend is voor het heuvellandschap. Ook de beekdalen komen onvoldoende aan bod in de landelijke kaarten. We hebben deze als extra laag toegevoegd. Op deze wijze zijn de landelijke potentiekaarten verfijnd wat heeft geleid tot regionale zoekgebieden.
- Over de beleidsmatige en technische haalbaarheid van de zoekgebieden hebben vervolgens regionale bestuurlijke en ambtelijke discussies plaatsgevonden.

Bovenstaande trechtering heeft geresulteerd in het opnemen van twee scenario's die zijn meegenomen in het concept-bod RES 1.0. In de verdere uitwerking naar het definitieve bod heeft de volgende trechtering plaatsgevonden:

- In de maatschappelijke fase zijn burgers via een enquête en stakeholders via een stakeholderbijeenkomst betrokken. Daarnaast heeft iedere gemeente aanvullend eigen invulling gegeven aan het betrekken van de burgers en andere belanghebbenden.
- Naast de burger- en stakeholdersraadpleging hebben de afzonderlijke gemeenten via raadsessies en informatiebrieven de raad meegenomen in de verdere trechtering naar het definitieve bod.
- Tenslotte heeft in deze fase een berekening van de investeringskosten plaatsgevonden door de netbeheerder (Enexis)

Bovenstaande trechtering heeft geleid tot het verfijnen van de twee scenario's in het concept-bod naar een scenario in het definitieve bod RES 1.0 van deze sub-regio namelijk scenario één plus.

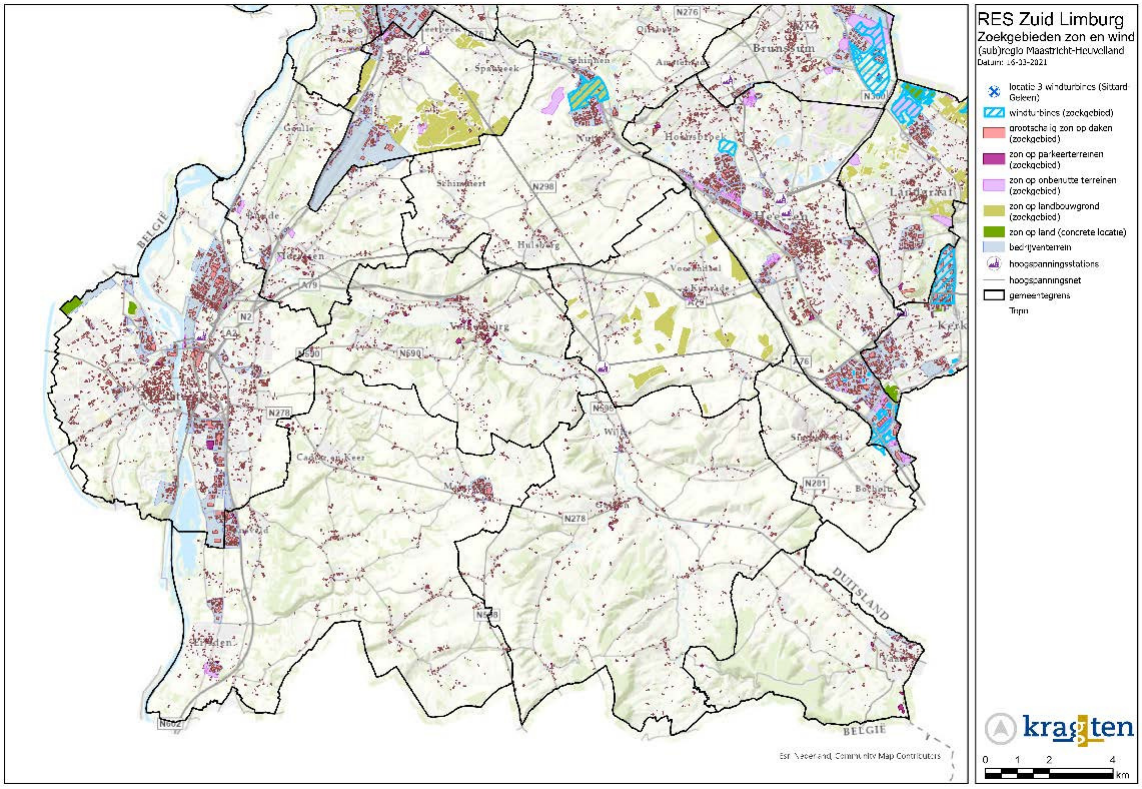
7.3.2. Van concept naar definitief: de bestuurlijk- maatschappelijke discussie

Het concept-bod RES 1.0 is in de sub-regio Maastricht-Heuvelland getoetst aan de maatschappelijke realiteit via een intensief, digitaal participatietraject met twee hoofdpijlers: een algemene online enquête en een digitale discussiebijeenkomst met georganiseerde platforms en (koepel)organisaties. De enquête is breed uitgezet via de reguliere kanalen, een huis-aan-huis brief en relevante netwerken. Dat het, ondanks de beperking als gevolg van Covid-19 gelukt is, bewijst de stevige deelname van meer dan 8.000 inwoners. De online enquête is opgezet als een instrument om gevoelens te peilen; een momentopname die iets zegt over hoe inwoners denken over de energietransitie. De resultaten zijn niet bedoeld als rechtvaardiging voor het al dan niet aanwezig zijn van draagvlak voor (toekomstige) keuzes. Het algehele beeld dat de enquête heeft opgeleverd, is dat veel mensen met het thema bezig zijn. Tegelijkertijd blijkt dat de meningen en oplossingsrichtingen die mensen aandragen, nogal verschillen. De energietransitie is een belangrijk

thema voor de samenleving, maar de meningen hierover zijn zo divers dat het bepalen van een eenduidige, gedragen koers lastig is.

Met de Provincie Limburg en met de lokale besturen onderling is een intensieve discussie gevoerd over de rol en striktheid van met name de Limburgse Zonneladder en de (on)mogelijkheden voor duurzame energie in het landschap. Met name in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg dient voorzichtig omgegaan te worden met het realiseren van zonneparken of windturbines. Een eerste analyse geeft aan dat het, onder strikte voorwaarden, mogelijk is om gronden aan te wijzen als zoekgebied zonder de kernkwaliteit van het landschap en de landschappelijke beleving aan te tasten. Met de 'Landschappelijke verdiepingsstudie Wind en Zon Zuid-Limburg' die in paragraaf 7.1.3 is genoemd, zullen de mogelijkheden verder worden verkend. Aansluitend op de aanwijzing van Zuid-Limburg tot NOVI-gebied, kunnen wellicht nieuwe weloverwogen keuzes worden gemaakt.

Het proces zoals hierboven beschreven, leidt er toe dat het bod van de sub-regio Maastricht-Heuvelland voor de RES 1.0 zich, naast twee locaties voor zonneweides in Maastricht (Lanakerveld en Belvédère), concentreert op een scenario gericht op de opwek van zonne- energie gebouwde omgeving (scenario 1+ uit de technische fase). De plus staat voor projecten waar reeds positief over besloten is, de twee genoemde zonneweides.

Figuur 7.5: Zoekgebieden sub-regio Maastricht-Heuvelland

7.3.3. Scenario 1 +: zonne-energie gebouwde omgeving, twee zonneparken

De sub-regio Maastricht-Heuvelland kiest voor de RES 1.0 voor het optimaliseren van zonne-energie gebouwde omgeving , waarbij wordt ingezet op multifunctioneel ruimtegebruik: zon op

grote daken, parkeerplaatsen, rangeerterreinen, langs infrastructuur, braakliggende gronden en (verhard terrein) bedrijventerreinen. Voor Maastricht omvat het bod bovendien twee zonneparken (Lanakerveld en Belvédère). In de tabel hieronder is het bod per gemeente weergegeven.

Tabel 7.6: Bod grootschalige zonne-energie Maastricht-Heuvelland

Gemeente	(in TWh)
Eijsden-Margraten	0,055
Gulpen-Wittem	0,022
Maastricht (incl. Lanakerveld & Belvérdère berg)	0,248
Meerssen	0,022
Vaals	0,010
Valkenburg aan de Geul	0,019
Totaal	0,375

Voor de realisatie van het bod is betrokkenheid van een groot aantal partijen nodig: particulieren, bedrijven, onderwijsinstellingen, club- en buurthuizen, maar ook bijvoorbeeld partijen als ProRail en parkeerdienstverleners. De sub-regio kent relatief (nog) weinig energiecoöperaties. Dit betekent dat de gemeenten programmatisch (via langjarige energieprogramma's) zullen moeten werken aan het opbouwen van netwerken, het organiseren van draagvlak en faciliteren van initiatieven en het beschikbaar stellen van subsidies en leningen.

7.3.4. Ruimtelijk Afwegingskader

Het feit dat scenario 1+ de basis vormt voor het bod van Maastricht-Heuvelland, betekent niet dat initiatiefnemers geen andere plannen voor grootschalige opwek mogen ontwikkelen. Een goed afwegingskader werkt twee kanten op: mogelijkheden en onmogelijkheden van duurzame opwek worden in beeld gebracht. Om met het laatste te beginnen: de RES 1.0 beschrijft de ambitie voor de periode tot aan de RES 2.0 (2023), maar biedt 'an sich' onvoldoende juridisch houvast voor het afwijzen van (goed onderbouwde) plannen. Juridische verankering dient uiteindelijk plaats te vinden in de Omgevingsvisie c.q. het Omgevingsplan. Tot die tijd moet per gemeente bekeken worden of de huidige regelgeving voldoende houvast biedt om voorwaarden en criteria te stellen aan plannen voor duurzame opwek. Er zijn gemeenten die op basis van bestaande bestemmingsplannen voldoende weigeringsgrond hebben. Als toevoeging aan het bestemmingsplan stellen de Heuvelland-gemeenten Vaals, Meerssen en Valkenburg aan de Geul tegelijk met de RES 1.0 een voorlopig (tijdelijk) afwegingskader vast. Dit afwegingskader is gebaseerd op uniformiteit, maar biedt tegelijkertijd ruimte voor lokale invulling. Naar alle waarschijnlijkheid kan dit Voorlopig Afwegingskader vervallen op het moment dat de resultaten van de 'Landschappelijke verdiepingsstudie Wind en Zon Zuid-Limburg' geformaliseerd zijn. De gemeente Maastricht heeft haar ruimtelijk afwegingskader reeds vastgelegd in de Omgevingsvisie Maastricht 2040 (vastgesteld 6 oktober 2020). Dit afwegingskader is vormgegeven zoals het RAK Parkstad Limburg, passend binnen de leidende ruimtelijke principes van de stad waarbij 'compacte stad-weids landschap' een van de kwalitatief sturende principes is.

8. Regionale Structuur Warmte (RSW)

- In de Regionale Structuur Warmte (RSW) worden de warmtevraag en het warmteaanbod in beeld gebracht. Ook geeft de RSW inzicht in de bovengemeentelijke warmte-infrastructuur.
- De verwachte warmtevraag in de gebouwde omgeving (woningen en utiliteiten) zal in 2030 met bijna 20% afnemen t.o.v. 2017, grotendeels door het nemen van energiebesparingsmaatregelen zoals betere isolatie.
- In de RSW wordt de potentie van verschillende potentiële bronnen om aardgas te vervangen in kaart gebracht. Hiermee vormt de RSW een belangrijke bouwsteen voor de gemeentelijke Transitievisies Warmte (TVW). In de praktijk is met name restwarmte een belangrijke potentiële bovengemeentelijke warmtebron.
- Naast de bestaande infrastructuur, kunnen warmtenetten onderdeel zijn van de oplossing in de transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving. Op verschillende plekken in Zuid-Limburg zijn deze al aanwezig. Daarnaast kunnen individuele elektrische oplossingen worden toegepast. De impact van de warmteoplossing op het elektriciteitsnet moet per wijk worden bekeken in samenhang met de impact van elektrisch vervoer en opwek van zonne-energie.
- De huidige gasnetten kunnen worden ingezet voor het transporteren van nieuw gassen maar zullen ook in de transitiefase nog een belangrijke rol blijven vervullen.
- Op verschillende plekken in Zuid-Limburg zijn al eerste ervaringen opgedaan met de transitie naar een aardgasvrije samenleving. De resultaten vormen belangrijke lessen voor het aardgasvrij maken van wijken en buurten.

De RSW 1.0 vormt een eerste verkenning van de opgave en mogelijkheden. In deze fase worden nog geen afspraken gemaakt over de inzet van bovengemeentelijke warmtebronnen en warmte-infrastructuur. Op weg naar de RES 2.0 zal dit onderdeel in nauwe samenwerking tussen publieke en private partijen (incl. bedrijven die warmte kunnen leveren) worden uitgewerkt.

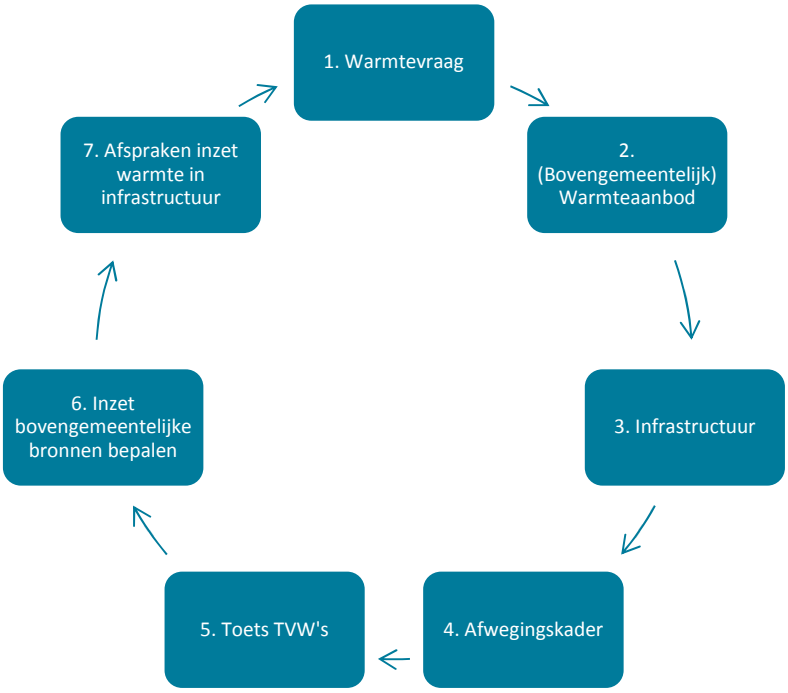
8.1. De warmtetransitie in de gebouwde omgeving

Binnen de Regionale Energie Strategie is ‘warmte’ een belangrijk onderwerp. In het landelijke Klimaatakkoord is voor de ‘gebouwde omgeving’ in Nederland bepaald dat we in 2050 geen aardgas meer gebruiken voor de verwarming van onze gebouwde omgeving. Dit is een flinke opgave gezien vrijwel alle gebouwen momenteel met aardgas verwarmd worden. De ambitie is om in 2030 de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen te verduurzamen en aardgasvrij te maken. Hiervoor stellen gemeenten een Transitievisie Warmte (TVW) op die op wijkniveau gaat bepalen wat mogelijk is. De Regionale Structuur Warmte (RSW), als onderdeel van de RES, bekijkt in hoeverre bovengemeentelijke samenwerking nodig is om de klimaatdoelstellingen omtrent aardgasvrij te bereiken.

Deze RSW geeft inzicht in de volgende punten:

- De huidige en (verwachte) toekomstige warmtevraag in de gebouwde omgeving;
- Het bovengemeentelijke aanbod van duurzame warmtebronnen (een warmtebron is bovengemeentelijk wanneer deze ook omliggende gemeenten van warmte kan voorzien);
- De bestaande en (mogelijke) toekomstige bovengemeentelijke warmte-infrastructuur.

In onderstaande checklist (figuur 8.1) worden de stappen op een rij gezet. In de RSW 1.0 gaan we in op stap 1 t/m 3. In de RSW 2.0 zullen we ook de volgende stappen meenemen.

Figuur 8.1: Checklist RSW[13]

8.1.1. Relatie met de Transitievisie Warmte

De RSW 1.0 is een belangrijke bouwsteen voor de Transitievisies Warmte (TVW). Dit is een parallel traject naast de RES, waarin op individueel niveau door gemeenten de alternatieven voor aardgas worden onderzocht. In de TVW wordt bepaald welke buurten of wijken voor 2030 van het aardgas worden afgekoppeld en welk alternatief geschikt is om huizen en andere gebouwen in deze wijken of buurten te verwarmen. De TVW dient uiterlijk eind 2021 door gemeenteraden te worden vastgesteld. Voor wijken en buurten die vóór 2030 van het aardgas worden afgekoppeld, wordt de TVW verder uitgewerkt in uitvoeringsplannen op buurt- of wijkniveau. Hierin worden ook de kleinere, lokale warmtebronnen meegenomen. In de voorliggende RSW wordt niet vooruit gelopen op keuzes die in het kader van de TVW gemaakt worden wat betreft de concrete toepassing van alternatieve warmtebronnen op wijkniveau in iedere gemeente. De gemeentelijke TVW's vormen een belangrijke input voor de Regionale Structuur Warmte in de RES 2.0 (2023).

8.1.2. Uitgangspunten warmtetransitie

In de TVW bepaalt iedere gemeente haar eigen strategie en afwegingskader om de transitie naar een aardgasvrije samenleving vorm te geven. Per gemeente, wijk of buurt kan de oplossing immers verschillen. In het Klimaatakkoord van 2019 zijn daarom een aantal uitgangspunten en voorwaarden benoemd die gemeenten en regio's helpen bij het maken van deze keuzes.
Het **verduurzamen** van de warmtevoorziening, waarbij aardgas vervangen wordt door een duurzame warmtebron is één van de uitgangspunten van het Klimaatakkoord. Hiervoor zal het aanbod van duurzame warmte in de komende jaren moeten worden opgeschaald.

[13] Bron: NP-RES (2020), Werkblad thema warmte.

Eén belangrijke voorwaarde is dat alternatieven voor aardgas **betaalbaar** moeten zijn voor eigenaren en huurders. Hierbij is woonlastenneutraliteit het uitgangspunt, wat betekent dat de maandelijkse lasten die een huishouden betaalt aan energie (gas, elektriciteit, warmte) en hypotheeklast of huur gelijk moeten blijven, of eventueel zelfs omlaag gaan. Ook moeten de totale maatschappelijke kosten voor de samenleving als geheel zo laag mogelijk blijven. Daarbij moet het energiesysteem ook **betrouwbaar** blijven, zodat inwoners en bedrijven kunnen rekenen op een stabiel en zeker aanbod van warmte en elektriciteit.

De energietransitie is naast een financieel vraagstuk ook een ruimtelijk vraagstuk. De fossiele bronnen die we nu gebruiken komen uit de ondergrond en zijn grotendeels onzichtbaar. Dit is in de toekomst niet zonder meer het geval. Zuid-Limburg wordt gekenmerkt door een uniek landschap. Om dit zo te houden nemen wij de **ruimtelijke impact** mee in de afweging bij het kiezen voor een oplossingsrichting.

Bij de uitvoering van de warmtetransitie ligt een grote verantwoordelijkheid bij inwoners en bedrijven. Zij moeten het ten slotte uitvoeren. Daarom is het ook cruciaal dat het alternatief op voldoende **draagvlak** van inwoners en bedrijven kan rekenen.

8.1.3. Participatie in de warmtetransitie

De warmtetransitie is niet mogelijk zonder actieve participatie van bewoners en bedrijven. Het zijn tenslotte hun woningen, kantoren, winkels, etc. die klaar worden gemaakt voor de toekomst en het raakt hen ook in hun portemonnee. Er zijn allerlei manieren om inwoners te betrekken bij deze overgang en hier proberen gemeenten in de uitvoeringsplannen zo veel mogelijk rekening mee te houden. Zo kunnen energiecoöperaties inwoners bijvoorbeeld ondersteunen in het ontwikkelen en beheren van (lokale) warmtenetten en het zorgvuldig kiezen en realiseren van individuele maatregelen. Deze uitvoeringsplannen volgen na vaststelling van de TVW in 2021. In de tussentijd wordt op gemeentelijk niveau middels onder andere enquêtes en bewonerswerkgroepen getoetst hoe inwoners graag betrokken worden.

8.1.4. Regionale Structuur Warmte 2.0

De RES 2.0 (2023) zal aan de hand van de individuele TVW's van de Zuid-Limburgse gemeenten verkennen welke oplossingen voor gebouwen realistisch haalbaar en betaalbaar zijn op basis van de beschikbaarheid van bovengemeentelijke bronnen. Mede op basis hiervan kunnen regionaal op bestuurlijk niveau afspraken worden gemaakt over de inzet van bovengemeentelijke warmtebronnen en de hiervoor benodigde infrastructuur.

8.2. Warmtevraag

Sinds de jaren 60 van de vorige eeuw wordt de warmtevraag in Nederland voornamelijk ingevuld door het gebruik van aardgas. Anno 2019 is zeven miljoen van de acht miljoen huishoudens in Nederland afhankelijk van aardgas. Zo komt meer dan 80% van de totale energievraag van huishoudens voort uit de warmtevoorziening voor ruimteverwarming, tapwater en koken.

De warmtevraag in de gebouwde omgeving wordt bepaald door woningen en utiliteitsgebouwen (maatschappelijk en commercieel vastgoed). De warmtevraag in woningen, kantoren, winkels, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleegtehuizen loopt zeer uiteen. De vraag naar warmte voor het verwarmen van gebouwen en woningen is zeer seizoensgebonden. Deze vraag kent een dip in de zomer en een hoge piekvraag op koude dagen. In de zomer neemt de vraag naar koeling daarentegen juist toe. De vraag naar warm tapwater is vrij stabiel over het gehele jaar en kent pieken in de ochtend- en avonduren wanneer mensen na het opstaan douchen en als mensen na thuiskomst gaan koken. Goed geïsoleerde gebouwen hebben een lagere warmte- en koudevraag dan oude en slecht geïsoleerde woningen.

Daarnaast heeft ook het type gebruik een belangrijke impact op de warmtevraag. Zo hebben bijvoorbeeld zorginstellingen, maar ook zwembaden en sporthallen een langdurige en continue warmtevraag, terwijl met name onderwijsinstellingen in het weekend en in vakantieperiodes aanzienlijk minder energie gebruiken.

In deze RSW is de huidige en toekomstige warmtevraag berekend op basis van de besparingspercentages die zijn opgenomen in de Klimaat- en Energieverkenning (KEV2019)[14]. Voor Parkstad Limburg geldt dat voor de prognoses is uitgegaan van meer specifieke en bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten op basis van de PALET-methodiek (Parkstad Limburg EnergieTransitie). In onderstaande tabel is de totale huidige (2017) en verwachte toekomstige warmtevraag (2030) van de gebouwde omgeving (woningen en utiliteiten) in Zuid-Limburg aangegeven uitgesplitst in de drie sub-regio's. Deze wordt grotendeels opgewekt door fossiele warmtebronnen (aardgas).

Tabel 8.1: Ontwikkeling warmtevraag in bebouwde omgeving (TJ)

	2017 (in TJ)			2030 (in TJ)		
	Woningen	Utiliteiten	Totaal	Woningen	Utiliteiten	Totaal
Parkstad Limburg	5.795	1.747	7.542	4.604	1.291	5.895
Westelijke Mijnstreek	3.141	1.230	4.371	2.665	999	3.664
Maastricht-Heuvelland	4.501	2.189	6.690	3.918	1.776	5.694
Totaal Zuid-Limburg	**13.437**	**5.166**	**18.603**	**11.187**	**4.066**	**15.253**

De bijna 290.000 huishoudens zijn verantwoordelijk voor bijna driekwart van de totale warmtevraag in de gebouwde omgeving in Zuid-Limburg. De resterende warmtevraag komt van gebouwen (utiliteiten) in de sectoren commerciële en publieke dienstverlening.

De afgelopen jaren is de warmtevraag in de gebouwde omgeving sterk afgenomen, met name door het nemen van één of meerdere energiebesparende maatregelen als isolatie. Rijk, provincie en gemeenten hebben verschillende instrumenten (bv. subsidies en leningen) ontwikkeld om woning-

[14] De gehanteerde methodiek voor het bepalen van de energievraag is uitvoerig beschreven in Hoofdstuk 3.

en gebouweigenaren hierin te ondersteunen. De verwachting is dat de warmtevraag van de gebouwde omgeving de komende tien jaar door verduurzamingsmaatregelen, efficiencyverbeteringen en vervangende nieuwbouw met bijna 20% zal afnemen, waarbij de verhouding tussen woningen en andere gebouwen nagenoeg gelijk zal blijven. Dit is eerder beschreven in hoofdstuk 5. Deze daling van de energievraag is alleen haalbaar door inwoners en bedrijven actief te bewegen tot het nemen van verduurzamingsmaatregelen. In tabel 8.1 is nog geen rekening gehouden met de inzet van alternatieve warmtebronnen op korte en lange termijn.

Naast de gebouwde omgeving hebben ook andere sectoren een warmtevraag. Hierbij is o.a. te denken aan de sectoren landbouw en industrie. Deze worden niet meegenomen in de RES 1.0.

In de toekomst zal ook in Zuid-Limburg gezocht moeten worden naar alternatieve warmtebronnen om aan de warmtevraag te kunnen voldoen. Mogelijk zijn er zelfs meerdere bronnen tegelijk nodig. Daarbij kan – afhankelijk van de eigenschappen per wijk of buurt – gekozen worden uit verschillende opties of strategieën.

8.3. Alternatieven voor aardgas

Eind oktober 2019 heeft het Expertise Centrum Warmte (ECW) een Startanalyse en 'Handreiking voor lokale analyse' gepubliceerd, met daarin een eerste beeld van de alternatieven voor aardgas. In de Startanalyse zijn vijf strategieën verkend om zonder aardgas aan de warmtevraag te kunnen voldoen. Dit zijn technische mogelijkheden. Uit lokale analyse blijkt of de benodigde bron ook daadwerkelijk aanwezig is binnen of buiten het afzetgebied. Elke strategie bestaat uit maatregelen die gericht zijn op vermindering van de warmtevraag (isolatie) en het aanleggen of verzwaren van een energie-infrastructuur waarmee woningen en gebouwen duurzaam verwarmd kunnen worden. De vijf strategieën zijn:

1. Individuele elektrische warmtepomp (all-electric);
2. Warmtenet met midden of hoge temperatuur bron;
3. Warmtenet met lage temperatuur bron;
4. Groengas met een standaard HR-ketel en/of een hybride warmtepomp;
5. Waterstof met een standaard HR-ketel en/of een hybride warmtepomp.

In haalbaarheidsstudies is per wijk bekeken welke strategie op basis van 'laagste nationale kosten' of 'maatschappelijke kosten' het goedkoopst zou zijn. Betaalbaarheid is hierbij het belangrijkste uitgangspunt. De modellen 'matchen' vraag met aanbod en analyseren zodoende de prijs van ieder alternatief per woning. Hierbij kijkt men met name naar de bebouwingsdichtheid en de temperatuur van de bron. Bij een hoge bebouwingsdichtheid wordt de prijs voor een warmtenet per woning lager. Wanneer de temperatuur van de bron hoog is, hoef je minder vergaand te isoleren om je woning op een comfortabele en betaalbare wijze te verwarmen. De kosten zijn dan doorgaans lager[15]. Ook de afstand tot de bron speelt een rol. Daarnaast zijn warmtenetten kansrijker wanneer deze in samenhang met andere grote transities in de fysieke leefomgeving worden gerealiseerd, zoals de vervanging van bestaande infrastructuur (bv. riolering). Het gaat hier om modelmatige weergaven van de werkelijkheid die bedoeld zijn om richting te geven van oplossingen. Ten alle tijden zal op wijk- en woningniveau grondig onderzocht moeten worden wat daadwerkelijk de beste oplossing is.

[15] Zie rapportage PBL voor gedetailleerde uitleg en onderbouwing.

Hoe en waar mensen wonen bepaalt in veel gevallen de mogelijkheden om van het aardgas af te gaan. In stedelijke, dichtbebouwde gebieden zijn warmtenetten een logische oplossing. Dat kan een warmtenet zijn met een aansluiting op een hoge of midden temperatuur warmtebron (strategie 2) of een lage temperatuur warmtebron, in combinatie met een collectieve of individuele warmtepomp (strategie 3). In minder dichtbebouwde en landelijke gebieden zijn eerder individuele elektrische warmtepompen (strategie 1) en hybride oplossingen i.c.m. aardgas, vooruitlopend op de beschikbaarheid van groengas (strategie 4), momenteel de meest voor de hand liggende oplossingen.

Biogas (strategie 4) en waterstof (strategie 5) zijn voor de warmtevraag in 2030 momenteel zeer beperkt aan de orde, omdat deze nog niet (in voldoende mate) beschikbaar zijn. Waterstof is een mogelijke drager van duurzame energie in de toekomst, bijvoorbeeld voor toepassing in industriële processen, mobiliteit en de productie van elektriciteit in een zgn. 'dunkelflaute', een periode waarin er door gelijktijdig optredende duisternis en windstilte weinig tot geen energie kan worden opgewekt uit wind en zon. Daarop vooruit lopend, is het van belang om de bestaande gasnetten te behouden zodat gasnetten op termijn gebruikt kunnen worden voor de distributie van duurzame gassen zoals benoemd in strategie 4 en 5. Zo blijft de leveringszekerheid bij de transitie naar de diverse strategieën geborgd, kan later gekozen worden om de gasnetten zo goedkoop mogelijk te verwijderen of in de toekomst alsnog te gebruiken voor duurzame gassen.

Bij alle genoemde strategieën is het van belang om naar het energiesysteem als geheel te kijken, en daarbij gebruik te maken van een wijkgerichte aanpak. De impact van de elektrische warmteoplossingen op het elektriciteitsnet moet in samenhang met elektrisch vervoer en zonne-energie in de wijk worden bekeken. Om te zorgen dat de investeringen in de infrastructuur planbaar en betaalbaar zijn, is het voor de netbeheerder belangrijk dat investeringen zoveel mogelijk collectief worden uitgevoerd en dat er vroegtijdig helderheid en zekerheid is over waar gasleidingen kunnen blijven liggen en waar elektriciteitsnetten moeten worden verzwaard.

8.4. Warmteaanbod

Het huidige warmteaanbod wordt gedomineerd door fossiele warmtebronnen (aardgas). Om alle gebouwen los te koppelen van het aardgas, zijn naast energiebesparing door isolatie (zoals beschreven in hoofdstuk 3) ook nieuwe, duurzame warmtebronnen nodig. De technische mogelijkheden zijn hierboven beschreven. Als er op gemeentelijk niveau wordt gekozen voor een warmtenet, moet de gemeente ofwel een lokale warmtebron hebben of ontwikkelen, ofwel gebruik maken van bronnen met 'bovengemeentelijke potentie'.

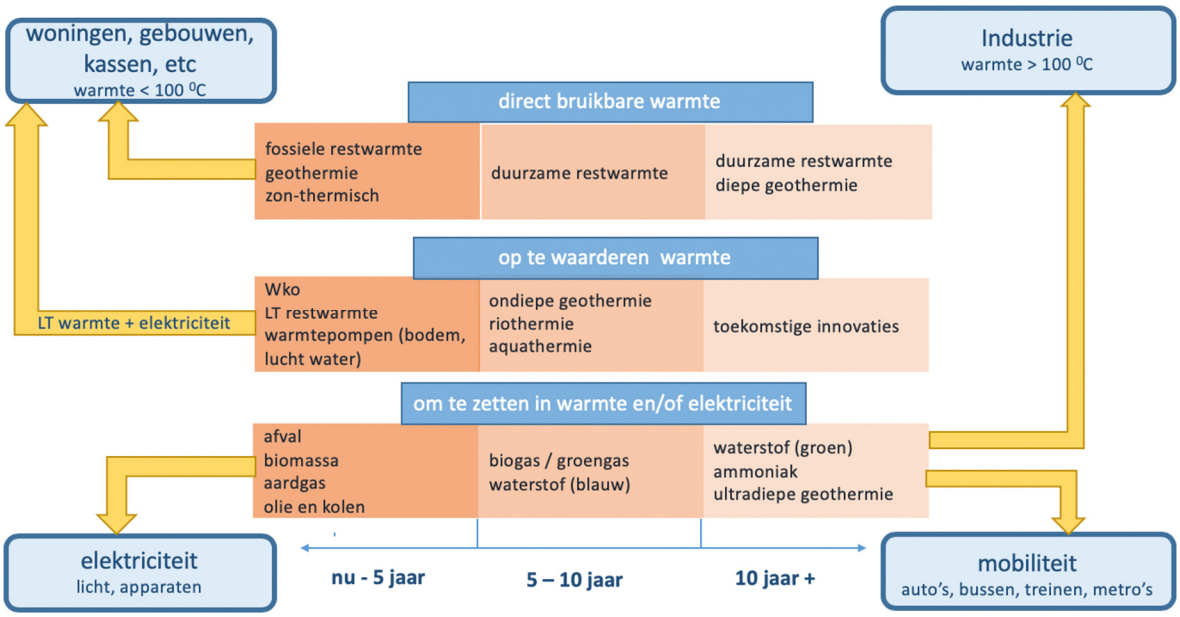
In de Provinciale Warmtevisie van Provincie Limburg[16] worden drie mogelijke scenario's geschetst, afhankelijk van de locatie en grootte van de warmtebron:

1. **Lokaal beschikbare bronnen met lokale potentie**: Dit zijn bijvoorbeeld lokale bedrijven met beperkte hoeveelheden restwarmte (zie paragraaf 8.4.1) of thermische energie uit afvalwater en drinkwater. Deze worden niet meegenomen in de RSW, maar nader verkend door gemeenten in het kader van de TVW;

[16] Provincie Limburg (2020). Warmtevisie Provincie Limburg: Een eerste verkenning

2. **Regionaal beschikbare bronnen met lokale potentie**: Dit betreft bijvoorbeeld geothermie of aquathermie (warmte uit oppervlaktewater, afvalwater of drinkwater). Deze bronnen hebben vaak een beperkte transporteerbaarheid en zijn daarom vooral lokaal inzetbaar;
3. **Lokaal beschikbare bronnen met regionale potentie**: Dit betreft met name restwarmtebronnen, maar bijvoorbeeld ook het Mijnwater-concept (een buffervat van lage-temperatuurbronnen, zoals mijnwater, om woningen en utiliteiten te verwarmen en koelen), dat over meerdere gemeenten kan worden uitgerold.

Figuur 8.2 geeft een overzicht van de warmtebronnen die tot 2030 landelijk beschikbaar zijn en voor de periode daarna verwacht worden. Daarnaast wordt ook aangegeven voor welke toepassingen en sectoren zij geschikt zijn.

Figuur 8.1: Welke warmtebronnen kunnen wanneer, waarvoor worden gebruikt?

Met behulp van de Warmteatlas en de analysekaarten van het Nationaal Programma RES (NP-RES) is een inventarisatie gemaakt van de potentiële warmtebronnen in Zuid-Limburg. Waar mogelijk zijn deze op basis van regionale en lokale analyses verder aangevuld en waar nodig gecorrigeerd. Deze informatie is vervolgens gedeeld met het Expertise Centrum Warmte (ECW). Op dit moment bestaat er grote onzekerheid omtrent de toekomstige beschikbaarheid van (regionale) warmtebronnen. Verder onderzoek is nodig om zowel kwantitatief als kwalitatief beter zicht te krijgen op de potentie van lokale restwarmtebronnen. Hierbij zijn vooral van belang de (op langere termijn) beschikbare capaciteit, het temperatuurniveau van de warmte, de financieel / technische haalbaarheid en de duurzaamheid. Onderstaand wordt één voor één de verwachte potentie van duurzame warmtebronnen beschreven.

8.4.1. Restwarmte

Restwarmte is de energie die vrijkomt bij energieomzetting in een productieproces en niet meer binnen het bedrijf zelf kan worden gebruikt. Zuid-Limburg is één van de vijf industriële regio's van Nederland waar restwarmte in grote hoeveelheid aanwezig is. De belangrijkste potentiële

restwarmtebron is industrieterrein Chemelot in Sittard-Geleen. Daarnaast zijn er kleinere industriële lokale bronnen in met name de stedelijke delen van Zuid-Limburg aanwezig.
Bijlage III geeft een overzicht van de geïnventariseerde warmtebronnen in de 16 gemeenten in de regio. Voor elke warmtebron is aangegeven of het een lage temperatuur- (LT-bron is <55 °C)) of midden/hoge temperatuurbron (MT/HT-bron is >55 °C) betreft. Het temperatuurniveau en het vermogen van de lokale warmtebronnen is, voor zover bekend, ook vermeld. Het overzicht is gebaseerd op de huidige stand van de techniek én de waarschijnlijkheid van sectorale beschikbaarheid. Daarbij valt op dat voor een groot aantal bronnen niet alleen de technische potentie, maar vooral economische of maatschappelijke haalbaarheid nog onbekend is. Verder onderzoek is nodig om het daadwerkelijke vermogen en de haalbaarheid van deze bronnen te beoordelen. In de RSW 2.0 zullen nieuwe inzichten en ontwikkelingen opnieuw worden meegenomen.

Niet alle restwarmte is bruikbaar. De temperatuur van de bron en de afstand tot een (bestaand) warmtenet zijn belangrijke criteria voor de haalbaarheid van een restwarmteproject. Hoge-temperatuurbronnen (HT) van +70°C zijn geschikt om rechtstreeks, zonder grote ingrepen (basis-isolatie), op bestaande gebouwen aan te sluiten. Lage-temperatuurbronnen (LT) kunnen worden ingezet middels een bronnet (i.c.m. individuele warmtepomp), een laagtemperatuurnet (waarbij warmte voor goed-geïsoleerde woningen wordt opgewaardeerd naar 40°C met een warmtepomp) of via een middentemperatuur-warmtenet (waarbij het water centraal wordt opgewaardeerd met een HT-warmtepomp tot ca. 70°C, waardoor ook matig geïsoleerde woningen verwarmd kunnen worden).

8.4.2. Restwarmte Chemelot

In 2019 is door Het Groene Net (HGN) en Chemelot onderzoek gedaan naar de aanleg van een warmtenet in Sittard-Geleen, Beek en Stein met uitbreiding naar Meerssen en Maastricht. Hierbij is ook gekeken naar de totale potentie van de restwarmtebronnen op de Chemelotsite. De hoeveelheid beschikbare restwarmte wordt vooralsnog door Chemelot als volgt ingeschat:

- Op temperaturen van >50 °C is 250 MWth[17] restwarmte beschikbaar (in dit vermogen zit dus ook de warmte die beschikbaar is op >70°C en >90°C)
- Op temperaturen van >70 °C is 200 MWth restwarmte beschikbaar (in dit vermogen zit dus ook de warmte die beschikbaar is op +90°C)
- Op temperaturen van >90 °C is 75 MWth restwarmte beschikbaar.

In eerste instantie wordt uitgegaan van de restwarmte +70 °C. Deze hierbij behorende 200 MWth komt, op basis van de huidige gebruiksmogelijkheden, overeen met ongeveer 3.240 TJ per jaar.

Het aantal woningen dat met restwarmte van Chemelot verwarmd kan worden hangt af van systeemkeuzes en uitgangspunten. Denk hierbij aan het isolatieniveau van woningen, inzet van bronnen en buffers en de hoeveelheid bijstook van gas voor piekvoorziening. Er is in deze fase nog geen onderbouwde uitspraak mogelijk over een exact aantal woningen. De bandbreedte ligt tussen de 70.000 en 130.000 woningen.

[17] MWth is de eenheid die wordt gebruikt om de hoeveelheid thermische energie uit te drukken.

8.4.3. Geothermie

Geothermie of aardwarmte ontstaat door de warmte-uitstraling uit de kern van de aarde. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen ondiepe geothermie (vanaf 300 meter) en diepe geothermie (500-4.000 meter). Bij diepe geothermie kan water met een hoge temperatuur (ca. 25-140°C) uit de bodem worden gehaald. Bij ondiepe geothermie (300-500 meter) zijn de watertemperaturen relatief laag (ca. 20-25°C). Deze temperatuur kan met behulp van warmtepompen verder worden verhoogd.

De exacte potentie van geothermie is op dit moment nog onduidelijk. In 2021 wordt door TNO/ECN middels het onderzoeksprogramma SCAN[18] de potentie van geothermie in Provincie Limburg in kaart gebracht. Op dit moment is duidelijk dat er twee seismische onderzoekslijnen door Zuid-Limburg lopen, waarvan één definitieve onderzoekslijn door sub-regio Parkstad Limburg en één optionele lijn door Maastricht-Heuvelland.

In voormalige mijnbouwregio's (voormalige Oostelijke- en Westelijke Mijnstreek) ontwikkelt Provincie Limburg in samenwerking met gemeenten op dit moment aanvullend beleid en maatregelen ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater dat zowel voor drinkwater als door water- en bierfabrikanten wordt benut in de regio. Dit beleid kan variëren van boringsvrije zones tot het sterker reguleren van bodemenergie-systemen. De impact hiervan op de potentie en kosten voor bodemwarmte-oplossingen is nog niet duidelijk. Het beleid zal in de omgevingsverordening van de provincie en de omgevingsplannen van de betreffende gemeenten worden opgenomen.

8.4.4. Bodemenergie en WKO

Bodemenergie is het gebruiken van de bodem om warmte en koude aan te onttrekken en in op te slaan. Men spreekt van bodemenergie tot een maximale diepte van 500 meter. Een warmtepomp waardeert de warmte uit de bodem op tot een voor gebouwen bruikbaar niveau. Voor individuele gebouwen kan dat met een zogenoemde bodemlus; voor grote gebouwen of clusters van gebouwen kan dit met een warmte-koudeopslag(WKO)-systeem. De warmte die in de winter gebruikt wordt, moet in de zomer weer worden aangevuld. Dit kan door gebouwen in de zomer te koelen en zo actief warmte in de bodem te brengen.

Een warmte-koude opslag (WKO) maakt gebruik van een waterlaag in de (ondiepe) ondergrond waarin de warmte (of koude) seizoensgewijs opgeslagen kan worden: warmte in de zomer voor gebruik in de winter en bij koude net andersom. In Zuid-Limburg zijn er diverse projecten die gebruik maken van WKO, zoals het Zuyderland ziekenhuis in Sittard-Geleen. Ook Mijnwater B.V. in Parkstad maakt gebruik van de verschillende temperaturen in de ondergrond, waarbij de mijnschachten dienen als warmtebuffers. In Brunssum verzorgt Mijnwater B.V. de warmte in een aantal nieuwbouwprojecten met WKO en stand-alone oplossingen. De potentie van WKO-oplossingen voor de warmtetransitie is enerzijds veelbelovend en anderzijds nog onderwerp van studie. Met name voor bestaande bouw zijn de kosten om gebouwen te isoleren naar het vereiste schilniveau een belemmering voor de uitrol van dit concept.

[18] www. scanaardwarmte.nl

8.4.5. Aquathermie

Bij aquathermie gaat het om thermische energie (zeer lage temperatuur) uit oppervlaktewater (TEO) en afvalwater (TEA). De potentie voor aquathermie in Zuid-Limburg is op dit moment nog onduidelijk. Tot op heden zijn er voor zover bekend geen aquathermie-projecten gerealiseerd of gepland in Zuid-Limburg. In de Maas en de plassen naast de Maas zijn lokale initiatieven (met name nabij nieuwbouwprojecten) voor TEO denkbaar. Daarnaast bevinden zich een aantal rioolzuiveringsinstallaties en drinkwaterinstallaties in de regio. Tot slot zijn ook transportleidingen van afvalwater een mogelijke warmtebron. De verwachting is echter dat, hoewel de theoretische potentie mogelijk groot is, de werkelijk bruikbare potentie in Zuid-Limburg relatief beperkt is. In 2017/2018 heeft het Waterschapsbedrijf Limburg een quickscan uitgevoerd omtrent de mogelijke kansen voor het toepassen van restwarmte uit het afvalwater van rioolleidingen of effluentleidingen van het WBL, waaronder de kansen voor het verwarmen van Limburgse zwembaden. Het onderzoek heeft niet geleidt tot haalbare kansen. Redenen hiervoor waren onder andere:

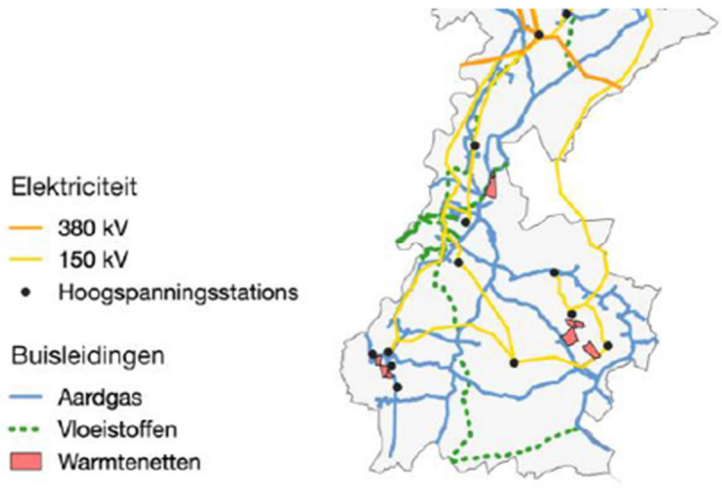
- Te lage afvalwaterdebieten waardoor er onvoldoende warmte kon worden teruggewonnen (veelal in combinatie met te hoge fluctuaties van het debiet waardoor de warmte bovendien niet constant beschikbaar is);
- Te grote afstanden tussen de warmtebronnen en de warmteafnemers.

Daarnaast is het nog onduidelijk of dergelijke bronnen voldoende rendabel zijn. In een potentiestudie concludeerde Waterbedrijf Limburg in 2020 dat het toevoegen van het effluent van de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Hoensbroek aan het warmtenet van Mijnwater niet kon concurreren met andere beschikbare restwarmtebronnen.

8.5. Warmte-infrastructuur en opslag

De huidige energie-infrastructuur wordt grotendeels gekenmerkt door de centrale opwek van elektriciteit in kolen- en gascentrales en transport van gas naar de gebouwde omgeving. In de jaren 60 van de vorige eeuw is een uitgebreid stelsel van gasleidingen in de bodem aangelegd om de gebouwen in Nederland mee te verwarmen. In de Systeemstudie energie-infrastructuur Limburg (2020) heeft CE Delft de bestaande energie-infrastructuur in kaart gebracht (zie figuur 8.3).

Vandaag de dag zijn diverse partijen op verschillende plekken in de regio aan de slag om het bestaande gasnet af te bouwen en nieuwe infrastructuur, in de vorm van warmtenetten, aan te leggen.

Figuur 8.2: Infrastructuur elektriciteit & warmte (bron: CE Delft, 2020)

In de komende jaren is afstemming met alle betrokken partijen (incl. TenneT, Enexis, Provincie Limburg, RES Noord- en Midden Limburg en gemeenten) essentieel om mogelijke knelpunten m.b.t. de energie-infrastructuur tijdig in beeld te brengen, tot optimale oplossingen te komen en bij te dragen aan een betaalbaar, duurzaam en betrouwbaar energiesysteem.

8.5.1. Bestaande warmte-infrastructuur

Warmtenetten (bv. gevoed met restwarmte) zijn nu al onderdeel van onze oplossing in de transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving. Een klein deel van de woningen en utiliteiten in Zuid-Limburg is al aangesloten op een warmtenet:

- In Parkstad Limburg is een klein deel van de woningen en utiliteiten – ca. 6.500 woningen en 100 bedrijven – reeds aangesloten op het warmte- en koudenet van Mijnwater B.V. (bestaande uit een hoofdleiding met daaraan gekoppeld decentrale clusternetten) en op de kleinschalige warmtenetten van EnNatuurlijk;
- In de Westelijke Mijnstreek is in Sittard-Geleen al een begin gemaakt met het aansluiten van ca. 650 woningen en 25 utiliteiten op een warmtenet (Het Groene Net) dat gebruik maakt van de warmte van de Biomassacentrale in Sittard (BES) en binnenkort ook van restwarmte van Chemelot. Daarnaast zijn ca. 1.100 woningen aangesloten op warmtenetten van EnNatuurlijk;
- In Maastricht-Heuvelland zijn in Gemeente Maastricht 3.000 woningen en utiliteiten aangesloten op twee lokale warmtenetten van EnNatuurlijk. Hierbij is één van de warmtenetten aangesloten op hoge temperatuur restwarmte van papierfabriek Sappi, gelegen aan westkant van de Maas.

8.5.2. Nieuwe warmte-infrastructuren: Mijnwater en Het Groene Net

De aanleg van een regionaal warmtenet geldt als een grote kans om snel stappen te zetten in de richting van een aardgasvrije gebouwde omgeving. De ambitie om in 2030 een groot deel van de woningen en utiliteiten in Zuid-Limburg aardgasvrij te maken is op basis van het potentiële aanbod van restwarmte haalbaar. Zuid-Limburg beschikt momenteel nog niet over een regionale warmte-infrastructuur.

De huidige warmtenet-infrastructuur van Mijnwater B.V. – bestaande uit een smart-grid van mijnwaterbassins, infrastructuur, distributienetten en warmtepompcentrales – biedt met name binnen sub-regio Parkstad Limburg potentieel om een bijdrage te leveren aan het de doelstellingen van het landelijke Klimaatakkoord. Kleine warmtenetten met WKO-oplossingen bieden ook buiten Parkstad kansen om bij te dragen aan de doelstellingen.

Op basis van informatie van de huidige exploitant van de restwarmte van Chemelot, Het Groene Net (HGN), wordt ontsluiting van een deel van de woningen en utiliteiten in de Westelijke Mijnstreek op korte en middellange termijn haalbaar geacht. Daarnaast wordt de mogelijkheid onderzocht om het netwerk uit te breiden richting Meersen-Maastricht. Maastricht kent vele moeilijk te isoleren oude en monumentale panden in hoogstedelijke buurten. Dit maakt de businesscase zowel voor de aanbieder als afnemer interessant. Er dient nader onderzocht te worden of er ook mogelijkheden zijn om ook een transportleiding naar Parkstad Limburg te kunnen aanleggen.

Op dit moment is het nog niet mogelijk om inzicht te geven in de financiële, technische en maatschappelijke slagingskans van nieuw te ontwikkelen warmte-infrastructuur. Wel wordt er momenteel in samenwerking met de provincie en warmtebedrijven als Mijnwater en Het Groene

Net onderzocht hoe cruciale vraagstukken voor de realisatie van een warmtenet kunnen worden beantwoord:

- Betaalbaarheid voor eindgebruikers binnen de kaders van woonlastenneutraliteit (zoals vastgesteld in het Klimaatakkoord);
- Continuïteit en beschikbaarheid warmtebronnen (m.n. op Chemelot), kwantiteit beschikbare restwarmte en medewerking broneigenaren (eigendom veelal in buitenlandse handen);
- Bereidheid van private partijen en/of overheidspartijen om te investeren in een warmte-infrastructuur (investeringskosten) en bijbehorende risico's te dragen;
- Bereidheid van particuliere afnemers om aan te sluiten op een dergelijk warmtenet;
- Exploitabiliteit van het warmtenet d.m.v. een renderende businesscase (exploitatiekosten);
- Beschikbare ruimte voor aanleg infrastructuur, met name in binnenstedelijk gebied;
- Alternatieven warmtebronnen op langere termijn: de mate waarin het mogelijk is om leveringszekerheid te garanderen en de warmtebronnen geleidelijk te verduurzamen;
- Wetgeving m.b.t de rolverdeling van publieke en private partijen in de warmteketen. Belangrijk hierbij is de versterking van de regierol van gemeenten bij de transitie naar aardgasvrije wijken.

8.5.3. Warmteopslag

De opslag van energie in batterijen maakt geen onderdeel uit van de RES, maar zal in de toekomst mogelijk een belangrijke rol spelen in het stabiliseren van het energienet. Daarbij is er een verschil tussen batterijen op individueel niveau (de zgn. thuisbatterij), buurtniveau (buurtbatterij) en grootschalige batterijen. Waar de opslag van elektriciteit langzaam gangbaarder wordt door individuele en collectieve batterijen), wordt warmteopslag in woningen vooralsnog weinig toegepast in Nederland. Naarmate de afhankelijkheid van aardgas afneemt, zal warmteopslag (centraal of in woningen) naar verwachting belangrijker worden. Zo kan bijvoorbeeld gedacht worden aan ondergrondse buffersystemen om warmte op te slaan en deze in te zetten in tijden van schaarste. Dit speelt ook, zoals we in paragraaf 8.4.1 hebben gezien, een rol in ontwikkeling van een restwarmtenet.

8.5.4. Afbouw bestaande gasinfrastructuur

Enexis Netbeheer is verantwoordelijk voor het beheren en waar mogelijk uitfaseren van het bestaande aardgasnetwerk in Zuid-Limburg. Enexis stimuleert gemeenten om zoveel mogelijk wijkgericht het gasnetwerk op te ruimen. Dit sluit aan bij de gedachte van wijkgerichte aanpak uit het Klimaatakkoord waarbij wijken en buurten het liefst gezamenlijk en in één keer overgaan op een duurzaam alternatief voor aardgas. Voor landelijke gemeenten is een individuele aanpak mogelijk wel wenselijk, om hiermee de druk op het elektriciteitsnetwerk (wanneer er gekozen wordt voor all-electric oplossingen) te verdelen. Per geval dient de gewenste aanpak i.s.m. Enexis onderzocht te worden. De kosten voor het verwijderen van gasaansluitingen wordt gesocialiseerd. Zodoende heeft de individuele woningeigenaar geen directe kosten bij het afsluiten van de gasaansluiting.

Enexis heeft ook een belangrijke rol bij het elektrificeren van een deel van de warmtevraag in bijvoorbeeld wijken waar veel gekozen zal worden voor een all-electric oplossingen. Het elektriciteitsnet is in veel gevallen niet klaar voor een sterke toename in het elektriciteitspiekgebruik door warmtepompen en elektrisch koken. Dit geldt in veel beperkte mate voor wijken met een warmtenet (elektrisch koken) waar de verwarmingsvraag niet elektrisch voorzien hoeft te worden.

8.5.5. Lessen uit de praktijk

Zuid-Limburg kent twee zgn. proeftuinen in het kader van het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW): de wijken Brunssum-Noord (Brunssum) en Limbrichterveld-Noord (Sittard-Geleen). In Brunssum-Noord betreft het 525 hoogbouw-woningen in de huursector, waarbij onderzocht wordt of deze middels een lage temperatuur-warmtenet in combinatie met opslag (Mijnwater) van het aardgas af kunnen gaan. In Limbrichterveld-Noord worden 847 rijwoningen (koop- en huurwoningen) aangesloten op de restwarmte van de biomassa energiecentrale in Sittard-Noord. In aanloop naar de derde tranche van het Programma Aardgasvrije Wijken wordt onderzocht of Nazareth-Limmel (Maastricht) in aanmerking komt voor proeftuinbijdrage (decentralisatie-uitkering). Ook andere gemeenten in Zuid-Limburg overwegen een proeftuinbijdrage aan te vragen.

Een belangrijke les uit de ervaringen tot nu toe is dat woonlastenneutraliteit in de praktijk vaak niet haalbaar lijkt en de benodigde investeringen vooralsnog erg hoog zijn. Op dit moment bevinden we ons nog in de innovatiefase, waarbij met name geleerd wordt van pilotprojecten. Van een kostendaling door schaalvergroting lijkt op korte termijn nog geen (of beperkt) sprake te zijn. Met name de onduidelijkheid over wie deze kosten draagt, vormt momenteel een barrière voor het verduurzamen van de woningvoorraad, met name in het overtuigen van inwoners om mee te doen. De leerervaringen van de proeftuinen, maar ook van andere wijken en buurten, worden landelijk via een kennis- en leerprogramma verspreidt, zodat alle gemeenten in Nederland hiervan kunnen leren. Binnen de RES zullen we deze lessen waar mogelijk vertalen naar een regionaal niveau en gemeenten waar mogelijk ondersteunen.

Gemeenten hebben de regierol over de warmtetransitie. In het Klimaatakkoord is als voorwaarde gesteld dat gemeenten invulling geven aan deze rol zolang hier de juiste voorwaarden voor geschept worden. Dit zijn betaalbaarheid en haalbaarheid van alternatieven voor aardgas, juiste (juridische) bevoegdheden voor gemeenten en vergoeding voor personeel en procesgeld. De VNG en de G40-gemeenten (gemeenten met meer dan 100.000 inwoners) concluderen echter dat er op dit moment onvoldoende invulling is gegeven aan deze voorwaarden. Het gevolg is dat gemeenten niet de gewenste start en opschaling kunnen realiseren die nodig is om de klimaatdoelstellingen te halen.

In een pilot in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft gemeente Maastricht onderzocht hoe Omgevingswetinstrumenten kunnen helpen bij het versnellen van de transitie naar aardgasvrij. De conclusie is dat huidige wetgeving tekort schiet om gemeenten op effectieve wijze te ondersteunen bij het opschalen van de aanleg van collectieve warmtesystemen. Deze conclusie sluit aan bij standpunten van VNG en G40 over het ontbreken van een gedegen instrumentarium om uitvoering te geven aan de regierol van gemeenten en het behalen van de klimaatdoelstellingen.

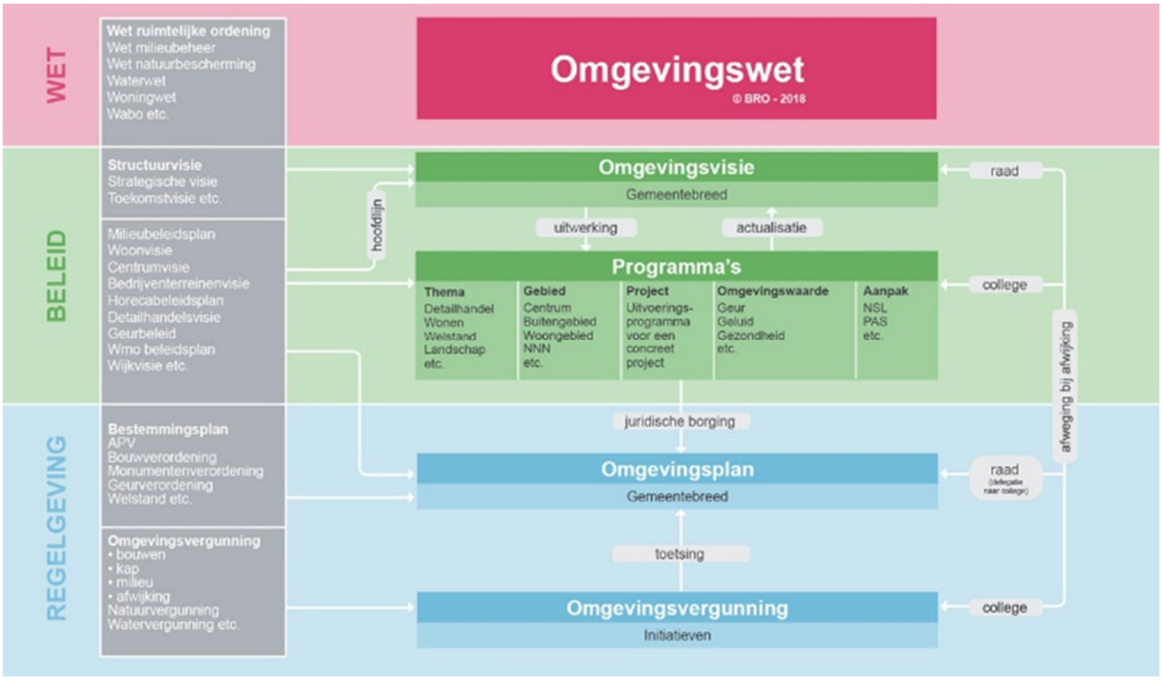
9. Vervolgstappen

- Conform de landelijke afspraken zal de RES Zuid-Limburg elke twee jaar ge-update worden. Nieuwe inzichten, ontwikkelingen en ervaringen ten aanzien van warmtebronnen en locatiekeuzes voor hernieuwbare opwek zullen daarbij worden doorgevoerd. Ook worden eventuele besluiten over nieuwe energie infrastructuur en opslag meegenomen.
- De RES is een strategische verkenning en daarmee niet juridisch bindend voor derden. Om de RES-afspraken publieksrechtelijk te borgen, zullen onderdelen van de RES publiekrechtelijk verankerd moeten worden. We maken hierbij gebruik van de instrumenten die de Omgevingswet ons biedt.
- Om de stabiliteit van het reeds in gang gezette proces te waarborgen, zullen we de werkstructuur die we conform de startnotitie voor de RES 1.0 hebben opgezet, continueren.

In dit hoofdstuk beschrijven we in het kort de vervolgstappen van de RES Zuid-Limburg. Deze hebben betrekking op het verankeren van de RES-afspraken in het omgevingsbeleid, de doorkijk naar de RES 2.0 en de manier waarop de samenwerking in Zuid-Limburg georganiseerd is.

9.1. Publiekrechtelijk vastleggen RES-afspraken

De RES is een strategische verkenning en daarmee niet juridisch bindend voor derden. Om de RES-afspraken publieksrechtelijk te borgen, worden de RES en de (ruimtelijke) afwegingskaders voor de opwek van wind- en zonne-energie verankerd in omgevingsvisies. Daarna worden deze afspraken geoperationaliseerd in provinciale omgevingsverordeningen, omgevingsplannen en toegepast bij het verlenen van omgevingsvergunningen. Zo wordt stapsgewijs de juridische status verankerd bij operationalisering van de RES via de instrumenten van de Omgevingswet.
De Omgevingswet heeft tot doel een balans te zoeken tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 bestaande wetten en treedt naar verwachting in 1 januari 2022 in werking. De Omgevingswet bestaat uit vier instrumenten (Omgevingsvisie, Programma's, Omgevingsplan en Omgevingsvergunning) die sterk met elkaar samenhangen (zie figuur 9.1).

Figuur 9.1: De kerninstrumenten van de Omgevingswet

De **Omgevingsvisie** is een integrale langetermijnvisie van een bestuursorgaan voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. De Omgevingsvisie is een verplicht instrument voor het Rijk, de provincie en de gemeente. Het Rijk maakt een nationale Omgevingsvisie (NOVI), de provincie een provinciale Omgevingsvisie (POVI) en de gemeente een gemeentelijke Omgevingsvisie (GOVI). Enkele waterschappen maken bovendien vrijwillig een Omgevingsvisie (Waterschap Limburg doet dat niet, maar beschrijft wel energiedoelen in het Waterbeheerprogramma). In de Omgevingsvisie wegen overheden de verschillende belangen van wonen, bedrijven, mobiliteit en energie ten opzichte van elkaar. Het is dus belangrijk dat de ambitie met betrekking tot energie goed landt in de omgevingsvisies op alle niveaus.

In 2020 zijn de NOVI en de ontwerp POVI vastgesteld, respectievelijk door de Minister van BZK en het college van Gedeputeerde Staten. De POVI wordt in april 2021 ter vaststelling aan Provinciale Staten voorgelegd. Wat betreft de GOVI's volgt iedere gemeente zijn eigen traject. Een veelgenoemde datum waarop de GOVI moet zijn vastgesteld is 1 januari 2024, maar officieel is daar nog geen besluit over genomen. De meeste gemeenten zullen deze omgevingsvisie eerder vaststellen. Binnen Parkstad werken de gemeenten samen aan een regionaal afstemmingskader voor de gemeentelijke omgevingsvisies. De afspraken die in het kader van de RES 1.0 worden gemaakt, worden hierin meegenomen. De planning is om het regionaal afstemmingskader in het voorjaar van 2022 ter vaststelling aan te bieden aan de zeven gemeenteraden.

Specifieke delen uit de Omgevingsvisies kunnen worden uitgewerkt in een of meerdere **programma('s)**, een beleidsdocument waarin maatregelen geformuleerd worden die moeten leiden tot de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Hierin wordt bepaald hoe, wanneer en met welke middelen aan een bepaald beleidsdoel zal worden gewerkt.

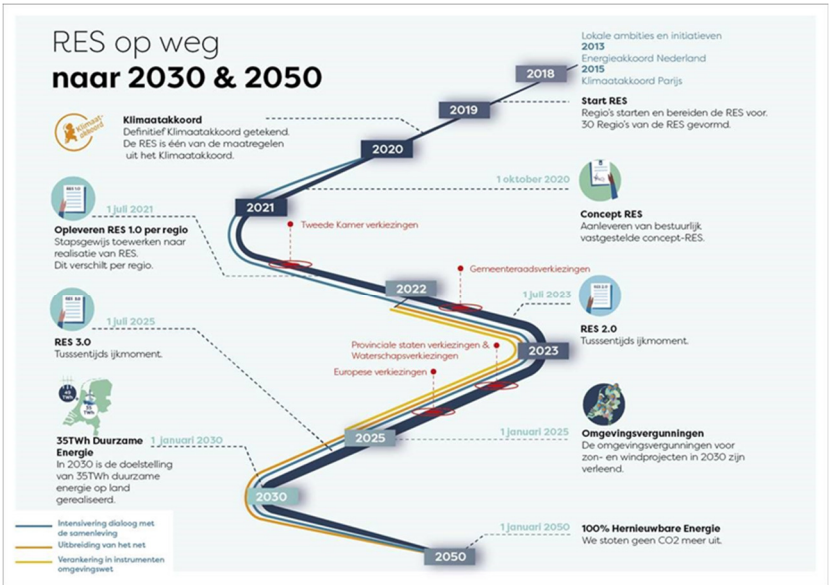
De Omgevingsvisie wordt juridisch vertaald in een omgevingsverordening (provinciaal niveau, vaststelling gepland najaar 2021) of een **omgevingsplan** (gemeentelijk niveau). Daarbij gaat het om het vastleggen van regels voor de fysieke leefomgeving. Rijk en provincies hebben de verordening

gereed in 2021, waterschappen hun waterschapsverordening in 2023 en gemeenten hebben uiterlijk 2029 een integraal omgevingsplan.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat vóór 1 januari 2025 omgevingsvergunningen voor zon- en windprojecten omschreven in de RES zijn verleend. Deze **omgevingsvergunningen** worden getoetst op regels die in de omgevingsplannen vastgelegd zijn. Daarom is het van belang dat omgevingsvisies en omgevingsplannen ruim voor 2025 vastgesteld zijn.

9.2. Doorkijk naar RES 2.0

Het RES traject heeft een doorlooptijd tot 2030, maar wordt minimaal elke twee jaar geüpdatet. In 2023 volgt de RES 2.0 (en in 2025 de RES 3.0, etc. zie figuur 9.2).

Figuur 9.2: Tijdlijn RES 2030 – 2050

Elke nieuwe versie is een nadere uitwerking en mogelijke herziening van de voorgaande RES. De RES 3.0 is een herziening van de 2.0, de RES 4.0 van de 3.0 enz. Nieuwe inzichten, ontwikkelingen en ervaringen ten aanzien van warmtebronnen en locatiekeuzes voor hernieuwbare opwek worden doorgevoerd. Daarnaast worden in de RES 2.0 eventuele besluiten over nieuwe energie infrastructuur en opslag opgenomen.

In de zomer van 2021 zal er vanuit het NP-RES een nieuwe handreiking voor de RES 2.0 beschikbaar worden gesteld. Daaruit zal blijken welke sectoren/technieken er mogelijk aanvullend in de RES2.0 moeten worden meegenomen. Op basis hiervan zullen we in Zuid-Limburgs verband opnieuw afspraken maken.

In de periode tussen de RES 1.0 en de RES 2.0 zal in ieder geval het volgende uitgewerkt worden:

- Verder onderzoek naar specifieke locaties binnen vastgestelde zoekgebieden voor opwek van wind- en zonne-energie en mogelijke uitwerking in concrete projecten;
- Nadere beschrijving van de criteria waaraan zonne- en windparken moeten voldoen. Hiervoor is het landschappelijk verdiepingsonderzoek van belang dat de provincie samen met de RES-Zuid-Limburg in 2020 laat uitvoeren;

- Het opstellen van uitvoeringsplannen, deels voor heel Zuid-Limburg, deels sub-regionaal, deels per gemeente. Op basis van de vastgestelde ambitie in de RES 1.0 worden ambities en opgaven voor de korte termijn geformuleerd. Aanvullend worden ook lokaal projecten en/of activiteiten uitgevoerd om de gestelde ambitie te behalen.
- De relatie tussen de RES en de energietransitie in de overige sectoren (bijv. industrie, landbouw, mobiliteit). Van belang hiervoor zijn de Provinciale Energie Strategie (PES), de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL) en de Cluster Energie Strategie (CES) die voor Chemelot opgesteld wordt.
- De prognoses voor de energievraag in 2050. Deze zullen verder worden uitgewerkt.
- Het volgen van maatschappelijke en technologische ontwikkelingen rondom energie zoals bijvoorbeeld waterstof.

In de periode tussen de RES 1.0 en de RES 2.0 stellen alle gemeenten hun Transitievisie Warmte (TVW) vast. Dit moet uiterlijk eind 2021 gebeuren. De verschillende TVW's vormen een belangrijke input voor de Regionale Structuur Warmte (RSW) in de RES 2.0. Aan de hand van de TVW's van de Zuid-Limburgse gemeenten zal voor de RES 2.0 worden verkend welke oplossingen voor gebouwen haalbaar en betaalbaar zijn op basis van de beschikbaarheid van bovengemeentelijke bronnen. Mede op basis hiervan kunnen regionaal op bestuurlijk niveau afspraken worden gemaakt over de inzet van bovengemeentelijke warmtebronnen en de hiervoor benodigde infrastructuur.

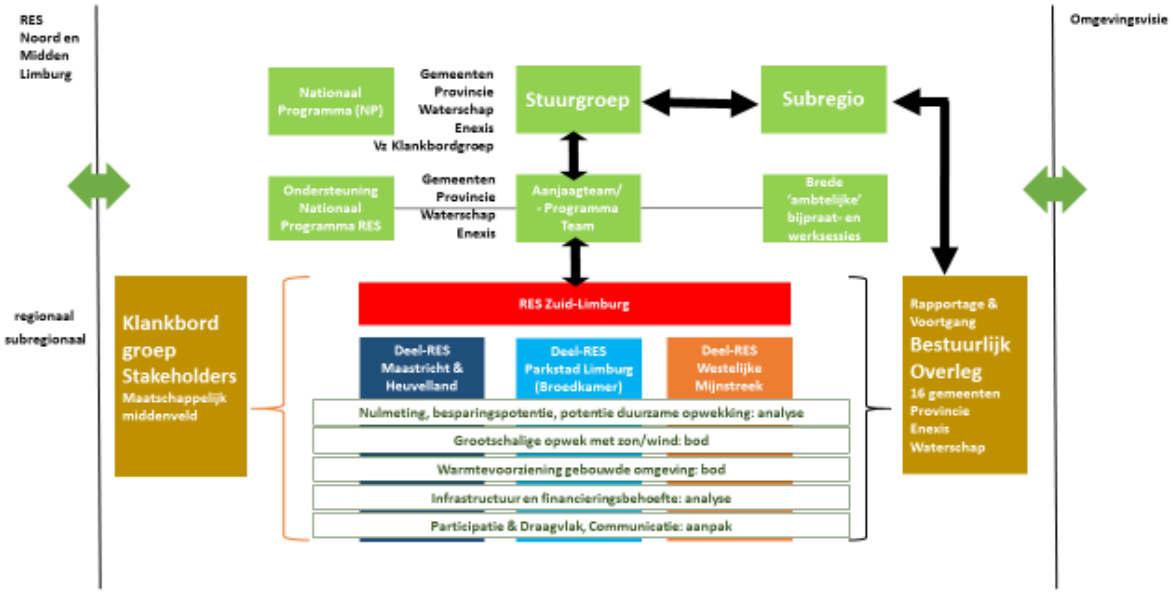
9.3. Organisatiestructuur

De RES Zuid-Limburg kiest er voor om de bestaande RES-organisatie te continueren, dit om de stabiliteit van het reeds in gang gezette proces te waarborgen. Op regioniveau bestaat de organisatie uit de Stuurgroep RES-Zuid-Limburg, het Breed Bestuurlijk Overleg, het Programmateam en de Klankbordgroep. Hiervoor dient de samenwerking tussen het programmateam en de RES-organisaties op sub-regionaal niveau en/of op gemeentelijk niveau te worden gehandhaafd. Dit conform de afspraken die in de startnotitie voor de RES 1.0 zijn gemaakt. Een volledig overzicht van de werkstructuur zoals deze in RES Zuid-Limburg wordt gehanteerd is te vinden in bijlage I.

Bijlagen

I. Werkstructuur en Governance RES Zuid-Limburg

In onderstaand figuur zijn de werkstructuur en het bijbehorende governance-model voor de RES Zuid-Limburg afgebeeld.

Figuur I.1: Werkstructuur en governance-model RES Zuid-Limburg

Stuurgroep RES Zuid-Limburg
De Stuurgroep bestaat uit een afvaardiging van twee bestuurders per regio (Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland), de gedeputeerde Duurzaamheid van de Provincie Limburg, een bestuurder van het Waterschap Limburg, en netbeheerder Enexis. De Stuurgroep heeft een belangrijke regiefunctie. Zij stuurt de ambtelijke werkgroep (het Programmateam) aan en beheert de vergaderagenda en vergaderfrequentie van het Bestuurlijk Overleg t.b.v. rapportages en resultaten waarna deze al dan niet in de gremia ter besluitvorming worden voorgelegd.

Bestuurlijk Overleg
In het Bestuurlijk Overleg zijn de volgende partijen vertegenwoordigd: De wethouders Duurzaamheid van de 16 gemeenten in Zuid-Limburg, de gedeputeerde Duurzaamheid/Energie van de Provincie Limburg, een bestuurder van het Waterschap Limburg, een bestuurder van Enexis en de voorzitter van de Klankbordgroep (adviserend). De definitieve versies van de concept-RES en RES worden ter bespreking en ter doorgeleiding naar de besluitvormende gremia aan het Bestuurlijk Overleg voorgelegd. De volledige taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen staan beschreven in de Startnotitie.

Programmateam RES Zuid-Limburg
De Stuurgroep wordt (ambtelijk) ondersteund door een programmateam, verantwoordelijk voor het samenstellen van de concept-RES en RES. In het programmateam hebben de volgende partijen zitting: de drie ambtelijke trekkers van de regio's Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland, ambtelijke vertegenwoordiging van de provincie Limburg, vertegenwoordigers van het Waterschap Limburg en netbeheerder Enexis, en een procesmanager.

II. Klankbordgroep RES Zuid-Limburg

Als onderdeel van de RES-aanpak is een werkgroep met belanghebbenden gevraagd om op basis van de eigen kennis en expertise bij te dragen aan het proces om gezamenlijk te komen tot een gedragen Regionale Energie Strategie voor Zuid-Limburg. Deze klankbordgroep bestaat uit de volgende partijen:

- Bouwend Nederland
- Brandweer Zuid-Limburg
- Energiecoöperaties
- FNV Zuid-Limburg
- JongRES Limburg
- Ketensamenwerking Zuid
- Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB)
- Limburgse Werkgevers Vereniging (LWV)
- Maastricht Sustainability Institute University Maastricht
- MKB Limburg
- Natuur- en Milieufederatie Limburg
- Participatiecoalitie
- REScoop
- Rijkswaterstaat
- Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
- Scholenkoepels
- Stichting Groene Economie
- Techniek Nederland
- Visit Zuid-Limburg
- Woningcorporaties
- Zuyderland Ziekenhuis

III. Tabel Inventarisatie warmtebronnen Zuid-Limburg

Parkstad Limburg					
Gemeente	**Bron**	**Temp**	**TJ/j**	**Vermogen (MW_{th})**	**Haalbaarheid**
Beekdaelen	Emango ICT Solutions B.V.				Nader te bepalen
Beekdaelen	Habets Industrial Components & Surface Technology B.V.				Potentie laag, wellicht voor eigen warmtepomp te gebruiken
Beekdaelen	Stroopfabriek Canisius-Henssen B.V				Nader te bepalen
Brunssum	Bronnenveld Schutterspark				Nader te bepalen
Brunssum	Vandemoortele Brunssum B.V.	-		-	Geen restwarmte beschikbaar
Brunssum	Wienerberger Poriso Brunssum	MT		1,6-2,6	Mogelijk reeds gecontracteerd
Heerlen	Dalli-De Klok B.V.				Nader te bepalen
Heerlen	Everris International B.V.				Alle restwarmte wordt intern gebruikt. Geen warmte beschikbaar voor andere partijen
Heerlen	Lydall Performance Materials B.V.				Nader te bepalen
Heerlen	Metrex B.V.				Nader te bepalen
Heerlen	Nedlin Industry B.V.				Slechts zeer geringe hoeveelheden beschikbaar
Heerlen	Signode Netherlands B.V.				Geen restwarmte beschikbaar
Heerlen	Smart DC Heerlen B.V.				Geen restwarmte beschikbaar
Heerlen	VDL Castings Heerlen B.V.	MT/LT		0.5-2 MW / 200-500 kW	
Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld	Waterschap Limburg	LT		8 MW, 4 MW, 2 MW, 1 MW	

Kerkrade	Eagle Simrax B.V.				geen warmte beschikbaar. Warmte die vrij komt is voor eigen gebruik
Kerkrade	Goedhart Kerkrade B.V.	MT/LT		0.6 MW / 525 kW	Nader te bepalen
Kerkrade	Jindal Films Europe Kerkrade B.V.				Nader te bepalen
Kerkrade	Mexma Food				Nader te bepalen
Kerkrade	Nievelsteen B.V.				Nader te bepalen
Kerkrade	Plalloy MTD			n.b.	Vertrouwelijk
Kerkrade	SkyLink Data Center B.V.	LT		0,3 MW	Exacte potentie nader te bepalen
Kerkrade	Steenfabriek Linssen B.V.	MT		3 MW	Exacte potentie nader te bepalen
Kerkrade	Tredegar Film Products B.V.				Nader te bepalen
Landgraaf	Xella Cellenbeton Nederland B.V.	-		-	Warmte hergebruikt in productieproces
		TOTAAL		**21,7-25,2 MW**	

Westelijke Mijnstreek

Gemeente	**Bron**	**Temp**	**TJ/j**	**Vermogen (MW_{th})**	**Haalbaarheid**
Bron	**Temp**	**TJ/j**	**Vermogen (MW_{th})**	**Haalbaarheid**	De centrale is operationeel
Sittard - Geleen	Chemelot, restwarmtebronnen	>90°C		75	Onderdeel van studies Het Groene Net
Sittard - Geleen	Chemelot, restwarmtebronnen	>70°C <90°C		125	Onderdeel van studies Het Groene Net
Sittard - Geleen	Chemelot, restwarmtebronnen	>50°C <70°C		50	Onderdeel van studies Het Groene Net
Sittard - Geleen	FrieslandCampina Born	>50°C			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	NedCar Born	>50°C			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Cegeka (datacenter)	LT			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Ziggo (datacenter)	LT		13	Nader te bepalen
Sittard - Geleen	KPN CS DSM (datacenter)	LT		13	Nader te bepalen

Sittard - Geleen	Unilogic Networks (datacenter)	LT		13	Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Data Exchange Europe (datacenter)	LT		13	Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Glanerbrook (ijsbaan)	25-50°C			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Diverse slachthuizen	LT		6	Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Dis BV	LT			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Aa_Bakeries BV	LT			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Best Productions Lab BV	LT			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Gebr. Snijders Vleeswarenfabriek BV	LT			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Rousseau Chocolade BV	LT			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Schils BV	LT			Nader te bepalen
Sittard - Geleen	TEO	5-25°C			Potentie vanuit de Geleenbeek in de diverse buurten Sittard
Sittard - Geleen	TEO K_Gemaal_1258	LT		3,2	Nader te bepalen
Sittard - Geleen	TEO K_Gemaal_1259	LT		3,2	Nader te bepalen
Sittard - Geleen	TEO K_Gemaal_1300	LT		3,2	Nader te bepalen
Sittard - Geleen	TEA gemalen	LT	140		Nader te bepalen
Sittard - Geleen	TEA gemalen extra (met inzet WKO)	LT	76		Nader te bepalen
Sittard - Geleen	Geothermie	>50°C			In onderzoek in 2020-2021
Sittard - Geleen	Geothermie met WKO				In onderzoek in 2020-2021, nader te bepalen
Beek	Kleiwarenfabriek Beek Façade	>50°C			Nader te bepalen
Beek	ENGIE Services (datacenter)	LT			Nader te bepalen
Beek	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Beek	TEO	5-25°C			Potentie vanuit de Keutelbeek in de diverse buurten Beek
Beek	TEA gemalen	5-25°C	8		Nader te bepalen

Beek	TEA gemalen extra (met inzet WKO)	5-25°C	3		Nader te bepalen
Beek	Geothermie	>50°C			In onderzoek in 2020-2021
Beek	Geothermie met WKO				In onderzoek in 2020-2021, nader te bepalen
Stein	RWZI	LT	45	11	Nader te bepalen
Stein	RWZI extra (met inzet WKO)	LT	10		Nader te bepalen
Stein	Slachthuis	LT		3	Nader te bepalen
Stein	Nedlin B.V., (wasserij)	LT		2	Nader te bepalen
Stein	Rentex AWE Stein(wasserij)	LT		2	Nader te bepalen
Stein	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Stein	TEO	5-25°C			Potentie vanuit de Maas in de diverse buurten Stein
Stein	TEO K_Gemaal_1327	LT			Nader te bepalen
Stein	TEA gemalen	5-25°C	54		Nader te bepalen
Stein	TEA gemalen extra (met inzet WKO)	5-25°C	42		Nader te bepalen
Stein	Geothermie	>50°C			In onderzoek in 2020-2021
Stein	Geothermie met WKO				In onderzoek in 2020-2021, nader te bepalen
		TOTAAL		**343,6**	

Maastricht-Heuvelland

Gemeente	Bron	Temp	TJ/j	Vermogen (MW_{th})	Haalbaarheid
Eijsden-Margraten	Umicore Nederland BV Eijsden	>50°C			Nader te bepalen
Eijsden-Margraten	PQ Silicas BV Eijsden	>50°C			Nader te bepalen
Eijsden-Margraten	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Eijsden-Margraten	Gemalen Eijsden-Margraten	8-22°C	46		Nader te bepalen

Eijsden-Margraten	TEO	5-25°C			Potentie vanuit de Maas in de buurt Eijsden-Breust
Eijsden-Margraten	Geothermie	>70°C			In onderzoek in 2020-2021
Eijsden-Margraten	WKO				Nader te bepalen; drinkwaterbeschermingsgebied 70% van gemeente
Gulpen-Wittem	RWZI Wijlre	LT	76	11	
Gulpen-Wittem	Gemalen Gulpen-Wittem	8-22°C	8		
Gulpen-Wittem	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Gulpen-Wittem	Bierbrouwerij Brand Wylre	25-50°C			Nader te bepalen
Gulpen-Wittem	Bierbrouwerij Gulpen	25-50°C			Nader te bepalen
Gulpen-Wittem	TEO	5-25°C			Potentie vanuit de waterwegen Geul en Gulp
Gulpen-Wittem	Geothermie	>70°C			In onderzoek in 2020-2021
Gulpen-Wittem	WKO				Nader te bepalen; drinkwaterbeschermingsgebied 20% van gemeente
Meerssen	Meerssen Papier BV	>50°C			Nader te bepalen
Meerssen	Gemalen Meerssen	8-22°C	29		
Meerssen	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Meerssen	TEO	5-25°C			Potentie vanuit de waterwegen Geul en Julianakanaal
Meerssen	Geothermie	>70°C			In onderzoek in 2020-2021
Meerssen	WKO				Nader te bepalen; drinkwaterbeschermingsgebied 60% van gemeente
Maastricht	Sappi Maastricht BV	>70°C		4	Haalbaar
Maastricht	Sappi Maastricht BV	65°C		10	Haalbaar
Maastricht	O-I Manufacturing Netherlands BV	>70°C		4	Haalbaar
Maastricht	Koninklijke Mosa BV Wandtegelfabriek	>70°C		2	Haalbaar

Maastricht	Enkele bedrijven	MT/HT			In onderzoek
Maastricht	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Maastricht	RWZI's Maastricht (3 stuks)	LT	626	33	
Maastricht	Gemalen Maastricht	8-22°C	84		
Maastricht	EKC Limmel (datacenter)			13	
Maastricht	Tele2 (POP), Maastricht (datacenter)			13	
Maastricht	Slachthuis Maastricht			3	
Maastricht	TEO	5-25°C			Potentie vanuit de Maas
Maastricht	Geothermie	>70°C			In onderzoek in 2020-2021
Vaals	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Vaals	Geothermie	>70°C			In onderzoek in 2020-2021
Valkenburg aan de Geul	Diverse bakkerijen en supermarkten	25-50°C			Nader te bepalen
Valkenburg aan de Geul	TEO	5-25°C			Potentie vanuit de waterwegen Geul
Valkenburg aan de Geul	Geothermie	>70°C			In onderzoek in 2020-2021
Valkenburg aan de Geul	WKO				Nader te bepalen
		TOTAAL	**869**	**93 MW**	

Gebruikte bronnen: Data gemeenten, Startanalyse, analysekaarten Geodan, Warmteatlas

IV. Impact op de energie-infrastructuur

De energie-infrastructuur van ons land verbindt – letterlijk – alle ambities en plannen in de dertig RES-regio's; het is de ruggengraat van onze gezamenlijke energiestrategie. Deze energie-infrastructuur maakt onder invloed van de energietransitie een ware revolutie door. Hij werd aangelegd als transportmiddel om te voorzien in de vraag naar energie. Nu verandert het net in een multifunctionele verbinder van aanbod, vraag en opslag van elektriciteit, duurzame warmte en groene alternatieven voor aardgas. Dat biedt kansen maar ook forse uitdagingen. Juist daarom is een gedeeld beeld over vraagstukken en mogelijkheden van deze infrastructuur cruciaal om te komen tot haalbare en betaalbare plannen.

Ook Enexis Netbeheer vindt het belangrijk inzichten met elkaar te delen en samen de benodigde infrastructuur te ontwerpen, zodat we als regio gezamenlijk kunnen anticiperen op ontwikkelingen. De huidige governance van het (veranderende) energiesysteem is op dit moment echter nog niet ingericht op het maken van deze integrale afwegingen. Daarom moeten wij als regio continu samenwerken en afspraken maken met alle betrokken partijen richting een realiseerbare en kostenefficiënte RES.

Deze bijlage is een verdieping en verduidelijking op de beschrijving op hoofdlijnen van de netimpact die in hoofdstuk 6 is opgenomen.

Impact op de energie-infrastructuur
De plannen voor duurzame opwek hebben grote impact op de benodigde infrastructuur. Door het uitvoeren van een netimpact-analyse brengt Enexis in beeld waar knelpunten ontstaan en welke investeringen van de netbeheerder nodig zijn om de RES 1.0 ambities te realiseren.

Tussentijdse aanpassingen, al dan niet voortkomend uit ontwikkelingen in de markt, kunnen impact hebben op de haalbaarheid van de RES. Ontwikkelingen uit de markt betreffen ook de aanvragen die niet vergunningplichtig zijn en toch door Enexis in behandeling moeten worden genomen.

Transportschaarste als gevolg van marktontwikkelingen
Enexis heeft in de laatste jaren veel grootschalige duurzame energieprojecten aangesloten. Hierdoor neemt de druk op het elektriciteitsnet snel toe. Een zonnepark bouwen kost veel minder tijd dan het uitbreiden van het elektriciteitsnet. Als gevolg hiervan heeft Enexis in een aantal gebieden transportschaarste moeten afkondigen. In deze gebieden geldt dat er beperkte of geen capaciteit beschikbaar is voor de grootschalige teruglevering van duurzaam opgewekte elektriciteit.

Transportschaarste
De enorme toename van decentraal opgewekte duurzame elektriciteit met name uit zonnepanelen en windturbines is de aanleiding van transportschaarste: lokale elektriciteitsnetten kunnen het aanbod niet meer aan en het landelijke hoogspanningsnet TenneT kan de energie niet meer afvoeren op het transportnet. Oftewel, vrij vertaald, het is druk op de N-wegen, maar het verkeer kan niet doorrijden omdat de autosnelwegen van TenneT ook vol staan.
Het grootschalig uitbreiden van het elektriciteitsnet vergt vele jaren, waarbij tot op heden termijnen van 5 tot 10 jaar gebruikelijk zijn.
Voor enkele onderstations in Zuid Limburg hebben de netbeheerders al transportschaarste moeten afkondigen. Dit betekent dat op het hoogspanningsstation nog maar beperkt, of voor een enkel station zelfs geen, transportcapaciteit voor teruglevering van elektriciteit beschikbaar is.

Kleine projecten en zon-op-dak bij particulieren kunnen daarentegen nog gewoon worden aangesloten. Het is ook goed om te weten dat voor afnemers (verbruikers) schaarste geen gevolgen heeft. Het betreft hier enkel schaarste voor INVOEDERS (opwek van elektriciteit die wordt ingevoed op de netten).

Breng het RES-bod en marktontwikkelingen in lijn met elkaar
In deze netimpact rapportage is de impact van het RES-bod bepaald. Voor het realiseren van de RES-doelstellingen is het belangrijk om het RES-bod en marktinitiatieven in lijn met elkaar te brengen.

Daarnaast geeft de RES 1.0 richting aan de investeringsplannen van Enexis en TenneT, die tweejaarlijks worden herijkt.

Systeemefficiëntie voor een uitvoerbare en betaalbare RES
De totale maatschappelijke kosten die gepaard zijn met de energietransitie zijn hoog en de aanpassingen aan de energie-infrastructuur zullen veel ruimte in beslag nemen. Ook is er tijd nodig om deze uitbreidingen te realiseren. Door in te zetten op systeemefficiëntie kan de impact beperkt worden. Daarom is in de netimpact-analyse nadrukkelijk aandacht gegeven aan mogelijkheden om het net zo efficiënt mogelijk in te zetten. Bijvoorbeeld door een evenwichtige balans van zonne- en windparken en door energie dáár op te wekken waar er vraag is, zodat minder energie getransporteerd hoeft te worden. Met deze adviezen kan de RES-regio sturen op keuzes die bijdragen aan een uitvoerbare en betaalbare RES.

Systeemefficiëntie
Uit de doorrekening van de concept-RES blijkt dat, niet alleen in de regio Zuid Limburg maar van nagenoeg alle regio's, de impact op de maatschappelijke kosten, het ruimtebeslag en de benodigde doorlooptijd fors is. Om de RES-regio concrete handvatten te geven, heeft Enexis Netbeheer voor de regio inzichtelijk gemaakt welke kwantitatieve besparingen mogelijk zijn als de suggesties inzake de systeemefficiëntie maximaal ingepast worden.

Wat is systeemefficiëntie?
Bij een efficiënt energiesysteem kunnen duurzame energieprojecten aangesloten worden waarbij de maatschappelijke kosten van de investeringen laag zijn en de aanpassingen tijdig worden gedaan. Bij systeemefficiëntie gaat het om twee basisprincipes:
- Het bestaande energienetwerk zoveel mogelijk benutten om extra investeringen voor uitbereiding en nieuwe energienetwerken te voorkomen.
- De energievraag, aanbod en het benodigde energienetwerk op elkaar afstemmen bij het maken van keuzes voor zoekgebieden.

'Om de maximale impact van systeemefficiëntie te benutten, is samenwerking essentieel. Elke partij kan op zijn manier hieraan bijdragen.'

Figuur IV-1: Systeem-efficiëntie

Systeemefficiëntie is een belangrijk onderdeel van de integrale afweging. Het leidt tot een betere uitvoerbaarheid van de ambities. Als netbeheerder realiseren wij ons daarbij dat de RES-regio uiteindelijk de afweging maakt tussen draagvlak, ruimte, systeemefficiëntie en de hoogte van de regionale ambitie.

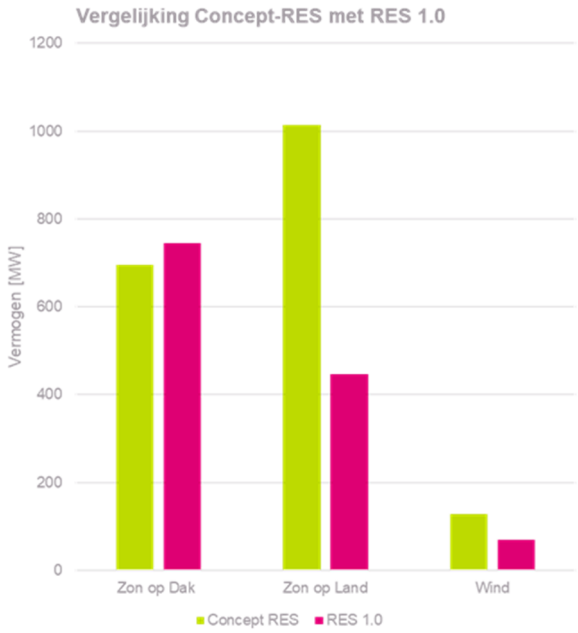
Een gezamenlijk uitvoeringsprogramma voor de realisatie van de RES
Een uitvoerbare RES vraagt ook om het programmeren van plannen in de tijd. Uitbreiding van de energie-infrastructuur kent langere doorlooptijden dan de ontwikkeling van duurzame opwek. Starten met de realisatie van duurzame opwek waar netcapaciteit beschikbaar is, is sterk aan te bevelen.
Start daarom tijdig met benodigde planprocedures voor de energie-infrastructuur en onderzoek hoe planprocedures versneld kunnen worden. Samenwerken in gebiedsprocessen en het erkennen van wederzijdse belangen, kunnen tot een beter, sneller en gedragen planproces leiden.

Bepalen impact op de energie-infrastructuur
Een netimpact-analyse geeft met behulp van regionale data inzicht in de ruimte tijd en kosten die noodzakelijk zijn voor het ontsluiten van duurzame opwek per station. Ook worden aanbevelingen gemaakt die de systeemefficiëntie zullen bevorderen.

Verschil in aangeleverde gegevens concept-RES en RES 1.0
In het voorjaar van 2020 is de netimpact van de concept-RES Zuid Limburg bepaald door Enexis. Hierbij is impact van de regionale plannen op de energie-infrastructuur is geduid. Met behulp van deze inzichten en adviezen is de concept-RES verder uitgewerkt richting een RES 1.0. De verschillen tussen de aangeleverde gegevens (voor wind op land, grootschalige zonnevelden, grootschalig gebouw-gebonden zon) van de concept-RES (scenario 3) en die van de RES 1.0 zijn inzichtelijk gemaakt in figuur IV.2.

Het grootste verschil is een afname van ongeveer 600 MW aan grootschalige zonnevelden. Daarnaast is er een toename van 50 MW grootschalig gebouw-gebonden zon en een afname van 32

MW aan wind op land. De totale verhouding zon/wind in de regio Zuid-Limburg is nagenoeg onveranderd gebleven ten opzichte van de concept-RES. De verhouding zon/wind is in de RES 1.0 van Zuid-Limburg 95/5.

Figuur IV.2: Verschillen concept-RES en RES 1.0

Verschil in netimpact-analyse concept-RES en RES 1.0

De netbeheerders hebben een aantal wijzigingen in de analyse doorgevoerd, zodat de netimpact nog beter kan worden ingeschat. Het volgende is gewijzigd in de netimpact-analyse:

- Waar bij de concept-RES de focus lag op het bepalen van de impact van grootschalige opwek, is in deze doorrekening ook aandacht geweest voor de vraagzijde van het elektriciteitsnet.
- Er wordt (op onderdelen) gebruik gemaakt van gegevens van de netbeheerders in plaats van landelijke back-up gegevens.
- In deze doorrekening wordt meer inzicht gegeven in de impact van het RES-bod op het middenspanningsnet en het laagspanningsnet.
- De impact van de RES'en op het elektriciteitsnet van TenneT is uitgewerkt. De analyse van TenneT is onderdeel van de netimpact rapportage.

Netimpact-analyse

In het proces van de totstandkoming van de RES 1.0 heeft Enexis Netbeheer op basis van de door de regio aan te leveren gegevens de impact van de plannen op de energie-infrastructuur bepalen. Er is een integrale doorrekening gemaakt, waarbij ook rekening is gehouden met de toekomstige ontwikkelingen in andere sectoren (o.a. industrie, mobiliteit).

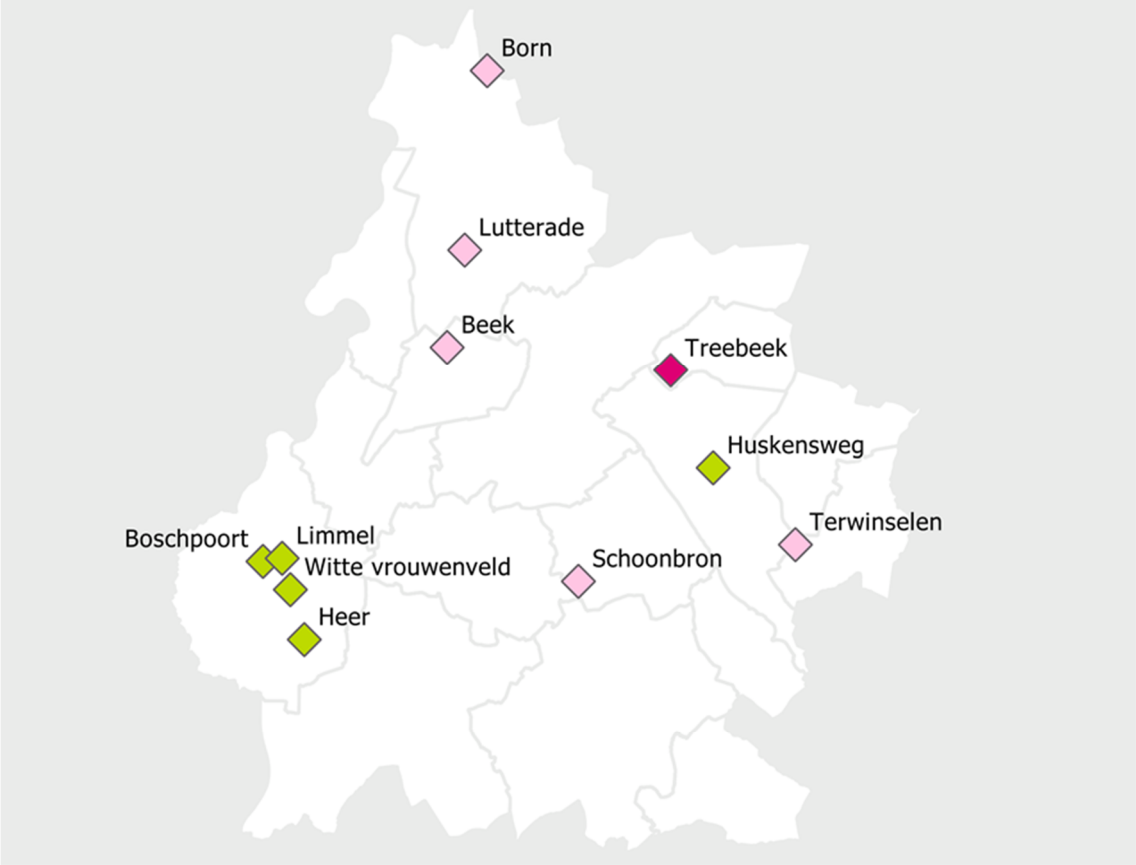
Als basis voor deze doorrekening zijn door de RES-regio op 3 niveaus data aangeleverd. Bestaande, pijplijn-, en ambitieprojecten.

Pijplijnprojecten
Pijplijnprojecten zijn een gewogen gemiddelde van de opwekcapaciteit van projecten waarvoor SDE subsidie is toegekend, of die in een vergaande fase zitten in het besluittraject bij de gemeenten en dus een breed draagvlak hebben bij de gemeenten waardoor de slagingskans dat project door gaat groot is.

Ambitieprojecten
Naast de gerealiseerde energieprojecten en de pijplijnprojecten kent de regio tal van energieprojecten in de 'idee- en oriëntatiefase', de zogenaamde ambitieprojecten. Deze projecten hebben nog geen SDE-aanvraag, omgevingsvergunning of een offerte-aanvraag bij Enexis. Ze kennen een grote diversiteit in vorderingen inzake planontwikkeling, de mate van betrokkenheid van de omgeving en betrokkenheid van gemeente. Over de slagingskans van deze projecten en de bijdrage aan het RES-bod kan op dit moment nog geen uitspraak worden gedaan. Wel is de verwachting dat een groot deel van deze projecten in de tijd gezien doorontwikkeld zullen worden en daarmee alsnog veel impact geven op het netwerk van Enexis.

Resultaten Netimpact-analyse
De netimpact-analyse geeft met behulp van kaartbeelden inzicht in de benodigde en beschikbare capaciteit voor het aansluiten van duurzame opwek per station in de peiljaren 2025 en 2030. Waar is nu ruimte en waar zijn werkzaamheden van Enexis en/of TenneT nodig voor het realiseren van de plannen.

De energietransitie is iedere dag aan ontwikkelingen onderhevig. Dit geldt ook voor de gebruikte data (peildatum 1 februari 2021) en daarmee ook voor de uitkomst van deze voor-analyse. Periodiek zal deze data worden vernieuwd en zullen doorrekeningen opnieuw worden uitgevoerd, zodat er voor de sturing van het RES-proces altijd de meest relevante data ter beschikking is.

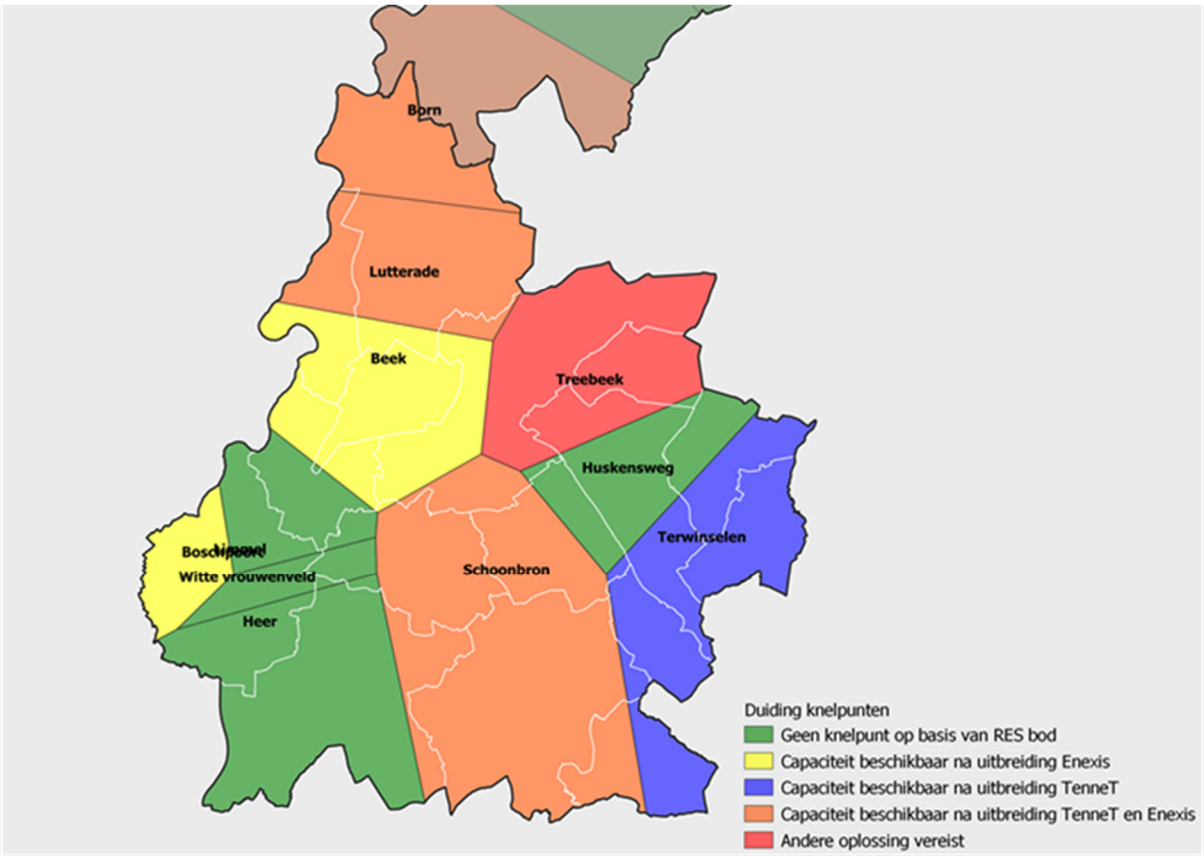

Figuur IV.3: Knelpunten HS/MS-stations in Zuid-Limburg

In figuur IV.3 is weergegeven of en wanneer er knelpunten ontstaan op HS/MS-stations, gebaseerd op het RES-bod en de huidige beschikbare vermogens op deze stations. Voor de grensstations in de regio is rekening gehouden met de concept-RES bieding van Noord- en Midden Limburg.

Op basis van het huidige bod worden er, met uitzondering van het onderstation Treebeek, tot 2025 geen knelpunten verwacht. Op 5 stations is op korte termijn nog beperkt ruimte aanwezig voor duurzame opwek. Op onderstation, Treebeek wordt op korte termijn (voor 2025) een knelpunt verwacht op basis van het RES-bod. Er worden na 2025 knelpunten verwacht op de onderstations Born, Lutterade, Beek, Schoonbron en Terwinselen.

De knelpunten zijn een gevolg van beperkte capaciteit op het hoogspanningsnet (HS-net) van TenneT en/of op het HS/MS-station van Enexis. Om congestie op het HS-net te voorkomen wordt per station een zogenoemd ‘terugleverlimiet’ van TenneT gehanteerd. Deze limiet is een eerste indicatie voor mogelijke congestie, het daadwerkelijk optreden van congestie hangt af van de belasting in het HS-net, en is daardoor afhankelijk van de verdeling van vraag en aanbod over meerdere stations.

Figuur IV.4: Resultaten netimpact tot 2030

In figuur IV.4 zijn de resultaten van de netimpact tot 2030 geografisch weergegeven. De weergegeven kleuren hebben betrekking op de netuitbreidingen die door Enexis en TenneT kunnen worden uitgevoerd. Concreet betekent dit voor de beschikbare capaciteit tot 2030 dat:

- Op onderstations Heer, Huskensweg, Limmel, Terwinselen, Witte vrouwenveld is geen uitbreiding nodig.
- Op onderstations Born, Boschpoort en Lutterade zijn uitbreidingen benodigd en blijft er na uitbreiding nog vrije ruimte over. Boschpoort is al in uitvoering is en op korte termijn klaar zal zijn en dus niet voor een knelpunt zal zorgen.
- Op onderstations Beek en Schoonbron is de resterende ruimte (na uitbreidingen) minimaal. LET OP: Bij meer initiatieven op deze stations dan nu in het RES-bod opgenomen, zal het RES-bod niet passen en dient het station nogmaals uitgebreid te worden.
- Op onderstation Treebeek ontstaat een tekort na uitbreiding. Er zijn geen verdere uitbreidingsmogelijkheden. Alternatieve oplossing: afhankelijk van de locatie van die initiatieven. Uitbreiden Beek of uitbreiden Beersdal (TenneT-station). Echter deze dient dan nog uitgewerkt te worden in samenwerking met TenneT en de RES-regio.

Voor de juiste interpretatie van de kaartbeelden moet worden gelet op de zogenaamde grensgevallen. Enkele stations zitten in het grensgebied van de maximale capaciteit. Dat betekent dat gebieden nog maar net rood zijn of net groen gekleurd zijn. Eén kleine draai aan de dataknop kan dat beeld laten kantelen. Ook het vergunnen van projecten die nu niet zijn meegenomen in het RES-bod kan veel impact hebben op netimpact.

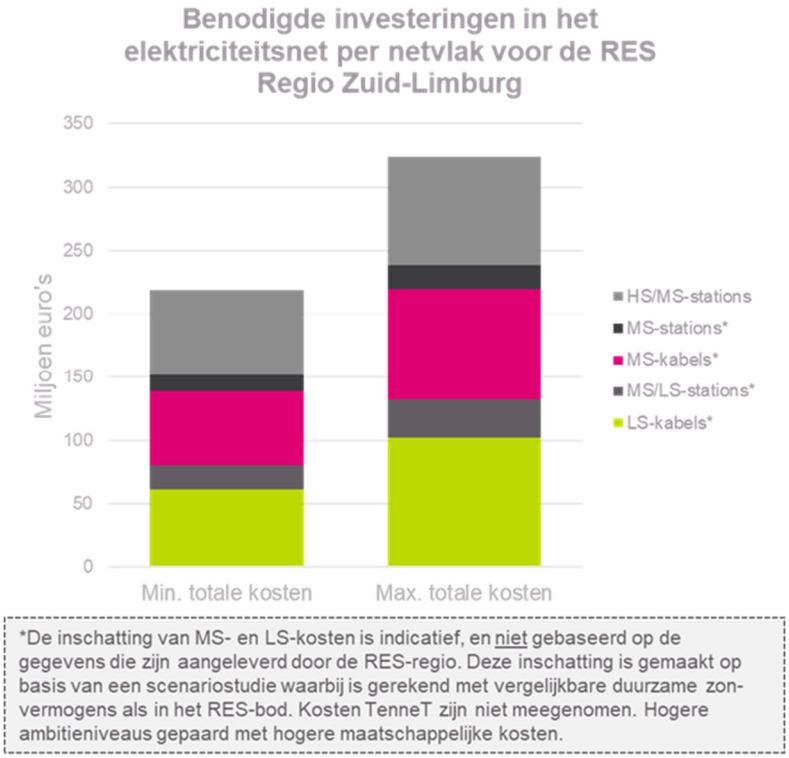
Maatschappelijke impact
In figuur IV.5 is de maatschappelijke impact van het RES-bod weergegeven. Hierbij wordt gekeken naar de impact op de kosten, ruimte en tijd.

Figuur IV.5: Maatschappelijke impact RES-bod

Impact op de onderliggende netten en kosten.
De indicatieve kosten voor Enexis, ten behoeve van netinvesteringen voor de realisatie van het RES-bod hebben een bandbreedte tussen de 220 en 320 miljoen euro (zie figuur IV.6). De spreiding in de bandbreedte wordt mede bepaald door:

- Grotere projecten (zon, wind > 6 MW) hebben vaak alleen impact op de HS/MS-stations.
- Uitbreidingen van HS/MS-stations gaan gepaard met hoge kosten, lange doorlooptijden en voor nieuwe stations ook een groot ruimtebeslag.
- De kleinere projecten (kleinere zonneparken, zon-op-dak) hebben naast impact op de HS/MS-stations ook impact op de onderliggende netten.
- Voordeel: opwek en (lokaal) verbruik liggen dicht bij elkaar. ‘Overschotten’ op dit netvlak moeten worden teruggevoerd naar het bovenliggende net.
- Een groot deel van het totale vermogen van de RES 1.0 Zuid-Limburg bestaat uit zon.
- Uitbreidingen in de onderliggende netten is daarom noodzakelijk voor de realisatie van de RES.
- Clustering van projecten.
- Om onderliggende netten te ontlasten wordt aanbevolen om projecten te clusteren, zodat deze van voldoende omvang zijn om direct aangesloten te kunnen worden op een HS/MS-station.
- Integrale informatie over verschillende sectoren is nodig voor een volledig beeld van de impact op de onderliggende netten. Ontwikkelingen in de gebouwde omgeving (warmtetransitie) en in de mobiliteitssector (elektrisch vervoer) zijn van grote impact op deze netvlakken.

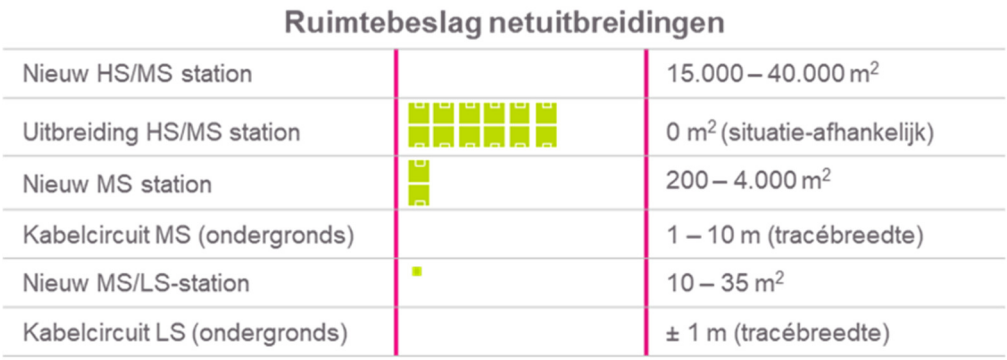

Figuur IV.6: Benodigde investeringen

Impact op de ruimte

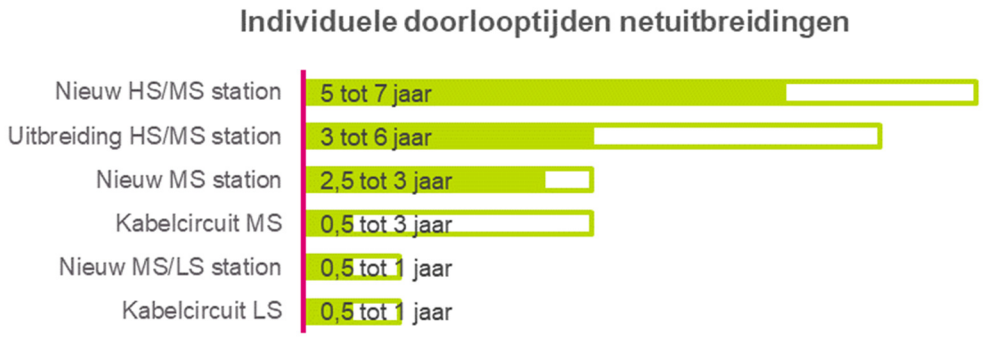
In figuur IV.7 is zichtbaar wat de extra ruimte is die nodig is voor nieuwe infrastructuur, behorende bij de verschillende netvlakken.

- Belangrijk is dat het bouwen en uitbreiden van HS/MS-stations in goed overleg met onder andere TenneT gedaan moet worden.
- De aanpassingen aan de netinfrastructuur vergen ruimte, zowel boven- als ondergronds. Te denken valt hierbij aan kabel- en leidingstroken en ruimte voor stations.
- In dit kader wil Enexis meegeven dat het in de meeste gevallen niet verstandig is om de ruimte direct aangrenzend aan stations te gebruiken voor het plaatsen van zonnepanelen. Bij uitbreidingen van stations is deze ruimte mogelijkerwijs nodig, bijvoorbeeld om extra kabeltracés te kunnen realiseren. Het vergeven van deze ruimte kan daarom een beperkend effect hebben op de uitbreidingsmogelijkheden van een station.

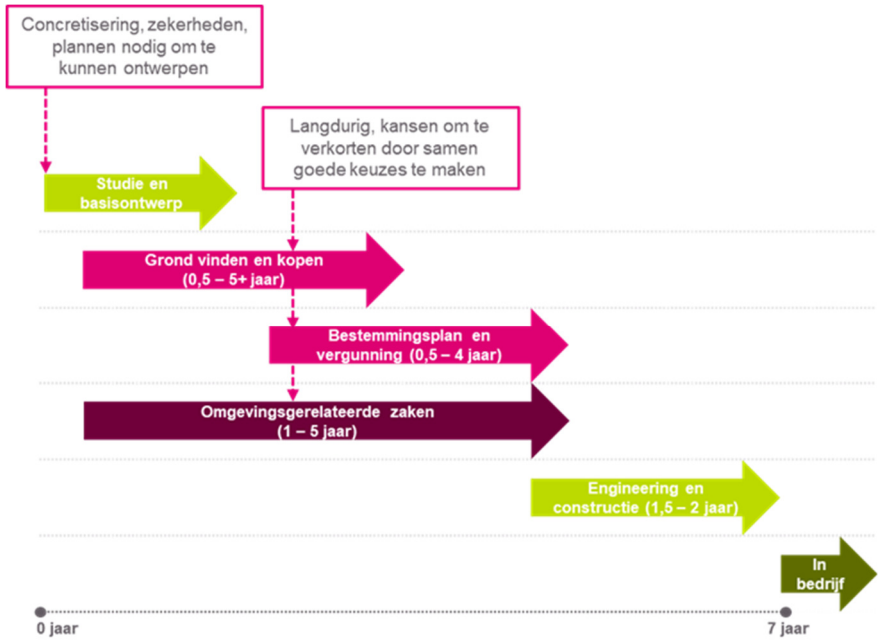
Figuur IV.7: Ruimtebeslag netuitbreidingen

Impact op tijd
In figuur IV.8 is globaal weergeven welke individuele doorlooptijden verwacht kunnen worden bij investeringen in de verschillende netvlakken.

Figuur IV.8: Doorlooptijden netuitbreidingen

- Belangrijk is dat 'individuele' doorlooptijden zijn weergegeven. Deze indicatie van doorlooptijden voor individuele projecten moet gezien worden als de doorlooptijd, als ware dit het enige project dat door de netbeheerder uitgevoerd wordt. Natuurlijk zal er in werkelijkheid grote onderlinge afhankelijkheid zijn tussen projecten en is de doorlooptijd onder andere afhankelijk van de beschikbaarheid van technisch personeel en materieel.
- Omgevingsgerelateerde zaken (inclusief vergunnings- en inspraakprocessen) beslaan 60%-80% van de doorlooptijd voor de ontwikkeling van HS-infrastructuur. Voor MS-infrastructuur geldt dat omgevingsgerelateerde zaken tot 70% beslaan van de doorlooptijd. Hiernaast zijn de procedurele stappen voor de realisatie van een nieuw HS/MS-station weergegeven. E.e.a. is schematisch weergegeven in figuur IV.9.

Figuur IV.9: Proces netuitbreidingen

Vervolgstappen en aanbevelingen

Aanbevelingen naar aanleiding van de netimpact-analyse:
De netimpact-analyse geeft een beeld van de impact op de onderstations naar aanleiding van de plannen van de RES Zuid Limburg. Daarnaast geeft deze netimpact-analyse een beeld van welke onderstations er nu nog capaciteit beschikbaar is en waar de regio dus nu al aan de slag kan met het ontwikkelen van duurzame opwek en daar waar eerst uitbreidingen noodzakelijk zijn en pas op termijn plannen uitgevoerd kunnen worden.

Het is advies is daarom, start met het ontwikkelen met plannen, daar waar capaciteit beschikbaar is. En plan daar waar nu eerst nog capaciteit moet worden bijgebouwd samen (regio en netbeheerder) de uitrol van de ambitieplannen.

Daarnaast adviseert Enexis om, daar waar mogelijk beter te sturen op de verhouding zon en wind. Immers, opwek van windenergie geeft tot een factor 3x meer energie (kWh) dan een zonneweide van hetzelfde vermogen.

Afstemming op regionaal niveau zal een cruciale rol spelen om de verschillende ambities van de gemeenten in regionaal verband bij elkaar te brengen om samen de integrale afwegingen te maken voor het ontsluiten van energiesysteem.
Veel knelpunten ontstaan nu bij het netwerk van TenneT, onze landelijke netbeheerder. Deze knelpunten zijn inmiddels geadresseerd bij belangrijke stakeholders zoals het NP RES en het ministerie van EZK om meer sturing te krijgen op deze problematiek, die regionaal ontstaat, maar om een bovenregionale of zelfs landelijke oplossing vraagt.

Proces-gerelateerde aanbevelingen voor het vervolg

- Het is noodzakelijk om afspraken te maken met betrekking tot het vergeven van vergunningen voor zowel projecten als de bijbehorende infrastructuur.
- Aanbevolen wordt om alleen projecten te vergunnen die zijn vastgelegd in de RES.
- Geef enkel vergunningen voor projecten uit wanneer er ook vergunningen voor de daarvoor benodigde infrastructuur uitgegeven worden.
- Enexis opteert ervoor om het bestemmen en vergunnen van de initiatieven voor duurzame energieproductie gelijk op te laten lopen met de realisatie van de daarvoor benodigde infrastructuur. Daarom is NU afstemmen al noodzakelijk.
- Onderling overleg en afstemming is essentieel om het RES-bod te behalen. Stem initiatieven voor opwek af met Enexis, TenneT, tussen de partijen betrokken bij de formulering van het RES-bod, met buur-RES-regio's en binnen gemeenten, waarbij er samen gezocht wordt naar mogelijkheden en oplossingen. Ga samen met betrokken stakeholders op zoek naar de juiste vorm van samenwerking. Samen de plannen concreet maken en op zoek gaan naar passende locaties en het programmeren van de plannen in de tijd.

Netvisies
Zowel Enexis als TenneT moeten aan de slag zodat de plannen en ambities van de regio ook kunnen worden ontsloten op het regionale- en landelijke netwerk. Om deze plannen gestructureerd invulling te geven worden er nu netvisies opgesteld. Deze netvisies geven o.b.v. de regionaal ontwikkelingen (opwek, industrie, gebouwde omgeving) een beeld van de noodzakelijke capaciteit en een visie hoe deze capaciteit ontsloten kan worden. Deze netvisies zijn hierdoor het fundament voor de investeringsplannen van Enexis en TenneT. Vanzelfsprekend wordt de RES-data als input gebruikt bij het uitwerken van deze netvisies.

Oplopend werkpakket van de netbeheerders
De opgave om de RES-ambities te realiseren is enorm. Het werkpakket van de netbeheerders loopt op door de energietransitie. Het uitvoeren van het toenemende werkpakket in combinatie met een tekort aan technisch personeel, vormt daarbij een uitdaging. Als netbeheerder zullen wij slim en efficiënt moeten werken, om zo ook het uitvoeren van ons werkpakket haalbaar te maken.

Om tijdig de RES-ambities te kunnen halen, is het van belang de zoektocht naar geschikte locaties voor nieuwe stations samen te organiseren. Ook is het van belang te werken aan voldoende zekerheid, zodat wij als netbeheerder proactief kunnen investeren en de RES kunnen betrekken in onze investeringsplannen.

Wij willen u er ook graag op wijzen dat de Netbeheerders een wettelijke verplichting hebben om elke 2 jaar hun investeringsplannen in te dienen bij de toezichthouder ACM (Autoriteit Consument en Markt). In die plannen staat zo concreet mogelijk welke investeringen zij doen en op welke verwachtingen die zijn gebaseerd.

Programmeren van duurzame opwek
De RES 1.0 geeft richting aan het komende investeringsplan van Enexis en van TenneT – de netbeheerder van het landelijke net. Uitbreiding van de energie-infrastructuur kent veelal langere doorlooptijden dan de ontwikkeling van duurzame opwek. Doorlooptijden die kunnen oplopen van 5 tot 7 jaar en met uitschieters tot 10 jaar. 60 tot 80% van deze doorlooptijden zijn nodig voor het verwerven van de gronden (ruimte voor stations en de kabeltracés), aanpassen omgevingsplannen en het verkrijgen van de benodigde vergunningen en liggen daarmee nagenoeg niet in de beïnvloedingssfeer van de netbeheerders maar van de gemeenten en provincies. Willen wij versnellen dan ligt hier een belangrijke gemeenschappelijke taak.

Dit betekent dat wanneer ontwikkelingen uit de markt afwijken van het RES-bod, dit ten koste kan gaan van de haalbaarheid van de RES. Een uitvoerbare RES vraagt daarom om het programmeren van de opwekplannen in de tijd en het starten met de realisatie van duurzame opwek waar netcapaciteit beschikbaar is. Het advies is dan ook: start tijdig met benodigde planprocedures voor de energie-infrastructuur en onderzoek hoe planprocedures versneld kunnen worden.
Samenwerken in gebiedsprocessen en het erkennen van wederzijdse belangen, kunnen tot een beter, sneller en gedragen planproces leiden. Start daarnaast ook met een breed gedragen overlegstructuur (regio, gemeenten, netbeheerders) om voortgang te monitoren en daar waar nodig bij te sturen.

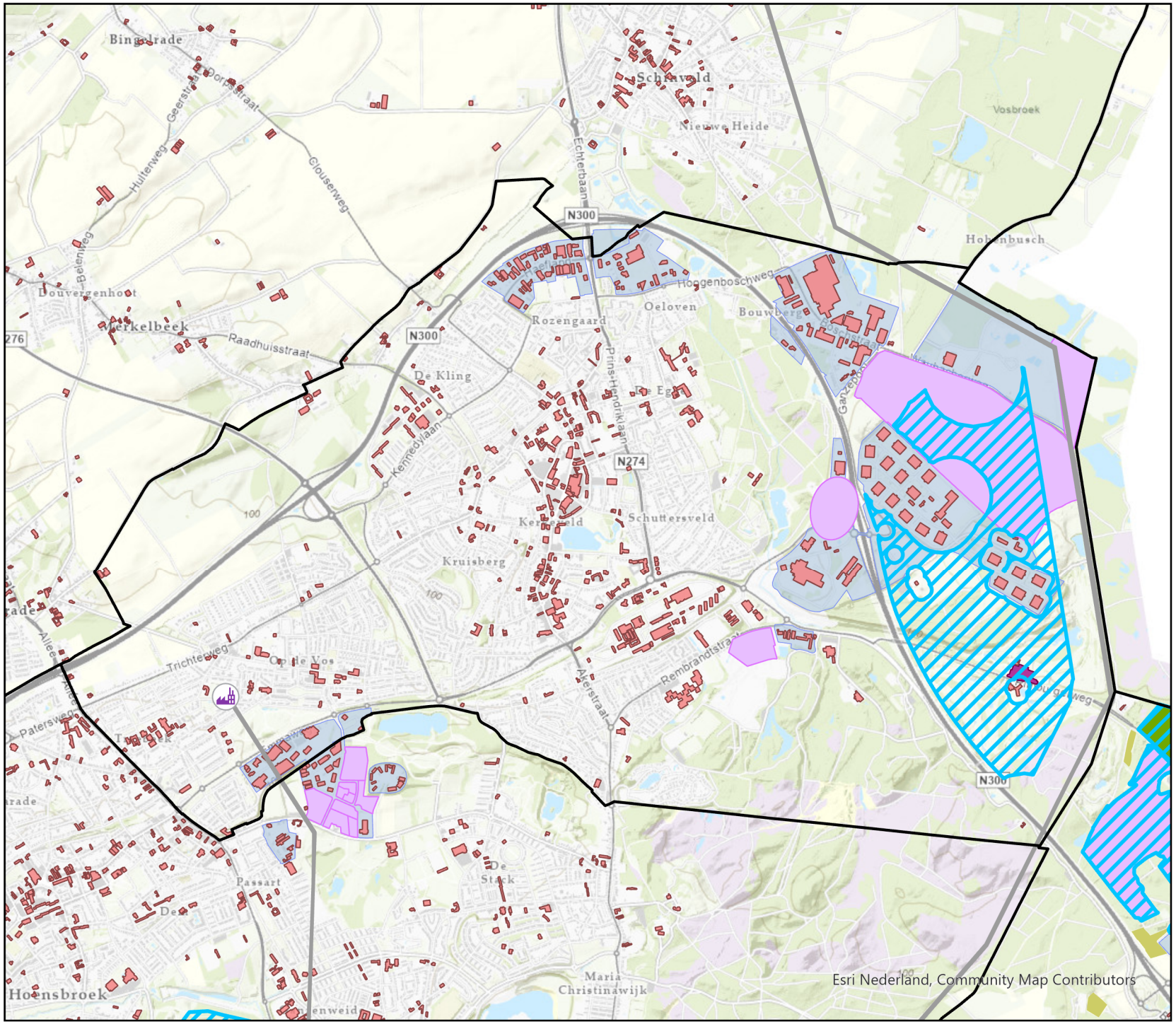
Daarnaast is het van belang om naar het energiesysteem als geheel te kijken. De impact van de grootschalige opwek op het elektriciteitsnet moet in samenhang met elektrisch vervoer, warmteoplossingen en industrie worden bekeken. Een breed gedragen overlegstructuur (regio, gemeenten, industrie, mobiliteit en netbeheerders) om voortgang te monitoren en daar waar nodig bij te sturen is niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk.

Wat gaan wij samen doen richting RES 2.0?
- Wij gaan samen aan de slag om de locaties voor grootschalige opwek te concretiseren en realisaties te plannen in de tijd;
- Wij gaan werken richting een integrale doorrekening;
- Meer aandacht voor gas, waterstof, warmte;
- Meer aandacht voor andere sectoren (landbouw, industrie, mobiliteit, datacenters en gebouwde omgeving).

V. Afkortingenlijst

BENG	Bijna Energieneutraal Gebouw
BES	Bio-energie Centrale Sittard
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CES	Cluster Energie Strategie
CO_2	Kooldioxide
EMEC	Eerste Maastrichtse EnergieCoöperatie
EML	Erkende Maatregelenlijsten voor energiebesparing
EU	Europese Unie
EZK	Economische Zaken en Klimaat
GOVI	Gemeentelijke Omgevingsvisie
HGN	Het Groene Net
HS/MS	Hoogspanning/Middenspanning
IKL	Instandhouding Kleine Landschapselementen
IRDOE -ZL	Inkoop Regionaal Duurzaam Opgewekte Energie Zuid-Limburg
LEA	Limburgs Energie Akkoord
LLTB	Limburgse Land- en Tuinbouwbond
LT/MT/HT	Lage temperatuur/Midden temperatuur/Hoge temperatuur
MEA	Maastrichts Energie Akkoord
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplanning of -programma
MKB	Midden- en Kleinbedrijf
MWth	MegaWatt thermisch
NAL	Nationale Agenda Laadinfrastructuur
NLZL	Nationaal Landschap Zuid-Limburg
NMF	Natuur- en Milieufederatie
NOVI	Nationale Omgevingsvisie
NP-RES	Nationaal Programma Regionale Energie Strategie
O-PAC	Ondergrondse Pompaccumulatiecentrale
PALET	Parkstad Limburg Energietransitie
PAW	Programma Aardgasvrije Wijken
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
PEH	Programma Energiehoofdstructuur
PES	Provinciale Energie Strategie
POVI	Provinciale Omgevingsvisie
RAK	Ruimtelijk Afwegingskader
RES	Regionale Energie Strategie
RMP	Regionale Mobiliteitsprogramma
RRE	Regeling Reductie Energiegebruik
RREW	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen
RSW	Regionale Structuur Warmte
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SBI	Standaard Bedrijfsindeling
SCAN	Seismische Campagne Aardwarmte Nederland
SDE	Stimuleringsregeling duurzame energieproductie en klimaattransitie
TEA	Thermische energie afvalwater

TEO	Thermisch energie oppervlaktewater
TJ	TeraJoule
TWh	TeraWattuur
VNG	Vereniging van Nederlandse gemeenten
WBL	Waterschapsbedrijf Limburg
WKO	Warmte-koudeopslag

RES Zuid Limburg

Zoekgebieden zon en wind

Gemeente Brunssum

Datum: 16-03-2021

- locatie 3 windturbines (Sittard-Geleen)
- windturbines (zoekgebied)
- grootschalig zon op daken (zoekgebied)
- zon op parkeerterreinen (zoekgebied)
- zon op onbenutte terreinen (zoekgebied)
- zon op landbouwgrond (zoekgebied)
- zon op land (concrete locatie)
- bedrijventerrein
- hoogspanningsstations
- hoogspanningsnet
- gemeentegrens
- Topo

kragten

0 0,35 0,7 1,4

km

RES Zuid Limburg

Zoekgebieden zon en wind

(sub)regio Parkstad

Datum: 16-03-2021

- locatie 3 windturbines (Sittard-Geleen)
- windturbines (zoekgebied)
- grootschalig zon op daken (zoekgebied)
- zon op parkeerterreinen (zoekgebied)
- zon op onbenutte terreinen (zoekgebied)
- zon op landbouwgrond (zoekgebied)
- zon op land (concrete locatie)
- bedrijventerrein
- hoogspanningsstations
- hoogspanningsnet
- gemeentegrens
- Topo

Esri Nederland, Community Map Contributors

0 0,75 1,5 3 km

Motie Eerlijke Energietransitie

De gemeenteraad van Brunssum, in vergadering bijeen op 8 juni 2021

Constaterende dat:

- Armoede een probleem is in onze regio;
- De energierekening dit jaar stijgt met €200;[1]
- Dit doordat de CO2 prijzen duurder zijn geworden en energieleveranciers dit doorberekenen aan de consument;
- De portefeuillehouder het eens is dat het eerlijk, betaalbaar en haalbaar moet zijn en de burger hierbij wil betrekken, maar onduidelijk blijft hoe dit vorm zal krijgen;

Overwegende dat:

- Dat burgers niet voor onbetaalbare aanpassingen aan hun woningen moeten komen te staan;
- Wonen voor iedereen betaalbaar moet blijven;
- Het een negatief effect kan hebben op de animo tot verduurzaming en vergroening als de burger er diep voor in de buidel moet tasten;

Verzoekt het college van burgemeester & wethouders:

- Nader uit te werken hoe de energietransitie voorgesteld in de RES betaalbaar, haalbaar en eerlijk zal verlopen voor de Brunssumse burger;
- Tevens uit te werken hoe de burgerparticipatie vorm zal krijgen;
- De resultaten terug te koppelen aan de raad voor het einde van het derde kwartaal;

En gaat over tot de orde van de dag.

De SP fractie

Katinka Coenen
Tom Lurken

[1] Bron: https://www.businessinsider.nl/energierekening-voor-stroom-en-gas-stijgt-mogelijk-met-200-euro-op-jaarbasis/

GRIFFIE BUREAU
GEMEENTE * BRUNSSUM

MOTIE

Ingevolge artikel 36 reglement van orde	
Nummer:	
Fractie:	CDA
Raadsvergadering:	8 juni 2021
Onderwerp	Motie onderzoek gebruik zonnepanelen

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 8 juni 2021

Constaterende dat:

- Brunssum zich moet houden aan de kaders die gesteld zijn in de RES tezamen met andere Parkstadgemeenten
- Men vooral wilt inzetten op het gebruik van zonnepanelen
- We onze doelen vwb CO2 neutrale opwek van energie nog niet halen
- Veel gemeentes in Nederland inzetten op zonne energie en daarbij gebruik maken van zonnepanelen uit China
- Er daarnaast gebruik wordt gemaakt van zonnepanelen die communicatie van hulpdiensten, vliegverkeer etc. kan verstoren.

Overwegende dat:

- Steeds meer Brunssumers gebruik maken van subsidieregelingen ten behoeve van plaatsing van zonnepanelen en wij dit natuurlijk toejuichen.
- Onze gemeente volgens de RES meerdere zonneweides op verschillende locaties wil realiseren.

Verzoekt het College om:

- Te onderzoeken of de beoogde zonnepanelen uit de westelijke regio Xianjiang van China komen alwaar op dit moment genocide plaatsvindt van de Oeigoeren.
- Rekening te houden bij eventuele aankoop van zonnepanelen met bovenstaand feit.
- Te onderzoeken of in Brunssum ook sprake is van zonnepanelen die mogelijk de communicatie tussen hulpdiensten en vliegverkeer kunnen verstoren en bij eventuele aankoop hiermee rekening te houden.
- Burgers bij eventuele subsidie aanvragen te voorzien van bovenstaande informatie en deze eventueel te delen met de WoonWijzerWinkel.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondersteund door:	raadslid: raadslid: raadslid: raadslid:	raadslid: raadslid: raadslid: raadslid:
Besluit:	Aantal stemmen: voor: tegen:	Amendement is: aangenomen/verworpen
Wijze afhandeling van het motie:		

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	:	6 april 2021
Registratiekenmerk	:	1064741
Gemeentebladnr.	:	2021/40
Afdeling	:	Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Behandelend ambtenaar	:	D. Fokkinga
Bereikbaar onder	:	dennis.fokkinga@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr.	:	1064741
Portefeuillehouder	:	P.M.J. Houben
Raadsverg. d.d.	:	8 juni 2021
Uiterlijke datum	:	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Regionale Energiestrategie (RES) Zuid-Limburg vaststelling definitieve RES 1.0 gemeente Brunssum

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

Samenvatting:
Nederland heeft de internationale klimaatafspraken van Parijs uit 2015 in 2019 vertaald in een Nederlands Klimaatakkoord. Het doel van de klimaatafspraken is om de opwarming van de aarde te beperken tot onder de 2 graden Celsius. Eén van de afspraken uit het Nationaal Klimaatakkoord is dat 30 energieregio's in Nederland in kaart brengen waar en hoe het beste duurzame elektriciteit door middel van zonne- en windenergie op land opgewekt kan worden en onderzoeken hoe we wijken en buurten van het aardgas af kunnen schakelen. Met voorliggend bod draagt de RES Zuid-Limburg 1,3 TWh bij aan de nationale opgave van 35 TWh hernieuwbare elektriciteit in 2030. Dit bod is bepaald aan de hand van bestaand vermogen, projecten die reeds in ontwikkeling zijn en aanvullende beleidsambities in de regio.

a. Aanleiding
Energietransitie en klimaatverandering zijn belangrijke en actuele maatschappelijke thema's. De energieambitie van de RES Zuid-Limburg maakt deel uit van een (inter)nationale context. Om de negatieve effecten van klimaatverandering beheersbaar te houden maar bovenal om onze kwaliteit van leven te behouden, hebben 195 landen in 2015 het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend. Het streven is om de temperatuurstijging wereldwijd beneden de1,5 - 2°C te houden. Op 28 juni 2019 publiceerde het kabinet het Klimaatakkoord: de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken. Hierin is afgesproken dat we de CO_2-uitstoot met elkaar sterk gaan verminderen: in 2030 met 49% ten opzichte van 1990 en in 2050 met 95%. Het akkoord kent vijf thema's: gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie, landbouw en elektriciteit. Over elk van deze thema's zijn aan de zogeheten 'klimaattafels' afspraken gemaakt

b. Huidige situatie/probleemstelling
Voor de thematafels 'elektriciteit' en 'gebouwde omgeving' is door IPO, VNG en UvW afgesproken om deze onderdelen uit te werken in 30 energieregio's in Nederland. Het gaat daarbij om het produceren van elektriciteit uit grootschalige zonne- en windenergie op land (35 TWh in 2030) en de overgang van aardgas naar duurzame vormen van verwarming voor de gebouwde omgeving (de zogenaamde Regionale Structuur Warmte). Naast de opwek van zonne- en winenergie op land zijn er ook afspraken gemaakt over de opwek van windenergie op zee. De doelstelling vanuit het klimaatakkoord is om in 2030 49 TWh aan windenergie op zee op te wekken. Gezamenlijk zorgen de opwek van hernieuwbare elektriciteit op op zee én op land ervoor dat in 2030 70% van alle elektriciteit in Nederland afkomstig is van duurzame bronnen. Zuid-Limburg is één van deze RES-regio's. Hierin werken de 16 Zuid-Limburgse gemeenten in drie sub-regio's nauw samen met Provincie Limburg, Waterschap Limburg en netbeheerder Enexis om in beeld te brengen hoeveel energie zij denken op te kunnen wekken uit wind-op-land en zonnepanelen in 2030 en welke (potentiële) regionale warmtebronnen beschikbaar zijn.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Inhoudelijke toelichting

Voor u ligt het bod van de RES Zuid-Limburg. In de afgelopen maanden hebben het programmateam van de RES Zuid-Limburg samen met de aangesloten gemeenten en met geworven externe deskundigen hard gewerkt om te komen tot het voorliggende resultaat. Dit bod is via de Stadsregio Parkstad Limburg en in nauwe afstemming met uw (ambtelijke) organisatie tot stand gekomen.

RES Zuid-Limburg

Conform de Startnotitie (mei 2019) is de RES Zuid-Limburg opgedeeld in drie sub-regio's: Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland, die volgens gemeenschappelijke aannames en uitgangspunten een afgewogen en afgestemd bod voor hernieuwbare elektriciteit formuleren. Hierbij is afgesproken dat iedere sub-regio naar vermogen bijdraagt aan het totale bod. Bij elkaar opgeteld vormen deze bijdragen één bod voor de RES Zuid-Limburg ter hoogte van 1,3 TWh. Hierbij is een afweging gemaakt tussen vier onderdelen:

- De kwantiteit van het regionale bod en de bijdrage aan de landelijke doelstelling van 35 TWh;
- Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik;
- Bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak;
- De impact op het energiesysteem en energie-infrastructuur.

Het kwantitatieve bod voor hernieuwbare elektriciteitsproductie (in TWh) is opgebouwd volgens de door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) gehanteerde methodiek zoals voorgeschreven door het Nationaal Programma RES, waarbij drie onderdelen worden onderscheiden:

1. *Gerealiseerd vermogen*: Het bestaand en producerend vermogen, gebaseerd op o.a. CBS-statistieken, de Klimaatmonitor en/of bij Enexis bekende gegevens (peildatum: 2017);
2. *Vermogen in de pijplijn*: Het vermogen van installaties die op de planning staan en waarvoor door RVO een SDE+ beschikking is afgegeven (t/m najaar 2020);
3. *Nog te realiseren vermogen*: Het toekomstig vermogen, dat als beleidsvoornemen wordt gezien.

Verdeeld over de drie sub-regio's ziet het bod van Zuid-Limburg er als volgt uit:

Tabel 1: Opbouw bod RES 1.0 Zuid-Limburg

	Huidige elektriciteits-productie (TWh)	Elektriciteits-productie in de planning (pijplijn) (TWh)	Nog te realiseren elektriciteits-productie (TWh)	**Totaal (TWh)**
Parkstad Limburg	0.026	0.053	0.425	**0.504**
Westelijke Mijnstreek	0.007	0.145	0.316	**0.468**
Maastricht-Heuvelland	0.020	0.068	0.262	**0.35**
Totaal (TWh)	**0.053**	**0.266**	**1.00**	**1.322**

Regionale Structuur Warmte

De Regionale Structuur Warmte (RSW 1.0) geeft inzicht in de huidige en (verwachte) toekomstige warmtevraag en het aanbod van bovenregionale warmtebronnen. Ook geeft de RSW inzicht in de bovengemeentelijke warmte-infrastructuur. Er bestaat een nauw verband met de Transitievisie Warmte, een apart traject naast de RES.

Op basis van de Klimaatatlas, nationaal beschikbare informatie en aanvullend lokaal onderzoek is het potentiële bovenregionale warmteaanbod geïnventariseerd. De voorlopige conclusie is dat er minder duurzame (rest)warmtebronnen in de regio aanwezig zijn dan aan de voorkant veronderstelt, bijvoorbeeld omdat bronnen kleiner zijn dan oorspronkelijk aangenomen of beschikbare restwarmte opnieuw ingezet wordt in het eigen productieproces. De RSW 1.0 vormt een eerste verkenning van de opgave (warmtevraag) en mogelijkheden (warmteaanbod) en kent nog veel onzekerheden. Derhalve worden in deze fase ook nog geen afspraken gemaakt over de inzet van bovengemeentelijke warmtebronnen en warmte-infrastructuur. In de Transitievisie Warmte (TVW) onderzoeken gemeenten welke alternatieven er voor aardgas zijn, en welke buurten tot 2030 kansrijk zijn voor de inpassing van alternatieve, duurzame warmtebronnen. Zodra de TVW's gereed zijn (eind 2021) krijgen wij een beter beeld van de toekomstige regionale warmtevraag. In de RES 2.0

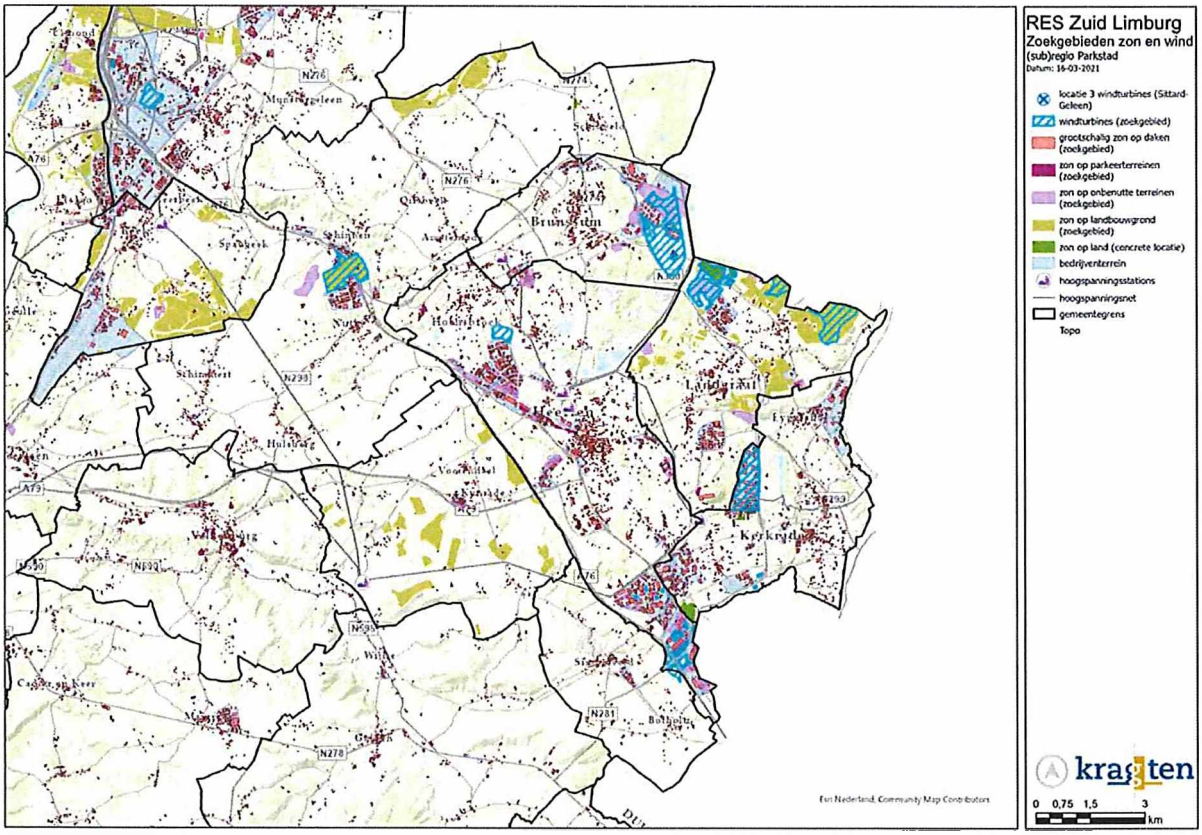
(2023) zal dit onderdeel dan ook verder worden uitgewerkt.

Parkstad Limburg

Het voorliggende bod voor Parkstad Limburg is uitgewerkt onder regie en coördinatie van de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid van de Stadsregio en de zogenaamde PALET-Broedkamer, bestaande uit de energie- en duurzaamheidscoördinatoren van de samenwerkende Parkstad-gemeenten en een ambtelijke vertegenwoordiging van de Stadsregio Parkstad.

Het concept-bod voor Parkstad Limburg is op 13 mei 2020 vastgesteld door de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid. Deze is vervolgens ingebracht als onderdeel van de RES Zuid-Limburg. Op 1 oktober 2020 is de concept-RES van Zuid-Limburg formeel aangeboden aan het Rijk. Hierin was sprake van globale zoekgebieden en een concept-bod.

In de afgelopen maanden is het concept-bod verder uitgewerkt tot een definitief bod voor de grootschalige opwek van elektriciteit afkomstig uit zonne- en windenergie. Hierin zijn de zoekgebieden voor grootschalige opwek nader uitgewerkt, waarbij er een verfijning van de ruimtelijke onderbouwing heeft plaatsgevonden. Het voorlopige bod is geactualiseerd naar een definitief bod voor Parkstad Limburg, waarbij nieuwe inzichten zijn verwerkt. De zoekgebieden zijn hieronder weergegeven op kaart:

Het definitieve bod voor Parkstad Limburg is verdeeld over drie onderdelen:

- Windenergie;
- Grootschalig zon-op-dak (op daken groter dan 285m2, uitgangspunt NP-RES);
- Grootschalig zon-op-land (onbenutte terreinen in bebouwd gebied; gronden in het buitengebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur; gronden in gebruik voor landbouw).

Verdeeld over de drie onderdelen ziet het bod van Parkstad Limburg (0,5 TWh) er als volgt uit

Tabel 2: Opbouw bod sub-regio Parkstad Limburg

	Bestaande elektriciteits-productie (TWh)	Elektriciteits-producite in de planning (pijplijn) (TWh)	Nog te realiseren elektriciteits-productie (TWh)	**Totaal (TWh)**
Windenergie	0,002	0	0,128	**0,130**
Grootschalig zon-op-dak	0,018	0,027	0,139	**0,184**
Grootschalig zon-op-land	0.006	0.026	0.158	**0.190**
Totaal (TWh)	**0,026**	**0,053**	**0,425**	**0,504**

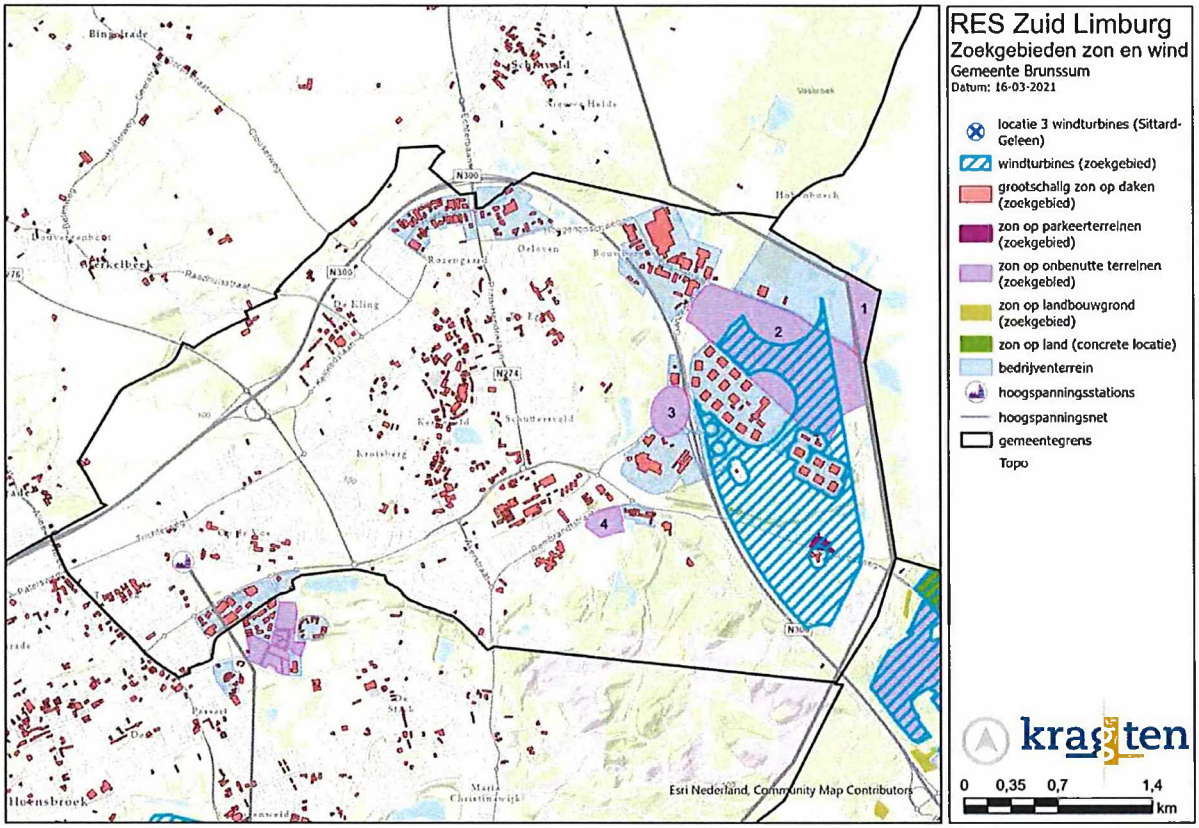
Aandeel gemeente Brunssum in bod RES Zuid-Limburg

De gemeente Brunssum heeft als onderdeel van de het bod van Parkstad Limburg vier zoekgebieden voor zonne-energie en één zoekgebied voor windenergie ingebracht. Deze zoekgebieden in combinatie met zon-op-dak vormen de ambitie van de gemeente.

Voor zonne-energie zijn dit de volgende gebieden:

1. Locatie afvalzorg Waubacherweg op terrein Ora et Labora (5,5 hectare);
2. Oostflank Brunssum (Groeve Mourik) (24 hectare)
3. Nieuw parkeerterrein oostkant Schutterspark, (0,5 hectare);
4. Voormalig Terca-terrein (4 hectare).

Voor windenergie is het zoekgebied Oostflank opgenomen. Voor dit zoekgebied is een aanname gedaan dat hier mogelijk 4 windturbines met 3 MW vermogen kunnen worden gerealiseerd. De haalbaarheid hiervan wordt momenteel onderzocht. Onderstaande kaart visualiseert de zoekgebieden van zonne- en windenergie en geeft ook de potentie voor zon-op-dak weer. Het gaat hierbij om daken met een oppervlak groter dan 285 m2.

Bovenstaande zoekgebieden resulteren in een totaal voor de gemeenten Brunssum van 0.075 TWh. Dit is 15% van het bod van de sub-regio Parkstad Limburg. Onderstaande tabel 3 beschrijft hoe dit totaal is opgebouwd.

Tabel 3: Opbouw bod gemeente Brunssum

	Bestaande elektriciteits-productie (TWh)	Elektriciteits-producite in de planning (pijplijn) (TWh)	Nog te realiseren elektriciteits-productie (TWh)	**Totaal (TWh)**
Windenergie	0	0	0.029	**0.029**
Grootschalig zon-op-dak	0.001	0	0.013	**0.014**
Grootschalig zon-op-land	0	0	0.032	**0.032**
Totaal (TWh)	**0.001**	**0**	**0.074**	**0.075**

b. Kaders

Onder regie en coördinatie van de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid van de Stadsregio Parkstad Limburg is in de periode 2013-2015 kaderstellend energietransitiebeleid opgesteld, genaamd 'Parkstad Limburg EnergieTransitie' (PALET). Dit beleid - bestaande uit een regionaal ambitiedocument PALET 1.0 en acht gemeentelijke potentiestudies PALET 2.0 - is medio 2015 unaniem vastgesteld door de gemeenteraden van Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal. In 2015-2016 is de lange termijn doelstelling om in 2040 als regio energieneutraal te zijn, vertaald in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0 voor de korte termijn i.c. de periode 2016-2020.

In de Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG op 29 november 2019 is -onder voorwaarden- door de gemeenten ingestemd met het ondertekenen van het Klimaatakkoord. Het Rijk heeft vanuit het Klimaatakkoord i.o.m. de koepel VNG, IPO en VNW bepaald dat overheden de krachten moeten bundelen om van de energietransitie een succes te maken. Hiervoor is besloten tot een meerjarige programmatische nationale aanpak met landsdekkend integrale regionale energie strategieën (RES). In een Handreiking voor de regio's stelt het Rijk de landelijke spelregels voor wat betreft de producten, planning en het proces, zodat RES-regio's op een gelijksoortige manier energiestrategieën maken die landelijk optelbaar en vergelijkbaar zijn.

De RES 1.0 Zuid-Limburg is een strategisch visiedocument. De doelstellingen uit de RES zullen worden meegenomen in een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.1 voor de komende periode (2022-2025). Gemeenten beslissen hierbij over eigen grondgebied.

Bevoegdheid
De RES 1.0 met hierin het aanbod ten aanzien van elektriciteit en een Regionale Structuur Warmte, wordt conform de afspraken met het Nationaal Programma RES geaccordeerd door Gedeputeerde Staten, de colleges van B&W en de Waterschapsbesturen. De bevoegdheid tot het formeel vaststellen ligt bij gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemeen Besturen van de waterschappen.

Daarmee is de RES 1.0 bestuurlijk bindend en heeft het de status van een beleidsstuk. Bestuurlijk bindend betekent dat het bindend is voor de instantie zelf. Een ander kan er geen juridische rechten/plichten aan ontlenen. De RES zal juridische status gaan krijgen in de verankering in het instrumentarium van de omgevingswet.

Kosten en dekking
Voor het opstellen van de RES 1.0 zijn landelijk middelen beschikbaar gesteld door een bijdrage vanuit het Nationaal Programma RES. De middelen voor de ondersteuning van de definiëring van de RES'en zijn toegekend in de septembercirculaire 2019. Voor Zuid-Limburg komt dit neer op een rijksbijdrage van €1.359.428,- voor de kalenderjaren 2019 t/m 2021. Vanuit de Provincie is hierop aanvullend €75.000- ter beschikking gesteld voor de kosten van een projectsecretaris. Van de deelnemende gemeenten is geen aanvullende bijdrage gevraagd.

Met het vaststellen van de RES 1.0 Zuid-Limburg wordt het fundament gelegd op basis waarvan overheden (inclusief uw raad), semi-overheden, bedrijven, woningcorporaties, inwoners etc. in gezamenlijkheid tot concrete uitvoeringsmaatregelen komen om de energietransitie in de regio en uw gemeente in gang te zetten. Voor dit proces zullen vanuit het Rijk opnieuw middelen beschikbaar worden gesteld. De hoogte hiervan is op dit moment nog onduidelijk.

NB: Eén van de randvoorwaarden die de gemeenten gesteld hebben aan de instemming met het Klimaatakkoord (zie ook onder 'Kaders') is het krijgen van een vergoeding voor de uitvoeringslasten. Waarbij ook is aangegeven: 'Als op termijn onvoldoende aan deze randvoorwaarde(n) wordt voldaan, kan dit ertoe leiden dat gemeenten het Klimaatakkoord niet in zijn geheel of niet in het gevraagde tempo kunnen uitvoeren. De randvoorwaarden van gemeenten blijven in volgende fases in het traject dan ook volledig van kracht'.

Het VNG-bestuur heeft de opdracht gekregen te werken aan de invulling hiervan. De VNG zegt in haar bijlage bij ledenbrief van 15 januari 2021, "Uitnodiging BALV 12 februari 2021", hierover het volgende: in *2020 heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) een onderzoek verricht naar de uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord bij decentrale overheden voor de periode 2022-2030. In het onderzoek wordt gekeken naar de hoogte van de uitvoeringslasten, de verdeling van het budget tussen gemeenten en de organisatie van de uitvoering.* De uitvoeringslasten van het Klimaatakkoord voor gemeenten zijn door Andersson Elffers Felix (AEF) in opdracht van de ROB geraamd op € 450 miljoen in 2022, € 540 miljoen in 2023 en € 599 miljoen in 2024. Dit bedrag is opgebouwd uit uitvoeringslasten in de sector gebouwde omgeving voor 60%, elektriciteit 15%, mobiliteit 10% en landbouw 5% en overige kosten 10%. De hoogte van de uitvoeringslasten neemt jaarlijks toe doordat ook het aantal plannen dat gemeenten moeten uitvoeren toeneemt. Investeringskosten (voor bijvoorbeeld de bouw van een zonnepark) maken geen onderdeel uit van het onderzoek.

Met het rapport dat er nu ligt wordt géén uitspraak gedaan over de daadwerkelijke toekenning van middelen: dit is onderwerp van gesprek tussen koepels en het kabinet. Op 25 januari jl. is het rapport gepubliceerd onder de titel 'Van Parijs naar praktijk. Er is hiermee een eerste stap gezet, maar de middelen zijn hiermee nog niet geregeld. Prioriteit voor gemeenten is dan ook dat in overleg met het kabinet ervoor wordt gezorgd dat de middelen nu ook daadwerkelijk voor gemeenten beschikbaar komen. Tevens zal de VNG benoemen dat het nodig is dat de uitvoering wordt ondersteund door nationale programma's voor in ieder geval de sectoren elektriciteit (RES) en gebouwde omgeving. Tot slot realiseert de VNG zich dat afspraken voor het jaar 2022 snel nodig zijn en voor een deel niet kunnen wachten tot het moment dat er structurele meerjarige afspraken zijn vastgelegd. Hierover blijven zij in gesprek met het kabinet.

Vooralsnog zal voor de uitwerking van de RES in een Uitvoeringsprogramma (gecombineerd met een nieuw uitvoeringsprogramma voor PALET) en het uitvoeren hiervan gebruik worden gemaakt van bestaande middelen en met bestaande capaciteit.

Personele consequenties
Zoals onder het vorige punt aangegeven leidt de RES als uitvloeisel van het Klimaatakkoord tot extra (uitvoerings)taken en -lasten voor gemeenten. Totdat er tussen de VNG en het Rijk afspraken zijn gemaakt over aanvullende financiering hiervoor, kan slechts de aanwezige capaciteit worden ingezet. Zie ook de tekst onder 'Kosten en Dekking'.

Communicatie/Participatie
De besluitvorming in uw raad is zorgvuldig en op maat voorbereid, in samenspraak met uw gemeente. Zo heeft onder andere op 21 april 2020 een informerende raadsinformatiebijeenkomst plaatsgevonden, waarvoor u als raadslid bent uitgenodigd. Voorts heeft op 17 november 2020 een tweede, consulterende raadsinformatieavond plaatsgevonden. De bijdrage van gemeente Brunssum in het totale bod van Zuid-Limburg is hierin aan u voorgelegd.

Maatschappelijke partners zoals natuur- en milieufederaties, woningcorporaties, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties en het MKB zijn middels een zogenaamde Klankbordgroep periodiek betrokken en gevraagd mee te denken in het proces. Inwoners zijn in januari 2021 door middel van een Parkstad-brede Duurzaamheidskrant gezamenlijk geïnformeerd over de RES en Transitievisie Warmte (TVW). Hiermee is het participatieproces voor deze trajecten gestart. De RES is een doorlopend en langjarig proces. Het participatieproces is een blijvend onderdeel van deze aanpak.

Externe communicatie, bijvoorbeeld via een persconferentie en/of persbericht, vindt pas plaats nadat alle gremia positief hebben besloten over het voorliggende bod.

Evaluatie
Het nationale RES traject kent een doorlooptijd tot 2030. De RES wordt in een cyclus van minimaal 2 jaar geüpdatet. Twee jaar na de RES 1.0 volgt een RES 2.0; en zo verder. Deze tweejaarlijkse cyclus borgt mede dat de RES aansluit bij de wettelijk vereiste investeringsplannen van de netbeheerders en dat nieuwe inzichten en ontwikkelingen ten aanzien van grootschalige opwek en warmte kunnen worden meegenomen. Voor de vergelijkbaarheid en optelbaarheid van de regionale bijdrage heeft het PBL een landelijke (kwantitatieve) analyse-, monitoring en rekensystematiek ontwikkeld. Daarop aanvullend zal er ook op het niveau van de Parkstad-gemeenten een kwalitatieve monitoring/evaluatie van de voortgang van afspraken en prestaties plaatsvinden.

Planning, procedure en uitvoering
Besluitvorming vindt gelijktijdig plaats in de 16 gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg. Nadat alle gremia de RES 1.0 voor Zuid-Limburg hebben vastgesteld zal deze aan het Rijk worden aangeboden, doch uiterlijk 1 juli 2021.

Om de in de RES 1.0 gestelde ambitie in de praktijk om te zetten in concrete maatregelen en prestaties, zal in de vervolgfase onder de ambtelijke regie van Parkstad Limburg worden overgegaan tot het voorbereiden van een nieuw regionaal uitvoeringsprogramma PALET i.c. op het schaalniveau van Parkstad Limburg. Besluitvorming over dit nieuwe uitvoeringsprogramma PALET-RES 3.1 (2022-2025) is aan de gemeenteraad.

Het traject van de RES heeft consequenties voor PALET. De RES-methodiek wijkt op een viertal belangrijke punten af van de aanpak in PALET.

1. Primair / Secundair energiegebruik.
   In PALET is uitgegaan van het primaire energiegebruik (vanuit de bron), terwijl de RES uitgaat van secundair energiegebruik (uiteindelijk energiegebruik door afnemer). Om de samenhang met de RES te bewaren zullen wij in de toekomst dus ook in Parkstad uitgaan van het secundair energieverbruik.

2. Basisjaar gegevens.
   In PALET is uitgegaan van basisjaar 2011, terwijl de RES 2017 als basisjaar hanteert. In de RES heeft er dus een actualisatie van PALET op deze fronten plaatsgevonden.

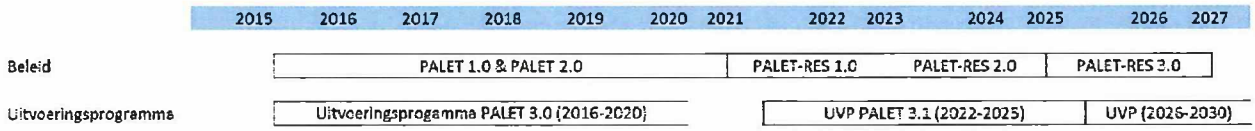
3. Reikwijdte van sectoren.
   De RES is beperkt tot de Klimaattafels 'Elektriciteit' en 'Gebouwde omgeving'. De sectoren 'industrie', 'verkeer en vervoer' en 'landbouw en landgebruik' worden door de overige Klimaattafels opgepakt. In PALET wordt echter uitgegaan van een integrale aanpak, waarbij alle sectoren worden meegenomen. De opgave vanuit de RES betreft dan ook niet de gehele opgave die wij ons in PALET hebben gesteld. In het uitvoeringsprogramma voor Parkstad blijven wij uitgaan van een integrale aanpak voor alle sectoren.

4. Het uiteindelijke doel.
   Tot slot geeft de RES invulling aan de nationale doelstelling om met elkaar de CO_2-uitstoot sterk te verminderen:

in 2030 met 49% ten opzichte van 1990. De ambitie van PALET is om in 2040 als regio energieneutraal te zijn. In aanloop naar het nieuw op te stellen Uitvoeringsprogramma zal PALET geëvalueerd worden, waar een aanvang wordt gemaakt de het verschil in uitgangspunten en doelstellingen tussen de RES en PALET zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen

In de aankomende periode zal PALET "RES-proof" gemaakt moeten worden, vooral om goed en efficiënt aangehaakt te blijven binnen de RES Zuid-Limburg en het Klimaatakkoord. Dit om de kwaliteit, de dynamiek en de effectiviteit van de regionale samenwerking via de GR Parkstad Limburg en op het gebied van energietransitie niet kwijt te raken. Alleen al de resultaten rondom de formulering van gemeenschappelijk regionaal beleid van PALET, het Zonnepanelenproject, de warmtetransitie, de windprojecten en de Woonwijzerwinkel tonen die meerwaarde aan.

Het binnen de RES te maken uitvoeringsprogramma voor Parkstad Limburg wordt na PALET 3.0 (2016-2020) nu PALET-RES 3.1 (2022-2025). De monitoring volgt vanuit het Nationaal Programma RES.

c. Argumenten en overwegingen

Argumenten

- Het RES 1.0-bod is een weloverwogen bod en tot stand gekomen in een zorgvuldig proces met de ambtelijke organisatie, volksvertegenwoordigers en maatschappelijke partijen. U bent op verschillende momenten in dit proces betrokken in de totstandkoming van het voorliggende bod (zie communicatie/participatie).
- De regionale energie strategie is gericht op samenwerking en wijzigt niets aan de bevoegdheidsverdeling bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente(raad) besluit zelf over initiatieven voor zonneweides en windmolens. Met het vaststellen van de RES 1.0 wordt niet besloten tot het realiseren van concrete initiatieven of projecten m.b.t. wind-op-land en/of zon-PV. Hiervoor dienen de reguliere planologische procedures te worden doorlopen, met de daarbij behorende participatie-, inspraak-, bezwaar- en beroepsmogelijkheden.
- Binnen het Nationaal Programma RES is afgesproken dat alle RES regio's uiterlijk 1 juli 2021 een definitieve RES 1.0 aan het Rijk dienen aan te bieden. Het Rijk heeft aangegeven dat deze datum, ondanks de situatie rondom Covid19, ongewijzigd blijft. Uiterlijk vanaf 1 juli 2021 starten alle regio's met de voorbereiding van de verankering van de RES in het eigen omgevingsbeleid via de instrumenten van de Omgevingswet en/of de wet ruimtelijke ordening. Omgevingsvergunningen dienen tijdig verleend te zijn om in 2030 landelijk de 35 TWh gerealiseerd te hebben.

Risico's

- Het is niet duidelijk of de bijdrage van de RES Zuid-Limburg voldoet om de landelijke doelstelling van 35 TWh hernieuwbare opwek uit wind-op-land en/of zonne-energie te realiseren. Indien blijkt dat de 30 RES'en samen niet optellen tot 35 TWh, zal het Nationaal Programma samen met de RES-regio's zoeken naar mogelijkheden om dit alsnog te realiseren. Mocht ook dit niet haalbaar blijken, zullen de landelijke koepels (IPO, VNG en UvW) de landelijke restopgave verdelen over de RES-regio's. De verdeelsleutel hiervoor is niet bekend, omdat het proces vanuit de decentrale overheden centraal staat.
- Op dit moment is nog onduidelijk of alle grootschalige opwek die in het bod geprojecteerd is ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. Mogelijke belemmeringen zijn bijvoorbeeld hoogtebeperkingen rondom vliegbasis Geilenkirchen (windenergie) en (geldende) beleidsrestricties rondom de opwek van wind- en zonne-energie binnen het beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. De RES 1.0 is een tussenproduct in een langjarig proces. Nieuw kennis en inzichten zullen in de RES 2.0 en verder, in het bod worden verwerkt.
- Om de beoogde opwek daadwerkelijk te kunnen realiseren, zijn ook inspanningen en aanpassingen nodig vanuit het Rijk. Belangrijke randvoorwaarden zijn bijvoorbeeld stimuleringsregelingen of het door gemeenten afdwingbaar maken voor zon-op-dak bij bestaande en/of nieuwbouw, financiële instrumenten voor inwoners (bijv. gebouw-gebonden financiering) en voldoende budget voor uitvoeringscapaciteit. Indien het Rijk de randvoorwaarden niet invult, heeft dat gevolgen voor het kunnen realiseren van de in het bod geformuleerde ambitie.

d. Opties en keuze

1. stemt in met de RES Zuid-Limburg (RESZL) 1.0 het bod van 1.3 TWh vast en de (eventuele) zoekgebieden voor zon en wind.
2. stemt in om de RESZL 1.0 aan te bieden aan het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP-RES), waarbij gemeenteraden de afwegingen en voorlopige keuzes in de RESZL van de andere gemeenten in Zuid-Limburg voor kennisgeving aannemen.

4. Bijlagen

Bijlage 1: Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 Zuid-Limburg (verseonnummer 1064764);
Bijlage 2: Zoekgebieden RES gemeente Brunssum (verseonnummer 1065260);
Bijlage 3: Zoekgebieden RES Parkstad (verseonnummer 1065264).

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2021/40
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 1064741

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/40;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 06 april 2021, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed

gelet op het bepaalde in (aanduiding van de relevante wetten / verordeningen / beleidsregels);

Besluit:

1. stemt in met de RES Zuid-Limburg (RESZL) 1.0 het bod van 1.3 TWh vast en de (eventuele) zoekgebieden voor zon en wind.
2. stemt in om de RESZL 1.0 aan te bieden aan het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP-RES), waarbij gemeenteraden de afwegingen en voorlopige keuzes in de RESZL van de andere gemeenten in Zuid-Limburg voor kennisgeving aannemen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 08 JUNI 2021

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	:	6 april 2021
Registratiekenmerk	:	1038076
Gemeentebladnr.	:	2021/3
Afdeling	:	Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar	:	E. Mulleneers
Bereikbaar onder	:	045-5278536 ellen.mulleneers@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr.	:	1038076
Portefeuillehouder	:	S.J.H. L'Espoir
Raadsverg. d.d.	:	25 mei 2021
Uiterlijke datum	:	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024

2. Uitgangssituatie

a. Aanleiding

Sinds de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in 2012 is schuldhulpverlening een taak van gemeenten. De wet geeft het kader waarbinnen gemeenten dit zelf kunnen vormgeven. Schuldhulpverlening heeft in Brunssum een integraal karakter. Dit betekent dat er aandacht is voor het oplossen van de financiële problemen van een burger, maar dat er ook oog is voor de problematiek die daarmee samenhangt. Bijvoorbeeld psychosociale oorzaken of moeilijkheden rondom woonsituatie, werk, gezondheid en/of de gezinssituatie.
Bij de aanpak in Brunssum zijn ook de uitgangspunten van het Masterplan Sociaal Domein uit 2018 betrokken. De bestrijding van armoede en de werkwijze voor uitvoering van schuldhulp is in Brunssum gebaseerd op de vijf pijlers: de mens centraal, samen meer met minder, zelf en niet alleen, integraal werken en preventie. We kijken verder dan de primaire vraag van de burger en opteren voor een totaalaanpak, ook bij schulden.
In 2018 is door het Rijk de 'Brede Schuldenaanpak' geïntroduceerd. De maatschappelijke bewustwording rondom risicovolle en problematische schulden is de afgelopen jaren enorm toegenomen. Het aanpakken en voorkomen van armoede en schuldenproblematiek vereist een nauwe samenwerking alle partijen.

In de 'Brede aanpak' staan als belangrijkste doelen gedefinieerd:
1. Preventie en vroegsignalering: het voorkomen van problematische schulden en het treffen van maatregelen om problematische schulden terug te dringen;
2. Effectieve schuldhulpverlening: afspraken om inwoners met schulden effectiever te helpen;
3. Sociale incasso: bevorderen van een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.
4. Aansluiting/verbinding van schuldhulp op andere soorten sociale- of maatschappelijke ondersteuning.
In Brunssum wordt schuldhulpverlening en de aanpak van armoede sinds 2012 in een keten van diverse uitvoeringsorganisaties georganiseerd. ISD BOL, CMWW, Kredietbank Limburg zijn vaste partners. Elke organisatie vertegenwoordigt een onderdeel in de aanpak. De verbinding van die taken vormt een sluitende keten. Daaromheen zit nog een schil van organisaties die het armoedebeleid

ondersteunen, zoals Betere Buren, de Voedselbank, Stichting Samen Delen en St. Leergeld.

b. Huidige situatie/probleemstelling
Om de ambitie en doelstellingen van de Brede aanpak te realiseren zijn per 1 januari 2021 aanvullende wettelijke wijzigingen aangebracht, dit zijn:
1. Wet vereenvoudiging beslagvrije voet, (WvBvv)
2. Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag (verbreden beslagregister, vbr, gaat in per 2022)
3. Wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)
4. Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind (ags)
In het beleidsplan Schuldhulpverlening zijn vooral de aanvullende (wettelijke) wijzigingen verwerkt, waarmee het beleidsplan uit 2015 wordt vervangen en de werkwijze geactualiseerd.

Voor de algehele visie en aanpak van Armoede en Schulden verwijzen we naar het beleidsplan Armoede uit december 2020. Het beleidsplan Schuldhulpverlening sluit hierop aan. Daarmee wordt voldaan aan de (nieuwe) richtlijnen en zijn de afspraken over de uitvoering inzichtelijk voor een ieder.
Samen met de beleidsuitgangspunten armoede, die op 15 december 2020 door uw raad zijn vastgesteld, vormt het beleidsplan Schuldhulpverlening de kaders voor de bestrijding van armoede en ondersteuning voor burgers met (dreigende) schulden.

3. Gewenste situatie
a. Wat willen we bereiken?
Met het beleidsplan Schuldhulpverlening willen we het volgende bereiken:
- de wijzigingen Wgs, ags en WvBvv zijn verwerkt in de werkprocessen van gemeente, ISD BOL, CMWW en KBL
- voldoen aan de wettelijke eisen voor vaststelling beslagvrije voet, vroegsignalering en (financiële) ondersteuning voor nieuwkomers/statushouders
- gebruik maken van het adviesrecht bij beschikkingen schuldenbewind door de rechtbank
- toegang tot schuldhulpverlening voor ondernemers vergemakkelijken
- aansluiten op de beleidsuitgangspunten armoede en schuldhulp, vastgesteld in december 2020
- implementatie van de Voorzieningenwijzer, als extra tool bij vroegsignalering, armoedebestrijding en schuldhulp

b. Kaders
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) inclusief verordening
- Wet vereenvoudiging Beslagvrije voet (vBvv)
- Wet adviesrecht schuldenbewind (ags)
- Wet stroomlijning derdenbeslag (verbreden beslagregister, vbr)
- Beleidsuitgangspunten Armoede (verseon 993094)
- Masterplan Sociaal Domein (verseon 842513)
- Convenant huurschulden (verseon 688959)

c. Argumenten en overwegingen
1. De beleidsaanpassingen leiden tot het gewenste accent op preventie en vroegsignalering
Hoewel gemeente Brunssum in de afgelopen jaren al actief heeft ingezet op preventie en vroegsignalering, is het met de komst van specifieke systemen en de verplichte termijnen voor terugkoppeling van de resultaten meer meetbaar. We hopen toe te werken naar de situatie dat de vele inspanningen aan de 'voorkant' leiden tot minder complexe- en minder uitvraag naar langdurige schuldhulptrajecten. Uiteraard is dat mede afhankelijk van de schuldenaar die daaraan moet meewerken.

2. Het beleidsplan 2012-2015 wordt met het beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024 geactualiseerd naar de vereisten en is er voor álle Brunssumse burgers met schulden
We voldoen aan de wettelijke eisen en passen onze werkwijze aan op de accenten preventie en vroegsignalering. We richten ons meer op doelgroepen die voorheen weleens tussen wal en schip konden raken, zoals ondernemers, werkende armen en inburgeraars.

3. Schuldhulpverlening aan ondernemers is in het belang van gemeenten en moet zoveel als mogelijk aansluiten op bestaande structuren
Het helpen van ondernemers met schulden is ook in het eigen belang van gemeenten. In de eerste plaats bespaart schuldhulpverlening in veel gevallen ook kosten op andere terreinen in het sociaal domein. In de tweede plaats draagt ondersteuning van ondernemers bij aan gemeentelijke doelstellingen zoals het stimuleren van werkgelegenheid en een prettig ondernemersklimaat. We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van bestaande structuren, aanwezige kennis en ervaring van onze ketenpartijen.

d. Opties en keuze
Gezien de wettelijke wijzigingen en vereisten rondom de Brede Schuldenaanpak van het Rijk, is het verplicht beleidsregels op te stellen voor schuldhulpverlening. Daarnaast moeten we voortaan ook voor ondernemers en kleine zelfstandigen bijdragen aan de kosten voor schuldhulpverlening, als daar aanleiding toe is.
De invulling van vroegsignalering voor wat betreft de aard en hoeveelheid aan signalen van betalingsachterstanden is een keuze voor de gemeente. We hebben een paar maanden nodig om te bezien wat dit betekent voor de uitvoering. Onduidelijk is nog of de tegemoetkoming van het Rijk, in de vorm van Bijzondere Bijstand, voor zelfstandigen en algemene budgetten voor armoedebestrijding, voldoende zijn om de uitvoering te bekostigen. Een alternatief is dan om de vroegsignalering en preventie beperkter in te zetten.

Afhandeling toezeggingen:
- *Toezegging 97: Schuldhulpverlening*
De toezegging betreft het voorleggen van het onderwerp schuldhulpverlening aan de raad in het eerste kwartaal 2021. Met het organiseren van de raadsinformatieavond over de keten van schuldhulpverlening in Brunssum, op 2 maart jl., is hieraan voldaan.
- *Toezegging 100: Raadsinformatieavond schuldhulpverlening*
De raadsinformatieavond vond plaats op 2 maart 2021, met medewerking van de ketenpartijen: ISD BOL, CMWW en KBL.
- *Toezegging 106: Maximaal bereik voorzieningen armoede*
De aanvraagprocedures voor regelingen worden steeds eenvoudiger ingericht. De website van ISD BOL is inmiddels aangepast, er is bij alle huishoudens en organisaties een boekje verspreid voor minima, de 'Helphulp', met daarin een eenvoudig overzicht van regelingen, voorwaarden en contactgegevens voor meer informatie en hulp bij aanvragen. De informatie reikt verder dan alleen minimaregelingen.
Daarnaast starten we in 2021 met een pilot: de Voorzieningenwijzer. Met deze app worden burgers geholpen met het aanvragen van regelingen.
Burgers kunnen voor aanvraag van regelingen terecht bij Os Hoes en op de spreekuren bij ISD BOL. En Stichting Leergeld heeft spreekuren ingericht op scholen om daar ouders te attenderen en te helpen bij aanvragen.
Verder hebben we een communicatieplan- en kalender opgesteld waarmee we structureel richting geven aan de communicatie over armoede, minimaregelingen en schuldhulp.

Het communicatieplan is ter informatie bijgevoegd. De communicatiekalender is een 'levend document' dat naar behoefte en/of ontwikkelingen wordt aangepast.

4. Bijlagen
1. Beleidsplan Schuldhulpverlening
2. Beleidsregels Schuldhulpverlening
3. Communicatieplan Armoede en Schuldhulp

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2021/3
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 1038076

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/3;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 6 april 2021, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

gelet op het bepaalde in de wetten: Vereenvoudiging beslagvrije voet, Stroomlijning keten voor derdenbeslag, Gemeentelijke Schuldhulpverlening, Adviesrecht gemeenten bij Schuldenbewind en het armoedebeleid 2021-2024;

Besluit:
1. Instemmen met het beleidsplan Schuldhulpverlening en de beleidsregels 2021-2024
2. Na besluitvorming de beleidsregels publiceren op overheid.nl
3. Via de 1e bestuursrapportage 2021 de extra rijksbijdrage voor schuldhulpverlening ten gevolge van Corona ad € 60.900 bijramen op kostenplaats 630003/438280
4. Kennis nemen van het communicatieplan

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

Beleidsplan Gemeentelijke schuldhulpverlening

Gemeente Brunssum 2021-2024

Een integrale aanpak voor passende schuldhulpverlening binnen de gemeente Brunssum

Inhoud

1. Inleiding 1
2. Kaders en ontwikkelingen 2
   2.1. Wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening 2
   2.2. Wet vereenvoudiging beslagvrije voet 3
   2.3. Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag 5
   2.4. Wijzigingswet adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind 5
   2.5. Samenhang wetswijzigingen 6
3. Gemeentelijk beleidskader Wet gemeentelijke schuldhulpverlening 7
   3.1. Visie 7
      3.1.1. We werken samen 8
      3.1.2. We werken laagdrempelig en waar mogelijk preventief 8
      3.1.3. We werken integraal aan een duurzame oplossing 9
      3.1.4. We hebben aandacht voor speciale doelgroepen 9
      3.1.5. We ondersteunen zo vroeg als mogelijk, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig 10
   3.2. Resultaten 10
   3.3. Kwaliteitsborging 11
   3.4. Samenwerking met schuldeisers 11
   3.5. Termijnen 12
   3.6. Bijzondere doelgroepen 12
      3.6.1. Gezinnen met minderjarige inwonende kinderen 13
      3.6.2. Laaggeletterden 13
      3.6.3. Statushouders 13
      3.6.4. Werkenden 14
      3.6.5. Zelfstandigen 14
   3.7. Uitsluitingsgronden 15
4. Gebruik adviesrecht 16

1. Inleiding

Sinds 2012 is schuldhulpverlening wettelijk verankerd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Deze wet regelt dat mensen met problematische schulden bij gemeenten terecht kunnen voor hulp. Het idee hierbij is dat financiële problemen mensen belemmeren om te participeren. Mensen met schulden leven van dag tot dag. De capaciteit om andere problemen aan te pakken is hierdoor zeer beperkt. Een instabiele financiële huishouding is daardoor vaak medeoorzaak van bijvoorbeeld verzuim op het werk, relatieproblemen en schooluitval.

Het besef dat nog steeds een grote groep huishoudens worstelt met schuldenproblematiek, leidde in 2018 tot het opstellen van het landelijk actieplan 'Brede Schuldenaanpak'. Het aanpakken van schuldenproblematiek vraagt om een nauwe samenwerking tussen de ministeries, gemeenten en andere partijen. In de Brede Schuldenaanpak vullen alle partijen vanuit dezelfde uitgangspunten het schuldenbeleid in. De belangrijkste doelen daarbij zijn:

- Problematische schulden voorkomen door preventie en vroegsignalering;
- Effectieve schuldhulpverlening met passende ondersteuning;
- Het bevorderen van een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.

Om deze doelen te realiseren, hadden de betrokken instanties echter ook meer kaders en bevoegdheden nodig. Het kabinet zette daarom in op vier wetgevingstrajecten. Een daarvan is de wijziging van de Wgs per 1 januari 2021. Door deze wijziging wordt vroegsignalering een wettelijke taak van gemeenten.

Op grond van de Wgs zijn gemeenten verplicht een beleidsplan vast te stellen. Dit plan geeft richting aan het gemeentelijk beleid op het gebied van het voorkomen van schulden en het bevorderen van de integraliteit van de schuldhulpverlening. Met het onderhavige plan voldoet de gemeente Brunssum aan deze verplichting. Dit plan heeft betrekking op de periode van 2021 tot 2025.

Het beleidsplan schuldhulpverlening sluit aan op de uitgangspunten van het Masterplan Sociaal Domein uit 2019 en het 'Beleidsplan Armoede en schuldhulp' uit december 2020. Het beschrijft onder andere de aanvullingen het beleidsplan als gevolg van de wettelijke wijzigingen per 1 januari 2021.

2. Kaders en ontwikkelingen

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven zette het kabinet in op een aantal wetgevingstrajecten om betrokken instanties meer kaders en bevoegdheden te geven. Op die manier kunnen deze instanties tot een goed werkende integrale schuldhulpverlening komen. Om meer duidelijkheid te geven over deze kaders en bevoegdheden, gaan we in dit hoofdstuk nader in op de wijziging van de Wgs en de nieuwe aanpalende wetgeving.

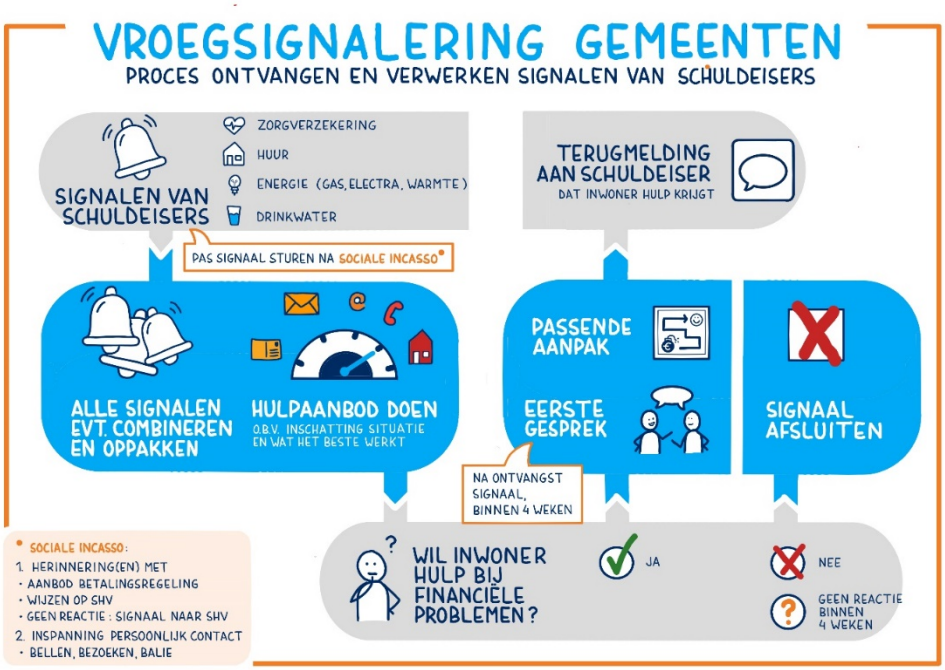
2.1. Wijziging Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

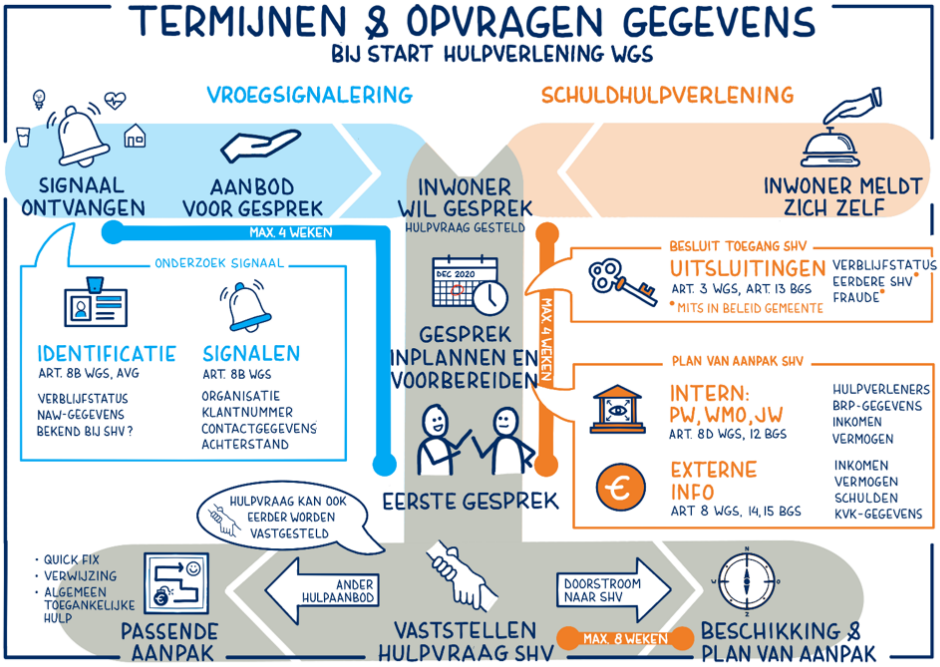
Zoals aangegeven regelt de Wet gemeentelijke schuldhulphulpverlening (Wgs) sinds 2012 dat mensen met problematische schulden bij gemeenten terecht kunnen voor hulp. Op het gebied van preventie en vroegsignalering bood deze wet echter maar beperkte mogelijkheden. Inwoners moesten zelf informatie aanleveren die nodig was om het schuldhulpverleningproces op te starten. Daardoor ontstond er een spanning met de Algemene Verordening Gegevensbescherming wanneer schuldhulpverleners zelf gegevens voor de inwoner wilden opvragen. Met ingang van 1 januari 2021 is de wet hierop aangepast. Vroegsignalering is nu expliciet als gemeentelijke taak in de wet opgenomen en gemeenten hebben meer mogelijkheden gekregen om informatie te verzamelen.

Gemeenten ontvangen van diverse partijen geautomatiseerd signalen over betalingsachterstanden. Na ontvangst van een signaal is de gemeente verplicht een aanbod tot een eerste gesprek te doen aan de betreffende inwoner. Als de inwoner bereid is tot een gesprek, organiseert de gemeente dit gesprek binnen vier weken. Tijdens het gesprek stelt de gemeente de hulpvraag vast. Als er sprake is van een dreigende woningontruiming, afsluiting van gas, water of licht of een beëindiging van de zorgverzekering moet het eerste gesprek binnen drie werkdagen plaatsvinden. Uiteraard kunnen inwoners zich ook nog steeds zelf melden en om een gesprek over hun financiële situatie vragen.

Om de wacht- en doorlooptijden voor schuldhulpverlening te versnellen, mag de gemeente in de nieuwe wet zelf gegevens opvragen die noodzakelijk zijn om de inkomens- en schuldenpositie te bepalen. Hierdoor wordt de schuldhulpverlening efficiënter uitgevoerd. De vier weken tot het eerste gesprek kunnen gebruikt worden om deze informatie te verzamelen. Na het eerste gesprek heeft de gemeente acht weken de tijd om een beschikking met plan van aanpak af te geven.

Onderstaande tekeningen geven het proces rondom vroegsignalering (tekening 1) en de daarbij horende termijnen (tekening 2) weer.

2.2. Wet vereenvoudiging beslagvrije voet

Op 1 januari 2021 trad ook de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet (Wvbvv) in werking. De beslagvrije voet is het deel van het inkomen waarop geen beslag mag worden gelegd door schuldeisers. De beslagvrije voet voorkomt dat mensen onder het bestaansminimum zakken. In de praktijk bleek de berekening van de beslagvrije voet echter vaak niet goed te gaan. Voor 1 januari 2021 waren mensen met schulden zelf verantwoordelijk voor het aanleveren van gegevens. Doordat zij dit vaak niet, onvolledig of te laat deden, stelden schuldeisers de beslagvrije voet vaak te laag vast. Hierdoor werd het besteedbaar inkomen onnodig laag. Er bleef dan vaak te weinig geld over om in de basiskosten van levensonderhoud te voorzien.

Onder de Wvbvv zijn inkomen en leefsituatie bepalend voor de hoogte van de beslagvrije voet. Gegevens hierover worden geautomatiseerd opgehaald bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) en gemeenten. Beslagleggers zijn verplicht om de persoon met schulden (de zogenaamde 'schuldenaar') op de hoogte te stellen van het beslag, de gebruikte persoonlijke gegevens en de hoogte van de beslagvrije voet. Dit doen zij met de zogenaamde 'modelmededeling'. Dit is een format waarin een overzicht staat van de gegevens die zijn gebruikt om de beslagvrije voet te berekenen. Degene op wiens inkomen beslag is gelegd, krijgt dit format met een begeleidende brief per post of digitaal toegestuurd. Hij hoeft zelf alleen nog maar het format te controleren. Dit kan met de rekentool van de website www.uwbeslagvrijevoet.nl. In de modelmededeling vraagt de beslaglegger ook aan de schuldenaar om eventuele aanvullende informatie met de beslaglegger te delen. De beslaglegger gebruikt deze informatie om de beslagvrije voet zo nodig aan te passen. De schuldenaar heeft vervolgens vier weken de tijd om een aanpassing te vragen. Vraagt hij niet binnen vier weken om een aanpassing van de beslagvrije voet, dan hoeft de beslaglegger de beslagvrije voet niet met terugwerkende kracht aan te passen.

Verder kent de Wvbvv een verplichte beslagvolgorde. Als iemand meerdere inkomstenbronnen heeft, bepaalt de wet op welke inkomstenbron beslag moet worden gelegd. Zo wil de wetgever het beslag zoveel mogelijk concentreren op een inkomstenbron. Wanneer de beslaglegger zich niet aan de beslagvolgorde houdt, kan het beslag tot drie jaar na de datum van de beslaglegging vernietigd worden. Er is een aantal uitzonderingen op de beslagvolgorde. Hierdoor is het nog steeds mogelijk dat een beslaglegger op meerdere inkomensbronnen beslag legt. Daarnaast is het natuurlijk ook mogelijk dat er meerdere beslagleggers op een inkomensbron zijn. Voor die gevallen heeft de Wvbvv de zogenaamde 'coördinerend deurwaarder' in het leven geroepen. De coördinerende deurwaarder is de deurwaarder met het oudste executoriale beslag op de betreffende inkomensbron. Hij is aanspreekpunt van de schuldenaar voor de gehanteerde beslagvrije voet. Hij verstuurt ook de modelmededeling en stelt de beslagvrije voet zo nodig opnieuw vast. Ook informeert hij latere beslagleggende partijen over de gehanteerde beslagvrije voet. De coördinerend deurwaarder ontvangt de volledige aflossing. Als dat nodig is, betaalt hij bedragen door aan de andere beslagleggers.

Informatie over beslagen op verschillende inkomensbronnen wordt op dit moment nog niet automatisch uitgewisseld. Deze informatie moeten schuldenaren op dit moment dan ook nog zelf doorgeven aan de beslaglegger(s).

Sommige beslagleggende organisaties hebben voor beslagen vanaf 1 januari 2021 tot 1 juli 2021 een overgangstermijn aangevraagd. Hierdoor mogen zij tot 1 juli 2021 nog de oude berekeningswijze hanteren. Voor beslagen die zijn gelegd voor 1 januari 2021 geldt een overgangsrecht. Voor deze beslagen hebben beslagleggers 12 maanden de tijd om de nieuwe beslagvrije voet te berekenen. Als de schuldenaar actief vraagt om toepassing van de nieuwe beslagvrije voet, dan moet de beslaglegger wel een herberekening maken. Dan gelden zowel de overgangstermijn als het overgangsrecht niet. Als de beslaglegger nog geen gebruik kan maken van een eigen systeem, dan kan hij de website www.uwbeslagvrijevoet.nl gebruiken om een herberekening te maken.

2.3. Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag

De Wet Stroomlijning keten voor derdenbeslag treedt naar verwachting in 2022 in werking. Met deze wet wil de wetgever het proces rondom derdenbeslag nog verder verbeteren. Deze wet zorgt namelijk voor een betere gegevensuitwisseling tussen beslagleggende partijen. Ook daar waar het om een beslag op verschillende inkomensbronnen gaat. Hiervoor wordt het beslagregister gebruikt. Dit register bestaat al, maar op dit moment hebben alleen gerechtsdeurwaarders hiertoe toegang. Bovendien staan in dit register vooralsnog alleen gegevens van door deurwaarders opgelegde beslagen. Onder de nieuwe wet wordt ook informatie over beslagen die door publieke partijen zijn gelegd, opgenomen in het beslagregister. Het gaat dan om partijen als de belastingdienst, het UWV of gemeenten. Ook kunnen in de nieuwe wet meer instanties het register raadplegen. Zo kunnen zij beter bepalen of beslaglegging wel zinvol is. Als bijvoorbeeld de belastingdienst als preferent beslaglegger al maximaal beslag heeft gelegd, dan is de schuld oninbaar. Beslaglegging is dan niet zinvol. Door dit al in een vroeg stadium te constateren, worden onnodige proces- en executiekosten voor de schuldenaar voorkomen. Dit zorgt in het verlengde van de nieuwe beslagvrije voet voor een betere borging van het bestaansminimum van de schuldenaar. In het brede beslagregister is ook te zien wie de coördinerend deurwaarder is en wat de hoogte is van de beslagvrije voet. Daarnaast kan de schuldenaar in het nieuwe beslagregister zelf zijn dossier inzien. Naar verwachting sluiten partijen na inwerkingtreding van de wet gefaseerd aan.

2.4. Wijzigingswet adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind

Tot slot is het burgerlijk wetboek per 1 januari 2021 gewijzigd. Als gevolg van deze wijziging heeft de gemeente nu een adviesrecht bij schuldenbewind. Schuldenbewind is een beschermingsmaatregel die de rechtbank op verzoek kan opleggen als iemand te maken heeft met problematische schulden. Het doel is om de financiële situatie van de betrokkene te stabiliseren en te zorgen dat basisvoorzieningen, zoals huur, gas, water, licht en leefgeld worden betaald. De betrokkene zelf, zijn naasten, zorginstelling of de gemeente kunnen bij de rechter vragen om schuldenbewind uit te spreken. Tot 1 januari 2021 wisten gemeenten vaak niet dat er een verzoek tot schuldenbewind was gedaan. Zij waren echter wel verantwoordelijk voor de juiste ondersteuning bij schulden. Omdat gemeenten niet alle informatie hadden, konden zij onvoldoende regie voeren. Bovendien betaalden zij via de bijzondere bijstand vaak wel de kosten van bewindvoering.

De nieuwe wet wijzigt twee zaken rondom schuldenbewind:

1. Gemeenten krijgen in geval van schuldenbewind adviesrecht bij de rechtbank.
2. Schuldenbewind kan alleen nog voor bepaalde tijd worden ingesteld. Zo wordt voorkomen dat het bewind onnodig lang duurt.

Met de invoering van het adviesrecht kunnen gemeenten hun regierol bij schuldhulpverlening beter vervullen. De gemeente moet daartoe de rechtbank laten weten dat zij in het algemeen gebruik wil maken van het adviesrecht voor haar inwoners. Vervolgens moeten bewindvoerders gemeenten die gebruik willen maken van het adviesrecht voor hun inwoners, binnen twee weken informeren over de uitspraak van het bewind door de rechtbank. Binnen drie maanden na de uitspraak van het schuldenbewind moet de bewindvoerder een afschrift van de boedelbeschrijving en een plan van aanpak naar de gemeente sturen. Na de ontvangst van de boedelbeschrijving en het plan van aanpak brengt de gemeente binnen vier weken een advies uit aan de rechtbank. Daarbij stuurt zij ook afschriften van het advies aan haar inwoner en de bewindvoerder. Het advies helpt de rechter bij het maken van een afweging over de meerwaarde van schuldenbewind ten opzichte van een andere,

lichtere vorm van ondersteuning door de gemeente. Naar aanleiding van het advies ontvangt de gemeente via de griffier van de rechtbank een kopie van de afgegeven beschikking.

Ook als het bewind is ingesteld vanwege de lichamelijke of geestelijke toestand van de inwoner, kan de rechter de bewindvoerder verplichten om een afschrift aan de gemeente te sturen. Dit gebeurt echter niet standaard.

In principe kan de gemeente een advies uitbrengen aan de hand van de boedelbeschrijving en het plan van aanpak. Maar in de meeste gevallen is het lastig om op basis van deze feitelijke informatie een passend advies uit te brengen. Dan is het gewenst om een gesprek aan te gaan met de inwoner en de beschermingsbewindvoerder. Dit moet dan uiteraard wel binnen de adviestermijn gebeuren.

De gemeente Brunssum besloot via het beleidsplan ‘Armoede en schuldhulp’ uit december 2020 gebruik te maken van het adviesrecht. Zij heeft zich dan ook aangemeld bij de rechtbank. Via het adviesrecht krijgt de gemeente inzicht in het aantal aanvragen schuldenbewind. Bovendien kan de gemeente nu een beargumenteerd alternatief voorstellen aan de rechtbank als de burger daarmee beter geholpen wordt.

2.5. Samenhang wetswijzigingen

Met het geheel van de in dit hoofdstuk genoemde nieuwe en gewijzigde wetten wil het kabinet een systeem creëren waarin schulden zo veel mogelijk voorkomen worden, maar waarin mensen met schulden vervolgens zo goed en laagdrempelig mogelijk geholpen worden. Daarnaast wil men ervoor zorgen dat voor iedereen een toereikend bestaansminimum gegarandeerd blijft. Dit om te voorkomen dat problemen onnodig nog groter worden. Bovendien hoopt men de zelfredzaamheid van mensen met schulden te stimuleren.

De onderstaande tekening geeft deze samenhang weer.

3. Gemeentelijk beleidskader Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Zoals in de inleiding al aangegeven willen we met dit plan richting geven aan het gemeentelijk beleid op het gebied van het voorkomen van schulden en integraliteit van de schuldhulpverlening. Op grond van de Wgs moet in dit plan in het bijzonder worden ingegaan op de volgende onderwerpen:

- Welke resultaten de gemeente wenst te behalen;
- Welke maatregelen de gemeente neemt om de kwaliteit van de schuldhulpverlening te waarborgen;
- Hoe de samenwerking met schuldeisers vorm krijgt;
- De termijnen waarbinnen de hulpvraag wordt beantwoord en de schuldhulpverlening wordt opgestart;
- De wijze waarop schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen vorm krijgt.

Als de gemeente naast de wettelijke uitsluitingsgrond van het niet hebben van een geldige verblijfsstatus nog andere uitsluitingsgronden wil hanteren, dient ook dit in het plan te worden opgenomen.

3.1. Visie

De aanpak rondom schuldhulpverlening wordt ingegeven door wettelijke wijzigingen. In Brunssum vindt de aanpak rondom schuldhulpverlening echter ook zijn oorsprong in de herijking van het armoedebeleid uit 2017 en de uitgangspunten van het Masterplan Sociaal Domein uit 2019.

De bestrijding van armoede en de werkwijze voor uitvoering van schuldhulp is gebaseerd op de vijf pijlers:

- De mens centraal
- Samen meer met minder
- Zelf en niet alleen
- Integraal werken
- Preventie.

We kijken verder dan de primaire vraag en opteren voor een totaalaanpak.

Deze integrale aanpak komt onder andere tot uiting via de pilot Mobility Mentoring® die de gemeente Brunssum sinds 1 januari 2019 samen met CMWW, ISD BOL, KBL en Betere Buren voor de wijk Brunssum Noord inzet vanuit Os Hoes. Daarnaast werken we ook integraal via het Loket Sociaal Centraal dat eind 2019 van start is gegaan. Preventief denken en doen op verschillende omgevingsniveaus is van belang en blijft het speerpunt in onze aanpak.

In het ‘Beleidsplan Armoede en Schuldhulp’ vastgesteld in december 2020 formuleerde de gemeente Brunssum bovendien de volgende uitgangspunten:

- Duurzame verbetering van de inkomenspositie van minima;
- Het bevorderen van (maatschappelijke) participatie en het voorkomen van uitsluiting;
- Een proactieve en integrale benadering van armoede en schuldhulp.

Voor de uitvoering betekent de combinatie van de genoemde pijlers en uitgangspunten dat:

- We samenwerken;
- We laagdrempelig en liefst preventief werken;
- We integraal werken aan een duurzame oplossing;
- We aandacht hebben voor speciale doelgroepen;
- We zo vroeg mogelijk, zo licht mogelijk, zo zwaar als nodig ondersteunen.

3.1.1. We werken samen

Het Centrum voor Maatschappelijk Werk en Welzijnswerk (CMWW) voert de schuldhulpverlening voor de gemeente Brunssum uit. CMWW werkt samen met de inwoner door regelmatig contact te hebben over het traject en afspraken vast te leggen. Daarnaast onderhoudt CMWW nauw contact met de schuldeisers en investeert in een goede samenwerking met hen. CMWW heeft ook oog voor hun belangen en wil ook voor hen een gesprekspartner zijn. Op die manier ontstaat er bij alle betrokkenen vertrouwen in een goed resultaat. Bovendien kent CMWW de ketenpartners en weet ook hen te vinden wanneer dat nodig is.

Een groot deel van de mensen met schulden is afhankelijk van een uitkering van ISD BOL. ISD BOL begeleidt deze mensen op het gebied van werk of participatie. De samenwerking met ISD BOL tussen CMWW en ISD BOL is daarom van groot belang. Samen vergroten zij de zelfredzaamheid van onze inwoners.

Bovendien heeft ISD BOL veel ervaring met het beheren van geautomatiseerde systemen voor gegevensverwerking. Het ligt dan ook voor de hand om ook op dit onderdeel gebruik te maken van de expertise van ISD BOL. Meldingen over betalingsachterstanden worden immers via een geautomatiseerd systeem ontvangen. De gemeente Brunssum maakt hiervoor gebruik van het programma ‘RIS Matching’. ISD BOL beheert dit systeem. Als er sprake is van een enkele melding over een betalingsachterstand, verstuurt ISD BOL namens CMWW een briefkaart aan de inwoner. Met deze briefkaart vraagt CMWW de inwoner om contact op te nemen als hij of zij behoefte heeft aan ondersteuning door CMWW. Uiteraard wordt de briefkaart om privacy-redenen verstuurt in een envelop. Indien er een afsluiting dreigt of het een melding van meervoudige betalingsachterstanden betreft, zet ISD BOL de melding direct door naar CMWW. In die gevallen neemt CMWW zelf het initiatief om met de inwoner in contact te komen.

3.1.2. We werken laagdrempelig en waar mogelijk preventief

Zoals in de vorige subparagraaf aangegeven is CMWW het eerste loket voor vragen van financiële aard. CMWW geniet grote bekendheid binnen Brunssum en biedt een veelvoud van activiteiten aan waaraan veel Brunssummers deelnemen. CMWW maakt daartoe gebruik van verschillende laagdrempelige ontmoetingspunten. Bewoners kunnen hier in een ongedwongen sfeer over hun problemen praten. Inwoners die vragen hebben over inkomen of schulden kunnen zich telefonisch of tijdens een van de spreekuren bij CMWW melden. De locatie ‘Os Hoes’ vormt het centrale (inloop)punt voor inwoners die vragen hebben over hun financiële zaken. Dit blijft gehandhaafd. Daarnaast wordt in de overige Brunssumse wijken gekeken naar inloopmogelijkheden. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het Noorderhuis.

Zoals in de vorige paragraaf aangegeven werkt CMWW samen met ISD BOL. Deze samenwerking richt zich ook de preventie van schulden. Zo zet ISD BOL de app ‘Voorzieningenwijzer’ van Zorgweb in.

Consulenten van ISD BOL brengen met behulp van deze app in kaart op welke aanvullende voorzieningen en toeslagen inwoners recht hebben. De consulent dient ter plekke een aanvraag in of zorgt voor een warme overdracht aan CMWW. Op deze manier krijgen inwoners alle voorzieningen en toeslagen waarop zij recht hebben. Ook wanneer die niet via de gemeente verstrekt worden. ISD BOL zet de 'Voorzieningenwijzer' in eerste instantie in voor mensen die in de wijk Brunssum Noord worden. Later kan deze aanpak uitgebreid worden naar andere wijken.

Ook Kredietbank Limburg is een vaste partner rondom de schuldhulpverlening van Brunssumse burgers. De Kredietbank werkt eveneens op de locatie Os Hoes en is daardoor snel in te schakelen als dat nodig is.

3.1.3. We werken integraal aan een duurzame oplossing

Chronische stress beïnvloedt het gedrag van mensen. Mensen met chronische stress leven meer bij de dag, zijn minder goed in staat om doelen en prioriteiten te stellen, emoties te reguleren en strategieën te ontwikkelen voor als het tegenzit. Hierdoor is de kans groot dat mensen die stress ervaren door sociale problemen, ook financiële problemen krijgen. Evenzo groot is de kans dat mensen met stress als gevolg van financiële problemen ook andere, sociale, problemen krijgen. Om tot een goede oplossing te komen, is het van belang dat we oog hebben voor alle problemen. Wanneer we immers alleen de financiële problemen oplossen en niets aan overige problemen doen, is de kans dat er in de toekomst opnieuw financiële problemen ontstaan groot. CMWW heeft daarom oog voor problemen op alle leefgebieden. Daar waar nodig verwijst CMWW de inwoners door naar meer gespecialiseerde hulp.

In de eerder beschreven pilot Mobility Mentoring® helpen we inwoners die zich melden voor een uitkering en die met een veelheid aan problemen op meerdere leefgebieden te maken hebben. We doen dit op zo'n manier dat zij minder stress ervaren. Uitgangspunt daarbij is dat we samen de problemen op de verschillende leefgebieden in kaart brengen. Vervolgens bepalen we samen met deelnemer, welk probleem de hoogste prioriteit heeft en hoe we de stress op dit gebied tot een acceptabel niveau terug kunnen brengen. Door de stapsgewijze aanpak krijgen deelnemers weer overzicht en zijn zij beter in staat om hun problemen ook echt structureel aan te pakken.

3.1.4. We hebben aandacht voor speciale doelgroepen

De Wgs noemt alleen de doelgroep 'gezinnen met inwonende minderjarige kinderen' als doelgroep waarvoor de gemeente expliciet aandacht moet hebben. De gemeente Brunssum is echter van mening dat er meer doelgroepen zijn die om speciale aandacht vragen. Hierbij gaat het om doelgroepen die specifieke hulp nodig hebben om hun financiën op orde te brengen en op orde te houden. De gemeente Brunssum heeft daarom extra aandacht voor de volgende doelgroepen:

- Gezinnen met inwonende minderjarige kinderen
- Laaggeletterden
- Statushouders
- Werkenden
- Zelfstandig ondernemers

In paragraaf 3.6. van dit plan gaan we verder in op deze bijzondere doelgroepen.

3.1.5. We ondersteunen zo vroeg als mogelijk, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig

In haar uitvoeringsagenda 2019-2020 schrijft de gemeente Brunssum het volgende:

'Ondersteuning op het gebied van armoede en schulden is niet zwaarder dan nodig, maar zo zwaar als nodig en wordt in de nabijheid van de burger en zijn netwerk georganiseerd, met inzet van korte lijnen naar (professionele) ketenpartners).'

In het beleidsplan Armoede en Schuldhulp uit 2020 is specifiek beschreven dat 'preventie' een belangrijk uitgangspunt is. Om die reden zetten we ook de eerdergenoemde voorzieningenwijzer in en houden we via de inzet van Mobility Mentoring® een vinger aan de pols in situaties met meervoudige problemen.

In sommige gevallen is het ook niet nodig een formeel traject via de Wgs op te starten. Denk aan het treffen van een eenvoudige betalingsregeling voor een enkelvoudige schuld, hulp bij thuisadministratie of hulp bij het aanvragen van een bepaalde voorziening. Aan de andere kant zijn er helaas echter ook situaties waarin de hulp via de Wgs niet toereikend is. Het gaat dan bijvoorbeeld om situaties waarin iemands gedrag niet te sturen is, waardoor hij of zij afspraken niet nakomt. In zo'n geval kan begeleiding naar beschermingsbewind zowel voor de schuldenaar zelf als voor eventuele schuldeisers de beste oplossing zijn. Hiermee wordt immers voorkomen dat iemand verder onnodige schulden maakt.

De gemeente Brunssum zet instrumenten uit de Wgs alleen in waar dit de meest passende oplossing is. Het gaat dat om inwoners voor wie hulp via de Wgs echt nodig is en voor wie deze hulp naar verwachting volstaat om bestaande problemen op te lossen en verdere problemen te voorkomen.

3.2. Resultaten

Ons voornaamste doel is het duurzaam vergroten van financiële zelfredzaamheid van de inwoner binnen zijn mogelijkheden. Vaak is daarbij een schuldenvrije toekomst het doel, maar soms is stabiliteit het hoogst haalbare.

De verwachting is dat er per maand ca. 170 signalen over betalingsachterstanden worden ontvangen. Dit kunnen zowel enkelvoudige als meervoudige signalen zijn. Enkelvoudige signalen zijn signalen van een vaste lasten partner die betrekking hebben op achterstanden van één persoon of huishouden. Meervoudige signalen zijn signalen van meerdere vaste lasten partners die allemaal betrekking hebben op één persoon of huishouden.

Gelet op het groot aantal signalen dat wordt verwacht en de beperkte capaciteit van CMWW, hanteert de gemeente Brunssum de volgende prioritering met betrekking tot het oppakken van meldingen:

1. Dreigende afsluitingen of uithuiszettingen
2. 3 of meer signalen in een maand
3. 2 of meer signalen in een maanden
4. Signalen van ten minste 2 maanden huurachterstand
5. Signalen van zorgverzekeraars m.b.t. personen jonger dan 27 jaar
6. Enkelvoudige signalen van gezinnen met minderjarige kinderen
7. Meerdere opeenvolgende signalen binnen 3 maanden
8. Meerdere opeenvolgende signalen binnen 6 maanden
9. Enkelvoudige signalen

In de komende periode willen we meer informatie verzamelen. De informatie die we zo verkrijgen, gebruiken we om onze werkwijze te verbeteren.

3.3. Kwaliteitsborging

CMWW heeft een ISO9001 certificaat en het kwaliteitslabel van Sociaal Werk Nederland. Hiermee is de kwaliteit van de processen die CMWW uitvoert, geborgd.

Daarnaast wordt ook op specifieke deelgebieden aandacht besteed aan kwaliteitsborging. Zo zijn de medewerkers van ISD BOL die met de Voorzieningenwijzer werken allemaal getraind via aanbieder Zorgweb. Ook de professionals die betrokken zijn bij Mobility Mentoring® zijn allemaal getraind.

Inforing, de organisatie die het systeem RIS levert, is ISO 27001 gecertificeerd voor de software.

Periodiek hebben de gemeente Brunssum, CMWW en ISD BOL overleg. Tijdens deze overleggen worden de verkregen informatie, behaalde resultaten en ervaringen uit de uitvoering besproken. Ook op deze manier proberen we de kwaliteit van de dienstverlening verder te optimaliseren.

3.4. Samenwerking met schuldeisers

De Wgs biedt een wettelijke grondslag voor geautomatiseerde gegevensuitwisseling met energie- en drinkwaterleveranciers, zorgverzekeraars en verhuurders.

De wet gaat ervan uit dat schuldeisers eerst zelf een maatschappelijk verantwoorde incasso uitvoeren. Dit betekent dat schuldeisers de betalingsachterstanden pas melden aan de gemeente wanneer ze:

1. Tenminste eenmaal een schriftelijke betalingsherinnering hebben gestuurd.
2. Zich hebben ingespannen om in persoonlijk contact te treden om te wijzen op mogelijkheden om betalingsachterstanden te voorkomen en te beëindigen.
3. De inwoner gewezen hebben op de mogelijkheden voor schuldhulpverlening.
4. De inwoner aangeboden hebben gegevens door te geven aan de gemeente.

De bewijslast dat eerst een maatschappelijk verantwoorde incasso is geprobeerd, ligt bij de schuldeisers. Dit is een inspanningsverplichting gekoppeld aan de mogelijkheid/bevoegdheid om gegevens te delen.

Wanneer een inwoner het hulpaanbod van de gemeente accepteert, krijgen de betreffende schuldeisers een terugmelding. Vanaf dat moment worden zij betrokken bij het vervolg. Het hulpaanbod kan bijvoorbeeld een advies zijn, hulp bij het treffen van betalingsregelingen (quick fix) of een schuldhulpverleningstraject. Indien een vroegsignaal niet tot een hulpaanbod leidt, mag de gemeente in verband met bescherming van de privacy van de inwoner geen terugkoppeling geven aan de schuldeiser. Het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening maakt alleen het delen van informatie over toelating tot de gemeentelijke schuldhulpverlening mogelijk.

De Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) is een koepelorganisatie voor schuldhulpverlening. Zij heeft met de koepelorganisaties van diverse vaste lasten-partners convenanten over vroegsignalering afgesloten. In deze convenanten zijn samenwerkingsafspraken over het minnelijk traject van schuldhulpverlening vastgelegd. De convenanten hebben als doel de samenwerking tussen schuldeisers en schuldhulpverlening te verbeteren, het aantal wanbetalers terug te dringen en het afsluiten van minnelijke schuldregelingen te bevorderen. Uitgangspunt is dat

de gehele vordering terugbetaald wordt. Wanneer dit, naar het oordeel van het NVVK-lid, niet mogelijk is en de schuldenaar voldoet aan de gestelde voorwaarden, zal het NVVK-lid aan de convenantpartij vragen om in te stemmen met het verzoek om gedeeltelijke kwijtschelding.

In de convenanten zijn onder andere afspraken opgenomen met betrekking tot:

- Termijnen;
- Het behartigen van de belangen van de schuldeisers (door bijvoorbeeld tijdens het eerste gesprek expliciet te wijzen op de verplichting om de maandelijkse lasten, inclusief eventuele voorschottermijnen, te betalen);
- Het voortzetten of hervatten van de levering van diensten of producten;
- Het onder bepaalde omstandigheden op verzoek opschorten van incassomaatregelen;
- De onderlinge communicatie over de voortgang van het traject.

De gemeente Brunssum heeft via de NVVK-convenanten gesloten met de koepelorganisaties van:

- ✓ WML
- ✓ De diverse in Brunssum actieve woningcorporaties
- ✓ Alle zorgverzekeraars
- ✓ Particuliere verhuurders
- ✓ Een groot deel van de leveranciers van energie en gas

De gemeente Brunssum probeert ook de energie- en gasleveranciers die niet zijn aangesloten bij een koepelorganisatie te benaderen met het verzoek aan te sluiten bij het betreffende convenant.

Opvallend is dat signalen over gemeentelijke belastingen onder de nieuwe wet niet mogen worden uitgewisseld. De Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BSGW) mag dus geen informatie over betalingsachterstanden aanleveren. De reden hiervoor is dat inwoners met een dergelijke betalingsachterstand al intern bekend zijn bij de gemeente. Deze inwoners dienen via een maatschappelijk verantwoorde incasso richting schuldhulpverlening te worden doorgeleid. Dit kan de BSGW doen door ze in diverse vormen van klantcontact naar schuldhulpverlening te verwijzen. Het is vervolgens aan de schuldenaar zelf om hulp te vragen. De gemeente Brunssum informeert de BSGW actief over de mogelijkheid om inwoners naar CMWW te verwijzen.

3.5. Termijnen

De gemeente Brunssum hecht waarde aan een goede beoordeling van elke individuele situatie. Het is daarom van belang zoveel mogelijk ter zake doende informatie te verzamelen en de situatie van een schuldenaar goed in kaart te brengen. Om die reden houdt de gemeente Brunssum vast aan de maximale wettelijke termijnen. Deze zijn als volgt:

- Eerste gesprek binnen drie dagen na ontvangst van een melding over een dreigende woningontruiming, afsluiting van gas, water of licht of een beëindiging van de zorgverzekering.
- Eerste gesprek binnen vier weken na ontvangst van overige meldingen.
- Beschikking en plan van aanpak binnen 8 weken na het gesprek.

3.6. Bijzondere doelgroepen

De Wgs noemt alleen de doelgroep ‘gezinnen met inwonende minderjarige kinderen’ als bijzondere doelgroep. De gemeente Brunssum vindt echter dat er meer doelgroepen zijn die extra

ondersteuning kunnen gebruiken. De gemeente Brunssum heeft oog voor deze doelgroepen. Voor al deze doelgroepen geldt dat we sterk inzetten op preventie.

3.6.1. Gezinnen met minderjarige inwonende kinderen

Op grond van de Wgs moet de gemeente vastleggen welke aandacht zij geeft aan gezinnen met minderjarige inwonende kinderen. De wetgever wil de effecten van sociale uitsluiting op kinderen zoveel mogelijk beperken. Voor kinderen is het opgroeien in een problematische schuldensituatie te vergelijken met opgroeien in armoede. Jeugdprofessionals zien armoede bij gezinnen met meerdere problemen soms over het hoofd. Dit terwijl de gevolgen van armoede en schulden voor kinderen groot zijn. Het tijdig signaleren van armoede is essentieel om kinderen en gezinnen in een vroeg stadium te helpen. Het is van belang dat bij gezinnen met minderjarige kinderen de uiterste inspanningen worden geleverd om een uithuiszetting en afsluiting van energie te voorkomen.

Samenwerking tussen professionals om problemen zo vroeg mogelijk te signaleren, is hierbij van groot belang. De samenwerking met de sociale wijkteams vervult hierbij een grote rol. Door een tijdige signalering kan eerder hulp worden geboden, waardoor we gezinnen bereiken voordat de problemen hen boven het hoofd groeien.

3.6.2. Laaggeletterden

Uit verschillende onderzoeken weten we dat armoede en schulden vooral aanwezig zijn bij mensen die over minder mogelijkheden beschikken om regie over hun eigen leven te voeren. Daartegenover staat dat onze samenleving steeds ingewikkelder wordt. Zij vraagt steeds meer van haar burgers op het gebied van bijvoorbeeld administratieve-, digitale, taal- en rekenvaardigheden. Hierdoor is er sprake van een steeds groter wordende groep mensen die in de problemen komt. Om die reden heeft de gemeente Brunssum ook extra aandacht voor de hulp aan laaggeletterden.

Daar waar CMWW constateert dat er sprake is van financiële problemen, beoordeelt CMWW ook steeds of er mogelijk sprake is van problemen op het gebied van administratieve-, digitale-, taal- of rekenvaardigheid. Daar waar er inderdaad ook sprake blijkt te zijn van problemen op dit vlak, wordt iemand verwezen naar passende hulp.

3.6.3. Statushouders

De complexiteit van onze samenleving vormt ook een grote uitdaging voor de doelgroep van statushouders. Zij weten vaak weinig van de manier waarop zaken in Nederland geregeld zijn. Welke instantie verantwoordelijk is voor welk onderwerp, welke financiële verplichtingen er in Nederland bestaan en op welke regelingen zij een beroep kunnen doen. Bovendien is er vaak nog sprake van een taalbarrière die het extra moeilijk maakt informatie te verstrekken over deze complexe onderwerpen. De doelgroep statushouders is daarmee ook een doelgroep die volgens de gemeente Brunssum extra aandacht verdient en waarbij preventie van groot belang wordt geacht.

Gedurende de eerste 12 maanden na huisvesting in de gemeente Brunssum vanuit een Azc worden statushouders intensief begeleid via de maatschappelijk begeleider van de gemeente. De maatschappelijk begeleider helpt statushouders onder andere bij het afsluiten van een huurovereenkomsten en het aangaan van overeenkomsten met energieleveranciers en zorgverzekeraars. Daarnaast biedt de maatschappelijk begeleider hulp bij het bijhouden van de eigen administratie. Voorts worden de vaste lasten van uitkeringsgerechtigde statushouders gedurende

deze periode door ISD BOL doorbetaald. Tot slot wordt aan uitkeringsgerechtigde statushouders een training ‘Omgaan met geld’ aangeboden. In deze training wordt nadere uitleg gegeven over de diverse in Nederland werkzame instanties, hun taken en hun wijze van ‘factureren’. De ervaring leert dat in het bijzonder onderwerpen als voorschot-betalingen, voorlopige aanslagen en toeslagen voor veel statushouders moeilijk te begrijpen zijn. Daarom wordt, waar mogelijk, bij de trainingen ‘Omgaan met geld’ gebruik gemaakt van de hulp van een tolk.

3.6.4. Werkenden

In 2019 liep een pilot waarbij de Kredietbank Limburg wekelijks een inloopspreekuur hield bij de Sociale Werkvoorziening WOZL. Aangenomen werd dat onder de werkenden ook veel mensen zijn die kampen met financiële problemen en/of armoede omdat er veel loonbeslagen worden uitgevoerd. Medewerkers werden uitgenodigd om binnen te lopen voor vragen en ondersteuning. Dit leidde in elk geval tot het inzicht dat het bereik van regelingen en ondersteuning bij werkenden meer aandacht behoeft. Ook uit de cijfers van de MER 2020 blijkt dat onder de inwoners van Brunssum met een inkomen tot 120% bijna 1/3 géén bijstandsuitkering of AOW heeft, maar een andersoortig inkomen zoals WW of een baan. In de komende periode willen we onderzoeken of er een vervolg kan komen op dit initiatief bij meerdere werkgevers in Parkstad. Het Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP) is voor ons de link naar de werkgevers. Afgesproken is dat de medewerkers ook schuldenproblematiek bij medewerkers bespreken tijdens hun bezoeken aan werkgevers.

3.6.5. Zelfstandigen

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Wgs is de toegang van zelfstandigen tot de Wgs verduidelijkt. De Wgs gaat in zijn huidige vorm uitdrukkelijk uit van een brede toegang tot hulp. Dus ook voor zelfstandigen met een nog functionerende onderneming. We verwachten dat door de Corona-crisis steeds meer zelfstandigen in financiële problemen komen en zich bij gemeenten gaan melden met een vraag om ondersteuning. In beginsel biedt het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) mogelijkheden om zelfstandigen te ondersteunen in de vorm van een tijdelijke inkomensaanvulling tot het sociaal minimum of een bedrag aan bedrijfskapitaal. Dit bedrag aan bedrijfskapitaal kan ook worden gebruikt voor een gehele of gedeeltelijke aflossing van een bedrijfsschuld. Voorwaarde is wel steeds het bedrijf nog levensvatbaar is. De Bbz is echter niet bedoeld voor het oplossen van schulden, maar voor het bieden van een financieel vangnet. Vergelijkbaar met reguliere bijstand. Alleen huishoudens met een inkomen beneden bijstandsniveau komen hiervoor in aanmerking. Ondernemers met een huishoudinkomen boven de bijstandsnorm kunnen dus geen beroep doen op de Bbz. Het fenomeen ‘vroegsignalering’ dat binnen de Wgs nadrukkelijk aan bod komt, is in relatie tot zelfstandigen binnen de Bbz niet bekend.

De inkomenssituatie van zelfstandigen is vaak complex. Daarbij is ook de aard van de schulden vaak van een andere orde dan bij particulieren. Het gaat vaak om aanzienlijk hogere bedragen, er zijn vaak belastingvorderingen en vorderingen aan toeleveranciers. Dit zijn partijen waarmee geen convenanten zijn gesloten over het toepassen van een sociale incasso. Daarnaast is het belangrijk ervoor te zorgen dat de onderneming, waar mogelijk, voort kan blijven bestaan. De schuldhulpverlening aan zelfstandigen vraagt daarom om bijzondere expertise. De Kredietbank Limburg onderzoekt op dit moment de mogelijkheden om medewerkers op te laten leiden tot specialisten op het gebied van schuldhulpverlening aan zelfstandigen. Totdat hier meer duidelijkheid

over bestaat, zet de gemeente Brunssum de samenwerking voort met gespecialiseerde externe partijen.

3.7. Uitsluitingsgronden

In beginsel zijn alleen personen die geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben uitgesloten van toelating tot de Wgs. De wet biedt gemeenten echter de mogelijkheid schuldhulpverlening ook op andere gronden te weigeren.

De gemeente Brunssum kiest ervoor om in principe iedereen die dat nodig heeft schuldhulpverlening te bieden. In uitzonderingsgevallen moet het echter mogelijk zijn om schuldhulpverlening op bovengenoemde gronden te weigeren. In dat geval wordt toepassing gegeven aan artikel 3, 2e en 3e lid van de wet. We sluiten daarom de volgende doelgroepen uit van deelname:

- Personen die, ook na een hersteltermijn, verwijtbaar niet voldoende meewerken aan de schuldhulpverlening of niet de gevraagde informatie verstrekken;
- Personen die bewust schulden maakten of bewust schulden niet betaalden;
- Personen over wie een faillissement is uitgesproken of die tot de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen zijn toegelaten;
- Personen die fraude hebben gepleegd, die financiële benadeling van een bestuursorgaan tot gevolg heeft en die in verband daarmee onherroepelijk strafrechtelijk zijn veroordeeld of aan wie hiervoor een onherroepelijke bestuurlijke sanctie is opgelegd;
- Personen bij wie sprake is van recidive.

4. Gebruik adviesrecht

Zoals eerder aangegeven besloot de Brunssumse gemeenteraad in december 2020 per 1 januari 2021 gebruik te maken van het adviesrecht bij schuldenbewind. Tot 1 januari 2021 waren gemeenten wel al verantwoordelijk voor de juiste ondersteuning bij schuldenproblematiek en betaalden via de bijzondere bijstand ook vaak de kosten van bewindvoering. Nu hebben zij ook de mogelijkheid de rechtbank te adviseren over de noodzaak om iemand onder schuldenbewind te plaatsen.

Op 26 september 2019 sloten de Parkstad-gemeenten een convenant af met ruim 50 bewindvoerders. Met dit convenant willen zij een nadere samenwerking in de aanpak van armoede en schulden bewerkstelligen. Burgers die onder bewind staan hebben gedurende de periode van bewind geen eigen financiële verantwoordelijkheid. Dit geeft natuurlijk rust, maar het onthoudt burgers ook inzicht in en verantwoordelijkheid voor de eigen financiële huishouding. In samenspraak met de deelnemende bewindvoerders willen de gemeenten ervoor zorgen dat burgers waar mogelijk leren om zelfstandig(er) hun eigen financiën te regelen. Ook willen gemeenten met de bewindvoerders bespreken of er wellicht eenvoudigere, kortere en minder dure alternatieven zijn om iemand te begeleiden met zijn financiën. Verdere werkafspraken zouden in 2020 via themabijeenkomsten worden gemaakt. Helaas vonden de geplande bijeenkomsten, als gevolg van de uitbraak van het Corona-virus, geen doorgang.

De gemeente Brunssum is van mening dat een advies om het schuldenbewind te beëindigen alleen dan afgegeven dient te worden wanneer er absolute zekerheid is over de mogelijkheden die iemand heeft om zijn financiën zelf te regelen of dit met een lichtere ondersteuningsvorm te kunnen doen. Er is immers een groep inwoners die eenvoudigweg niet in staat is, zijn financiën (al dan niet met lichte ondersteuning) zelf goed op orde te houden. Bovendien worden inwoners die onder schuldenbewind staan, geregistreerd in het Centraal curatele- en bewindregister. Dit voorkomt dat iemand onterecht nieuwe overeenkomsten aan gaat en dus nieuwe schulden maakt. Het is dus een bescherming voor de onder bewind gestelde, maar ook voor de tegenpartij met wie hij een contract afsluit.

De gemeente Brunssum zet daarom liever in op het maken van afspraken met bewindvoerders om, eventueel met gebruikmaking van gemeentelijke instrumenten, te komen tot een zo groot mogelijke financiële zelfredzaamheid en transparantie van de dienstverlening.

Een advies dient binnen vier weken na ontvangst van het plan van aanpak en de boedelbeschrijving door de gemeente afgegeven te worden. De gemeente Brunssum is van mening dat deze periode erg kort is om een gedegen beeld te krijgen van de mogelijkheden van de onder bewindgestelde en de bereidheid tot extra inzet van de bewindvoerder. Vaak kan de gemeente daarom pas bij een verzoek tot verlenging van het bewind een gedegen advies geven.

Beleidsregels Wet gemeentelijke schuldhulp gemeente Brunssum

Het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Brunssum;

Gelezen het voorstel aan het college van 6 april 2021;

Gelet op de Verordening Schuldhulpverlening van de gemeente Brunssum;

overwegende dat deze beleidsregels zijn opgesteld om schuldhulpverlening op een eenduidige manier te kunnen uitvoeren.

Besluit vast te stellen:
Beleidsregels Wet gemeentelijke schuldhulp gemeente Brunssum.

Artikel 1 – Begripsbepalingen

1. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
   a. *wet:* de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
   b. *college:* het college van burgemeester en wethouders van Brunssum;
   c. *inwoner:* de inwoner zoals bedoeld in artikel 1 van de wet;
   d. *bedreigende situatie:* gedwongen woningontruiming, beëindiging van de levering van energie of water of opzegging dan wel ontbinding van de zorgverzekering;
   e. *cliënt:* de cliënt zoals bedoeld in artikel 1 van de wet;
   f. *plan van aanpak:* een in een beschikking opgenomen trajectomschrijving van producten en diensten;
   g. *schuldhulpverleningstraject:* het totaal van dienstverlening vanaf aanvraag schuldhulpverlening tot en met de afronding van de minnelijke schuldregeling, hierbij inbegrepen het opstellen van een aanvraag voor de Wet schuldsanering natuurlijke personen en nazorg.
2. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de wet, de Algemene wet bestuursrecht dan wel de Gemeentewet.

Artikel 2 – Doelgroep

De doelgroep van de wet zijn alle inwoners van Brunssum van 18 jaar die ingezetene zijn en die rechtmatig in Nederland verblijf houden.

Artikel 3 – Aanbod schuldhulpverlening

1. Het eerste gesprek over de hulpvraag vindt plaats binnen 4 weken nadat:
   a. een inwoner zich tot het college wendt voor schuldhulpverlening; of
   b. een inwoner het aanbod van het college tot schuldhulpverlening aanvaardt na een door het college ontvangen signaal van een schuldeiser als bedoeld in artikel 3, lid 1 onderdeel b van de wet.

2. Indien er sprake is van een bedreigende situatie vindt binnen drie werkdagen het eerste gesprek plaats, waarin de hulpvraag wordt vastgesteld.
3. Na het eerste gesprek, bedoeld in lid 1 wordt binnen acht weken door het college een beschikking afgegeven, inhoudende een toekenning schuldhulpverlening op basis van een plan van aanpak of een weigering tot schuldhulpverlening.
4. Het college verleent aan cliënt schuldhulpverlening, indien het college schuldhulpverlening noodzakelijk acht. Dit wordt gebaseerd op de uitgangspunten zoals neergelegd in het beleidsplan Gemeentelijke schuldhulpverlening Gemeente Brunssum 2021-2024.
5. Indien schuldhulpverlening noodzakelijk wordt geacht, kan het college schuldhulp verlenen in de vorm van:
    a. hulpverlenende en voorlichtende werkzaamheden ten aanzien van de financieel technische hulpverlening (inventarisatie schulden, inkomsten, uitgaven, dossieropbouw e.d.);
    b. hulpverlenende werkzaamheden in het kader van het stabiliseren van de problematische schuldensituatie;
    c. hulpverlenende werkzaamheden gericht op de motivatie van de cliënt;
    d. nazorg.
6. De vorm waarin de gemeente schuldhulpverlening aanbiedt is van meerdere factoren afhankelijk. De factoren die in ieder geval een rol kunnen spelen zijn:
    a. aard, zwaarte en omvang van de schulden;
    b. psychosociale situatie;
    c. houding en gedrag van cliënt;
    d. een eventueel eerder gebruik van schuldhulpverlening;
    e. inkomsten, uitgaven en woonsituatie.
7. Het college kan voorwaarden stellen bij het doen van een aanbod aan cliënt. Voorwaarden die in ieder geval gesteld kunnen worden zijn:
    a. aanvaarden van aanpalende hulpverlening die door het college noodzakelijk wordt geacht voor een duurzaam resultaat van de schuldhulpverlening;
    b. indien cliënt niet de beschikking heeft over een betaalrekening op eigen naam en zonder debetstand bij een reguliere bank, kan het college cliënt de verplichting opleggen om een basisbankrekening te openen als voorwaarde voor de inzet van stabilisatie, budgetbeheer, betalingsregelingen en/of een schuldregeling.
8. De vorm, wijze van invulling, doorlooptijden en voorwaarden van het schuldhulpverleningstraject worden vastgelegd in het plan van aanpak schuldhulpverlening.
9. Het college is bevoegd tot het verwerken van persoonsgegevens voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van de wettelijke taak als bedoeld in artikel 3 lid 1 onderdeel a en b. Onder noodzakelijke gegevens wordt verstaan de gegevens uit de basisregistratie personen en gegevens die noodzakelijk zijn om de signalen bedoeld in artikel 3 lid 1 onderdeel b te verwerken.
10. Het college gebruikt het burgerservicenummer van een inwoner bij het verwerken van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 3 lid 9 met het doel te waarborgen dat de in het kader van de uitvoering van de schuldhulpverlening te verwerken persoonsgegevens op die inwoner betrekking hebben.
11. Het college is bevoegd persoonsgegevens van de inwoner, die het college heeft verkregen voor de uitvoering van de taken die bij of krachtens de Jeugdwet, Participatiewet of de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 aan het college zijn opgedragen, ook te verwerken als dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de schuldhulpverlening.

Artikel 4 - **Verplichtingen**

1. Client doet aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op schuldhulpverlening, zowel bij de aanvraag als gedurende de looptijd van het schuldhulpverleningstraject, voor zover gegevens over deze feiten en omstandigheden niet door het college kunnen worden verkregen.
2. Cliënt is verplicht om alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is gedurende de aanvraagperiode en tijdens het schuldhulpverleningstraject. De medewerking bestaat onder andere uit:
   - het voldoen aan de identificatieplicht;
   - het nakomen van afspraken;
   - geen nieuwe schulden aangaan;
   - het zich houden aan de bepalingen van de overeenkomsten die cliënt in het kader van het schuldhulpverleningstraject sluit;
   - het zich houden aan aanvullende verplichtingen en voorwaarden, die tijdens het schuldhulpverleningstraject worden opgelegd en vastgelegd.

Artikel 5 – **Weigeringsgronden**

1. Schuldhulpverlening kan worden geweigerd indien:
   a. cliënt niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 4, leden 1 en 2;
   b. onvoldoende aannemelijk is dat de schulden te goeder trouw zijn ontstaan dan wel onbetaald gelaten zijn;
   c. cliënt in staat van faillissement verkeert of de Wet schuldsanering natuurlijke personen op cliënt van toepassing is verklaard;
   d. er bij cliënt sprake is van recidive zoals beschreven in artikel 6;
   e. cliënt fraude heeft gepleegd, die financiële benadeling van een bestuursorgaan tot gevolg heeft en cliënt in verband daarmee onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld of een onherroepelijke bestuurlijke sanctie is opgelegd.
2. Alvorens ingevolge lid 1 onderdeel a te besluiten tot weigering wordt cliënt eenmaal een redelijke hersteltermijn geboden om alsnog, binnen de gestelde termijn, de gevraagde medewerking te verlenen of informatie te verstrekken.

Artikel 6 – **Weigeren bij recidive**

1. Schuldhulpverlening kan worden geweigerd indien:
   a. minder dan 3 maanden voorafgaand aan de dag waarop het verzoek is ingediend een eerste schuldhulpverleningstraject op grond van artikel 5 lid 1 is beëindigd of geweigerd;
   b. minder dan 12 maanden voorafgaand aan de dag waarop het verzoek is ingediend een tweede of volgend schuldhulpverleningstraject op grond van artikel 5 lid 1 is beëindigd of geweigerd;
   c. minder dan 12 maanden voorafgaand aan de dag waarop het verzoek is ingediend door cliënt een wettelijk schuldsaneringstraject als bedoeld in de Wet schuldsanering natuurlijke personen tussentijds is beëindigd;

d. minder dan 12 maanden voorafgaand aan de dag waarop het verzoek is ingediend door cliënt een wettelijk schuldsaneringstraject als bedoeld in de Wet schuldsanering natuurlijke personen succesvol is doorlopen.

2. Een eventueel eerder gebruik van de producten informatie, advies, een doorverwijzing en/of nazorg gelden niet als een eerder schuldhulpverleningstraject.
3. Weigering van schuldhulpverlening op grond van onderdelen a t/m d van het eerste lid sluiten het geven van informatie en advies en/of een doorverwijzing naar ketenpartners niet uit.

Artikel 7 - **Beëindigingsgronden**

1. Een schuldhulpverleningstraject kan worden beëindigd indien:
   a. cliënt niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 4, leden 1 en 2;
   b. de cliënt niet langer behoort tot de doelgroep als genoemd in artikel 2;
   c. het schuldhulpverleningstraject succesvol is afgerond;
   d. de cliënt zijn beschikbare aflossingscapaciteit of vermogen niet wil gebruiken voor de aflossing van zijn schulden;
   e. later blijkt dat schuldhulpverlening op grond van onjuiste gegevens of informatie aan cliënt is toegekend, terwijl schuldhulpverlening zou zijn geweigerd indien het college ten tijde van de besluitvorming bekend zou zijn geweest met de juiste gegevens of informatie;
   f. de cliënt zich ten opzichte van de medewerkers, belast met werkzaamheden die voortkomen uit het schuldhulpverleningstraject, misdraagt;
   g. de cliënt in staat is om zijn schulden zelf te regelen dan wel in staat is de schulden zelfstandig te beheren;
   h. de geboden hulpverlening, gelet op de persoonlijke omstandigheden van de cliënt, niet (langer) passend is;
   i. de schuldhulpverlening door het college niet langer noodzakelijk wordt geacht;
   j. de cliënt niet voldoet aan de bepalingen van de overeenkomsten die in het kader van het schuldhulpverleningstraject met hem gesloten zijn;
   k. cliënt fraude heeft gepleegd, die financiële benadeling van een bestuursorgaan tot gevolg heeft en cliënt in verband daarmee onherroepelijk strafrechtelijk is veroordeeld of een onherroepelijke bestuurlijke sanctie is opgelegd.
2. Alvorens ingevolge lid 1 onderdeel a te besluiten tot beëindiging wordt cliënt eenmaal een redelijke hersteltermijn geboden om alsnog, binnen de gestelde termijn, de gevraagde medewerking te verlenen of informatie te verstrekken.

Artikel 8 – **Inherente afwijkingsbevoegdheid en onvoorziene omstandigheden**

1. Het college handelt overeenkomstig dit beleid, tenzij dit in een voorkomend geval tot gevolgen zou leiden, die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot het doel van deze beleidsregels.
2. In alle gevallen waarin dit beleid niet voorziet, respectievelijk in alle andere onvoorziene situaties, wordt beslist door het college.

Artikel 9 – **Bekendmaking, inwerkingtreding en citeertitel**

1. Deze beleidsregels treden in werking de dag na de op gebruikelijke wijze gedane bekendmaking. Gelijktijdig worden de ‘Beleidsregels Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gemeente Brunssum’, zoals vastgesteld door het college van de gemeente Brunssum op 30 oktober 2012 ingetrokken.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als ‘Beleidsregels schuldhulpverlening 2021 gemeente Brunssum’.

Aldus vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders te Brunssum d.d. 25 mei 2021,

De burgemeester, De secretaris,

……. ……..

Gemeente Brunssum
Communicatieplan Armoedebeleid & Schuldhulp

Voorwoord

De Gemeente heeft een belangrijke rol in het bestrijden van armoede in haar gemeente en is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Participatiewet en Wet gemeente schuldhulpverlening. Daarnaast heeft de gemeente de regiefunctie inzake het armoedebeleid. De uitvoering en verantwoordelijkheid hiervan ligt echter niet alleen bij de gemeente maar is ook belegd bij andere organisaties. Door gemeente-breed communicatieve verbindingen te realiseren zal de participatie en de uitvoering van het beleid verbeteren zodat deze elkaar versterken en daarmee wordt uiteindelijk de zelfredzaamheid van burgers bevorderd.

Doelstelling van het beleid voor 2021 -2024:

A. Duurzame verbetering van de inkomenspositie van de minima
B. Het bevorderen van (maatschappelijke) participatie en het voorkomen van uitsluiting
C. Proactieve en integrale benadering van armoede en schuldhulp

Inleiding

Een op de vijf huishoudens worstelde in 2019 met betalingsachterstanden. Door de snelle opkomst van het Coronavirus in 2020 zal deze groep aangevuld worden met nieuwe groepen die traditioneel niet bekend zijn met armoederegelingen.

Ten aanzien van de doelgroep geldt in 2020 in elk geval dat nog niet iedereen bereikt wordt, dat is mede afhankelijk van de burger die zich wel of niet meldt en wil laten helpen. Maar deels is dit ook onbekendheid met de regelingen. In de afgelopen jaren is doorgepakt met gangbare en gebruikelijke kanalen, zoals telefonische bereikbaarheid, spreekuren, websites, social media, folders en posters.

De communicatie naar partners en burgers is verbeterd maar het onder de aandacht brengen van de regelingen, partijen en mogelijkheden moet structureel doorgezet worden.

Het vinden van klanten vraagt creativiteit en doorzettingsvermogen en de wens van het college is de burger hierbij centraal te stellen en meer in wijkverband te werken met inzet van korte lijnen naar professionele ketenpartners. In de afgelopen jaren is regelmatig geld overgebleven bij de diverse regelingen die ingezet worden om armoede te bestrijden. Hoe komt dat?

Probleem:
Hoe helpen we meer Brunssummers, behorend tot de minima, met passende armoederegelingen?

Vragen:
Hoe is de bekendheid van de regelingen? (en moet dit verbeteren?)
Hoe is de toegankelijkheid van de regelingen? (en moet dit verbeteren?)

In de bijeenkomst op 28 november 2019 "Herijking Armoedebeleid'' is hier reeds input over gekregen. Aanvullend zijn in februari 2021 gesprekken gevoerd met hulpverleners, ambtenaren en ervaringsdeskundigen om inzichten te verkrijgen en in hoeverre er veranderingen door Corona zijn opgetreden. Ten behoeve van het communicatieplan is het volgende bekeken:

1. Proces analyse; er zijn regelingen op diverse gebieden wat zorgt voor complexiteit
2. Doelgroepen analyse; verschillende doelgroepen vragen om een andere klantbenadering
3. Klantanalyse - bekendheid ; Inzet van kanalen; zorg voor bekendheid van regelingen
4. Klantanalyse – aanvragen; Niet kunnen en durven aanvragen zorgt voor minder toekenningen

Doelstelling van het communicatieplan:

- Zo groot mogelijk bereik van de armoede regelingen realiseren binnen de doelgroep en stakeholders. (Kennis van de regelingen door voorlichting en communicatie)
- De doelgroep staat positief ten opzichte instanties en de regelingen (Houding)
- De doelgroep maakt gebruik van de voorzieningen (Gedrag)
- De aanvraagprocedure dient duidelijk, eenvoudig en laagdrempelig te zijn.

Doelgroepen

Primaire doelgroep
Alle burgers woonachting in Brunssum vallend onder de minima; of huishoudens die van een minimum inkomen moeten rondkomen. Dat betekent een inkomen van 120% van het WSM of lager. Dit zijn 1426 huishoudens waarvan 720 huishoudens een bijstandsuitkering heeft, 225 een AOW en 481 hebben andersoortig inkomen uit bijvoorbeeld WW of Werk. M.a.w. 1/3 heeft geen bijstand of AOW maar een betaalde baan echter, behoren toch tot minima.

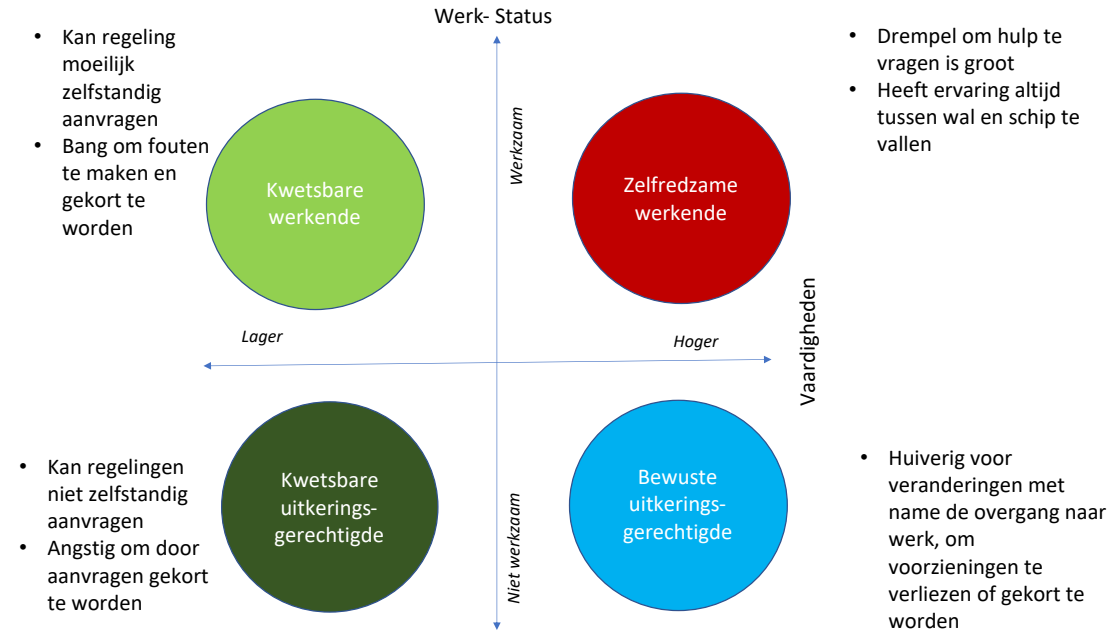
Uit de gesprekken met hulpverleners blijkt dat iedere doelgroep heeft zijn eigen drempels heeft om regelingen aan te vragen. Zo zijn schaamte, onbekendheid met regeling, taalbarrière veelgenoemde oorzaken. Ook de veelheid en diversiteit van regelingen kan ertoe leiden dat ze niet gebruikt worden of dat mensen afzien van een regeling omdat er een verwevenheid tussen de verschillende inkomensregelingen kan zijn.

Aanbevelingen voor communicatie en beter bereik

a) Positief (beeld) merk positioneren
b) Boodschap naar behoefte
c) Een centraal loket communiceren
d) Benader proactief en betrek (bedrijven, partners, maatschappelijke organisaties) bij dit gedeelde probleem

Analyse van de doelgroep:

Er zijn vier verschillende profielen onder de doelgroep armoederegelingen. Waarbij werkstatus en vaardigheden als belangrijkste kenmerk. Natuurlijk zijn er meerdere zoals culturele achtergrond, en leeftijd die kunnen leiden tot meerdere subgroepen maar werkstatus en vaardigheden zijn belangrijk als het gaat om de bekendheid en de toegankelijkheid van de regelingen. Om het praktisch en simpel te houden zijn we hiervan uit gegaan.

Vaardigheden: Het beschikken over vaardigheden om de regelingen te begrijpen en aan te vragen. Zoals taalvaardigheid (lezen, schrijven) digitale vaardigheden en algemene intelligentie.

Werkstatus: Werkende Brunssummers in loondienst, ZZP-er of via uitzendbureau, de zgn. werkende armen. Niet werkenden ontvangen geen loon maar bijvoorbeeld een uitkering of pensioen.

De minima die voor de regelingen in aanmerking komen zijn onder andere te vinden bij:

- Chronisch zieken en gehandicapten
- Gepensioneerden
- Jongeren
- WW-ers
- Werkenden met inkomen tot 120% van bijstandsniveau

Secundaire doelgroep:

Stakeholders en partners in uitvoering om de regelingen te verspreiden zijn:

- Loket Sociaal Centraal van de Gemeente, een samenwerking van WMO, Jeugd en ISDBOL
- Gemeente, wethouders, raadsleden, ambtenaren
- Wijkmanagers via sociale wijkteams
- Sociaal Domein dat goed samenwerkt en kennis heeft
  -Kinderen: Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport, Jeugdfonds Cultuur, Bijdrage gezonde school, Schoolontbijt.
  -Schuldhulpverlening CMWW, ISDBOL , Kredietbank Limburg, St. Os Hoes, Platform 31
  - Overige: St. Samen Delen, Voedselbank, Leger des Heils, St Limpens, Speelgoedbank, Woningcorporaties, Betere Buren, Ruilwinkel, Aktie Pepernoot, St. Spelend Kind Kerkrade, St Lezen en Schrijven, Muziek en Dans onderwijs,
- Gezondheidsinstellingen, en thuiszorg Mondriaan, Cisero, Levanto, Radar, GGZ
- Financiële instellingen: Banken, Bewindvoerders,
- Verenigingen en Vrijwilligers: Sportverenigingen, Bibliotheken, Huisartsen, vrijwilligers, inloopvoorzieningen
- Inwoners van de Gemeente Brunssum (zijnde ook niet minima)

Inzet communicatie

Strategie: Door inzet van geïntegreerde (intern, corporate, productgericht) communicatie wordt het bereik vergroot. We genereren een bredere bekendheid en een betere inbedding in het lokale netwerk door het opzetten van een structurele informatiestroom om het bereik van de regelingen verder te vergroten.

Uitgangspunten:

1. Aanpak van communicatie verder professionaliseren
2. Aanbod van communicatie en informatie optimaliseren
3. Periodieke communicatiemiddelen in de keten doorplaatsen bij partners
4. (door) ontwikkelen online portaal
5. Expertise van professionals gebruiken om bereik te vergroten
6. Stimuleren en faciliteren van onderlinge doorverwijzingen + overleg
7. Fijnmazig netwerk inzetten en uitbreiden
8. Inzet van Communicatie budget (€ ??)

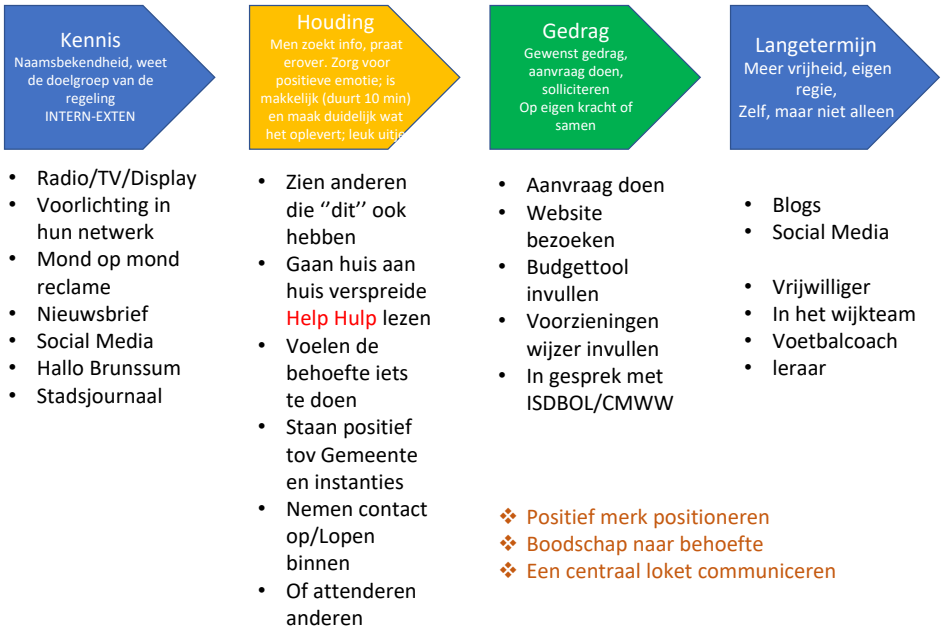
Aanpak:
Door de juiste branding van de regelingen (boodschap en kanaalgebruik denkend vanuit de klant) wordt deze bekend bij het brede publiek van Brunssum. Via een slimme en gestructureerde inzet van de diverse communicatiemiddelen (online, offline, video, digitaal, events, direct mail, telefonisch, spreekuren etc) is er continue aandacht voor de regelingen. Een sterke samenwerking tussen de stakeholders en derden helpt om de boodschap verder te verspreiden en kennis om te zetten naar het gewenst gedrag. Gewenst gedrag is hier het aanvragen van de regelingen of zelfregie over eigen (financieel-maatschappelijke) situatie.

Boodschap:
Kennis-Houding-Gedrag

Zorg voor een sterk en positief beeldmerk. Hetgeen niet gaat over schulden en armoede maar betrekking heeft op de behoefte zoals: extra hulp bij een laag inkomen of hulp bij geldzaken. De 'Help Hulp' is een goede eerste aanzet die verder ingezet kan worden in de diverse middelen.

Om meer mensen gebruik te laten maken van de regelingen dient kennis over deze regelingen vergroot te worden. Dit zit vaak in de kracht van herhaling en herkenbare communicatie. Een combinatie van offline en online communicatie maar ook mond op mond reclame of ervaringen van anderen binnen de doelgroep en/of voorlichting binnen hun netwerk, vergroot deze kennis. Gebruik teksten die aansluiten bij de doelgroep.

Vervolgens dient de burger zelf positief te staan ten opzichte van regelingen en de instanties die deze voorzieningen verstrekken. Men wil ze graag vertrouwen. Wanneer burgers éénmaal zover zijn dat ze de stap naar de instanties maken, help dat direct. Een positieve houding en gevoel is belangrijk om het gewenste gedrag te laten zien. Gewenst gedrag is hulp vragen, een gesprek aangaan of een aanvraag doen.

Creëer een positief merk:

Op basis van waarden Brunssum> Hart-Helder-Helpen

- focus op mogelijkheden; leuk uitje/meer vrijheid
- gebruik beeldmerk voor herkenbaarheid
- communiceer 1 centraal loket
- wakker mond tot mond reclame aan
- laat zien dat aanvraag makkelijk is

Bijvoorbeeld:

Creëer een positief merk.

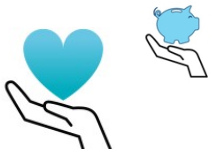
Op basis van waarden Brunssum> Hart-Helder-Helpen

> gebruik beeldmerk voor herkenbaarheid
> wakker mond tot mond reclame aan
> gaat niet over armoede
> duidelijk want ik kan niet lezen/schrijven

Afhankelijk van het middel of de regeling gebruik je een eenvoudigepicto op de hand

Boodschap:
Wij helpen maar eigen regie

Boodschap:
Jij staat centraal, wij helpen.

Gebruik van de regeling

Gesprekken met ervaringsdeskundigen leren dat de burger rust, overzicht en duidelijkheid willen hebben.
Deze behoeften kunnen ingevuld worden met:

- De voorzieningenwijzer geeft duidelijk beeld waar client recht op heeft, ingezet vanaf mei 2021
- Stel gerust dat ze niet gekort worden
- Info geven of aanvraagproces in kleine stappen doen met duidelijke instructie
- Als ik de stap naar hulp heb genomen, help me dan direct
- Doe de aanvraag namens mij in plaats van me te helpen het zelf te doen

Dit speelt ook in op de uitgangspunten van het Masterplan Sociaal Domein: nl.

‘Zelf, maar niet alleen’

Beeldmerk combineren met storytelling

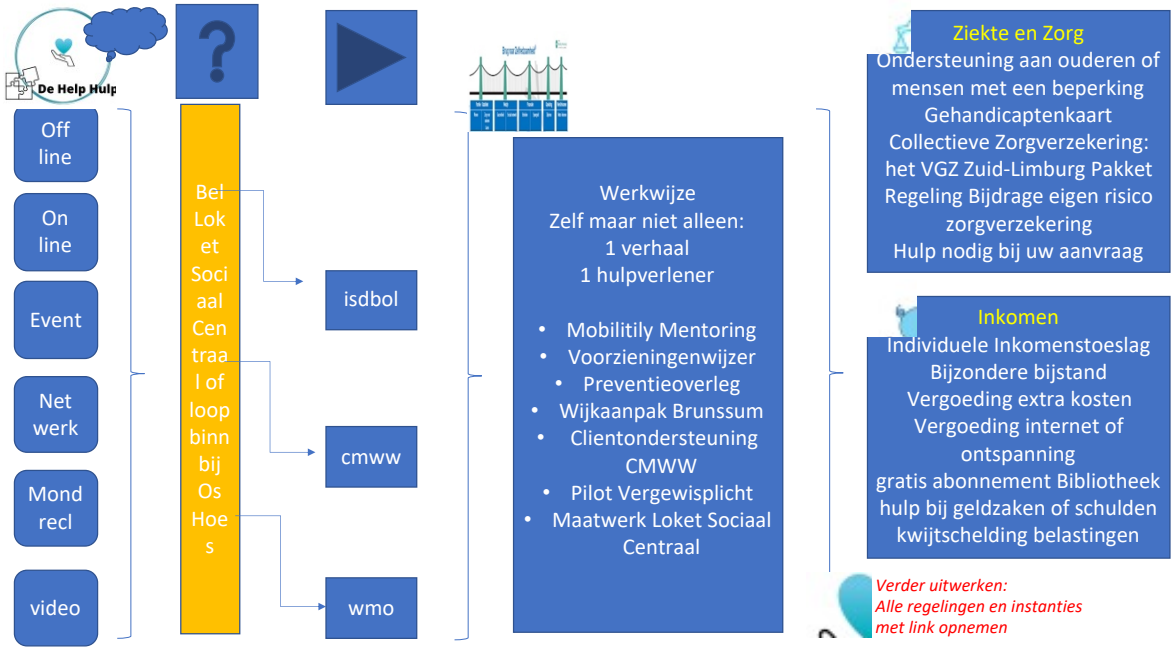

Voorbeeld in de media:

Direct bereik van de doelgroep via:

1. Loket Sociaal Centraal en Os Hoes
2. (Schuld)hulpverleners als ISDBOL , CMWW, Kredietbank Limburg en WMO-Jeugdhulp

Indirect bereik via: Hulpverleners, experts, vrijwilligers actief in het Sociaal Domein en daarbuiten. Maar hier weet men vaak nog niet exact welke werkwijze en regelingen voor wie van toepassing zijn. Uitleg helpt ook hier:

Communicatiemiddelen

Mondeling informeel

Ervaringsdeskundigen informeren de minima, mensen die al gebruik maken van de regelingen en die er bekend mee zijn helpen mensen in hun omgeving. Ze leggen contact, nemen deel aan presentaties, workshops of vertellen hun verhaal in de media.
Daarnaast denken ze ook mee over de communicatie en de begrijpelijkheid van de regelingen en toetsen dit bij de minima.

Mondeling formeel

Wijkteams en organisaties uit het Sociaal Domein hebben dagelijks contact met de minima. Ze spelen een grote rol bij het actief informeren van de mensen over regelingen. Ze overleggen (in preventie overleg) over structurele aanpak en oplossingen en hoe regelingen in de praktijk uitpakken. Ze weten waar behoefte aan is en kunnen zo snel activiteiten, voorlichtingsbijeenkomsten organiseren. Ze bieden hulp bij het invullen van aanvraag formulieren.

Gedrukte informatie

De regelingen geldend in 2021 zijn samengebracht in een brochure ""De Help Hulp" ondanks dat informatie kan veranderen en verouderen geeft deze een goed beeld van de beschikbare regelingen. Velen zijn nog niet digitaal vaardig en halen informatie uit print. Breed ingezet door huis aan huis verspreiding. Deze dient nu verder digitaal verspreid te worden in het Sociaal Domein, ingezet te worden door vrijwilligers en op sleutelplekken in Brunssum te liggen.

Digitale informatie

Zo laagdrempelig als De Help Hulp is zo dient ook de informatie op websites makkelijk, vindbaar en toegankelijk te zijn. Door ervaringsdeskundigen en mensen op de werkvloer hier actief bij te betrekken en opdrachten laten uitvoeren over het opzoeken van bepaalde informatie wordt helder of aanpassing nodig is. De casus kan ook na aanpassing gedeeld worden in de lokale media als voorbeeld.

Lokale Media

In Brunssum zijn niet veel krantjes meer maar maandelijks staat de Gemeente in de "Hallo Brunssum". Door een afwisseling van interviews met vrijwilligers, bestuurders, hulpverleners en ervaringsdeskundigen kan de veelheid van regelingen op een afwisselende en aantrekkelijke manier worden gebracht. Liefst ondersteunt men berichten op de Social Media of incidenteel posters in clublokalen. Ook de Consumentenwijzer is een optie voor verdere communicatie.

Opties en planning:

1e kwartaal 2021	Huis aan huis verspreiding van de Help Hulp
	1000 exemplaren verspreiden naar instanties
	Evaluatie Help Hulp in Preventie overleg
	Stel een groep van ervaringsdeskundigen samen onder Weller, ISDBOL en CMWW om verhalen op te halen en deze simpel in de media te laten verschijnen. (klankbord groep)
2e kwartaal 2021	Bekijken websites ism instanties (CMWW> jongeren/klankbordgroep) Communicatie, Lokaal Sociaal Centraal (nieuwe coördinator start 1 maart
	Communicatie aanpak bespreken en actieve bijdrage vragen van Preventiegroep en in overleggen met Sociaal Domein
	Eerste verhalen van Storytelling gereed nav overleggen met Sociaal Domein
	Opstellen Social Media campagne en content kalender opstarten nav beeldmerk en teksten door afdeling Communicatie
	Conform uitvoeringskalender maandelijks in diverse Social Media
	Iedere maand een interview, casusvoorbeeld of regeling in de lokale Media (Hallo Brunssum)
	Abri op publieke plaatsen als lock down voorbij is
	A0 posters in clubgebouwen
	Bevindingen Help Hulp, werkwijze loket Sociaal Centraal, aanpassing website. Dit terugkoppelen naar College/Raad
3e kwartaal 2021	Alle regelingen en duidelijke info bij partners (website, folders)
	Vier bijeenkomsten (online, voorlichting bij mantelzorgers, dag van armoede, markstands etc)
4e kwartaal 2021	Evaluatie bereik en planning 2022

.

Instanties:

- ✓ Gemeente Brunssum Lindeplein 1 Postbus 250 6440 AG Brunssum (045) 527 86 30 www.brunssum.nl gemeente@brunssum.nl
- ✓ ISD BOL Lindeplein 1 Postbus 114 6440 AC Brunssum (045) 525 37 47 www.isdbol.nl info@isdbol.nl
- ✓ Leergeld Parkstad Putgraaf 3 6411 GT Heerlen (045) 574 36 36 www.leergeldparkstad.nl
- ✓ Os Hoes Inloop voor hulp en vragen over schulden en toeslagen Florence Nightingalestraat 6 6441 HW Brunssum (088) 455 25 62 www.cmww.nl
- ✓ Leger des Heils Treebeek/Brunssum Horizonstraat 77 6446 SC Brunssum (045) 521 10 6
- ✓ Stichting Samen Delen Burettestraat 1 6415 SM Heerlen 06 5348 7166 info@stichtingsamendelen.nl
- ✓ Voedselbank Rimburgerweg 9a 6443 VD Brunssum (045) 533 19 33 info@voedselbanklimburg-zuid.nl (vrijdag van 14.00 uur tot 16.30 uur)
- ✓ Kredietbank Limburg Markt 1A 6161 GE Geleen (088) 101 99 99 info@kblb.nl
- ✓ Wijk Belbus 55+ Brunssum Als het zelf regelen van vervoer een probleem is (088) 455 25 31 Boodschappenplusbus Wekelijks samen erop uit om verschillende leuke en ontspannende activiteiten en uitstapjes te ondernemen 06 541 03 209 bpb.brunssum@cmww.nl
- ✓ Boodschappenplusbus Wekelijks samen erop uit om verschillende leuke en ontspannende activiteiten en uitstapjes te ondernemen 06 541 03 209 bpb.brunssum@cmww.nl
- ✓ CMWW Open inloop Een breed en gevarieerd aanbod van ontmoetingsactiviteiten (088) 455 25 31 0
- ✓ CMWW Huiskamertreffen Sociale eettafels en maaltijdvoorzieningen (088) 455 25 0
- ✓ Betere Buren Was- en strijkservice (045) 727 12 50

Motie Jongerenperspectieffonds

De gemeenteraad van Brunssum in vergadering bijeen op dinsdag 8 juni 2021, lezende het voorstel Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024, registratiekenmerk 1038076, gemeentebladnr. 2021/3

Constaterende dat:

- Jongeren met problematische schulden moeilijker in staat zijn hun leven op te bouwen zoals zij dat willen;
- Veel schulden groter worden door de boetes ten gevolge van het hebben van schulden (incassokosten, verhogingen bij aanmaningen, boetes voor te laat betalen enz.).
- Eén van de voorwaarde om schulden af te kunnen betalen is het hebben van een inkomen. Een deel van deze jongeren kan niet aan deze voorwaarde voldoen;
- In het voorliggend raadsvoorstel Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024 een aantal groepen genoemd staan die extra aandacht nodig hebben, maar dat jongeren niet als aandachtsgroep genoemd worden;
- Naast Den Haag is een Jongerenperspectieffonds reeds gestart in onder anderen de gemeenten Emmen, Almelo, Almere en Arnhem en Eindhoven.

Overwegende dat:

- Brunssumse jongeren de toekomst zijn van onze gemeente en zij dus een (goede) startkwalificatie nodig hebben om hun kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren.
- De schuldenproblematiek niet kan worden teruggedrongen zonder onorthodoxe middelen in te zetten;
- Een effectieve aanpak van de schuldenproblematiek alleen kan slagen als gemeente, jongeren en schuldeisers samenwerken;
- De gemeente met schuldeisers afspraken maakt over de hoogte van de schuld;
- Er een fonds moet worden ingericht voor de aanpak van de schuldenproblematiek onder jongeren in de leeftijd van 18-27 jaar;
- Dit fonds de resterende schuld na afspraken, overneemt in ruil voor deelname aan een werk-of studietraject;
- De jongeren eigenaar blijven van hun schulden en deze naar vermogen terugbetalen aan de gemeente;
- De opbrengsten van de afbetalingen van de jongeren zijn de opbrengsten voor het fonds waardoor het zichzelf weer vult waarmee weer nieuwe jongeren geholpen kunnen worden;

De Raad roept het college van B&W op:

- Te onderzoeken hoe zo'n Jongerenperspectieffonds in Brunssum vormgegeven kan worden, inclusief een inschatting van de kosten;
- Van dit fonds een revolverend fonds te maken, zodat deze aanpak structureel kan worden;
- Terug te koppelen aan de raad in het derde kwartaal van 2021.

En gaan over tot de orde van dag.

Namens de fracties SP en PvdA Brunssum

Motie schulden gedupeerde ouders toeslagenaffaire.

De gemeenteraad van Brunssum in vergadering bijeen op dinsdag 8 juni 2021, lezende het voorstel Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024, registratiekenmerk 1038076, gemeentebladnr. 2021/3

Constaterende dat:

- Er 33 gedupeerde ouders bekend zijn in Brunssum.
- Ook na de compensatie van 30 duizend euro er mogelijk nog veel schulden kunnen resteren, BKR-registraties in stand blijven en huisuitzettingen en andere problematiek kunnen ontstaan.
- Deadlines om de slachtoffers te compenseren keer op keer niet gehaald worden door de Rijksoverheid.
- De pauzeknop (moratorium) **geen effect** heeft voor de gedupeerden die al in een schuldenhulpregeling (zowel minnelijk als wettelijk) zitten, waardoor deze mensen nu nog in een strak regime hun schulden moeten aflossen[1]
- De gemeenten Rotterdam en Den Haag begonnen zijn om voor hun inwoners nu zo snel mogelijk een eind te maken aan de toeslagenaffaire door zelf een schuldopkoopprogramma te starten.
- De Staatssecretaris wel de Eerste en Tweede Kamer geïnformeerd heeft over compensatie voor ouders die zich in een minnelijke schuldregeling (MSNP) en Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) bevinden, waarbij ze de garantie heeft afgegeven dat er compensatie komt voor alle publieke en private schulden.
- De Staatssecretaris inmiddels de toezegging heeft gedaan álle private en publieke schulden over te gaan nemen[2]
- Het schuldenloket van de Rijksoverheid dat de Staatssecretaris heeft aangekondigd pas later dit jaar (in ieder geval na de zomer) beschikbaar komt.

Overwegende dat:

- De slachtoffers ongekend onrecht is aangedaan, met financiële, emotionele en psychische schade als gevolg.
- Dit onder meer blijkt uit de trage afhandeling van de claims die de slachtoffers op de Belastingdienst hebben.
- Dit ook blijkt uit het feit dat een groot aantal slachtoffers nog steeds de eerste schadeloosstelling van € 30.000,- nog niet heeft ontvangen.
- Het oprichten van het schuldenloket nog lang duurt en wellicht ook nog vertraagd kan worden.
- De gemeente, als eerste aanspreekpunt van de slachtoffers, nu in actie moet komen en de schulden van de slachtoffers over moet nemen.
- Door de toezegging van de Staatssecretaris Brunssum geen financieel risico loopt door direct slachtoffers in een MSNP volledig te compenseren.
- Slachtoffers voor wie het moratorium wel geldt en die de 30 duizend euro hebben ontvangen, mede door de toezegging van Staatssecretaris , uitzicht hebben op een oplossing;

De Raad roept het college van B&W op:

1. Op zo kort mogelijke termijn van slachtoffers van de Toeslagenaffaire met een schuldenregeling (MSNP) de schuldenlast over te nemen via een schuldopkoopprogramma, waarbij analoog aan de toezegging van de Rijksoverheid de volledige schuldenlast wordt overgenomen;
2. Voor alle getroffen gezinnen die nog geheel niet of in zeer beperkte mate gecompenseerd

zijn, tijdelijk financiële ondersteuning te geven voor vormen van noodzakelijke aanvullende zorg zoals tandheelkundige, psychische en fysiotherapeutische hulp voor alle gezinsleden;
3. Hiervoor oa het Noodfonds Minima ter beschikking te stellen.
4. De kosten daarvan zoveel als mogelijk te verhalen op de Rijksoverheid.

[1]https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/10110345/1#search=%22kinderopvangtoeslagenaffaire%22
[2] https://nos.nl/artikel/2382257-kabinet-neemt-alle-private-schulden-gedupeerde-ouders-toeslagenaffaireover

En gaat over tot de orde van de dag.

Tom Lurken en Katinka Coenen.

gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	:	6 april 2021
Registratiekenmerk	:	1038076
Gemeentebladnr.	:	2021/3
Afdeling	:	Maatschappelijke ontwikkeling
Behandelend ambtenaar	:	E. Mulleneers
Bereikbaar onder	:	045-5278536 ellen.mulleneers@brunssum.nl
Behandelvoorstelnr.	:	1038076
Portefeuillehouder	:	S.J.H. L'Espoir
Raadsverg. d.d.	:	25 mei 2021
Uiterlijke datum	:	(Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

1. Onderwerp
Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024

2. Uitgangssituatie

a. Aanleiding

Sinds de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in 2012 is schuldhulpverlening een taak van gemeenten. De wet geeft het kader waarbinnen gemeenten dit zelf kunnen vormgeven. Schuldhulpverlening heeft in Brunssum een integraal karakter. Dit betekent dat er aandacht is voor het oplossen van de financiële problemen van een burger, maar dat er ook oog is voor de problematiek die daarmee samenhangt. Bijvoorbeeld psychosociale oorzaken of moeilijkheden rondom woonsituatie, werk, gezondheid en/of de gezinssituatie.
Bij de aanpak in Brunssum zijn ook de uitgangspunten van het Masterplan Sociaal Domein uit 2018 betrokken. De bestrijding van armoede en de werkwijze voor uitvoering van schuldhulp is in Brunssum gebaseerd op de vijf pijlers: de mens centraal, samen meer met minder, zelf en niet alleen, integraal werken en preventie. We kijken verder dan de primaire vraag van de burger en opteren voor een totaalaanpak, ook bij schulden.
In 2018 is door het Rijk de 'Brede Schuldenaanpak' geïntroduceerd. De maatschappelijke bewustwording rondom risicovolle en problematische schulden is de afgelopen jaren enorm toegenomen. Het aanpakken en voorkomen van armoede en schuldenproblematiek vereist een nauwe samenwerking alle partijen.

In de 'Brede aanpak' staan als belangrijkste doelen gedefinieerd:
1. Preventie en vroegsignalering: het voorkomen van problematische schulden en het treffen van maatregelen om problematische schulden terug te dringen;
2. Effectieve schuldhulpverlening: afspraken om inwoners met schulden effectiever te helpen;
3. Sociale incasso: bevorderen van een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.
4. Aansluiting/verbinding van schuldhulp op andere soorten sociale- of maatschappelijke ondersteuning.
In Brunssum wordt schuldhulpverlening en de aanpak van armoede sinds 2012 in een keten van diverse uitvoeringsorganisaties georganiseerd. ISD BOL, CMWW, Kredietbank Limburg zijn vaste partners. Elke organisatie vertegenwoordigt een onderdeel in de aanpak. De verbinding van die taken vormt een sluitende keten. Daaromheen zit nog een schil van organisaties die het armoedebeleid

ondersteunen, zoals Betere Buren, de Voedselbank, Stichting Samen Delen en St. Leergeld.

b. Huidige situatie/probleemstelling
Om de ambitie en doelstellingen van de Brede aanpak te realiseren zijn per 1 januari 2021 aanvullende wettelijke wijzigingen aangebracht, dit zijn:
1. Wet vereenvoudiging beslagvrije voet, (WvBvv)
2. Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag (verbreden beslagregister, vbr, gaat in per 2022)
3. Wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)
4. Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind (ags)
In het beleidsplan Schuldhulpverlening zijn vooral de aanvullende (wettelijke) wijzigingen verwerkt, waarmee het beleidsplan uit 2015 wordt vervangen en de werkwijze geactualiseerd.

Voor de algehele visie en aanpak van Armoede en Schulden verwijzen we naar het beleidsplan Armoede uit december 2020. Het beleidsplan Schuldhulpverlening sluit hierop aan. Daarmee wordt voldaan aan de (nieuwe) richtlijnen en zijn de afspraken over de uitvoering inzichtelijk voor een ieder.
Samen met de beleidsuitgangspunten armoede, die op 15 december 2020 door uw raad zijn vastgesteld, vormt het beleidsplan Schuldhulpverlening de kaders voor de bestrijding van armoede en ondersteuning voor burgers met (dreigende) schulden.

3. Gewenste situatie
a. Wat willen we bereiken?
Met het beleidsplan Schuldhulpverlening willen we het volgende bereiken:
- de wijzigingen Wgs, ags en WvBvv zijn verwerkt in de werkprocessen van gemeente, ISD BOL, CMWW en KBL
- voldoen aan de wettelijke eisen voor vaststelling beslagvrije voet, vroegsignalering en (financiële) ondersteuning voor nieuwkomers/statushouders
- gebruik maken van het adviesrecht bij beschikkingen schuldenbewind door de rechtbank
- toegang tot schuldhulpverlening voor ondernemers vergemakkelijken
- aansluiten op de beleidsuitgangspunten armoede en schuldhulp, vastgesteld in december 2020
- implementatie van de Voorzieningenwijzer, als extra tool bij vroegsignalering, armoedebestrijding en schuldhulp

b. Kaders
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) inclusief verordening
- Wet vereenvoudiging Beslagvrije voet (vBvv)
- Wet adviesrecht schuldenbewind (ags)
- Wet stroomlijning derdenbeslag (verbreden beslagregister, vbr)
- Beleidsuitgangspunten Armoede (verseon 993094)
- Masterplan Sociaal Domein (verseon 842513)
- Convenant huurschulden (verseon 688959)

c. Argumenten en overwegingen
1. De beleidsaanpassingen leiden tot het gewenste accent op preventie en vroegsignalering
Hoewel gemeente Brunssum in de afgelopen jaren al actief heeft ingezet op preventie en vroegsignalering, is het met de komst van specifieke systemen en de verplichte termijnen voor terugkoppeling van de resultaten meer meetbaar. We hopen toe te werken naar de situatie dat de vele inspanningen aan de 'voorkant' leiden tot minder complexe- en minder uitvraag naar langdurige schuldhulptrajecten. Uiteraard is dat mede afhankelijk van de schuldenaar die daaraan moet meewerken.

2. Het beleidsplan 2012-2015 wordt met het beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024 geactualiseerd naar de vereisten en is er voor álle Brunssumse burgers met schulden
We voldoen aan de wettelijke eisen en passen onze werkwijze aan op de accenten preventie en vroegsignalering. We richten ons meer op doelgroepen die voorheen weleens tussen wal en schip konden raken, zoals ondernemers, werkende armen en inburgeraars.

3. Schuldhulpverlening aan ondernemers is in het belang van gemeenten en moet zoveel als mogelijk aansluiten op bestaande structuren
Het helpen van ondernemers met schulden is ook in het eigen belang van gemeenten. In de eerste plaats bespaart schuldhulpverlening in veel gevallen ook kosten op andere terreinen in het sociaal domein. In de tweede plaats draagt ondersteuning van ondernemers bij aan gemeentelijke doelstellingen zoals het stimuleren van werkgelegenheid en een prettig ondernemersklimaat. We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van bestaande structuren, aanwezige kennis en ervaring van onze ketenpartijen.

d. Opties en keuze
Gezien de wettelijke wijzigingen en vereisten rondom de Brede Schuldenaanpak van het Rijk, is het verplicht beleidsregels op te stellen voor schuldhulpverlening. Daarnaast moeten we voortaan ook voor ondernemers en kleine zelfstandigen bijdragen aan de kosten voor schuldhulpverlening, als daar aanleiding toe is.
De invulling van vroegsignalering voor wat betreft de aard en hoeveelheid aan signalen van betalingsachterstanden is een keuze voor de gemeente. We hebben een paar maanden nodig om te bezien wat dit betekent voor de uitvoering. Onduidelijk is nog of de tegemoetkoming van het Rijk, in de vorm van Bijzondere Bijstand, voor zelfstandigen en algemene budgetten voor armoedebestrijding, voldoende zijn om de uitvoering te bekostigen. Een alternatief is dan om de vroegsignalering en preventie beperkter in te zetten.

Afhandeling toezeggingen:
- *Toezegging 97: Schuldhulpverlening*
De toezegging betreft het voorleggen van het onderwerp schuldhulpverlening aan de raad in het eerste kwartaal 2021. Met het organiseren van de raadsinformatieavond over de keten van schuldhulpverlening in Brunssum, op 2 maart jl., is hieraan voldaan.
- *Toezegging 100: Raadsinformatieavond schuldhulpverlening*
De raadsinformatieavond vond plaats op 2 maart 2021, met medewerking van de ketenpartijen: ISD BOL, CMWW en KBL.
- *Toezegging 106: Maximaal bereik voorzieningen armoede*
De aanvraagprocedures voor regelingen worden steeds eenvoudiger ingericht. De website van ISD BOL is inmiddels aangepast, er is bij alle huishoudens en organisaties een boekje verspreid voor minima, de 'Helphulp', met daarin een eenvoudig overzicht van regelingen, voorwaarden en contactgegevens voor meer informatie en hulp bij aanvragen. De informatie reikt verder dan alleen minimaregelingen.
Daarnaast starten we in 2021 met een pilot: de Voorzieningenwijzer. Met deze app worden burgers geholpen met het aanvragen van regelingen.
Burgers kunnen voor aanvraag van regelingen terecht bij Os Hoes en op de spreekuren bij ISD BOL. En Stichting Leergeld heeft spreekuren ingericht op scholen om daar ouders te attenderen en te helpen bij aanvragen.
Verder hebben we een communicatieplan- en kalender opgesteld waarmee we structureel richting geven aan de communicatie over armoede, minimaregelingen en schuldhulp.

Het communicatieplan is ter informatie bijgevoegd. De communicatiekalender is een 'levend document' dat naar behoefte en/of ontwikkelingen wordt aangepast.

4. Bijlagen

1. Beleidsplan Schuldhulpverlening
2. Beleidsregels Schuldhulpverlening
3. Communicatieplan Armoede en Schuldhulp

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeenteblad nr. : 2021/3
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 1038076

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/3;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 6 april 2021, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

gelet op het bepaalde in de wetten: Vereenvoudiging beslagvrije voet, Stroomlijning keten voor derdenbeslag, Gemeentelijke Schuldhulpverlening, Adviesrecht gemeenten bij Schuldenbewind en het armoedebeleid 2021-2024;

Besluit:
1. Instemmen met het beleidsplan Schuldhulpverlening en de beleidsregels 2021-2024
2. Na besluitvorming de beleidsregels publiceren op overheid.nl
3. Via de 1e bestuursrapportage 2021 de extra rijksbijdrage voor schuldhulpverlening ten gevolge van Corona ad € 60.900 bijramen op kostenplaats 630003/438280
4. Kennis nemen van het communicatieplan

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 08 JUNI 2021

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier

MOTIE PAK: Vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: trappen in het Schutterspark

De gemeenteraad van Brunssum bijeen op 8 juni 2021

constaterende dat:
in het Schutterspark een onveilige situatie is ontstaan betreffende de trappen die vroeger leiden naar de uitzichttoren en kabelbaan

deze onveilige situatie dusdanig kritiek is geworden dat de toegankelijkheid en gebruik van de trappen gevaar op kan leveren voor de burgers van Brunssum en personen van buitenaf
door deze onveilige situatie de toegang en gebruik van de trappen verboden zijn en daardoor afgezet gebied is geworden

de gemeente Brunssum eigenaar is en tevens verantwoordelijk is voor het opheffen van deze gevaarlijke situatie

overwegende dat:
de gemeente Brunssum zelf onder ogen ziet dat dit een ongewenste situatie is

het Schutterspark de mogelijkheid biedt voor Brunssum, om haar burgers, naast het gebruik van de trap, meer beweegactiviteiten te realiseren, zodat invulling gegeven kan worden aan de oproep om meer te bewegen en gezond te leven

verzoekt het college:
op korte termijn te onderzoeken:
of de trap op korte termijn herstelt kan worden, wellicht gepaard gaande met een up-grading a la de trappen nabij skicentrum Snowworld te Landgraaf

of het plaatsen van beweegtoestellen op voor iedereen toegankelijke plekken in het park mogelijk is

de gemeenteraad nog voor het zomerreces te informeren over de voortgang in deze

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van het PAK:
Gerrit Ebbinge
Nathalie v.d. Veer fractievoorzitter
Ger Luit
Jos Janssen

G R I F F I E GEMEENTE * BRUNSSUM
Overzicht verzoeken ex art 43 RvO 2019
raadsvergadering d.d. 8-6-2021

Nr.= jr/art 43/nr.	Datum brief	Datum verseon	Verseon	Fractie	Afzender	Onderwerp/vragen	Ontvangst griffie	Verstuurd naar vakafd. B&S	Antwoord in college	Datum publicatie	Raadsagenda
21/art 43/08	15-04-21	16-04-21	1069703	PvdA	Offermans-Van Leusden Bruning	Uitvoering archieftaken gemeente Brunssum	15-04-21	16-04-21	Tussen-bericht + 1-6-2021	01-06-21	08-06-21
21/art 43/11	22-05-21	25-05-21	1077375	PAK	Van der Veer	Kappen van bomen	25-05-21	27-05-21			
21/art 43/12	28-05-21	01-06-21	1079168	PvdA	Offermans-Van Leusden Bruning	Regionale aanpak achterstanden Parkstad	31-05-21	01-06-21			